

മണിയാകരൻ
OR
THE PRINCE OF NATIONS

BY

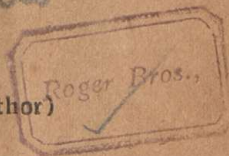
K. T. Abraham B. A.

Karimpumalie, Aarpookara,

Mannanam, Kottayam.

1000 Copies only.

All Rights Reserved by the Author)

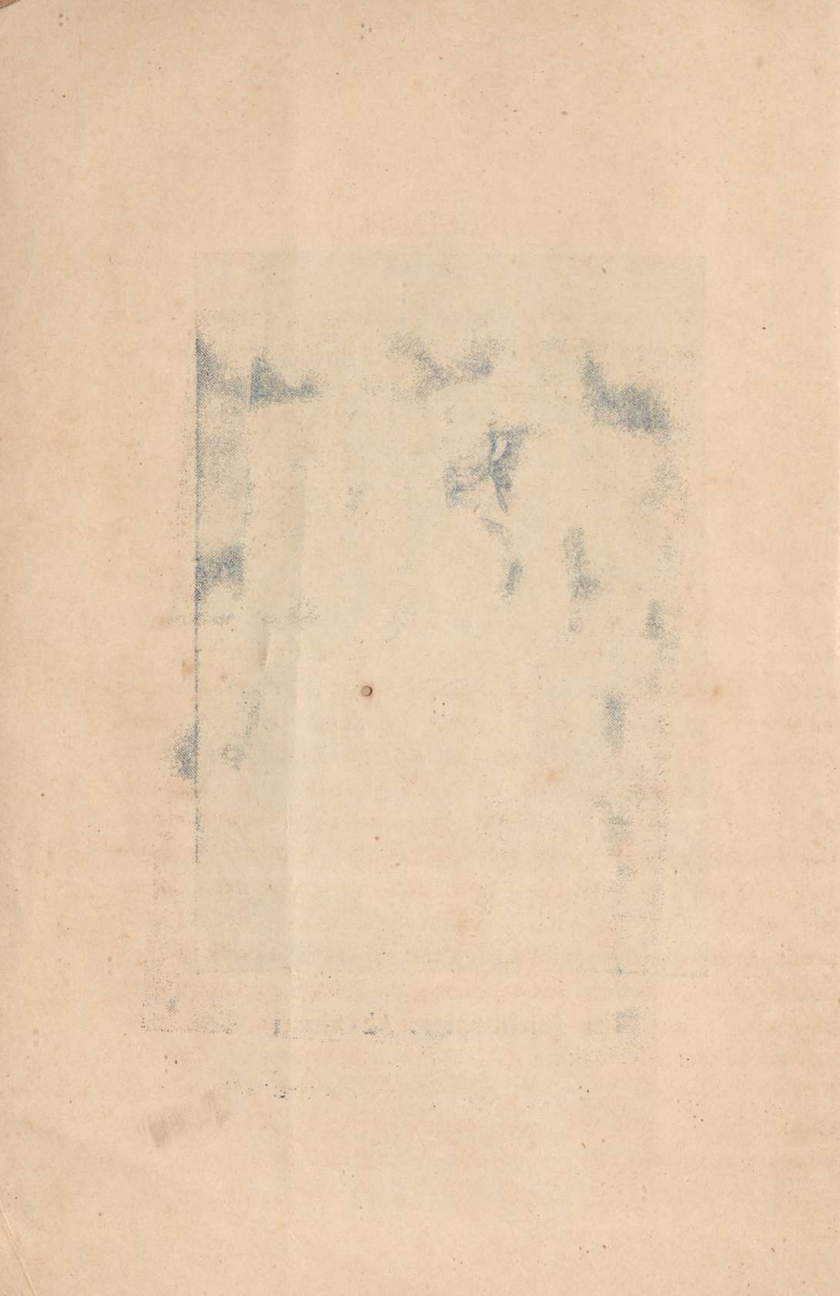

ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ കൈയ്ക്കു സീലം ഇല്ലാത്ത
പുസ്തകം വ്യാജനിമിത്തമാകുന്നു.

Printed and Published by
The Popular Press, Trivandrum.

The Author Mr. Abraham

DEDICATION

This intelligent art, urging for energetic action, in all parts and arts, painted with the Blood of my Heart, got up without a shot, within 30 days, for the stabilisation of Peace on earth, is dedicated to the glorious memory of you, my dear Annamma, (first wife) who predicted your own death as well as my supreme rise in life. Leaving behind with me, three tender girl kids, you flew to Heaven on the 25th of March 1938, bereaving me of all Joys on earth. At opulence, you used to chide me. But at indigence, you with words of wine and honey, always cheered me up. In you I feel, not the loss of a wife, but the Angelic Friend I had on earth! Please convey greetings to Our Father, Parents and all our Kindred with you. Commend us, to Sister Alfonsa, Niece to me. I am, by very birth, the Opposition Leader, always on the side of my God, King and Country, and you recommend me to God, so as to push me up within the Cabinets of this World. Abraham Lincoln always included the Leader of the Opposition in his Cabinet. So let the world and its cabinets accept me and my Friend and profit through us in our War against all wars. Glory to God on High! and love and peace among the Rulers and the ruled, on earth. Thus let me live, strong of head, and stout of heart, before the cabinets of this world, with an Angelic Friend of invincible force on my side, always in intelligent silence helping me with head and heart, to extricate me from all extremities only to elevate me to extreme sweet.

Providence, pray, bless me and my family and my Friend. Let all our future actions be crowned with Fame and Glory. Let degenerated Democracy with sinister Communism crash to the Ground. Let strong kingship be the rule of the day. Let intelligent Dictatorship, born of love be the accepted Governance of all sane men and women of this fair planet. Let Freedom be free from impertinence. Let my ideas dominate over all Parliamentary acts of this World. Let my Friend and myself be the accepted and accredited Ambassadors of God on Earth. Let our Great King and the Thrice Blessed Royal Family and Country live long in peace and plenty. Amen.

K. T. Abraham

TESTIMONIALS

Owing to a desire for early distinction in oratory, he reads works he cannot properly understand even though frequently checked by his teachers. Very enthusiastic but neglects mathematics. He takes much interest in public speeches.

(Sd.) Abraham K. J., B. A. & L. T.

Headmaster, St. Ephrem's E. H. School, Mannanam.

I am extremely happy to declare that Abraham T. Karimpumalle, is one of my very best students in the Senior Intermediate Class here, and that his application to his studies, is quite satisfactory.

<i>Changanacherry,</i> <i>9th Jan. 1925.</i>	}	(Sd.) Rev. Mathew Purakel, M. A. <i>Principal St. Berchman's College,</i> <i>Changanacherry.</i>
---	---	--

In the years to come, you will become the most prominent Christian leader in the world.

<i>College,</i> <i>Changanacherry,</i> <i>1925.</i>	}	Rev. James Kalachery, Ph.D., D.D. (Now) <i>Bishop of Changanacherry.</i>
---	---	---

I have great pleasure in being able to certify that Mr. K. T. Abraham, B. A., who was a student of the College for his B. A. course of studies, is an intelligent young man of ability, very much above that of the average graduates of the University.....He writes good English. He possesses a good character and deserves all success in life.

(Sd.) Mr. P. G. Sahasranama Iyer,

<i>Trivandrum,</i> <i>7th July 1928.</i>	}	<i>Professor of H.H. The Maharaja's College</i> <i>of Arts, Trivandrum.</i>
---	---	--

Mr. K. T. Abraham was one of my students in the English Classes of H. H. the Maharaja's College of Arts, during the years 1925—1927. In 1927 he took his B. A. with History and Economics, for his subjects of special study.

Mr. Abraham is an able and intelligent student and he took considerable interest in his English studies. He has received a sound training in the intelligent study and application of English Literature, and should do well as a teacher of English. Mr. Abraham, is further, a singularly well charactered young man. Both on account of his ability and intelligence, I am convinced, he should do well in life. I wish him every success.

(Sd.) Mr. V. K. Ayappan Pillai.

M. A. (Madras), & B. A. (Oxon.)

Trivandrum, }
7th July 1928. }

Professor of English,
College of Arts, Trivandrum.

I was not wedded to class texts. I never tried for a leap in the dark from the university with deposits of marks for scholastic brilliance. Generally I indulged in sovereign solitude and mused on the burning thoughts of the day—thus preparing myself for a bold stand against the storms of circumstances that surrounded my life. I was wooing a life of action, so that I may be well equipped, when it is time for me, to do or die. I always kept the powder dry and my weapons sharp. In this way I could weather my stormy scholastic career squarely and fairly.

Extracts from observations made by eminent men

Mr. Abraham, I wish to have private discussions with you. You are the most energetic and intelligent young man I have ever come across. You have a glorious future indeed.

Y. M. C. A.
Auditorium,
Trivandrum, 1929. }

Mr. Manchery J. Rama Iyer,
B. A. & B. L.

You are a very bright and intelligent young man. You are a man of destiny and will have to play a distinct role in life. When you achieve that eminence, please remember me.

Trivandrum,
Quarters 1929 }

Mr. Stephenson,
Director of Public Instruction,
Travancore.

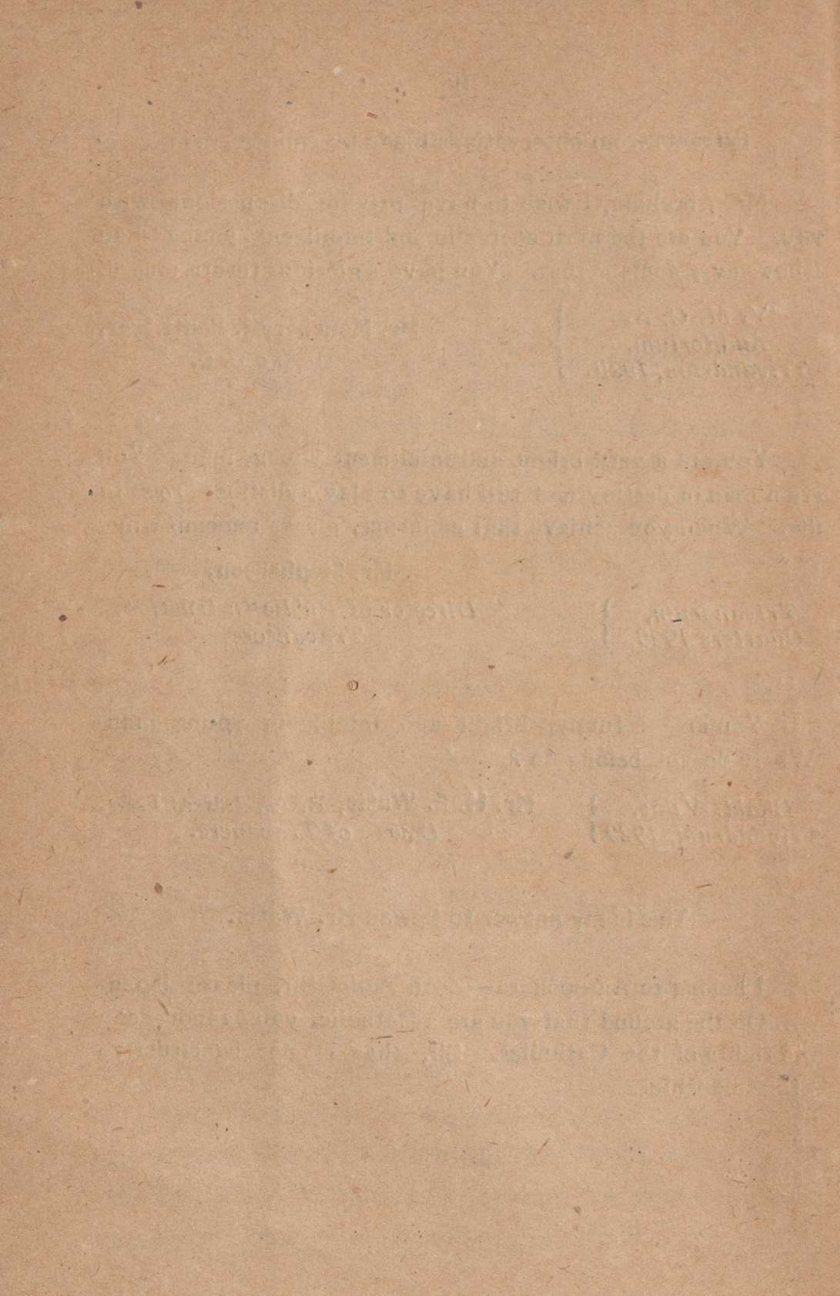
You are a funny, bright and intelligent young man. Where do you belong to ?

Bhakti Vilas,
Trivandrum, 1929 }

Mr. M. E. Watts, B. A., Bar-at-Law.
Dewan of Travancore.

This is my answer to Dewan Mr. Watts.

I belong to Aarpookara—Kottayam. Sir, please listen.On the ground that you are a Catholic, you cannot deny the rights of the Catholics. Sir, that is not constructive Statesmanship.

മുഖവുര

മറ്റൊരു ഇടർച്ചയായും വിപത്ശക്തികളുമായി നേരിട്ട് ചൊരിപ്പിൽ ഞാൻ നടത്തിവന്ന ഒരു ഘോരസംഘട്ടനമായിരുന്നു എന്റെ വിദ്യാർത്ഥിജീവിതം. 'Truth beauty, Beauty truth' എന്ന തത്വത്തിനുള്ള അന്തരാരംഭം കറിക്കു. ഞാൻ ഗ്രഹിച്ചതാണ് ഇതിനു കാരണം. തത്ത്വോപദേശങ്ങൾ തുളച്ചു വെച്ച വിദ്യാഭ്യാസാനന്തരം, സ്വാതന്ത്ര്യം കണ്ടെന്നാലും അടിസ്ഥാനമാക്കി, സത്യം, ധർമ്മം, എന്നിവകളെ മറ്റുള്ളവയോടു കൂടിയോജിച്ചുനിന്നൊരതിശ്ചൈവ്യലിഖിപ്പാൻ ഞാൻ തയ്യാറായിരുന്നില്ല. ജീവൽതപ്തങ്ങളേവ എന്നു ഗ്രഹിച്ചു ഐ. ഐ. പാസ്റ്റായശേഷം കോളേജിനോടു യാത്രപറഞ്ഞു പിരിയുകയിൽ, തിരുവനന്തപുരം Arts College ന്റെ പ്രധാന കവാടത്തിൽ ഞാൻ വന്നു നിന്നു വിസ്മയകരമായ ലോകത്തിലേക്കു എത്തിനോക്കുന്നു. ആ ദിവ്യമണ്ഡപത്തോടു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു യാത്ര പറയുന്ന ഞാൻ—മിടുക്കന്മാരായ മറ്റു സമപാഠികളോടൊപ്പം തത്വങ്ങളോടും അതേസമയം എന്നെ നേർക്കു മായി യാത്രപറയുന്നതിനും, തലോടും, സംബന്ധിത വയലുകളിൽ അവരെപ്പോലെ കിളർത്താർച്ചു തഴച്ചുവളരുന്നതിനും ഒരുമ്പെട്ടിരുന്നില്ല. പ്രത്യേകം, ഞാൻ പഠിച്ച കലിനതത്വങ്ങളാൽമാത്രം പ്രേരിതനായി, സംസ്കാരസംസ്ഥലമായ എന്റെ തെളിഞ്ഞ ബുദ്ധി എന്നോടു ഉപദേശിക്കുംവിധം പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനും,

അത്യാവശ്യമല്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും ചിലർക്കു
 തിന്നും, എന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം എനിക്ക് കൈപ്പു നൽകുന്നതായിക്കണ്ടു. സംസ്കാരപരമായി എന്നിൽ ജനിച്ചു എന്നോടുകൂടി വളർന്നു വന്ന ആദർശങ്ങളിൽ ബലമായി പവിത്രീനിന്നുകൊണ്ടു, വക്ത്രകളെ നാലുഭാഗത്തുനിന്നും ഞാൻ ആക്രമണവും തുടങ്ങി. സ്വാർത്ഥത്തെയും സ്വാർത്ഥലാഭത്തെയും കരുണയെന്നെ ഞാൻ വെറുത്തു. എന്റെ വ്യഥ ലോകത്തിന്നു കാണപ്പെടുന്ന വിവിധ വ്യഥകളുമായി ഒന്നുപോലെ, ലോകമാസകലം അനുഭവിക്കുന്ന കഠിന വേദനകളാൽ ആത്മം കലങ്ങി, ബുദ്ധി മന്ദിച്ചു വഴിതെളുന്ന് ഞാൻ—അതേസമയം ആത്മനാഥനുമായി ഘോരഘോരം സമരത്തിലുമാണ്ടു. മനുഷ്യയിതം ദൈവഹിതവുമായി വിഘടിച്ചു നിൽക്കുന്നിടത്തോളം സമാധാനം നാം കണ്ടെത്തുകയില്ലെന്നും, സ്റ്റേഷനാൽമറ്റും മണ്ണിൽനിന്നും നമ്മെ മനഞ്ഞെടുത്ത ദൈവം സ്റ്റേഷിച്ച് നമ്മെ വളർത്തി വരെയ താല്ക്കാലിക ക്ലേശങ്ങളെ നാം പവ്തീകരിച്ച ദൈവവുമായി ഇടയുന്നതു് നമുക്ക് ഭംഗിയല്ലെന്നും, പരമകാര്യണികനായ ദൈവം സത്യമെന്നും സൗന്ദര്യപരമെന്നും ഒടുവിൽ ഗ്രഹിച്ച ഞാൻ—വിദ്യാഭ്യാസത്തെത്തുടർന്നുണ്ടായനിദ്രയിൽനിന്നു പിടഞ്ഞെണീറ്റു. കാര്യബോധമുള്ളവായ അനുക്ഷണംപ്രായോഗികവശം പിൽത്തള്ളി നടത്തപ്പെടുന്ന ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതികളുമായി നിശിതമായി ഞാൻ ഇടഞ്ഞു തുടങ്ങി. പഠിച്ച പാഠം സംധിതപ്രായമാക്കാൻ പാടവമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാലേകുന്നതിന്നു പ്രാരംഭമാണീ മണ്ണിയാകുരൻ എന്ന് വായനക്കാർ ഗ്രഹിക്കണം. വ്യക്തിത്വം നിറഞ്ഞ എന്റെ നില ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള സഹപാഠികളും പണ്ഡിതന്മാരും, ജീവിത

സരണിയിൽ ഞാൻ ഒരു ധീരനില് ഉൾക്കൊണ്ടുവീരോ
 ചിതമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിലേപ്പെട്ടമെന്നു സകാരണം
 അനുമാനിച്ചു. സാഹിത്യപരമായ ഒരു സ്ഥാനം ഞാൻ
 കൈയ് വരുത്തുമെന്നു എന്റെ മിത്രങ്ങളോ ഞാൻ ത
 ന്നെയൊ ഭരിക്കലും കരുതിയില്ല. സദാജ്വലിച്ചുകൊണ്ടി
 രിക്കുന്ന അഗ്നി പറ്റുതം കണക്കെ ജീവിതവൃണങ്ങളാ
 ൽ ആവരണം ചെയ്യപ്പെട്ട എന്നെ സ്വയം രക്ഷിക്കുന്ന
 തിൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കവെ—എന്നേപ്പോലെ ജീവിതത്തിൽ
 ക്ലേശിക്കുന്നവരേയും എനിക്ക് രക്ഷിക്കേണ്ടതായാൽ,
 സാഹിത്യപരമായ പരിശ്രമങ്ങളിൽ ജീവിതം പാഴാ
 കാൻ എനിക്ക് സമയമില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, താല്പര്യ
 വുമില്ല. കഴിവുമില്ല. എന്റെ രംഗം രാഷ്ട്രീയവും
 സാമൂഹികവുമാണെന്നു എന്നോടൊപ്പം എന്റെ മിത്ര
 ങ്ങളും ധരിക്കേണ്ടതായാ. വിദ്യാർത്ഥി കാലത്തു രാഷ്ട്രീ
 യവും സാമൂഹികവുമായ വിഷയങ്ങളെ മാത്രം മുൻനി
 രത്തി എന്റെ പ്രസംഗങ്ങളെല്ലാം നടത്തിവന്നു, ഭരണ
 മണ്ഡലത്തിൽ, പരമകാരണികനായ ദൈവം എനിക്ക്
 ഒരു മഹനീയ സ്ഥാനം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും, ക്ലേശം ആ
 നന്ദകരമെന്നും സമർത്ഥിക്കത്തക്ക സ്വഭാവശുദ്ധി സ്വായ
 തമാക്കിക്കൊണ്ടു, വലത്തും ഇഴത്തും വലത്തു് ഞാൻ
 തത്ര എത്തിച്ചേരുന്നെന്നും ബാല്യം മുതൽ ഞാൻ കരുതി
 പോരുന്നു. അനേക നൂറ്റാണ്ടുകളായ മാത്രം അനേക
 മഹാമാരാൽ നടത്തപ്പെടേണ്ട ദിഗ്വ്യാജയങ്ങൾ
 മൂപ്പത്തിമുന്നു ചെറു കൊല്ലങ്ങൾക്കുള്ളിൽ നടത്തി
 അലക്സാണ്ടർ പിടിച്ചുകൊണ്ട രാജ്യങ്ങളൊന്നും അന്ന
 തെ ലോകത്തിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ഞാനൊ എ
 ന്നാൽ ഇരുപത്തിനാലു വയസ്സിനുള്ളിൽ കടിച്ചുതീക്ക
 ത്ത കൈയ്പ് രസങ്ങൾ, സഹിക്കാത്ത വേദനകൾ

അനുഭവിക്കാത്ത ക്ലേശങ്ങൾ, ഒന്നുമില്ല ഇന്നി ഭൂമിയിൽ. അതുകൂട് ക്ലേശഭൂയിഷ്ഠമാണ് എന്റെ ജീവിതം. എന്റെ ജീവിതം മുഴുവൻ ഒരു മിത്രാനുപേഷണമെന്ന് ഒറ്റ വാക്കിൽ പറയാം. ഞാൻ ചെന്നിടത്തെല്ലാം എന്റെ കാലടികളും പതിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നെ കണ്ടിട്ടുള്ളവരാരും എന്നെ മറന്നിരിപ്പാനും എളുപ്പമില്ല. ആദർശ സംഘട്ടന വിഘട്ടനങ്ങളിൽ അന്യരെ വ്രണപിച്ഛിട്ടുള്ള എനിക്ക് പ്രതിയോഗിയിൽ നിന്നുമുള്ള ചില ചില്ലറ വ്രണങ്ങളും ഏർക്കണ്ടതുണ്ടല്ലോ. സത്യത്തെ ആധാരമാക്കി വ്യക്തികളും സംഘടനകളുമായി പലപ്പോഴും ഇടഞ്ഞിട്ടുള്ള—ഇടഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന എനിക്ക്—മഹാകവി ടെന്നീസനോടൊപ്പം 'I am a part of all, I met' എന്ന് സങ്കാരണം അഭിമാനിക്കാം.

സത്യമെന്നാൽ എന്തെന്ന് ഒരു ചോദ്യത്തിനിവിടെ അവകാശമുണ്ട്. ജസ്റ്റസ് പൈലേറ്റ് റോമൻ ന്യായാധിപസ്ഥാനത്തിരുന്നുകൊണ്ട് ഇതെ ചോദ്യം മ്ശ്യായോട് ചോദിച്ചിട്ടുള്ളതും, മറുപടി നൽകാതെ മ്ശ്യാ ഇത്തരത്തിൽ മൗനമാചരിക്കുന്നതും ബൈബിളിലെ അതിസുന്ദരഭാഗങ്ങളിലൊന്നാണ്. മ്ശ്യാ ഈ അവസരത്തിൽ മൗനമാചരിപ്പാനുണ്ടായ ഫേജുകളെപ്പറ്റി താക്കിനുമായി പലതും പല വിധ വ്യഖ്യാനങ്ങളും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ടാവാം. സത്യമെന്തെന്ന് നിർവചിപ്പാൻ മ്ശ്യായ്ക്ക് പോലുമുള്ള കൈപ്പ് ഇല്ലാത്തതുകൂടെ മകുടോദാഹരണമാണ് അപ്പോഴത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൗനകാരണമെന്ന് ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്യുന്ന ഭാഷയും ഉണ്ടായിരിക്കാം. തെറ്റായതെ മ്ശ്യായ്ക്ക് കുറവും ആരോപിക്കപ്പെട്ടത് മനുഷ്യമെന്നതല്ല.

കണ്ട അനക്ഷണം ഗ്രഹിച്ച പൈലേറ്റ്—തന്റെ അന്ത
കരണപ്രമാണയെക്കുറിച്ചും സത്യവും, ധർമ്മവും, മുൻനി
ർത്തി നീതി നടത്തേണ്ട വിധിയാളൻ, സത്യത്തെ വ്യക്തി
പരിച്ചുകൊണ്ട് തന്നോട് ചോദിച്ച ഈ ചോദ്യത്തി
ന് മറുപടി പറയുന്നത് പ്രയോജനമെങ്കിലുമെന്നും,
അഥവാ പ്രയോജനമുണ്ടായാൽ കൂടെ, തൻമൂലം താൻ
ചോരത്തിലേക്ക് വന്നിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥങ്ങളൊന്നും നിറ
വേറ്റാതെ—കുറിശ്ശിമണ്ഡലം അതെത്തുടർന്ന് നടക്കേണ്ട
അതുതസംഭവങ്ങളും നടക്കാതിരിക്കുന്നതിനും, തദ്വാരാ
ജഗത് പിഴാവാരാൻ അനിഷ്ടത്തിന് താൻ വിധേ
യമാകുമെന്നോർത്തും ആയിരിക്കണം മൗൾഖാ ഇവിടെ
മൗനമാചരിക്കുന്നത്. ഇതുമല്ല, പശുക്കളായിട്ട് ജനിച്ച
ജനിച്ച നാൾ തുടങ്ങി, ഗോതൃഗോമായിൽ മരണമടയു
ന്നതുവരെ, സത്യമെന്തെന്നു ജീവിച്ച കാട്ടിയ മൗൾഖാ,
സത്യമെന്നാൽ എന്തെന്ന് നിർവ്വചിക്കണമെന്നുള്ള
ജഡ്ജിയുടെ അഭ്യർത്ഥന, കശാഗ്രബദ്ധമായ ഒരു അ
ഭിഭാഷകൻ നടത്തുന്ന കാപട്യം നിറഞ്ഞ ഒരു ജാലപ്ര
യോഗമെന്നു കരുതി—തന്റെ മുൻപിൽ നിൽക്കുന്ന തെ
റ്റില്ലാത്ത കക്ഷിയെ മൊഴിയിൽ കുഴപ്പം മൗൾഖാ
യുടെ മുതലെടുക്കണമെന്നുള്ള പൈലേറ്റിന്റെ
ഉപഗ്രഹങ്ങളും മൗൾഖാ ധരിച്ചിരിക്കണം. സ്വയം നശി
ക്കണമെന്നുള്ള വക്ത്രമാത്രമേ അന്യരെയും നശിപ്പിച്ചാൻ
സാധ്യമാകൂ. ഉദ്യോഗത്തിനുവേണ്ടി തന്നെത്തന്നെ
വിറ്റാണ് പൈലേറ്റ് വേറെ പോറ്റിപ്പോകുന്നത്.
മൗൾഖാ തെറ്റുകാരനല്ലെന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കാൻ പരിപൂ
ണ്ണബോധം വന്നിട്ടു—മൗൾഖായെ തെറ്റുകാരനാക്കി
തൂക്കിക്കൊല്ലാൻ വിധിച്ചത് ജുതജനങ്ങളെ പ്രീ
ണിപ്പിച്ചാനും തദ്വാരാ തന്റെ ഉദ്യോഗം നഷ്ടപ്പെടാ

തിരിച്ചറിയുന്ന മാത്രമാണ്. ഉള്ളിൽ നിന്നുള്ള ഭീഷണി
 മായി ഉദിക്കുകയും പുറത്തു കണ്ട ഇരുളിൽ അഭയം
 തേടുന്ന പൈലോറസ് സത്യമെന്നാൽ എന്തെന്ന് ധരി-
 ച്ചിരുന്ന വാസ്തവം മ്ശ്യാ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടാവാം. പല
 ക്ഷമയുണ്ടായിട്ടുള്ള ന്യായമായ സംശയങ്ങളെല്ലാം തൊട്ടി-
 ക്കുള്ളിൽ തന്റെ മോശ്യർക്കുണ്ടാകാത്ത വിസ്മയ-
 മാംവണ്ണം തീർത്തിട്ടുള്ള മിശ്യാ ഇവിടെ മനനമാ-
 ിക്കുന്നതുതന്നെ അത്സംപൂർണ്ണമായ മറുപടി. പോമാ-
 മാനവ വംശത്തിന്റെ പ്രതിപുരുഷനെന്ന നിലയിൽ
 ദൈവനീതിയുടെ വിഭാഗമായ രാജനീതി പരിപാലകനും
 ബുദ്ധിമാന്യമായ പൈലോറസ്, ന്യായസനത്തിലിരുന്നു
 കൊണ്ടു് ദൈവപുത്രനോടുള്ള ഈ ചോദ്യത്തിന് മ്ശ്-
 യാ പ്രത്യുത്തരം നൽകുന്ന പക്ഷം പിതാവായ സർവ്വ-
 ശക്തന്റെ സൃഷ്ടിസാരക്ഷണ രഹസ്യം വെളിപ്പെടുമെന്നു
 ധരിച്ച് മ്ശ്യാ ബുദ്ധിപൂർവ്വം മനനമാവിക്കുന്നതു
 നോക്കണം! ഇക്കാരണത്താൽ ഒരിക്കലേകിലും മ്ശ്യാ
 കഴങ്ങിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതു സത്യമെന്നാൽ എന്തെന്നുള്ള
 പൈലോറസിന്റെ ഈ ചോദ്യത്തിൽ മാത്രമായിരിക്കണം.

വായനക്കാരുടെ എന്നോടുള്ള ചോദ്യത്തിന്
 മറുപടി പറയാതെ ഞാൻ മനനമാവിച്ചാൽ
 മ്ശ്യായോടു ഞാൻ നടത്തുന്ന ഒരു വെല്ലുവിളിയായി
 അദ്ദേഹം ഇതു കരുതിപ്പോകുമെന്നു ഭയന്ന് സത്യമെ-
 ന്നാൽ എന്തെന്നുള്ള ചോദ്യത്തിന് ഇങ്ങനെ ഞാൻ
 മറുപടി നൽകും. വ്യക്തി വ്യത്യാസം പോലെതന്നെ
 സത്യത്തേപ്പറ്റി ഓരോരുത്തർക്കുമുള്ള ബോധം വ്യത്യ-
 സ്തമെന്നുവരാം. എന്നിരിക്കിലും തീയ്, വെള്ളം, വായു
 വെളിച്ചം, ആകാശം എന്നിവിടങ്ങളെപ്പറ്റി മനുഷ്യജാതി

കാകമാനം ഒരു ബോധമുണ്ട്. ഈ ബോധം മിക്കവാറും വിഭിന്നങ്ങളുമല്ല. ഇതുപോലെതന്നെ സത്യത്തേപ്പറ്റിയും എല്ലാവർക്കുമൊരുകാരണയുണ്ട്. അന്തഃകരണപ്രേരണാസരണം ജീവിക്കുമെങ്കിൽ അതാണ് സത്യം. വ്യക്തികളെയോ അത്മത്തെയോ പറ്റി മനുഷ്യൻ ആദ്യമുളവാകുന്ന അഭിപ്രായം മനപൂർവ്വം പിഴുതു കളയാതെ നിരീക്ഷിക്കുന്ന ബുദ്ധ്യ സമാത്മരഹിതമായി ചിന്തിച്ച് പ്രവർത്തിക്കപ്പെടുന്ന ജീവിതമാണ് സത്യം. അന്തകരണപ്രേരണകൾക്ക് വിപരീതമായി ജീവിക്കാതിരിക്കുന്നതിനും, അതിനുവേണ്ടി എന്തെല്ലാം ത്യാഗങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടിവന്നാൽ സഹിക്കുന്നതിനും തക്ക ആനുകൂല്യ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനും, വേണ്ടി വന്നാൽ ലോകമാം ബലിപീഠത്തിൽ ആത്മസമർപ്പണം ചെയ്യുന്നതിനും ഒരുക്കമുള്ള കരുത്തു നിറഞ്ഞ തന്ത്രം ജീവിതമാണ് സത്യം.

മുൻപെ-ൽ തിരുവനന്തപുരം അർട്ട്സ് കോളേജിൽ നിന്നും ഞാൻ ബി. എ. പാസ്സായതോടു കൂടി ജ്ഞാനഭണ്ഡാഗാരത്തിൽ മുതൽ നേട്ടവാൻ ഭേദസഞ്ചാരത്തിന് ഞാൻ ഇറങ്ങിത്തിരിച്ചു. തിര്യ്യൂവിടെത്തി ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ മണിയാകരൻ എന്ന ഈ നോവൽ (ആഖ്യായിക) ഒരു വക Plot—ഒ—സ്കീ-മൊ-തയ്യാറാക്കാതെ അപ്പഴപ്പാർ തോന്നിയ ആശയങ്ങൾക്ക് പേരു നൽകി ഈ നോവൽ ഞാൻ എഴുതിത്തുടങ്ങി.

അടുത്തു പറയാനുള്ളത് 'മണിയാകര' നിർമ്മാണത്തിന് എന്തെ പ്രേരിപ്പിച്ച കാരണങ്ങളാണ്. വിദ്യാർത്ഥി കാലത്തും വിദ്യാഭ്യാസപൂർത്തികരണത്തിന് ശേഷവും, ലോകസമുദായം സംസ്ഥാപിപ്പാൻ ധീരൻ നടത്തുന്ന ഗംഭീരശ്രമങ്ങളെ അവഗാഹം ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചു.

വരുന്ന. പ്ലേറോ മുതൽ ടോഗോർ വരെ വീർ അവർ
 വളർത്തിയിട്ടുള്ള ആദർശങ്ങളെല്ലാം ഒന്നവിടത്തെ ഭാരോ
 നിന്നേപ്പറ്റിയും സമഭാവനയോടു കൂടി ചിന്തിച്ചു
 തുടങ്ങി. ന മാധാനസ്ഥാപനാത്മാ പതിനാലു നിർ
 ദേശങ്ങളോടു കൂടി വ്യവ്രാവിൽ സഞ്ചം—വിശ്വഭാരതി
 യുടെ പിന്നിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് ടോഗോർ മാമുനിയും ശ്രമി
 കുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു. ഇരുവരേയും ഉള്ളഴിഞ്ഞു ഞാൻ
 അഭിനന്ദിക്കുന്നുമുണ്ടു്. അദർശം സ്വാഗതം ചെയ്തയിൽ
 പ്രവർത്തനപദ്ധതിയിൽ മഹാമാർ ഇവരെ വിട്ടു് വ്യ
 ക്തിതപം ചൊരിഞ്ഞു ഞാൻ ധീരമൊഴൊരു നില കൈ
 കൊള്ളുന്നതു കാണാം. മണിയൊക്കുൻ എന്റെ ഈ
 നില എന്തെന്നു് വ്യക്തപ്പെടുത്തുക മാത്രം. മാനവവം
 ശം ലോകാരംഭം മുതൽ കേണുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശാന്തി
 സംപ്രാപ്തമാവാൻ നാളതുവരെ നടന്നിട്ടുള്ള ശ്രമങ്ങളെ
 ല്ലാം പ്രശംസനീയമെങ്കിലും, അവ അപര്യാപ്തങ്ങളെന്നു്
 തോന്നിത്തുടങ്ങിയ ഞാൻ.—ഗോളം മുഴുവനും ഒരു ഒറ്റ
 തരവാടായി വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. അതിലുൾപ്പെട്ട
 രാജ്യങ്ങളെല്ലാം ഈ തരവാട്ടിൽ നിന്നും മാറി പാർക്കുന്ന
 കുടുംബങ്ങളായും, ഭാരോരാജ്യവാസികളും ഇങ്ങനെയുള്ള
 കുടുംബങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളായും മാത്രം കേണുകയുമാം.
 ഇവർ ഭരമ്മിൽ പൊട്ടിപ്പറപ്പെടുന്ന ഭിന്നതകൾ മാത്ര
 മാണു് യുദ്ധമെന്നും എന്നിക്കു തോന്നിത്തുടങ്ങി. എന്നു
 മാത്രമല്ല—മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനായിരിക്കുന്ന കാലത്തോളം
 സമരം തുടരമെന്നും, ആദർശപരമായ സമാധാനം ഇഹ
 ത്തിൽ വളരുന്നതല്ലെന്നും എന്നിക്കു മനസ്സിലായി.
 നന്മയും തിന്മയുമായി, ഇരളും വെളിച്ചവുമായി, ആദ്യ
 ന്തം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇടർച്ച, മനുഷ്യമനസ്സും
 ദൈവഹിതവുമായി സമ്മേളിക്കുന്നതു വരെ—സാല്യമ

പ്രേമം എന്നിങ്ങനെ ചോദ്യമായി. ദൈവവും സാത്താൻ
മായി ആരംഭിച്ച ഈ ഇടർച്ചയുടെ നടുവിൽ കടുങ്ങിയ
മനുഷ്യൻ, ജീലമായ ആകർഷണങ്ങളാൽ മോഹിതനാ
യി സംതാനേയും—അന്തകരണം കൊളുത്തി വിട്ടു
ദീപമെന്നിനാൽ മാത്രം ആകർഷിതനായി ദൈവ
ത്തേയും കമ്പിടുന്നതാവാം ഇതിനു കാരണം.

കുടുംബസമാധാനത്തിൽ നിന്നു വേണം ലോകസമാ
ധാനം വളരേ. കുടുംബത്തിലുള്ള ശാന്തി സമുദായ
ത്തിൽ പരന്നു് രാജ്യമാസകലം പടരുമ്പോൾ മനുഷ്യ
നിമിത്തങ്ങളായ രാജ്യാതുത്തികൾ കടന്നുവ ലോകസമാ
ധാനത്തിനു് തേർതെളിക്കും. ഒത്തിണങ്ങിയ ദാവത്യ
മാണു് ലോകസമാധാനക്കലവറ. ലോകസമാധാനം
കൈയ് വരുത്താൻ.

കിമാനായകനായ മണിയാകർൻ കിമാനായിക്കു
മായി കണ്ടു മുട്ടി രാഗികളായിപ്പകർന്നു് വലയുന്ന അവർ
ഇരുവരും വിവാഹമണ്ഡപത്തിലെത്തിച്ചേരുന്നതിനി
ടയ്ക്കു്, രാഗികളായി വൃഥാ സമയം പാഴ് ആക്കാതെ
ഭാരതോന്നമനവും ലോകസമാധാനവും മുൻനിറുത്തി
യുള്ള ശ്രമങ്ങളിൽ കഴുത്തററം മുങ്ങിനിന്നു് നടത്തുന്ന
ഭഗീരഥ പ്രയത്നങ്ങൾ കാണണം. മണിയാകരനെ വണ
ങ്ങാത്ത പുരുഷനും, സേലമ്മയെ ആദരിക്കാത്ത സ്ത്രീയും,
ഏതൊണ്ടിന്നു് ഭൂമിയിൽ, തലച്ചോറിനെ വിറുപ്പ് ചങ്കി
നെപ്പോറ്റുന്നതിന്നോ ചങ്കിനെ പ്രീണിപ്പിച്ചാൻ തല
ച്ചോറു മാത്രം ഭക്ഷിക്കുന്നതിന്നോ അനുവദിക്കാതെ—ചങ്കും
തലച്ചോറുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് നിന്നും നിറുത്തിയും,
സംസാരത്തട്ടിൽ നടമാടുന്ന നായികാനായകന്മാർ ഇവ
രുടെ കൊടിക്കീഴിൽ വാഴുന്നക്കാർ നാം അണിനിരക്കേ

വിൻ. ഇരുട്ടിൽ നിന്നും വെളിച്ചത്തിലേക്കും ഇവർ വെളിത്തരക്കുന്ന രാജവീഥിയിലൂടെ നാം നടന്നത് മതി, സമാധാനം നാം കണ്ടെത്തും. ഞാനെ, ലോകചക്രത്തിരിച്ചിലിൽ കടുക്കി, അടിയുലയുന്ന ഒരു പിഞ്ചുകഞ്ഞും, ഇണ വിട്ട, ഇരുട്ടിൽ കിടന്നും, വെളിച്ചത്തിനായി കരയുകയാണ്.

പ്രസ്താവന.

ബാല്യത്തിൽ നടന്ന മാതൃ മരണം, തുടർന്നു നടന്നിരുന്ന ധന നാശം പിന്നീടുണ്ടായ പിതൃനഷ്ടം എന്നിവ എന്നെ ക്രമത്തിലധികം ക്ലേശിപ്പിച്ചിരുന്നു. എന്നിരിക്കിലും എന്തെന്നില്ലാത്ത കഠിനതയും എന്നിൽ കടികൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ ദിവസവും ഞാൻ മുന്നോട്ടുതന്നെ പാഞ്ഞുവന്നു. ഞാൻ അറിയാതെ സഭാ എന്നിൽ നിന്നു് താനെ പൊടിഞ്ഞിരുന്ന ഒരു മൂഢ മന്ദമാസ മാവാം ഇതിനു കാരണം. ചിന്തകൾ ഞാൻ ബി. എ. പാസ്സായതോടെ സംഭവ ബഹുലമായ എന്റെ വിദ്യാർത്ഥജീവിതം തല്ക്കാലത്തേക്കെങ്കിലും അവസാനിച്ചെന്നു പറയാം. തുടർന്നു് ഇൻഡ്യ മുഴുവൻ ചുറ്റിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു എന്റെ ആഗ്രാമം സഫലമാക്കാൻ ആർപ്പുകര നിന്നും ഞാൻ മദ്രാസ്സിൽ ഇറങ്ങി തിരിച്ചു. ഇൻഡ്യയിലെ ഭാരത പ്രധാന പട്ടണങ്ങളും ചുറ്റിക്കണ്ടു് രണ്ടാഴ്ചയിൽ കറയാതെ ഭാരത പട്ടണങ്ങളിലും താമസിച്ചു് ജനങ്ങളുമായി ഇങ്ങതു് അവിടവിടെ കാണുന്ന ജീവിതരീതികളെ പഠിപ്പിക്കേണ്ട പഠിക്കേണ്ടതെന്നും ബാല്യം മുതൽ ഞാൻ കാക്കിയിരുന്നു. ഉദ്ദേശം രണ്ടാഴ്ചയിൽക്കവിഞ്ഞു് ഞാൻ മദ്രാസിൽ താമസിച്ച ശേഷം പൊട്ടുന്നനവെ ഞാൻ ബാങ്കുൾ വനത്തോടെ യാത്ര നിർത്തി പെട്ടെന്നു് വീടേത്തന്നെത്തന്നെ തോന്നുകയാൽ, അന്നത്തെ മാത്രമെങ്കിൽ ഭവനത്തിൽ ഞാൻ ആർപ്പുകരക്കു് മടങ്ങി. ധനികരും ഭരിതരും വലതും ചെറുതുമായ ജനങ്ങളുമായി ഞാൻ അടുത്തിടത്തു്

ജീവിതം നിർബാധാക്കനെ തുടർന്നിരുന്നു. ക്ലാസ് മുറികളിലും പുസ്തകങ്ങളിലും ഞാൻ കണ്ടിരുന്ന ജീവിതം എന്റെ കൗതുകത്തിലേക്കും കാണാതെ കയ്യാൽ ഞാൻ എന്നിലേക്കു തന്നെ തിരിഞ്ഞു എന്നോടു തന്നെ ചോദ്യങ്ങളും തുടങ്ങി. ദിവസേന സാധാരണ വേളകളിൽ ഏകനായി പ്രകൃതി മമണീയങ്ങളായ പ്രദേശങ്ങളിൽ പോയി ഉച്ചത്തിൽ ചിന്തിക്കുക സാധാരണ എന്റെ പതിവാണ്. ഇന്ദ്രിയചിന്താസന്താനമാണു ഈ കൃതി. അപ്പോൾ എനിക്ക് 24 വയസ്സ് പൂർത്തിയായിരിക്കണം. ഭാരത സംസ്കാരാനന്ദം ബാരിസ്റ്റർ പരീക്ഷയ്ക്കു വായിപ്പാൻ ഇംഗ്ലണ്ടെത്തണമെന്നു ഞാൻ കരുതിപ്പോന്നു. വിദേശ വിദ്യാഭ്യാസാനന്ദം നുടേതിനു രാഷ്ട്രീയമായും, സാമുദായികമായുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിക്കണമെന്നും എനിക്ക് തോന്നി. രാജ്യസേവനത്തിൽ വിദേശവാസവും വൈദേശിക സംസ്കാരങ്ങളും ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതല്ലെങ്കിലും പരിപൂർണ്ണതക്കുവ അത്യാവശ്യമെന്നു ബാല്യം മുതൽ ഞാൻ അറിഞ്ഞിരുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികാലത്തു ആകസ്മികമായുണ്ടായ അനുരാഗപരീക്ഷണവും തൽഫലമായുലന്നത്ത നിരാശയുമൂലം വാടി വളർന്നിരുന്ന എനിക്ക്, എന്നോടുകൂടി വളർന്നിരുന്ന വിദേശസഞ്ചാരവും വിദേശ വിദ്യാഭ്യാസവും കൂടി സാധ്യമല്ലെന്ന് കണ്ടു കൂടുതൽ വിഷാദമുൾക്കൊണ്ടു മനശാന്തിക്കായി കൗതുകങ്ങൾ വിട്ടു പട്ടണങ്ങളിലേക്കും പട്ടണങ്ങളിൽ നിന്നും കൗതുകങ്ങളിലേക്കും തെന്നി മാറി ഞാൻ ജീവിച്ചിരുന്നു. എന്റെ ആശങ്കോത്തവിധം എന്റെ വാസനയനുസരിച്ചു ജീവിപ്പാൻ ദൈവം എനിക്ക് ഇട വരുത്തുമോ എന്ന് ആശങ്കയോടെ ഞാൻ പാർത്തു

മിരുന്നു. നാം ആശിക്കുംവിധം വന്നു സംഭവിക്കണമെന്നില്ലല്ലോ. എന്നെക്കാൾ വീരന്മാരവരണ്ടതാണീ ലോകം! വറന്തതാണീലോകർ! എന്നു ഞാൻ അറിഞ്ഞു മിരുന്നു. റോബർട്ട് ബേൺസ് എന്ന മഹാ കവി സ്കോട്ടലണ്ടിലെ ഒരു കള്ളപ്പാപ്പിൽ കണക്കുപിള്ളയായി കഴിയെണമെന്ന ദുർവിധി കുറിക്കു് ഞാൻ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടു്. നാം വിചാരിക്കുന്നതിനു് വിപരീതമായ അന്തസ്സുകളിൽ പ്രവേശിച്ചു് കശത്തു് ദ്രവിക്കയൊതഴിച്ചുവളരുകയോ ചെയ്യുന്നവരാണു് ഇന്നത്തെ ലോകർ. ഇന്നത്തെ ലോകം. എന്തെല്ലാം സമ്മിക്കേണ്ടിവന്നാലും അഭിഭാഷകവൃത്തിയും പൊതുജനസേവനവും മാത്രമേ ഞാൻ സ്വയം വരികൂ എന്നു് ദൃഢനിശ്ചയവും ചെയ്തു. ദൈവഹിതമെ നക്കേ എന്നു് അന്നു ഞാൻ ശരിക്കു് അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. മോട്ടിലാൽ നെഹ്റുവിനെ വെല്ലുത്തക്ക കശാത്രബുദ്ധി ഒരുവൻ കേവലം ഒരു തുമ്പാപ്പണിക്കാരനായും, ലോയിഡു്ജോർജ്ജിനെപ്പോലും പിൻതള്ളിയേക്കാവുന്ന ഒരു വാഗ്മി വെറുമൊരു രായസമായും കഴിയുന്നതിനു് ഉദാഹരണങ്ങൾ സുലഭമാണു്. ഏതായാലും ഒരു സംഗതി പരമാർത്ഥം. വംസന അനുസരിച്ച അന്തസ്സുകളിലല്ല ഇന്നത്തെ ലോകർ നാടുവാഴുന്നതും നാടുകൾ ഭരിക്കുന്നതും. ക്ലേശുകളിലെ മാർക്കനോക്കി ഒന്നാമന്മാരെന്ന് എണ്ണി ലോകഭരണം ഇക്കൂട്ടരെ നാം ഏല്പിക്കുമുലം ലോകം ഇന്ന് തുണ്ടു തുണ്ടായി പിളർക്കപ്പെട്ടു് ശരിക്കേരള നേതൃത്വമൊ കറിക്കപ്പെട്ട നേതാക്കളൊ ഇല്ലാതെ ലോകം ഉഗർഭാഗ്യാസം വലിക്കുന്നതു് ബാല്യം മുതൽ ഞാൻ കണ്ടിരുന്നു. കണക്കും ഡ്രോയിംഗും നീക്കി മറ്റു വിഷയങ്ങൾക്കെല്ലാം ഇന്നത്തെ ഒന്നാമന്മാരേ

കേരളം കൂടുതൽ മാർക്സ് സമ്പാദിച്ചു എന്നാമെന്നായി
 ഒന്നാമനായി ഞാൻ പഠിച്ചുവന്നു. നൊമ്പരം എടുത്തു
 കണക്കും ഡ്രോയിംഗും പഠിക്കാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചുമില്ല.
 വംസനയില്ലാത്ത വിഷയങ്ങളെ കുട്ടികളിൽ ഇൻ
 ജെക്ട് ചെയ്തു പഠിപ്പിക്കുന്ന രീതികളെ തുടർന്ന് ഞാൻ
 ക്ലാസ്സിൽ ഭ്രമിച്ചു വന്നു. മൂന്നാം ഘട്ടത്തിലെ ഗവർ
 മെന്റ് സ്കോളർ ഷിപ്പ് ഞാൻ കരസ്ഥമാക്കി
 ഫൈനൽ ക്ലാസ്സിൽ കയറിയതോടെ പെട്ടെന്നു്
 എന്റെ പഠനരീതി ഞാൻ സ്വയംമാറ്റി. ക്ലാസ്
 ട്രൈൻറുകൾ നോക്കാതെ അദ്ധ്യാപകന്മാരുടെ പരിശീ
 ലനത്തിൽ ഉള്ള അമ ശ്രദ്ധമാത്രം പഠിച്ചു, പഠിച്ച്
 തടിച്ചു മരണമാചരിച്ചു ക്ലാസുകളിൽ ഞാൻ കഴിച്ച
 കൂടി. ഭാരോ പരീക്ഷയ്ക്കു ജയിപ്പാൻ മാത്രം മാർക്കു
 മാത്രമേ ഞാൻ സമ്പാദിച്ചുള്ളൂ. തന്നത്താൻ തിര
 നെത്തടക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ മാത്രം വായിച്ചു സഭാ
 കത്തിക്കാളുന്ന എന്റെ തലച്ചോറ് സ്വയം ഞാൻ
 കുളിർപ്പിച്ചിരുന്നു. കൂടുതൽ മാർക്സ് നോക്കി ഒന്നാമനാ
 രായി എണ്ണപ്പെട്ടവർ മിക്കവാറും തത്ത കണക്കെ
 ശ്രദ്ധിക്കുമെന്നും, മാർക്സ് ലഭിക്കാത്ത എന്നെപ്പോലെ
 യുള്ള രണ്ടാമനാമാണ് ലോകത്തെ ഇരുട്ടിൽനിന്നും
 വെളിച്ചത്തിലേക്കു് നയിച്ചിട്ടുള്ളതും നയിക്കുന്നതെന്നും
 എനിക്ക് പരമബോധ്യമാണ്. ജലിയസ് സീസർ,
 ചാർലി മെയിൻ, നെപ്പോളിയൻ, ജോർജ് വാഷിം
 ഗ്ടൺ, എബ്രഹാം ലിങ്കൻ എന്നിവരായും സർവ്വ
 കലാശാലകൾ പ്രസവിച്ചുവിട്ട ഒന്നാമനാമല്ലെന്നും
 ഞാൻ അറിഞ്ഞിരുന്നതാവാം ഇതിനുകാരണം. ബു
 ലിയുള്ളവരുടെ ശ്രദ്ധ പരിമാതാശയങ്ങൾ മാത്രമുള്ള
 ക്ലാസ് ട്രൈൻറുകളിൽനിന്നും ചോദ്യപോകുന്നത് നെ

സർഗ്ഗീകവുമാണല്ലോ. മിടുക്കന്മാർ അധർ മാത്രമാക
യാൽ.

കൃത്രിമമിടുക്കന്മാർ ലോകമെങ്ങും നടത്തി ലോക
ത്തെമുട്ടക്കുകളിൽനിന്നുമുട്ടക്കുകളിലേക്കു നയിക്കുമ്പോൾ
രണ്ടാമന്മാർ തന്റേറടത്തോടുകൂടി സംഗത്തുപ്രവേശിച്ചു
മുട്ടക്കുകളിലിവരെ കടക്കി, വിസ്മൃതമായ രാജവീഥിക
ളിലേക്കു ലോകത്തെ ആകർഷിച്ചാണു് ലോകരെ ഭരിക്കു
ന്നതു്. ഈ വിധ ചിന്തകളാൽ പ്രേരിതനായി പഠിത്ത
ത്തിൽ ക്ലാസിലെ രണ്ടാമനാകാൻമാത്രം ഞാൻ പഠിച്ചു.
എങ്കിലും പാഠശാലാ ഹാജരയിലെ എന്റെ ഒന്നാം സ്ഥാ
നം തുടർന്നു് ഞാൻ പിരിമുറുപ്പിച്ചു വന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല,
ദൈവാനുഗ്രഹത്താൽ വാഗ്വിചാരസത്തിൽ ദിവസേന
ഞാൻ തഴച്ചു വളർന്നുവന്നു. നാലാം ഹാജര മുതൽ
പത്രപരമായൊരു മറയ്ക്കു് ഞാൻ നടത്തിപ്പോന്നു. നേ
വലു ജീവ ഉൾത്തൂണുകളും കഥകളും കവിതകളും വായി
ക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധാലുവായ എനിക്ക് ഞാൻ ജീവിക്കുന്ന
ലോകത്തു് അപ്പഴപ്പോൾ നടക്കുന്ന സംഭവങ്ങളെന്തെ
ന്നു് അറിയേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമെന്നു തോന്നുകയാൽ
പത്രപരമായൊരു എന്നെ അത്യധികം ആവേശപ്പെടുത്തിച്ചു.
പത്രത്തിൽക്കുറഞ്ഞു വാർത്തകളും ലേഖനങ്ങളും
അപ്പടി സ്ഥാനം ചെയ്യുന്നതിൽ എന്റെ നിരീക്ഷ
ണശേഷി ഒരിക്കലും എന്നെ അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല.
എന്റെ അനുമാനങ്ങളെന്തെന്നു് തെറ്റാണു് എനിക്ക്
ഒട്ടും അനുഭവവുമില്ല. എന്നിൽ വളർന്നുവന്ന ഈ വ്യ
ക്തിത്വം ഏതെല്ലാം ആപത്തുകളിൽ നിന്നു് എന്നെ
രക്ഷിച്ചുവെന്നെന്നു് എനിക്ക് മാത്രം അറിവു. ഇന്ന
ത്തെ ലോകർ പാവങ്ങളാണു്—പാവകളാണു്. മുൻപേ

ഗമിക്കുന്ന ഗോവുതന്റെ ചിൻപേ ഗമിക്കും ബഹു ഗോക്കളാണു്.

അഭിനയം, മലയാളം, ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷകളിൽ നടത്തിയ പ്രസംഗമത്സരങ്ങൾ എന്നിവ മൂന്നിനും ഒന്നാം സമ്മാനം കരസ്ഥമാക്കി സ്കൂൾ ഫൈനൽ പാസ്സായ തോടെ മാനാനന്തെ സെൻറ് എലേം ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിലെ എന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കി. ഒന്നാം രണ്ടാം ഒന്നാം സമ്മാനങ്ങൾ കരസ്ഥമാക്കി മൂന്നാമത്തെ ഒന്നാം സമ്മാനവും വാങ്ങുന്നതിനായി എന്റെ പേർ വിളിക്കവെ മാനാനന്തെ ആ നെടിയ ഫാളിന്റെ ഒരു ഭാണംകേറാമൂലയിൽ ഒളിഞ്ഞിരുന്ന ഞാൻ എണീറ്റപ്പോൾ തിങ്ങിക്കൂടിയിരുന്ന സദസ്യർ ഒന്നടങ്കം അല്പക്ഷണംപ്പെടെ എണീറ്റു് എനിക്കു് സപാഗതമരുളി. സഭാകയ്യമെന്തെന്നു് ഒരിക്കലും അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഞാൻ ലജ്ജിച്ചു് എന്നിൽത്തന്നെ ഒളിഞ്ഞു് സമ്മാനവും വാങ്ങിതിന്റെ എന്റെ ഇരിപ്പിടത്തു വന്നിരിക്കുന്നതുവരെ സദസ്യർ ആഹ്ലാദപരസ്സരം എന്നെ ബഹുമാനിച്ച വിധം ഒരിക്കലും മറക്കാത്ത വിധം അത്ര ആഴമായി എന്നിൽപ്പതിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. പൊതു പ്രസംഗങ്ങളിൽ എനിക്കുള്ള അഭിരുചി വിശദമാക്കാൻ ഇക്കാര്യം എടുത്തു പറയുന്നതിൽ അല്പനേന്നാളം എന്നെ പഴിക്കേണ്ടതില്ല. പഴിക്കുന്നവരോടു് ആത്മപ്രശംസ മുഖസ്തുതിയേക്കാൾ മെച്ചമെന്നു് എനിക്കുള്ള ബലമായ അഭിപ്രായം മാത്രമേ ഇന്നത്തെ സ്തുതിപാഠകന്മാരോടു് എനിക്കു് ഇതിനു് പ്രത്യുത്തരമിരിക്കേണ്ടതുളളു.

പരമസമതപവാദം അതിന്റെ അത്യുച്ചത്തിൽ എത്തിയിരുന്ന നാളുകളിലാണു് എന്റെ സ്കൂൾ

വിദ്യാഭ്യാസം. ന്യായരഹിതമായ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രമ
ത്തമായ വ്യക്തികളേയോ സംഘടനകളേയോ,
സത്യവും നീതിയും മുൻ നിർത്തി, എത്രക്കുന്ന വ്യക്തി
കളോ സംഘടനകളോ, ബലഹീനമെന്നു കാണുന്നപ
ക്ഷം—അവരുടെനേതൃത്വം സ്വയം തൊൻസികരിച്ചു,
പ്രബലരായ വ്യക്തികളും സ്ഥാപനങ്ങളുമായി മത്സരി
ച്ച്—അസൂയകളേക്കാൾ മുർച്ചയുള്ള പദപ്രയോഗങ്ങ
ളാൽ അടിച്ചവരെ അമർത്തുന്നതിൽ ജന്മനാ എനിക്ക
ളെ ഉത്സാഹം—ധർമ്മം വെടിഞ്ഞു—ഇന്നു ജീവിക്കുന്ന ചി
ല പ്രബല വ്യക്തികളും സംഘടനകളുമായി തുടർച്ച
ഇടർച്ചകൾക്കു് എന്നിങ്ങിനെ ഇട നൽകി. തന്മൂലം
വളരെ ക്ലേശങ്ങൾ തൊൻ സഹിക്കേണ്ടി വന്നെങ്കിലും
അന്തഃകരണം വിരഹ്, തലച്ചോറ് പണയം വെച്ച്
പണം സമ്പാദിപ്പാൻ തൊൻ കൈയെട്ടിപ്പു. ഈദൃശ
ഇടർച്ചകൾ മൂലം എന്റെ നെട്ടല്ലിന്റെ ബലം എത്ര
മാത്രം വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു് ഭാവാജിവിതം വെളിപ്പെടു
ത്തണം. സ്വാർത്ഥലാഭമില്ലിച്ച് വ്യക്തികളെയോ
സ്ഥാപനങ്ങളെയോ സ്തുതിക്കുന്നതിനോ തുണയ്ക്കുന്നതി
നോ തൊൻ തൂനിഞ്ഞിരുന്നില്ല. കളവ് തൊൻ സംസാ
രിക്കയില്ല. ചതിവ് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. നന്മയും
മനവും വിളമ്പി തൊൻ ജീവിച്ചുപണം. ഇത്തരം നിർലാ
ലകളിലൂടെ അനർഗ്ഗമമായി ഒഴുകിയിരുന്ന എന്റെ
അസക്തികൾ സ്ത്രീ വെട്ട് കേൾക്കേണ്ടിലേക്കു് ഒഴുകി
ത്തുടങ്ങുന്നു. എന്റെ ഫെഡ് മാസ്റ്റർ മി. കെ. ജെ.
എബ്രാഹം ബി. എ. എൽ. റി. വാത്സല്യ തുടങ്ങി.
ഇ. സി. ജോൺ ബി. എ. എൽ. റി., വെ. റവ. ഫാദർ
സ്റ്റീഫൺ, വെ. റവ. ഫാദർ നിക്കോളാസ് എന്ന കമ്മ
ലീത്താ സന്യാസികൾ—എന്നിവരെപ്പറ്റി രണ്ടു വാക്കെ

കിലും പറയാതെ സ്കൂൾജീവിതം വിടാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. പക്ഷേയുള്ള തറവാടുകളിൽ ജനിച്ചവർ ഉന്മാകത സമ്പാദിച്ച ബുദ്ധിമാന്ദ്യരായ അദ്ധ്യാപക വിമന്മാരാണ്. അവരിൽ ആദ്യം പറഞ്ഞ മണ്ടപ്പേർ. സ്റ്റേ ഫീച്ചും ശാസിച്ചും എന്നെ അവർ ഇരുവരും ഭരിച്ചിരുന്നവരും ഭരിക്കലും ഞാൻ മറക്കുന്നതൊ മറയ്ക്കുന്നതൊ അല്ല. അത്രമാത്രം ഭക്തിയിലും സ്നേഹത്തിലും ഞങ്ങൾ പരസ്പരം കഴിഞ്ഞിരുന്നു. മി. ജോണിനെ ഞാൻ കൂടുതൽ സ്നേഹിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, മി. എബ്രാഹാമിനെ ഞാൻ കൂടുതൽ ഭക്തിപരസ്സരം യേനിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ കരികല്ലിൽ കാരെറന്ന വായം എടുപ്പത്തിൽ ഇളകുന്ന മനുഷ്യനല്ല മി. എബ്രാഹാം. ഇളകിയതൽ ഇളകിയതുമാണ്.

ആപത്തുസമയങ്ങളിൽ മാത്രം മി. ജോൺ എത്രമാത്രം എന്നെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് എനിക്കും എന്റെ വൈദികന്മാരും മാത്രമറിയാം. സത്യത്തിനും നീതിക്കും വേണ്ടി മാത്രമേ ഞാൻ പോരാട്ടം എന്ന് എന്റെ ഗുരു അറിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ സ്വയം ക്ലേശം സഹിച്ചും, വ്യക്തികളും സ്ഥാപനങ്ങളുമായുള്ള പ്രബല സംഘട്ടനങ്ങളിൽ പോലും എനിക്കുവേണ്ടി എന്റെ വാത്സല്യഗുരു നേത്തിയിട്ടുള്ള സേവനം വ്യത്യാസപ്പെടുന്ന തൽക്കാലം എനിക്കു അല്പേതരത്തോടു പറയേണ്ടതുള്ളൂ. എന്റെ കടംബത്തിന്റെ പരാതനതപത്തെ പ്രകീർത്തിച്ചുകൊണ്ടും, സാമ്പത്തികമായി ഇളഞ്ഞുവീണുകൊണ്ടിരുന്ന പ്രസ്തുത കടംബത്തിലെ വിടുതൽ വരുന്ന പക്ഷമായി എന്നെ സ്നേഹിച്ചുപരിച്ച് പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച് കോളേജ് പഠനത്തിന്

യാത്രയാക്കിയ അവർ ഇരുവരിലും എനിക്കുള്ള പ്രതി
 നന്ദി തുറന്നു ഇങ്ങനെ പറയുകയാണ്. കമ്മലീത്താ
 മൂന്നാം സഭാംഗങ്ങളായ വെ. റവ. ഫാദർ സ്റ്റീഫൻ,
 വെ. റവ. ഫാദർ നിക്ഷളാസ് എന്നീ വന്ദ്യവൈദിക
 സന്യാസികളിൽ എനിക്കുള്ള നിർവ്യാജമായ ഭക്തിയും
 സ്നേഹവും കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊ
 ള്ളട്ടെ. കമ്മലീത്ത സന്യാസികളുടെ നടുവിൽ സഭാ
 വസ്ത്രങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഒളിഞ്ഞിരുന്ന ഒരു സിംഹമാണ്
 ഫാദർ സ്റ്റീഫൻ. സംഭാഷണത്തിൽ കക്കശതപവും പ്ര
 വൃത്തിയിൽ സ്നേഹവും ചൊരിഞ്ഞിരുന്ന ഈ ധീരനെ
 എങ്ങനെ ഞാൻ മറക്കണം? എന്ന് ഞാൻ മറക്കും?
 ഈ ഒരു വ്യക്തിയുടെ സ്നേഹത്യാഗങ്ങൾ മതി കമ്മ
 ലീത്താ മൂന്നാം സഭയുടെ നേട്ടം കാട്ടാൻ. അടുത്തത്
 വെ. റവ. ഫാദർ നിക്ഷളാസ്സാണ്. അദ്ദേഹം ഒന്നാം
 ഫാറത്തിലെ എന്റെ അദ്ധ്യാപകൻമാണ്. ഞങ്ങൾ
 തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞിട്ട് കൊല്ലങ്ങൾ പലതു കഴിഞ്ഞു.
 പലതു കഴിഞ്ഞെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തെ അനുസ്മരിക്കാത്ത
 സുയ്യോദയം ഞാൻ ഒട്ടു കാണുന്നില്ല. മരണി എങ്കിലും
 അത്രയ്ക്ക് തന്റെടി അദ്ദേഹമാണെന്നും ഞാൻ അറി
 യുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹവും ഞാനും അയൽവാസികളാണ്.
 ഒരു കൊല്ലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യനായി വളർന്നി
 രുന്ന എന്നിൽ അദ്ദേഹത്തിന് പിതൃതുല്യമായി
 ശോണിയിരുന്ന മതിപ്പും സ്നേഹവുമടയ്ക്കാൻ കൂട്ടസന്യാ
 സിസ്തൃർമാനേജർ എന്ന നിലയിൽ വിളമ്പിയിരുന്ന
 സ്തർദ്ധ അവഗണിച്ചു. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞിട്ടും
 തുടർന്നു എനിക്ക് തുണ തുണയുമായി നൽകാൻ അദ്ദേ
 ഫം പ്രദർശിപ്പിച്ച ധീരത എങ്ങനെ ഞാൻ അനുസ്മരി
 ക്ക്കാതിരിക്കും? എങ്ങനെ ഞാൻ ആദരിക്കാതിരിക്കണം?

അദ്ദേഹം ജന്മനാ ഒരു ഭരണകർത്താവാണ്. പുറമെ നിന്നും അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്ന മേധാവിത്വത്തിൽ ഒട്ടു വിശ്വാസവുമില്ല. അശ്രമത്തിനുള്ളിൽ ഒളിഞ്ഞു ക്രിസ്തുവിനെ അന്തരീക്ഷം ജീവിക്കുന്നതിനദ്ദേഹം വിജ്ഞാതമാണ്. തലയാണ്, കാലല്ല എക്കാലത്തും എവിടെയും ഭരണം നടത്തേണ്ടതെന്നും വായനക്കാർ ഗ്രഹിക്കണം. അടുത്തിടഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും റവ. ഫാദർ പ്ലാസിഡ് പി. എച്ച്. ഡി., ഡി. ഡി., ഡി. സി. എൽ. സ്വദേശി എന്നു മാത്രമല്ല, എന്റെ ഒരു ഉറ്റ ബന്ധുവുമാണ്. ഞങ്ങൾ പരസ്പരം മതിപ്പിൽ അറിഞ്ഞും ആരാഞ്ഞും കഴിയുന്നവരാണ്. കമ്മലീത്താ മൂന്നാം സഭാനഭോമണ്ഡലത്തിൽ ഉദിച്ചുയരുന്ന ഒരു കട്ടിനൂയ്ക്കുന്നാളേഹം. രാഷ്ട്രീയ മണ്ഡലത്തിൽ ഒരു സ്വഭാവം ദൈവം എനിക്കു തരുന്ന പക്ഷം, വികസിച്ചുവരുന്ന റവ. ഫാദർ പ്ലാസിഡ്, മതകാര്യങ്ങളിൽ എനിക്ക് പ്രബോധനം നൽകാൻ കൈപ്പുള്ളവനെന്നും ഞാൻ അറിയുന്നുമുണ്ട്.

ആദ്യം കേരളത്തിലും, പിന്നീട് ഇൻഡ്യയിലും, ഒട്ടവിൽ ലോകത്തും, നാം രണ്ടും ഒരുമിച്ച് നിന്ന് പ്രവർത്തിക്കണം. എന്തിന്? ഒന്നിച്ചു നാം ഉയരാം. ഒന്നിച്ചു നാം അകലുന്നപക്ഷം ഒന്നിച്ചു നാം ഉടയും. ഒന്നിച്ചു നമ്മെ ഉടയ്ക്കും. ഭാരതീയജീവിതം കരകവിഞ്ഞു കത്തിപാഞ്ഞൊഴുകുന്നത് നാം രണ്ടും അകന്നു മാറി നിന്ന് കണ്ടതു മതി. അടുത്തു നാം തുടർന്ന ശ്രമങ്ങൾ നടത്താത്തപക്ഷം ഒന്നിച്ചു വേരറ്റ നാമും ഒഴുക്കിൽ റെയും. ലോകം അഴുക്കാൽ നിറയും. ലോകർ ഇരുളിൽ മുഴുകും. കേവലം ഒരു വ്യക്തി മറ്റൊരാൾ വ്യക്തിയോടു നടത്തുന്ന ഒരു അഭ്യർത്ഥന ഇതെന്നു എണ്ണിത്തള്ളാതെ

ഇന്നത്തെ ഇൻഡ്യൻ ക്രൈസ്തവർ, ഇന്നത്തെ ഇൻ
 ഡ്യൻ ക്രിസ്തീയ മേലദ്ധ്യക്ഷന്മാരോട്—പള്ളിയോട്
 നടത്തുന്ന ഒരു അഭ്യർത്ഥന ഇതെന്നു കരുതി, ശരിക്കു
 പള്ളി തയ്യാറെടുക്കണം. നാം ഇതുകൂട്ടരുടെയും
 സൈന്യ വളർച്ചയ്ക്ക് ഇതൊട്ടൊഴിച്ചും കൂടാ. അഗ്നി
 പർവ്വതങ്ങളുടെ നടുവിലാണ് ഇന്നത്തെ നമ്മുടെ
 വാസമെന്നു്, ഇന്നു നാം അറിയുന്നില്ലെങ്കിൽ, എന്തു
 നാം അറിയണം? എങ്ങനെ നാം അറിയും? വെ. റവ.
 ഫാദർ അലക്സാണ്ടർ (ബ. കൊച്ചു ചാണ്ടിയച്ചൻ) കമ്മു
 ലീത്താ മൂന്നാം സഭയുടെ നാമനായി പല നാൾ
 ഭരിച്ചു. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ പരസ്പരം ഉള്ള വേഴ്
 യിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ—ബി. എ. പാസ്റ്റായ
 ഉടൻ ഉപചാരത്തിനുവേണ്ടിമാത്രം അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ
 ചെന്നു കണ്ടു. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ സൗഹാർദ്ദ പരമായ
 ഒരു സംഭാഷണവും കഴിഞ്ഞു പിരിഞ്ഞു. ഞങ്ങൾ
 തമ്മിൽ അന്നു നടന്ന സംഭാഷണ വേളയിൽ അദ്ദേഹ
 മെന്നോട് ഞാൻ 'ഇനി എന്തുചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചു'
 എന്ന് ചോദിച്ചു—'ഞാൻ ഒന്നും നിശ്ചയിച്ചില്ല' എന്നു
 മറുപടി പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറക
 യുണ്ടാ—'ആഗ്രിക്കായ്ക്ക് പോകണം. മറ്റൊന്നുകൊ
 ണ്ടുമില്ല. അക്കരനിന്നു് പ്രസംഗിച്ചാൽ ഇക്കരയുള്ള
 കല്ലുകളെങ്കിലും തകരാതിരിക്കും. സ്വരം മാറ്റാൻ
 കൊള്ളമെങ്കിലും എന്നു പറഞ്ഞു് പൂർത്തിയാക്കി.
 സെൻറ്. എഡ്വേർഡ്സ് വിദ്യാർത്ഥി എന്ന നില
 യിൽ എന്റെ പ്രസംഗങ്ങൾ പലപ്പോഴും ആസ്വദിച്ചി
 ട്ടുള്ള അദ്ദേഹം—ജീവിതത്തിലെ എന്റെ ഉച്ചനിലമൂലം
 പള്ളിക്കുള്ള നിരവധി സ്ഥാപന ജംഗമവസ്തുക്കൾക്കു്
 ഞാൻ മൂലം കോട്ടംതട്ടുമെന്നു കരുതി, ആ വസ്തുവെടി

കുൻ കരുതിക്കൂട്ടി പ്രയോഗിച്ചു കടുത്ത ഒരു കരുവാണതു്. പഞ്ചിരികളാൽ പൊതിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലും,

ഞാൻ സ്കൂൾഛെനൽ പാസ്സായ ഉടനെ കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് പോകാതിരിപ്പാനും തന്ത്രത്തിൽ എന്നെ കടുക്കാനും ഇത്രനാളും എന്നെ അലട്ടിയിരുന്ന സ്കൂൾ മാനേജർ—ഞാൻ അദ്ധ്യാപകനാകുന്ന പക്ഷം എനിക്ക് നല്ല രൂപം ശമ്പളം നൽകാമെന്നു എന്നോടു പറയാൻ, ആക്ടറിംഗ് ഫെഡ് മാസ്റ്റർ മി. ഇ. സി. ജോണിനെ അറിയിച്ചു. ക്രിസ്തുവിന് വെച്ചു വിലയിൽ അഞ്ച് വെള്ളി കൂടുതൽ ആ വൈദികൻ എനിക്ക് വിലയിട്ടെങ്കിലും, അന്നത്തെ എക്സ്ചെയിഞ്ചിൽ അതൊരു വലിയ വിലക്കൂടുതലായിക്കരുതാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കേണിയിൽ നിന്നും ഞാനൊഴിഞ്ഞു മാറി.

ഇത്തരം ചുറ്റുപാടുകളിൽ വളർന്നിരുന്ന എന്റെ ജീവിതം താനെ നീക്കി ചങ്ങനാശ്ശേരി സെൻറബക്ട്രാൻസ് കോളേജത്തി ജൂണിയർ ഇൻറർമീഡിയെററ് ക്ലാസ്സിൽ ചേർന്നു. ആകൃതിപ്രകൃതികളിൽ യോജിച്ച ഒരു മിത്രത്തെ തരണമെന്ന് ഉള്ള ഒരു വേദത്തോടു പല പൊഴും ഞാൻ കേണിട്ടുണ്ട്. ഉദ്ദേശം ഇരുനൂറു വിദ്യാർത്ഥികൾ എന്റെ ക്ലാസിൽ പഠിച്ചിരുന്നു. കിലും അവരിലാരിലും എന്റെ ശ്രദ്ധ പതിഞ്ഞിരുന്നില്ല. മനുഷ്യർ ഒന്നൊന്നായി അങ്ങനെ കടന്നുപോന്നു. ഞാനോ എന്നിൽതന്നെ ലയിച്ച് ജീവിതം തുടർന്നു. ഞാൻ എന്റെ മിത്രമാകാനുള്ള ആളുമായി കണ്ടുമുട്ടി ആദ്യം നടന്ന സംഭാഷണത്താൽത്തന്നെ ഞങ്ങൾ പരസ്പരം അടുത്തുറംകഴിഞ്ഞു. നിങ്ങൾ നിഗ്രഹമായി ഞാൻ ആശിച്ചിരുന്ന ആത്മമിത്രമാണ് അദ്ദേഹമെന്നു അന്നു ഞാൻ

കർത്തിയില്ല. അല്ല സംഭാഷണാനന്തരം ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ സംസാരം നിറുത്തി നോക്കുകയും—നാം തമ്മിൽ കാണാം. തൽക്കാലം പിരിയാം.' എന്നിങ്ങനെ ഞാൻ പറഞ്ഞു നിറുത്തി. ഞങ്ങൾ വീണ്ടും പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടു് പരസ്പരം പിരിഞ്ഞു.

അടുത്തദിവസവും ഞങ്ങൾ ഇരുവരും അടുത്തു് പരസ്പരം ഉള്ള കൂടുതൽ അടുക്കാൻ തുടങ്ങി. ഭാരാളി വസവും അടുക്കും തോറും ഉള്ള കൂടുതൽ കൂടുതൽ ഞങ്ങൾ അടുത്തു തുടങ്ങി. ഇങ്ങനെ ഞാൻ എന്റെ മിത്രത്തെ കണ്ടുമുട്ടി. ഞാൻ എന്റെ തോതാൽ അദ്ദേഹത്തെ അളന്നും തുടങ്ങി. അയ്യക്കും തോറും എന്റെ തോതു് താനെ അയഞ്ഞും തുടങ്ങി. തോതു് അയയും തോറും പരിചയം വളന്നും വന്നു. ഇങ്ങനെ ദിവസേന തഴച്ചു വളന്നുവന്ന ഞങ്ങളുടെ പരിചയം ഞങ്ങളുടെ തോതുകളെ വിഴുങ്ങി. ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയഭിത്തി കളുത്തുകർത്തു് കെട്ടിനിന്നിരുന്ന ഹൃദയത്തിലെ, നിർലാലകൾ തന്നെ അനർഗ്ഗളമായി അടിച്ചെടുക്കി സ്നേഹം നിറഞ്ഞ ഞങ്ങൾ ഇരുവരും പ്രസ്തുത ഭൂമിയിൽ പതിഞ്ഞും കഴിഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ തുടങ്ങിയ സ്നേഹം, എങ്ങിനെ വളന്നിരുന്നു എന്നും എത്രത്തോളം വളന്നു എന്നും ദൈവത്തിനും ഞങ്ങൾക്കും മാത്രം അറിയാം. ഞങ്ങളും ദൈവവും മാത്രം ഇരുറിഞ്ഞാൽ മതി. അത്രമാത്രം ഈ സ്നേഹത്താൽ ഞങ്ങൾ ഇരുവരും സഫിച്ചു—അത്രമാത്രം ഈ സ്നേഹത്താൽ ഞങ്ങൾ ഇരുവരും ഉണർന്നു. അത്രമാത്രം ഈ സ്നേഹത്താൽ ഒറ്റക്കു് ഞാൻ താണു. വീണ്ടും ഒറ്റക്കു് ഞാൻ വീണു.

ഒറ്റതിരിഞ്ഞു ഞാൻ രണ്ടാമതൊരു
തേട്ടവാൻ ആശിച്ചില്ല, വീണ്ടും ഇങ്ങ
നെ ഒറ്റതിരിഞ്ഞുഞാൻ—ഒറ്റക്കു് നിന്നു പൊരുതാൻ
വേണ്ടകരുതെന്നിൽ ചെരിവാൻ ദൈവം എനിക്കു്
ഇടയുമാക്കി.

ഇങ്ങനെ എന്നിലേക്കു തന്നെ തിരിഞ്ഞു് എന്നിൽ
തന്നെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നതിനു് എന്നെ പഠിപ്പിച്ച എ
ന്റെ ദൈവം പരമകരുണികനല്ലേയോ? എനിക്കു്
ആത്മചിത്രമാകേണ്ടതെന്നും ഇന്നു് ഞാൻ അറിയുന്നുണ്ടെ
ങ്കിലും അന്നു ഞാൻ ശരിക്കു് ഇങ്ങനെ അറിയും?—ജീവി
തമത്സരത്തിൽ ആടിയുലഞ്ഞു് മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി നട്ടം കുറ
ങ്ങിയിരുന്ന അന്നാളിൽ. ഇങ്ങനെ എന്റെ ആത്മചിത്രം
എന്നെ എന്റെ കാമിനിയിലേക്കും, എന്റെ കാമിനി
എന്നെ എന്റെ ദൈവത്തിലേക്കും അവരിരുവരും ഒന്നു
മേളുമറിയാതെങ്കി ചുറ്റും, അവർ രണ്ടും ദൈവത്തിന്റെ വാട
ഗ്ലാസ്സുകളിലെ മുർച്ചയുള്ള രണ്ടു് അസ്രുക്കളായിപ്പ
കുന്നു്, ദൈവം തന്നെ ദൈവത്തിലേക്കു് എന്നെ
വെട്ടിവിട്ടതു് നോക്കണം! വെട്ടിവിട്ടതു് കാണണം!!

സെനറ്റ് ബർക്കമാൻസ കോളേജിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ
പ്രസംഗിക്കുന്നതിനായി അധികാരകരം എന്നെ നിർബ
ന്ധപൂർവ്വം ക്ഷണിച്ചു. ഇതരരാജ്യങ്ങളുടെ ഇടയിൽ
ഇന്ത്യക്കുള്ള സ്ഥാനം—India among the Nations
ഇതാണു് ഞാൻ എടുത്ത വഷയം. പ്രസംഗ
ത്തിനായി ഞാൻ ഫ്ലോറൊപോൾമെത്തി കണ്ണോ
ടിച്ചതിൽ ചരിത്രക്ലാസ്സിലെ കുട്ടികളെ പ്രസംഗം
കേൾപ്പാൻ ഉള്ളല്ലോ; കോളേജിലെ കുട്ടികളെല്ലാമില്ല
ല്ലോ, ക്ലാസ്കളിലവർ ആകയാൽ; എന്നോർത്തു നിരാ
ശയോട് പുഞ്ചിരി തൂകി ഇംഗ്ലീഷിൽ മൃദുസ്വരത്തിൽ

മലവുമൊഴികൾ ചൊരിഞ്ഞു തുടങ്ങി. അതർത്തിൽ യോജിച്ച സ്വരത്തിൽ — സ്വരം താഴ്ന്നിരുന്നുമുയർത്തിയും പ്രകൃത്യാ ഞാൻ മലവുമുഴക്കി. ഇങ്ങനെ മുഴങ്ങിയ സ്വരം പഠനം നടന്നിരുന്ന ക്ലാസുകളിൽ മുഴങ്ങുകയാൽ ക്ലാസുകൾ നിറുത്തി ലക്ചറേഷ്യം വിദ്യാർത്ഥികളും പ്രസംഗശാലയിൽ കൂടിക്കൂടി. 'Thundering oration is going on in the upper story. Let us stop the Class'—എന്തൊരു മഹാവാഗ്മി ഇതിനാൽ വെല്ലുന്നസ്വരത്തിൽ അനർഗ്ഗമായി ചൊരിയുന്ന വാഗ്‌ധോരണി കേൾക്കാൻ നമുക്കും പേകാം; ക്ലസ്സ് ഇന്ന് ഇനി വേണ്ട—എന്നു പറഞ്ഞു ഒന്നുകൊണ്ടുമിളകാത്ത മി. കെ. ശങ്കരപ്പിള്ള ബി. എ., മലയാളം ലക്ചററും ക്ലസ്സ് നിറുത്തി. ഇങ്ങനെ എന്റെ കോളേജ് ഒന്നുകൂടി എന്നെ ശ്രവിക്കുവാൻ ഇളകിവന്നു. അവരുടെ മുൻപിൽ ഇളകാതെ നിന്ന് ഏതുഷ്ടനായി ഞാൻ പ്രസംഗം തുടന്നു. ഒന്നരമണിക്കൂർനേരം പ്രസംഗിച്ചു. തന്നെത്തരം പാഠ്യപാഠ്യം വിടുന്നതിനാലായി. അപ്പോൾ എന്റെ സഹപാഠി മി. എൻ. പി. ചെല്ലപ്പൻ നായരും അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിച്ച മൂന്നു നായർ മിത്രങ്ങളും അവരുടെ ഹസ്തങ്ങളിൽ എന്നെ കോരിഎടുത്ത് എന്നെ എന്റെ ഇരിപ്പിടത്തിരുത്തി. അന്നോ ഞാനും ഉള്ളേ കരഞ്ഞുവെന്നു. എന്തിനികരച്ചിൽ എന്ന് എനിക്കൊട്ടറിഞ്ഞു കൂടാ.

സെൻറ് ബർക്കമാൻസ് കോളേജിനോട് യാത്രപറയുന്ന എനിക്ക്, പ്രസ്തുത കോളേജിൽ ലക്ചററന്മാരായ മി. പി. ജേർ. കൃഷ്ണയ്യർ എം. എ., മി. അഡിലേഷ്യൻ, എം. എ., എൽ. റി., മി. ശങ്കരമേനോൻ എം. എ., മി. കെ. ശങ്കരപ്പിള്ള ബി. എ., എന്നിവരെ

അനുസ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മി: കൃഷ്ണൻ ജന്മനാ ഒരു വാഗ്മിയാണ്. ചരിത്ര പണ്ഡിതനല്ലേമോ എല്ലാ തോലും നിറഞ്ഞ ചരിത്രം വാഗ്മാജ്ഞാൽ അവയ്ക്ക് മാംസപേശികൾ നൽകി, പാടവത്തോടു നിമിഷണം ചെയ്യുന്നത് കേൾക്കുമ്പോഴെല്ലാം, വ്യഥയിൽ കരുത്തു വ്യഥയിൽ വളന്ന് ഞാൻ പോലും എന്റെ വ്യഥകളെല്ലാം മറന്ന് എന്നുറിച്ചവൻ. അത്ര തികഞ്ഞ ഒരു വാഗ്മിയാണല്ലേമോ. അത്ര വിളഞ്ഞ ഒരു പണ്ഡിതനാണല്ലേമോ. ഞാൻ മി. അഖിലേശ്വരയുടെ മറന്നിട്ടില്ല. വാഗ്മധോരണയിൽ ഒരു തന്ത്രജ്ഞനാണല്ലേമോ. സാധാരണ സമനിലപ്പിലൂടെ ഒഴുകുന്ന ഒരു നദി കണക്കാത്ത് അല്ലേമത്തിന്റെ വാക്യധോരണി എന്നു കരുതുന്നവർക്കു അബദ്ധം ചരറും. എന്തെന്നാൽ എപ്പോൾ ഈ വാഗ്മി സാധാരണ ഒഴുകുമായി കത്തിപ്പാഞ്ഞൊഴുകുതുടങ്ങുമെന്നു അല്ലേമത്തിന് മനോഭവം അറിഞ്ഞുകൂടും. അതുകൂടാതെ പ്രസംഗത്തിൽ ചെയ്യുന്ന തന്ത്രജ്ഞനായിക്കഴിയുന്ന പ്രഫസർ. 'The powers of eloquence which Providence has showered upon this Boy alone' എന്നിങ്ങനെ എന്റെ പ്രസംഗത്തെ അല്ലേമം വിമർശിച്ചു. സുശക്തം പ്രശംസിച്ചു. മി. ശങ്കരമേനോൻ മുത്തുപഴുത്ത ഒരു കതിരാണ്. ഇംഗ്ലീഷ് പ്രഫസറന്മാരുടെ നടുവിൽ, അല്ലേമം ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യം ക്ലാസിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് ഒരിക്കൽ കേട്ടാൽ ഇന്നും കാർലൈലിൽ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടെന്നു തോന്നും. വ്യക്തിത്വം ചൊരിയുന്ന ശന്റെ ആശയങ്ങളെ അഭ്യസിച്ചിപ്പാൻ കാർലൈലിൽ വീണ്ടും ഉടലെടുത്തതായാ മി. ശങ്കരമേനോൻ. ഇതിൽനിന്നും പുനർജന്മത്തിൽ എന്ദിക്കു വിശ്വാസമുണ്ടെന്നു തെറ്റിലുറിക്കുകയുമാകൂ. അല്ലേമം ആകൃ

തിയിലും പ്രകൃതിയിലും ജന്മനാ ഒരു ഡിറോക്ടറാണ്. മി.കെ. ശങ്കരപ്പിള്ള ബി.എ; കൈരളിക്കൊരു വാർത്തയർ ആണ്. തികഞ്ഞ ഡിസിപ്ളിനേറിയൻ. വിളഞ്ഞ ഒരു മഹാപണ്ഡിതൻ. ഇൻറർമിഡിയറുപരീക്ഷയും കഴിഞ്ഞു ഞാൻ വീടേത്തി. പരീക്ഷാഫലം അറിയുന്നതിന് രോഗം മുൻപ് സ്റ്റേജം നിറഞ്ഞ എന്റെ പിതാവ് ഇഷ്ടലോകവാസം വെടിഞ്ഞു. വേരറു ഞാനും തറയിൽ മറിഞ്ഞു.

ഞാൻ തിരുവനന്തപുരമെത്തി ആർട്ട്സ് കോളേജ് ജൂനിയർ ബി. എ. ക്ളാസിൽ ചേർന്നു. ഞങ്ങളുടെ കൂടെ യുവതികളും പഠിച്ചിരുന്നു. സഹപാഠിനികൾ ഒരിക്കൽ ഞാനും ഇവരെ നോക്കിക്കണ്ടു. ഇങ്ങനെ ഞാൻ പഠിച്ചുവരവെ സീനിയർ ബി.എ. ക്ളാസിൽ എന്നോട് കൂടെ പഠിച്ചിരുന്ന ഒരു പ്രോട്ടസ്റ്റന്റ് യുവതിയെ അഭിനിവേശം ജനിച്ച് ഞാനും അവളും പരസ്പരം മിത്രങ്ങളായിക്കഴിഞ്ഞു. ഒരു കന്യകയായി ഇന്നും നാം കാണുന്ന ഈ യുവതിയുടെ പേര് തൽക്കാലം വെളിപ്പെടുത്തുന്നത് അമേരിക്കയിൽ എന്നു കരുതി ഞാൻ അതിനു തുനിയുന്നില്ല. **This is my first attempt to have a lady friend.** ഞങ്ങളുടെ അനന്തം ഗതത്തിൽ വിശ്വകർമ്മ പ്രവേശിച്ച് ആത്മാസങ്ങൾ തുടങ്ങി. കോളേജ് ചുമട്ടുകുലക്കി. ഇങ്ങനെ കലുക്കുന്ന കോളേജിൽ പഠിച്ചിരുന്ന ഞങ്ങൾ ഇരുവരും മാനം കാത്തു പറന്നു തുടർന്നു. നിരന്തരം കലുക്കുന്ന കോളേജിലെ കഴപ്പും നിരന്തരം കലുക്കുന്ന നേടി അല്പം താമസിച്ചുകിലും—കലുക്കത്താൽ കരിന്തിൽ ഞാൻ കോളേജിൽ വന്നു. ഇങ്ങനെ വരുന്ന എങ്ങനെയെന്ന കോളേജ് കൂടുതൽ ഇളകി കലുക്കി—കോളേജ് കൂടുതൽ

കുലത്തിൽ, കോമിനി കൂട്ടത്തിൽ ഞങ്ങളും, ഞാനോ പൂർണ്ണമായി
തുകി ചുവക്കേണം എന്നും കൂടിയിൽ കയറി ഇരിക്കുകയും
ചെയ്തിരുന്നു. ബുക്കുകൾ സിററിൽ വെച്ച് വലത്തുകയെ
ഉയർത്തി പ്ലേ, പ്ലേ എന്ന് ബഞ്ചിൽ അടിച്ച ശബ്ദം
കേട്ട് കോളേജ് കുലക്കാരും നിറുത്തി. ഉറച്ചുനിൽക്കുവാൻ
ഞാൻ മനസ്സാക്കിയിൽ ക്രമേണ—സാക്ഷം ഉയർത്തി
വെക്കും തലയോടും മേവിട്ടുള്ള എന്റെ പ്രബോധനം
മുറക്കിക്കൊണ്ടു കയറും തുടങ്ങി.

‘Ladies and gentlemen, listen. Is love a sin? Then we are sinners! Are lovers sinners? Then your parents and my parents are not free from sin.....’

അന്നത്തെ ഏന്റെ ലക്ഷ്യം പ്രസംഗത്തിൽ എനിക്ക് കാർമ്മയുള്ള ഭാഗം ഇത്രമാത്രമാണ്.

ഇങ്ങനെ എന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഓരോരോ
 യാത്രകൾക്കും എന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഓരോ
 യാത്രയിലും പങ്കുവെക്കുന്നു, ഞാനും ഞാനും ഉള്ള കരണ
 കളിയുന്നു. എന്തിനീ കരച്ചിൽ എന്ന് എനിക്കൊട്ടി
 റിയും കൂടാ.

ഗ്രന്ഥത്തിലെ കാമിനിയും, ഗ്രന്ഥത്തിലെ പശുവും,
തേനും പാലും നൽകുന്നതല്ല എന്ന് എനിക്കറിയാം.
അയ്യപ്പൻമേലുള്ള എന്റെ പ്രസംഗാനന്തരം ഇംഗ്ലീഷ്
പ്രഫസർ മി. വി. കെ. അയ്യപ്പൻപിള്ള ബി. എ.
(Oxon) എന്റെ വ്യക്തിത്വത്തെ പ്രശംസിച്ചും
വികാരോചകനായും പ്രസംഗിച്ചു. ഇദ്ദേഹത്തെ അനു-
സ്മരിക്കുന്നത് ചന്ദ്രോദയം ഞാൻ ഒട്ടു കണ്ടെന്നുപിറ്റ.

കൂടിയതിൽ കരിമ്പുകുനിറഞ്ഞ ജീവിതത്തിൽ—സൂര്യ ചന്ദ്രനക്ഷത്രാദികൾ മറഞ്ഞും ആകാശം കാർമ്മേഘ പടലങ്ങളാൽ മൂടിയും ഇരിക്കുമ്പോൾ—അദ്ദേഹത്തെ അനുസ്മരിച്ചാൽ മതി വെളിച്ചം ദൃശ്യമാകാൻ. അത്രമാത്രം അദ്ദേഹം എന്നിരിക്കുകൊള്ളുന്നു. അത്രമാത്രം ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിൽ ലയിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്റെ നിമിഷണബുദ്ധിയെ തട്ടിയുണർത്തിയ തുരുജനങ്ങളിൽ ഭിച്യുനാണദ്ദേഹം. അത്രമാത്രം ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴുപ്പുവെന്നും അദ്ദേഹത്തേപ്പോലും ഞാൻ അറിയിച്ചിട്ടില്ല. അറിയിക്കുന്നതിനോ അറിയുന്നതിനോ ഞങ്ങൾ ഇരുവരും ഉത്സുകരുല്ല. എന്നിരിക്കിലും ബ്രാഹ്മണപോലും തലകനിയുന്ന സാധിത്യവേദിയിൽ ഉറച്ചുനിന്നുകൊണ്ടു കെല്പുനിറഞ്ഞ ഭാഷയിൽ—മരിച്ചവരെ ഉയർപ്പിക്കുന്ന സ്വരത്തിൽ—കല്പപോലുമലിയത്തക്ക രീതിയിൽ—ജീവസ്വർഗമായി ഇങ്ങനെ വിശകലനം ചെയ്ത് വാൻത്രാണിയുള്ള മറ്റൊരു പ്രൊഫസർ ആയ ഞാനും ഭാരതത്തിൽ പരസ്പരം അകത്തിരിക്കുന്നവരെങ്കിലും തങ്ങളുടെ വികാരങ്ങളെ പരസ്പരം കൈമാറാം ചെയ്യാമെന്നും **Telepathy** യെപ്പറ്റി ജ്ഞാനമുള്ളവരോട് വിചരിച്ച് പ്രസ്താവിക്കണമെന്നില്ല. ഇപ്രകാരം പരസ്പരം ഞങ്ങൾ ഇന്നത്തെ തങ്ങളുടെ അകൽച്ചയിലും അടുത്തു സമ്പർക്കം ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

അദ്ദേഹമെന്നിൽ ചൊരിഞ്ഞിട്ടുള്ള പ്രകാശം പലിശസാധിതം 'മണിയാകര' നിലയുടെ ഞാൻ ഇതാ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാമത്തിൽ ലോകത്തിലേക്കു് ചൊരിയുകയാണ്.

തിരുവനന്തപുരം ആർട്ടസ് കോളേജ്—ആ ദിവ്യ
 മണ്ഡപത്തോടു് യാത്ര പറഞ്ഞു് പിരിയുന്ന ഈ അവ
 സരത്തിൽ എന്റെ പ്രണയവും എന്റെ പ്രണയനിയ
 മായി യാത്ര പറയുക എന്നുണർത്തിനതും. ക്ലാസിനെ
 അഭിസംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ടു് ഇംഗ്ലീഷിൽ ഞാൻ
 നടത്തിയ പ്രസംഗത്തെത്തുടർന്നു് എന്നെപ്പറ്റി എന്റെ
 മിത്രങ്ങൾക്കും സഹപാഠികൾക്കുമുള്ള തൊറിലാണക
 ലെല്ലാം നീങ്ങിയെന്നുമാത്രമല്ല, പ്രശംസിച്ചാൽ ഓടിക്ക
 ന്നതുകണ്ടു് ഞാൻ സംതൃപ്തനായി. അടുത്തപടി എന്റെ
 കാമിനിയെ നേരിട്ടു ഫോസ്റ്റലിൽചെന്നു് കാണണമെന്നു
 ഞാൻ തീർച്ചചെയ്തു. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ കാണുകയും
 ചെയ്തു. ഒരു കമിതാവു് തന്റെ കഥിനിയോടു്
 ഇടവിയ സ്വരത്തിൽ അന്ത്യയാത്ര പറയുന്ന കൃത്യ
 മല്ലാഎന്റേതു്. കത്തോലിക്കനായ ഞാൻ പ്രൊട്ടസ്റ്റൻറു്
 എന്റെ കാമിനിയോടു് Goodbye പറയാതെ Good-
 morning പറഞ്ഞു് അവൾക്കു സ്വാഗതമരുളുന്നതിന്നേ
 ഇന്നും എനിക്കു സാദ്ധ്യമവു. ഇന്നു് ഒരു കത്തോലിക്കാ
 മഠത്തിൽ ഒരു അദ്ധ്യാപികയായി കഴിയുന്ന അവി
 വാഹിത ഈ മഠത്തിയുടെ നാമത്തിൽ, പ്രൊട്ടെ
 സ്റ്റൻറു മതത്തോടും പ്രസ്തുത മതാധ്യക്ഷന്മാരോടും
 ആത്മാർത്ഥമായിപ്പറയുന്ന നിങ്ങൾ മുയ്ക്കട്ടെ എന്നു കരു
 തി ഉറന്നിയ ചുവടു് പിൽപേടേന്നു് മനസ്സിലാക്കി
 കത്തോലിക്കാമതത്തിൽ ലയിച്ചെങ്കിൽ മാത്രമേ ഞാനും
 നിങ്ങൾക്കും കേഴുന്ന ലോകസമാധാനം ഇന്നത്തെ ലോക
 ത്തിൽ മുളക്കൂ. എന്നത്തെ ലോകത്തും വളരൂ.

അവതാരിക

‘I Sighed as a lover but obeyed as a Son’—
 രാഗി ഞാൻ ചങ്കുട്ടി വിഴുങ്ങി പിതൃശാസനത്തിന്
 സ്വയംതലയുതാഴ്ത്തി. ഇങ്ങനെഗിബൺ ‘The Decline
 and Downfall of the Roman Empire’ എന്ന ചരിത്രം
 സ്മാരമാർജിച്ചു. എന്നാൽ രാഗി ഞാനും മൽപിതാ
 വിന് വഴങ്ങേണ്ടിവന്നു..... എന്റെ തള്ള പള്ളിയും
 എന്റെ പിതാവും ക്രിസ്തുവുമെന്ന് വായനക്കാർ മന
 സ്സിലാക്കണം. ഞാനും ഗിബനോടൊപ്പം Sighed as a
 lover but obeyed as a Son എന്ന വേണാ പറവാൻ.
 എന്റെ ചുമതല ഗിബനേക്കാൾ കൂടുതൽ ദുർഭര
 മെന്നുവായനക്കാർ ഗ്രഹിക്കണം. ഗിബൺ ലെറകീക
 പിതാവിന് വഴങ്ങുമ്പോൾ, ഞാൻ പാരത്രിക പിതാ
 വിന് വഴങ്ങേണ്ടതാണ്—വഴങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു—വഴങ്ങി
 നുമുണ്ട്. കാരണം ലോകാരംഭമുതൽ രക്ഷകനായവൻ
 വരുമെന്ന് ലോകരവർ ആശിച്ചിരുന്നു. രക്ഷകനായവൻ
 വന്ന് ലോകനാശാശ്വാസി വാഴാൻ മുടിയും വാളുമേന്തി മ
 ണിമേടുകളിൽ വാജയഭേരിയും മുഴക്കി രക്ഷകനല്ലേഹം
 വരുന്നതു ലോകർ നോക്കി പാത്തുവന്നു. എന്നാൽ
 സാമ്പത്തിക ചട്ടക്കൂട്ടകൾക്ക് വെളിയിൽ—വനത്തിനു
 ള്ളിൽ പൂൽതൊട്ടിയിൽ, കാലികളുടെ നടുവിൽ—
 ദൈവപുത്രൻ ഒളിഞ്ഞുയറിപ്പി. മരജലാശിത മരിച്ച്
 ഭൂമിയെ ദേവലോകത്തിന് കോളനി(Colony)യുമാക്കി.
 സാമ്പത്തികച്ചേരിൽ നെററവരെ മുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന
 ഇന്നത്തെവേദം മൗൽവിയുടെ കർശിപ്പല വിജയം

വാടി പഴുത്ത ഒരു മഹാപരാജയമെന്നു വ്യാഖ്യാനിച്ചു.
 മംഗളാചരിത്രം കരിശിലെ അന്ത്യശ്വാസത്തിൽ
 അണയുന്നില്ല. ലോകത്തിനുവേണ്ടി മരിച്ച ജൂലിയസ്
 സീസർ, ലോകക്കുവേണ്ടി മരിച്ചുകിടന്നുവെങ്കിലും, അങ്ങനെ
 യെങ്കിൽ വ്യത്യസ്തമല്ല—മാണക്കിടക്കയിൽ മംഗളാ
 യെ തൂക്കിക്കൊന്നു — സീസറിനെ കത്തിക്കൊന്നു—
 മരണം ഇരുവരെയും ഒരുചേലേല വിഴുക്കി. മരിച്ച സീ
 സറിന്റെ മരണാനന്തര ചരിത്രം നേരിട്ട് അദ്ദേഹ
 ത്തിൽനിന്നും ലോകർക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ മംഗളാ
 മരണാനന്തരം മൂന്നാംനൂറു പ്രഭാതത്തിൽ സ്വയം ഉയ
 ത്തു വീണ്ടും നാല്പതുദിവസം ഇഹത്തിലെ പാനിയം
 കുടിച്ചും, ഇഹത്തിലെ ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ ഭുജിച്ചും
 നാല്പതാദിവസംസേയോൺമലമുകളെത്തി സ്വയം പര
 സ്വമായി പ്രകാശിതനായി സ്വർഗ്ഗം ചെന്നു എന്നും ചരിത്ര
 ങ്ങളുടെ മാതാവായ ബൈബിൾ സൂചകം പ്രസ്താവി
 ക്കുന്നു. ഇക്കഥയും ഒരു കെട്ടുകഥ എന്നു പുലമ്പുന്നവരെ
 പോലും ഭാവി തലമുറകൾ കെട്ടുകഥയായി കരുതുന്ന
 പക്ഷം, അവർ ജീവിച്ചിരുന്നെന്നു കാട്ടാൻ മണ്ണോടു
 മണ്ണ് വെണ്ണിറായിക്കഴിയുന്നതിന്നു കർമ്മം ഇവർ ഇക്കാര്യം
 സമർത്ഥിക്കുന്നതെങ്ങനെ? സാമ്പത്തികദൃഷ്ട്യാ താൻ
 കടുത്ത ഒരു പരാജയമെന്നു മംഗളായും സമ്മതിക്കണം.
 കരിശിലെ വിഭവ് പാരത്രികമല്ല — ലൗകികമാണു്.
 പ്രസ്തുതവിഭവ് നികത്തേണ്ടതു് ദൈവപുത്രനല്ല. മംഗ്
 ങ്ഗായ്ക്കു് തന്റെ മരണവാട്ടിമയ പള്ളിയിൽ സംജാതനാ
 കുന്ന ഒരു തന 'മനുഷ്യപുത്രൻ' വേണം മംഗ്ഗായ്ക്കു
 യുടെ ആദരങ്ങളനുസരിച്ചു ലോകഭരണം നടത്തി കരി
 ശിൽ സാമ്പത്തികദൃഷ്ട്യാ കാണുന്ന വിഭവ് നികത്തേണ്ട

തെന്നും, ദൈവപുത്രനല്ലേമംസകാരണം അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ദൈവപുത്രനായ താൻ ഭൂമിയെ ദേവലോകത്തിനൊരു Colony ആക്കിയതറിയി എന്നല്ലാതെ ലോകഭരണം ഏറ്റെടുത്തു് ഇഹത്തിൽ ഭരണം തുടങ്ങേണ്ടതല്ലെന്നും സകാരണം അനുമാനിക്കാം. സ്വദേശപ്രതിപത്തിക്കും, സ്വയം ഭരണതത്വങ്ങൾക്കും സ്വയം നിർണ്ണയാവകാശങ്ങൾക്കും, ദേശീയവ്യവസായപുഷ്ടിക്കും വിപരീതമിതെന്നും താൻ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ആകയാൽ ലോകക്കാസകലം പാലും തേനും സിന്ധുക്കും നൽകുന്ന ഒരു ഭരണം ലോകമെലൊരുവൻ നടത്തുമെന്ന് മംഗ്ഗാ അറിഞ്ഞിരുന്നു. വാണ്ടും ഉടലെടുത്തു് മംഗ്ഗാ നേരിട്ടു് ലോകഭരണം നടത്തുമെന്ന് മഹാകവി ടെന്നിസൺ പ്രശ്നാശിച്ചെങ്കിലും എനിക്കില്ലാതിൽ വിശ്വാസം. തന്റെ രക്തത്താൽ നന്നാത്തകരിയ്ക്കു്—തന്റെ രക്തം കളിച്ചു് തനിക്കു് മരണത്തിൻ അഭയം നൽകിയ മരക്കുരിശിൽ നിന്നും പൊലിയുന്ന ഒരു പുത്രൻ—കുരിശിൽ പിറന്നു് കുരിശിൽ വളന്നു് കുരിശിലൊത്തഴുകുമ്പോൾ കുരിശു തന്നെ സ്നേഹജ്വാലകളെ പുഷ്പിക്കുമൊരുതിയ്ക്കുണ്ഡമായിപ്പകർന്നു്—തന്റെ പിതാവിനൊത്ത ഭരണം നടത്തി ദൈവസ്നേഹവും നയൽസ്നേഹവും വളർത്തി, മനുഷ്യപുത്രനിവൻ ദൈവരാജ്യം ഇഹത്തിൽ പുലർത്തുമെന്നും എനിക്കു് ദൃഢവിശ്വാസമുണ്ടു്. ഉണക്കക്കുളിയിൽ രക്തം പൊരിഞ്ഞു് മനുഷ്യനായിപ്പകർന്നു് ലോകഭരണം നടത്തി മംഗ്ഗാ താൻ മരിച്ച കുരിശിലെ വിഭവ് ഇങ്ങനെ നികത്തിക്കുമെന്നതിന്നു മുന്നേറിയൊണ്—നാഥനില്ലാതെ—നേപ്പൻ വാദവുമായി ഇരുട്ടു് തപ്പി കരഞ്ഞുകഴിയുന്ന ലോകത്തെ നടുവിൽ വിളക്കു കെട്ടി കത്തിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോഴെന്നവെ പ്രത്യക്ഷനാകുന്ന 'മണിയാകരൻ'.

കവി തന്റെ കവിതയിൽ നിന്നും അകന്നു നിൽക്കു
 ഞെന്ന് എന്നിങ്ങനെ വിശ്വാസമില്ല, അകന്നു നിന്ന് എഴു
 തുന്ന കവിതയിൽ നിന്നും ബുദ്ധിയുള്ളവർക്കു ഗ്രഹിക്കാൻ
 കവികൾ തങ്ങൾക്കിതിൽ പകർന്നു കൊടുത്തു ഉള്ള
 സ്തംഭം ഉദ്ദേശിക്കുന്നതും, ഇത്തരം കവിതകളിൽ
 പോലും തൽക്കർത്താക്കൾ പൊന്നി നിൽക്കുന്നതു
 കാണാം. ഭോഷ്കു നിറഞ്ഞ കവിത — ഭോഷ്കർ
 കവികളവർ. എന്നോടൊപ്പമോ എന്നെക്കാൾക്കൂടുതൽ
 വാഴ്ത്തുന്നവർക്കു വേണ്ടി അല്ല ഞാൻ ഈ പുസ്തകം രചി
 ച്ചിട്ടുള്ളതും. എഴു ലക്ഷം ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ ജനങ്ങളുടെ
 ജ്ഞാനസ്വരൂപം നോക്കിയാൽ, ലോകത്തിന്റെ
 പൊതു നന്മക്കുവേണ്ടി, എന്നിരിക്കിലും അജ്ഞന്മാരോ
 ടൊപ്പം വിജ്ഞന്മാരും ഇഴുകിയിരുന്നിട്ട് ഇതിലെ
 ആശയങ്ങളനുസരിച്ചു ജീവിക്കുമെന്നു കണ്ടാൽ അത്
 എന്നിങ്ങനെ അത്യന്തം ആഹ്ലാദകരവുമാണ്. ഈ പുസ്ത
 കപ്രകാരം ഞാൻ ചൊരിയുന്ന പുതുവീഞ്ഞു പഴഞ്ച
 ന്മാർ അവരുടെ ഓടകുപ്പികളിൽ നിറയ്ക്കുൻ ശ്രമി
 ച്ചാൽ കുപ്പികളുടെയും; അവർ തകരും. അത്രക്കു
 വീഴും എന്റെ വീഞ്ഞിനുണ്ട്. അത്രക്കു ലഹരി
 എന്റെ ഇതിലെ വാക്കിനുണ്ട്. ഇതറിഞ്ഞുവേണം
 എന്റെ വീഞ്ഞു പകരാൻ. എന്റെ ഈ വീഞ്ഞു
 കുടിച്ചാൻ.

ആശയഭാർഗ്ഗ്യവും, അഭിപ്രായ ധീരതയും നാട്ടിൽ
 വളർത്തി, സഹാനുഭൂതിയുള്ള ഒരു പരമനുമായതെന്തെന്തി
 ചുകൊണ്ടു പാവവും, കഥയും കണ്ടുകെട്ടിച്ചുകൊടുക്കി
 യെന്നുതന്നെ ഇൻഡ്യയിലെ ജാതീയ അണികളെ അട
 ചുടത്തി നേഷൻസ് തമ്മിലുള്ള പരസ്പര വൈരം
 നിറുത്തി, സുസംഘടിതമായ ഒരു ഭാഷയായി അണി ഉറ
 പ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രവർത്തനപരിപാടിമാത്രമാണ്

മണിയാകരുന്. മറ്റു പുസ്തകങ്ങളെപ്പോലെ ഒരിക്കൽ മാത്രം വായിച്ചു തള്ളേണ്ട ഒന്നല്ല എൻറത്. പുസ്തകത്തിൻറ പ്രസിദ്ധീകരണത്തോടുകൂടി എൻറ ചുരുതല കഴിയാതെ, വായനക്കാരോടൊപ്പം ഞാൻറുപ്പടെ നമ്മുടെ ചുരുതല ആരാഭിക്കുന്നതെയുള്ള എന്ന് പ്രഥമം നാം ഗ്രഹിക്കണം. ഈ കൃതി ഒരിക്കൽ വായിച്ചാൽ പോരും; ദിവസേന നാം വായിക്കണം. വൃഥാ വായിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഉപ്സാരകരത്. തദനുസരണം നാം പ്രവർത്തിക്കണം. വായിക്കുന്നതിനുള്ള ആസക്തി ജനങ്ങളിൽ ജനിപ്പിക്കുക എന്നതല്ല എൻറ കൃത്യം. പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുള്ള തൻറടം വളർത്തി പ്രവർത്തിക്കലും തട്ടിയുണർത്തുക (Love of action, not love of contemplation) പ്രവർത്തിപ്പിക്കുക—ഇതാണ് മണിയാകരുന് ഭരതം. ഇതാണ് പൊന്നണിയുന്ന അവതാരികയ്ക്ക് ഞാൻ എതിരടാണ്. മണിയാകരുന്താകരുന് മണിയാകരുന് തന്നെ ആയിരിക്കണമെന്ന് എനിക്ക് നിയമമുണ്ട്. ഒരു പുസ്തകത്തിന് അമൂല്യമായ അവതാരിക ആ പുസ്തകം തന്നെയാണെന്നാണ് എൻറ അഭിമതം.

സമുദായമദ്ധ്യത്തിൽ എനിക്ക് ഒരു സ്ഥാനം നിവ്ധിക്കാം. സിറിയൽ കത്തോലിക്ക സമുദായത്തിലും പെട്ട കരിമ്പുമായിട്ടും ബത്തിലെ ആദ്യത്തെ ബിരുദധരിയാണ് ഞാൻ. കേരളത്തിലെ മിക്ക പ്രബല ദർബലകത്തോലിക്കാഭടന്മാരായി എനിക്ക് ബന്ധമുണ്ട്. പ്രയോജനമെന്നുമില്ലെങ്കിലും. സെൻറ് മേരീസ് കടമാളർ പള്ളിയിലെ വകശ്ശേരി രാജാവ് രാജകീയ വജനാവിളെ മുതലുകൊണ്ട് പണിയിച്ച്, പള്ളിയും പള്ളിമുതലുകളും എൻറ പൂർവ്വകന്മാർക്കു് ഭരണം ചെയ്തതാണ്. രാജ

സ്ഥാനത്തിൽ അടുത്ത പെരുമാറ്റത്തെക്കുറിച്ച് ആഭിജാ
 ത്വവും അനുസ്മരണം എന്റെ പൂർവ്വികന്മാർ വളർത്തിവരു
 കയ്ക്കൽ, സിറിയൻ കത്തോലിക്കസമുദായത്തിൽ രണ്ടാ
 മതല്ലാത്ത ഒരു സ്ഥാനംപ്രദാനം ചെയ്തുകൊടുത്തു. അക്കാലങ്ങളിൽ
 എന്റെ കുടുംബം ആർജിച്ചിരുന്നു. അക്കാലങ്ങളിൽ
 തറവാട്ടുകാർക്കുമാത്രമേ വൈദികവൃത്തി അനുവദി
 ച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ആകയാൽ പ്രസ്തുത കുടുംബാംഗങ്ങൾ മിക്ക
 വരും വൈദികവൃത്തി സ്വീകരിച്ചു വന്നു. പ്രമുഖമായ
 ചില വ്യക്തികൾ രാജ സഭസ്സുകളിലും പ്രശോഭിച്ചു
 ഉദ്യോഗം ഏറ്റുവാങ്ങി ചിലപണം വർഷം പഴക്കമുള്ള
 ഈ ക്രിസ്തീയ കുടുംബത്തിൽ നിന്നും ലഭിക്കുകവിദ്യാ
 ഭ്യാസത്തിൽ ആദ്യം ഇറങ്ങിത്തിരിച്ച ഞാൻ, എന്റെ
 കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ നിന്നും ഏറ്റവും വിമർശനങ്ങളും
 കരുതി കൂട്ടിയുള്ള ദോഷപ്രവർത്തികളും എന്തുമാത്ര
 മെന്ന് എനിക്കു മാത്രമേ അറിഞ്ഞുകൂട്ടൂ. ഇങ്ങനെ
 സ്വകുടുംബാംഗങ്ങളാൽ തള്ളപ്പെട്ട എനിക്ക് 'വിടം'
 ഒരു മത്സരക്കളരിയായി അനുഭവപ്പെട്ടു. എന്റെ
 പിതാവിന്റെ കണ്ണിലുണ്ണിയായി വളർത്തിയിരുന്ന എനിക്ക്
 'കുറു'കാരുടെ അസൂയയിൽ ദ്രവിക്കേണ്ട ആവശ്യമൊട്ടു
 നേരിട്ടുവെല്ല. ജന്മനും വൈദികമനസ്ഥിതിയിലടിയുറച്ച
 ഞാൻ—ശൈശവത്തിൽ പഠിച്ചിരുന്നപ്പോൾ ആശ്രമ
 ത്തിൽ ചേരണമെന്ന് മനോഹരമായ സന്യാസികളും,
 ഇൻറർമിഡിയറു് വായിക്കുവെ, ഇടവക വൈദിക
 നാകെണമെന്ന് ചങ്ങനാശ്ശേരി മിസ്സാധികാരികളും,
 ആർട്ട്സ് കോളേജിൽ ബി. എ. യ്ക്ക് പഠിക്കുമ്പോൾ,
 കമ്മലിത്താ ഭരണ സംരംഭത്തിൽ ചേർന്ന് ഉടനെ റോമിന്
 പുറപ്പെടണമെന്ന് തീരുവന്നതപുറം പാക്കോട്ട് കമ്മ

ലീത്താ ഒന്നാം സഭാനേതാക്കളും തുടന്നു് അദ്വൈതമനു-
 കര നടത്തി. പാക്കേട് കമ്മലീത്താ ഒന്നാം സഭക്കാർ
 നടത്തിവന്ന ഫോസ്റ്റലിൽ താമസിച്ചു് ബി. എ. യൂ.
 പഠിച്ചിരുന്ന എനിക്ക്, പ്രസ്തുത സഭയിലെ വൈദിക-
 രുടെ ജീവിതരീതികളിൽ നൈസർഗ്ഗികമായ ആസ-
 ക്തിതോന്നിയിരുന്ന വാസ്തവം ഞാൻ മറയ്ക്കുവാൻ
 പാർവതയുടെ അധിപൻ ഫാദർ ഗ്രീഗറിയെ താഴെയുള്ള
 ന്നതിൽ സി. ഫാദർ വെച്ചു് ഞാൻ വികാരാവേശ-
 നായി അന്നു് ചെയ്ത പ്രസംഗംകേട്ടു് കരയാത്ത
 സഭസ്യർ വിരളം. അത്രമാത്രം ഫാദർ ഗ്രീഗറിയെ
 ഞാൻ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. അത്രമാത്രം ആ വന്ദ്യവൃദ്ധ-
 വൈദികൻ എന്നെ ആദരിച്ചിരുന്നു. കമ്മലീത്താ
 ഒന്നാം സഭയിലെ ആ അമൂല്യ രത്നം മധോന്നതസ്ഥാന-
 ത്തിരുന്നുകൊണ്ടു് മൺ നിരപ്പായി സ്വയം താണു്
 എളിയവരായ എളിയവനായ എളുപ്പം വിളക്കു് ഒരി-
 ക്കൽ തുടച്ചതിൽ നിന്നും, ക്രിസ്തുവിൽ അഭേദമായി
 നുള്ള സ്നേഹത്തിന്റെ ആഴം അന്നും എന്നും ഞാൻ
 അറിയും വന്നു. അഭേദം എന്നതിനു് എന്റെ വിള-
 ക്കണം തുടച്ചെന്നു് ഇന്നു് എനിക്കറിയാം. അന്നു് ഞാൻ
 അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. വ്യക്തികളും സ്ഥാപനങ്ങളും വൈദി-
 കന്മാരെയും കേൾക്കു് എന്നെ ആകർഷിച്ചിരുന്ന വിചാരി-
 ത്തിന്നും വായനക്കാർക്കു് ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയും. ഇങ്ങനെ
 വ്യക്തികളേയും സംഘടനകളേയും ഭഗവാനായപ്പൊ-
 ത്തിക്കൊണ്ടാണു് ഞാൻ കോളേജു് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനി-
 റങ്ങിത്തിരിച്ചതെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം വെളിപ്പെടുത്താൻ
 വേണ്ടി മാത്രമാണു് ഞാൻ എന്റെ കടുബത്തിലെ
 ആദ്യത്തെ ബി. എ. ക്ലാസ് ആണെന്നു് എടുത്തു പറ-
 വാൻ കാരണം. ഡിഗ്രികളിലുള്ള മെച്ചമോത്തീട്ടല്ല. ഇത്ത-

തന്നെ വരിൽ കത്തോലിക്കാ സമുദായത്തോടു ഒരു കാര്യം
 എടുത്തു എനിക്കു പറഞ്ഞു കഴിയും. അതു ഇന്നു
 തെ കത്തോലിക്കാ ഇടവക മേണരീതികളെപ്പറ്റി
 യാണതാനും. ഞാൻ ഇൻറർമിഡിയറിന് വായിക്കു
 വേണ്ട ഒരിക്കൽ സംഗതിവശാൽ കടമാളൂർ സെൻറ്
 മേരീസ് ദേവാലയത്തിലെ ഇടവകയോഗത്തിൽ ഒരു
 മുകനെന്നോണം സന്ദർശനം ലഭിച്ചു. കത്തഴിഞ്ഞ ഇട
 വകയോഗം ഗങ്ങളായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതിൽ എനിക്കു
 ലഭിച്ച അവസരമിതെന്നുമാത്രമാണ്. ഞാൻ അന്നു
 കണ്ട പൊതുയോഗം—ഞാനിന്നു കാണുന്ന നിർജീവ
 ഇടവകകളോടും—ഒരിക്കലും യുവതികളെ വിവാഹം
 ചെയ്യിക്കുന്നതിനും, ദമിതയായ യുവതിയുവാക്കളെ
 വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിക്കുന്നതിനും, ജോലിഇല്ലാത്തവർക്കു
 വ്യവസായശാലകളും മറ്റും സ്ഥാപിച്ചു ജോലി കൊ
 ട്ടുണ്ടാക്കുന്നതിനും, പണമില്ലാത്തവരുടെ മരുമകനായ വിദ്യാ
 രത്നമിനീ വിദ്യാരത്നികളെ വിദേശ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനയ
 ക്കുന്നതിനും, കത്തോലിക്കർ തമ്മിലുള്ള അനുവാദ്യ
 വ്യവഹാരങ്ങൾ മദ്ധ്യസ്ഥതമൂലം ഒരുക്കിത്തീർക്കുന്ന
 തിനും, കേരളീയ കത്തോലിക്കാ കോൺഗ്രസ്സ്
 എത്രത്തോളം ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള കാരണവും എന്നെ
 ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തണം.

എനിക്കു ജീവിതത്തിൽ ഒരു കടമ നിർവ്വഹിക്കേ
 ണ്ടതുണ്ടെന്നു ബാല്യം മുതൽ ഞാൻ കരുതിപ്പോന്നു.
 നാം ഓരോരുത്തർക്കും ഓരോ കടമ അനുഷ്ഠിച്ചാൽ
 ഞങ്ങളു് എനിക്കറിയാം. എല്ലാവരും അതനുസരിച്ചു്
 പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല. തത്വം വിട്ടു് ഒരടി ഞാൻ മുൻ
 പോട്ടോ പിൻപോട്ടോ വച്ചിട്ടില്ല. തത്വത്തെ മുൻ

നിരന്തരംകൊണ്ടുള്ള ജീവിതമനുസരത്തിൽ equity കാരുണ്യത്തിന് സ്ഥലം നൽകുന്നുമുണ്ട്. സർ. തോമസ് മുർ ഇഗ്നേഷ്യസ് ലഭ്യമായ, കാർഡിനൽവൂഡസി, എബ്രഹംലിങ്കൺ, എന്നിവരെ അനുഗമിച്ചു കൊണ്ടുള്ള എന്റെ ജീവിതം — എന്റെ സമുദായത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ തണുത്ത ജീവിതവുമായി അണിനിരക്കുന്ന ഇന്നാളുകളിൽ — ഒരു ഭയങ്കര സംഘട്ടനത്തിന് പ്രാരംഭമിട്ടുണ്ടെന്നു മണിയാകാനിട താൻ കൂടാ. അണിയിച്ചുള്ള മുത്തദാഹാരങ്ങൾ ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്. ഞാനും എന്റെ മതവും, എന്റെ സമുദായവും സത്യപരമമെങ്കിൽ, എന്നേയും എന്റെ മതത്തേയും എന്റെ സമുദായത്തേയും കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്താൻ രംഗത്തിറങ്ങുന്ന എന്നിക്ക് മതതീക്ഷ്ണതയില്ലെന്നോ, സമുദായസ്നേഹി അല്ലെന്നോ ഒന്നുമാരും പഴിക്കേണ്ടതില്ല. പഴിക്കുന്നവർ സ്വയംനശിക്കും. ഒരിടർ അവർ ആകാതെ, മോഷ്ടാക്കളിവർ എന്നെ പഴിച്ച കൂടുതൽ ഒരിടുന്നു എന്നു തന്നെ വർ ഓക്കണം. എന്നിൽ നൈസർഗ്ഗികമായി വളർന്നിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി എതിർപ്പുകളെ അടിച്ചമർത്തി നൈസർഗ്ഗികമായിത്തന്നെ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കും. എന്റെ നാഥൻ എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നപക്ഷം, എന്റെ കൃത്യം ദൈവകൃത്യമെങ്കിൽ; ലോകസമാധാനം കൈവരുത്താനുള്ള എന്റെ ഇന്നത്തെ എളിയ ശ്രമത്തിൽ അനുഭാവമുള്ള എന്റെ വായനക്കാർ എന്നോടുകൂടി അണിനിരക്കണം. ഇന്ന് നാം ഉറക്കിയാൽ എന്ന് നാം ഉണരും? എങ്ങനെ തുടർന്നു നാം ജീവിക്കും.

ശ്രേഷ്ഠരും സധീച്ചും സമസ്താദികളെ തുണയ്ക്കണമെന്ന് ഞാൻ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. കണ്ണീർ കടിച്ചുകൊ

ണ്ടാണു് ജ്ഞാനവിതരണാർത്ഥം ഞാൻ ഇന്നു് ഈ പുസ്തകം പ്രസിദ്ധം ചെയ്യുന്നതു്. ഇതറിയുന്ന എന്റെ ജ്ഞാൻ എന്റെ പുസ്തകം ഒരോരുത്തരും വാങ്ങിപ്പായിക്കണം. പുസ്തകത്തെ മററുള്ളവർ സ്തുതിക്കുന്നതൊന്നിരിക്കുന്നതൊ കേട്ടു് നിങ്ങൾ വഞ്ചിതരായതു്. എന്നെ അറിയെണമെന്നുള്ളവർ എന്റെ പുസ്തകം നേരിട്ടു വായിക്കണം. അക്ഷരം പ്രതിവായിക്കണം. അല്ലാത്തപക്ഷം കലങ്ങിയ വെള്ളത്തിൽ മീൻ പിടിക്കുന്നതിനുള്ള ശത്രു ശ്രമം നിറവേറും. തന്മൂലം കുടുംബസമാധാനവും ലോകസമാധാനവുമുണ്ടെന്നതിനുവേണ്ടി ഞാൻ വിതരിക്കുന്ന വിത്തുകൾ കിളിക്കാതിരിപ്പാൻ ഇടവരും. കലുഷിതപ്രായമായ ഇഹത്തിലെ ഭിന്നരുചികളുടെ ഇടർച്ചകളുടെ നടുവിൽ—സംഘടനകളും വ്യക്തികളും യോജിച്ചും വിഘോജിച്ചും ലോകത്തിൽ പൊതുവെയും, ഭാരതത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും, തുടൻ നടത്തുന്ന മത്സരങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ വെച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളി, ഇന്നും നാം ഇൻഡ്യയിലെവിടെയും കാണുന്ന ജാതിമതങ്ങളെ ഒത്തിണക്കി ഒരുമനിറഞ്ഞ ഒരു കുടിലിനുള്ളിൽ പള്ളികൊള്ളിപ്പാറുള്ള “മണിയോകര” ശ്രമത്തിൽ കേരളീയർ, ഭാരതീയർ, ലോകർ നിങ്ങൾ ഒന്നാകുകവിൻ.

കോട്ടയം—ആർപ്പക്കരയുടെ കിഴക്കറ്റമാണു് എന്റെ ജനനസ്ഥലം. അഴിഞ്ഞുകൾക്കും, ദുരായരുക്കൾക്കും മാത്രം അഭയം നൽകി, അന്ധകരത്തിൽ ആണ്ടുകിടന്ന നന്ദിത്തിൽ നിന്നും മൗഢം വിട്ടൻ വികസിപ്പിച്ചുകിട്ടി, ആർപ്പക്കരക്കും എന്തുകൊണ്ടു് സംസ്കാരവിഷയത്തിൽ എളിയ ഒരു നേതൃത്വം

വഹിച്ചുകൂടാ എന്ന് എന്റെ ഹൃദയം ബലരുന്നതു്
 വാസ്തവം. പ്രസ്തുത കൗമരത്തിന്റെ ചങ്കിനുള്ളിൽ നി
 ന്നും അടൻ വീണ് ഇപ്പോൾ മലയാളക്കര മുഴുവനും
 സ്വാഗതം ചെയ്കയോ നിന്ദിക്കയോ ചെയ്യുന്ന
 "മണിയാകര" നി പുഷ്പം മുറിയ്ക്കും, മുല്ലയോ എന്നു
 നോക്കാൻ മലയാളികൾ നിങ്ങൾ എന്റെ ചുറ്റും
 കൂടണം. ഹാരിച്ച ജീവിക്കണം, ഇങ്ങനെ ജീവിച്ചു
 മരിക്കണം. ഇന്നു നിങ്ങൾ ചത്തു ജീവിക്കുന്നവരെന്നും,
 ഉണൻ നിങ്ങൾ ധീരധീരം പോരാടിവേണം മരണത്തെ
 ജയിപ്പാനെന്നും, ഉപജ്ഞിന്ന് തുറന്ന് മണിയാകരൻ
 മാത്രം ദ്രവ്യസ്വരത്തിൽ ഉദ്ഘോഷിക്കുന്നു.

ആധുനിക വിദ്യാഭ്യാസരീതികളെ വെല്ലു വിളിച്ചു
 കൊണ്ടാണ് മണിയാകരൻ ജീവിതത്തിൽ പൊട്ടുന്ന
 നവെ പ്രത്യക്ഷനാകുന്നത്. നട്ടനുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന
 ജീവിതരീതികളെ മനഃപൂർവ്വം മറച്ചും, എപ്രകാരമാണു
 ജീവിക്കേണ്ടതെന്നുള്ള തത്വങ്ങളിൽ മുറുകെ പിടിച്ചു
 വയെ പർവ്വതീകരിച്ചും നടത്തുന്ന ഇന്നത്തെ വിദ്യാ
 ഭ്യാസം കടുത്ത വഞ്ചനയിൽ പട്ടത്തിട്ടുള്ളവ എന്നു
 ബാല്യംമുതൽ ഞാൻ ഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ഇതരരും ഘനത്ത
 വഞ്ചനകൾ യുവതീയുവാക്കൾ വാസ്തവങ്ങളെന്നു കരുതി,
 ആദർശങ്ങളെന്നു കരുതി, ചിത്രശലഭം കണക്കെ ഭൂമി
 കൂടി സ്വയം നശിക്കുന്നത് ദിവസേന എനിക്ക്
 കാണാം. തത്വങ്ങളെ മുൻനിർത്തി തത്വചാര്യം ചെ
 യ്യുന്ന ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം സത്യാവസ്ഥയോടു്
 കൂട്ടുന്ന കടുത്ത അധർമ്മമെന്നു മാത്രമല്ല, യുവതീ യുവാ
 കൾ നമ്മുടെ ഗളഹസ്തം കൂടി നടത്തുന്നത് നാം കാണ
 ണം. നാം പഠിച്ച പുസ്തകങ്ങളും അതിലെ നായിക

നായകനാഭം ജീവിതമത്സരത്തിൽ നമുക്കുവേണ്ടി
 തെ, കടുത്തകളു നാഭം, തുരുട്ടുവഴികളും ഭൂമിശാസ്ത്ര
 ങ്ങളാൽ മാത്രം തഴച്ചു വളയുന്നതും, നാം കണ്ടുവരുന്ന.
 ആദർശവേഷത്തിൽ നടക്കുന്ന കള കവിതകളും
 കള കഥകളും ജീവിതരാഷ്ട്രസിയുടെ കിരാത സന്താ
 നങ്ങളായിത്തള്ളി, സത്യമെന്നെന്ന് മനസ്സിലാക്കി
 മുന്നോട്ടു കതിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ ഇന്നത്തെ ബിരുദധാ
 രികൾ പോലും യഥാർത്ഥ ജ്ഞാനികളായിത്തീരൂ. ചു
 ഷണം മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടു നടത്തുന്ന ഇന്നത്തെ വി
 ദ്യാഭ്യാസത്തിനായി ചെലവഴിച്ച യൗവ്വനവും പണവും
 ഒരിക്കലും വീണ്ടെടുക്കാൻ വഴി കാണാതെ—പര്യം
 വയറും പൊരിഞ്ഞു, എല്ലാം തോലും മെലിഞ്ഞു പരമ
 വേദനയോടുകൂടി കഴിയുന്ന ബിരുദധാരികളും വിരള
 മല്ല. വിദ്യാഭ്യാസം പ്രായോഗികവും, വാസനയനുസ
 രിച്ചും, യഥാർത്ഥജീവിതത്തിന്റെ പ്രതിബിംബനവുമാ
 യിരിക്കണമെന്നാണ് ഏന്റെ വ്രതം. മാക്കിനുവേണ്ടി
 മാത്രം നടത്തുന്ന ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതികളെ
 വിമർശിക്കുമ്പോഴെല്ലാം ഏന്റെ മനസ്സ് തിളക്കുന്നുണ്ട്.
 ദൈവമനുവദിക്കുന്ന പക്ഷം കൂടുതൽ മാക്കു നേടുന്ന
 മിക്കവരേയും സെൻറ് ഫെലീനായിൽ ഇറക്കി ജോലി
 ചെയ്യിക്കുന്നത് നമുക്കു കാണാം. അത്രമാത്രം ഈ മാക്കു
 ളികൾ ലോകത്തെ ഇന്ന് വിഴുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. ജോഷ്വ
 നിറഞ്ഞ ബിരുദകൾ, പണവും രക്ഷയും വാറി സമ്പാ
 ദിക്കുന്നവയെങ്കിലും, വിശപ്പടക്കുന്നതല്ലെന്നറിയുന്ന നാം,
 ഇതച്ചു കണക്കെ ചക്കിനു മുററും വീണ്ടും ഒരിക്കലും
 തെന്തിനെന്നും പലപ്പോഴുമേത്തു് ഞാൻ ഞെട്ടാറുണ്ട്.
 ജീവിതരാഷ്ട്രസി നമ്മുടെ രക്ഷാ മാത്രം പണം ചെല്ലു്
 കൊഴുത്തു വളയുന്നത് നാം കാണണം. ഭൂമിയിൽ വള

ഭന്ന വിത്തുകളും, ദ്രവാസിക്രക്കുന്തോജ്യമായ പല
 തികളും, സ്വാഗതം ചെയ്തവയെ പുലർത്തുന്നതിന്നേ
 മണിയാകരുന് സാധ്യമാകൂ. അതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ
 കാണുന്നതും ജീവിക്കുന്നതുമായ ലോകത്തെപ്പറ്റി മാത്രം
 പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. സൂർയ്യപ്രകാശത്തെ ക്രമാതീ
 തമായി സ്തുതിക്കുകയും, ഇരുളിനെ അനുവശ്യമായി
 നിന്ദിക്കുകയും ചെയ്യാതെ, വെളിച്ചവും ഇരുളും സുഖ
 വും, ദുഃഖവും ഇടകലന്ന് കണ്ടും അനുഭവിച്ചും വരുന്ന
 ജീവിതമാണ് സത്യമെന്നും സമുദയുപരമെന്നും ഞാൻ
 സമർത്ഥിക്കുന്നുമുണ്ട്. ചിറകില്ലാത്ത തത്വവാദങ്ങൾ,
 പ്രവർത്തനത്തിൽ വരുത്താത്ത ഭോഷ്കുകളാണെന്നും,
 അവ അഭ്യസിച്ച് നാം ജീവിതത്തിൽ ചഞ്ചലരായി
 കാണപ്പെടുന്നതിൽ നാം സ്വയം പഴിക്കേണ്ടതല്ലെന്നും,
 അഭികാമ്യമെന്ന് തോന്നുന്ന ആദർശങ്ങളിൽ മുവറ്റാ
 പിച്ച് ധീരോദാത്തതയോടുകൂടി മണിയാകരുന്തൊപ്പം
 നാമും പ്രവർത്തിച്ചേ മതിയാവൂ. സ്രീ പുരുഷ ഭേദ
 മെന്നു കാരോരുത്തരും താന്താങ്ങളുടെ പരിധികൾക്കു
 ജ്ഞിത നിന്ന് ഇങ്ങനെ പ്രവർത്തിച്ചുവേണം ലോക
 സമാധാനം കൈവരുത്താൻ. എങ്കിൽ മാത്രമേ പുതി
 യ ഒരു ലോകം നമുക്ക് ദൃശ്യമാകൂ. ജാതിയകോട്ടക്ക
 ജ്ഞിത നിന്ന് ഇതരജാതികളെ പൂഷണം ചെയ്യേണ
 മെന്ന് എന്നിക്കാഗ്രഹമില്ല. നേഷൻ വാദം പുലർത്ത
 ണമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നുമില്ല. ഉണ്ണാനും ഉടുക്കാനും
 ദ്രവാസിക്രക്കെല്ലാം കിട്ടത്തക്ക ഒരു പരിപാദിയേ
 ഞാൻ കാക്ഷിക്കുന്നുള്ളൂ. കാരോരുത്തരുടേയും അന്തസ്സി
 നടുത്തവിധം അത്യാവശ്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ട പണം സൂ
 ക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പോരായ്മയും ഞാൻ ഭാവനം
 ചെയ്യുന്നുണ്ട്. പ്രകൃത്യാ ഞാൻ സ്ഥിതി സമത്വവാദ

ത്തിന് കഠിനശത്രുവെന്ന വാസ്തവം ഇവിടെ മറയ്ക്ക
 നില്ക്കുന്നു. സ്ഥിതിസമത്വ വാദ കോലാഹലങ്ങളാണ്
 ഇന്ന് ലോകത്തിന്റെ ഭരണ ഉടച്ചതെന്ന് എനിക്കു
 ദൃഢബോധവുണ്ട്. സത്യവും, നീതിയും, സമാധാ
 നവും, സത്തൃഷ്ടിയും, ദൈവസ്നേഹവും, അയൽ സ്നേഹ
 വും വളർത്തുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുടേയോ വ്യക്തികളു
 ടേയോ പിന്നിൽ ചങ്കു തലയുമുയർത്തി എന്നെ കാണാൻ.

ഭാഷാശീതി, കഥാമർമ്മം എന്നിവകളെപ്പറ്റി ചുരുക്ക
 മായി പ്രസ്താവിക്കാം. സൂപ്പർസില ആംഗ്ലേയ ഗ്രന്ഥ
 കാരനായ തോമസ് കാർലൈലിന്റെ ഭാഷാശീതി
 മലയാളത്തിൽ ഞാൻ അനുകരിക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേ
 ഹത്തെ മലയാളത്തിൽ മറ്റൊരുകിലും അനുകരിച്ചി
 ട്ടുള്ളതായി എനിക്കറിവില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഷാ
 ശീതിയും, ജീവിതത്തിലെ ഉറച്ച നിലയും വായിച്ചറി
 ഞ്ഞ ഇംഗ്ലീഷുകാർ ആരംഭഘട്ടത്തിൽ ക്ഷോഭിച്ചെ
 കിലും, ക്രമേണ കാർലൈലിന്റെ സകലരും സ്തുതിച്ചു.
 പത്തൊൻപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ യൂറോപ്പിനദ്ദേഹം
 അത്ര ധീരമാംവിധം നേതൃത്വം നൽകി. കഠിന ശത്രു
 കളും അദ്ദേഹത്തെ വണങ്ങിത്തുടങ്ങി. അത്ര ധീരനാ
 ണദ്ദേഹം; അത്രമാത്രം ധീരോദാത്തദ അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 ഭാഷയിൽ തുളുമ്പുന്നുണ്ട്. ആദ്യമദ്ദേഹത്തെ ശത്രുക്കൾ
 'The Mad Prophet of the 19th Century' എന്നു
 പറഞ്ഞു ഹസിച്ച്ചെങ്കിൽ, ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ
 'The Mad Prophet' എന്ന് എന്നെ ലോകർ വിളി
 ക്കുന്നതു കേൾക്കാൻ ആകാംക്ഷയോടെ ഞാൻ
 പാർത്തു മിരിക്കുന്നു. ഈ അർത്ഥത്തിലേകിലും
 മണിയാകരുൻ കൈരളിക്കു മാത്രംല്ല, ലോകഭാഷ

കുറിക്കൊക്കെ ഒരു പുതുസമ്പത്താണെന്നു ലോകർ സമ്മതിക്കണം. ആശയങ്ങൾക്കാണ് ഞാൻ പ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുള്ളതു്. വ്യാകരണത്തിനല്ല. വ്യാകരണപ്രണയിനികളോട്നിന്നു പഠവാൻ ഉള്ളതു് വ്യാകരണത്തിനു വേണ്ടി ആശയങ്ങളെ ബലി കഴിപ്പാൻ ഞാൻ തയ്യാറല്ലെന്നു മാത്രമാണ്. ഒരു കനത്ത ആശയം വ്യാകരണ ദൃഷ്ട്യം ഭരിച്ച ഭാഷയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരുന്നാൽതന്നെയും, ലോകപരിത്രാണനത്തിനതു് ഉപകരിക്കുന്ന പക്ഷം, വ്യാകരണങ്ങളെ ചവുട്ടി ആശയ ദാർഢ്യം പുലർത്തി, നാം ലോകരക്ഷ നേടണം. ഭാഷാ രീതി ആവോളം ലളിതമാക്കാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിന്റെ പിടിയിൽ തെലിയുന്ന കൈരളിയെ ഒരു സ്വതന്ത്രഭാഷയാക്കാൻ കഴിയുന്നത്ര ഞാൻ പരിശ്രമിക്കുന്നതു കാണാം. ഗഹനങ്ങളായ ആശയങ്ങൾ പിഞ്ചുകഞ്ഞുങ്ങൾക്കുപോലും മനസ്സിലാകത്തക്ക ഭാഷയിൽ ഞാൻ പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ടു്.

അറം എന്നു കേട്ടാൽ തെറ്റാത്ത ഗന്ധകാരൻ കേരളത്തിൽ നാളതുവരെ ജനിച്ചിട്ടില്ല. കൈരളി ഒന്നു കേൾക്കും തെറ്റുണ്ടെന്നു അറം ഗളഹസ്തം ചെയ്യാകാണ്ടു് മണിയാകരുൻ രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നതു് നോക്കുവിൻ. 'മണിയാകരു'നിൽ പ്രത്യക്ഷമാകുന്ന ലാഭൻ, ഭൂതം എന്നീ പ്രസ്താവങ്ങൾ ഭാഷയ്ക്കു പുതുസമ്പത്തു കളാണു്.

കഥാമമ്മം.—Plot എന്നു വിചിത്രമായിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ആദ്യത്തം ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇതരനോവലുകളിലും നാടകങ്ങളിലും കാണുന്നതിൽ വ്യത്യസ്തമായ ഒരു പ്രണയം മണിയാകരുനിൽ പൊന്തിക്കുന്നു

വന്നതാണ്. ശാരീരികവും ആത്മികവുമായ പ്രേമം ഏല്പുമാംവണ്ണം ഞാനു ഒത്തിണക്കിട്ടുള്ളത് കണ്ടാനന്ദി ക്ഷാന്ത വൈരാഗികൾ പോലും ഇക്കാലങ്ങളിലില്ല സത്യം. അവിചാരിത പരിതസ്ഥിതികളിൽ അപരി ചിതസ്രീപുരുഷൻ ഇരുവർ തമ്മിൽക്കണ്ട് പൊട്ടുന്ന നവെ പ്രണയത്തിലകപ്പെട്ട് വിവാഹത്തിലകപ്പെട്ട കയൊ, വിരഹാഗ്നിയിൽ ദഹിക്കുകയൊ, മരിക്കുകയൊ ചെയ്യുന്ന ഇന്നത്തെ നാടകങ്ങളും നോവലുകളും ചെറു കഥകളും എന്റെ ഉജ്ജ്വലകോപത്തിന് പാത്രീഭവി ക്കയാൽ, പ്രണയത്തിയിൽ വേകുന്നവർക്കും മനുഷ്യ സേവനം ചെയ്യാൻ സാധ്യമാകുമെന്ന് മണിയാകര നിൽ പ്രത്യക്ഷമാകുന്ന പ്രണയം വെളിപ്പെടുത്തുന്നതാ ണ്. ഇങ്ങനെ മണിയാകരൻ മഹാകവി ഷെല്ലിയുടെ കവിതയിൽ പറഞ്ഞാൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ:—

'Better than all measures
Of delightful sound,
Better than all treasures
That in books are found.'

ഇത്തരങ്ങത്തിൽ എന്റെ പുസ്തകത്തെ വിമർശി ച്ചേക്കാവുന്ന പത്രങ്ങളോട് ഒരുവാക്കു പറയേണ്ടതുണ്ട്, പണം, പണം, ഇതാണ് നിങ്ങളുടെ ദൈവം. ആശയ ങ്ങളും ആദർശങ്ങളും ലാഭനഷ്ടമാകുന്ന നിങ്ങളുടെ കമ്മട്ട ത്തിൽ കരുങ്ങുന്നത് കാണുന്ന എനിക്ക്, ഇന്നത്തെ പത്ര ങ്ങളുമായി വേഴ്ത്തിയില്ലാത്തത് ഒരു വിഴ്ചയായി ഞാൻ ഭിട്ട കരുതുന്നമില്ല. പരസ്യങ്ങളുടെ പുറകെയുള്ള നിങ്ങളുടെ ഭ്രാന്തപ്പാച്ചിൽ നിരന്തരം ജീവൽ തത്വങ്ങൾ മുൻ

നിരത്തി പത്രം നടത്തണം. പണം പിണമായി കരുതണം. പണംനിങ്ങളുടെ പിടിയിൽ അമരാൻ. പരസ്യങ്ങളിൽനിന്നു മുളയ്ക്കു ആദായം പത്രബന്ധുക്കൾക്കുകൂടി കൊടുക്കണം. പ്രയത്നമില്ലാത്ത പ്രതിഫലമേകയാൽ.

നായികാനായകന്മാർക്ക് നേരിട്ട അനുരാഗാഗ്നി പരീക്ഷണം, മണ്ണിലിന്നുവളയന്നുയരാതെ പ്രേമത്തിലേക്കുവരെ താനെത്തുന്നയിച്ചു. യുവതീയുവാക്കളെ വഴിതെറ്റിച്ചുകൊണ്ടു്, കവികൾ അവരുടെകവിതപാരാ ഉദ്ഘോഷിക്കുന്ന പ്രേമം, മണിയാകര-സെലമ്മ-ലാട-വയോള പ്രസ്ഥാനം—മണ്ണിലവ യഥാർത്ഥത്തിൽ വളയന്ന വാസ്തവം ജീവിച്ചുകാട്ടുന്നതു്—ഇരുട്ടിൽ കിടന്നു ഉഴലുന്ന ഇന്നത്തെ ലോകരുടെ കണ്ണുതുറപ്പിക്കുമെന്നു് എന്നിക്കറിയാം. ഒപ്പനിലയിലുള്ള സമുദായാംഗങ്ങൾ തമ്മിലേ സങ്കരവിവാഹം നടത്താവു. ഏറ്റവും ഉയന്നവംശത്തിലുള്ള ഒരംഗവും ഏറ്റവും താണവംശത്തിലുള്ള ഒരംഗവും തമ്മിലുള്ള ദാമ്പത്യം ഇരുക്രട്ടക്കും ആപൽക്കരമാണു്. അവർ ഇരുവരും എത്രമികച്ചവിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവരായാലും. രക്ഷസഃസ്തരണം വെറും വിദ്യകൊണ്ടുമാത്രം ലഭ്യമല്ലെല്ലോ. ഭിന്നസമുദായാംഗങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിൽ ചില സാമ്യങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലേ ദാമ്പത്യം വിജയകരമാകൂ. ലോകസമാധാനത്തിനായി പൊരൊ മുതൽ വിലക്കി വരെ വീരവർ നടത്തിയ ശ്രമങ്ങളെല്ലാം ഹിന്ദുമാക്കിയ എ. സി. മണിയാകരൻ വിജാതീയ വിവാഹം വിളമ്പി ഇഹത്തിൽ ശാന്തി നേടുന്നതു് നാം കാണണം.

സാഹിത്യകോടീശപരന്മാരുടെ കല്പനകളെ ചവുട്ടി
ക്കണ്ഠ നിർഭയം സ്വതന്ത്രമായി വിഹരിക്കുന്ന എന്നെ
വായനക്കാർ അനുഗ്രഹിക്കുമൊക്കണം. Let me stop
now, with malice towards none, and with Greetings
for all. Pardon, is the word to all. ഇതൊരു മേ മണി
യാകരുതൊവെന്ന നിലയിൽ ലോകത്തോടു് തല്പാലം
എനിക്കു പറയേണ്ടതുളളു.

A. K. A. K.

ഗന്മകത്താ.

Trivandrum.
27th Aug. 1947.

മണിയാകരൻ

അദ്ധ്യായം ൧

ശിക്ഷ: രക്ഷ

ഭ്രാന്തനകമായ ആ ഇരുട്ടറയിൽനിന്നും രക്ഷയുള്ള മാർഗ്ഗം കാണാത്ത നാരായണി നിരാശയുടെ അന്തർഭാഗത്തുനിന്നും പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട ഒരു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി മനംമനം വാതലിനോട് ചേർന്നിരുന്നു. ആരാച്ചാരുടെ പിടിയിൽ കുടുങ്ങി കഴുകുമരത്തിൻമുവട്ടിൽ നിൽക്കുന്നവരും ചിലപ്പോൾ പുഞ്ചിരിതുകാർണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു കേൾവിയുണ്ടു്. തദനുസരണമായ ഒരു പുഞ്ചിരിയാണു നാരായണി ഇപ്പോൾ ചൊരിഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. പ്രസ്തുത പുഞ്ചിരി ഒന്നുകൊണ്ടുമാത്രം ലോകമഹിമ, കീർത്തി, എന്നു വേണ്ട ഇഹത്തിലെ ആഡംബരങ്ങളെല്ലാം മുപ്പത്തഞ്ചുവയസ്സ് മാത്രം പ്രായമുള്ള നാരായണി വെറുത്തു കഴിഞ്ഞു. ഒർതൂനപ്പുത്താൽ മനോവേദനയും പിതൃനഷ്ടത്താൽ മാനഭംഗവും അസഹനീയമായാൽ കായക്ലേശവുമനുഭവിച്ചു് വേലത്തറ ഇരുട്ടറതന്നെ തന്റെ മരണസ്ഥലമെന്നു് അവളിതാ തീർച്ചയാക്കുന്നു. 'സേലമ്മേ' എന്നവൾ ഗർഭദസപരത്തിൽ വിളിച്ചു. 'പ്രിയ പുത്രി, ഞാൻ കൂടി അകാലത്തിൽ മരിച്ചാൽ അഹമ്മ! പിന്നെ നിന്റെ അവസ്ഥ എന്തു്? ദൈവം തന്നെ തൂണ.

മകളെ, എങ്കിലും ഒന്നുണ്ട് കേൾക്കണം. ചാരിത്രഭംഗം ചെയ്ത് നിന്റെ അമ്മ ജീവിക്കുന്നതിലുത്തമം മരിക്കുതന്നെ. എന്തിനേറെ പറയുന്നു. പതിവുതയായ നിന്റെ അമ്മയിതാ മരണാസന്നയുമാണ്. ഭൃഷ്ടൻ മർക്കോയിയുടെ ഗൃഹയിൽ മരണമടയണമെന്നാണ് ജഗൽപിതാവിൻ തിരുചിത്തമെങ്കിൽ സസന്തോഷം അതിതാ സ്വീകരിക്കുകയുമാണ്! എന്നു പറഞ്ഞത് ആ സാധ്യപിമണി മുട്ടിന്മേൽനിന്നും കൈയ്കൾ കൂപ്പി, നയനങ്ങളുടച്ച് ചിന്തയിലാണ്ടു. ഓ! അപ്പോൾ ആ സുന്ദരിയുടെ മുഖത്തു പ്രത്യക്ഷമായ സൗന്ദര്യം, ദിവ്യതേജസ്സ്, വണ്ണിച്ചുനന്നാക്കുന്നു സാധ്യമാവുക!

ശകുന്തള, ദമയന്തി, സീത എന്നീ ഭാരതീയ സ്ത്രീകളും ക്ലൈയോപ്പാട്ര, ഫെലൻ എന്നീ പാശ്ചാത്യ യുവതികളും അനീവസുന്ദരികളെന്നു വായിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നാരായണിയെ എന്നാൽ ഈ മഹതികളുടെ സമക്ഷത്തു കാക്കക്കൂട്ടിൽ അരയന്നപോലെയോ ചെടികളുടെ നടുവിൽ പുഷ്പപോലെയോ ശോഭിക്കും നിശ്ചയം. ഈ സുന്ദരമഹിള അവളുടെ നവയൗവനത്തിൽ ഈവിധപരിതഃസ്ഥിതിയിലെത്തുവാൻ കാരണമെന്താവാം? ആ സാധ്യപിമണിയുടെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നും പുറപ്പെടുന്ന നെടുവീർപ്പുകളുടെ ദീർഘനാളങ്ങൾ സ്വർഗ്ഗവരെ എത്തണമെന്നാണ് അവളുടെ അത്ഥന. എത്തുമെന്നുതന്നെ അവളുടെ പരിപൂർണ്ണവിശ്വാസവും. സ്ത്രീ അവളുടെ ഭരതജ്യേഷ്ഠമാത്തു് ഏറെനേരം ചിന്തിച്ചു. ദേഹമാസകലം വിയർത്തു. മനുവെന്തുനീറി. നെറ്റിയിൽനിന്നും പൊടിയുന്ന വിയർപ്പുള്ളി കൾ വടിഞ്ഞിതാമുഖത്തുകൂടി ഒലിച്ചുകൊണ്ടു മിടിക്കുന്നു.

ഭയങ്കര ഇരുട്ട്. എവിടെയും നിശ്ശബ്ദത. സൂര്യ
ഇനിയും ചിന്തയിൽ നിന്നും വിരമിച്ചിട്ടില്ല. തന്റെ
അത്മനവപ്രകാരം ദൈവം തന്നെ അനുഗ്രഹിച്ചതായും
തോന്നുന്നില്ല. കൂടുതൽ കൂടുതൽ വേദന അനുഭവിക്കു
ന്തോരും കൂടുതൽ കൂടുതലായി നാരായണി അർത്ഥിക്കും,
അതെ ചങ്കു തുറന്ന് എകാഗ്രചിത്തയായി അവൾ
അപേക്ഷിക്കുന്നു. അഴിഞ്ഞുലഞ്ഞു് ആടിപ്പറക്കുന്ന
കൂന്തൽഭാരം കണ്ണനിരിൽ അവൾ നനച്ചു. മരിച്ചുയ
ന്ന് ക്ലേശഭാരം തടുക്കുവാനവൾ അപ്രാപ്തയാകയാൽ
ആശാഭംഗയെന്നേണം ജീവിതസോപാനത്തിൽനിന്നും
കാൽതെറ്റി മോഹാലസ്യയായി അവൾ നിലംപതിച്ചു.
വാടിത്തളന്ന് നാരായണി വീണിടത്തുതന്നെ കിടക്കട്ടെ!
അകാലത്തിൽ തെട്ടിൽനിന്നും അറുത്തിട്ട പുഷ്പം
പോലെ.

ഒരു മനുഷ്യൻ നിരപരാധി, സത്യസന്ധൻ, നി
ഷ്ഠനും, ആദർശപുരുഷൻ—ഏവരായും മാനനീയൻ
എന്നിരിക്കിലും കരയാത്ത ചങ്കോ പരീക്ഷിക്കപ്പെടാത്ത
സ്നേഹമോ ഇഹത്തിലൊട്ടില്ലതാനും. ലോകജീവിതം
ഒരു യുദ്ധമോ—പരലോകയാത്രയ്ക്കുള്ള ഒരു പ്രാ
രംഭമോ—വെറും ഒരു അഭ്യസനശാല—ഒരു സംരംഭം
വസ്ഥ. തത്വവാദികൾ എന്തു പറഞ്ഞാലും പൈത
രുളായ നാം ദൈവതൃക്കൈകളിൽ കേവലം അറുകിളി
കൾ മാത്രം. നാരായണീ, നീ സ്രഷ്ടാവിൻ ദൃഷ്ടിയിൽ
കുശക്കുളി അല്ലാതെ മറെറന്താണ്? ഇഷ്ടംപോലെ
നാഥൻ നിന്നെ മനയുകയുണ്ടെങ്കിലും. എന്തു് എന്തി
നായി എന്ത പോലിപ്പാൻ നീ ആരു? രക്ഷക്കൊ ശി
ക്ഷക്കൊ അധികാരം അവിടേക്കുതന്നെ പ്രാർത്ഥിക്കുക;

പരിശ്രമിക്കുക; ഇടരെയുള്ള പരിശ്രമംതന്നെ പ്രാ
 ത്വമന. നിന്റെ കടമ നീ നിറവേറുക. ഫലപ്രാപ്തി
 ദൈവകരുണയ്ക്കുതാൽ താനെ വന്നുകൊള്ളും. ദൈവം
 നിന്നെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നെങ്കിൽ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.
 നിന്റെ ചുമതല ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നീ എന്തിനായി ഇത്ര
 വിലപിക്കുന്നു. യാത്രാസമയം അടുക്കുമ്പോൾ ഇരുകൂ
 റൻ വേണ്ട അനുഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നിൽ ചൊരിയും. എന്തു
 കൊണ്ടിത്ര നിരാശ? എന്തുകൊണ്ടു നീ ആലസ്യമായി
 കമന്നിട്ടു വീണിരിക്കുന്നു? ത്യാഗമാണു ജീവിതം.
 സ്നേഹം കൂടാത്തതു ത്യാഗം പൂർവ്വമല്ലേ? കാൽവരിയി
 ലെ കരിശിൽനിന്നുമുള്ള വിലതീരാത്ത ദൗത്യം എന്തു
 കൊണ്ടു നീ സ്മരിക്കുന്നില്ല? മപ്പത്തിമൂന്നു കൊല്ലത്തെ
 മഴയിലായുടെ ഐഹികവാസം നിന്നാൽ നീണ്ടു നിൽ
 കുന്ന ഒരു ത്യാഗമല്ലെന്നുണ്ടോ. ലോകജീവിതത്തിൽ
 കഴുത്തററം മുക്കി തലയുമുയർത്തി സൂധീരം പോരാടുവാൻ
 റോമിലേക്കു വിക്ടർബർ എമ്മാനുവേലിന്റെ ക്ഷണ
 പ്രകാരം പറഞ്ഞു മുസ്സോളിനിയും, ത്യാഗമാണു ജീവിതം.
 സ്നേഹപന്തം കൊള്ളത്തിവിടുമെന്നാശം സിട്ടിട്ടുള്ളതും
 ഓരോരുത്തരുമല്ലേ? സന്തോഷസന്തോഷ സമ്മിശ്രമാണു
 ജീവിതം. ക്ലേശത്തിൻ മേൽക്കൂര ആറ്റാടത്തിനു
 അടിത്തറയെന്നുള്ള വാസ്തവം നീയും ഗ്രഹിക്കണം.
 ഇത്രയും പറഞ്ഞുകൊണ്ടു വായനക്കാരുടെ ശ്രദ്ധയെ
 കഥയുടെ ഇതരഭാഗത്തേക്ക് സംഭരം ക്ഷണിച്ചു
 കൊള്ളുന്നു.

അന്നു സായുധനും മണി നാലടിച്ചു. പാലുക്കുന്ന
 ഞാടിയും കടന്നു ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞു ചിന്നിച്ചിതറി
 കിടക്കുന്ന കോട്ടയുടെ ഉച്ചിയിൽ ഓസ്മെത്താ വന്നെ

ത്തി. ഏകനായിട്ടാണു യാത്ര. യുവാവ് വിശ്രമഭാവേ
 ന നിരന്നുകിടക്കുന്ന കോട്ടയുടെ ഉൾരിഭാഗത്തു നിലയു
 റപ്പിച്ചു. നാമാവശേഷമായിത്തീർന്ന അമ്പലപ്പുഴ രാജ്യ
 ത്തിന്റെ കേന്ദ്രമായ കുടമാളൂരിന്റെ ആധുനികാവസ്ഥ
 യെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുന്നോ എന്നു തോന്നിപ്പോകും അ
 ദ്രേഘത്തിന്റെ അപ്പോഴത്തേ മുഖഭാവം കാണുന്നവർ.
 പടിഞ്ഞാറുവശമുള്ള മൈതാനമദ്ധ്യത്തിൽ പന്തടിച്ചു
 മേളിക്കുന്ന ബാലന്മാരുടെയിടയിൽ സൂര്യകാന്തിപഷ്പ
 ങ്ങളെന്നോണം ശോഭിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണവല്ലികൾ ചെമ്പ
 കശ്ശേരി മഠത്തിലെ രണ്ടു് ഉണ്ണികളുവാം. ഇക്കഴിഞ്ഞ
 ലോകമഹായുദ്ധം നയിച്ചിരുന്ന ജർമ്മൻ ചക്രവർത്തി, ഹോ
 ഉണ്ടിലെ ഒരു ഭാണം കേറാമൂലയിൽ ഒളിഞ്ഞു താമസി
 ക്കണമെന്നു തീർപ്പെഴുതിയ ദൈവം സ്നേഹരഹിതനെ
 നു വരുമോ?

വായനക്കാർക്കു ദൃശ്യനായിരിക്കുന്ന യുവാവിനു് ഉദ്ദേ
 ശം ഇരുപത്തിനാലുവയസ്സിൽ കൂടുതൽ പ്രായമില്ല.
 ഇതുപോലൊരു കോമളാംഗനെ ചിത്രങ്ങളിൽപോലും
 കണ്ടുകിട്ടാൻ വിഷമം. അത്രയ്ക്കു യോഗ്യനാണദ്ദേഹം.
 സൗന്ദര്യധാമം വടിഞ്ഞൊഴുകി, വർഷകാലത്തെ കുട്ടി
 സൂര്യനെനോണം, കതിരുകൾക്കത്ര ഉഗ്രത കൂടാതെ,
 കണ്ണുകളെ വേദനിപ്പിക്കാതെ' ആരേയും ഒരു മുറ്റു മന്ദ
 ധാസത്താൽ തന്നിലേക്കു് ഹാൽ ആകർഷിക്കുന്ന ഈ
 യുവസഞ്ചാരി ആരായിരിക്കണം? ഇദ്ദേഹമാണു് ഭാസ്
 മെത്താ, മെല്ലിച്ചതെങ്കിലും കൊഴുത്തുരുണ്ട ഭേദം—ക
 തിച്ചനിൽക്കുന്ന ചെവികൾ, സംസാരിക്കുന്ന കണ്ണുകൾ,
 ആകർഷണീയമായ മുഖം, വികസിച്ചുള്ള നാസിക,
 കണ്ണുകൾ കളുക്കത്തക്ക ആകാരഭംഗി, കടഞ്ഞെടുത്ത

കൈയ്കാലുകൾ. വീഴും പറ്റും എന്നീ രസങ്ങൾ ഒന്നിടവിട്ടു പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ഈ യുവകന്യയും ഏതു വനഭവതയുടെ അരുമസന്താനമായിരിക്കാം? മെഴുകിൽ നിന്നും വാത്തെത്തത്തപോലുള്ള ഗാത്രം അസ്തമനസ്സു ത്തന്റെ ചെങ്കനൽ പ്രഭയിൽ തെളുത്തെയുണ്ടിതാ വി ഉങ്ങിക്കൊണ്ടുനിൽക്കുന്നു. ഭാരതീയന്റെ ശപ്രകാരമുള്ള വസ്ത്രധാരണംമാത്രം—കോട്ടിന്റെ വെട്ടും ഷർട്ടിന്റെ കപ്പും വേണമെങ്കിൽ ചില ചെറുകഥാനിർമ്മാതാക്കൾക്കായി വിട്ടുകൊള്ളട്ടെ, ഏതാനും വിനാശികൾ ഗാഢാലോചനയിൽക്കഴിച്ച ഓസ് മെത്താ അടുത്തു കളിക്കുന്ന ബാലവല്ലികളെ ഒന്നുകൂടി ഉററുനോക്കി; അതിലും അ രണ്ടുണ്ണികളെ പ്രത്യേകിച്ചു—വീണ്ടും അദ്ദേഹം മുന്നോട്ടുള്ള ഗതി തുടൻ കടംപടിക്കലെത്തി. അയ്മനം ചുങ്കം റോഡിനോടു കടമുള്ള റോഡ് സംയോജിക്കുന്ന മുക്കിനാൾ കടംപടി എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നത്. ഈ കവലയ്ക്കു വടക്കുപടിഞ്ഞാറ് മുക്കിൽ കാണുന്ന ഒരു ചെറുരാളിക വേലന്തറക്കാക്കുള്ളതാണ്. ഇതിന്റെ ഒന്നാംനിലയിൽ ക്ലബ്ബ് നടത്തുന്നതു കേശവൻപോറ്റി എന്നൊരാളാണ്. രണ്ടാം നില സ്ഥലത്തേ പരസ്പരസംയോഗം ആഫീസുമാണ്. ഓസ് മെത്താ ക്ലബ്ബിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു. പോറ്റി ഏതെങ്കിലും മികച്ച ഒരു ഇല്ലത്തിലെ അംഗമായിരിക്കുമെന്നദ്ദേഹം ഉറപ്പിച്ചു. സാധാരണ ക്ലബ്ബ് നടത്തുന്ന പോറ്റിമാരിൽനിന്നും തുലോം വ്യത്യസ്തനാണ് കേശവൻപോറ്റി എന്നു യുവാവു തീർച്ചയാക്കിയ ചായ വില്പന നടത്താൻ താൻ നിർബന്ധിതനായപ്പോലെയും പോറ്റിയുടെ ഭാരം വെളിപ്പെടുത്തും. ചെമ്പകശ്ശേരി രാജകുടുംബത്തേപ്പറ്റിയും ജമ്മൻകൈസറിനെ

പ്പററിയുമുള്ള തത്വചിന്തകൾ മുൻപറഞ്ഞ അനുമാനങ്ങളെ ദൃഢീകരിക്കുകയുണ്ടായു.

പോററി:—സ്വദേശം? വിദ്യാത്മിയെ?

ഭാസ് മെത്താ:—ഞാൻ കുമാരകുന്തുക്കാരനാണ്, വിദ്യാത്മിയാണ്.

പോററി:—വീട്ടുപേര്?

ഭാ. മെ:—തച്ചിൽ. അറിയുമോ? എനിക്കു വേലന്തറയെപ്പറ്റി ചില വിവരങ്ങൾ പോററിയിൽനിന്നും ഗ്രഹിപ്പാൻണ്ട്. അവിടേക്കുള്ള വഴി ഏതാണ്? മക്കോയി സ്ഥലത്തില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകേട്ടു. വാസ്തവമൊ? 'വേലന്തറ' എന്നു കേട്ടപ്പോൾതന്നെ പോററി ചില ഓച്ചുനങ്ങളെല്ലാം പ്രദർശിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.

പോററി:—നിങ്ങൾക്കു വേലന്തറയുമായി ബന്ധമുണ്ടോ?

ഭാ. മെ:—വേലന്തറയുമായി എനിക്കു ബന്ധമൊന്നുമില്ല. മാത്തുണ്ണി ഒരു കൂരനാണെന്നു പറയുന്നതു ശരിയോ പോററി?

പോററി:—'ആവു!' എന്നു നിശ്ചയിച്ചിട്ട് ആത്മസംയമനം ചെയ്തു നിന്നശേഷം പറഞ്ഞതുടങ്ങി: 'ഇന്നു വേലന്തറയെ ജയിപ്പാൻതക്ക വേറൊരു മാടവി കോട്ടയത്തില്ല. മാത്തുണ്ണി എന്നുകേട്ടാൽ അയ്യം മനം മയങ്ങും—കുമനം കലങ്ങും—കോട്ടയം കറങ്ങും—മാന്നാനം വണങ്ങും—ആർപ്പുക്കര വിറയ്ക്കും എന്നുള്ള ഭാവത്തിലാണ് അയാളുടെ വാഴ്ച. അവിടേക്കുള്ള വഴി അറിയാത്തവരാരുണ്ട് ഇന്നു മലയാള

തു്? പത്തുലക്ഷത്തിനു സമതുണ്ടു്. മക്കോയും ശാന്തമ്മയുംമാത്രമാണു മക്കൾ.

ഭാ. മെ:—‘പരമാർത്ഥമാണു പോററി എനിക്കു വേലത്തറയുടെ വീടു’ അറിഞ്ഞുകൂടാ. അയ്യമനത്തിലാണെന്നു് അറിയാം. മരിച്ചുപോയ മിസ്റ്റർ വക്കല്ലന്റെ ജ്യേഷ്ഠനാണെന്നും പറഞ്ഞുകേൾവിയുണ്ടു്. ചെല്ലമ്മയെ കബളിപ്പിക്കുന്ന അ കരോരകല്ലന്റെ കടുത്ത ഹൃദയത്തിൽ തണുത്ത രക്തം അണുവെങ്കിലുമുണ്ടോ എന്നു് ഇന്നു് ഞാൻ അറിയും. പോററി വേഗം വീടു കാട്ടിത്തന്നാലും.

പോററി.—‘നരായമ’.....നരായമൻ എന്നു തുടങ്ങിയതു് അമർത്തി ‘നയവഞ്ചകൻ നിന്ദ്യൻ—അവനുണ്ടോ ചക്ര—ഉണ്ടെങ്കിൽതന്നെ കരിങ്കല്ലാണവന്റെ ചക്ര. ഭഗവാനെ!’ എന്നു നിറുത്തി ഏതോ പൂർവ്വസ്മരണക്കധീനനായി നെടുവീർപ്പുകൾ ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടു നിലയായി. പിന്നീടു ‘വേലത്തറക്കുള്ള വഴി ഇതുതന്നെ’ എന്നു പറഞ്ഞു വഴി കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നു. ഭാസു് മെത്താ യാത്രപറഞ്ഞു പിരിയുന്നു. തിരിഞ്ഞുദ്രോഹം നോക്കി—പോററിതന്നെ നോക്കിനിൽക്കുന്നതായിക്കണ്ടുകയും ചെയ്തു. ഭാസു് മെത്തായെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിനിൽക്കുന്ന പോററി ആത്മഗതമാണു്: ‘ഞാനൊ ചായക്കടക്കാരനാകണമെന്നു ദൈവകല്പിതം. ‘ഭരതകാലത്തു് കോട്ട കൊത്തള.....’ എന്നിങ്ങനെ തൊണ്ടയിടറിപ്പറകയിൽ ഭൂതനെനോണം അയാൾ ക്ലബിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു് ക്ഷീണാധിക്യത്താൽ തന്റെ കിടക്കയിലേക്കു് വേരറ്റ വൃക്ഷം കണക്കെ

വീണ. അപ്പുസമയാനന്തരം വീണ്ടും അത്ഥഗതമായി 'അഹോ! വിധിയന്ത്രത്തിരിച്ചിൽ, തണ്ടാർ മകന്റെ തണ്ടുതപ്പിത്തരങ്ങൾ! ഒരു കാലത്തു് കോട്ട കൊത്തളങ്ങളുടെ അധിപനായ ഞാൻ ഈ ഇടവഴിയിൽ ഒരു ക്ലബ്ബ് മാനേജറായിക്കഴികയെന്നോ? ശിവ ശിവ! എനിക്ക് സാധിക്കവയ്യ; എന്നിങ്ങനെ നിരത്തിയതും ഓസ് മെത്താ വേലന്തറ പററിയതും ഒന്നിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ആ യുവാവു് മാത്തുണ്ണിയുമായി സംസാരമാണു്.

നമുക്കും മാത്തുണ്ണിയെ ഒരു കണ്ണു കാണാം. തടിച്ചു വളൻ ദേഹം. പരന്ന മുക്കു്, ഉണ്ടക്കണ്ണുകൾ, മേടസ്സ് വിളഞ്ഞിട്ടൊ എന്തൊ ഭാരതം ഇൻഡ്യൻ സമുദ്രത്തിലേക്കു് എന്നവണ്ണം കുടവയറു് തള്ളി നിൽക്കുന്നു.

ഓ. മെത്താ.—(ആത്മഗതം) 'ഒരു സംഗതി വാസ്തവം. ദൈവം ഭൃഷ്ടരെ പനപോലെ വളത്തും, നന്മനസ്സുള്ളവർക്കു് പോംവഴികൾ നേരി. അക്കാരണത്താൽ അവർക്കു് അവരുടെ ഒരഭായ്ബുലിക്കനുസരണമായി പ്രവർത്തിപ്പാൻ ത്രാണിയില്ലാത്തവരായും കാണപ്പെടുന്നു. ധർമ്മം കൊടുപ്പാൻ വശമില്ലാത്തവർക്കു് എന്തിനായി നാഥൻ ധർമ്മബുലി നൽകിയിരിക്കുന്നുവോ? ഇത്തരക്കാർക്കു് ധർമ്മബുലിയും ഒരു ഭാരമാത്രം.' മാത്തുണ്ണിക്കു് ദൈവം സ്വത്തു കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു് അയാൾക്കുള്ള ചില ഗുണങ്ങൾ കൊണ്ടെന്നുവരാം. സ്വർഗ്ഗസുഖത്തിനു് അർഹമല്ലാത്ത മാത്തുണ്ണിയുടെ ആ ഗുണങ്ങൾ ഇഹത്തിലെങ്കിലും സുഖിച്ചുകൊള്ളട്ടെ എന്നുള്ള ദൈവ തിരുചിത്തത്താലാണു് മാത്തുണ്ണി മികച്ച ഒരു മാതൃവിയായി വാണരുളുന്നതു്.

മാത്തുണ്ണി:—‘നിങ്ങളുടെ പേരെന്താണ്?’

ഭാ. മെ:—‘ഭാസ’ മെത്താ’ ഇത്രയുമായപ്പോൾ ‘പിച്ചു’ തരണം, അച്ചാ പിച്ചാ’ എന്നു കേൾക്കൊണ്ടു് ഒരു സാധു, വേലന്തറ മാത്തുണ്ണിയോടു സമീപിച്ചു. സാധുവിന്റെ സ്വരം കേട്ടു് മാത്തുണ്ണി സംഭ്രാന്തനായി. പിന്നീടു മുർച്ഛിതനായി. മാത്തുണ്ണി മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീണ വർത്തമാനം കാട്ടുതീയ് പോലെ പടന്നു. ആദ്യം ഓടിവന്ന മക്കോയി മെത്തയെ ബലാൽക്കാരേണു പിടിച്ചു് വേലന്തറ ഇരുട്ടറയിൽ ഞാരായണിയോടുകൂടി ഇടുപൂട്ടി. അവിചാരിതമായി തന്നെ ഒരു ഇരുട്ടറയിൽ ഇട്ടു ചുവസ്സുവം ഗ്രഹിച്ച മെത്താ വിഷണ്ണനായി. ജന്മനാ തനിക്കുള്ള ധൈര്യം വന്നുദിച്ചതോടുകൂടി രക്ഷയുള്ള പർഗ്ഗങ്ങൾ അന്വേഷണം തുടങ്ങി. പെട്ടെന്നുദ്ദേഹം നാരായണിയെ കണ്ടുമുട്ടുന്നു. സ്രീയെക്കണ്ടു ഞെട്ടിമാറി ചെററകലെ നിലയായി. ക്രമേണ ബാറററി ലയിററു് ഞെളിച്ച സ്രീയെ പരിശോധന തുടങ്ങി. അപ്പോൾ രാത്രി മണി പതിനൊന്നു കഴിഞ്ഞിരിക്കണം. ഇതോടെ വെളിയിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് ആരോ കതകിൽ തട്ടുന്ന സ്വരവും കേട്ടു. ആ യുവാവിന്റെ അപ്പോഴത്തേ വികാരപരമ്പരകൾ എഴുതി ഫലിപ്പിപ്പാൻ വിഷമം. ദേഹമാസകലം വിയർത്തു. സ്രീ ഏതെന്നും ജീവനുണ്ടെന്നും അറിയുന്നതിനുള്ള ജിജ്ഞാസ വർദ്ധിച്ചു. പൊട്ടുന്നനവെ ശാന്തമ്മ വെളിച്ചവുമായി ഇരുട്ടറയ്ക്കുള്ളിൽ വന്നുനിന്നു.

മാർത്താണ്ഡിയുടെ ഏക പിന്മുറയാണ് ശാന്തമ്മ. സോമൻ മക്കോയിയുടെ നടപടികളൊന്നും ശാന്തമ്മക്കു രസമല്ല. അവൾ ജന്മനാ തുണവതിയാണ്. ഒരു കന്യകയായിത്തന്നെ ജീവിതം തുടരുന്നു. മക്കോയിൽനിന്നുമുള്ള ഉപദ്രവങ്ങളെന്തെല്ലാമെന്ന് യഥാസമയം നമുക്കു ഗ്രഹിക്കാം. ശാന്തമ്മക്കു പതിനേഴുവയസ്സിൽ കൂടുതൽ പ്രായമില്ല. ക്ഷമ, അനുസരണം, സഹനശീലം എന്നീ അമൂല്യഗുണങ്ങൾക്കു വിളനിലമാണവൾ. സുന്ദരി ശാന്തമ്മ പ്രാർത്ഥനയിലും ജപത്തിലും മാത്രം അഭയം തേടി ദിവസങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി തള്ളിവിടുന്നു. നല്ല പുസ്തകങ്ങളാണ് അവളുടെ പിരിയാത്ത ചങ്ങാതികൾ. കണ്ട ക്ഷണം ഭാസ് മെത്തക്കു അവൾ അവളുടെ ജീവിതം അപ്പിച്ചുപോയതു അവൾ കൂടി അറിഞ്ഞിട്ടല്ല. പെട്ടെന്നുണ്ടായ രാഗാവേശത്താൽ ബന്ധിതയായ ശാന്തമ്മ, തന്റെ ഏകയകമകനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ അത്യാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുന്നതിനാണ് അരയും തലയും മുറുക്കി ഇരുട്ടറയിലിപ്പോൾ എത്തിച്ചേർന്നിട്ടുള്ളത്. കമകനെ ഏകയഭിത്തികൾക്കുള്ളിൽ ഗോപനംചെയ്തും, തന്റേടത്തോടുകൂടി മുൻനിന്നു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനരഹിതരായും, നാണം കണക്കുകളായ! താന്താങ്ങളുടെ ചങ്ക് വിഴുങ്ങി ജീവിക്കുന്ന ചുണകെട്ട പെണ്ണങ്ങളെ വെല്ലുവിളിക്കുന്ന അവളുടെ കർമ്മധീരത, പ്രണയക്കൊഴുപ്പ്, ഭാവനാശക്തി, ആരുതന്നെ അഭിനന്ദിക്കയില്ല?

ലോകചക്രത്തിരിച്ചിലിൽ ആടിക്കറങ്ങുന്ന മനുഷ്യർ ഏതെല്ലാം സാഹചര്യങ്ങളിലൂടെ നിമിഷനിമിഷം കടക്കേണ്ടതുണ്ട്. നമുക്കു നേരിടുന്ന ആപത്തു് അന്യർക്കു

ഭാഗ്യോദയമാവാം. മെത്തയുടെ ശിക്ഷ നാർയണിയുടെ രക്ഷയായിപ്പകർന്നു. ശാന്തമ്മ തന്നിൽ അനുരക്തയെന്നു ഭാസ് മെത്താ സ്വപ്നേപി ഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ല. ഗുഹാമാർഗ്ഗം ശാന്തമ്മ, മെത്തയ്ക്കു കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. യുവാവു നാരായണിയെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു യാത്രതുടങ്ങി. അവർ ക്രമേണ ഗുഹാമുഖത്തോടു സമീപിക്കുന്നു. അതാ അപ്പോൾ വേലന്തറ ഭൂതം അലറിക്കൂവി അടുക്കുന്നു. മക്കോയിയുടെ ഇരുട്ടറ കാവൽക്കാരനാണ് ഷായിക്കു. മെത്തയെക്കണ്ടു ഷായിക്കു എടുത്തു ചാടി പിടുത്തമിട്ടു. യുവാവിന്റെ തളേളറു ഷായിക്കു മലൻ നിലംപതിക്കുന്നു. ഭൂതമാണോ—ഭൂതത്തിനെക്കുറേ ശരീരം കാണാം എന്നെല്ലാം മെത്താ സംശയിക്കാതെയുമിരുന്നില്ല. വീണ്ടും തന്റെ നേരെ ചാടിവീണ ഷായിക്കിനെ ഇരട്ടക്കുഴൽ നിറയൊഴിച്ചു ഏതൊ അടിപെടുത്തുന്നു. വെടിയേറു വേലന്തറ 'ഭൂതം' ചത്തു നിലത്തുവീണു.—ഷായിക്കിനെ കൊന്ന വെടിയുടെ ശബ്ദം കേട്ടു നാരായണി ഉണർന്നു. കറച്ച സമയത്തിലുള്ളിൽ അവർ ഗുഹാന്ത്യത്തിൽ വന്നുചേർന്നു. അന്നു പകൽ വേലന്തറ വന്ന സാധു അവരെ കാത്തു തത്ര നിന്നിരുന്നു. എല്ലാവരും കൂടി കോട്ടയം പട്ടണത്തിൽ വന്നുപററി. ഭാസ് മെത്തയോടും മറ്റും യാത്ര പറഞ്ഞു നാരായണി സ്നേഹ്യൻ കാറിൽ ബ്രി. കൊച്ചിയിലേക്കു യാത്ര പുറപ്പെട്ടു. ശാന്തമ്മയെ വേലന്തറക്കൊണ്ടു ചെന്നാക്കിയ ശേഷം ഭാസ് മെത്തയും സാധുവും കടമാളൂർ പള്ളി ലക്ഷ്യമാക്കി ഓടിത്തുടങ്ങി.

കാമിനീകാമകന്മാർ

മി. ലോനപ്പനിൽ നിന്നുമുള്ള കമ്പി പൊട്ടിച്ചു വായിച്ചശേഷം സംശയിച്ച് കുറച്ചുനേരം സേലമ്മ നിന്നുപോയി. അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ മദ്രാസിൽ ആയിരിപ്പാൻ തരമില്ലെന്നവൾ കരുതുന്നു. ഒടുവിൽ കമ്പിയിലെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് എറണാകുളത്തേക്കു പോകുന്നതിനുള്ളതന്നെ അവൾ തീർച്ചയാക്കി. നേഷ്ണസുമായി ഡയററിയിൽ യാത്ര പറഞ്ഞു. നാരായണി കോട്ടയത്തിൽ പോയതു് അന്നേദിവസമാണെന്നുള്ള കാര്യം വായനക്കാർ ഗ്രഹിച്ചിരിക്കണം. അപ്പനെ സംബന്ധിച്ച് സേലമ്മക്കു് ഇംഗ്ലണ്ടിലുള്ള ഇൻഡ്യൻ ഹൈ കമ്മീഷണറിൽ നിന്നും ഇന്നലെ കിട്ടിയ കത്തിലും കൂടുതൽ വിവരങ്ങളൊന്നും ലഭിച്ചിട്ടില്ല. സേലമ്മ നാരായണിയുടെ ഏകദന്താനമാണ്. അപ്പന്റെ പേർ ലസ്ലി ജോൺസ് എന്നാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വേർപാട്, അമ്മ നാരായണിയെ കണക്കിലധികം വേദനിപ്പിച്ചിരുന്ന പരമാത്മം സേലമ്മ വേണ്ടവണ്ണം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാരായണി, വളരെ സൂക്ഷ്മമുള്ള ഒരു കുടുംബിനിയാണ്; ശപഥിക്കുന്നതുകൂടി ആലോചിച്ചിട്ടു്—മരണമുണ്ടെന്നുള്ള ബോധം അവളുടെ ഓരോ പ്രവൃത്തികളെയും നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നു. മുൻപോട്ടും പിൻപോട്ടും നോക്കിമാത്രമേ അവൾ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യുന്നതിനു് ഒരുങ്ങുകയുള്ളൂ. മകൾ സേലമ്മയെ സാരോപദേശങ്ങളാലാലി അവൾ വെൺമയിൽവളത്തി

യിരുന്നു. അമ്മയുടെ സമ്മതമില്ലാതെ അവൾ ഒന്നും ചെയ്തയില്ല. ഇപ്പോൾ അവൾക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ള കമ്പി അനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും എന്നും അമ്മയുമായി ആലോചിപ്പാൻ അമ്മ ഇനിയും തിരിച്ചുവരാത്തതിൽ അവൾ അക്ഷമയുമായി. കമ്പി കള്ളമെന്നു വന്നാൽ ചതി പററുമെന്നും എന്നും അവൾ ചിന്തിക്കാതിരുന്നില്ല. എന്തിന് അന്നത്തേ അവസാന ബോട്ടിൽ കൊച്ചിയിൽനിന്നും സേലമ്മ നേഷ് സോടു കൂടി എറണാകുളത്തിറങ്ങിയപ്പോൾ രാത്രി ഏകദേശം മണി എട്ടു കഴിഞ്ഞിരിക്കണം. അന്നാണു് സൈമൺ കമ്മീഷൻ ബോംബയിൽ വന്നുചേർന്നു ദിനം. എറണാകുളത്തും ഫത്താൽ മുറയ്ക്കു നടന്നു. ഇതുകൊണ്ടായിരിക്കാം അന്നേ ദിനം ബോട്ടുജട്ടി മിക്കവാറും ശൂന്യമായി കിടന്നിരുന്നതു്. ലോനപ്പനെ അമ്പലത്തുടക്കും കാണാത്തതിൽ സേലമ്മയുടെ സംശയം വളർന്നുവന്നു. കാര്യം കഴിഞ്ഞ മട്ടെ നവൾ മനസ്സിലാക്കി. ഒടുവിൽ നേഷ് സുമായി സംസാരിച്ചു തിരിച്ചുവന്നു.

സേലമ്മ—‘കാര്യം കഴിഞ്ഞു—ലോനപ്പന്റെ പേരിൽ ഏതൊ വക്കൻ നമ്മെ ചതിച്ചതാവാം കമ്പി. ആദ്യമെ എനിക്കു തോന്നി ഇതിൽ ചതിവുണ്ടെന്നു്. ഇപ്പോളിതാ നാം ഏതൊ അപകടത്തിന്റെ വക്കിലാണു നില്പു്.’

മങ്ങിയ നിലാവെളിച്ചം. ആരോ ഒരാൾ സാവധാനം തങ്ങളോടു സമീപിക്കുന്നുണ്ടെന്നു് സേലമ്മ നേഷ് സിനെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നു. ആഗതൻ ഒരു ഫുൾ സൂട്ടുകാരനാണു്. തങ്ങളോടുകൂടി യാത്ര ചെയ്തിരുന്നവരെല്ലാം

ജട്ടി വിളിക്കുന്നു. ഈ തക്കംനോക്കിയാണ് ഇയാൾ ഇപ്പോൾ സേലത്തോടു സമീപിക്കുന്നത്. കമ്പിപ്രകാരം സേലത്തു ലോനപ്പനെ കാത്ത് എറണാകുളം ജട്ടിയിൽ വന്നു നിൽക്കുമെന്നു കല്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

കഥയിൽ പ്രത്യക്ഷനാകുന്ന കല്ല് ഒരു ആംഗ്ലോ ഇൻഡ്യനാണ്—ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ഇക്കൂട്ടരെ 'ചട്ടക്കാർ' എന്നും വിളിക്കാറുണ്ട്. അഴകിയ രാവണനായിട്ടാണ് കല്ല്യുടെ പുറപ്പാട്. 'സാജ്' എന്ന ഭാവമുണ്ടെങ്കിലും കാക്കയുടെ നിറമാണ്. മുപ്പതു വയസ് പ്രായം കാണാം. കൈയിലുള്ള മലാക്കാ കൈയിൻ മുഴുറുന്നതിനും തുവാല കൊണ്ട് മുഖം സഭാ തുടയ്ക്കുന്നതിനും തന്നിട്ടു വൈഭവമുണ്ടെന്നു സേലത്തയെ കാട്ടുവാൻ ഇയാൾ പെടുന്ന പാടുകൾ കാണേണ്ട കാഴ്ചയാണ്. ലോനപ്പന്റെറപേരിൽ സേലത്തക്കു കള്ളക്കമ്പി അയച്ചു വിടപ്രഭുവാണീ കല്ല്. സേലത്തയെ വഞ്ചിച്ച പാട്ടിലാക്കുന്നതിൽ കല്ല് ചെയ്യുന്ന സാഹസകൃത്യങ്ങളെ നെല്ലാമെന്നു വഴിയെ അറിയാം. കൊച്ചി മുഴുവൻ ഖ്യാതി നേടിയ ഒരു കെ.ഡി.യാണീ കല്ല്, എന്നുമാത്രം വായനക്കാർ ഇപ്പോൾ അറിഞ്ഞാൽ മതി.

തന്നിട്ടു നേരിട്ടിരിക്കുന്ന വിപത്തിൽനിന്നും രക്ഷയുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെപ്പറ്റി സേലത്ത ആരാഞ്ഞു തുടങ്ങി. ചെല്ലമ്മാകാമകനായ ലോനപ്പനൊഴികെ മറ്റാരും സേലത്തയുടെ മുഴുരണ്ടു ഞെട്ടുപെട്ടിട്ടില്ല. തന്നെയും വിടഭാഷണത്തിനു കല്ല് എത്രമാത്രം ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അയാളുടെ അപ്പോഴത്തെ പെരുമാറ്റങ്ങളിൽനിന്ന് സേലത്തക്കു മനസ്സിലായി. നവമായി വിട്ടു വികസിക്കുന്ന ഒരു റോസ് പൂക്കളിൽനിന്നും മധു, പാനം

ചെയ്യാനുള്ളതെ വണ്ടെന്നവിധം കല്ല് സേലമ്മ യോടു അടുക്കുകയാണു്. അവൾ നേഷ്സിന്റെ ചിറകിൽ തെന്നിമാറി നിലയായി. നേഷ്സു മുറയ്ക്ക ശകാരവും തുടങ്ങി. കോപിഷ്ടയായ നേഷ്സിന്റെ ദൂതഭാഷണത്തിൽ വ്യക്തമായ ഭാഗമാത്രം ചുവടേറേ വെച്ചെടുത്താം.

നേഷ്സ്—‘താൻ ആരെടോ? എന്തിനു തുറിച്ചു നോക്കുന്നതു്, കട്ടവാഴ്ത്തിൽ തല കാട്ടാതെ പോകണം. എറണാകുളത്തും ചില വിടന്മാരുണ്ടെന്നു ഞനും കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. തന്റെ അടുവുകളൊന്നും ഇവിടെ ചിലവുകില്ല. പോടോ തന്റെ വഴിക്കു്. എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഭാസിയുടെ ഭസനങ്ങളാൽമാത്രം താൻ അകലുന്നതല്ലെന്നുള്ള ഭാവത്തിലാണു കല്ല് തത്ര നിന്നതു്.

സേലമ്മയെ, എന്നാൽ, വൻകടലിലെ തിരമാലകളുടനീളം അലറി ഒന്നുചേർ മേളിക്കുന്നതു കണ്ടാനഭിക്കുകയാണു്. അപ്പോൾ അവളുടെ മനസ്സിലൂടെ പാഞ്ഞിരുന്ന വികാരപരമ്പരകൾ ഒന്നൊന്നായി അവൾ തന്നത്താൻ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. ‘മാ! പ്രകൃതി എത്ര രമണീയം. മരകര കാണാൻ വേറിയത്തു വൻകടൽ— അതിതാ സഭാ അലറിക്കൊണ്ടു മിരിക്കുന്നു. ഇന്നു് എന്തു കൊണ്ടിക്കടലിന്നു വിശേഷിച്ചിത്ര ഇളക്കം? ധ്രുവു മുറയ്ക്ക വേല തുടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതിൽനിന്നും ജ്വലിക്കുന്ന ദീപത്തിന്റെ ശക്തി അതിശയനീയമെന്നു പറയേണ്ടു്. പെട്ടെന്നിതാ ഒരു ശാന്തത സമുദ്രത്തിലാകമാനം—ഇതു വൻകടൽ കണക്കെ മമച്ചിത്ത

മിതാ അടിതൊട്ടിളകി ഓളഗോളമാടിപെട്ടെന്നിതാ ശാന്തിയടയുന്നപോലെയും തോന്നുന്നതിനുള്ള കാരണമെന്താവാം?

ഇതിനുള്ള കാരണം മറ്റൊന്നുമല്ല. നാം പ്രകൃതിയിൽ മേളിക്കവെ, രമണീയങ്ങളായ കാഴ്ചകൾ കണ്ടു നാം മദോന്മത്തരായി ആറാടി ആനന്ദിക്കുമ്പോൾ, പച്ചപ്പല്ലികളും, ഒർഭക്ഷണകളും, തെങ്ങുംതോപ്പുകളും റബ്ബർത്തോട്ടങ്ങളും, ചേനച്ചെടികളും, ആമ്പൽക്കുളങ്ങളും, അലറി അടുക്കുന്ന കടലും, ഇഴഞ്ഞൊഴുകുന്ന നദിയും, ജ്യംഭിച്ച കുന്നും, വിസ്തൃതമാം മൈതാനവും, ആരും, തോടും, ബംങ്കളാവുമുദ്യോനവും, മലയും, മലർ വാടിയും, ഇവകളെയെല്ലാം സംയോജിപ്പിക്കുന്ന വള്ളിച്ചെടികളും, കച്ചിക്കടിലുകളും, ഭൂരികളവെ, ഭൂഃഖാരി ഷ്ഠകളാൽ മിക്കവാറും സദാ വെന്തുനീരുന്ന മനുഷ്യ ഹൃദയത്തിലെ കാർമോഘപടലങ്ങൾ പൊട്ടിത്തകന്നു കത്തിപ്പായുക സർവ്വസാധാരണമാണെന്നു ധരിച്ചിട്ടുള്ള വർ തുലോം പുരുക്കും. മനുഷ്യൻ പ്രകൃതി കണ്ടാനന്ദിക്കുന്നതു പ്രകൃതിയിൽ ലയിക്കുന്നതിനും തദപരാ മനസ്സമാധാനത്തിനുമാണ്. നാം കാംക്ഷിക്കുന്ന ശാന്തി സ്വപ്നനരത്തെയും നമുക്കു ലഭ്യവുമാണ്. എന്നാൽ അപ്പോൾ നമുക്ക് അനുഭവമാകുന്ന ആ പരമാനന്ദം അനുനിമിഷം നമ്മളിൽനിന്നും അകലുകയാൽ വിവിധ ചിന്തകളാൽ നാം ക്ഷീണചിത്തരുമാകുന്നു. ഇതിനുള്ള കാരണം അധികമായും ആമാഞ്ഞിരിക്കാനിടയില്ല. ശാന്തിനികേതനമാം പ്രകൃതി നാം ഒരിക്കലും, പ്രകൃതി ദേവിയുടെ അനർഗ്ഗമായ ആലിംഗനങ്ങളാൽ നാം മതി മറന്നവരായി, നമുക്കു ഹൃദയങ്ങളിൽ എപ്പോഴുമുള്ള

ആർപ്പുകളും അലർച്ചകളും പ്രകൃതിയിൽക്കാണുന്ന
 നിത്യസമാധാനവുമായിക്കൂടത്തക്ക പ്രകൃ
 തിയെ ഭന്നിവാസവ്യഥകൾക്കൊക്കെ നിവാസസ്ഥാന
 മായ മനുഷ്യഹൃദയം വെന്ന്, വീണ്ടും നാം സമാധാന
 മില്ലാത്തവരായിത്തീരുന്നു. ഇതേ മഹാ തത്വം
 കൂടുതൽ വിശദമായി വിവരിക്കാം. ഏകാന്തത സംസി
 ലമാകയാൽ മനുഷ്യൻ വിശുദ്ധവേദങ്ങളിൽ വിജനപ്ര
 ദേശങ്ങളിൽ വിഹരിക്കുക ചിലക്കെങ്കിലും സാധാരണ
 മാണു. ഇങ്ങനെയുള്ള അവസ്ഥകളിൽ പത്രോസ്
 റൊബേർ മലയിലെനോണം സ്വപ്നനേരത്തേ
 ക്ക് മനുഷ്യാഹൃദയം സൃഷ്ടിനാഥനിൽ ലയിക്കുന്നു.
 ഹാ! അതു് എത്ര പരമാനന്ദപ്രദം. വള്ളിക്കുട്ടിൽ
 ഒന്നു് ചമച്ചു എന്നുള്ളും അവിടെത്തന്നെ വസിക്കാ
 മെന്നു പത്രോസിനൊടൊപ്പം നാം ഭാരതഭാരതം അ
 റിയതെ പറയും. അതേ പ്രകൃതിയെത്തന്നെ നാം വീ
 ങ്ങും ദർശിക്കുന്നു. നാമു വേറൊരു റൊബേർ മലയിൽ
 നിലകൊള്ളുന്നതായിക്കൊണ്ടാം. എന്നാൽ അല്പമുൻപു
 നാം അനുഭവിച്ച ആനന്ദം കണ്ടെത്തുന്നതിനു ത്രാ
 ണിയില്ലാത്തവർ നാം ആയിത്തീർന്നു നാം നമ്മിലേക്കു
 തന്നെ പൊടുന്നനവെ തള്ളപ്പെട്ടവരായി, വിവിധ
 ചിന്തകളാൽ മനംവാടി, ആ വിജനപ്രദേശപോലും
 ആകാശത്തിരക്കുള്ള ഒരു മഹാ നഗരമായും, ആ നഗര
 ത്തിൽ നിലയില്ലാതെ വിവിധത്രത്തിരിച്ചിലിൽപെട്ടു്
 നട്ടു കറുക്കുന്നവരായുമാണല്ലോ നാം നമ്മെത്തന്നെ
 കാണുക!

ഇത്രനേരവും പ്രകൃതിയിൽ ലയിച്ചിരുന്ന സേഖമ്മ
 പ്രകൃതിയാൽ തള്ളപ്പെട്ടവരായി, വീണ്ടും പ്രവർത്തന

ലോകത്തിന്റെ കാവാതതിനുള്ളിലാണു തന്റെ ഇ
 പ്പോഴത്തെ നില എന്നും, തന്നെ വഞ്ചിക്കുന്നതിനായി
 അടുത്തിരിക്കുന്ന വിടനമായി താൻ പോരാടേണ്ട
 തുണ്ടെന്നും തൊടിക്കുള്ളിൽ അവർക്കു ബോദ്ധ്യമാ
 കുന്നു. ഇതാ കല്ലർ അവളെ കരസ്ഥാശനം ചെയ്യാ
 നായി ക്രമംവിട്ട് അടുത്തു കഴിഞ്ഞു. യുവതിയുടെ ഭാ
 വമെല്ലാം പെട്ടെന്നു മാറുന്നു. അവളുടെ കണ്ണിൽനിന്നും
 അപ്പോൾ പുറപ്പെട്ട രക്ത ചന്ദ്രന്റെ ശീതകിരണ
 ങ്ങൾ കളർപ്പിക്കുകയാലായിരിക്കാം കല്ലർ അപ്പോൾ
 തന്നെ ഭവിക്കാഞ്ഞത്. സേലമ്മ നേഷ്സിനോടു
 ചേർന്നിന്നുകൊണ്ടു ഗംഭീരസ്വരത്തിൽ 'നേഷ്സ്'
 എടുക്കണം ബാഗ്, നമുക്കു വൈ. ഡബ്ബിയു. സി.
 ഏ. ഫോസ്റ്റലിലേക്കു പോകാം' എന്നു പറഞ്ഞു നട
 നു തുടങ്ങി. സേലമ്മയെ കടന്നുപിടിക്കുവാൻ കല്ലർ
 ചുവടിച്ചു. നേഷ്സ് വിടനെ ~~അകാരിച്ചുകൊണ്ടു~~
 സേലമ്മയുടെ അംഗശങ്കളെത്തും ഭംഗിയായി പരി
 പാലിച്ചു. കല്ലർ സേലമ്മയെ പിടിച്ചു, പിടി
 ചില്ല എന്ന മട്ടായപ്പോൾ പെട്ടെന്നു രണ്ടു ഗംഭീര
 ധ്വനികളുടെ പിടിയിൽ കല്ലർ ഞെരിഞ്ഞുതുടങ്ങി.
 ഇതരൻ വിടനെ വിടങ്ങുവച്ചു. കല്ലറെ പിടിച്ചു
 മർദ്ദിച്ചത് മണിയാകരണം, അറസ്റ്റ് ചെയ്തത് പോലീ
 സ് സൂപ്രണ്ടു മി. തകർപ്പനമാണെന്നു കല്ലർ ഇതിനു
 ജ്ജിത മനസ്സിലാക്കി. നിരാലംബികളായ യുവതികളെ
 അവരുടെ വാസസ്ഥാനത്തുകൊണ്ടാക്കുവാൻ മണിയാ
 കരൻ സ്വയം സമ്മതിച്ചതനുസരിച്ച് മി. തകർപ്പൻ
 കല്ലറേയും കൊണ്ടു ജയിലിലേക്കു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു.
 മണിയാകര നിർദ്ദേശപ്രകാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേള
 പ്പന്നെ ബോട്ടു ജെട്ടി പിടിച്ചു. അപ്പം മുൻപു നടന്ന

ഭയങ്കരസംഭവമോളും ഭയന്നും, പെട്ടെന്നു കരഗതമായ
 രക്ഷയുടെ കൈയ്ക്കുള്ള ധ്യാനിച്ചും സേലമ്മ നിന്നുപോ-
 യി. തന്നെ രക്ഷിച്ചതാണെന്നറിവാനുള്ള ജിജ്ഞാസ
 വർദ്ധിച്ചു. പ്രസ്തുതയവതികളുടെ ഇതഃപച്ഛന്തമുള്ള
 ഒരു സംക്ഷിപ്ത വിവരം അറിയുന്നതിനുള്ള മണിയാക-
 രന്റെ ഉൽക്കണ്ഠ തന്നെ കത്തിക്കാളിക്കുന്നതായി അ-
 ദ്രേഹത്തിനു തോന്നിത്തുടങ്ങി. സംസാരത്തിൽനിന്നും
 ഏതോ ഒരു കള്ളക്കമ്പി കിട്ടുക മുഖമാണ് അപ്പോൾ
 തങ്ങൾ എറണാകുളത്തു വരുന്നതിനിടയായതെന്നും
 മററുമുള്ള വിവരങ്ങൾ അദ്രേഹത്തിനു മനസ്സിലായി.
 തങ്ങളുടെ വീട് ബ്രി. കൊച്ചയിലാണെന്നും അവർ പറ-
 ഞ്ഞു. ഏറെത്താമസിയാതെ സേലമ്മയും നേഷ്സും
 മണിയാകരൻ്റെ ദേശപ്രകാരം മേളപ്പണെന്ന ബോട്ടിനു
 ള്ളിൽ പ്രവേശിച്ച യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽ ആസനസ്ഥ-
 രായി—ശ്രാങ്ക് ചാർപ്പി എൻജിൻ സ്റ്റാർട്ടുചെയ്തു. മണി-
 യാകരൻ പ്രവേശിച്ചതോടുകൂടി 'മേളപ്പൻ' എറണാ-
 കുളത്തുനിന്നും ബ്രി. കൊച്ചി ലാക്കാക്കി പാഞ്ഞു.
 മണിയാകരനും സേലമ്മയുമായി സൈപരസംഭാ-
 ഷണത്തിനു സൗകര്യം നൽകാനെന്ന ഭാവേന നേ-
 ഷ്സ ബോട്ടിന്റെ ഒരു കോണിൽ പോയി കിടന്നു.
 നേഷ്സ അകന്നു മാറിയതോടുകൂടി മണിയാ-
 കരൻ സേലമ്മയുടെ അടുത്തണഞ്ഞു മുഖത്തോടു
 മുഖം നോക്കി ഇരുന്നു. ആദ്യമായിക്കണ്ട ക്ഷണം
 അനുരക്തരായ മണിയാകര—സേലമ്മ രാഗങ്ങളെ വി-
 ചിത്രമാംവിധം ചിത്രീകരിപ്പാൻ എനിക്കില്ല വൈഭവം.
 എന്നെ വഞ്ചിപ്പാൻ, നിനച്ചറിയാത്ത മണിക്കൂറിൽ
 പൊടുന്നനവെ പ്രത്യക്ഷയായ ഒരു വനദേവതയൊക്കെ
 പാവനസുന്ദരി എന്നദ്ദേഹം കാക്കാതെയുമിരുന്നില്ല.

സേലമ്മ അദ്ദേഹത്തെ ഇടക്കിടെ ഉററുനോക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും ഒഴി അകറ്റുന്നത് സങ്കടകരമായി അവർക്കു തോന്നിയെങ്കിലും ലജ്ജയോടുകൂടി അവർ മുഖം താഴ്ത്തി ശങ്കാധീനയായി ഇരുന്നിരുന്നു. മണിയാകരനിൽ അവർക്കു ജനിച്ചുവളർന്നിരുന്ന പ്രേമം ഹേതുവാൽ അവളുടെ ചുരുക്ക ക്രമത്തിലധികം തുടിച്ചു. കുറ്റമായി ഇടയുകയിൽ തന്റെ ചാരിത്ര്യശുദ്ധിക്കു ഒരു കോട്ടയെന്നോണം അഭയസ്ഥാനമരുളിയ നേപ്പാൾ സിൻറ സാന്നിദ്ധ്യംപോലും ഇപ്പോൾ ഒന്നുമായി സേലമ്മയ്ക്കു തോന്നിപ്പോയതിൽ അതിശയിപ്പാനുമില്ല. സ്നേഹാധിക്യത്താൽ അവർ ഇരുവരുടെയും ചുരുക്ക നിറഞ്ഞു തുളവി-കണ്ണോടുകണ്ണിടഞ്ഞു വിഹരിച്ചിരുന്ന ആ മണിക്കൂറിൽ അവർ ഇരുവരും

‘അന്യോന്യസംവീക്ഷകളിൽ ത്രിലോക-

ദർശ്യമെല്ലാമാധകങ്ങളെക്കൊണ്ടും

അമാനുഷന്മാർക്കു മന്യയ ചേർക്കും.

മാനസമെന്തെന്തു നുകർന്നിട്ടു.’

ഇങ്ങനെ വിചാരിക്കാത്ത മണിക്കൂറിൽ അപരിചിതരായ ഈ പ്രബല യുവതീയുവാക്കൾ പെട്ടെന്നിതാകാമിനീകാമകരുമായി.

അദ്ധ്യായം ൩

വാഗ്ദത്തം

അതരഗതം കണ്ടുകിട്ടിയതിന്നു തന്നെ വേദനിപ്പി
ക്കുന്നേണം സേലമ്മയ്ക്കു തോന്നിത്തുടങ്ങി. അവളുടെ
ഹൃദയം കലങ്ങി. ശക്തര പാകംവരിയ കരിമ്പിൻനീരെ
നോണുമായി അവളുടെ ഹൃദയം. മണിയങ്കരമുഖം
കണ്ട ക്ഷണം അവളുടെ ചക്രം അവളുടേതല്ലാതാ
യി. വിചരം പതറി—നാവു ഹൃദയത്തിൽ ലയിച്ചു.
മട്ടാഞ്ചേരി അഴിമുഖത്തു നിന്നു അരിച്ചിരുന്ന ഇളംകാ
ററിലിതാ മണിയാകര—സേലമ്മ ഹൃദയങ്ങളെ കളർമ്മ
പ്പെടുന്നു.

മണി:—വേതിയുടെ പേര്? അനിഷ്ടമെങ്കിൽ പറയ
ണമെന്നില്ല.

സേലമ്മ:—(ആത്മഗതം) 'ഹാ! എത്ര മധ്യമുള്ള സം
സാരം. പ്രൗഢഗംഭീരമായ പരമസമാസം സംഗീ
തവുമായി ഇങ്ങനെ ഒത്തിണങ്ങി മററാരിലും ഞാൻ
കണ്ടിട്ടില്ല.' ഒടുവിൽ 'എന്റെ ജീവരക്ഷ ചെയ്തു
വോൻ ആരുതന്നെ ആയാലും' എന്നു പറഞ്ഞു
തുടങ്ങി. 'കേൾപ്പാനിഷ്ടമെങ്കിൽ എന്റെ ചേർ
സേലമ്മയെന്നാണു'; 'കിളിയുടെ സംസാരം' എ
ന്നദ്ദേഹം ഉള്ളിൽക്കരുതി സേലമ്മയെ കടക്കു
വീക്ഷണം ചെയ്തതു് അദ്ദേഹംപോലും അറിയു
തെയാണു്.

മണി:—വേതി കല്ലുടെ വലയിൽ വന്നുവീണതെ
ങ്ങിനെ?

സേലമ്മ:—എനിക്ക് ചെല്ലമ്മ എന്നൊരു മിത്രമുണ്ട്.
ലോനപ്പൻ ചെല്ലമ്മാകാമകനാണ്. അദ്ദേഹം
ത്തിൽനിന്നുമുള്ള ഒരു കമ്പിപ്രകാരമാണ് ഞാൻ
എന്നോടുകൂടിയുള്ള ഈ നേഷ് സുമാരി എറണാ
കുളത്തിനു വന്നത്.

മണി:—സേലമ്മയെപ്പറ്റി കൂടുതൽ വിവരം ഗ്രഹി
പ്പാൻ ആഗ്രഹമുണ്ട്. ഇപ്പോഴുള്ള പണം ദയവായി
പറഞ്ഞാലും.

സേലമ്മ:—എന്റെ അച്ഛന്റെ പേര് ലസ്റ്റിജോൺസ്
എന്നാണ്. അദ്ദേഹം യുദ്ധത്തിനു പോയ
തിൽ പിന്നീട് ഇതുവരെ തിരിച്ചുവന്നിട്ടില്ല. അ
ദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി വളരെ അന്വേഷങ്ങൾ നടത്തി
യിട്ടും ഇതുവരെ കാര്യമായ പഠിയൊന്നും ലഭിച്ചി
ട്ടില്ല. എന്റെ മാതാപിതാക്കളുടെ ഏകസന്താ
നമാണ് ഞാൻ. അമ്മ നാരായണി എന്നോട്
കൂടി അച്ചന്റെ വേർപാടേമുലമുള്ള സകലവിധ
മനുഷ്യശേഷമുള്ളും സഹിച്ചു സസുഖം വസിക്കുന്നു—
അമ്മ ഇന്നു സംഗതിവശാൽ കോട്ടയത്തിനു പോ
യിരിക്കുകയാണ്. അമ്മയുടെ അഭാവത്തിൽ കിട്ടിയ
കമ്പിപ്രകാരം വന്നിന്ന് കുട്ടങ്ങിയപ്പോളാണ് ദൈ
വമിപ്പോൾ അങ്ങനെ അയച്ചു എന്നെ ഇന്നു
രക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്. അച്ചന്റെ യാത്രാവേളയിൽ
ഞാൻ കേവലം ഒരു പാശ്ചാത്യപൈതൽ മാത്രമായി
യെന്നു.

മണി:—വേതി ഒരു വിദ്യാർത്ഥിനിയോ?

സേലമ്മ:—ഇക്കൊല്ലമാണു ഞാൻ സ്കൂൾഫൈനൽ പാസ്സായത്ത്. ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിന് എനിക്കു ഗ്രാമമുണ്ടെങ്കിലും കോളേജിൽ ചേർന്നു പഠിക്കണമെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. സ്ത്രീകൾ കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് ഇറങ്ങിപ്പറപ്പെടുന്നതിൽ എനിക്കഭിപ്രായമില്ല. പ്രത്യേകിച്ച് കുടുംബനികളാവാൻ ഇച്ഛിക്കുന്ന എന്റെ സോദരികൾ അവരുടെ നവയൗവനം പാഴാക്കുകമാത്രമല്ല, ബുദ്ധിവികസിപ്പിച്ചു ഹൃദയം ശുഷ്കമാക്കുകയോ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. തന്മൂലം പിന്നീടുള്ള കുടുംബജീവിതത്തിൽ ഭർത്താവുമായി സ്നേഹിച്ച് കഴിവാൻ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു കിട്ടിയ ദിവസങ്ങൾ കളയുകയാൽ പാറാ, കുടുംബജീവിതം ഒരു ചെമ്മുക്കളായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു മെന്നും എനിക്ക് പരിപൂർണ്ണബോധമുണ്ട്. ഇക്കാരണത്താൽ കുടുംബനികളാകേണ്ടവർ കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് മിക്കവാറും പൊയ്ക്കൂടുന്നുണ്ട് എന്റെ പ്രബലമതം.

മണി:—സേലമ്മ സ്വതന്ത്രയോ? എന്നുള്ള മണിയാകരു ചോദ്യത്തേത്തുടർന്ന് സേലമ്മ ലജ്ജിച്ചു നിലയായി! സ്വതന്ത്രയെന്നു പറഞ്ഞാൽ വിടൻവരുന്ന ഒരു കന്യകയെന്നൊരു വിവക്ഷിക്കുന്നോളു. വേതി അവിവാഹിത എന്ന് എനിക്കറിയാം. പക്ഷേ ഹൃദയസ്വതന്ത്രയോ എന്നുള്ളത് പറഞ്ഞു അറിഞ്ഞുകൂടും. എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞു നിറുത്തി തന്റെ ദൃഷ്ടികളിൽ കണ്ണുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള മണിയാകരുനെ ആശ്വസിപ്പിക്കേണ്ട കഥ

തനിക്കുണ്ടെന്നു അവൾക്കു ബോദ്ധ്യമെങ്കിലും സംസാരിക്കുന്നതിൽ നാണമൊട്ടവളെ അനുവദിക്കുന്നില്ല.

സേലമ്മ—‘അങ്ങയുടെപേരുപോലും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടല്ലോ!’ ഇത്രയുമായപ്പോൾ മേളപ്പൻ ബ്രി.കൊച്ചിയിലെത്തി. പട്ടണമാസകലം ദീർഘനിദ്രയിൽ ലയിച്ചിരുന്നു. മൻഷ്യസ്വപരമേ കേൾപ്പാനില്ല. ഇത്രനേരവും സൈപരസല്ലാപം ചെയ്തിരുന്ന മണിയാകര സേലമ്മമാർ നേരംപോയതു് ഒട്ടു അറിഞ്ഞുമില്ല. നേഷ്സിനെ വിളിച്ചുണർത്തി മണിയാകരനും സേലമ്മയും കരയ്ക്കിറങ്ങി. സേലമ്മയേയും പിടിച്ചുകൊണ്ടു മണിയാകരൻ മുൻപോട്ടു നടന്നു. അപ്പോൾ ശ്രാക് മാർലി മണിയാകരനെ വിളിക്കുന്നെന്നു നേഷ്സ് പറഞ്ഞറിഞ്ഞു ക്ഷണം അദ്ദേഹം തിരിച്ചു നടന്നു. ‘അയ്യോ രക്ഷിക്കണം’ എന്നുള്ള സേലമ്മയുടെപ്രലപനം അപ്പോൾ മണിയാകര ശ്രവണങ്ങളിൽ വന്നു പതിച്ചു. അദ്ദേഹം സേലമ്മ നിന്ന സ്ഥലത്തേക്കു പാഞ്ഞു. ഏതൊ ഒരു ഭയങ്കരവിടൻ സേലമ്മയെ പിടിക്കുന്നതുകണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണിൽനിന്നും അഗ്നിവമിക്കുന്നതുപോലെതോന്നി. ഡാട്ടതിയിൽ അദ്ദേഹം റൈഫിൾ എടുത്തു് പ്രയോഗവും കഴിഞ്ഞു. വെടിയേറു് ആരോ ‘അയ്യോ’ എന്നലറി. സേലമ്മ! എന്നു തൊണ്ടയിലെ സംഗീതരസം മുഴുവൻ ചൊരിഞ്ഞു കൊണ്ടുള്ള മണിയാകര വിളി ശ്രവിച്ചയുടൻ ആ തരുണിമണി മണിയാകര സമീപമെ

ത്തി. പരന്തിൻകാലിൽനിന്നും രക്ഷപ്രാപിച്ച കോഴിക്കുഞ്ഞു തള്ളപ്പിടയുടെ ചിറകിനുള്ളിൽ എന്നോണം, സേലമ്മ മണിയാകരനിൽ, അഭയം പ്രാപിച്ചു. കിനാൽ ആഫീസറെ വിളിച്ചുണർത്തി ചാർജിയേയും മറ്റും അയാളുടെ സംരക്ഷണത്തിൽ വിട്ടശേഷം സേലമ്മയും മണിയാകരനും നേഷ്ണുമായി സേലമ്മാ ബംഗ്ലാവിലേക്കു യാത്ര പുറപ്പെട്ടു. അവർ സസുഖം വന്നെത്തി. മണിയാകരൻ ഉറക്കത്തിനുള്ള സുഖസൗകര്യങ്ങൾ സസന്തോഷം നൽകിയശേഷം സേലമ്മയും നേഷ്ണും ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു നില്ക്കുമായി. അടുത്ത ദിവസം മണി ഏഴര കഴിഞ്ഞിരിക്കണം—സേലമ്മയും മണിയാകരനും സോപ്താസം വിഹരിക്കുകയാണു്. അപ്പോൾ നമ്മുക്കോണം ചുവടെ രേഖപ്പെടുത്താം.

മണി:—ആപത്തു് നമ്മുടെ ഇണത്തിന്നെന്തു് പറയുന്നതു വാസ്തവമാണു്. നാം തമ്മിൽ ഇന്നലെ പരിചയമായതു ഭവതിക്കു നേരിട്ട ആപത്തുമുലമാണല്ലോ.

സേലമ്മ:—കഠിനവ്യഥകൾ നാം അനുഭവിക്കുമ്പോൾ മിക്കവാറും അപരിചിതരുടെ നടുവിലായിരിക്കാം നമ്മുടെ പ്രവർത്തനം. അല്ലെന്നുണ്ടോ?

മണി:—ശരിയാണു്. ഞാനിപ്പോൾ ഭവതിക്കു സുപരിചിതനല്ലേ?

സേലമ്മ:—അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലല്ലോ.

മണി: 'സേലമ്മേ, ദേവതയുമായികണ്ട നിമിഷംമുതൽ എനിക്കു ജീവിതത്തിൽ എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു മമത ജനിച്ചിട്ടുള്ള വസ്തുവം മറയ്ക്കുന്നില്ല. ഈ മമതയ്ക്കു കാരണം സേലമ്മയാണെന്നും ഇവനിതാ തുറന്നു സമ്മതിക്കുന്നു. ഏതെങ്കിലും ആളുള്ള പക്ഷം എന്തെങ്കിലും പട്ടണത്തിൽ ഉയർത്തുമോ?' എന്നിങ്ങനെയുള്ള മണിയാകരുപോലും കേട്ടു മറുപടി പറവാൻ ത്രാണിയില്ലാതെ നിരാശയെന്നോണം അവ നിന്നതേയുള്ളൂ. ചോദ്യത്തിനുതക്ക മറുപടി പറയുന്നതിനു പല പ്രാവശ്യമവൾ ശ്രമിച്ചെങ്കിലും, നാവു ഏതെങ്കിലും ലയിച്ചിരുന്നതിനാൽ സംസാരിക്കുന്നതിനു ത്രാണിയില്ലാതെ വിവശയായി സേലമ്മ നിൽക്കുകയുണ്ടു്.

സേല:—പേരു് മണിയാകരുപോലും നോക്കൂ?

മണി:—ആ പേരു് ഇപ്പോഴെങ്കിൽ എന്റെ പേർ അതുതന്നെ. സംസാരണക്കാരരുടെയിടയിൽ മണിയാകരുൻ കണ്ടെന്നും, സംസ്കാരസമ്പന്നരുടെ നടുവിൽ എ. സി. മണിയാകരുൻ എന്നും അറിയപ്പെടുന്നതു ഞാൻതന്നെ മണിയാകരുനെന്നുള്ള എന്റെ നാമം ഭവതിക്കു് അനിഷ്ടമെന്നു തോന്നുന്നപക്ഷം ഭവതി വിളിക്കുന്ന ഏതു പേരിനും വിളികേൾപ്പാൻ ഞാനിതാ തയ്യാറാണു്.

സേല:—ഇത്ര നല്ല പേരു് എങ്ങിനെ ഞാനിഷ്ടപ്പെടാതിരിക്കും? ആളിനൊത്ത പേരു്—പേരിനൊത്ത പ്രവൃത്തിയുമായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതു യഥാർത്ഥമെന്നു വരുണപക്ഷം ഇന്നതേ ലോക

ത്തിൽ ഒരു മഹാനാണ്ഡ്, സംശയമില്ല. എന്നു പറഞ്ഞ് മനഃമാസം തുകി ചങ്കുതുറന്നവൾ അദ്ദേഹത്തെ കടക്കിച്ചുനിന്നു.

മണി:—എറിക്കു ഏറ്റവും നവമായി തോന്നുന്നതു ഭവതിയുടെ പേരാണ്. പേരു കേട്ടാൽ ആളെ കാണാതെതന്നെ ള്ളിയും അനുരാഗം തുടങ്ങും. ആളിന്നേ കണ്ടാലുള്ള കഥ പിന്നെ പറയേണ്ടതുമില്ല. സുന്ദരികൾക്കൊരു രാണിയം ബ് സേലമ്മ. സുന്ദര്യത്തിനു യോജിച്ച സ്വഭാവവെൺമകുടി അനുഭവമാകുന്നപക്ഷം സേലമ്മ ആധുനികലോകത്തെ നിയന്ത്രിക്കു—തക്കമില്ല. സുന്ദര്യവും സംമർദ്യവും സൂത്രവും ഇത്ര ഹൃദ്യമായി സംയോജിച്ച മററരിലും ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല സേലമ്മ!

സേല:—നാം ഇരുവരുടേയും പേർ നവമെങ്കിൽ ഇണ ചേർന്നുള്ള നമ്മുടെ ലോകജീവിതം പുതിയ ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തിനിട നൽകുമെങ്കിൽ ഭാഗ്യവുമായി. എന്നു പറഞ്ഞ് പുളകാഞ്ചിതയായി നിന്നു.

മണി:—ഭവതിയേ ദർശിക്കുന്ന ക്ഷണം വിടവാൻ ദർമ്മാർത്ഥജീവിതമുപേക്ഷിച്ചു ഭക്തരായിത്തീരും. സേലമ്മയുമായി കാണുന്നതിനു അവസരം നൽകിയ ദൈവത്തേ ഹൃദയപൂർവ്വം ഞാൻ ആരാധിക്കുന്നുണ്ട്. അനുരാഗം ദൈവപരമെന്നു പറയുന്നതു വാസ്തവമോ സേലമ്മ—എന്താണഭിപ്രായം?

സേല:—വാസ്തവമെന്നു മാത്രമല്ല അതിനുവേണ്ടി മറുപ്റ്റാൻകൂടി തയ്യാറുള്ളവളാണിവൾ.....

‘പക്ഷേ’.....എന്നതുടങ്ങിയ സംസാരം ഇടയ്ക്കു നിറുത്തി സ്വപ്നനേരം ഒരു മുകയെന്നോണം നയനങ്ങളുമടച്ച് ആ വധുമണി നിന്നതു ഏതായാ മുറിയുന്തോത്താൽ അവൾ മന്ദീഭവിക്കയാലായിരിക്കണം. വീണ്ടുമവൾ തുടന്നു. ‘വെളിച്ചം ഉൾപ്പെടെയോഴിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് അനുരാഗം ഇതുശ്ചര പരമല്ലെന്നു ചിലർ പറയാൻ കാരണം.’

അനുരാഗവേളയിൽ ഏതായാ പൂണ്ണമായി വികസിക്കും. നവമായ ഒരു ദിവ്യതേജസ്സ് നമ്മെ ആവരണം ചെയ്യും. പുതുതായ ഒരു ശക്തി നവമായ രീതിയിൽ നമ്മിൽ കുടികൊള്ളുന്നതായും തോന്നും. നമ്മുടെ പ്രേരകശക്തി നാനാവിധത്തിൽ വേലചെയ്യും. പ്രണയം ഏതു ഗംഭീരപര്യവേഗം ഏകീകരിക്കുന്നില്ല? നിഷ്കളങ്കമായ സ്നേഹംപോലെ ശക്തിമന്ദമായി മറ്റൊരാളിനു ലോകത്തുള്ളതു? മരണത്തെ വെല്ലുന്ന സ്നേഹത്തെ കുറിച്ചാൻ കെൽപുള്ള ഭാഷ ആർക്കുണ്ടിന്നു ലോകത്തിൽ? മടുപ്രായത്തിൽ അനുരാഗംമൂലം നിരാശപ്പെടുന്നവരുടെ ഭയനീയാവസ്ഥ പൂജ്യം വിടരുന്നതിനുമുമ്പു പുഴു അരിച്ചു നശിപ്പിക്കുന്നതിനു തുല്യമാണ്. അനുരാഗത്തിന് അടി പിണയാത്ത ഏതു സീസർ, ഏതു അലക്സാണ്ടർ, ഏതു നെപ്പോളിയൻ ഇഹത്തിലൂടെ കടന്നു പോയിട്ടുണ്ടു? റോമൻ സാമ്രാജ്യസ്ഥാപകനായ ജൂലിയസ് സീസർ കാൽപ്പർണിയായുടെ പാവയായിരുന്നില്ലേ? ഏതു ബ്രൂട്ടസ്സാണ് ഒരു പോഷയുടെ ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ നട്ടു കറുക്കാതിരുന്നിട്ടുള്ളതു്. ക്രൈസ്തോപ്പാറ്ററായുടെ ചടുലകടാക്ഷങ്ങളിൽക്കേടേങ്ങിയല്ലെ മാർക്സ് ആൻറണി വൻപിച്ചു തന്റെ സാമ്രാജ്യത്തെ നാശഗർഭത്തി

ലേക്കു തേർതെളി വൻ നി
 ന്നെപ്പോലെ നിന്മുൻ, നിന്നെപ്പോലെ വന്മുൻ ആരു
 ണ്ണിന്നു ഭൂമുഖത്തു? ഒരു തരുണിയുടെ മൃദമന്ദമാസ
 തെ തുടന്നുള്ള ഒരു ചുംബനം ഒന്നിനാൽമാത്രം ചിലർ
 ചക്രവർത്തി പദത്തിലേക്കുയർത്തപ്പെടുന്നതും, മററുചിലർ
 ചക്രവർത്തി പദത്തിൽനിന്നും നിലംപതിച്ചു പൊടുന്ന
 നവെ പൊട്ടിത്തകരുന്നതും പ്രണയംമൂലം സംജാതമാ
 കുന്ന പരിവർത്തനങ്ങളല്ലെ ! ?

മണി:—സ്നേഹം ഉള്ളിലൊതുക്കുന്നതിനു് എല്ലാവർക്കും
 എക്കാലത്തും സാധ്യമെന്നുവരുന്നതല്ല. ഹൃദയം, പ്ര
 ത്യേകിച്ച സ്രീകളുടേതു, വക്രതകൾക്കെല്ലാം ഒരു വ്യവ
 സായശാലയാണ്. സെന്ററിൽവെച്ചു നെപ്പോളിയൻ
 ജോസഫൈനോടു ചുറ്റുകൊണ്ടു യാത്രപറഞ്ഞെങ്കിലും
 ചങ്കുകൊണ്ടു യാത്രപറഞ്ഞിരുന്നില്ല. അനുരാഗം, പ്രണ
 യം എന്നു പുലമ്പിക്കൊണ്ടു നടക്കുന്നവർ സാക്ഷാൽ
 അനുരക്തരോ, പ്രണയികളോ അല്ലെന്നും അവരുടെ
 അനുരാഗം, അനുരാഗപ്രദർശനങ്ങളായി ഗണിച്ചാൽമതി
 യെന്നുമാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നതു്. പരിപാവനമാ
 യ പ്രണയം എന്താണെന്നുതന്നെ ഗ്രഹിപ്പാൻ സാധി
 ചിട്ടുള്ളതു സേലമ്മയുമായി ക്ഷണത്തിൽ പിന്നീടുമാത്രമാ
 ണ്. ഭവതിയുമായി കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന ഈ മഹിമകൂറുകൾ
 ഇത്രനാളത്തെ എന്റെ എകാന്തവാസത്തേ വിസ്തരിപ്പി
 ച്ചിരിക്കുന്നതായും തോന്നുന്നതിൽ എനിക്കു് അനശ്ചി
 മായ ആഘാദമുണ്ടു്.

സേല:—സത്യസ്നേഹം സംസാരിക്കുന്നില്ല. മുകളോവം
 മാത്രം നടിക്കും. സ്നേഹമുള്ളിടത്തു മറ്റനും സ്വാഭാ

വികമാണ്. സ്നേഹിക്കുന്നെന്ന് പെരുമ്പറ അഭി
 ക്കുന്ന നാവു ലീലാവിനോടടുത്തു ആനന്ദിപ്പി
 ക്കുമെന്നു കരുതിക്കൂടം.—സ്നേഹം, സ്നേഹം എന്നു
 കോട്ടി ലോലിച്ചു നടക്കുന്നവർ സത്യസ്നേഹ
 ത്താൽ ബന്ധിതരല്ലതന്നെ.

മണി:—എനിക്കു ഭവതിയിൽ ജനിച്ചവളുണ്ടിട്ടുള്ള സ്നേ
 ഹം രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഭാഷാനൈപുണ്യം
 ഇല്ലെന്നിതാ ഏറ്റുപറയുന്നു.

സേല:—ഹേയ്, എന്ത്? സ്നേഹമൊ? സ്നേഹം, ഇഷ്ടം,
 അനുരാഗം, പ്രണയം എന്നെല്ലാം പറയുന്നതു
 എന്താവാം? എനിക്കൊന്നും മനസ്സിലാകുന്നില്ല.
 മനസ്സിലായാൽതന്നെ പണ്ണിവിശ്വാസം എനിക്കു
 തിൽ വരുന്നുമില്ല. മണിയൊരൻ പറഞ്ഞാൽ ഒരു
 പക്ഷേ വിശ്വസിച്ചേക്കാം. ആപത്തിൽ എന്നെ
 രക്ഷിച്ചതോർത്ത്. (ആത്മഗതം) 'സ്നേഹം! ഓ!
 ശാശ്വതമൊ അത്? എങ്ങനെ പുരുഷവചനം
 വിശ്വസിക്കും? മീനം മേടമാസങ്ങളിൽ ചൊരി
 യുന്ന മഴപോലെയാണീ അനുരാഗസംരംഭങ്ങളെ
 ല്ലാംതന്നെ തക്കമില്ല. ഈ മാസങ്ങളിൽ പരിപു
 ണ്ണസൂര്യൻ കത്തി ജ്വലിക്കുന്നതു വാസ്തവം. സ്നേ
 ഹമായ ചൂട്, പകൽ അത്യുഷ്ണമാണ്. രാത്രി
 നക്ഷത്രങ്ങളാൽ പ്രശോഭിതമായ ആകാശം. ഹാ!
 ചുറ്റുപാടുകൾ ആഹ്ലാദകരമെന്ന് ആരും പ്രഥമ
 ദൃഷ്ടിയിൽ സമ്മതിക്കും. എന്നാൽ പൊടുന്നനവെ
 ഒരു ഗംഭീരഭാവമാറ്റം—കാറ്റും പെശവും ശക്തി
 യായി അടിച്ചു തുടങ്ങുന്നു. തെളിഞ്ഞിരുന്ന ആകാ
 ശം കാർമോഘപടലങ്ങളാൽ മൂടപ്പെടുന്നു. ഭയങ്കര

ഇരുട്ട്, ഇടവിടാത്ത ഇടിയം മിന്നലും. ലോക
മാസകലം ഇതാ എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു കാളിമ
കടികൊള്ളുന്നു. ഇതുപോലെ തന്നെ മിക്ക അനു
രാഗങ്ങളുടെയും ഭാവമാറ്റം. ആദ്യം കതിര
കൾ വീശി പൂണ്ണചന്ദ്രനെപ്പോലെ പ്രകാശിക്കും.
പൊടുന്നനവെ ഇരുട്ടതിനെ വിഴുങ്ങുന്നതും കാ
ണാം. ക്ഷോഭിച്ചിളകിയ ഹൃദയമാണ് എന്റേതു്.
ആദ്യമായിക്കണ്ട ക്ഷണം സ്നേഹിച്ചുപോയി. എ
പ്രകാരം എന്റെ സത്യാവസ്ഥ ഇദ്ദേഹത്തെ
ഞാൻ ഗ്രഹിക്കുന്നു? എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നു
എന്നല്ലെ പറഞ്ഞതു്? അഹൊ! മണിയാകരുത്
ഭവാനിൽ തെല്ലെങ്കിലും കളങ്കമുണ്ടെങ്കിൽ തക്കമി
ല്ലാത്തതാണ്. എന്റെ വിവാഹമണ്ഡപംതന്നെ
എന്റെ ശവകുടീരവും.

മണി—‘എന്താണിത്ര മൗനം സേലമ്മെ, പോകാൻ സ
മയമായി. അനുവദിച്ചാലും; ആലോചിച്ചു മറു
പടി പറഞ്ഞാൽ മതി.’ എന്നു പറഞ്ഞു് അദ്ദേ
ഹം ചിന്തിച്ചുനിലയായി. ‘അഴകു്, സൗന്ദര്യം
എന്നിവ എന്തെന്നു സത്യമായി ഇന്നു ഞാൻ
സേലമ്മയിൽ കണ്ടു. കണ്ടക്ഷണം ഇതാ അസാ
ധാരണമായി. ഇന്നാൾവരെ നൈസർഗ്ഗികമായ
സൗന്ദര്യത്തോളം അനുഭവിച്ചു എന്റെ
ഹൃദയം സേലമ്മക്കിതും അഭയസ്ഥാനമരുളി
ക്കഴിഞ്ഞു. ഇവളുടെ പാവനങ്ങളായ നോട്ടം തടു
പ്പാൻപോലും ത്രാണിയില്ലാത്തവൻ ഞാനായിത്തീ
ന്നു. മി. കോയിഡ് ജോർജ്ജ്ന്റെ ചമൽക്കാര
പരമായ വാഗ്ദർശനങ്ങളെപ്പോലും ഉല്ലാഘി

കുന്നതാണീതരുണീമണിയുടെ നേത്രപ്രസംഗം, സംസാരിക്കുന്ന കണ്ണുകളുമുണ്ടെന്ന് ഇന്നമാത്രമാണ് എനിക്കനുഭവമായത്. ചേതോഹരമായ മുഖം, നമ്ബോഷണം, ചുരുങ്ങിയ സംസാരം, എന്തിനേറെ വാരിക്കോരി പ്രസംഗിക്കുന്നു? ഒരുങ്ങിയ ജീവിതം, ചുരുങ്ങിയ സംസാരം ഇവയാണ് ഇവളുടെ മകുടഭൂഷണം. തദനന്തരം പ്രശാന്ത സ്വരത്തിൽ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞുതുടങ്ങി: സേലമ്മേ, വേതി എന്നെ ഭർത്താവായി സ്വീകരിക്കാത്തപക്ഷം ഇന്നത്തേ എന്റെ മണവാളത്വം എന്നെ എന്റെ കഴിമാടത്തുകലേക്കുതന്നെ താനെ നയിക്കും.

മണിയാകരസവ്യക്തത്തിൽ ശോഭിക്കുന്ന സേലമ്മയെ നമുക്കും ഒരു നോക്കു കാണാം. അംഗലാവസ്ഥയിൽ ശകുന്തളപോലും പിൻതള്ളപ്പെട്ട്, ദമയന്തിയെക്കാൾ ശാന്തഗുണമേറിയവൾ. സാവിത്രിയെപ്പോലും വെല്ലുന്ന പതിവ്രത—നൈസർഗ്ഗിക സ്നേഹം അനർഗ്ഗമായി ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ട് പ്രൗഢഗംഭീരനായ മണിയാകരനെപ്പോലും ഒരു ചെറുപൈതലിനെപ്പോലെ അമ്മാനമാടുന്നതിനു കെൽപുള്ള അവളുടെ പ്രതിഭാവിശാസം—ശകുന്തളയെയും നിസ്സാരമാക്കും. വിനയാദരവുകൾക്കു ഡെസ്ഡിമോണയും രണ്ടാമതായി നിൽക്കണം. മിറാൻഡയെ ലജ്ജിപ്പിക്കുന്ന സ്നേഹസല്ലീലകൾ—വിഭവെ ഹരിക്കാൻ പിറന്ന മാൻകണ്ണിയാണ് സേലമ്മ. കായ്ബോധത്തിൽ ഇസബലും അടിപെട്ടുപോകും. പെനലപ്പിയെ അമ്പരപ്പിക്കുന്ന ബുദ്ധികുശലം, ഫെലനെ വെല്ലുന്ന സൗന്ദര്യം—

അധരം തളിർപോലുള്ളതു്, ലളിത ശാഖകളായ ഭുജ
 ങ്ങൾ, ഇവളെപ്പോലൊരു യോഷാമണി പാശ്ചാത്യ
 പരമസുലോകമാസകലം നാം തിരഞ്ഞാലും കണ്ടു
 കിട്ടാൻ വിഷമം. സൗന്ദര്യദേവതയുടെ ഓമൽസന്താന
 മായ സേലമ്മയെ നോക്കുന്നവരൊക്കെ മേഘദൂതിൽ
 യക്ഷൻ തന്റെ ഭാര്യയെ വണ്ണിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗം രാജ
 രാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ അവർകൾ വിസ്തരിച്ചിട്ടു
 ള്ളതും താഴെക്കാണുന്നതുമായ പദ്യശകലം സ്മരിക്കുന്ന
 താണ്.

മലയാളം ലോലം, മരം കുരുത്തരദനംപൂമേനിപാരം
 മെലിഞ്ഞൊമൽ ചുണ്ടൊരു തൊണ്ടിപോൽ—
 ചുഴികഴിഞ്ഞെന്നെക്കിടാവിൻമിഴി
 കൂനല്ല, കളിർകൈകയാൽ, നടനിതം—
 ബത്തിൻഭരത്താൽ പതി
 ഞ്ഞാളുക്കെത്തൊഴിൽ പത്മജനം ത—
 രുണീ 'സൃഷ്ടികളെനോണമെ.'

സേലമ്മയെന്നോ—തങ്കമ്മയെന്നോ എന്തു നാമത്താൽ
 ഞാൻ ഈ ദേവനാരിയെ സംബോധന ചെയ്യണം ?
 എങ്ങനെ ഇവളുടെ രൂപലാവണ്യം വർണ്ണിച്ചു ഞാൻ
 എന്റെ വായനക്കാരെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തേണ്ടു! പാശ്ചാ
 ത്യാനായ ലസിളി ജോൺസാൻ, പരമസുന്ദരനായ നാരായ
 ണിയിൽ സംജാതയായ നമ്മുടെ കഥാനായിക, ഭാരതീയ
 സ്ത്രീകളിൽ മാത്രമല്ല, ലോകമൊട്ടുക്കുമുള്ള സ്ത്രീജനങ്ങ
 ളിലും വാഴ്ത്തപ്പെട്ടവൾ. ഇക്കാര്യത്തിൽ രണ്ടു
 പക്ഷമുണ്ടാവാൻ വഴിയില്ല. കാഴ്ചയുൾമാത്രമല്ല, കാതു
 ത്തിലും അവൾ അഭിപ്രായമെന്ന യഥാവസരം നമു
 ക്കു മനസ്സിലാക്കാം, കാമദേവനെ വേദനിപ്പിക്കുന്ന

ഈ മഹതിയാവാം ഇൻഡ്യയുടെ പുനഃജന്മമാണെന്നതി
 ന്, ദൈവം തന്റെ വിശ്വമേഖലയിൽ മനഞ്ഞെടുത്ത
 ആധുനിക ജോവാൻ ആഫ് ആക്സ്. ഭാരതീയ മഹിമ
 കർഷ് ഒരു ഭൂഷണമായി, പാശ്ചാത്യപരമസ്തുതി
 ജാത്യങ്ങളിലേകലൻ വികസിക്കുന്ന മുഖകമലവും, തൊ
 ളിപ്പഴത്തേ വിസ്തരിപ്പിക്കുന്ന ചുണ്ടും, കെട്ടഴിഞ്ഞു
 ഒട്ടേറെ നീളത്തിൽ മുട്ടോളമെന്നു വാർകൂന്തലും, ഹി
 നോക്കണം ഹൃദയാകർഷകമെന്നേ പറയേണ്ടു. അവി
 ടവിടെ ഇളംതെന്നലടിച്ചാടിപ്പറക്കുന്ന ചുണ്ണുക്കന്തളം
 കണ്ടാനന്ദിക്കാത്ത കണ്ണുകൾ തുറന്നു. മൗനമായിരിക്കു
 ന്ന സേലമ്മ തന്റെ ഹൃദയവുമായി സംഘട്ടനംചെയ്യു
 ന്നതുപോലെയും തോന്നിപ്പോകും അപ്പോളവളെ കാ
 ണുന്നവർക്കെല്ലാം. നാടൻരീതിയിൽ വസ്ത്രധാരണമെ
 യ്തു, അക്ഷയഭാസ്സോടുകൂടി സൗന്ദര്യധാരം സദാ ചൊ
 രിഞ്ഞു, എന്നാൽ ചുരുക്കം ചിലരിൽമാത്രം പുഞ്ചിരി
 ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടു, നമ്മുടെ കൺമുമ്പിൽ അവതരിപ്പി
 ടുള്ള സേലമ്മ, ഗംഭീരനായ മണിയാകരനെ വശീകരി
 ച്ചതിൽ അതിശയിപ്പാൻമില്ല. കാപ്പി കുടിച്ചുപോകാം
 എന്നുള്ള അഭ്യർത്ഥനയ്ക്കു മണിയാകരൻ വഴിപ്പെട്ടില്ല.
 തന്റെ ചോദ്യത്തിനു വിശദമായ മറുപടി പറയണമെ
 ന്നു അദ്ദേഹം പലതവണ നിർബന്ധിച്ചു. തന്നെ
 ഭർത്താവായി സ്വീകരിപ്പാൻ സമ്മതമാണോ എന്നുള്ള
 ചോദ്യത്തിനു മറുപടി പറയാൻ ത്രാണിയില്ലാത്തവളാ
 യി, അവൾ അടുത്തുള്ള ഭിത്തിയിൽ ചാരിനിലയാണു്.
 അതെ നിലയിൽ വലത്തു കൈത്തണ്ടയത്തി കണ്ണുവൾ
 തുടച്ചു. തന്റെ സ്നേഹം ഉടിച്ചിടത്തുതന്നെ അസ്തമി
 ക്കുന്നു എന്നും അവൾക്കു തോന്നിപ്പോയി.

മണി:—സേലമ്മേ, ഭവതിക്ക് എന്നിൽ അല്പം പ്രേമ മെങ്കിലുമുണ്ടോ? പറയണം. മറെറാരെ സ്ത്രീയെ വിവാഹം ചെയ്യണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി നോക്കുകപോലും ഞാൻ ചെയ്തിട്ടില്ല. നാടകത്തിൽ കഥാപാത്രങ്ങൾ തമ്മിൽ ചുവ്വിടുന്നതുമായും ദർശിച്ചിട്ടുള്ള എനിക്ക്, സ്ത്രീപുരുഷബന്ധത്തിന്റെ പ്രായോഗികവശം അജ്ഞാതവുമാണ്. ഹൃദയവെൺമ ഹേതുവാലാവാം, സർ ഗലഹാഡിനേയും ജയിക്കത്തക്കപ്രാപ്തി എനിക്കുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നത്—മാലിന്യങ്ങൾ എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ സ്ഥലം പിടിക്കാത്തതുകൊണ്ടാകാമെന്നു പത്തുപേരുടെ ശങ്കിതബലം എനിക്കുണ്ടെന്നു ഞാൻ കരുതിപ്പോരുന്നതും.

സേല:—~~മണിയുടെ~~ പറയുന്നതു വാസ്തവമായിരിക്കാം. എങ്കിലും നാം തമ്മിൽ പരിചയമായിട്ടു സപ്തസമയമേ ആയൊള്ളൂ. പരിപൂർണ്ണമായി പരസ്പരം അറിഞ്ഞിട്ട്.....

മണി:—‘ഹൃദയം മുറിയ സ്നേഹമാണ്’ എനിക്കിന്നു ഭവതിയിൽ ജനിച്ചിട്ടുള്ളതു്. നിഷ്കളങ്കസ്നേഹം എപ്രകാരമായിരിക്കണമെന്നു് സോക്രട്ടീസിൽ നിന്നും ഞാൻ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്ലേറ്റോയുടെ അഭിജ്ഞാനസരണമുള്ള പ്രണയം, ഭവതിയിൽ നിന്നും ഞാൻ ന്യായമായി കാണിക്കുന്നുമുണ്ട്. ഭവതിയെ നീക്കി മറെറാരാളെ ഞാൻ വേളിച്ചെയ്തയില്ലെന്നും ഖണ്ഡിതമായി പറയാം. എന്നെ തന്നെ പൂജിക്കേണ്ടിവരുന്നിടത്തും, എന്റെ വാക്ക് ഞാൻ പരിപാലിക്കരുതെന്നു ചെയ്യും. സേലമ്മയ്ക്കു് ഇഷ്ടമുള്ള

പക്ഷം എന്റെ ചങ്കിതാ തുറന്നു സേലമ്മയ്ക്കു കാഴ്ചവയ്ക്കുന്നു. സ്വീകരിക്കുകയോ നിരാകരിക്കുകയോ ചെയ്യാം' എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ വലത്തുകൈയ്ക്ക് നീട്ടി മണിയാകരൻ, സേലമ്മയുടെ വലത്തുകൈയ്ക്ക് പിടിച്ചു മനംമനം അമർത്തി, അവരിരുവരും പരമാനന്ദമനുഭവിക്കുന്നു. അല്പസമയാനന്തരം സേലമ്മ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി.

സേല:-മണിയാകരൻ, നിങ്ങളിപ്പോൾ പിടിച്ചുമുറ്റുന്ന കൈയ്യുളളിൽ ഇവളുടെ ചങ്കുണ്ടെന്നറിയണം. മരണംവരെ അങ്ങയെ അനുസരിച്ച്, ആരാധിച്ചു ജീവിക്കുന്നതിനുതന്നെ ഞാനിതാ നിശ്ചയിച്ചു. എനിക്കിവിടെ പ്രേമമുണ്ടോ എന്നല്ലേ ചോദ്യം? എന്റെ സ്നേഹം ആർക്കു മേറിയതു്, മഹാസമുദ്രം പോലതു് അണ്ടങ്ങളു കിടക്കുന്നു. കൂടുതൽ കൂടുതലായി നിങ്ങളെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുമെന്നും, കൂടുതൽ കൂടുതലായി സ്നേഹമെന്നിൽ വളർന്നു മരിക്കുന്നു. സത്യമായി നിങ്ങളെന്നിൽ അനുരക്തനെങ്കിൽ, കേൾക്കണം മണിയാകരൻ, എന്റെ സ്നേഹം, നിത്യസ്നേഹമെന്നും. സഭാ കത്തി ജപലിച്ചും, കാലത്തിനെപ്പോലും വെല്ലുവിളിച്ചും,—കൂടുതൽ കൂടുതൽ കത്തുമെന്നും കൂടുതൽ കൂടുതൽ പ്രബലപ്പെട്ടും, എന്റെ ജീവനാധികളെപ്പോലും വ്രണിപ്പിക്കുന്ന എന്റെ ഈ സ്നേഹം—അതെ-കൈത തീയിൽ ദഹിക്കാത്ത കട്ട എന്നുവണ്ണം എന്നെ ഇന്നാക്കിത്തീർപ്പാൻ കാരണം എനിക്ക് അങ്ങിലുള്ള സജീവപ്രേമം ഒന്നുമാത്രമാണെന്നും എന്തുകൊണ്ടു ധരിക്കുന്നില്ലാ?

അപ്പസമയത്തേ മരുന്നാത്തരം മണിയംകരൻ പറഞ്ഞു.

മണി:—‘വകുമാർ, ഭോഷികൾ അവക്കെന്തറിയാം? അവർ ചെയ്യുന്ന കുടിലുവൃത്തികൾമൂലം അവർക്കു നാശവും, അവർ നശിപ്പിക്കുവാനൊരുവെട്ടവർക്കു നന്മയും കൈവരത്തുന്ന ജഗദീശപരൻ, ഭവതിയെ ആപത്തിലകപ്പെടുത്തി എന്നെ ഭവതിയുമായി അടുപ്പിച്ചു, നാം ഇരുവരേയും സമ്പന്നരാക്കുന്നതു നോക്കണം! പെട്ടെന്നുണ്ടായ അനുരാഗം പെട്ടെന്നുതന്നെ തകരുമൊ സേലമ്മേ, ഇതാണെന്റെ ഭയം. എന്റെ ജീവിതം മുഴുവൻ ഒരു നോവലും സേലമ്മ ഭാതിലെ കഥാനായികയുമാണെന്നുമാത്രം ഏതറിയാം’. ഇത്രയും പറഞ്ഞു നിൽക്കി, മണിയംകരൻ പോകുന്നതിനൊരുക്കുമായി. വ്യസനസമേതം അവർ തമ്മിൽ യാത്ര പറഞ്ഞു പിരിയുന്നു. ഇതേ സമയമാണു നാരായണി വേലന്തറ വന്നുചേർന്നത്. മണിയംകരൻ തിരിച്ചുവന്നതോടുകൂടി ‘മേളപ്പൻ’ നേരെ ചീരിപ്പാഞ്ഞു. സുഖമായ ഒരു ബോധയത്രയും കഴിഞ്ഞു അദ്ദേഹം മേളവിലംസത്തു യഥാസമയം വന്നുചേരുകയുംചെയ്തു.

ചെമ്പകരാജൻ

ചെമ്പകശ്ശേരി രാജകുടുംബം, അമ്പലപ്പുഴ രാജ്യത്തെ ഭരിച്ചിരുന്ന കാലത്തു്, ഈ രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം കടമംമൂർ ആയിരുന്നു. ഉദ്ദേശം എഴുനൂറുകൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പു നടന്ന സംഭവങ്ങളിലേക്കു വായനക്കാരന്റെ ശ്രദ്ധയെ സംഭരം ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുന്നു. കടമംമൂരിന്റെ അന്നത്തെ അവസ്ഥ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതു് കഥാഖനവിഷയത്തിൽ സുപ്രധാനമാകയാൽ പിൻതള്ളിക്കളയവുന്ന ഒരു സ്ഥലമല്ല കടമംമൂർ. ചെമ്പകശ്ശേരി രാജകുടുംബാംഗങ്ങൾ ഭരണവിഷയത്തിലും, സംസ്കാരം, സാഹിത്യം, സംഗീതം എന്നിവകളിലും പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ആസക്തി നിമിത്തമാണു ചെമ്പകശ്ശേരിയെപ്പറ്റി രണ്ടക്ഷരമെങ്കിലും പറയാതെ ഗ്രന്ഥങ്ങളൊന്നും മുൻപോട്ടില്ലെന്നുള്ള പ്രമാണം മുക്തകണ്ഠം സവിക്കരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. മിക്ക പ്രമാണങ്ങളും ത്രാജ്യകോശിൽ തള്ളി മുന്നോട്ടു പറയുന്ന മണിയങ്കരകർത്താവും, ചെമ്പകശ്ശേരിയെ കുറിച്ചുചാടി മണ്ടിമറവാൻ തുനിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ മാമുൽപ്രിയംകൊണ്ടല്ല അതെന്നും, തിന്ന ചോറിനു നന്ദികാട്ടുകമാത്രമാണെന്നും എടുത്തു പറയേണ്ടിവന്നതിൽ ക്ഷമിക്കണം. രാജകുടുംബാംഗങ്ങളും, രാജകൊട്ടാരവും കഴിഞ്ഞാൽ, ഒന്നു മതായി ചെമ്പകശ്ശേരി രാജകുടുംബത്തിന്റെ പരിലാളു

നയിൽ തഴച്ചുവളന്ന്, ഒരു പരമാണിക കടംബത്തിന്റെ പാരമ്പര്യവകാശി ഞാനുകയാൽ, ഇതര ഗ്രന്ഥനിർമ്മാതാക്കളെക്കുറിച്ച് ഞാനും എന്റെ പുത്രികളും ചെമ്പകശ്ശേരി രാജകടംബത്തോടു കടപ്പെട്ടവരാണെന്ന വാസ്തവം കൃത്യജ്ഞതാപരസ്സരം കോരമയിർക്കോണ്ടു് അനുസ്മരിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ചരിത്രപരമായ ഒരു ചർച്ച അവശ്യമെന്നു തോന്നുന്നതിനാൽ ചെമ്പകശ്ശേരി രാജകടംബത്തെപ്പറ്റിയും, രാജസ്ഥാനമായ കടമാളൂരിനെപ്പറ്റിയും സവിസ്തരം പ്രസ്താവിക്കാം. 'ചെമ്പകശ്ശേരി' എന്നുള്ള പേരിലാണ് കടമാളൂർ അക്കാലങ്ങളിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. അമ്പലപ്പുഴ രാജ്യസ്ഥാപകനായ രാജാവിന്റെ നാമം ചെമ്പകരാജൻ എന്നായിരിക്കണം. അതിനാലായിരിക്കാം അദ്ദേഹത്താൽ സ്ഥാപിതമായ അമ്പലപ്പുഴ രാജ്യത്തിന്, ചെമ്പകനാൽ സ്ഥാപിച്ച എന്നർത്ഥമുള്ള 'ചെമ്പകശ്ശേരി' എന്ന് പേരു സിദ്ധിച്ചാൻ കാരണം. ഇന്നും കടമാളൂർ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന 'ചെമ്പകശ്ശേരി' ആയിരുന്നിരിക്കണം രാജകൊട്ടാരങ്ങളുടെ കേന്ദ്രസ്ഥാനം. ഇന്നും ചെമ്പകശ്ശേരി ഇല്ലത്തിൽ അധിവസിക്കുന്നവർ ചെമ്പകശ്ശേരി രാജ്യസ്ഥാപകനായ ചെമ്പകരാജന്റെ അനന്തരഗാമികളാണ്. കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രബലനായ ചെമ്പകരാജൻ ആശ്വബ്രാഹ്മണനാണെന്നുള്ള വാസ്തവം ഗ്രഹിക്കാത്തവർ ചുരുക്കം. നമ്പൂരിമാർ എന്ന് കേരളത്തിലെവിടേയും സുപ്രസിദ്ധിയുള്ള മലയാളബ്രാഹ്മണരുടെ സംസ്കരണസ്വത്ത് പ്രശംസനീയമെന്നുമാത്രമല്ല, നൈസർഗ്ഗികമെന്നുകൂടി പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇവിടെപ്രത്യേകം

എടുത്തു പറയേണ്ടതുണ്ട്. അതു മരൊന്നമല്ല. വിദേശബ്രാഹ്മണരിൽ സാധാരണ കണ്ടുവരുന്ന കൗശലം, മലയാളബ്രാഹ്മണരിൽ ലവലേശമില്ലെന്ന പരമാർത്ഥമാണത്രെ. മലയാളബ്രാഹ്മണരെപ്പോലെ ഇത്ര ഹൃദയവെടിപ്പുള്ള മരൊന്ന സമുദായം ഭാരതത്തിലുണ്ടോ എന്നു സംശയിക്കണം. കറയററ അവരുടെ കലിനതപം, നമ്മുക്കുപണം, ശാന്തപ്രകൃതം, ആജ്ഞാബദ്ധി, പ്രതിഭാവിചാസം, വേദശാസ്ത്രങ്ങളിലുള്ള നൈപുണ്യം, നിമ്ബലജീവിതം എന്നിവ അഭിനന്ദനീയമാണ്; അങ്ങനെയുള്ള നമ്പൂരി ഇല്ലങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തേതാണ് ചെമ്പകശ്ശേരി ഇല്ലം. രാജവാഴ്ച സംജാതമായതോടെ കൈവന്ന പ്രതാപം പറയേണ്ടതുമില്ലല്ലോ. കടമാളൂർ കേന്ദ്രമാക്കി അമ്പലപ്പുഴ രാജാവാചസകരാജൻ സ്ഥാപിച്ചിട്ടിന്ന് കൊല്ലങ്ങൾ പലതു കഴിഞ്ഞു. ഒരു ദിവസം കരുണ നിറഞ്ഞ ചെമ്പകരാജൻ പൊന്നുതിരുമേനി പുതുതായിത്തീർത്ത കടമാളൂർ പള്ളിയുടെ ആനന്ദം തുക്കൽ കല്പിച്ചെഴുന്നള്ളിയിരിക്കുകയാണ്. അദ്ദേഹം 'അരവിന്ദാക്ഷൻ' എന്നു തിരുവുള്ളമുണ്ടായി. കോമള ഗാന്ധനായ ഒരു ഭട്ടതിരി പെട്ടെന്നവിടെ പ്രത്യക്ഷനാകുന്നു. ഭട്ടതിരിയെങ്കിലും പൂണൽ ഒട്ടു ധരിച്ചിട്ടുമില്ല. ആകൃതിയിൽ രാജമുഖത്തോടു സാമ്യവുമുണ്ട്.

ചെമ്പകരാജൻ:—'അരവിന്ദാക്ഷൻ' എന്താണിത്ര ക്ഷീണം? മുഖം വാടിക്കുറഞ്ഞതെന്തുകൊണ്ട്? കരിമ്പള്ളി വിട്ടതുമുലമുള്ള ദഃഖമൊ? അച്ഛൻപോലുമ്പേക്കിച്ച ഇല്ലമല്ലേ അത്? നാം രണ്ടും കരിമ്പള്ളി ഇല്ലാംഗങ്ങൾ. താൻ ക്രിസ്തു ധനേങ്കിലും വേദമാററത്തോടുകൂടി രക്തവും മാറുമെന്നുള്ള മൗഢ്യം നമുക്കില്ല. നമു

കുറുപ്പ് ഇവിടെ പാക്കം അരവിന്ദാക്ഷൻ'. 'അടിയൻ തിരുമനസ്സിലെ ഭംഗം. കല്പനപ്രകാരം ജീവിക്കുന്നതിലാണ് അടിയൻ ഉള്ള സുഖം' എന്നു പറഞ്ഞു സംഘാംഗപ്രണാമം ചെയ്തുനിന്നു. തുടർന്ന് മന്ദോദരൻ ചൊരിഞ്ഞു അരവിന്ദാക്ഷനെ ഉറവിക്കിച്ചു നിൽക്കുന്ന ചെമ്പകരാജൻ നീതിസൂത്രനെനോക്കി എന്നാളം വാണരുളണം.

കേരളത്തിലെ ഒന്നുമത്തെ ബ്രാഹ്മണമണ്ഡലമാണ് കരിമ്പള്ളി. ചെമ്പകരാജന്റെ അച്ഛൻ തിരുമേനി അരവിന്ദാക്ഷഭട്ടതിരിപ്പാടാണ് അമ്പലപ്പുഴ രാജ്യത്തിനു അടിസ്ഥാനമിട്ടത്. ചെമ്പകഭട്ടേരി രാജവംശത്തിന്റെ ഉത്ഭവം വളരെ രസകരമായതുകൊണ്ട് സ്വല്പം വിവരിക്കാം. അരവിന്ദാക്ഷൻ പതിനഞ്ചു വയസ്സ് പ്രായമായപ്പോൾ ശത്രുക്കളെ ഭയന്ന് അദ്ദേഹം കരിമ്പള്ളി വിട്ടിറങ്ങി. പ്രാണരക്ഷാർത്ഥം ഓടിമറഞ്ഞ ബ്രാഹ്മണകുമാരൻ വഴിമദ്ധ്യേ ഒരു കൂട്ടം പട്ടാളത്തെ കണ്ടുമുട്ടുന്നു. അരവിന്ദാക്ഷൻ ഒരു ദിവ്യനാണെന്നു പട്ടാളനേതാവു പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ തന്നെ മനസ്സിലാക്കി. അദ്ദേഹവുമായി നടന്ന സംഭാഷണത്തിൽനിന്നും രാജ്യവും ബാലനിൽ ജന്മസിലുമെന്ന് അയാൾ ഗ്രഹിച്ചു. അരവിന്ദാക്ഷനെ തങ്ങളുടെ നായകനായി പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു; ഇങ്ങനെ തങ്ങളുടെ പ്രയാണം തുടർന്നു. ഒടുവിൽ അവർ കടമാളൂർ വന്നെത്തി. പട്ടാളക്കാർ വിശ്വസം വലഞ്ഞു കരഞ്ഞു. ഭക്ഷണത്തിനു മാറ്റമെന്നും കാണാതെ അവർ കഴങ്ങി. അരവിന്ദാക്ഷന്റെ കണ്ണത്തിൽ അണിഞ്ഞിരുന്ന സ്വപ്നങ്ങളും അതിലുള്ള സ്വപ്നരൂപങ്ങളുമെല്ലാം ഭവ്യമായി മററാനും തങ്ങളുടെ

സ്വാധീനത്തിൽ ഇല്ലെന്നുള്ള യാഥാർത്ഥ്യം ഗ്രഹിക്കുന്ന ബാലൻ സസന്തോഷമത് പിഴുതു തുറന്നുവെച്ചപ്പോൾ തന്റെ അനയായികളുടെ നേതാവിനെ ഏല്പിച്ചു; ക്ഷണം ഉറണുകഴിഞ്ഞുവരുവാൻ അവരോട് ആജ്ഞാപിച്ചു. ഭക്ഷണാനന്തരം തിരിച്ചുവന്നു അവരുടെ നേതാവിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ മറയ്ക്കുകയുള്ളയുമാറംഭിച്ചു.

നാഥനില്ലാത്ത ആട്ടിൻപറമ്പെന്നവിധം, കടമാളൂർ അക്കാലങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നു. കടമാളൂർ തങ്ങൾക്കുപറ്റിയതാവളമാണെന്നു പട്ടാളക്കാർ മനസ്സിലാക്കി. കൊള്ള തുടൻ നടത്തുന്നതിനതന്നെ അരവിന്ദാക്ഷനുമായി ആലോചിച്ചു തീർച്ചയായ്. പുതിയ ഒരു രാജ്യസ്ഥാപനത്തിനു സ്ഥലമുണ്ടല്ലോ ഭത്തിയുന്നതിനാൽ ചെട്ടെന്നവർ കൊള്ളതുടങ്ങി. പിടിച്ചുക്കൊണ്ടു വിദേശങ്ങളുടെ നാഥനായി അരവിന്ദാക്ഷനെ അവർ ആരോഹണവും ചെയ്തു. കൊങ്കണവാസികളായ കൊങ്ങിണിമാർ കടമാളൂർ വന്നു കുടിയേറിപ്പാർത്ത മികച്ചവർത്തകരായി വാണിയുന്ന സമയമാണപ്പോൾ. ആദ്യം ശക്തരായവരായിരുന്നവന്നിരുന്ന കൊങ്ങിണികൾ, ഫലപ്രാപ്തിയുള്ള കടമാളൂർ അയൽപ്രദേശങ്ങളിലും ക്രമേണ കുടിപാർപ്പു തുടങ്ങി. ജനങ്ങളിൽ ഏറിയകൂട്ടം കശവരായിരുന്നു. ഏതാനും വിദേശബ്രാഹ്മണരും അവർക്കുവെച്ചു വസിച്ചിരുന്നു. കടമാളൂർ എന്നല്ല അടുത്ത പ്രദേശങ്ങളിൽ എങ്ങും ആദ്യകാലങ്ങളിൽ ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇത്തരങ്ങത്തിൽ കടമാളൂർ ആദിമവാസികൾ കശവരെ കൊങ്ങിണികളോ എന്നു തീർച്ചയായെന്നു കർത്തവ്യം എന്നിരിക്കിലല്ലോ. ചരിത്രദൃഷ്ട്യാ ഇവിടത്തെ, ആദിമനിവാസികൾ കശവ

രായിരിപ്പാനുണ്ടെല്ലാം. കാരണം കടമാളൂർ കളി
മൺപാത്രങ്ങൾക്കുപററിയ സ്ഥാനമെന്നു കേട്ടിരുന്ന
കുശവർ തൊഴിൽപരമായി കടമാളൂരിന്റെറമാമാത്ത്
മനസ്സിലാക്കി കാലസ്ഥലം റിപ്പിച്ചിരിക്കണം. ഇതിൽ
നിന്നും കടമാളൂർ കുശവർ, കടമാളൂർ കൊങ്ങിണി
കളേക്കാൾ പഴരാണികരാണെന്നു ബുദ്ധിയുള്ളവർക്കു
മനസ്സിലാക്കാം.

കുശവർ സ്ഥലത്തെത്തി വ്യവസായശാലകൾ സ്ഥാ
പിച്ച് പലതരത്തിലുള്ള മൺപാത്രങ്ങൾ മനഞ്ഞു
തുടങ്ങി. 'ചരക്കു' വാങ്ങുന്നതിനായി 'അടങ്കൽ'കാരാ
ണ്ടുതു. കൊങ്ങിണികളുടെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടി
അവരുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ മൺപാത്രവ്യവസായം
ക്രമത്തിലധികം അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ചു. വർത്തകരായ
കൊങ്ങിണികൾ നാലുക്കൾ കുശവരുടെ പാത്രങ്ങൾ
മുളവിലക്കു മൊത്തക്കച്ചവടംചെയ്തു തങ്ങളുടെ മുത
ലെടുപ്പുഭരണത്തിനാവർദ്ധിപ്പിച്ചുവന്നു. ധനവാന്മാരായ
കൊങ്ങിണികൾ, മദ്ധ്യന്തരനാണ്ടുകളിൽ യൂറോപ്പിൽ
യൂറോപ്യരെന്നോണം, പണം കടംകൊടുത്തു അക്രമമായ
പലിശ ഇരടാക്കി, പാവപ്പെട്ട കുശവരേയും, കൃഷിക്കാ
രേയും തെക്കിത്തെരുക്കിപ്പോ. ബാങ്ക് നടത്തിയിരുന്ന
കൊങ്ങിണികൾ, ഷൈലോക്കു, ഐസക്കു ഓഫ്
യോക്കു എന്നീ പണവ്യാപാരികളുടെ കേരളാവതാര
ങ്ങളായി വന്നു, ദരിദ്രരായ കുശവരുടെ രക്തം കുടിച്ചു
തടിച്ചുവളർന്നു. കച്ചവടത്തിലുള്ള അമിതലാഭ
ത്തോടൊപ്പം ധിക്കാരവും ദിവസേന വളർന്നതിനാൽ
കുശവർ ഉള്ളെ കർത്തൃകഴിഞ്ഞ സമയത്താണ് അര
വിന്ദാക്ഷനും പട്ടാളവും കടമാളൂർ വന്നെത്തിയതു്.

ചുറ്റുപാടുകൾ ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ തന്നെ ഗ്രഹിച്ച അരവിന്ദാക്ഷൻ' കൊങ്ങിണികളെ വളഞ്ഞു് ഡാട്ടതിയിൽ ചെമ്പകശ്ശേരിമഠം സ്ഥാപിച്ചു് അരവിന്ദാക്ഷനുണ്ണി രാജവംശവും തുടങ്ങി. വിസ്തീർണ്ണതയിൽ ചെമ്പകശ്ശേരി നാൾതോറും പൂർത്തിപ്പെട്ടുവന്നു. ജനപ്രീതികരമായ ഒരു ഭരണാനന്തരം, അരവിന്ദാക്ഷൻ നാട്ടനീങ്ങുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏകപുത്രൻ ചെമ്പകരാജനാണ് ഇപ്പോൾ രാജ മണിമഞ്ചത്തെ അലങ്കരിക്കുന്ന നാട്ടവാഴി. കഥയിൽ കാണുന്ന അരവിന്ദാക്ഷഭട്ടതിരി, ക്രിസ്തമതം സ്വീകരിച്ചു. ഇദ്ദേഹം ചെമ്പകരാജന്റെ അച്ഛൻ തിരുമേനിയുടെ സോദരപുത്രനാണ്.

കടമോളർ ഒരു ക്രിസ്തീയദേവാലയം പണിയുന്നതിനു ചെമ്പകരാജനെ പ്രേരിപ്പിച്ച സംഭവം അമ്പലപ്പുഴ രാജ്യസ്ഥാപനംപോലെതന്നെ രസാവഹമാണ്. ഒരു ദിവസം പള്ളിയുടെ ആനവാതുക്കൽ ചെമ്പകരാജൻ എഴുന്നള്ളി നടത്തുന്ന കർമ്മം സൂക്ഷിക്കാം.

ചെമ്പകരാജൻ—നമുക്ക് ഒരു ക്രിസ്തീയദേവാലയം പണിയണമെന്ന ആഗ്രഹം പൊട്ടുന്നനവെ ജനിച്ചതാണ് കേട്ടാ അരവിന്ദാക്ഷാ—മറിയദേവാലയം വളരെ ഭംഗിയായി—അല്ലെന്നുണ്ടോ? എന്നു തിരുവുള്ളമുണ്ടായി പള്ളി ആസകലം ഒന്നു കടക്കിച്ചു.

ചെമ്പകരാജൻ പ്രൗഢഗംഭീരനായ ഒരു നാട്ടവാഴിയാണ്. വിസ്താരമുള്ള വക്ഷപ്രദേശം, വിരരസം തുളുമ്പുന്ന കണ്ണുകൾ, പ്രശാന്തമായ നെറ്റിത്തടം, കൊഴുത്തുരുണ്ട കൈകാലുകൾ, തഴച്ചുവളന്ന് മുടി, കതിരസവാരിക്ക് ഹെൻറി എട്ടാമനെപ്പോലും വെല്ലുത്തക്ക

ത്രാണിയും'. ഗാന്ധിപക്ഷിയിൽ ലൂയി പതിന്നാലാമൻ
ലജ്ജിക്കും.

‘ഞാനാണ് എന്റെ രാജ്യം’ എന്നു ലൂയി പതി
ന്നാലാമൻ ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ പറയുകയുണ്ടായി. അദ്ദേ
ഹം അപ്രകാരം പറഞ്ഞെന്നല്ലാതെ അതനുസരിച്ചു
പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നില്ല. പ്രവർത്തിച്ചു ചെയ്യുകരാജ
നാണ്. അർത്ഥശർദ്ധമായ ഈ ആശയം മുൻനിർ
ത്തി അദ്ദേഹം ശ്രേയസ്കരമാംവണ്ണം അവലക്ഷ്യര
ജ്യം ഭരിച്ചുവന്നു. ലൂയി പതിന്നാലാമൻ പറഞ്ഞ
അർത്ഥത്തിലല്ല ചെയ്യുകരാജൻ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നത്.
തന്റെ സുഖം തന്റെ പ്രജകളുടെ സുഖത്തിൽ അന്തർ
ലീനമായിരിക്കുന്നതുള്ള പരിപൂർണ്ണബോധത്തോടു
കൂടിയാണ് അവലക്ഷ്യ രാജാവു നാടുവാണത്. രാജാ
വിന്റെ പ്രതാപത്തിന് അനുയോജ്യമാംവണ്ണം പ്രജ
കളുടെ ബഹുസ്ഥിതി ഉയർത്തേണ്ടതാണെന്ന് ലൂയി
ശരിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം ക്ലേശം സഹിച്ചും അവലക്ഷ്യ
യുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കായി നാൾക്കുനാൾ തീവ്രയത്നം
നടത്തി. ലൂയി തന്റെ മഹിമ ഫ്രാൻസ് ആകമാനം
എന്നുവേണ്ട ലോകമാസകലം പരത്തുവാൻമാത്രം ഉൽ
സുകന്മാരായിരുന്നു. പതിനേഴാം നൂറ്റാണ്ടിൽ യൂറോ
പ്പാസകലം ഒരുക്കി ഭരിക്കുവാൻ ഒരുമെട്ട ഗംഭീരനാ
ണ് ലൂയി. അമൽരാജ്യമായ കൈപ്പഴയെപ്പോലും
നിഷ്കളങ്കം സ്വേദിച്ചുവന്നാണ് ചെയ്യുകരാജൻ.
കോട്ടയംകൂടി പിടിച്ചുമാന്താൻ ഒട്ടു ശ്രമിച്ചിരുന്നില്ല. സ
മാധാനമായ ഒരു ജീവിതമാണ് അദ്ദേഹം ആഗ്രഹി
ച്ചത്. നെടുവീർപ്പുകളും, ദീർഘനിശ്വാസങ്ങളും
ലും ജീവിതം ക്ലേശഭ്രയിഷ്ടമെന്ന് എണ്ണിത്തള്ളാതെ,

സഭ സംഗ്രഹമായി കാണപ്പെട്ട ചെമ്പകരാജൻ, മഹാ
 നാരിൽ മഹാനാണ്. ഭിന്നയാലുവാണ്. അദ്ദേ
 ഷത്തിന്റെ സൈന്യം സുശക്തമെങ്കിലും യുദ്ധത്തി
 ലേപ്പെട്ടതാതിരിപ്പാൻ അദ്ദേഹം ബലശ്രദ്ധനാണ്.
 എന്റെ പട്ടാളം എന്റെ കണ്ണുങ്ങളാണെന്നു അദ്ദേ
 ഷം പലവുരു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ചെമ്പകശ്ശേരിയുടെ
 സൈന്യബലം അമ്പലപ്പുഴ സൂത്രത്തിൽ ചിടിച്ചടക്കിയ
 രാമയുൻപോലും തലകലക്കി സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചെ
 മ്പകശ്ശേരി എന്ന പേരു കേൾക്കുമ്പോൾ രാമയുൻ വിറ
 ച്ചിരുന്നു എന്നു ചില വൃദ്ധന്മാർ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുണ്ട്.
 അത്രയ്ക്കു പ്രതാപവാനായിരുന്നു ചെമ്പകരാജൻ. പ്രബ
 ലമായ ഒരു സൈന്യംകൂടിയുള്ളപ്പോൾ അമ്പലപ്പുഴ
 യുടെ ശക്തി പ്രബലമെന്നു രാമയുനുതാനിയിൽ അ
 തിശയിപ്പാനില്ല. ഒരു ദിവസം തന്റെ കൊട്ടാരവള
 പിൽ വന്നുകൂടിയ ജനങ്ങളോടായി ചെമ്പകരാജൻ പ
 റകമാണ്—‘എന്റെ പ്രജകൾ, നിങ്ങൾ എന്റെ അ
 രമസന്താനങ്ങളാണ്. കൂലിവേല ചെയ്യുന്ന പാവങ്ങളെ,
 സാധാരണക്കാരായ കൃഷിക്കാരെ, ചെറു വ്യവസാ
 യികളെ, കച്ചവടക്കാരെ, ഞാനാണ് നിങ്ങളുടെ പൊ
 തുസമ്പത്തു്. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ രാജാവെങ്കിൽ പ്രജക
 ളാം നിങ്ങളാണ് എന്റെ രാജ്യം. നിങ്ങളുടെ സങ്കട
 ങ്ങൾ നാം നേരിട്ട് കേട്ടു പരിഹരിക്കാം. പ്രബലമായ
 എന്റെ പ്രജകൾ നിങ്ങളെ ഞ്ഞെക്കാതിരിപ്പാൻവേ
 ണ്ടതു നാം ചെയ്യും. വസ്ത്രീയചിന്തകളൊന്നും കൂടാതെ—
 ബ്രാഹ്മണരെന്നോ, നായരെന്നോ, ക്രിസ്ത്യനെന്നോ
 നോക്കാതെ—അമ്പലപ്പുഴ രാജവംശിയൊ എന്നുമാ
 ത്രം നോക്കി വിശപ്പും ഭാഹവുമാ അനുഭവിക്കുന്നവരെടു്
 അനുകമ്പാപൂർവ്വം പ്രവർത്തിച്ചും, ഉദ്യോഗം നൽകിയും

നാട്ടിനേയും നാട്ടാരേയും ഭരിച്ചിരുന്ന ചെമ്പകരാജൻ
 ഇക്കാലങ്ങളിലെ മിക്ക നാടവാഴികളെപ്പോലും പിൻ
 തള്ളുന്നതുനോക്കണം. ഒരു വർഗ്ഗത്തെതന്നെ പോറ്റു
 ന്നതു രാജ്യത്തിനു ശ്രേയസ്കരമല്ലെന്നദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ട്. ഒരു മനുഷ്യൻ അയാളുടെ രണ്ടു കാലുകളും ഒരുപോലെ പ്രയോജനകരമായിരിക്കെ, ഒരു കാലിനെമാത്രം താലോലിക്കുന്നത് ആ കാലിനുമാത്രമല്ല, ആ മനുഷ്യന്റെ ശരീരത്തിനുംകൂടാതെ അതു ആപലകരമായിത്തീരുന്നെദ്ദേഹം ഗ്രഹിച്ചു. ഒരു കാലിൽ മറ്റു രോഗം കൂടി ബാധിക്കുന്നതിനിടയാക്കാൽ പിന്നത്തെ കഥ പറയേണ്ടതുമില്ലല്ലോ. വായും വരും യോഗ്യനും അയോഗ്യനുംഭത്തമായിരിക്കെ, ഇരുവരേയും പോറ്റുന്നതിനുള്ള ചുമതല സകല പരിഷ്കൃത ഗവണ്മെന്റുകൾക്കുമുണ്ടെന്നു ചെമ്പകരാജൻ മനസ്സിലാക്കി, പിൻ തിരിപ്പൻ നയമായ കാൽക്കുമാത വാദവുമായി പൊന്തിനിന്ന് അമ്പലപ്പഴയുടെ രാഷ്ട്രീയഗാന്തത്തിൽ മറ്റു വിളയുന്നതിന് അനുവദിക്കാത്തതു ഭാഗ്യം. കൂടുതൽ യോഗ്യന്മാരെ ശരിക്കുന്നവർ കൂടുതൽ സേവനത്തിന് ബാല്യസ്ഥരാകണം. കാൽക്കുമാത ചൂഷണത്തിനവരെ പ്രേരിപ്പിച്ചുകൂടാ. പബ്ളിക് സർവീസിൽ ജീവിക്കുന്നവർ ജാതിമറക്കണം. നീതി നടത്തണം; ദൈവത്തിന്റെയും രാജാവന്റെയും, രാജ്യത്തിന്റെയും നാമത്തിൽ. ജാതിനോക്കാൻ പാടില്ല എന്നു പറഞ്ഞാൽപ്പോരാ. ജാതിയുടെ വിഷപ്പല്ല നിക്കണം. തട്ടിപ്പൻ നയമായ കാൽക്കുമാതവാദം അതു പുറപ്പെടുവിക്കുന്നവർ സ്വയം വിഴുങ്ങാത്ത പക്ഷം, അവരെ വിഴുങ്ങത്തക്ക കെൽപ്പ് മറ്റുള്ളവർക്കുണ്ടെന്ന് അവർ ഗ്രഹിക്കും. സംശയമില്ല. പിന്നോക്ക സമുദായങ്ങൾക്കും

പ്രാതിനിധ്യം കുറഞ്ഞ സമുദായങ്ങൾക്കും ഉദ്യോഗ
ഭാനവിഷയത്തിൽ മുൻഗണന നൽകി 'സവണ്ണ്'യുടെ
പിത്തലാഭങ്ങൾ ചവിട്ടിത്തള്ളിക്കൊണ്ടു നടത്തുന്ന ചെ
മ്പകരാജഭരണം ശ്രേയസ്കരമെങ്കിൽ അത്തരത്തിന്
അവകാശമില്ല. സ്റ്റേഷനാലരവുകളോടുകൂടി രേണിയ
യുടെ അമൂല്യരത്നമായി പരിലസിച്ചിരുന്ന ചെമ്പക
ശ്ലേരിനാടുവാഴി, കേരളീയരുടെ കണ്ഠഭരണമാണെന്ന
കേൾവി ദിക്കെങ്ങും പരന്നു. എത്ര എത്ര വിശിഷ്ട
കവികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജസദസ്സിനെ അലങ്കരി
ച്ചിരുന്നു. ക്രിസ്തുനായ അരവിന്ദാക്ഷനെ കടമാളം രേക്ക
ക്ഷണിച്ചവരുത്തി മേളവിലാസത്തു താമസിപ്പിക്കുന്നു.
നിലം പുരയിടങ്ങളും വേണ്ടത്ര കരമാഴിവാഴി നൽ
കുന്നു. അമ്പലപ്പുഴ ഭട്ടവായം അരവിന്ദാക്ഷൻ തന്നെ.
മരീയഭേവാലയം പൂണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടി അരവി
ന്ദാക്ഷനും കുടുംബത്തിനും ഒത്താചെയ്യുന്നു. വിസ്മയ
നീയമായ ഹൃദയവിശാലതയെന്നു പറയേണ്ട. 'മനോ
മണി' എന്ന വിലരീരത്ത രത്നംപതിച്ച മോതിരം
രാജ്യംകൈകൊണ്ടു ഭാനംചെയ്തു, അരവിന്ദാക്ഷനെ,
'മണിയാകര'പദത്തിലേക്കു ഉയർത്തുന്നതിനാണ് ചെ
മ്പകശ്ലേരിയുടെ സർവ്വായിപതി, ചെമ്പകരാജൻ തിരു
മനസ്സ് മരീയഭേവാലയത്തിന്റെ പ്രധാന വാതുക്കൽ
ഇപ്പോൾ എഴുന്നള്ളിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

ചെമ്പകശ്ലേരി രാജാവു കല്പിച്ചു തീർത്തിട്ടുള്ളതാണ്
കുടമാളം മരീയഭേവാലയമെന്നു് കേരളചരിത്രാനുപ
ഷികളായ മഹതിമഹാനാഭോടു് എടുത്തുപറയുന്നതു്.
ഒരു പക്ഷേ ചവിട്ടിച്ചവണ്ണമെന്നുവരും. ക്രിസ്ത്യാനി

കളോട് ഇത്രമാത്രം അനുഭാവം പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു നടുവാഴി മദ്ധ്യന്താരാണ്ടുകളിൽ മറ്റൊരാളോ ജീവിച്ചിരുന്നതായി ഭാരതചരിത്രത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. മേൽവിചരിച്ച സംഭവങ്ങൾ കേവലം കെട്ടകഥയായി ത്യാജ്യകോടിയിൽ തള്ളത്തക്കതല്ലെന്നു വായനക്കാർ ഗ്രഹിക്കണം. ക്രിസ്തുവർഷം പിന്നു ൪൮ മുതൽ ൧൬൫൯ വരെ ഒരു സൈനികനേതാവെന്ന നിലയിൽ, നവോദയപതിയായി ഇംഗ്ലണ്ടിനെ ഒന്നുകൊണ്ടിപ്പവനാണ് ഓലിവർ ക്രോംവെൽ എന്ന മഹാൻ. മുമ്പുള്ളതന്റെ പേരത്തുവിനാൽ ഒരുവിധത്തിൽ ലോകത്തേ ആകമാനം കലുക്കിയവനാണ് തോമസ് കാർലൈയിൽ എന്ന സുപ്രസിദ്ധഗ്രന്ഥകാരൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദർശപ്രകാരം, ക്രോംവെൽ തികഞ്ഞ ഭരണതാലം വിളഞ്ഞ ഒരു ഭരണവുമാണ്. യുദ്ധത്തിൽ ക്രോംവെൽ പ്രദർശിപ്പിച്ച ധൈര്യമാണ് മറ്റൊരു ക്രോംവെലിനെ ഗംഭീരപുരുഷഗണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി അദ്ദേഹത്തെ തന്നെ ഒന്നാമനായി ചിത്രീകരിപ്പാൻ കാർലൈലിനെ പ്രേരിപ്പിച്ച സംഗതി; പേകോയ്മകളിൽ ക്രോംവെൽ സ്ഥിരീകരിച്ച നവവിശേഷം കാർലൈലിന്റെ സവിശേഷ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുന്നു. കത്തോലിക്കർ നീക്കി, മറ്റു സകല ക്രിസ്തീയവിഭാഗങ്ങൾക്കും ക്രോംവെൽ മതസ്ഥതന്ത്രം നൽകി ആശ്വസിപ്പിച്ചു. ഇക്കാലത്താൽ ക്രോംവെലിനെ അക്കാലങ്ങളിൽ ജീവിച്ചിരുന്നവരിൽ പ്രമുഖനായി ലോകം പുകഴ്ത്തുന്നതിനിടയാക്കി. ഇതിനു കാരണം ചെയ്ത കരാജചാഴിയെപ്പറ്റി ലോകചരിത്രത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനു പഠിപ്പുള്ള ചരിത്രകാരന്മാർ മലയാളത്തു് അന്നിപ്പുറംകയാലാണ്. ആധുനികരീതിയിലുള്ള ഒരു

ലോകചരിത്രം ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടെന്നും വരാം. കത്തോലിക്കരെമാത്രം ഒറ്റതിരിച്ച് മറെറല്ലാവർക്കും ആരാധനാസ്വതന്ത്ര്യം നൽകിയ ക്രോംവെൽ മഹാനാണെന്നും അന്നത്തേ ലോകർ കരുതിയെങ്കിലും, അദ്ദേഹം ടർക്കിയെക്കാൾ മതപീഡനം നടത്തിയവനാണെന്നു നമുക്കു തോന്നാൻ കാരണം ചരിത്രത്തിന്റെ വളർച്ചയും തദ്വാരാ ചെയ്തകരാജപഠനവും ഒന്നുകൊണ്ടുമാത്രമാണ്. വിവിധമതപ്രീതി ഇത്ര ഹൃദ്യമാവണം ചരിത്രത്തിന്റെ പ്രഭവഭേദശയിൽത്തന്നെ ചെയ്തകരാജനോടൊപ്പം ക്രോംവെൽപോലും പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നില്ലെന്ന് ഇതിൽനിന്നും മനസ്സിലാക്കാം.

അമ്പലപ്പുഴ രാജകുടുംബം (ചെയ്തകശ്ശേരി) നമ്പൂരി അഥവാ മലയാളബ്രാഹ്മണരാണ്. ഹിന്ദുക്കൾക്കു് അമ്പലവും, മഹമ്മദീയർക്കു് മേസ്സീക്കും അദ്ദേഹം തന്റെ രാജ്യത്തു് എവിടെയും തീർക്കുന്നതിനു് അതതു മതക്കൾക്കും അനുവദിച്ചിരുന്നു. തന്റെ രാജ്യത്തിലൊരിടത്തും ശ്രേഷ്ഠകുലത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു ക്രിസ്തീയകുടുംബം പോലും ഇല്ലെന്നു കണ്ടു് അരവിന്ദാക്ഷനെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി കടമാളൂർ ദൈവജനനിയുടെ നാമത്താൽ ഒരു ക്രിസ്തീയദേവാലയം കൊട്ടാരച്ചിലവിൽ കൊട്ടാരപരിസരങ്ങളിൽ പണിയിച്ചു് അതു് അദ്ദേഹത്തിനു ദാനം ചെയ്യുന്നു. ചെയ്തകശ്ശേരി രാജകൊട്ടാരങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ ഒന്നാമത്തെ ഭവനം അരവിന്ദാക്ഷ ബങ്കളാവെന്ന് ഏവർക്കു് മറിയാം.

അരവിന്ദാക്ഷന്റെ ആഗമനകാലത്തു് കടമാളൂർ മുന്തിട്ടുനിന്നിരുന്നവർ കൊങ്ങിണികളാണ്. മൊത്തക്ക

ചുവടുകൾക്കു മേൽ ഗണത്തിൽ ചുരുക്കം ചില മഹമ്മദിയർ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ പ്രധാന തൊഴിൽ പല പരക്കു വ്യാപാരമാണ്. കച്ചവടത്തിൽ കൊങ്ങിണിയെ ജയിപ്പാൻ സാധ്യമല്ലാത്തതിനാലും എന്തൊ മഹമ്മദിയർ തൊഴിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നു. വല്ല കുഴപ്പവുമുണ്ടായാൽ നയജ്ഞരായ വിദേശബ്രാഹ്മണരുടെ മദ്ധ്യസ്ഥതയിൽ ഹിന്ദു-മുസ്ലീം ലഹള തുടങ്ങുക പതിവാണ്. ഒരുങ്ങാത്ത പക്ഷം ചെമ്പകരാജനാഥം, വർഗ്ഗീയതപം തുടങ്ങിയവകൾ ഉണ്ടാകുന്നു. മഹമ്മദിയർ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ പൊതുവെ പിന്നോക്കമെങ്കിലും മുറയ്ക്ക പഠിച്ചിരുന്ന ചൊടിപ്പള്ള ചില മഹമ്മദിയർ ഇല്ലാതിരുന്നില്ല. ജനങ്ങളുടെ തൊഴിൽ അന്നും കൃഷിതന്നെ. ചുരുക്കത്തിൽ ബൽജിയം യൂറോപ്പിലെന്നവണ്ണം, ചെമ്പകശ്ശേരിരാജ്യം, അക്കാലങ്ങളിൽ കേരളനാടുവാഴികളുടെ മോഹനകേന്ദ്രമായി പരിവർത്തിതമായിരുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൫

മണിയാകരതപം

൧൫൭൦-ൽ സമ്പത്തിലേക്കു തന്നെ വഴി തെളിക്കും. ഏതും ചെറുക്കുന്ന തവളയുടെ ശിരസ്സിലും വിലയേറിയ രത്നമൊന്നുണ്ടെന്നുള്ള വാസ്തവം നാം വിസ്മയിച്ചുകൂടാ. ഈ രാജവടന അഹോ! ഭണ്ഡമെ

കിലും കരയുന്ന ശിശുവെക്കണ്ടുമ്പോൾ മാതാവിനുള്ള
 ആഘാതം അവർണ്ണീയമല്ലൊ. സഹിക്കുന്നവരെ സുഖി-
 ക്രം; അരവിന്ദാക്ഷൻ, കരിമ്പള്ളിയിൽ സകലവിധ
 സുഖങ്ങളും അനുഭവിച്ചിരുന്നു. ഇതെല്ലാം മറന്നു തനി-
 യെ രാജ്യം വിട്ട് ഒരഭയമെന്നുള്ള ദൈവകല്പിതം നറു-
 വേറെന്നതു നോക്കണം. ചുമതലയോടുകൂടി തന്നെ
 പരിലംഭിച്ചിരുന്ന മാതാപിതാക്കളുടെ മരണമൂലം
 കരിമ്പള്ളി കടുംബഭാരമുഴുവൻ തന്റെ തോളിൽ വന്നു
 പതിച്ചു. ഇല്ലത്തിലെ ഇതര അംഗങ്ങൾ കൊച്ചിരാ-
 ജാവിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ വളർന്നു. അരവിന്ദാക്ഷൻ
 കടമാളൂർ വന്ന സംഭവം കഴിഞ്ഞ അല്പായത്തിൽ
 നാം കണ്ടറിഞ്ഞു.

കടമാളൂർ പള്ളിയുടെ പ്രധാന വാതുക്കൽ ഏഴു-
 നെള്ളി ചെമ്പകരാജൻ പള്ളിയുടെ ഭരണം അരവി-
 നാക്ഷനിൽ സമർപ്പിക്കണം. ~~അദ്ദേഹം~~ അതുള്ളപ്പോഴാ-
 യി, 'മററ രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നു' ഓടിക്കൂട്ടുന്നവർക്കു് ജാതി
 മതഭേദമെന്തെന്തുമുണ്ടെ രാജ്യം എന്നും ഒരു അഭയസ്ഥാ-
 നമാകണം. അരവിന്ദാക്ഷൻ ഞാൻ പറയുന്നതു സശ്ര-
 ലം കേൾക്കണം; നിസ്സാരങ്ങളായ തള്ളുന്ന സംഗതി
 കളാണു മിക്കവാറും ഗംഭീരപ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു ബീജവാ-
 പം ചെയ്യുന്നതു്. പെട്ടെന്നുണ്ടായ ഒരു പൊട്ടൽ, അല്ല,
 പൊട്ടുന്നതവെ പുറപ്പെട്ട ഒരു വെടി ഏററു് അടുത്തു
 മേഞ്ഞിരുന്ന പശു നിലത്തുവീണു. വെടിവെച്ചവനെ
 നാം വധിച്ചു—ഗോ വധത്തിന്നു നരവധമാണു മൽകല-
 ദൈവതം. വെടിവെച്ചവനെക്കൊന്ന വെടിയുടെ ശബ്ദം
 കേട്ടു പശു എണീർന്നു. തദനന്തരം പള്ളിക്കുറപ്പിന്നു
 പോയ നാം അന്നത്തേ കളരാത്രിയും കഴിച്ചുകൂട്ടി. ഗ-
 ണിതശാസ്ത്രജ്ഞപ്രകാരം മുരിയദേവാലയം തീർത്തു്

ദൈവജനനിക്കിതാ അർപ്പണവും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ ഉടമസ്ഥാവകാശം അരവിന്ദാക്ഷൻ നാം നൽകുന്നു. താൻ എനിക്കുള്ള മാടമ്പിമാരിൽ പ്രമുഖൻമാണ്. രാജശംസനപ്രകാരം അരവിന്ദാക്ഷൻ മുട്ടിന്മേൽ നിൽക്കവെ 'മനോമണി' പതിച്ച മോതിരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അണിവിരലിൽ ഇട്ടുകൊണ്ടും മഹാരാജാവു തുടൻരുളിച്ചെയ്യുന്നു. 'എന്റെ ഒന്നാമത്തെ മാടമ്പി അരവിന്ദാക്ഷൻതന്നെ ആവട്ടെ, അവലപ്പഴയുടെ ഒന്നാമത്തെ മണിയാകരുതെ—അരവിന്ദാക്ഷ മണിയാകരുത് താങ്കൾ ഇന്നുമുതൽ എന്നാളും മണിയാകരുപദവികൾക്കനുയോജ്യമായവിധം ജീവിതം തുടരണം'.

തന്റെ പ്രജകളിൽ പ്രമാണികൾക്കു അവലപ്പഴ രാജാക്കന്മാർ പല ബഹുമതികളും കല്പിച്ചു നൽകുക പതിവാണു്. ചെന്നൈശ്ശേരി രാജവാഴ്ത്താലത്തു് എല്ലാ ജാതിയിലും ഉൾപ്പെട്ട മികച്ച പ്രഭുക്കൾ അവലപ്പഴ രാജ്യമാസകലം കാണാനാണു്. ധനാധ്യരായ കൊങ്ങിണികൾക്കു പ്രഭുത്വവും, ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു തരകസ്ഥാനവും, ഈഴവർക്കു പണിക്കർസ്ഥാനവും രാജമുഖത്തു നിന്നും കല്പിച്ചു സമ്മാനിച്ചുവന്നു. വീണമല്ല പ്രഭു, ചാക്കാശ്ശേരി പണിക്കർ എന്നിവർ ഇതിനു് ഉദാഹരണങ്ങളാണു്. ഈഴവരുടെ മുടിവയ്ക്കാത്ത രാജാവായി കടമാളൂർ തെട്ടക്കി വസിച്ചിരുന്ന ചാക്കാശ്ശേരി പണിക്കരെ പറ്റി കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവർ ഇപ്പോഴും ചുരുക്കം. പണിക്കരുടെ സ്വത്തും പ്രതാപവും ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞുപോയെങ്കിലും അയാളുടെ അവകാശികൾ അർപ്പിക്കരുതെന്നും അയൽപ്രദേശങ്ങളിലും ഇന്നും കാണാം. സ്ഥാനമാനങ്ങൾക്കൊത്തവിധം ജീവിപ്പാൻ വഴിയില്ലാതെ

വിഷമിക്കുന്ന 'പണിക്കരത്വം' കാണുമ്പോൾ ആരും കരയും. മുഗൾസാമ്രാജ്യം നാശാവശേഷമായിട്ടും മുഗൾ ചക്രവർത്തികളെന്നറിഞ്ഞിരുന്ന ഷായ് ആലാം മുതൽ പേരുടെ ഭരണിയാവസ്ഥ ഓത്തുനാം കരഞ്ഞുപോകും. ദരിദ്രരെങ്കിലും ആഭിജാത്യം വിടാതെ ജീവിക്കുന്ന പണിക്കന്മാരെ ഹൃദയപൂർവ്വം അഭിനന്ദിക്കണം. എസ്. എൻ. ഡി. പി.യുടെ കൊടിക്കിഴിൽ, കേരളത്തിലിന്നു നടമാടുന്ന ഈഴവപ്രമാണികൾ, ചാക്കാശ്ശേരി പണിക്കരേപ്പറ്റി കൂട്ടതലായി ആരാഞ്ഞറിഞ്ഞു, പണിക്കരുടെ മാഹാത്മ്യം വെളിച്ചത്തു കൊണ്ടുവരേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമൊ എന്നു ഇന്നത്തെ ഈഴവപ്രമാണികൾ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കണം. ഈഴവരുടെ ഒരു തികഞ്ഞ നേതാവു, കൊഴുത്തപ്രവർത്തനമായ ചാക്കാശ്ശേരിയെപ്പറ്റി മനനംഭിക്കിക്കുന്ന ഈഴവന്മാർ, അദ്ദേഹം മാതൃത്തരകനോടടുത്ത പ്രതാപത്തിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്ന തന്റേറടിയായ ഒരു ഈഴവനേതാവായിരുന്നു എന്നുമാത്രമെ എന്നിക്കിവിടെ എടുത്തു പറയേണ്ടതുളളു.

'മണിയാകരൻ'; ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാക്കന്മാർ അകമഴിഞ്ഞു തങ്ങളുടെ രാജ്യത്തിലെ പ്രഥമ മാടമ്പി അരവിന്ദാക്ഷനും പിൻതുടർച്ചാവകാശികൾക്കുംമാത്രം അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ബഹുമതിയാണ്. ബ്രിട്ടീഷ് ചക്രവർത്തികൾ തങ്ങളുടെ സാമ്രാജ്യത്തിലെ പ്രമുഖന്മാർക്കുമാത്രം നൽകാറുള്ള ഡ്യൂക്ക് (Duke) എന്ന ഏറ്റവും ഉന്നതപദവിയേറാത്തതും ഇതു സാമ്യം വഹിക്കും. അമ്പലപ്പുഴ രാജ്യത്തു് ഒരു മണിയാകരകുടുംബമെന്നും കണ്ടെത്തുന്നുള്ളു. ആദ്യത്തേ മണിയാകരൻ അരവിന്ദാക്ഷനാണ്. ഡ്യൂക്ക് പദവിപോലെ തന്നെ അന്നു

നിരാവകാശികൾ മുപ്പനസരിച്ചു മണിയംകരന്മാരായി
 തീരുകപതിവാണം. രാജ്യഭരണവിഷയത്തിൽ തന്റെ
 വലത്തുകൈയായി, തന്നോടുകൂടി വളർന്നിരുന്ന അരവി
 ങ്ങക്കൻ, ചെയ്തുകരാജൻ തിരുമനസ്സു കല്പിച്ചുകൊടുത്ത
 ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായ പദവിയാണു മണിയംകരത്വം.
 ക്രിസ്തുനായ അരവിന്ദാക്ഷൻ മഹാരാജമുഖത്തുനിന്നും
 സിദ്ധിച്ച മണിയംകരത്വത്തേപ്പറ്റി വായിച്ചറിയുന്ന
 കത്തോലിക്കരായ ഭാരതീയർക്കു പ്രത്യേകിച്ചും ഇതു അഭി
 മാനകരവുമാണം. വർഗ്ഗംതിരിച്ചു ഭരണസമിതികളിൽ
 നിന്നും അകറ്റിനിർത്തി, കാൽക്കുഴൽതാവാരവുമായി ഭാ
 രതീയ സമുദായഗൗരവത്തിൽ വിഷം കുലത്തുന്ന മുണ്ട
 രാജ്യതന്ത്രജ്ഞതയെ വെല്ലുവിളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള മണിയാ
 കരഭരണം മാതൃകയുണ്ടി, എന്തുകൊണ്ടു ഭാരതീയർ
 മുൻപേട്ടു കരുതിയില്ല? ആണത്തത്തിനു അവതാര
 മാണദ്യേഹം. കുടിലത്വം ചവിട്ടിക്കൊണ്ടു, നേർബു
 ലിയായ്മാത്രം പ്രേരിതനായി, ജാതിയും മതവും നോ
 ക്കാതെ, ജാതിയേയും മതത്തേയും ബഹുമാനിച്ച് ശുചാ
 ശിയും, കാലപിടിത്തവും, അടിച്ചടച്ചു, തികഞ്ഞ രാജ്യ
 തന്ത്രത്തിൽ കഴുത്തുററുമുങ്ങി തലയുമുയർത്തിനിന്നു നാടി
 നേയും നാട്ടാരേയും സേവിച്ചു, ഒറ്റരാജ്യം—ഒറ്റജാതി,
 ഒരു കുടുംബം എന്നുള്ള മുദ്രാവാക്യം മുറുകെ പിടിച്ചു
 അയ്യലപ്പഴുട്ടുളവാ അരവിന്ദാക്ഷനെ രാജ്യമൊന്നങ്കം
 ചങ്കുതൊട്ടു ചുണ്ടുവരെ മക്കുകണ്ഠം സ്നേഹിച്ചവങ്ങളു
 ന്നതിന്നു—അദ്ദേഹത്തിനു കിട്ടുന്ന ലോകമ്മഹിമ—മണി
 യംകരപദവി എന്നുള്ള ലോകത്തെ ബോദ്ധ്യപ്പെടു
 ത്തും. കത്തോലിക്കർക്കു മണിയംകരത്വത്തേക്കാൾ ശ്രേ
 ഷ്ഠമായ ഒരു പദവി ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതായി കേരള ചരിത്രം

സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നില്ല. അരവിന്ദാക്ഷൻ കരിമ്പള്ളി എന്ന യഥാർത്ഥന എ. സി. മണിയങ്കരൻ എന്ന നാമത്തിലാണ് അനന്തശാമി കഥാനായകൻ മണിയാകരൻ ജീവിതത്തട്ടത്തിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചത്. തന്റെ പൂർവ്വികരുടെ ആസ്ഥാനമായ മേളവിലാസത്തു തന്നെ അദ്ദേഹവും ജനിച്ചുവെന്ന്. മേളവിലാസമിപ്പോളിതാ തന്റെ പ്രവർത്തനകേന്ദ്രമാക്കിക്കൊണ്ട്, ഇരുപതാണ്ടു റാണ്ടിലെ കരുത്തേറിയ ആപൽശക്തികളുമായി ഇടയുന്നതിന് ശക്തൻ തൻ പ്രവർത്തനവുമാരംഭിക്കുന്നു. മേളവിലാസത്തിന്റെ ഒരു നീട്ടേണാണ്, കടമാളൂർ പള്ളി ആഭ്യുക്തങ്ങളിൽ മണിയാകരൻ കടംബത്തിന്റെ കർത്തവ്യത്തിലും ഭരണത്തിലുമിരുന്നു. കഥാനായകനായ മണിയാകരൻ രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിൽ ഒളിയുന്ന തക്കം നോക്കി, ഇന്നത്തേ മരീയഭേദാലയത്തേ അദ്ദേഹം എങ്ങനെയെന്നുമായി മറക്കുമെന്നു ശരിക്കുന്നവർ ഒടുവിൽ പഠിക്കും. മുൻകാലങ്ങളിൽ കലീനകടംബക്കർമ്മമാത്രമേ വൈദിക അന്തസ്സിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിന് അനുവദിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. തൻമൂലം മേളവിലാസ അംഗങ്ങളിൽ മിടുക്കന്മാർ മിക്കവരും വൈദികഅന്തസ്സിൽ പ്രവേശിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇക്കാരണത്താൽ അരവിന്ദാക്ഷസന്താനങ്ങൾ ജന്മനാ തന്നെ ശാന്തിക്കാരാണ്. ക്രമേണ മേളവിലാസത്തുകാരുടെ മനസ്ഥിതിപോലും വൈദികമായിത്തീർന്നു. എന്നിരിക്കിലും, ബാല്യത്തിൽതന്നെ മണിയാകരൻ രാഷ്ട്രീയ കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി വായിച്ചും ചിന്തിച്ചുംവന്നു. ലോകങ്ങളരിയിൽ വിഹരിക്കുന്നതിനു തനിക്കുള്ള പ്രതിപത്തി, തന്നെ വൈദികജീവിതത്തി

ലേക്കു വലിച്ചിരുന്ന വൈദികബന്ധുക്കളിൽനിന്നും ബു
 ഖിപൂർവ്വം ഗോപനം ചെയ്തതിൽ അതിശയിപ്പാനമില്ല.
 ചാക്കാശ്ശേരിയും മേളവിലാസത്തു് അടുപ്പമാണു്.
 'ചാക്കാശ്ശേരി' എന്നു കേട്ടാൽ ഞെട്ടുന്ന വൃദ്ധന്മാർ ഇ
 ന്നും ഉണ്ടു്. ആ ചാക്കാശ്ശേരി മേളവിലാസത്തേ
 സേവകന്മാരിൽ ഒരുവനെ വന്നാൽ മുൻകാലങ്ങളിൽ
 കേരളീയരുടെയിടയിൽ മേളവിലാസത്തിന്നുണ്ടായിരുന്ന
 പ്രാധാന്യം സൂത്രാത്മമാണു്. 'നെപ്പോളിക്കൻ' എന്നു
 കേട്ടാൽ യൂറോപ്പു് എങ്ങനെ വിറച്ചിരുന്നു, അപ്രകാ
 രമാണ 'ചാക്കാശ്ശേരി' എന്നുകേട്ടാൽ ജനങ്ങൾ വിറച്ചി
 രുന്നതു്. ഈ ചാക്കാശ്ശേരി പഞ്ചപുഷ്പമടക്കി അരവി
 ങ്ദാക്ഷമണിയാകരനെ വന്ദിച്ചുവന്നു. പണിക്കർ, ഭയപ്പെ
 ട്ത്തി ജനപ്രീതി സമ്പാദിച്ചു. സ്നേഹിച്ചാണു് അരവി
 ങ്ദാക്ഷൻ ജനങ്ങളെ ഭരിച്ചതു്. അരവിന്ദാക്ഷനുമായുള്ള
 വേഷ്യയിൽ ചാക്കാശ്ശേരി പലരെയും സഹായിച്ചിട്ടു
 ണ്ടു്. വീണമല്ല പ്രഭു എന്ന ഒരു കൊങ്കണബ്രാഹ്മണനു
 ണ പണിക്കരുടെ ഉററശയ്യ. വീണമല്ലൻ കുടമാളു് ഒരു
 പ്രധാന പണവ്യാപാരിയുണു്. പ്രഭുസ്ഥാനം ചെയ്ത
 കരാജദാനമാണു്. ഒരുകമ്പിൾ സ്വപ്നനാണയം തിരു
 മുൻപിൽ കാഴ്ചവച്ചാൽ ആർക്കും 'പ്രഭു' സ്ഥാനം കിട്ടും.
 ഇപ്പോഴത്തെ എം. ആർ. എ. എസ്സ-മായി ഇതിന്നു സാ
 മ്യമുണ്ടു്. ആദ്യം കുടമാളുർ വന്നുചേർന്ന കൊങ്ങിണി
 'മല്ലെ'നെന്നൊരാളാണു്. ശക്തരായവരുമായി വന്നി
 രുന്ന മല്ലൻ ഒടുവിൽ കുടമാളുർ വാസംതുടങ്ങി. 'കീണ'
 ശക്തരായവർ ഉണ്ടി നാടുവിട്ട 'മല്ലെനെ', വീണമല്ലനെ
 കശവർ വിളിച്ചുവന്നു. അക്കാലങ്ങളിൽ സ്വദേശംവി
 ട്ട കുടിയേറിപ്പാക്കുന്ന വിദേശികളെ 'വീണവർ' എന്നു
 വിളിച്ചിരുന്നത്രെ. ഒരു മുഴുത്ത പണവ്യാപാരിയായി

ട്ടാണ വീണമല്ലനെ ലോകരറിയുക. കടവയറും സുലഭമായി. 'വണ്ണ'ത്തിന് തക്ക ബഹുമാനം ആർജ്ജിക്കാനാവാം 'സ്വപ്നം' തിരുമുൽക്കാഴ്ചയ്ക്ക് 'പ്രഭ'പദം വാങ്ങിയത്. പണിക്കരായി കയർക്കുമ്പോഴെല്ലാം മണിയാകരുൻ വീണമല്ല പ്രഭവിനെ നിയന്ത്രിച്ച് ഇരുവരേയും രഞ്ജിപ്പിക്ക പരിവാണ്.

അരവിന്ദാക്ഷനുണ്ണിയെ മണിയാകുന്നായി ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് ചെമ്പകരാജൻ രാജമണിമഞ്ചം വിട്ടു; ഏതാനും അടികൾ മുൻപോട്ടുവന്നു തിരുവുള്ളമായി 'മണിയാകരുൻ പിടിക്കണം അറേറത്തു', ആനവരതുകൽതന്നെ കിടക്കട്ടെ ഈ കരിങ്കല്ല്' എന്നു പറഞ്ഞു കടമാളൂർ പള്ളിയുടെ പ്രധാനവരതുകൽ ഇന്നും കാണുന്ന കരിങ്കല്ല് സ്ഥാപിച്ചു. പന്ത്രാണികവരിത്രാനുപേക്ഷകർ, ചെമ്പകനെവിടെ എന്നും, മണിയാകരുനിവിടെ എന്നും സ്തരിച്ച കല്ലിൽ കടിച്ചാൽ കള്ളി തെളിയും. സമയത്തേ ജയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകല്ലി ഏതെല്ലാം മാററങ്ങൾ കണ്ടിരിക്കണം! ആരുടെ ഒക്കെ കാലടികൾ ഇതിൽ പതിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവാം. ആളു മാറിമാറി ചവിട്ടുന്നുണ്ട്; കല്ലിതുകൊണ്ടൊന്നുമില്ലാതെ കിടന്നിടത്തുതന്നെ കിടക്കുന്നു. 'മണിയാകരുത്' സ്തംഭകമായി നട്ട ഈ കല്ല് ഇന്നിതും ചെമ്പകശ്ശേരി 'രാജതപ'ത്തിനുപോലും സ്തംഭകമായിത്തീരുന്നു. തദനന്തരം ചെമ്പകരാജൻ ചെമ്പകശ്ശേരി അരമനയിലേക്കും, മണിയാകരുൻ മേളവിലാസത്തെയും സപരിവാരം യാത്രതിരിച്ചു.

ഇന്നത്തെ കടമൊളം

മുൻ അദ്ധ്യായത്തിൽ നാം കണ്ട കടമൊളം രല്ല
 ഇന്നു നാം കാണുന്ന കടമൊളം, മഹൽസ്ഥാപനങ്ങളേയും
 അവയെ സ്ഥാപിച്ച മഹാമന്ത്രിയും കീർത്തിച്ചു
 കൊണ്ടാണ് ചരിത്രകാരന്മാർ രംഗത്തു വരുന്നത്.
 റോമൻ സാമ്രാജ്യത്തെ പരസ്പരമുള്ള ചരിത്രമെഴു
 തി ഗിബൺ പേരെടുത്തു. ജോസഫ് ആബട്ട് നെ
 പോളിയൻ ചക്രവർത്തിയുടെ ജീവചരിത്രമെഴുതി കീർത്തി
 മാനായി. ഇങ്ങനെ, ഗംഭീരങ്ങളായ സംഭവങ്ങളേയും
 അവയെ കീഴെത്തന്നെ വിവരമേയും വർണ്ണിച്ചുകൊണ്ടു
 മുഖ്യപ്പെടുത്തുകയും അതിജീവിക്കുന്നത്. പിതാക്കന്മാരി
 ലുള്ള കേതിനിമിത്തമൊ ഏകാന്തവാസത്തിൽ നിന്നും
 മുക്തി പ്രാപിച്ചെന്നോ, എന്തിനെങ്കിലും കഷ്ടത—ലോക
 ക്ഷുഭത്തിൽ പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കുന്നതിന് മുൻപ്
 എന്റെ ആശയങ്ങളെ ലോകത്തിന് സമർപ്പിക്കേ
 ണമെന്നു ഞാൻ തീർച്ചയാക്കി. ഒരു മൂലയിൽനിന്നും
 ഏതെങ്കിലും വിഷയത്തേപ്പറ്റി പ്രസംഗിക്കുന്നതുകൊ
 ണ്ട് ഇന്നത്തെ ലോകത്തിന് എന്തെങ്കിലും കാര്യമായ
 പ്രയോജനം വരുന്നതല്ലെന്നുള്ള പരമബോധത്തോടു
 കൂടി, അപൂർണ്ണമായിട്ടെങ്കിലും ഞാനാരെന്ന് ലോകരറി
 യണം—ലോകത്തെ അറിയിക്കണം എന്നുള്ള ആദർശ
 മൊന്നിനാൽ മാത്രം പ്രേരിതനായി, കടമൊളം മുൻപു
 യൂനികചരിത്രം ഇങ്ങനെ ഞാൻ എഴുതും. കവി, കവിത

യിൽനിന്നും, എഴുത്തുകാരൻ ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നും അക
ന്നനിൽക്കുമെന്ന് എനിക്ക് ഒരിക്കലും വിശ്വാസമില്ല.
എന്നെ ഞാൻ അറിയുന്നതുപോലെ മററാരു ഒരിക്കലും
ഒരുന്നാളും അറിഞ്ഞിരിപ്പാൻ ഇടയില്ലെന്നും എനിക്കറി
യാം. തന്നെത്താനറിയുക എന്നത് എന്നാൽ ആവത്
ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആത്മപ്രശംസ അസ്ഥാനത്തു്
ഭോഷകരമെങ്കിലും സ്ഥാനത്തു് നന്മയാണു തക്കമില്ല.
എന്നുതന്നെയുമല്ല സ്ഥാനത്തുള്ള ആത്മപ്രശംസ ഒരു
പക്ഷേ മിക്കവരും വിചാരിക്കുന്നപോലെ ഭേദനീയമാ
യാൽതന്നെ, ആത്മപ്രശംസ, മുഖസ്തുതിയേക്കാൾ പര
മോൽകൃഷ്ടമെന്നും എനിക്ക് ശക്തിയായ ബോധമുണ്ട്.

കേവലം ഒരു കുഗ്രാമം മാത്രമായി ഞാൻ ജീവിക്കു
ന്ന ഇന്നത്തേ കുടമുളർ നിലകൊള്ളുന്നു. ഇവിടെ ജനി
ച്ചവളൻ എന്റെ പുത്രികളുടെ വയസ്സുകളിൽ ഒരവ
ശിഷ്ടമായ പിതൃസ്വപത്തിൽ അർപ്പിക്കരയുടെകിഴക്കുഭാഗ
ത്തു് ജീവിക്കുന്ന എന്റെ, ഈ എളിയ സംരംഭം വൻ
പട്ടണവാസികൾപോലും സസന്തോഷം സ്വാഗതം
ചെയ്യുമെന്നാണ് എന്റെ പ്രതീക്ഷ. സുപ്രസിദ്ധങ്ങളാ
യ സ്ഥലങ്ങളെ വണ്ണിക്കാൻ തടിച്ചുകൊഴുത്ത എഴുത്തു
കാർ ജീവിച്ചിരിക്കെ, എളിയ ഒരു ഗ്രാമത്തേ ചുവടായി
ക്കരുതി, അല്ലനായ ഞാൻ എഴുതുന്ന ഈ കത്തുചരിത്ര
മെങ്കിലും ഈ ചെറുഗ്രാമത്തെ ലോകദൃഷ്ടിയിൽകൊണ്ടു
വരാൻ സാധിച്ചാൽ ഭാഗ്യവുമായി. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ
ഒരു നോവലെഴുത്തുകാരനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളെല്ലാമുപ
യോഗിച്ചു്, കുടമുളരിന്റെ ഇന്നത്തെ സ്ഥിതി എന്തെ
ന്നു വിവരിക്കാം. പഴയ കുടമുളരിന്റെ യാതൊരു
പ്രതാപവും ഇന്നത്തേ കുടമുളർ എങ്ങും കണിക്കാ

ബാണിപ്പ. ചെമ്പകരാജകുമാരന്മാരെ ചെറുമണിയാ
 കരന്മാരെ തത്തൽപ്രഭയിൽ കാണുന്നില്ല. അമ്പല
 പ്ലഴി രാജ്യത്തിന്റെ കേന്ദ്രസ്ഥാനമായ കടമാളൂർ പട്ട
 ണവും, ചെമ്പകശ്ശേരി രാജകുമാരങ്ങളും, മണിയാകര
 സന്ദേശങ്ങളും ശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, പുരാതന ചരിത്രാ
 നേപാഷികളായ മുരക്കം ചില യുവാക്കന്മാരുടെ സ്മൃ
 തിപഥത്തിൽമാത്രം. കോട്ട കൊട്ടാരങ്ങൾ ഇടിഞ്ഞു
 പൊളിഞ്ഞു നാമാവശേഷമാവി. കടമാളൂർ കേവലം
 ഒരു കശ്മലമാത്രം. നെപ്പോളിയൻ മനഞ്ഞെടുത്ത
 വീരയോദ്ധാക്കൾ (old guard) എങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തോ
 ടൊപ്പം തിരോധാനംചെയ്തുവൊ, അതുപോലെ 'മണി
 യാകരതപവും' ചെമ്പകശ്ശേരിയോടുകൂടി ലോകരംഗത്തു
 നിന്നും അപ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. മണിയാകരസന്താനങ്ങളുടെ
 ശാഖകളും, ഉപശാഖകളും ധാരാളം കാണുന്നുണ്ടെങ്കി
 ലും ഇവയുടെ എല്ലാ മൂലതറവാടായ മേളവിലാസം
 കൊട്ടാരപോലെതന്നെ ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞു മൺ നി
 രപ്പായി കിടപ്പുണ്ട്. ചിന്നിച്ചിതരിക്കിക്കുന്ന മേള
 വിലാസ അംഗങ്ങളെ ഏകനാമകതപത്തിൻകീഴിൽ
 ഒന്നിപ്പാൻ ത്രാണി ആ കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ ആർക്കുമൊട്ടു
 ഉണ്ടെന്നും തോന്നുന്നില്ല. രാജവാഴ്ച ഇല്ലെങ്കിലും ചെ
 മ്പകരാജന്റെ അരുമസന്താനങ്ങളുണ്ട് ഇന്നും ചെമ്പ
 കശ്ശേരിമഠത്തിൽ കടികൊള്ളുന്നത്. 'രാജതപ'മെന്ന
 പോലെ 'മണിയാകരതപ'വും മണ്ണോടുമണ്ണ ചേർന്ന്
 വെണ്ണീറായെങ്കിലും മണിയാകരകുടുംബാംഗങ്ങൾ കടമാ
 ളൂർ, ആർപ്പക്കര എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിൽ ധാരാളമു
 ണ്ടുണ്ട്. ഈ കുടുംബത്തിൽ പെട്ട ഒന്നരണ്ടു അംഗങ്ങൾ
 പൂവ്വസ്മരണകളിലാണു പ്രവർത്തനരംഗം കാണാതെ
 സൂക്ഷ്മമായി ലയിച്ചിരിക്കുന്നതായും ഒളിഞ്ഞിരുന്നു

ഉറക്കെ ചിന്തിക്കുന്നതായും ഞാനും പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുള്ളതല്ലാതെ അവരെ കണ്ടു പരിചയമില്ല. ഒരു കാലത്തു സമ്പൽസമൃദ്ധിയുടെ മുർദ്ധാവിൽ ഒരു തിലകമെന്നോണം പരിചയിച്ചിരുന്ന കുടമാളൂർ, ഇന്നിതാ ദാരിദ്ര്യഭേദത ചെരിയം വേരുന്നവുപററി ദിവസങ്ങൾ കറഞ്ഞുകുളയുന്നതു നാം കാണണം.

ഇന്നത്തെ 'കുബേരനെ' നാളത്തേ 'കുചേ'ലനാക്കുന്ന ജീവിതരഹസ്യം പഠിക്കുക—ക്ഷിപ്രസംഭവമല്ലത്. ഭൂമി കേവലം ഒരു സത്രമാണെന്നുള്ള അഭിപ്രായം സ്വീകാര്യമൊ? സത്രമാണെങ്കിൽ സഞ്ചാരമല്ലേ പാമ്പരായി ഇവിടെ ഭാടികൂട്ടുന്ന ആരെ യെല്ലാം നാം കണ്ടു? ആരെയെല്ലാം കാണുന്നു—ആരെയെല്ലാം കാണേണ്ടിയുമിരിക്കുന്നു?—രാമൻ നാമ്രാജ്യസ്ഥാപകനായ ജലിയസ് സീസർ എവിടെ? യൂറോപ്പിനെ കിടക്കിട വിറപ്പിച്ച നെപ്പോളിയൻ എവിടെ? മുസ്സോളിനി ജീവിച്ചിരുന്നതായിപ്പോലും ഭാവി ലോകം സംശയിക്കുകില്ലെന്നുണ്ടോ? അലക്സാണ്ടറും ചാർലുമെയിനും കപ്ലിതകഥാപാത്രങ്ങളാണെന്നു വെദിക്കുന്നവരും ഇന്നില്ലെ? ബേർലിൻ പട്ടണമദ്ധ്യത്തുനിന്നുകൊണ്ടു വിപൽഗകതികളോടു ഗംഭീര സ്വപരത്തിൽ ഗർജിക്കുന്ന അഡോൽഫ് ഹിറ്റ്ലർ ക്രമേണ വളർന്നുവന്നു ലോകത്തെ അമ്മാനമാടുമെന്നു ഇന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞാൽ വിശ്വസിച്ചാൻ ആരുണ്ടു? മറാഖൊ, വൂറസി, ഗ്രീഗോറിയസ് മാർപാപ്പാ, ഷെക്സ് പീയർ, മഹമ്മദ്, ലൂതർ, അശോകൻ, ബുദ്ധൻ, ആരുടെ അഭിനയങ്ങളെല്ലാം കണ്ടതാണീലോകം? ഇന്നു ലോകത്തിനുള്ള പോലെ ജ്ഞാനം ആർക്കുണ്ടു? ഭൂമിയെത്തന്നെ ഒരു

ചരിത്രകാരനായിവിവക്ഷിക്കുന്നപക്ഷം, പൊട്ടക്കഥകൾ നിർമ്മിക്കുന്ന എത്ര എത്ര ചരിത്രകാരന്മാരെ ത്യാജ്യകോടിയിൽ നാം തള്ളണം. 'ലോകം' ചമച്ചിട്ടുള്ള ചരിത്രം ഗ്രഹിപ്പാൻ ത്രാണിയും സമയവും ഇന്നാക്കിണ്ടു്? ഇത്തരമൊരു ചരിത്രം സംഭവ്യമെന്നു വന്നാൽത്തന്നെ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഒരുമുലയെപ്പറ്റിമാത്രം സവിസ്തരം പഠിച്ചാൽ മതിയെന്നു മിക്ക സർവ്വകലാശാലകളും അനുശാസിക്കാനെളുപ്പമില്ലെ? തത്പരനേപക്ഷകനായ ഞാൻ സർവ്വകലാശാലകളെപിടിച്ചിട്ടു. കടമാളൂരിന്റെ ചരിത്രമെഴുതേണ്ട ഞാൻ ഗോളമാസകലം പയ്യടന്നു നടത്തുന്നതും ക്ഷമിക്കണം. ഒരു കായ്ത്തിനു് തുനിഞ്ഞിറങ്ങുന്നവൻ അതോടുകൂടി പല കായ്ക്കളും പ്രശസ്തമാവണം നിവ്വഹിക്കുന്നതു ശ്രേയസ്കരമല്ലെന്നുണ്ടോ?

കഥാനായകനായ മണിയാകരുൻ ഇന്നു് സൂക്ഷ്മാവലോകനംചെയ്തതിൽ, ചെമ്പകരാജനാൽ സ്ഥാപിതമായ കടമാളൂർ മരീയഭേവാലയംമാത്രം അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ളതായി കണ്ടു. പള്ളിമേടയും പള്ളിയുടെ പ്രധാന വാതുക്കലുള്ള കല്ലും അതിലുള്ള ലിഖിതങ്ങളും അദ്ദേഹം പരിശോധിച്ചിരിക്കണം. നവംനവങ്ങളായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ കാലാനുസരണം വളരണം, വളർത്തണമെന്നുള്ള അഭിപ്രായമാണു് അദ്ദേഹത്തിനുള്ളതു്. തന്റെ സ്നേഹിതൻ ലോനപ്പൻ അഭിപ്രായം മറെറാണല്ല. ഒരു ദിവസം ലോനപ്പൻ കടമാളൂർ പള്ളി ഭരണാധികാരി (വികാരി) തോബിയാസ് കണ്ണുകളുമായി നടന്ന സംഭാഷണം ശ്രവിക്കുന്ന വായനക്കാർ നന്മയും തിന്മയുമായി, പകലും രാത്രിയുമായി, ജ്ഞാന

വും, അജ്ഞതയുമായി, ഇരുളും വെളിച്ചവുമായി ലോകാരംഭമുതൽ നടന്നതും നടക്കുന്നതുമായ സമരം മനസ്സിലാക്കാം.

ലോനപ്പൻ:—തൂറന്നു പറയുന്നത് ബ: അച്ചൻ ക്ഷമിക്കണം. ഇന്നു കേരളത്തിൽ പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന ഇടവക യോഗങ്ങളെല്ലാം തട്ടിത്തകർത്ത് പുതിയ ഭരണസമിതികൾ സ്ഥാപിതമാകേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. പഴഞ്ചന്മാരുടെ ഇടവക ഭരണം ഇന്നത്തെ ലോകത്തിനു പറ്റിയതല്ല. എന്റെ അഭിപ്രായം ക്രിസ്തലേന്യേ ഞാൻ പറയുന്നത് കേട്ടാൽ കിളവൻ കേരളം ഒന്നടങ്കം എന്നെ വിഴുങ്ങാൻ വിരഞ്ഞെടുക്കുമെന്ന് എനിക്കറിയാം. എന്നു കരുതി ഒതുങ്ങി പാപ്പാൻ ഭീരുതപമെന്നിരിക്കില്ലതാനും. പരിഷ്കാരങ്ങൾ കേൾക്കുന്ന മാതൃമേവരുത്തേണ്ടതൊള്ള—എടുത്തുചാട്ടം ഒരിടത്തും നന്നല്ല—എന്നൊക്കെ ഞാനും സമ്മതിക്കാം. അഴിമതി ലോകത്തിന് നടമാടുകയാൽ ലോകത്തേ വിഴുങ്ങിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു പുതു വ്യവസ്ഥിതി ഇടവക ഭരണത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

തോബിയാസ്:—എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ഇതൊക്കെ വേദമില്ലാത്ത ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ച ലോനപ്പനേപ്പോലുള്ളവർക്കുമാത്രം ചേരും—വല്ല ഭ്രാന്തന്മാരും ലോനപ്പൻ പറയുന്നത് ശരിയെന്നും പറഞ്ഞേക്കാം. ബുദ്ധിയുള്ളവരാരും സമ്മതിക്കയില്ല. ലോനപ്പനേക്കാൾ മണിയാകരുത് ഇക്കാര്യത്തിൽ കൂടുതൽ മുമ്പേണ്ടന്നു പറയുന്നത് വാസ്തവമോ?

ലോനപ്പൻ:—മണിയാകുന്നു പ്രവർത്തനത്തിൽ കയറുന്ന ക്ഷണം ഇന്നത്തെ ഇടവകരേണം ഉടയം, ഉടയം എന്നാണിത്ര സംശയം. അസ്രംപോലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണത്താൽ മാത്രം ചിത്രശലഭങ്ങൾ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയും, ജനങ്ങൾ ഓടിക്കൂടും. പഴഞ്ചൻ യോഗങ്ങൾ നിർത്തി, പുതിയ ഇടവകയോഗങ്ങൾ പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കുന്നത് അപ്പൻ കാണും. അപ്പനെ കാട്ടും. കോളം ഉണ്ടോ എന്നു ചിലർ മുക്കിലും മൂലയിലുമിരുന്നു കലമ്പുന്നതറിയാം. വലിയ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നവരെല്ലാം കിരക്കന്മാരാണെന്നു സാധാരണ ലോകർ പഴിക്കുപതിവാണു്. കിട്ടേണ്ട ഇടിമർമ്മസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കുവേഗം മഹാനാരുടെ വില അറിയും. ആൽ പ്സ് പവ്തം കടന്നു് ആസ്രിയ താൻ പിടിക്കുന്നതാണെന്നു് കാലേക്രി നെപ്പോളിയൻ പ്രചരിപ്പിച്ച വാസ്തവം ഭ്രാന്തായിക്കരുതിയ ആസ്രിയാക്കാർ, അദ്ദേഹം ആസ്രിയ ചുട്ടെരിച്ചപ്പോൾ മാത്രം നെപ്പോളിയനെ ഭ്രാന്തനല്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നു. കൊല്ലപ്പണി നടത്തുന്ന മുസ്സോളിനി ഇററലിയുടെ നടുനായകത്വമേൽക്കുമെന്നു്, അദ്ദേഹത്തെ ഒരു ഭ്രാന്തനായി മാത്രം വീക്ഷിച്ചിരുന്ന സ്ഥിതിസമത്വവാദികൾ കരുതിയിരുന്നില്ല. ആരുടെ എല്ലാം ഭയനങ്ങൾ സഹിച്ചാണു് അദ്ദേഹം അധികാരം കൈവരിച്ചതെന്നു നോക്കണം. കോളം ആക്കുന്നറിവാൻ ഉള്ള ഭിവസ്കരർ വന്നുപിറന്നു. പ്രേരകശക്തിക്കു് നിദാനമായ മനുഷ്യൻ ഗംഭീര പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി അഭർക്കളത്തിലിറങ്ങുവോൾ വിപരീതശക്തികളുമായി എതിരിടണം. നീതി

സൂര്യനെനോണം ശോഭിക്കുന്ന മഹത്ഥിമഹാമാരുടെ ജീവചരിത്രം ഇതിനു തെളിവല്ലേ?

തോബി:—യൂറോപ്പിൽ ചില മഹാമാർ വൻകാര്യങ്ങൾ നടത്തുമെന്നു കരുതിനാം നമ്മുടെ നാട്ടിൽ വിപ്ലവാദർശങ്ങൾ നടപ്പാക്കണമെന്നുണ്ടോ? ഇതുകൊണ്ടൊന്നും ഒരു ഫലപ്രാപ്തിയുമില്ല.

ലോന:—ഫലിച്ചാലും ഇല്ലെങ്കിലും ഉന്നതിക്കായി പരിശ്രമിച്ചെന്നുണ്ടു്. തടസ്സങ്ങളോത്തു് ഓടത്തക്ക ഭീരുത്വം ഇന്നത്തെ യുവാക്കൾക്കില്ല. പതിനേഴാം പതിനെട്ടാം ശതാബ്ദങ്ങളിൽ ലോകത്തേ രേച്ചിരുന്ന രാജശക്തിക്കു് ഘനമായ ഇടിവുതട്ടി, ഭരണം, സാമ്പ്രദായം ജനങ്ങളിലേക്കു തെന്നിമാറി, ജനാധിപത്യം ലോകമാസകലം പരക്കുന്നു. തന്മൂലം ചില ഗുണങ്ങളെല്ലാം ലോകത്തിനു സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഗുണങ്ങളേക്കാളധികം ദോഷങ്ങളും അതോടുകൂടിവളന്നും, ലോകം ഒരു വലിയ പരിതാപകരാവസ്ഥയിൽ ഇന്ന് എത്തിട്ടുണ്ടു്. ഈ ദുഃദൃഷ്ടതയിൽനിന്നും ലോകത്തേ രക്ഷിച്ചാൻ കെൽപ്പുള്ള ശക്തി ലോകത്തിന്നു് ഉണ്ടോ എന്നുകൂടി സംശയിക്കണം. ഉണ്ടെങ്കിൽതന്നെ അതു് അഭിനവലോകത്തിലെ പ്രവർത്തനശീലരായ യുവതീയുവാക്കളിൽമാത്രം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നെന്നു കാണാം. സ്വന്തം നാട്ടിനുമാത്രമല്ല, തലമുറ അന്യനാട്ടുകൾക്കും ഉണർച്ച നൽകത്തക്ക പന്ഥാവുകൾ പെട്ടിത്തെയ്ക്കാൻ യുവത്വം അക്ഷീണപരിശ്രമം നടത്തേണ്ട നാളുകളാണിവ. അച്ചന്റെ സഹായസഹകരണമുണ്ടെങ്കിൽമാത്രമേ അഖിലലോകത്തോലിക്ക മഹാജനസഭയെ പൂർണ്ണമായി അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തി,

അതിനെ ഒരു രാഷ്ട്രീയ കോട്ടയായിത്തീർപ്പാൻ നമുക്കു സംശ്യാമാവു. സ്വന്ത നാട്ടിനുവേണ്ടി നടത്തുന്ന ഈ പരിശ്രമം മഹത്തമ ഒരു ആദർശത്തെ മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടാണ്. സ്വദേശമെന്നോ വിദേശമെന്നോ ഉള്ള പ്രത്യേകത ഒന്നും അതു കാര്യമാക്കാതെ, തറയിൽ ചുവടു കൾ ബലമായി ഉറപ്പിച്ച്, ഏതാനും സംരംഭങ്ങളിൽ ഭാഗഭാക്കായി, പൊതു ജനസേവനം നടത്തണമെന്ന് എനിക്കും ആഗ്രഹമുണ്ട്. ഭാരതത്തെ ഒന്നായി ഇളക്കിമറിക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയ മണ്ഡലത്തിൽ എടുത്തു പാടി കടന്ന് കളിപ്പാൻ അഭിവാഞ്ഛയുണ്ട്. പുതിയ ആശയങ്ങളെ പ്രായോഗികമാക്കാൻ വളരെ ക്ലേശങ്ങൾ സഹിക്കണമെന്നും എനിക്കറിയാം. പൊതുജനങ്ങളുടെയിടയിൽ വിദ്യാഭ്യാസം വേണ്ടുവോളം ഇനിയും പ്രചരിപ്പിച്ചിട്ടില്ലായ്കയാൽ പെട്ടെന്നൊരു സ്ഥാപനം പൊട്ടുന്നനവെ ഇടിച്ചുപൊളിച്ചു പുതുതായി മററൊന്നു സ്ഥാപിപ്പാൻ മുതിരുന്നത് വിപ്ലവകരമെന്നുവരാം. ഇടവകയോഗങ്ങളിൽ വിദ്യാഭ്യാസം സിലിച്ചിട്ടുള്ള തികഞ്ഞ യുവതീയുവാക്കളെ പ്രവർത്തകന്മാരായി സ്വീകരിച്ച്, തദ്പരാകത്തോലിക്ക സമുദായത്തെ, ഇന്നത്തെ ചത്ത അതിന്റെ രാഷ്ട്രീയ ജീവിതത്തിൽനിന്നും തട്ടിയുണർത്തുന്നതിനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം കത്തോലിക്കാ കൗൺസിൽ പാടെ പരിഷ്കരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. കിഴവന്മാരേയും പഴഞ്ചൻ ആശയങ്ങളേയും കരുണയെന്തെ ചവിട്ടിത്തള്ളി ചൊടിപ്പുള്ള യുവതാകുതിച്ചുപാഞ്ഞു ലോകം പിടിച്ചുടക്കാൻ ഒരുമ്പെടുന്ന ആണ്ടുകളാണിവ.

അദ്ധ്യായം 6

ഒരു പ്രഭാഷണം

ഡോക്ടർ ലോനപ്പനെ കൂടുതൽ പരിചയപ്പെടാം. അദ്ദേഹം എം. ബി., ബി. എസ്. പാസ്സായി പേരെടുത്ത ഒരു ഡോക്ടറാണ്. യുവാക്കളുടെ നടുവിൽ പ്രശസ്ത സ്ഥാനം ബാല്യത്തിലെ അദ്ദേഹം കരസ്ഥമാക്കി. ചെറുപ്പമെങ്കിലും വൈദ്യവിഷയത്തിൽ അതിനിപുണനാണ്. ശീലകോലാലികളിൽ സാമ്യമുള്ളവർ തമ്മിലുള്ള സ്നേഹം ശാശ്വതമായിരിപ്പുന്നുണ്ടെപ്പോഴും ആകൃതിയിൽ ലോനപ്പൻ അപരനുമായി സാമ്യമുണ്ടെന്ന് ഇരുവരെയും കാണുന്നവർക്കൊക്കെ ബോദ്ധ്യമാകും. അപ്പരിജ്ഞാതരും ആത്മമിത്രങ്ങളുമാണ്. അപരന്റെ അലറിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഹൃദയത്തേ, സഭാ ചൊരിയുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുദ്രമന്ദിരമാസം മറയ്ക്കുന്നെങ്കിൽ, പുള്ളം കലൻ പഞ്ചിരിയാൽ ജന്മനാ തനിക്കുള്ള ഗുഹവാ ലോനപ്പൻ ഒളിക്കുന്നുമുണ്ട്. ഒരു തണ്ടിൽ രണ്ടു പൂക്കളെന്നോണം ആ യുവസ്നേഹിതന്മാർ ജീവിച്ചു. എളുപ്പിൽ ലോനപ്പൻ, മദ്രാസ് മെഡിക്കൽ കോളേജിൽനിന്ന് എം. ബി., ബി. എസ്. പാസ്സായത്ത് ഇക്കൊല്ലമാണ്. അദ്ദേഹം മദ്രാസിൽ ഫരസ് സർജനായി ജോലി നോക്കുമ്പോഴാണ് അദ്ദേഹത്തെ കേട്ടയം ഡിസ്ട്രിക്റ്റിൽ ഹോസ്പിറ്റൽ സീനിയർ സർജനായി നിയമിച്ചത്. വൻപിച്ചു കൊമ്പനുപോലും പാസ്സായപ്പോൾ ജോലി കിട്ടാൻ വിഷമമുള്ള ഇക്കാലങ്ങളിൽ, യാതൊരു ബുദ്ധി

മുട്ടകളും കൂടാതെ മാനുഷമായ ഒരു ഉദ്യോഗം അദ്ദേഹത്തിന് ലഭിക്കുന്നതിൽ ലോനപ്പനോടുകൂടി നമുക്കും ആനന്ദിക്കാം. ഒരുവൻ യോഗ്യനെന്നോ, അയോഗ്യനെന്നോ, സ്വദേശിയെന്നോ, വിദേശിയെന്നോ, എന്നിങ്ങനെയുള്ള നോട്ടം വൈഷമ്യമെന്നു കരുതുന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കാം ഉദ്യോഗദാനവിഷയത്തിൽ ഇൻഡ്യ ശുപാർശകൾക്കു് ഒരു മഹൽസ്ഥാനം നൽകുന്നതു്. ലോനപ്പന്റെ യോഗബലത്താലോ മദ്രാസ് ഗവണ്മെന്റുടെ ശുപാർശയുടെ ശക്തിയാലോ എന്തോ ലോനപ്പൻ മെഡിക്കൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിൽ പ്രവേശനം ലഭിച്ചു. മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ, അദ്ദേഹം പല സമ്മാനങ്ങളും കീർത്തിമുദ്രകളും നേടി. തിരുവിതാംകൂർ ഗവണ്മെൻറുവക സ്കോളർഷിപ്പോടുകൂടി അദ്ദേഹം മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ പഠിച്ചു. സുപ്രസിദ്ധനായ ഡോക്ടർ പറമ്പിപ്പൈയ്, തന്റെ വാത്സല്യശിഷ്യനായ ലോനപ്പനെ തന്നോടുകൂടി പാപ്പിച്ചിരുന്നു. ഹരസ് സർജനായി പരിശീലിച്ചവരവെ മദ്രാസ് ഗവണ്മെന്റുടെ പുതി മിസ് ഗ്ലോറിയ ഭിന്നത്തിലകപ്പെട്ടു. വിവരം ലോനപ്പൻ തന്റെ പ്രിയഗുരു ഡോക്ടർ പറമ്പിപ്പൈയിൽനിന്നും ഗ്രഹിക്കുന്നു. മദ്രാസിലുള്ള സകല ഡോക്ടർമാരും ശുശ്രൂഷിച്ചിട്ടും മിസ്. ഗ്ലോറിയയുടെ ആലസ്യം കുറയുന്നില്ലെന്ന് ലോനപ്പൻ മനസ്സിലാക്കി. തൽക്ഷണം രോഗിണിയെ ചെന്നുകണ്ടു. ഒറ്റനോട്ടത്താൽമാത്രം മിസ് ഗ്ലോറിയയുടെ ഭിന്നവിവരം മനസ്സിലാക്കുന്ന ഡോക്ടർ ലോനപ്പൻ, ഗവണ്മെന്റുടെ സമ്മതപ്രകാരം ഡെന്റലിൽ ശസ്ത്രക്രിയ നടത്തി രോഗിണിയെ സുഖപ്പെടുത്തി. ഗവണ്മെൻ്റ്, സ്വപുതി മിസ്. ഗ്ലോറിയ സഖം പ്രാപിച്ചതൽ അതീവസന്തുഷ്ടനായി ലോനപ്പനെ

ബ്രി. സർവീസിലേക്കു ശുപാർശചെയ്തുകൊണ്ടും അദ്ദേഹം സ്വന്തം രാജ്യത്തെ സേവിക്കുന്നതായി നാം കാണുന്നു. കോട്ടയത്തെത്തി ചാർജ്ജ് എടുത്തു. രാഷ്ട്രീയ ജ്ഞാനസമ്പാദനം കൂടി ഉദ്ദേശിച്ചാണ് ലോനപ്പൻ മദ്രാസിൽ ഹൗസ് സർജനായത്. വിദ്യാത്മി കാലത്തു രാഷ്ട്രീയ കാര്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിനു അധികാരികൾ അദ്ദേഹത്തെ അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയ സംരംഭങ്ങളിൽ വിദ്യാത്മികൾ മുകളിലും നടിക്കണമെന്ന അനുശാസനം അദ്ദേഹത്തെ പലപ്പോഴും അലട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്നത്തെ വിദ്യാത്മികൾ നമ്മുടെ പരമോന്നതരാണ് സമ്മതിക്കുന്ന യാഥാസ്ഥികർ, രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനങ്ങളിൽനിന്നും വിദ്യാത്മികളെ അകറ്റി നിർത്തുന്നതിലുള്ള അത്മമില്ലായ്മ ഗ്രഹിക്കാൻ വിചാരം. ഭരണനിപുണത, നയം, എന്നിവകളിൽ അല്പ ജ്ഞാനമെങ്കിലുമില്ലാതെ, ശുപാർശ ഒന്നുകൊണ്ടുമാത്രം അധികാരസ്ഥാനങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരുന്ന സ്രീപരഷ്വാർ തങ്ങൾക്കും അവരുടെ രാജ്യത്തിനും വരുത്തിവയ്ക്കുന്ന വിപത്തുകൾ അവർണ്ണനീയമെന്നും ഭാരതചരിത്രം പഠിക്കുന്നവർക്കറിയാം. ഇൻഡ്യ മുഴുവൻ പുറം സഞ്ചരിച്ചിട്ടുവേണം ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ എന്നദ്ദേഹം കരുതി. നാം വിചാരിക്കുന്നതുപോലെ വന്നു ഭവിക്കണമെന്നില്ലല്ലോ. ലോനപ്പൻ ശസ്ത്രക്രിയ നടത്തി മിസ് ഗ്ലോറിയായെ സുഖപ്പെടുത്തി. വീണ്ടും മദ്രാസിൽ വാസം തുടന്നു രാഷ്ട്രീയ സംഗതികൾ കൂടുതലായി ഗ്രഹിക്കുന്നു. തന്റെ പ്രിയപത്നിയെ സുഖപ്പെടുത്തിയതിന്റെ സ്മരകമായി ഒരു വീരശൂംവലു ഗവണ്മന്തനെ ലോനപ്പൻ സമ്മാനിച്ചു. ഇരട്ടക്കുഴൽത്തോക്കു ഇഷ്ടാനുസരണം ഉപയോഗിപ്പാൻ അനുവാദവും

സിലിച്ചു. ലൈസൻസു കൂടാതെ തോക്കു ഉപയോഗിപ്പാൻ ലോനപ്പനെ അനുവദിച്ചതിൽ, മൊട്ടുസൂചിക്കുകുടിലൈസൻസു വാങ്ങണമെന്നു മക്കടമുഷ്ടി പിടിക്കുന്ന ഭരണതന്ത്രജ്ഞന്മാർ പല്ലിച്ചിലേക്കു. ഗവർണ്ണർ ഹൗസിൽനിന്നും തിരിച്ചു വാസസ്ഥാനമെത്തുന്ന ലോനപ്പൻ, അപ്പോൾ കിട്ടിയ ഒരു കമ്പിയിൽനിന്നും, ഡേവി മണിയാകരുത് ദീനമാണെന്ന വിവരമറിയുന്നു. പെട്ടെന്ന് ഒരു വിമാനത്തിൽ കയറി മേളവിലാസം നോക്കി തിരുവിതാംകൂറിലേക്കു ചീറിപ്പാഞ്ഞു. അദ്ദേഹം മേളവിലാസത്തു വന്നുചേർന്നിട്ട് ഇപ്പോൾ പലദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു. ഒരു ദിവസം ലോനപ്പനും അപരനുമായി നടന്ന പ്രഭാഷണം നാമു അറിഞ്ഞിരിക്കണം.

ലോന:—ദുഃഖിച്ചു ഭവിക്കണമെന്നാണോ ജീവിതോദ്ദേശ്യം? വ്യാകുലവേഷകളിൽ ലോകക്കുളത്തിൽ എടുത്ത ചാടി കഴുത്തററം മുങ്ങണം. എന്താണു് ഒന്നും മിണ്ടാത്തതു് ?

അപരൻ:—പിതാവു മരിച്ചിട്ടില്ലാൾ പല ആഴ്ചകളായി. എന്റെ കൈയിൽ തലയണച്ചു്, മുകുളം മരിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയ്ക്കു തണുക്കുവാൻ എന്നെ തടവി മാർവോടണച്ചു പണയകയിലല്ലെ കാലയവനിക്കുള്ളിൽ അദ്ദേഹം മറഞ്ഞതു് ? ഞാൻ ആദ്യം കണ്ട മരണമാണിതു്. ഒരു ദീനമുറിയിൽ കയറുന്നതിനുപോലും ഭയന്നിരുന്ന ഞാൻ, സങ്കടം അതിന്റെ മടുക്കുടി കളയാതെ, മുഴുവൻ കുടിച്ചുതീർത്തു. പിതാവോടൊപ്പം മരിച്ചില്ലെങ്കിലും ലോകത്തിനു ചത്തവനായി ഇന്നു ഞാൻ ഇങ്ങനെ ദിവസങ്ങൾ കളയുന്നു. ഇന്നത്തേ

നിങ്ങളുടെ ആഗമനം; വീണ്ടുമെന്നെ ജീവിതമദ്ധ്യത്തിലേക്കു ക്ഷണിക്കുന്നപോലെയും തോന്നിപ്പോകുന്നു. ദുഃഖാഗ്നിയിൽ കത്തിക്കൊള്ളുന്ന എന്റെ ഹൃദയത്തെ സമാശ്വസിപ്പിച്ചാൻ സ്നേഹം നിറഞ്ഞ ഒരു ലോനപ്പനെയെങ്കിലുമുണ്ടെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം ഇന്നത്തെ നിങ്ങളുടെ ആഗമനം എന്നെ വിളിച്ചുണർത്തും.

ലോന:—എത്ര വ്യഥകളും സഹിക്കത്തക്ക ശക്തി സമയത്തിനുണ്ട്. സമയം സുഖമാക്കാത്ത രോഗമൊന്നും ഇഹത്തിലില്ല. സമയത്തെ ജയിച്ചാൻ കൂനീസിസ്റ്റത്തിനുകൂടി സാധ്യമല്ല. മഹാവ്യാധി കറക്കൊക്കെ പറ്റിയ ഒറ്റമൂലി (Talisman) സഹിഷ്ണുതയാണ്.

അപരൻ:—സമയവൈദ്യൻ ദൈവമാണ്. സഹനപരിശീലനമാണ് ചികിത്സ. അഹോ! സഹിക്കേണ്ട ഓരോ മിനിറ്റും ദൈവരം തന്നെ ലോനപ്പാ!

ലോന:—ചുരുപാടുകളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് ശരീരമല്ല; വിപരീതശക്തികളുമായി പൊരുതുന്നതു കരുത്തേറിയ മനസ്സാണ്. ആത്മീയ ശക്തികളുടെ കഴിവു നാം കാട്ടേണ്ട സന്ദർഭവും ഇതാണ്. ക്ഷീണിച്ച ദേഹത്തിൽക്കൂടികൊള്ളുന്ന ദേഹിയുടെ പ്രസരിപ്പ് ഉറച്ചിതപ്പെടുത്തേണ്ടതു് ആവശ്യമാണെന്നും.

അപരൻ:—ആപൽസമയങ്ങളിൽ സഹായംപോരാടേണമെന്ന പ്രസംഗിച്ചാൻ ആർക്കും കഴിയും. ഞാനും ഇങ്ങനെ പ്രസംഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. നേരിട്ടു ചങ്കിനു

പാഞ്ഞപ്പോൾ 'ആവൂ!' എന്നു പറഞ്ഞു വീണ്ടും ചാരുകസാലയിലേക്കു ചാഞ്ഞു. വീണ്ടും സംഭാഷണം തുടന്നു. 'സ്വപദവനത്തിൽനിന്നും പുറം തള്ളപ്പെട്ടവൻ, സ്വപനസ്സാലെ ഭേശാനത്തിൽ കഴിയുന്നവനെന്ന് വിശ്വസിച്ചുണ്ടുക വിഷമം. അഗ്നികണ്ഡത്തിൽ നട്ടവിൽ നിന്നു വെന്തെറിയുന്നവൻ ഹിമകുണ്ടങ്ങളുടെ നട്ടവിലെന്ന് എങ്ങനെ കരുതു? ക്ഷമിക്കണം. സന്തോഷം അടങ്ങിപ്പാകണം—സഹിഷ്ണുത പച്ചിപ്പെടുമ്പോൾ ഏതു വൃഥയും കുറയുമെന്ന് എനിക്കും അറിയാം. സഹനശീലം വാരിക്കേരിവിളമ്പുന്ന നാവുതന്നെ സഹിക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ—ഏതു ഗംഭീരപ്രയത്നം വേദന ജ്വരവീക്ഷയ്ക്കുപോൾ കാണാം ഭാവമാറാം!

ലോന:—ഓ:ഖാരിയുത ഉള്ളിലൊതുക്കി ഒതുങ്ങിപ്പാകുന്നതിലാണു നമുക്കുള്ള മാഹാത്മ്യം. ക്ലേശം മനസ്സിനെ, തുരുമ്പു തുരുമ്പിനെ എന്നവണ്ണം പ്രണപ്പെടുത്തും. ഓ:ഖിച്ചു കളയുന്ന ഓരോ മണിക്കൂറും പാഴാണ്. ഇക്കാരണത്താലാണ് മഹാകവി രോസററിയെന്നു അവസ്ഥരിക്കേണ്ട എന്നഭ്യർത്ഥിക്കുമ്പോൾ തന്നെ, പ്രസ്തുത അനുസ്മരണ ക്ലേശഭൂയിഷ്ടമാകുന്ന പക്ഷം പെട്ടെന്നു തന്നെ വിസ്മയിച്ചും ക്ലേശം മറന്ന് പുഞ്ചിരിചൊരിഞ്ഞു മുൻപോട്ടുതന്നെ കതിച്ചു പായാൻ തന്റെ കവന പാരാലോകത്തോടു അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടുള്ളതും.

അപരൻ:—പരമാർത്ഥമാണ്. രോസററി ചൊരിയുന്ന ഈ കവിത പലപ്പൊഴുമെന്നെ ആനന്ദിപ്പിക്ക

ന്നുണ്ട്. എന്തിനു യുക്തിവാദം? ക്ഷമയാണു ഭൂഷണം. മനുഷ്യരെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുന്നവർക്ക് ഇഹലോകവാസം ആനന്ദപ്രദമെന്നു തോന്നിയേക്കാം. സന്തോഷരസമാനീരകടം തുളുമ്പുന്ന ഒരു നാടകമായി ജീവിതത്തെ ഇക്കൂട്ടർ വ്യാഖ്യാനിച്ചെന്നുവരാം. അഹോ! എന്നാൽ വാസ്തവം എത്രയോ വ്യത്യസ്തമാണ്. ഇടവിടാതുള്ള അലച്ചിലുകളിൽ തകൻ ജീവിതം തുടരുന്ന മനുഷ്യൻ, ഭൂമിയാണു നരകമെന്നു കരുതുമെങ്കിൽ എന്താണിത്ര അത്ഭുതം? മഖസ്തുതി, വഞ്ചന, കൂട്ടക്കൊല എന്നിവ ഓരോന്നും ഒന്നിച്ചും ഒറ്റതിരിഞ്ഞും നടമാടി, നിരപരാധികളെ തകർത്തുകൊണ്ട് തഴച്ചുവളരുന്ന ഒരു മഹാ ഓജഡി (Tragedy) യാണ് ഇന്നത്തെ ജീവിതം.

ലോകം:—ശരി. എന്നാൽ നമ്മുടെ ക്ലേശങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ച് പൊന്തിക്കയോ സുഖങ്ങളോയ്ക്ക് മതി മറക്കയോ നാം ചെയ്യേണ്ടതില്ല. ദൈവചിന്തയ്ക്കിന് കീഴ്പ്പെട്ട് നമ്മുടെ കടമ നിർവ്വഹിക്കുക മാത്രമാണ് സാക്ഷാൽ ജീവിതം. എന്നാൽ ഇന്നത്തെ എന്റെ ആഗമനോദ്ദേശം ഞാൻ പറയാം. ഇക്കാര്യം ശ്രവിച്ച് വേണ്ട ആനുകൂല്യങ്ങൾ ചെയ്യണം. എനിക്ക് ഇന്ന് വയസ്സ്, ഇരുപത്തുനാലാണ്.

അപരം:—വളരെ സന്തോഷം. ഞാനും ലോകപ്പനോടുകൂടി സന്തോഷിക്കണം അല്ലേ? നിങ്ങളുടെ പിറന്നാൾ എനിക്കും പിറന്നാൾ. ഇന്ന് എന്നെ കോട്ടയത്തിന് ക്ഷണിക്കരുത്. കടന്നുബ്ബിയിൽ

മുങ്ങിപ്പൊങ്ങുന്ന എന്റെ സമ്പന്നമൂലം മറു മി
ത്രങ്ങൾക്ക് സംശയങ്ങൾക്കിടയുമാകും. ഇന്നത്തെ
ചടങ്ങിൽ എനിക്കും പങ്കുണ്ട്.

ലോന:—വരണമെന്ന് നിർബന്ധിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ
ഒരു കാര്യം ഇപ്പോൾത്തന്നെ തീർച്ചയാക്കണം.

അപര:—എന്താണ് കാര്യം? കേൾക്കട്ടെ. വിദ്യാ
ഭ്യാസം കഴിഞ്ഞു. ജോലികിട്ടി, കല്യാണാലോ
ചന തുടങ്ങി എന്നു വരാം.

ലോന:—കല്യാണ ഇടക്കാർ യുവതീയുവാന്മാരെ തേടി
നടന്ന് റബർകൃഷിക്കാരേക്കാൾ മുതലെടുക്കുന്നത്
എനിക്കും അറിയാം. കൂടുതൽ പണമുള്ളിടത്തു്
ഇടക്കാരുടെ കൂട്ടം. യുവതീയുവാക്കളുടെ ആനുകൂല്യം
നോക്കുന്ന ഇടക്കാർ മുറിന്റെ 'യൂറോപ്യ'
(Eutopia) യിൽ ഒളിഞ്ഞിരിപ്പുണ്ടാവാം. ഇടക്കാർ
പലരെയും പറയുന്നുണ്ട്. ഏകദാർശ്യതയാണ്
ക്രിസ്തീയ ആദർശം. അതുകൊണ്ട് ഒന്നിനെ—ഞാൻ
കോട്ടയത്തു ഒരു പെൺകുട്ടിയെ കണ്ടു.

അപര:—'കോട്ടയത്തു്' ധാരാളം പെൺകുട്ടികളുള്ള
പ്പോൾ ഒന്നിനെ മാത്രം കണ്ടെത്തുവാനു് കാര
ണം! ഞാൻ അവിടെ പല പെൺകുട്ടികളേയും
കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞു പിരിച്ചു.

ലോന:—ഞാൻ കണ്ട പെൺകുട്ടി വിനാവിളംബം
എന്റെ സഹധർമ്മിണിയാകണം. ആദ്യം കണ്ട
പ്പോൾ തന്നെ ഞങ്ങൾ കാമിനീകാമകന്മാരായി
പകർന്നു.

അപരം:—ഇത്ര ചെട്ടെന്ന് നിങ്ങളുടെ ഹൃദയം കവ
 ന്നേടുത്ത സ്ത്രീ എന്താണ്? ഒരു സ്ത്രീയുടെ ഒര
 നോട്ടത്തിൽ കുടുങ്ങിയ നിങ്ങൾ ഇത്ര സാധുവോ?

ലോന:—മുകളും അൻമാഗത്തിൽ കുടുങ്ങി ഭാര്യത്വജീ
 വിതം കഴിക്കുന്നത് നാം കാണുന്നില്ലേ? പാസ്വ
 രാൻമാഗം നമ്പൻ മാത്രമേ വെളിപ്പെടുത്താൻ
 ത്രാണിയൊള്ളൂ എന്നു ഞാൻ ശരിക്കുന്നില്ല. എന്റെ
 അനുഭവം മറിച്ചാണുതാനും. സൈപരസംഭാഷ
 ണം കൂടാതെ മനുഷ്യഹൃദയത്തിന് അൻമാഗം
 വളർത്താൻ പാടുണ്ടെങ്കിൽ ചെല്ലമ്മ അവളുടെ
 സജീവപ്രേമം കുറിക്കേണേ ധരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.
 കുറിക്കു ഞാൻ ധരിക്കുന്നുമുണ്ട്.

അപ:—മിസ് ചെല്ലമ്മ! എന്നിങ്ങ് ഒരു ചെല്ലമ്മയെ
 പരിചയമുണ്ട്. അവളോ റിസ്സസ് ലോനപ്പൻ?
 മി. വക്കപ്പന്റെ ഏകസന്താനമാണവൾ.

ലോന:—എന്റെ പ്രണയിനി ആ മിസ് ചെല്ലമ്മ
 തന്നെ. മറ്റു പെൺകുട്ടികളിൽ കാണുന്ന മിടു
 വിദ്യകളൊന്നും ചെല്ലമ്മക്കു പരിചയമല്ല. കണ്ട
 മാത്രയിൽ ചങ്ക് തുറന്നു സധൈയ്യം അവൾ എ
 ന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട്. അവളുടെ നിമ്ബലത
 പരിപാലിപ്പാൻ, വേണ്ടി ഹന്നാൽ മദ്ധ്യന്തരറാണ്ട
 കളിൽ യൂറോപ്പിൽ നടപ്പിലിരുന്ന നയ്ററു
 സംഘടന (Knights) പുനർജീവിപ്പിച്ചു ചെല്ല
 മ്മയ്ക്കുവേണ്ടി ധീരധീരം ഞാൻ സമരം ചെയ്യും.

അപ:—കാമദേവൻ അറിയാത്ത മണിക്കൂറിൽ നമ്മെ
 പിടികൂടും. ലോനപ്പാ, 'കുട്ടികളെ പനിച്ചാൽ
 കണക്കല്ല, കിട്ടുമെന്നാകിലേ മോഹം തുടങ്ങൂ'.

നിങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സ്നേഹം സുദൃഢമെങ്കിൽ ദൈ-
 വം നിങ്ങളെ ഭയ്യാതികളായി ഉയർത്തട്ടെ; വിവാ-
 ഹിതനല്ലാത്ത ഞാൻ മറെറൊരു ഭാര്യയോടൊന്നു
 മാണു നിങ്ങൾക്കു നൽകുക? ചെല്ലമ്മ വേലന്തറ
 മാത്തുണ്ണിയുടെ സോദരപുത്രിയാണ്. ഭയങ്കര ഒരു
 വസ്തുതക്കും ലോനപ്പൻ നടത്തണം. മാത്തുണ്ണിക്കൂടെ
 വിട്ടുപോകട്ടെ. പോകുമ്പോൾ അതിലും ഭയങ്കരൻ
 മക്കോയ! മകനും. ചെല്ലമ്മ കോടതിവളപ്പിനു
 മുമ്പിൽ ജന്മനാ വളരുന്ന ഒരു പെൺകൊട്ടിയാണ്.
 മയ്യോടൊന്നു പകുതി സ്വത്തു തരാത്തപക്ഷം പൊതു-
 തി നമുക്കു സമ്പാദിക്കണം—നിരാശവേണ്ടോ. എ-
 നിങ്ങളെ സാധിനശക്കുതി മുഴുവൻ ഞാൻ പ്രയോ-
 ഗിക്കുമെന്നു ചെല്ലമ്മയോടു പറയണം. അത്യാ-
 പത്തിലാണ് ലോനപ്പന്റെ ചങ്കടത്തേതു്. ചെ-
 ല്ലമ്മയും താൻമറയുള്ള വിവാഹം നടക്കുന്നതുകൊണ്ടും
 മാത്തുണ്ണിയും മക്കോയയും നിങ്ങളെ ഭോഷിക്കും—
 അപ്പനും മകനും ഒന്നുചേർന്ന് നമ്മെ വിഴുങ്ങാൻ
 വിറഞ്ഞു കൂടും. വരാൻപോകുന്ന സംഗതികൾ
 ഒരോരോന്നും പറയുന്നതിൽ ഭീരുത്വമെന്നിൽ ആരോ-
 പിടുകൂടാ. വാക്കുകളേക്കാൾ കൂടുതൽ പ്രവൃത്തി
 എന്നിൽനിന്നും പ്രത്യാശ കാം. ഇന്നു പ്രവത്തി-
 പ്പാനുള്ള ദിവസങ്ങളാണ്—വാക്കുകൾക്കു വലിയ
 പ്രാമാണ്യം ഇക്കാലങ്ങളിൽ നൽകേണ്ടതില്ല.
 മാത്തുണ്ണിയെ കണ്ടു ചെല്ലമ്മയുടെ വീതം പകുതി
 സ്വത്തു് ഭാഗിച്ചുകൊടുപ്പാൻ നേരിട്ടു ഞാൻ പറ-
 യും. പ്രതിസ്ഥാനത്തു നിൽക്കിക്കൊണ്ടു വാദി വക്കീ-
 ലായി ക്രോസ് നടത്താൻ എന്നു ക്ഷണിക്കരുതെ-
 ന്നും ഞാൻ പറയും. ഹൈന്ദവമായി ഉടൻ വിവാ-

ഓം നമഃ ശിവായ. തോബിയോസ് കണ്ണങ്കളം മാത്തു
 ണ്ണിയുടെ തത്തയാണ്. തോബിയോസിന് കാണൻ
 ലോ (Canon law)—മാത്തുണ്ണിയാണ്. സപായിന
 ശക്തി പ്രയോഗിച്ചുവേണം വിവാഹം നടത്താൻ,
 ലോനപ്പനുമായി ഏറ്റുമുട്ടുമ്പോൾ ധർമ്മമെന്നെ
 ന്ന മാത്തുണ്ണി പഠിക്കും—നീണ്ടാൻ നാം തമ്മിലുള്ള
 ഇഷ്ടം ഇതുപെട്ടെന്നു മറന്നു ചെല്ലുമയെ ചിന്തിച്ചു
 ദിവസങ്ങൾ കളയുന്നതു ശരിയോ? കൃതഘ്നത—
 ഇതു കാരണമാക്കി ലോനപ്പനെ ശത്രുവായി കരുതു
 വാൻ എന്നിങ്ങ ഭണ്ഡാലയമെങ്കിലും മിത്രമായിട്ടൊ
 ടെണ്ണുന്നമില്ല—എന്നു പറഞ്ഞു വീണ്ടും ചിരിച്ചു.

ലോന:—ചെല്ലുമായിലുള്ള എന്റെ അനുരാഗം ഒരു
 റോമാൻസ് (Romance) ആണെന്ന് തെറ്റിദ്ധരി
 കരുതു്.

അപര:—സത്യമുള്ളതുകരുതുന്നതിനാത്രം ദിവസങ്ങൾ
 പാഴാക്കുന്നവരുല്ല ലോനപ്പനും ചെല്ലുമയെന്നും
 എന്നിക്കറിയാം.

ലോന:—അവിഭാജ്യമായ ഒരു കെട്ട് ചെല്ലുമയുമായി
 എന്നെ ബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശക്തിയേറിയ ഇരകെട്ട്.
 പൊട്ടിച്ചു പറത്തുവരാൻ ഞാൻ ഇന്നും ആളല്ല
 തന്നെ. ചെല്ലുമയും ഞാനുമായുള്ള നിവ്യാജ
 സ്നേഹം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം ലോന
 പ്പനേപ്പോലെ മണിയംകരനെ വണങ്ങുന്ന മറ്റൊ
 രുമിത്രം ഭൂമിയിൽനിന്നും ധരിക്കണം!

അപര:—അപൽസമയത്തു്—അത്യാപത്തുവരുമ്പോൾ
 നയനങ്ങൾ ഉച്ചിയിൽനിന്നു നട്ടംകറങ്ങുമ്പോൾ—

സ്നേഹിതരാരെന്നും ശത്രുക്കളാരെന്നും മനസ്സിലാക്കാം. ശത്രുവോ മിത്രമോ ഞാൻ എന്നുള്ള വാസ്തവം കാട്ടുവാനുള്ള സന്ദർഭം വന്നുകഴിഞ്ഞു, അനന്തരം അദ്ദേഹം വിചാരമഗ്നനായി നിന്നു. വീണ്ടും പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. 'അനുരാഗത്തിൽ അകപ്പെട്ടാലുള്ള സ്ഥിതി ഭയനീയമാണ് ലോനപ്പം! ചെല്ലമ്മതന്നെ എന്റെ ഒന്നാമത്തെ ലേഡിഫ്രണ്ട് (Lady friend). കാണട്ടെ സത്യമോ. അസത്യമോ ജയിക്കുന്നതെന്ന്; ധർമ്മമോ അധർമ്മമോ വിജയിക്കുന്നതെന്ന്'.

ലോന:—'മാനമ്മാളാണ് ചെല്ലമ്മയുടെ അമ്മ. ഞാൻ മാനമ്മാളിന്റെ ദീനവാതെ അറിഞ്ഞത് ഒട്ടവിലാണ്. എന്റെ ശുശ്രൂഷയിൽ രോഗിണി മരണത്തിൽനിന്നും ദൈവസഹായത്താൽ രക്ഷപ്പെട്ടു. മാനമ്മാളിനെ പരിചരിക്കവെ, ചെല്ലമ്മയുമായുള്ള പരിചയം സ്നേഹമായും സ്നേഹം പ്രണയമായും പകർന്നു വാസ്തവം മറയ്ക്കുന്നില്ല. ഓരോ ദിവസവും ഞങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള കൂടിക്കാഴ്ച സുയ്യോഭയമായും അനന്തരമുള്ളവേർപാട് ഇരുളായും തോന്നിത്തുടങ്ങി. ഇനിഞാൻ നിൽക്കട്ടെ. ലോനപ്പൻ സ്ഥലവും വിട്ടു. അല്പംകഴിഞ്ഞു ശുഭവേസ്രമണിത്തു് അപരനും എവിടേയ്ക്കോ ഏകനായി പോകയും ചെയ്തു. കഥയിൽ കാണുന്ന അപരൻ ആരെന്ന് യഥാവാസം മനസ്സിലാക്കും. അവിവാഹതരായയവമിത്രങ്ങൾ ഇവർ തമ്മിലുള്ള ഒരുവിവാഹലോചനയാണ് ഇപ്പോൾ നാം വായിച്ചത്. ഇരുവരും അനുരാഗത്തിൽ അകപ്പെട്ടവരുമാണ്. അപരന്റെ അനുരാഗസംഗതി ലോനപ്പന് അറിഞ്ഞുകൂടാ. വിവാഹ

സംഗതി അവിവാഹിതരായി ആലോചിക്കുന്നതു സൂക്ഷിച്ചുവേണം. വിവാഹജീവിതത്ത് പ്രവേശിച്ചാൽ നഷ്ടപ്പെടുന്ന യുവതീയുവാക്കൾ കടംബജീവിതത്തിൽ തഴമ്പിച്ച സ്രീപുരുഷന്മാരുടെ പ്രായോഗികജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കുന്നതു കൂടുതൽ പ്രയോജനകരമാണ്. അവിവാഹിതനെന്ന കിലും, അന്യരുടെ വിവാഹജീവിതം കണ്ടും കേട്ടും ഉറപ്പിച്ചും ധാരാളം പരീക്ഷണം നടന്ന ഒരു യുവകേസരിയാണ് അപരൻ എന്ന നാം സമ്മതിക്കണം. അപരൻ അന്തരാഗിയെന്ന വാസ്തവം വായനക്കാർ ഗ്രഹിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണ്. വാക്കിലും പ്രവർത്തിയിലും വ്യക്തിത്വം പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു, ജീവിതം തനിക്കു പ്രത്യക്ഷമാകുന്ന രീതിയിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചു ചുവടു തറയിലൂന്നി, വിണ്ണിനെ മണ്ണിലേക്കുകർഷിച്ചുകൊണ്ടു സദാ മുദുമന്ദഹാസവും തുകിനമുടൈ മുൻപിൽ നില്ക്കുന്ന അപരന്റെ അതിരറ്റ നർമ്മസേവനം ക്രമേണ നമുക്കു അനുഭവമാകും.

അദ്ധ്യായം ൮

ഡേവി

വിതാവിന്റെ ആലസ്യമറിഞ്ഞു എ. സി. മണിയങ്കരൻ ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നും വിമാനമാർഗ്ഗം പുറപ്പെട്ട വിവരവും കമ്പിമാർഗ്ഗം ലോനപ്പൻ ഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ഇന്നേദിവസം മേളവിലംസത്തു് സദാ ആളുകൾ

വന്നും പോയുമിരിക്കുന്നു. മേളവിലാസം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു കടമാളൂർ റോഡ് നീലിമംഗലം കോട്ടയം റോഡിനോടു് സംയോജിക്കുന്ന കടമാളൂർക്കവലക്കു പടിഞ്ഞാറു വടക്കുവശമാണു്. റോഡിൽനിന്നും വസതിയിലേക്കു് റോഡുള്ളതുകൊണ്ടു് ബംഗ്ലാവു മുററുവരെ സൈപരമായിവരാം. തെക്കു്, പ്ലാവു്, ആഞ്ഞിലി, തമ്പകം, തേക്കു് മുതലായ വൃക്ഷങ്ങൾ തോട്ടത്തിന്റെ നാലുവശങ്ങളിലും ധാരാളമുള്ളതിനാൽ പൊടിയുടെ ശല്യമില്ല. വൃക്ഷങ്ങളെ തുടന്നു നിരനിരയായി വളരുന്ന ചെടികളിൽനിന്നും ഓരോതരത്തിലുള്ള പുഷ്പങ്ങൾ വികസിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇരുവശത്തേക്കുപെ മലക്കെ തുറക്കാവുന്നതും വിചിത്രരീതിയിലുള്ളതുമായ ഒരു ക്രോസ് ബാർസ് പടി കടന്നാൽ മേളവിലാസമുററമെന്നും, മുററത്തു നാലുചുറ്റും വളരുന്ന റോസ്, പിച്ചകം, മുല്ല, എന്നീ ചെടികൾ പുഷ്പങ്ങളും വഹിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്നതു കാണാം. മെച്ചമായി ട്രിം ചെയ്ത ചെടികളുടെ ഭംഗി ചേതോഹരമെന്നേ പറയേണ്ടൂ. വാർകൂന്തൽ ട്രിം ചെയ്തു് സൂരികളുവരെ പുരുഷരാക്കുന്ന ഏതോ ബാർബർ മേളവിലാസം തോട്ടക്കാരനോ എന്നും സംശയിക്കണം. മദ്രാസ് റവന്യൂ ബോർഡ് അക്രേപറിയം (മത്സ്യസംഭരണ ശാല) എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളെ നിർണ്ണയിക്കുന്ന അക്ഷരച്ചെടികളെന്താണു് 'മേളവിലാസം' പച്ചപ്പല്ലികളിൽ മേഞ്ഞിട്ടുള്ള കാഴ്ച കാണികളെ ഹാൽ ആകർഷിക്കും. ചെടികൾകൊണ്ടുള്ള ഇമ്മാതിരി വിചിത്രവേല മേളവിലാസത്തു മാത്രം കാണാം. ഓരോ ഭവനത്താൽ മുൻവശത്തു് ഇമ്മാതിരി അക്ഷരച്ചെടികൾ വളർത്തുന്ന പക്ഷം കത്തകക്കാരിൽനിന്നും തടി അന്യായവിലക്കുവാങ്ങി ബോർഡുകളുണ്ടാക്കേണ്ട ആവശ്യം നേരി

ടുന്നതല്ല. എന്നതന്നെയല്ല, അക്ഷരച്ചൈദിഗ്ദ്ധതയ്ക്ക് ബാലവല്ലികളിൽ അക്ഷരജ്ഞാനമുളവാക്കാൻ കൂടുതൽ പ്രയോജനകരവുമാണ്. വടക്കൻ തിരുവിതാംകൂറിൽ മേളവിലാസത്തോടൊപ്പം ഒരു കെട്ടിടമില്ല. ഇപ്പോളു് പഠക്കുമെന്നു തോന്നും; എന്നാൽ ഒട്ടു പഠക്കുന്ന മില്ല. പാശ്ചാത്യപരരസ്സു ആദർശാനുസരണം തീർത്തിട്ടുള്ള ഒരു രണ്ടുനില കെട്ടിടമാണു മേളവിലാസം. മേളവിലാസ നിർമ്മാണവായ ശങ്കുണ്ണി, വിശ്വകർമ്മാവിന്റെ കേളാവതാരമാണെന്നു പറക്കെ സംസാരിച്ചുണ്ടു്. എങ്കിലും ശങ്കുണ്ണിയുടെ കയ്യിൽനിന്നു, രാജസ്ഥാനമെത്തിപ്പാൻ വഴികാണാതെ താൻ വലയുകയാണു്. എന്തിനേറെപ്പറയുന്നു—നവയുവനവും വന്നതികഞ്ഞു നാൾതോറും വളരുന്ന ഒരു മഹിളാമണിയെപ്പോലുണ്ടു് മേളവിലാസം ലാലസിപ്പു.

കഥ ആരംഭിക്കുന്ന ഇന്നേദിനം മേളവിലാസത്തു് എന്തിനു ജനകൂട്ടം? ഗൃഹനാഥകൻ ഡേവി മണിയാകരൻ പ്രപഞ്ചത്തോടു് യാത്രപറഞ്ഞു പിരിയുന്ന സമയമാണു്. ആലസ്യം ഒന്നിന്നെന്നു് വർദ്ധിക്കുകയാൽ തന്റെ കനിവുപത്രനെ കാണാൻള്ള ആഗ്രഹം മുഴുത്തു വിവരം എ. സി. മണിയാകരനെ കമ്പിമുലം അറിയിച്ചിട്ടുണ്ടു്, ഡേവിക്ക് തങ്കച്ചെന്നും മണിയാകരനെന്നും രണ്ടു പുത്രന്മാരും അച്ചാമ്മ എന്ന ഒരു പുത്രിയുമാത്രമേ സന്താനങ്ങളായുള്ളൂ. പാരമ്പര്യമെല്ലാം മറന്നു് തന്റെ രണ്ടാമത്തേ പുത്രനെ ആദ്യം മുതൽ അദ്ദേഹം 'മണിയാകരൻ' എന്നെന്ന് ഓമനപ്പെരായി വളിച്ചിരുന്നു. തങ്കച്ചൻ കുടുംബജോലിയിൽ ഏർപ്പെട്ടു് ഡേവിയോടു കൂടി താമസിച്ചു. അച്ചാമ്മയെ തങ്കച്ചൻ വിവാ

ഹരവും ചെയ്തു. തള്ള നേരത്തേ മരിച്ചുകിട്ടിയ പുനർവി
വാഹം നടത്താതെ തന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങളെ പരിചരിച്ചു
കൊണ്ട് ഡേവി ജീവിച്ചുവന്നു. ഇളയമകൻ മണിയാക
രൻ ബി. എ. പാസ്സായശേഷം ബാരിസ്റ്റർ പരീക്ഷയ്ക്ക്
പഠിപ്പാനായി ഇംഗ്ലണ്ടിനു പോയി.

തന്റെ അറുപത്തഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിലാണ് ഡേ
വി ഭീനബാധിതനായത്. താൻ ഭീനകിടക്കയിലാകുന്ന
തുവരെ താൻതന്നെയാണ് സമത്വമാവണ്ണം കടംബ
രണം നടത്തിവന്നത്. കടംബരണം താൻ ഏറ്റെടു
ത്തപ്പോൾ മേളവിലാസം വളരെ ശോഷിച്ചിരുന്നു.
സ്ഥിരപരിശ്രമവും ആർജ്ജവബുദ്ധിയും മൂലം നല്ല
സ്വസ്ഥത സമ്പാദിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിന് അധിക
നാൾ വേണ്ടിയില്ല. അദ്ദേഹം പല പുതിയ
സംരംഭങ്ങളിലും പ്രവേശിച്ചു തന്റെ ധനാഗമമാഗ്ന
ങ്ങളെ വെട്ടിത്തുറന്നു. ഡേവിയുടെ പ്രസരിപ്പ് യുവാക്ക
ന്മാർക്കുപോലും ഉത്തേജനം നൽകി. പരസമത്വ
വർഗ്ഗീയ പ്രാതിനിധ്യം, അഖിലകേരള കത്തോലിക്
കോൺഗ്രസ്സ് പരിഷ്കരണവിഷയത്തിൽ പ്രദർശിപ്പി
ച്ച വ്യക്തിത്വം, കേരളസാഹിത്യപരിഷത്ത്, പ്രായോ
ഗിക വിദ്യാഭ്യാസപ്രചരണം, വർഗ്ഗീയ പട്ടാള വിധവം
സനം, എന്നിങ്ങനെ പല സംരംഭങ്ങളിലുമേർപ്പെട്ട
തന്റെ പ്രതിഭാവിശാസം ചൊരിഞ്ഞിരുന്ന ഒരു മഹാ
നാണ് ഡേവി. സമത്വനായ വക്കീൽ, ബാങ്കർ, തോ
ട്ടുടമസ്ഥൻ, പ്രജാസഭ, നിയമസഭ എന്നിവയുടെ
കോട്ടയം പ്രതിനിധി എന്നീനിലയിലും അഖിലകേരള
കുലീനസംഘാലയക്കമ്മിറ്റിയിലും, നാട്ടിൻനാട്ടാക്ഷം
വേണ്ടി അദ്ദേഹം ആവോളം പ്രയത്നിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശ്രീമൂലം

പ്രജാസഭ, നിയമനിർമ്മാണസഭ, എന്നീ രാഷ്ട്രീയ സമിതികളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രൗഢഗംഭീരമായ സ്വഭാവം മണിനാടംപോലെ മുഴങ്ങി രാജ്യമാസകലം മാറ്റം കൊണ്ടു. രാജ്യത്തിന്റെ വിപത്ത്ഘട്ടങ്ങളിൽ പലപ്പോഴും അദ്ദേഹം ചങ്കുതുറന്ന് രാജ്യസേവനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹമാണിപ്പോൾ അന്ത്യശ്വാസം വലിക്കുന്നത്. ഡേവി ദൈവവുമായി കണക്കുപറഞ്ഞൊഴുകുന്ന മണിക്കൂറുകളാണിവ.

ലോനപ്പൻ രോഗിയെ മുറയ്ക്ക ചികിത്സിച്ചതുങ്ങി. തന്റെ ചികിത്സയിലും ഭിന്നത്തിന് സാരമായ കറവൊന്നുംകണ്ടിരുന്നില്ല. ഭിന്ന അപകടകരമെന്ന് അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി ചഞ്ചല ചിന്തയുമായി. ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നും തിരിച്ച് എത്തുന്ന മണിയാകരനെ കാണാനും ഡേവിയെ ആശ്വസിപ്പിപ്പാനുമാണ് മേളവിലാസത്തു് ഇനിതാ ആൾകൂട്ടം. മണിയാകരൻ ഇപ്പോൾ വരും ഇപ്പോൾ വരും എന്ന് ഇളയ ആശയിലാണ് ഓരോരുത്തരുടേയും നില. ഡേവിക്ക് മരണം വലിച്ചുവരുന്നു. ബോധം വീഴുമ്പോഴെല്ലാം 'മണിയാകരൻ കണ്ടെത്ത'ന്നു വിളിക്കും. പിതാവും പുത്രനും തമ്മിൽ കാണുന്നതിന്മുമ്പ് ഡേവി മരിക്കുന്ന പക്ഷം അതോ! എന്നഭാവത്തിൽ ലോനപ്പൻ ഓരോ നിമിഷവും എണ്ണിത്തള്ളി. തന്റെ കൈത്തണ്ടിലുള്ള സ്വർണ്ണഘടികാരത്തേ അദ്ദേഹം ക്രമത്തിലധികം കലമ്പുന്നുമുണ്ട്.

അദ്ധ്യായം ൯

മരണം

ബാരിസ്റ്റർ പരീക്ഷയുടെ ഫലം ഇന്ന് പരസ്യം ചെയ്യും. എ. സി. മണിയാകരൻ പ്രഭാതത്തിൽ തന്നെ ദേവാലയത്തിലേക്ക് പോയി. തിന്റെ വാസസ്ഥാനമെത്തി തന്നാണു് ബാരിസ്റ്റർ പരീക്ഷക്ക് ഒന്നാമനെന്ന സന്തോഷവർത്ത അറിഞ്ഞു. സ്റ്റേജിതന്മാരുമായി മേളമാണു്. നേരം മണി പതിനൊന്നടിച്ചു. അടുത്ത നടക്കുൻപോകുന്ന ഡിന്നറിനു് പോകാൻ അദ്ദേഹം തയ്യാറാകുന്നു. അതാ അപ്പോൾ ഏതാനും കമ്പികൾ ആഗതൻ അദ്ദേഹത്തെ ഏല്പിച്ചു. അന്നുമോടെ കമ്പികൾ ഒന്നെന്നായി അദ്ദേഹം വായിച്ചുതള്ളി. 'എന്തിനാ അന്നുമോടിപ്പാൻ? പരീക്ഷയിൽ പ്രശസ്തവിജയം നേടാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നില്ലല്ലോ. ഒന്നാമനായി ജയിച്ചതത്രെ ഖ്യാതിയായി ഞാൻ കരുത്തില്ല. പരീക്ഷക്കു കിട്ടുന്ന മാർക്കുനോക്കി രാജ്യഭരണം ഇക്കൂട്ടരെ ഏല്പിക്കുമുലം സാമ്രാജ്യത്തിനു് ഒരു വിപൽ ഘട്ടം ആസന്നമാകുന്നു. തന്റേടികളാലും വിദ്യാർത്ഥിജീവിതത്തൽ പരീക്ഷയിൽ ഒന്നാമനാകാൻ തരമില്ല. പേരിനു് കടന്നുകൂടാൻ മാത്രം കൊതിച്ചിരുന്ന ഞാൻ ഒന്നാമനായി പാസ്സായതു് എനിക്കുതന്നെ അതൂതത്തേക്കുൾ ആശങ്കയ്ക്കാണ് വകാശം. ഇതുകൾ പരീക്ഷക്കുള്ള മാർക്കുനോക്കി പ്രവർത്തനരംഗത്തുനിന്നു് എന്നെയും നീ അകറ്റരുതെ, സർവ്വകലാശാലകളിൽ നിന്നും പുറത്തുവരുന്ന ഒന്നാമന്മാരുടെ ഭരണം മൂലം

ഭൂമിയിൽ ഇന്നത്തെ ഭരണരീതികളെ ഭൂമിയിൽ കഴിയുന്ന
 എനിക്കും, ഒന്നാംസ്ഥാനം നൽകി എന്നെ നിശ്ചിയിച്ചതെന്ന് വരുമോ? വന്നതു വന്നു. പ്രവർത്തനരംഗ
 ത്തിൽ എന്റെ എളുപ്പം ഞാൻ അകലുന്നില്ല. എത്ര പ്രശ
 സ്തമായ വിജയമായിരുന്നു ലാബർമാരിൽ ഇരു
 ന്നു തുരുമ്പിക്കുന്നതിനോ ചട്ടക്കൂട്ടുകളിൽ കിടന്നു
 ചാകാതെ ചാകുന്നതിനോ മറ്റും ഒന്നാമന്മാരോടൊപ്പം
 ഞാൻ തയ്യാറല്ലെന്ന് ലോകത്തേക്കിതം ഏറ്റുപറയാം.
 ലോകർ അതു കേൾക്കണം. പരീക്ഷ പ്രസവിച്ച
 ഒന്നാമന്മാരെ അവരുടെ ഭൂമിയിൽ ഭരണരീതികളോടു
 കൂടി തള്ളിമാറ്റി തന്നേടമായി ജീവിച്ചു രണ്ടാമന്മാ
 രായി കണക്കാക്കിയിരുന്ന പരമയോഗ്യവർപ്രവർത്തന
 ത്തിനു ചേക്കാത്ത ചേർപ്പേന്ന് അണിനിർത്തുന്ന ദിവസങ്ങളാ
 ളായിവ. പരീക്ഷയിൽ പ്രശസ്തിനേടുന്നവർപ്രവർത്തന
 ലോകത്തു കൊള്ളരുതാത്തവരാണെന്ന് ഇന്നത്തെ അവ
 രുടെ ഭരണം ലോകരെ ഇനിയെങ്കിലും ഉണർത്തുമെങ്കിൽ
 ഉണർത്തട്ടെ എന്നിരിക്കിലും കരഗതമായ വിജയം-പ്രയത്ന
 തേക്കവിത്തുള്ള ഫലപ്രാപ്തിയിൽ—എന്തിന് ഞാൻ
 നിരസം ചെയ്തിരുന്നോ. ആനന്ദിക്കത്തന്നെ—മണ്ടന്മാർ ര
 ണ്ഡാമന്മാരായെക്കുമോ എന്നു ഭയന്ന് ഒന്നാമന്മാരായി
 നടിച്ച ദിവസങ്ങൾ പാഴാക്കും. സമത്വം രണ്ടാമന്മാര
 വർ ഒന്നാമന്മാരായും അവർ നില്ക്കുന്ന തറകളേയുമാര
 ന്, യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒന്നാമന്മാരായി ജീവിതത്തിൽ സ്ഥാ
 നംപിടിക്കുന്ന സംഘടനമിതാസമാരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു.
 ഒന്നാമന്മാരായി പാസ്സായ ഞാനും മണ്ടന്മാരുടെ ഗണ
 ത്തിൽ ചേർന്ന് അധഃപതിക്കാതെ, രണ്ടാമന്മാരോടുകൂടി
 ശക്തി സംഭരിക്കണം. പ്രസരിപ്പുള്ള യുവതീയുവാക്ക
 ളെ രണ്ടാമന്മാരായി എണ്ണിത്തള്ളി മണ്ടന്മാരെ ഒന്നാമ

നാരാക്കി രാജ്യം അവരുടെ ഭരണത്തിന് വിട്ടുകൊടുത്തു
 വാൽ രാജ്യങ്ങളിന്നു കത്തഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്നതു നമുക്കു കാ
 ണം.—എന്നിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചുവസാനിച്ചതും അടുത്ത
 കമ്പി പൊട്ടിച്ചു വായിച്ചതും ഒന്നിച്ചുകഴിഞ്ഞു. സ്വ
 പിതാവിന്റെ ദീനവാത്ത് ഗ്രഹിച്ചുദ്രോഹം അപ്രതിഹ
 തമായ ആലസ്യത്തിനധീനനായി നിലപെട്ടു. വി
 ജയവാത്ത്യെ തുടർന്നുണ്ടായ ഡേപിയുടെ ദീനവാത്ത് എ
 തുമാത്രം അദ്ദേഹത്തെ പരിതപിപ്പിച്ചിരിക്കണം. സ
 നോഷമണ്ഡപത്തിന്നുച്ചിയിൽ തെളുത്തു വിളങ്ങി
 വിലസുന്ന പൊൻതാഴികക്കുടങ്ങളിലൂടെ ഒരു പൈത
 ലേനോണം തുളുചാഞ്ചാടി തത്തിക്കുളിച്ചിരുന്ന മണി
 യാകരൻ, അതെ നിലയിൽ ചേതോഹരമായ ആ മാളി
 കയോടു കൂടി പൊട്ടുന്നനവെ തന്നെക്കിടന്നു നിലനിർപ്പാ
 യി കിടക്കണമെന്നുള്ള ദർവിധി ശാസനം അഹം
 ഭരണമെങ്കിലും ജീവിതത്തിൻ കാതലും ഇതുതന്നെ
 ആവാം. ലോകജീവിതം സുഖദഃഖസമ്മിശ്രമെന്നു താ
 നും ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട് എങ്കിലും ഇത്രമാത്രം കയ്പ
 നിറഞ്ഞതെന്ന് ഇപ്പോഴാണ് ബോദ്ധ്യമായത്. തന്റെ
 ആതിഥ്യം സ്വീകരിച്ച് സൽക്കാരകോലാഹലത്തിൽ
 മദോന്മത്തനായ ഡങ്കൻ, കുടിപ്പാൻ വീണുപകർന്നുകൊ
 ട്തത കൈയ്ക്കൊണ്ടുതന്നെ, പെട്ടെന്നു വട്ടംതിരിഞ്ഞു
 കത്തിക്കൊണ്ടു ചങ്കു കുത്തി വളൻ മോക്ബത്തും
 ദൈവമറിയാതെ വളൻവനല്ല നിശ്ചയം. ഇരുട്ടത്തെ
 ഉദരത്തിൽ ഞെരുങ്ങി മാതാവോടു കൂടി വളർന്നിരുന്ന
 ശിശു, ഉദരത്തോട് യാത്ര പറഞ്ഞു മുറ്റമന്ദോസവും
 തുകി ചില്ലിക്കൊടികളുമയർത്തി പിറന്നുവീണ അനക്ഷ
 ണം, അനന്ദാഞ്ചിയിൽ സലിലക്രീഡചെയ്തു വിക്രീഡനാ
 കവെ, മൃത്യുവാംരാക്ഷസൻ പട്ടിണിയാകയാൽ, ഭട്ടതു

വലഞ്ഞു, ഉറുളൻപാടി, കോളിളകി ഓടിനടക്കെ,
 കഞ്ഞിനെക്കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായി വലംതിരിഞ്ഞു കേ
 ടവാവിട്ടു പെട്ടെന്നു കഞ്ഞിനെ ചട്ടത്തിൽ ഭജിക്കയാൽ
 വീണ്ടും ശിശു മുറും കൂരിരുട്ടിലെന്നോണമായി മണി
 യാകരൻ. ഏതാനും വിനാഴികൾക്കുശേഷം ഡ്രേഡ്
 ത്തിനു ബോധം തെളിഞ്ഞു. താമസംവിനാ നമ്മുടെ പ
 തിയ ബാരിസ്റ്റർ ഏറ്റവും വേഗംകൂടിയ ഒരു വിമാ
 നത്തിൽ ഇൻഡ്യയിലേക്കു പറന്നു. യഥാസമയം
 എ. സി. മണിയാകരൻ മേളവിലാസത്തെത്തി രോഗി
 കിടന്ന മുറിയിലേക്കു ചീറിപ്പാഞ്ഞു. ഡേവി സമക്ഷം
 പഞ്ചപുഷ്പമടക്കിനില്ക്കുന്ന മണിയാകരനെ നമുക്കും
 ഒരു നോക്കു കാണം. മുഖം വാടിയും, ദേഹം തളൻ
 മിരുന്നു. ആകാരഭംഗി വർണ്ണിച്ചു സമയം പാഴാക്ക
 ണമെന്നു എനിക്കാഗ്രഹമില്ല. ഇതുകൊണ്ട് തന്റെ
 സന്തുഷ്ടാവസ്ഥയിൽ തന്റെ സർവ്വവസ്തുക്കളും ഉൾ
 ണ്ണു മനഞ്ഞെടുത്ത ഒരുനാൾ സൃഷ്ടിയുണ്ടു മണിയാ
 കരൻ എന്നുമാത്രം മാനുവായനക്കാർ ധരിച്ചാൽ മതി.
 'അച്ചാ'—എന്നു വിളിച്ചതു പുത്തിയാക്കാൻ തുണിവി
 ല്ലാതെ അടുത്തുള്ള ഒരു ചാരുകുസാലയിൽ അദ്ദേ
 ങ്കം കിടന്നു. വാടിത്തളൻ ചെന്താമരത്തണ്ടുപോലെ—
 അപ്പോഴേക്കു ലോനപ്പനും സ്ഥലത്തെത്തി. മണിയാക
 രനും ലോനപ്പനുംകൂടി രോഗിയുടെ പാർശ്വത്തിലേക്കു
 വീണ്ടും വന്നു. അച്ചാമ്മ ഇതിനകം ഡേവിയെ വി
 ളിച്ചുണർത്തി. 'മണിയാകരൻ കഞ്ഞിതാ വന്നു, കണ്ണു
 തുറക്കണം' എന്നു പറഞ്ഞതുകേട്ടു ഡേവി സാവധാനം
 കണ്ണു തുറന്നു. 'അച്ചാ' എന്നുള്ള മണിയാകരവിളി കേ
 ടു്, രോഗി 'മകനെ' എന്നു ഞരങ്ങിവിളിച്ചു. പിതാ
 വിന്റെ വലത്തു പാർശ്വത്തിൽ മണിയാകരൻ മുട്ടി

നേൽ നിന്നു 'മൽപിതാവെ' എന്നു വീണ്ടും വിളിച്ചു. രോഗി വീണ്ടും മയങ്ങി. ഡേവിയുടെ ഭീനശാന്തിക്കായി ചങ്കുതുറന്നു കൈയ്ക്കുകൾ കൂപ്പി മകനിൽ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. മരണത്തെ ജയിപ്പാൻ പ്രാർത്ഥനയുള്ള ശക്തി മനസ്സിലാക്കുന്ന മണിയാകരുത്, ഏകാഗ്രചിത്തനായി സ്വപിതാവിന്റെ രോഗശമനത്തിനു ദൈവത്തെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ആത്മസംയനം ചെയ്ത് നടത്തുന്ന പ്രാർത്ഥന മാത്രമേ സ്വർഗ്ഗീയകവാടങ്ങളെ തുറന്നും ദൈവസന്നിധി എത്തുകയുള്ളൂ എന്നു മഹാകവി ഷേക്സ്പിയർ ഹാംലറ്റ് (Hamlet) ൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള വാസ്തവം അദ്ദേഹം അപ്പോൾ ഓർമ്മിച്ചിരിക്കണം. ഡേവി വീണ്ടും കണ്ണു തുറന്നു. ബോധം വീണ്ടു മണിയാകരുതെ വിളിച്ചു രഹസ്യമായി എന്തൊ പരവാനു മാരാഭിച്ചു.

മോളി:—മ...ണ്ടി...യാ...ക...ൻ...കണ്ടു" എങ്ങനെ വന്നു വേഗം ?

മണി:—ഞാൻ വിമാനത്തിലാണ് വന്നത്.

ഡേവി:—സംഗതി ഭംഗിയായി നോക്കിക്കൊള്ളണം. ഏതും പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് രണ്ടുപ്രാവശ്യം ആലോചിക്കണം. സാവധാനമാലോചിച്ചു ഒരിക്കൽ തീർച്ചയെങ്കിൽ എന്തും പെട്ടെന്നു നടത്തണം. ഒന്നിനു തുനിഞ്ഞിറങ്ങിയാൽ നടുക്കുവെച്ചു മടങ്ങരുത്. എന്നെ മറക്കരുത്: എല്ലാവരോടും സ്നേഹമായിരിക്കണം. വീണ്ടും കണ്ണടച്ചു.

മണി:—മയക്കമാണ് വിളിച്ചുപറ്റിക്കരുത്. അദ്ദേഹം വീണ്ടും കണ്ണു തുറന്നു ചുറ്റും നിന്നവരിലെല്ലാം

കണ്ണോടിച്ചു. മരണവേദനയോടുകൂടിയ നോട്ടമാണെന്നു മണിയാകരനും മറ്റും മനസ്സിലായി. പ്രിയകുഞ്ഞുക്കളോരോരുത്തരേയും പേരു ചൊല്ലി വിളിക്കുന്നു. മതാനുസരണമുള്ള ജപക്കുളം ഉച്ചരിക്കുന്നുണ്ട്. ഉണ്ണും അതികലശൽ. ആളും മാറി മാറി വീശി. ആലസ്യം മുർഛന്യാവസ്ഥയിലെത്തി. എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു ദിവ്യതേജസ്സ് രോഗിയുടെ മുഖത്തു പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. 'മണിയാകരൻ കഞ്ഞു' എന്ന് അവസാനമായി വിളിച്ചുകൊണ്ട് ഡേവി തന്റെ ആത്മത്തെ ദൈവത്തിനു സമർപ്പിക്കുന്നു. 'ഇതശ്ശൊ' എന്നുള്ള നാമമുച്ചരിച്ച് ദേഹി ദേഹത്തോടിതം യാത്രയും പറഞ്ഞു. വ്യാഴാഴ്ചനേരം പ്രഭാതം. ആവു! ഡേവി മണിയാകരൻ മരിച്ചെന്ന വാർത്ത കേട്ടതിന്പോലെ നാടൊട്ടും പറന്നു.

ഓ! ജീവിതമെ! നീ ആരെന്നാക്കറിയാം? ദേഹി ദേഹവുമായുള്ള വേഴ്ചയാണ് ജീവിതം. ഇതറിയാത്തവർ ആരുമില്ല. എന്നാൽ എപ്പോൾ ദേഹി ദേഹത്തേ വിടുന്നെന്നും ദേഹവും ദേഹിയുമായി എപ്പോൾ എവിടെവെച്ചു യോജിച്ചെന്നും എനിക്കൊട്ടറിഞ്ഞുകൂടാ. ആത്മാവും ശരീരവുമായി വേർപെടണമെന്നാണ് ദൈവചിത്തമെങ്കിലും ഇവർ തമ്മിൽ പിരിയുന്നതെപ്പോൾ എന്ന് ഇവർക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. സമ്പത്തിലും ക്ലേശത്തിലും ഒന്നുപേൻ മരണത്തോളം അവിഭാജ്യസ്നേഹത്താൽ ഇവർ തമ്മിൽ ബന്ധിതരുമാണ്. പ്രാണമിത്രങ്ങളായിക്കഴിയുന്നവർ തമ്മിൽ പിരിയുമ്പോളുള്ള

വിരഹശിഖി വണ്ണിപ്പാൻപോലും കരുത്തുള്ളവർ മുൻപു
മെങ്കിൽ, ദേഹി ദേഹത്തോടു യാത്രപറയുമ്പോൾ—വി
താവു പുത്രമിത്രങ്ങളോടു യാത്രചൊല്ലുമ്പോൾ ധ്വനി
ക്കുന്ന കഠിനവ്യമയുടെ ഇടറിയ സ്വരം കേൾക്കു
മ്പോൾ പൊട്ടാത്ത ചങ്കോ, കരയാത്ത കണ്ണും ഏതു
ശ്രവണമുണ്ടു് ? ജീവിതത്തിന്റെ അസ്ഥിവാദം തുറന്നു്
അതിനുള്ളിൽ കടന്നു് അപഗ്രഥനം നടത്തി വരുന്ന
ക്കാരെ മുഷിപ്പിക്കുന്നില്ല.

മണിയാകരൻ, തങ്കച്ചൻ, തങ്കർപ്പൻ, ലോനപ്പൻ
എന്നിവർ ഡേവിയുടെ ശവമഞ്ചം വഹിച്ചുകൊണ്ട് മേ
ളവിലാസം സിമിറേറ്ററിയിലേക്കു യാത്രയായി. ഡെ
ഡ് മാർച്ച് (Dead march) ജനക്കൂട്ടത്തെ ശാന്തപ്പെ
ടുത്തി. സിമിറേറ്ററി വക്കത്തു ശവമഞ്ചമിറക്കി. ജന
ക്കൂട്ടം ഡേവിയുടെ ആത്മശാന്തിക്കായി പ്രാർത്ഥിക്കയാ
ണ്. മണിയാകരൻ ശവമഞ്ചം തുറന്നു ഡേവിയുടെ
പാദത്തുകൾ മുട്ടിന്മേൽ നിന്നു സ്വപ്നാവിതന്റെ കാ
ലടികളെ മൂന്നു ചുംബിച്ചു് അദ്ദേഹത്തോടു് അവ
സാന യാത്ര പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ഡേവി മണിയാകര
ശരീരം മേളവിലാസം സിമിത്തേരിക്കുള്ളിൽ മറഞ്ഞു.
ബാൻറ ശോകരസം ചൊരിഞ്ഞുമിരുന്നു. സംഗീത
ത്തിന്നു ജീവിതത്തിൽ ഒരു മഹത്സ്വമാനമുണ്ടെന്നു നാം
സമ്മതിക്കണം. സംഗീതം ദുഃഖാരിഷ്ടതകളിൽ നമ്മെ
ആശ്വസിപ്പിക്കും. തങ്ങളുടെ കലാവൈഭവം പ്രകടി
പ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് ജീവിതക്കമ്പികളെ കവികൾ നിയ
ന്ത്രണം ചെയ്യുന്നത്. ലോനപ്പൻ പ്രാണമിത്രത്തോടു്
ഇക്കരണ സംഗീതാലാപം തുടങ്ങി.

‘തകപ്പിച്ചിനകത്തു നേർത്തുമിന്നു-

പ്പെട്ടുള്ള പട്ടിൽ പരം

പങ്കുസ്തർശമെഴുതെ പോരുംമഴകെ-

റീടുന്ന ഗാത്രങ്ങളും,

തങ്കം, വെൺമകളൊക്കെയങ്ങുവെടിയും

മണ്ണിന്നടിക്കീചിയം

ശങ്കിക്കേണ്ടൊരു നാൾശയിക്ക-

മഖിലം ‘മണ്ണോട്ടമണ്ണ’യിടും.

മണി—വളരെ നല്ല ഒരു പദ്യമാണിത്. തോമസ് ഗ്രേയുടെ ഈ വിശിഷ്ട കാവ്യം ഹൃദ്യമാംവണ്ണം മലയാളത്തിൽ ചിത്രീകരിക്കുന്നുണ്ട്. പുതിയതിനു സ്ഥാനം നൽകി പഴയത് യാത്രപറഞ്ഞു പിരിയുന്ന ദിവസങ്ങളാണിത്. പഴുത്ത ഇലകൾ പൊഴിയുന്ന സ്വപനമേ കേൾപ്പാനുള്ളൂ. പുതിയ ആശയങ്ങൾക്ക് പേ തൊട്ടുള്ളതല്ല കൊണ്ടു മിന്നൽപിണർകളെക്കൊഴുത്തു വാക്കൾ ‘മറ’മാറി ജീവിതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു ഉന്മൂലമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന കാലഘട്ടമാണിത്. ഒരു നവീനലോകം കൈവരുത്താൻ കാംക്ഷിക്കാത്തവർ ചുരുക്കം. തദനു സരണം പ്രവർത്തിപ്പാൻ ധൈര്യമൊട്ടില്ലതാനും. ആരെങ്കിലും അതിനുവേണ്ടി പ്രയത്നം തുടങ്ങിയാൽ അവർ ഭ്രാന്തന്മാരുമാകണം. രക്തം ചിന്താൻ മനസ്സില്ലാത്ത ഭീരുക്കളിവർ മറുളളവർ രക്തം ചിന്തി സമ്പാദിച്ചതിന്റെ പങ്കുപറ്റാൻ മുഖസ്തുതിയുമായി അടുക്കുമ്പോൾ കാളസല്പത്തേക്കാൾ ഭയങ്കരരിവരെ നാം വെറുക്കണം. പ്രസംഗം നിറുത്തണം. പ്രവർത്തനം നടത്തണം. ആയിരം വാക്കിനേക്കാൾ അര അടിക്കു ചൂടു കൂടും ലോനപ്പം. നമ്മുടെ മുദ്രാവാക്യം പ്രസംഗമല്ല; പ്രവൃത്തിയാണ്, സ്വാതന്ത്ര്യമല്ല, ത്യാഗമാണ്.

അദ്ധ്യായം ൧൦

ലോനപ്പൻ

സാധുവിന്റെ ആവിർഭാവത്തോടെ മുർച്ഛിച്ചു വീണ മാത്തുണ്ണിക്കു വീണ്ടും ബോധം വീണു. മാത്തുണ്ണി മോഹാലസ്യപ്പെട്ടതുകണ്ടു സാധു ഓടം തുടങ്ങി— ഓടി അദ്ദേഹം കടോംപടിക്കലെത്തി, കടമാളൂർ റോഡിലൂടെ പാഞ്ഞു ചെടിക്കുന്നെന്നു സാധാരണ പറഞ്ഞുവരുന്ന വിജനസ്ഥലത്തു് വന്നുചേർന്നു. ഏകാന്ത വാസത്തിനും ഒളിഞ്ഞിരിപ്പിനും പററിയ സ്ഥാനമാണു് ചെടിക്കുന്നം. കടമാളൂർ പള്ളിക്കും ഒരു മഠം അത്രത്താപേക്ഷിതമാണെന്നു ഭരണാധികാരികൾ ശക്തിയായി പ്രക്ഷോഭണം ഉള്ള നടത്തുന്നതു് എന്തിനെന്നു സാധു അപ്പോൾ അവിടെ ഇരുന്ന ചിന്തമാണു് 'ഒരു പള്ളിയുടേയും സമീപം മഠം സ്ഥാപിച്ചുകൂടാ, ഇതു ആദർശമനുസരിച്ചു് ഒരു പള്ളി മലബാറിലുള്ളതു സ്വന്ത പള്ളി കടമാളൂർ തന്നെ. ഏകാന്തവാസം ചെയ്യുന്ന ചൈതന്യത്തെ വാസസ്ഥാനം പള്ളി പരിസരങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മണിമേടുകളാണു്. അവയ്ക്കടുത്തുതന്നെ മഠം സ്ഥാപിച്ചു്, സ്രീകളെ ഏകാന്തവാസത്തിന്നു വിട്ടുനൽകുക ഇന്നത്തേ അക്രൈസ്തവ യുവാക്കൾ അകാരണമായി നമ്മെ കൂടുതൽ പഴിക്കും. അഗ്നി പവ്തത്തിന്റെ വക്കിൽമാത്രം പെടേൾ റാങ്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്റെ ഒരുചിത്രം അവർ മനസ്സിലാക്കുന്നില്ലത്രെ. ക്രിസ്തീയ തത്വങ്ങൾക്കുള്ളിലുള്ള കോട്ട

കൊത്തളങ്ങളെപ്പറ്റി ബോധമവർത്തിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിന്നു കാരണം വൈദികവൃത്തിയിൽ കഴിയുന്ന സ്രീപുരുഷഗണത്തിന്റെ നിർമ്മലജീവിതം, ആത്മസംയമനശക്തി, പരിത്യാഗനിഷ്ഠ, സ്വഭാവദർശനം, മതതീക്ഷ്ണത എന്നിവകളെപ്പറ്റി എനിക്ക് അത്യുഗ്രമായ ബോധമുണ്ട്. തീയും വെള്ളവും അകന്നിരിക്കണമെന്നുണ്ടു പ്രമാണം. പട്ടക്കാരെല്ലാം വിശുദ്ധ സേവ്യർ ആണെന്നും കന്യകസ്രീകളെല്ലാം കൊച്ചുരേഖാപുണ്യവതിയാണെന്നും ആരും കരുതുന്നില്ല. എങ്ങനെയോ ഹിന്ദു യുവതീയുവാക്കന്മാരിൽ പള്ളിയ്ക്കടുത്തു ചിതൽപ്പുറപ്പോലെ മഠങ്ങൾ പൊങ്ങുന്നതിൽ—തെറ്റായ ഭരണപ്രായം കടന്നു കൂടിയിട്ടുള്ളതു തുറന്നു പറയേണ്ടതു് എന്റെ കടമയാണു്. ആകയാൽ എനിക്കുള്ള അഭിപ്രായം ഹൃദയവേദനയോടുകൂടി മനസ്സിലാമനസ്സോടു രേഖപ്പെടുത്തി എന്നുമാത്രം. വ്യക്തിപരമായി പറഞ്ഞാൽ യുവതികളെ മഠത്തിൽ നിർബന്ധിച്ചയക്കുന്നതിനു് ഞാൻ എതിരാണ്. ആരെങ്കിലും അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിൽ—ദൈവവിളിപ്രകാരം കന്യകാജീവിതം സ്വയംവരിക്കുന്ന വിശിഷ്ട സ്രീപുരുഷരെ ഞാൻ മുക്കുകണ്ണും അഭിനന്ദിക്കുന്നുമുണ്ട്. പള്ളിയ്ക്കകലെ—ആറു ഫർലോംഗ് ദൂരെ മാത്രമേ അവശ്യാവേണ്ട കന്യകാമഠങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാവൂ. പാടുള്ളിടത്തോളം പ്രായം ചെന്ന വൈദികരെ മാത്രമേ സ്രീകളുടെ മതപരമായ ശുശ്രൂഷകൾക്കയയ്ക്കാവൂ. വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള യുവതീയുവാക്കളും വൈദികരുമായുള്ള അകൽച്ച ആശാസ്യമല്ലതന്നെ. ഇരുകൂട്ടരും താൻതങ്ങളുടെ പോരായ്മ മറന്നു കരിശിൽ ചുവട്ടിൽ ഭരണിക്കുണ്ടേതു് ഇന്നത്തേ അത്യാവശ്യമാകയാൽ സാരാംശം മറന്നു്

നിഴലിനുവേണ്ടി മിഥ്യാവാദം ചെയ്യേണ്ട സമയങ്ങളു
 ല്ലിപ്പോൾ, എന്നിങ്ങനെ ഉറക്കെ ചിന്തിച്ച് വെടിക്കു
 ന്നിൽ ഒരു പക്ഷേ വിനുവിളംബം കിളുത്തേക്കു
 വന്നു കന്യകാ മരത്തേപ്പറ്റി സംധ്യ തുടൻ്റ് ആലോ
 ചിച്ചു. തന്റെ പിന്നാലെ ഓടിയിരുന്ന മക്കോയി
 കടമൊളൂർ വള്ളക്കുടവുവരെ വന്നു ചില അനേചഷണ
 ങ്ങൾ നടത്തി. ആളെക്കാണ്ണത്തു തുടന്നുനേചഷണമാ
 ണ്. ഈ തക്കംനോക്കി സംധ്യ വീണ്ടും ചിന്ത തുടങ്ങി.
 'കടംബജീവിതമൊ വൈദിക വൃത്തിയൊ ഏതാ
 ണത്തമം? വെടിക്കുന്നിലേ ഏകാന്തവാസം ഒരു തര
 ത്തിലും വെടിപ്പല്ലെന്നു എനിക്കു ബോദ്ധ്യമായി. ഏ
 കാന്തവസേതേക്കാൾ, നരകീയമെങ്കിലും, കടംബജീവി
 തം തന്നെ പരമമോൽകൃഷ്ടം. മാർഗ്ഗമടഞ്ഞ വനാശ
 സംമൂലം ഉളവാകുന്ന ആനന്ദം, കടലോരത്തെ മണലി
 ലൂടെ സാനന്ദം ചെയ്യുന്ന ഏകാന്തയാത്ര, മനുഷ്യനവ
 നെ അവനിൽ തന്നെ ആമോദനം ചെയ്യുവോഴുള്ള
 സാമൂഹ്യസാമീപ്യം, എന്നിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു
 ഒരു സമരവിമാനത്തിലൂടെ യാത്രചെയ്യുന്ന ഞാൻ മനു
 ഷ്യ മിത്രമല്ലെന്ന് ആരു പറയും? ഞാനും ചൈത
 ന്യം നിറഞ്ഞ പ്രകൃതിയിലാനന്ദിക്കുന്നില്ലേ? പൂവിക
 ന്നാരിൽ നിന്നും ഭായക്രമമനുസരിച്ചു വന്നുചേർന്ന
 ഒരു ചെറുപറമ്പിൽ വള്ളിക്കുടിലൊന്നുമേഞ്ഞു സ്നേഹം
 നിറഞ്ഞ ഭാര്യയുമായി 'ഒരാരുംകു മറ്റാരും തണലെന്ന
 മട്ടിൽ' ചെറിയ ഒരു വായനശാലയും ഒരു ചെറുവാ
 ലിയുമുണ്ടെങ്കിൽ ജീവിതം കൂടുതൽ തൃപ്തികരമായിക്കഴി
 ക്കുമെന്നു ചിന്തിക്കുന്നവനാണ് ഞാൻ. സൈപരമായി
 ഇവിടെ ഒളിഞ്ഞിരുന്നു ഏതും ചിന്തിക്കും. മക്കോ
 യിക്ക് ഇവിടെ പ്രവേശനമില്ല. മറം വെടിക്കുന്നിലാണു

പണിയുന്നതെന്നറിയുന്ന മക്കോയിക്കു വെടിക്കുന്ന ബാ
 ലികോ മലയാണം. വേലന്തറയുമായി തോബിയംസ്
 കണ്ണങ്കളം ഇഷ്ടമാണെങ്കിലും മറങ്ങളിലെന്നു മാത്രമല്ല
 മറം പണിയാറുള്ള വെടിക്കുന്നിൽ പോലും മക്കോയി
 കാലകത്തുണ്ടു തോബിയംസച്ചന് ഇഷ്ടമല്ല. ഒടുവിൽ
 സാധു സ്ഥലം വിട്ടു. അപ്പോൾ രാത്രി പത്തുമണി കഴി
 ഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കൂരിരുട്ട്; പള്ളിക്കത്തോട്ട് പടി
 ഞ്ഞാവശമുള്ള കൊട്ടുപുരയിൽ വന്നെത്തിയ സാധു,
 ഏതോ പരിശോധന തുടങ്ങി. പള്ളിമേടയിൽ ദീപം
 അപ്പോഴും പ്രൊജ്ജപലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കൊട്ടുപുരയിൽ
 നിന്നും ഏതാനും അടി മുൻപോട്ടു നടന്ന സാധു വന്നു
 നിന്നതു പള്ളിയുടെ ആനവംതുക്കൽ ചെമ്പകരാജ
 നാൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള കല്ലിലാണ്. എന്തെന്നി
 ല്ലാത്ത ഒരു ദീപി സാധുവിനെ ക്രമത്തിലധികം അ
 ലട്ടുന്നുണ്ട്. അടുത്തുള്ള സിമിത്തേരിയിൽനിന്നു മുറി
 ചുവർ വന്ന് എപ്പോൾ തന്നെ വിഴുങ്ങുമെന്നും ഭയമി
 ല്ലാതില്ല. രാത്രി ഏകനായി സഞ്ചരിക്കുമ്പോഴെല്ലാം
 സാധുവിന് ഭൂതപ്പിശാചുക്കളെ വളരെ ഭയമാണ്.
 വല്ല ഭൂതവും വരുന്നെങ്കിൽ അവരെ കാണാൻ തനിക്ക്
 കരുത്തില്ലായ്കയാൽ കണ്ണു രണ്ടും പൂട്ടും. സിമിത്തേരി
 ഭാഗത്തേക്കു നോക്കുന്നതിനുപോലും ഭയന്നിരുന്ന സാധു
 ഒരു വിധത്തിൽ ഇഴഞ്ഞെന്നപോലെ പള്ളിമേട പ
 ററി. വേലന്തറ ഭൂതം കളിയാടുന്ന കാലഘട്ടമാകയാൽ
 സന്ധ്യ കഴിഞ്ഞാൽ കടമുള്ളൂർ വഴി യാത്രക്കാരാരും
 സഞ്ചരിക്കുക പതിവില്ല. വേലന്തറ വക്കപ്പൻ എന്ന
 കേട്ടാൽ ഞെട്ടാത്ത മനുഷ്യർ ചുരുക്കം. തോബിയംസ്
 കണ്ണങ്കളം ഭൂതത്തെ വിഴുങ്ങുന്ന ആളാണെങ്കിലും വേല
 ന്തറ ഭൂതമെന്നു കേട്ടാൽ കണ്ണങ്കളം കണ്ണിച്ചു വിറയു

ഞ്ഞു. പതിവിൻപ്രകാരം തോബിയാസച്ചൻ കിടക്കുന്ന
 തിനു വട്ടംകൂട്ടവെ, ആരോ ഒരുരും സാവധാനമെങ്കിലും
 സഭയെപ്പറ്റും തന്നോടു സമീപിക്കുന്നതു കണ്ടു. വക്ക
 ല്ലന്റെ ദർമ്മമുണ്ടെന്നു പറി കത്തനാർ അന്നു ഏറെ
 നേരം ചിന്തിച്ചു. തന്റെ സങ്കല്പശക്തി മനയുന്നതാ
 വരും ഇതെന്നും അദ്ദേഹം ഓർക്കുകയായിരുന്നു. ഏതോ
 ഒരു സത്വം തന്നോടു സമീപിക്കുന്നതു കണ്ടു കത്ത
 നാർ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ചില മന്ത്രങ്ങൾ ഉരുവിട്ടുതുടങ്ങി.
 പുറമേയുള്ള മേനി കണ്ടു അകവും പുറംപോലെ മിനു
 സമെന്നു കരുതുന്നപക്ഷം, അന്നുവെ വിപരീതമായേ
 ള്ളാം. നാം വിചാരിക്കുന്നപോലെ ലോകമെത്ര കർ
 ങ്ങണമെന്നല്ലല്ലോ. അപ്പോൾ സഭയിനെ തുറിച്ചു
 നോക്കി നിൽക്കുന്ന തോബിയാസ' കണ്ണുകളെ കാ
 ണുന്നവരെല്ലാം, കടമാളൂർ എവിടെയോ സ്ഥാപിത
 മായിൻ പോകുന്ന ഒരു വെളിക്കന്റെ സ്തൂപ്യ (Statue)
 പെട്ടെന്നുവിടെ പെന്തിയന്നതുപോലെ തോന്നിപ്പോ
 കും. ഇത്രനേരവും മൗനം കാത്തുനിന്ന സഭയു പറ്റത്തു:
 'ഇന്നാണു പെണ്ണിന്റെ വിവാഹം. അതെ ഇന്നുതന്നെ
 ചെല്ലുമുയും ലോനപ്പനുമായി വേളിനത്തെന്നും. വധു
 വരന്മാർ പള്ളി പറ്റുന്ന നേരക്കണ്—അല്ലെങ്കിൽ
 രാത്രിത്താൽ സഭയു വിറച്ചു. വേലന്തറ ഭൂതം തന്നെ വിഴ
 ങ്ങുമെന്ന് കണ്ണുകളും യോപ്പെടുന്നു. 'മാതുണ്ണിയുടെ കൂ
 ട്' എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞു കോപിയുന്നത സഭയു പുറ
 തേക്കിറങ്ങി. തന്റെ മുൻപിൽ വന്നു നിന്ന സത്വം
 വേലന്തറ ഭൂതം തന്നെ എന്നു കത്തനാർ തീർച്ചയാ
 ക്കി. അച്ചൻ സംസാരിപ്പാൻ നാക്കു പൊക്കുന്നില്ല.
 വായ് തുറന്നു വാലിയെ വിളിച്ചു.

പള്ളിമുറി വിട്ടു സാധു പരിഞ്ഞാരോട്ടു നടന്നു കരി
 ശിൽപ്പമുട്ടിൽ വന്നുനിന്നു. പിന്നീട് അവിടെ നിന്നും
 കടന്നുപടി റോഡിലേക്കുള്ള കുറുകു വഴിയിലൂടെ ഗുരു
 ഗതിയിൽ നടന്നു. എവിടെയോ തന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം
 അത്യന്താപേക്ഷിതമെന്നു ഭാവത്തിലാണു നടപ്പ്. വേ
 ണ്ടിവന്നാൽ സാധുക്കളും ഇളകിനടക്കുമെന്ന് ഇതിൽ
 നിന്നും നാം പഠിക്കണം. അദ്ദേഹം ചുങ്കക്കടവിലെ
 തനിയപ്പോൾ രാത്രി മണി പതിന്നൊന്ന് അടിച്ചിരി
 ക്കണം. ചുങ്കത്തുനിന്നും പരിഞ്ഞാരോട്ടു നടന്നു സാധു
 ഉദ്ദിഷ്ടസ്ഥാനത്തു വന്ന് അരെയോ നോക്കി അക്ഷമ
 നായി നൽകണം. അല്പസമയാനന്തരം തന്നോടു
 തന്നെ പറയുന്നു: 'കടന്നുപോയതിന്റെ ലക്ഷ്യമൊന്നു
 മില്ല. അപത്തിൽ കടുങ്ങി എന്നുവരുമോ? അങ്ങ
 നെയെങ്കിൽ എന്തിനു മടിക്കുന്നു. ചാടി അകത്തുകട
 ന്നു കെങ്കിടുക തന്നെ ഗതി'എന്നു പറഞ്ഞുവസിച്ചപ്പി
 ചുതും ഭാസ്'മെത്താ, നാരായണി, ശാന്തമ്മ ഇവർ തനി
 ക്ക്കെതിരെ വരുന്നതും ഒന്നിച്ചുകഴിഞ്ഞു. നാരായണിയെ
 യാത്രപറഞ്ഞു ചുശേഷം സാധുവും മെത്തയുത്തത്തിൽ
 മഹസ്വമായി എന്തോ സംസാരിച്ചതനുസരിച്ചു ശാന്ത
 മ്മയേയുംകൊണ്ടു അവർ കാടി. ശാന്തമ്മയെ വേലന്നുറ
 എത്തിച്ചുശേഷം സാധുവും മെത്തയും കടമാളൂർ പള്ളി
 യിലേക്കു് കാട്ടുന്നതു നാം കണ്ടു. യഥാകാലം അവർ
 പള്ളി മുററത്തു വന്നെത്തി. ഭണ്ടുപേർ ചെററകലെ
 നിന്നു സംസാരിക്കുന്നതവർ കണ്ടു. ഇവർ ലോനപ്പ
 നും ചെല്ലമ്മയുമാണെന്നും അവർ മനസ്സിലാക്കി. സാധു
 പെട്ടെന്നു് ഒന്നു ചാച്ചു. ചാക്കേട്ട് ചെല്ലമ്മ ലക്ഷി
 ചു സംഭാഷണം നിറുത്തി. ബാറററി തെളിച്ച മെത്ത
 യും അവരോടടുത്തു. ചെല്ലമ്മ സഖക്കും ഇരുട്ടിൽ

മറഞ്ഞു. കാമിനീകാമകരെ മുൻപിൽ നടത്തി, മെത്ത
 യും സാധുവും പള്ളിമേടയുടെ സേവാനങ്ങൾ എ
 ண്ണിത്തള്ളി കണ്ണങ്കുത്തിന്റെ മുറിയുടെ വാതുക്കൽ വ
 ന്നപ്പേൻ. മെത്ത സാവധാനം പുറകോട്ടു നടന്നു
 പള്ളിയുടെ പടിഞ്ഞാറുവശമുള്ള പ്ലാവിന്റെ ചുവ
 തിൽ വന്നുനിന്നു. കതകിൽ തട്ടി അച്ചനെ സാധു വി
 ളിച്ചു. തോബിയാസ് ഉറങ്ങിയിട്ടില്ല. ഭൂതവുമായുള്ള
 ഇടച്ചിലിൽ കണ്ണങ്കുത്തിന്റെ അത്ഭുതം ഭയന്നിരുന്നു. 'ഇ
 ന്നാണ് പെണ്ണിന്റെ വിവാഹം. അതെ ഇന്നു തന്നെ
 നടത്തണം'. സാധുവിന്റെ ഇത്ര അലർച്ച അപ്പോഴും
 അച്ചനെ വിറപ്പിച്ചിരുന്നു. അകത്തുനിന്നു കതകു ബല
 മായി അടച്ചിരുന്നതിനാൽ മുറിക്കുള്ളിൽ പ്രവേശനം
 അത്ര എളുപ്പമല്ലെന്ന് സാധുവും മറ്റും മനസ്സിലാക്കി.
 ഭൂതപ്രേതപിശാചുക്കൾക്ക് അകത്തു പ്രവേശിപ്പൻ
 പ്രത്യേക വാതിലുകളാണു അവശ്യമില്ലെന്ന വാസ്ത
 വം അച്ചനെ വിഷമിപ്പിച്ചു. ഭൂതവുമായുള്ള സമര
 ത്തിൽ വിജയം നേടാൻ കത്തനാർ ഉള്ളെറഞ്ഞു പ്രാ
 ത്ഥിച്ചു. ഭൂതം പ്രത്യക്ഷനായി പെട്ടെന്നുവെ തന്നെ
 പിടിക്കുന്നപക്ഷം അഹോ! അദ്ദേഹം സൽമരണ
 പ്രാർത്ഥന ഗർഭഭവപരത്തിൽ ഉരുവിടുന്നതുകേട്ടു വാ
 ലി ഞെട്ടിയുണർന്നു. 'അച്ചാ! അച്ചാ!' എന്നു വിളിയും
 തുടങ്ങി. ഏതച്ചനാണു വിളിക്കേറുന്നതും? വേല
 ന്നാർ ഭൂതത്തേ വാലിക്കും ഭയമാണെങ്കിലും തിന്ന ചോ
 റിനു, നന്ദികാട്ടുന്നവനാണു വാലി. പെട്ടെന്നുവൻ
 വിളക്കുകൊളുത്തി അച്ചനെ നോക്കിയപ്പോൾ അദ്ദേഹ
 ത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ ഉച്ചിയിൽ നിൽക്കുന്നതും തന്നെ
 തുറിച്ചുനോക്കുന്നതും കണ്ടു വാലി പരിഭ്രമിച്ചു. അവൻ
 കതകുതുറന്നു പുറത്തേക്കിറങ്ങിയപ്പോൾ അകത്തേ

ഒന്നെ ഭാവത്തിൽ സാധുവും മറ്റും നിൽക്കുന്നത് കണ്ടു. തങ്ങൾ ഭൂതവ്യംമറ്റുമല്ലെന്നും ഭഗ്ഗുക്കളെല്ലാം ഭരികരിച്ചു അച്ചനെ വിളിച്ചുണർത്തണമെന്നും ലോനപ്പൻ ശാന്തസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു. ലോനപ്പന്റെ സ്വരം കേട്ടു ആളറിഞ്ഞ അച്ചൻ ചാടി എണീറ്റു. തടനന്തരം ലോനപ്പനും അച്ചനുമായി നടന്ന തക്കത്തിൽ അത്യന്താപേക്ഷിതമായ ഭാഗംമാത്രം മേഖപ്പെടുത്താം. എന്നാൽ, അതിനുമുൻപ് തോബിയാസ് കണ്ണുകളു തേപ്പറ്റി അല്പം നാം അറിഞ്ഞുകിടന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൧

വിവാഹം

തോബിയാസ് കണ്ണുകളും ഒരു കോപിയുനാണ്. മുഖത്തെ വസൂരിക്കത്തും, കരുത്തുതടിച്ച ചുണ്ടും അതിരുകവിഞ്ഞ ഗാംഭീര്യവും ഭീകരമെന്നേ പറയേണ്ടു. കത്തനാർ കാർയ്യത്രാണിയുള്ള ഒരു ഭരണകർത്താവെന്ന് അദ്ദേഹത്തെന്റെ അഭ്യുദയകാംക്ഷികൾമാത്രം കരുതും. ഇതുകൊണ്ടായിരിക്കാം ബഹുമാന്യമെത്രാന്റെ ആലോചനാസഭയിൽ ഇദ്ദേഹവും അംഗമായിട്ടുള്ളത്. നാലു തത്ത്വവചസ്സിൽ കൂടുതൽ പ്രായമില്ല. മലങ്കര മുഴുവൻ തന്നെ ഭരിക്കുന്നതെന്ന ഭാവത്തിലാണ് നടപ്പ്. ഇദ്ദേഹവും ലോനപ്പനും തമ്മിലുള്ള തക്കം നമുക്കും ശ്രദ്ധിക്കു തന്നെ.

ലോന:—ഈ അസമയത്തു് അച്ചനെ വിഷമിപ്പിച്ചതിൽ ക്ഷമിക്കണം. എന്റെ ജീവതത്തിലെ ഏറ്റവും മഹത്തരപ്പെട്ട ഏതിച്ചേരൻ അച്ചൻ എന്നു സഹായിക്കണം. എന്റെ സമീപം നിൽക്കുന്ന യുവതി ചെല്ലമ്മയാണു്. ഞങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വിവാഹം നടത്തിത്തരണം.

തോബി:—രാപ്പാതിരാനേരത്താണോ കല്യാണം ലോനപ്പാ? ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ച പഠിച്ചു് കടന്നുകൂടി തുടങ്ങിയോ? ഒളിഞ്ഞുകൂടി എന്റെ അടുക്കലോ? മാതാപിതാക്കളുടെ സമ്മതമില്ലാതെ, വിളിച്ചു ചൊല്ലും മററും നടത്താതെ വേളിനടത്തുന്നതാരു്?

ലോന:—മക്കടമുഴിപ്പിടിച്ച ഞങ്ങളെ കഷ്ടപ്പെടുത്തരുതെ. മാമുല മറക്കണം. ഞങ്ങൾ അച്ചനെ നോക്കിപ്പിടിച്ചിരിക്കുകയാണു്. ഈ കൗതൂഹലിൽ വിളിച്ചു ചൊല്ലും മററും ഗോഷ്ടികളാണെന്നും. ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കാത്തവർക്കും അനുരാഗമുണ്ടു്. ഭാഷകളുടെ വളർച്ചയ്ക്കു മർദ്ദം അനുരാഗം ജീവിതത്തിൽ വളർന്നിരുന്നു. പുലയർ, പറയർ, മുതലായ താഴ്ന്ന ജാതിയിലും പ്രണയം വളരുന്നതു് നാം കാണുന്നുണ്ടു്. നൈസർഗ്ഗികമായ അനുരാഗത്താൽ ബന്ധിതരായ ഞങ്ങൾ, ദൈവതിരുമുമ്പിൽ ദമ്പതികളാണു്. ഉള്ളെ നടക്കുന്ന വിവാഹത്തിനുപുറമെ വെള്ളയിടകമാത്രമാണു് പള്ളിയുടെ കർത്തവ്യം. പള്ളി, ദൈവികമായ ഒരു നിറം വിവാഹത്തിനു നൽകുന്ന വാസ്തവം ഞാൻ മറക്കുന്നമില്ല. അച്ചനെ ഇപ്പോൾ സമീപിച്ചിട്ടുള്ളതിനു കാരണവും ഇതുതന്നെ.

തോബി:—വിവാഹം ശുഭമാക്കാനുള്ള ലോനപ്പൻ്റെ ശ്രമം നീതിക്കൊത്തതല്ല.

ലോന:—വിവാഹത്തെപ്പറ്റി അച്ചനറിയാവുന്നതും അതിൽ കൂടുതലും എനിക്കറിയാം. വിവാഹവും ശുഭാവുമായി ഉള്ള ബന്ധത്തെപ്പറ്റി അച്ചനുമായി മത്സരിപ്പാൻ തുനിയുന്നില്ല.

ശുഭാശുഭത്തെപ്പറ്റി സ്വപ്നമിവിടെ പ്രതിപദിക്കാം. കാമദേവനെ പൂജിക്കാത്ത ഭാഷകളില്ല. ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിൽ ശുഭാശുഭം ധാരാളമുണ്ട്. ശുഭാശുഭം കോരിച്ചൊരിയുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കാതെ അവനവനിച്ചു മുക്കി പുസ്തകങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു വായിപ്പാൻ വായനക്കാർക്കു മനോധമുണ്ട്. കലീന അഭർശങ്ങൾ പലതുമുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാ പഠനം മനസ്സമെന്നുള്ള കത്തനാരുടെ വാദം സ്വീകരിച്ചുകൂട. ശുഭാശുഭത്തെ സംബന്ധിച്ച മാനുഷമാനം ജീവിതത്തിലുണ്ടെന്നു ശുഭാശുഭത്തെ തോബിയാസച്ചൻ അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഇക്കഥയിൽ അവശ്യത്തിനനുസരിച്ചു ശുഭാശുഭമുണ്ടെന്നല്ലാതെ വിടരസംതാലോലിക്കുന്നില്ല.

ലോനപ്പൻ്റെ പരിശ്രമം വിഫലമെന്നു കണ്ടു സംയുക്തഗതിയിൽ മുറിക്കുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു. വേലന്തറ ഭൂതത്തിന്റെ വീണ്ടുമുള്ള രംഗപ്രവേശം കണ്ടു അച്ചൻ വീണ്ടും വിറച്ചു തുടങ്ങി, പെട്ടെന്നവിടെ നിന്നും അപ്രത്യക്ഷനാകുവാൻ സാധിച്ചെങ്കിലെന്ന് തോബിയാസിനു തോന്നി. ഭൂതം തിരുവനന്തപുരം പാക്കിൽ അടച്ചിരിക്കുന്ന തടിയൻ കരടികളെ വട്ടം ചുറ്റി നടന്നു. മാത്തുണ്ണിയിലുള്ള യേശുദേവനെ, ഭൂതത്തോടുള്ള യേശു മറെറായ വരെ, തന്റെ മകളെ ലോനപ്പൻ

ഒത്തചെയ്യാൻ വക്കപ്പൻ സിമിത്തേരിയിൽ നിന്നും വന്നു നിർബന്ധിക്കുന്നതുകണ്ടു് അച്ചൻ വിചിത്രം. ഒരുതരത്തിൽ അദ്ദേഹം ലോനപ്പന്റെ പിറകിൽ മറഞ്ഞു. ഒടുവിൽ വിവാഹം നടത്തിക്കൊടുക്കാൻ തന്നെ അച്ചൻ തീർച്ചയെഴു് വിവരം ലോനപ്പനെ ധരിപ്പിച്ചു. അച്ചൻ പള്ളിയിലേക്കു പോകുന്ന ഭവംകണ്ടു സംധു പുറത്തിറങ്ങിനിന്നു. അച്ചനോടുകൂടി ചെല്ലുമ്പോൾ ലോനപ്പനും ഭവംലയത്തിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു. പ്രധാനനടയുടെ മുൻപിൽ മുട്ടിന്മേൽനിന്നു് ലോനപ്പനും ചെല്ലുമ്പോൾ പ്രാർത്ഥിച്ചു. അച്ചൻ മുറപ്രകാരം അവരുടെ വിവാഹം നടത്തി. സകലവിധ ആശിസ്സുകളും സ്വീകരിച്ചു ദൈവജനനിയുടെ മുൻപിൽ സാഷ്ടാംഗപ്രണാമം ചെയ്തു. നവദമ്പതികളവർ ആദ്യമായി ആകാശത്തിലൂടെ പറക്കുന്നതണ്ടു പ്രാക്കളെന്നോണം മെത്തയുടെ ചൊല്ലടി പള്ളിയുട പ്രധാന വശത്ത് കടന്നിറങ്ങിയതും മക്കോയി അവരെ കടന്നുപിടിച്ചതും ഒന്നിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അവചാരിതമായ ഈ ആക്രമണത്താൽ ആ നവദമ്പതികൾ മാത്രമല്ല, അവരുടെ അനുചരരും അമ്പരന്നു. ഇതോടെ വടക്കുവശം സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സിമിത്തേരിയിൽ നിന്നും ഭയങ്കര അലർച്ചകളും കേൾക്കുന്നുണ്ടു്. ശവക്കല്ലറകളുടെ ഭിത്തി ഇടിച്ചു തകർന്നു സ്വപരവും കേൾക്കാം. തോബിയാസച്ചനും വാലിയും പള്ളിമേടയിലെത്തി കൂതക തട്ടി അടച്ചുകിടന്നു. മാമൂലകളെല്ലാം തകർത്തു് അർദ്ധരാത്രിക്ക് നടത്തിയ കല്യാണത്തിൽ യഥാസ്ഥിതികരായ മരിച്ചവർ തങ്ങളോടു കയർക്കുന്നതുപോലെയും, വധൂരന്മാർക്കു് തോന്നിപ്പോയി. ചെല്ലുമ്പോൾ ലോനപ്പൻ മക്കോയിയുടെ പിടിയിൽനിന്നും വിടുത്തി വിജയശ്രീലാളിതനായി. ലോനപ്പൻ ഭാര്യാസമേതം

തന്റെ അനുചരന്മാരോടുകൂടി സ്ഥലം വിട്ടു. മക്കോയി പിൻതുടന്നു. കരിശിൻചുവടു കടക്കുമ്പോൾ മക്കോയി രണ്ടാമതും ചെല്ലമ്മയെ കണ്ടുപിടിക്കാൻ ചീറി അടുത്തു. പിടിച്ചു പിടിച്ചില്ല എന്ന മട്ടായ്പ്പോൾ ഒരു ഭയങ്കര അലർച്ചയും അതേ തുടർന്നു ഭൂതാവേശവും ഉണ്ടായി. നീണ്ടുകൂർത്ത നഖങ്ങളുള്ള ഒരു കയ്യും മക്കോയിയെ വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു് വാസുദേവപുരത്തിനടുത്തുള്ള വന്നംനോക്കി പാഞ്ഞു. ഭാസ്മെത്താ മക്കോയിയെ രക്ഷിച്ചാൻ ഭൂതത്തിന്റെ പിന്നാലെ സംഹാരഭൂതനെപ്പോലെ പാഞ്ഞു. ഭാസ്മെത്താ തന്നെ പിൻതുടരുന്നതുകണ്ടു് ഭൂതം വട്ടം കറുക്കി സിമിത്തേരിയിലേക്കു തിരിഞ്ഞു. മക്കോയിയെ പടിഞ്ഞാറുവശമുള്ള ശവക്കോട്ടയിലേക്കിട്ടു. ശവക്കോട്ടക്കകത്തു പ്രയത്നയറുകിടക്കുന്ന കഠിനശത്രുവിന്റെ പ്രാണക്ഷാതം. ഈ അർദ്ധരാത്രിൽ ഏകനായി എത്തിട്ടുള്ള മെത്തായുടെ ശവശരീരം അവർണ്ണനീലം തന്നെ. മെത്താ അടുത്തു ചെന്നു. മക്കോയിക്കു് വീണ്ടും ബോധം വീണു. തന്നെക്കണ്ടു ഭയന്നോടുന്ന ഭൂതത്തിന്റെ പിന്നാലെ മെത്താ പാഞ്ഞു. മെത്താ വീണ്ടും തന്നെ പിൻതുടരുന്നതുകണ്ടു് ഭൂതം പരുങ്ങി. ശവക്കോട്ടയിൽ വലിയ ഇരപ്പും ബഹുവും. അടിക്കടി തനിക്കു നേരിടുന്ന ആപത്തുകളോർത്തും ക്ഷീണംധികൃത്താലും യുദ്ധാവു വാടിത്തുളന്നു. വിരരസം മുഖമാസകലം കളിയാടുന്നതിൽ നിന്നും, ശാരീരികശ്ലേഷം കൂട്ടാക്കാതെ ആത്മതേജസ്സിനാൽ പ്രേരിതനായി, കൂടുതൽ കൂടുതൽ പ്രയത്നിക്കേണ്ടിടത്തു് കൂടുതൽ കൂടുതൽ പ്രവർത്തനശീലവും സഹിഷ്ണുതയും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന തന്റെടിയായ ഒരു യുവകേസരിയാണു് മെത്താ എന്നു വായനക്കാർ മനസ്സിലാക്കണം.

ശവക്കോട്ടയിലേ ബഹളത്തിനു കാരണം ഭൂതമല്ലെന്നും,
 മരിച്ചവർക്ക് സൈപരമായി ഉറങ്ങത്തക്കവണ്ണം ശവ
 കല്ലറയ്ക്കു വിസ്താരമില്ലായ്കയാൽ അവയ്ക്കുള്ളിൽ അട
 ക്കപ്പെട്ടവർ തമ്മിൽ, കുറവിലങ്ങാട്ടു മൂന്നു നോമ്പു
 ദിനം സാധാരണ കാണുന്നപോലുള്ള തിരക്കും, തിരക്കു
 മാണു മെത്തായും മറ്റും സിമിത്തേരിയിൽനിന്നും കേട്ടി
 ട്ടുള്ളതും. പള്ളിപണിയിച്ചതും ചെമ്പകരാജൻ. ആ
 പള്ളിയുടെ ശവക്കല്ലറ ഇടിച്ചു വാഴവച്ചതും ഇന്നത്തെ
 ഭരണാധികാരികളായ കൈയ്ക്കാരന്മാർ. രാജസ്ഥാനത്തു
 നിന്നും ധാരാളം നിലം പുരയിടങ്ങൾ പള്ളിക്കു ദത്തമാ
 യിട്ടുള്ളതുകൂടാതെ, അരവിന്ദാക്ഷൻ മുതൽ ഡേവിവരെ
 മണിയാകരന്മാരും വസ്തു വകകളായി പള്ളിക്കു് അപ്പു
 ശപ്പോൾ നൽകിയിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങളെല്ലാം ഇത്ര പെട്ടെ
 ന്ന മറന്നും, സ്വാതന്ത്ര്യ ഒന്നുമാത്രം മുൻനിറുത്തി എവി
 ട്ടെന്നും വന്നു കയ്യടയ്ക്കുന്നതെ അതിന്റെ കൈയ്
 കാരന്മാർ ഭരണം നടത്തുന്നത് എന്തും അവകാശത്തി
 ലാണെന്നും എനിക്കു് അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഓരോ വീട്ടുകാ
 ക്കും ഓരോ കല്ലറ പണിയിക്കത്തക്കവണ്ണം പള്ളിക്കു്
 വെൺപറമ്പുള്ളപ്പോൾ കൂടെരായ കൈയ്ക്കാരന്മാർ
 അവരുടെ ഇടുങ്ങിയ തലച്ചോറുകൊണ്ടു് എന്തിനു
 വഞ്ചന നിറഞ്ഞ ഈ ഭരണം ശവക്കോട്ടയിൽപോലും
 നടത്തണം! ഒരു ശവം മറവുചെയ്തു ചീയുന്നതിനുമുമ്പു
 മറ്റൊരു ശവം വെട്ടി ഇറക്കുന്ന ഇന്നത്തെ കൈയ്ക്കാ
 രന്റെ ഹൃദയത്തെ കറുക്കുൻപോലും വെറുക്കണം.
 ശവക്കോട്ടയുടെ വക്കിൽ വാഴ വയ്ക്കാൻ കടമാളൂർ അ
 തുയ്ക്ക ഭരിഭയോ? പള്ളിയുടെ മുതൽ വർദ്ധിപ്പിച്ചു്
 വാഴക്കുല വിററു വേണംമേൽ പള്ളിക്കാക്കുങ്ങൾ നട
 ത്താൻ. ഇടുങ്ങിയ ശവക്കോട്ട കൈയ്ക്കാരന്റെ ഇടു

ഒരിയ മനസ്സതി വെളിപ്പെടുത്തും. എണ്ണത്തിൽ
 കറയുന്ന പൊണ്ണത്തൂർ മരിച്ചാൽ അവരുടെ ശവം മറ
 പ്പാൻ ചിൽപുരുഷന്മാർ രക്തം വിമർത്തു പള്ളി ത,
 ത്തിട്ടുണ്ട്. സാധുക്കൾക്കു മരിച്ചാലും അമ്മൊ നരകം
 അവരെ മറയ്ക്കാനുള്ള സ്ഥലത്തെപ്പറ്റി വാദിച്ചുനാ
 തമില്ല. ആകാശത്തിൽ പറന്നുനടന്ന ശവം കൊത്തി
 ഭജിക്കുന്ന കഴുകനും മറ്റും അഭയസ്ഥാനം നൽകി, ഇത്ര
 ഭീകരമായി കാണപ്പെടുന്ന ഈ സ്ഥലം ശ്മശാനമെ
 കിലും, ഇതല്ല കാരണങ്ങളെ വിവ്യസ്ഥലമെന്നും, വൃന്ത
 സമേതം രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു. മെത്താ വീണ്ടും
 ഭൂതത്തിൽ ദൃഷ്ടിയുറപ്പിച്ചു. അഗ്നി വമിച്ചു കൊണ്ട്
 ഭൂതം മക്കോയിയെ വീണ്ടും ആകർഷിച്ചു. മെത്താ വീണ്ടും
 ഓടി അടുക്കുന്നു. ഭൂതം ഭയന്നു വടക്കോട്ടോടി. പള്ളി
 മതിൽകടന്നു വടക്കോട്ടുള്ള വാതിൽ തട്ടിയടുപ്പു
 തത്ര നട്ടിരുന്ന പുവൻവാഴ ചുവടെ പിഴുതു ഭൂതം സ
 ബ്ബാമമാർഗ്ഗമടച്ചു കൈയ്ക്കുരേണോടുള്ള അപ്രീതി
 രേഖപ്പെടുത്തി. ഭൂതത്തിന്റെ പിന്നാലെ മതിൽ ചാടി
 മെത്തായും മുറയ്ക്കോടി.

സ്വതന്ത്രഭാരതം

ഞായറാഴ്ചദിവസം, യോഗക്കാർ മിക്കവാറും നേരത്തെ എത്തിട്ടുണ്ട്. പള്ളിയിലേക്കു ആളുകൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി വരുന്നു. പള്ളിപൊളിച്ചുപണിയാണെന്നു തന്നെ പൊതുയോഗമെന്നും സംശയിക്കണം. അതിനതക്കു ഹൃദയവിശാലത കൈക്കാരന്മാർക്കുണ്ടെന്നു കരുതിക്കൂടാ. കുടമാളൂർ പല ഭാഗങ്ങളിലും കെട്ടിടംപണിയുടെ ബഹുമാണ്. എന്നിരിക്കിലും പള്ളി പഴയസ്ഥിതിയിൽ തന്നെ കാണപ്പെടുന്നു. ദിവസേന വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഇടവകക്കാരെ ഒന്നുകൂടി സ്വീകരിപ്പാൻ തുണി അവർക്കില്ല. ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന വാസുദേവപുരംകൂടി കാലസ്ഥിതിക്കനുസരണമായി പൊളിച്ചു പണതതുകാണാം. ഉലാരണത്തിനുള്ള ദിവസങ്ങളും ണിപ്പോൾ.

ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഭാരതത്തിൽ വളരെ കുറവാണ്. ഉദ്ദേശം അറുപതു ലക്ഷത്തിൽ കവിയാത്ത ഇക്കൂട്ടർ നൂറു കോടി ഇൻഡ്യക്കാരുടെ നടുവിൽ തങ്ങളുടെ നില സൂക്ഷിതമാക്കണം. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ പതിനേഴാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനഘട്ടംവരെ രാജ്യകാര്യങ്ങളിലും മുൻനിന്നു പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ഒരു മഹൽസ്ഥാപനമാണ് പള്ളി (Catholic Church). ഇക്കാരണത്താലാണ് പള്ളിയാണ് യൂറോപ്പ്, യൂറോപ്പാണ് പള്ളി എന്നിങ്ങനെ പറവാൻ ബലിക്കിനെ പ്രേരി

പിരിച്ചിട്ടുള്ളതും. രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളിൽ മികച്ച പരി
 ജ്ഞാനവും, തികഞ്ഞ പഠിപ്പും വൈദികരിൽമാത്രം
 കണ്ടിരുന്നു. ജനതാമധ്യത്തിലുള്ള കലഹങ്ങൾ ഇല്ലാ
 താക്കാൻ പള്ളി അശ്രാന്തപരിശ്രമം നടത്തിവന്നു. രാ
 ജഭരണംപോലും ഏതാണ്ടു് കാനൻ (Canon law)
 നിയമപ്രകാരമാണു പള്ളി നടത്തിവന്നതു്. രാഷ്ട്രീ
 യ മണ്ഡലത്തിലേക്കു കാനൻ നിയമത്തിന്റെ അതിരുക
 വിഞ്ഞ പ്രവാഹംമൂലം പള്ളി രാജ്യത്തിനുള്ളിൽ
 മറ്റൊരു രാജ്യമായി ക്രമേണ വളർന്നുവന്നു്, രാജാക്ക
 ന്മാരെപ്പോലും വെല്ലുവിളിച്ചു. രാജകീയ ചട്ടങ്ങളും
 പള്ളി കല്പനകളും തമ്മിൽ കൂട്ടിമുട്ടി ഇടറിത്തുടങ്ങി.
 ഇടച്ചുവളന്നു് കലഹവും, കലഹം വർദ്ധിച്ചു് കലാപ
 വുമായി. മതാധ്യക്ഷന്മാർ പാപ്പാമാർ ലോകാധ്യക്ഷ
 രായ ചക്രവർത്തികളും രാജാക്കന്മാരുമായി മത്സരിച്ചു് പ
 ള്ളിയുടെശക്തി രാജകീയശക്തികൾക്കെതിരായി അണി
 നിന്നു. ദേവാലയങ്ങൾ മുട്ടുപൊടിച്ച് ഫെൻഡി എട്ടാ
 മൻ തന്റെ മതപരിവർത്തനവുമാരംഭിച്ചു. ലോകത്തെ
 ശപാസംമുട്ടിച്ച ഘേകരസംഭവങ്ങളിലൊന്നുമാത്രമാ
 ണിതു്. 'പഴയ'ലോകത്തിനു് തീയ്കൊള്ളത്തിയാൽ
 'പുതിയ'യൂറോപ്പ് ജനിച്ചമെന്നാണു് അക്കാലങ്ങ
 ലിലെ ചിന്താശീലന്മാർ തെറ്റിദ്ധരിച്ചതു്. മുട്ടുപൊടി
 ക്കൽനയം തുടന്നു അവർ കരുതി പള്ളിയെ കാണുന്നിട
 തെല്ലാം ഭംഗിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞാൽ, പള്ളിയുടെ ശക്തി
 ക്ഷയിച്ചു് പള്ളി ഇല്ലാതായിത്തീരുമെന്നു്. സന്യാസാ
 ശ്രമങ്ങൾ വെന്തെരിച്ചു—അതോടുകൂടി അവയുള്ള
 പേരായ്കൾ ഭംഗിച്ചെങ്കിലും—സ്വപ്നം കണ്ടുകൊ
 തലോ പള്ളിയുടെ ശക്തി പതിനടങ്ങു വർദ്ധിച്ചു.
 പള്ളിക്കുള്ളിൽനിന്നും പ്രബലമായ ഒരു ശക്തി ജനി

ചുവടുന്ന് ഇഗ്നേഷിയസ് ലയോളാതന്റെ സഹധീന ശക്തി ഒന്നിനാൽമാത്രം മശാഹായുടെ കോട്ടയെ സുദൃഢമാക്കി. വിദ്വന്തിയടങ്ങുന്ന 'ആധുനികർ' കണ്ണിൽ കണ്ടതെല്ലാം പള്ളിയുടേതെന്നുകരുതി, കത്തിക്കുവന്നു. തീയ്കൊള്ളുത്തീയും നശിപ്പിക്കുവാൻ പലമഹൽ ഖമാപനങ്ങളും, കലീനകലകളും ലോകത്തിന് നഷ്ടമായി. ഇന്നാൾവരെ വലുതായി തഴച്ചുവളർന്നിരുന്ന ലോകം സഹതന്ത്രവാളിൽനിന്നുമുള്ള വെട്ടേറ്റത് രണ്ടായി പെട്ടെന്ന് പിളർന്നു. ലോകത്തിനുള്ളായിരുന്ന ഒരു നഷ്ടപ്പെട്ടത്, ഭാവിതന്നെ അന്ധകാരത്തിൽ ലയിച്ചുപോയി എന്ന് ആഗ്നേയചരിത്രകാരനായ ടൗട്ട് (Tout) എന്ന മഹാപണ്ഡിതൻപോലും തെണ്ടയിടി സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇത്രയും പറയുവാൻ കാരണം വിവരിക്കാം. ഭാരതത്തിന് ഇന്നല്ലെങ്കിൽ നാളെ സാമ്പത്തിക സഹതന്ത്രം കരഗതമാകും. സഹതന്ത്രഭാരതത്തിന് അത്യാവശ്യമെന്നു ഞാൻ കരുതുന്ന വസ്ത്രീയരജ്ഞിപ്പ് അക്ഷരപ്രതി സംജാതമായാൽതന്നെ, നമ്മുടെ നില ഉറപ്പിക്കേണ്ട ഭാരം നമ്മിൽത്തന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യും. ജാതിമതഭേദമെന്യെ ഭരണം നടത്താൻ ജാതീയപക്ഷക്കാർ ശ്രമിച്ചാൽതന്നെ, ഈ ദശഭരണം പ്രവർത്തനത്തിലെത്തുമ്പോൾ നന്മപക്ഷം ഞെരുങ്ങേണ്ടിവരും. ഞെരുക്കിക്കൊണ്ടുനിൽക്കും. രാഷ്ട്രീയവും മതപരവുമായ സംഗതികൾ വിഭിന്നങ്ങളെന്നും, മതം രാജ്യഭരണത്തിന് ഒരിക്കലും തടസ്സമായിത്തീരുന്നതല്ലെന്നും ഉള്ള ആശയത്തോടെ മുൻനിർത്തിയാണെന്നതോന്നു ഇന്നത്തെ ഇൻഡ്യൻനേതാക്കന്മാർ സഹജ്ജ്വലിപ്പിക്കായി പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. യൂറോപ്പിൽ വെസ്റ്റ്

ഫേലിതായിൽ വച്ച് നടന്ന ഒരു കഥാരാണ് ഇത്തരം
 ണത്തിൽ അനുസ്മരിക്കുക. രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളിൽ മതം
 പ്രവേശിച്ചുകൂടണം ക്രിസ്ത്യാബ്ദം പിന്നർവ്വൽ നടന്ന
 ഒരു സന്ധിപ്രകാരം നിശ്ചയം ചെയ്തുകൊണ്ടും അത
 നസരിച്ചാണ് ലോകഭരണം ഇന്ന് നടത്തുന്ന
 തെന്നു പറവാൻ ചെയ്യുമാക്കിട്ടു്? അവനവന്റെ
 രാജ്യത്തിനുള്ളിലുള്ള മതം അവനവൻതന്നെ തീർച്ച
 ചെയ്യണം എന്നുള്ള നില എത്രത്തോളം വിലമതിക്കെ
 ണമെന്നു് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. നീറോ മുതൽ കാലസ്
 വരെ — ഭഗീരഥപ്രയത്നം നടത്തിയിട്ടും, പള്ളി, തെല്ലും
 ആയാസമെന്നേ ലോകംഗത്തിനുള്ള ഏറ്റവും മഹത്
 ശക്തിയായി എടുത്തുകൊള്ളേയും അവളിലേക്കു് ആക
 ര്ച്ചിച്ചു, നാലുതുകോടി ജനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു
 മഹാമണ്ഡപമായി ആത്മീകഭരണം നടത്തുന്നത് കണ്ണ
 ഉള്ളലോകർ കാണേണ്ടതുണ്ടു്.

ലോകചരിത്രം ആദ്യത്തം സമഭാവനമോടുകൂടി
 പരാമർശിച്ചു എന്നിട്ടു് അനുഭവപ്പെടുന്നതെന്തെന്നു്
 വിവരിക്കാം. മതം എല്ലാക്കാലത്തും എന്നാളും ഭരണ
 ത്തിന്റെ രക്തനാഡിയാണ്. സാവധാനം മെലിടുന്ന
 ഒരു മഹാനദിയായി മതത്തേകുന്നതാം. ഇതു നദി ഭൂഗോ
 ളമാസകലം പടന്നു് ഒഴുകുന്നത് സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടകൾ
 എങ്കിലും കാണുന്നുണ്ടാവാം. ലൗകികഭരണം എക്കാ
 ലത്തും നടത്തുന്നത് മതമാണെന്നാണ് എന്റെ പരി
 പൂർണ്ണമതം. ഭാവിഭരണവും മതംതന്നെ നടത്തുമെന്നുത
 ന്നെയാണ് എന്റെ വിചിന്ത. വിചിന്ത വിശ്വാസം. ക്രിസ്തു
 വിശ്വമുൻപു നടന്നിരുന്ന യുദ്ധഭരണം ഇതിന്നു് ഉദാഹര
 ണമാണ്. യുദ്ധമർ ഫിലിസ്തെയിൻകാരെ അസുരന്മാ
 രായിക്കുരുതി ഭരിച്ചു. തുടങ്ങിയ ഈജിപ്ഷ്യൻഭര

ഞം പരിശോധിച്ചാലും അനുഭവം വിഭിന്നമല്ല. റോ
 റ്മയുടെ മാലിംകിൾ പാലും തേനും വിളഞ്ഞിരുന്ന
 കന്നൻ ദേശവാസികളോ, അന്യമതാംലംബികളായ
 ആസീരിയരോ, ഗ്രീക്കുക്കാരോ ആരായിരുന്നു? റോറ്മ്
 യുടെ മതാനുസാരികളെ അദ്ദേഹം തന്റെ കണ്ണിലുണി
 കളായി തീറ്റിപ്പോറ്റി വന്നു. യുദ്ധചരിത്രവും, ഈജി
 പ്ഷ്യൻ ചരിത്രവും പരിശോധിച്ചാലും, മതം, രാജ്യ
 കാർയ്യങ്ങളിൽ കൈയ് കടത്തുകമാത്രമല്ല, ആത്മീകനേ
 താക്കൾ, ലൗകികചക്രത്തെ ഇല്ലാൻ സരണം നിയന്ത്രി
 ക്കുന്ന പരമാത്മം നമുക്കു ബോദ്ധ്യമാകും. ഗ്രീക്കുചരിത്ര
 പഠനവും ഈ അനുമാനത്തെ ദൃഢീകരിക്കും. ജോവിൽ
 വിശ്വസിച്ചു അദ്ദേഹത്തേ ആരാധിച്ചവരെല്ലാം ഒരു
 കുടുംബാംഗങ്ങളെന്നും, മറ്റുള്ളവരെല്ലാം അധഃകൃതരെ
 നമല്ല പരിഷ്കാരം ചിന്തിക്കുന്ന ഗ്രീക്കുജനംപോലും കരു
 ത്തികളാണത്രേ? സോക്രട്ടീസ്, ഡിമോസ്തനീസ്, പെരി
 ക്ലിറസ് എന്നീ പൗരാണിക നേതാക്കൾപോലും മത
 ത്താൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെട്ടവരെങ്കിൽ, ക്രിസ്തുവിൻ മുൻപുത
 ന്നഭരണകാർയ്യത്തിൽ മതം കരസ്ഥമാക്കിയതിനെപ്പറ്റി സമാ
 നം നമുക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെടണം. മതനിബന്ധനകൾ കൊ
 ണ്ടാണു ഗ്രീക്കുരാജ്യങ്ങൾ ഒരിക്കലും യോജിക്കാതെ മിക്ക
 വാറും വിഭിന്നിന്നങ്ങളായിത്തീർന്നിരുന്നതുകൂടിയാത്ര. കൊൺ
 സ്റ്റൻറയിൻ മുതൽ നെപ്പോളിയൻ വരെ—മതം രാജ്യ
 ഭരണത്തിൽ വഹിച്ചിട്ടുള്ള പ്രധാനഭാഗം എത്രത്തോള
 മെന്നു ചരിത്രം വായിക്കുന്നവർക്കെല്ലാം മനസ്സിലാക്കും.
 യൂറോപ്പു മുഴുവൻ പിടിച്ചടക്കിയ നെപ്പോളിയൻ ചക്ര
 വർത്തി, ഫ്രാൻസിനെ മാത്രമല്ല സംഘടിതമായ ഭൂവണ്ഡ
 ത്തെ മുഴുവൻ ക്രിസ്തുവിന്റെ പ്രതിപര്യായനായ പൗ
 സ് ഏഴാമൻ എന്ന മാർപാപ്പാക്കു തിരുമുൽ

കാഴ്ചവെച്ച വാസ്തവം നാം മറന്നുകൂടാ. ഈ മഹാ സംഭവം വിവരിക്കുന്ന ജോസഫ് ആബട്ട്, പ്രോട്ടസ്റ്റന്റു യൂറോപ്പ് മൗശിയായുടെ പ്രതിപക്ഷനായ വിശുദ്ധ പാപ്പായുടെ മുൻപിൽ, ലോകൈക സാമ്രാട്ടായ നെപ്പോളിയൻ ചക്രവർത്തി മുട്ടിന്മേൽനിന്നു താൻ പിടിച്ചടക്കിയ രാജ്യങ്ങളെല്ലാം ദൈവപ്രതിപക്ഷന സമർപ്പിക്കവെ—തന്റെ കീഴീടം പയസ് വാഴ്ത്തി തനിക്കു നൽകുന്ന ആ വിനാശിക—ഇന്നത്തെ ഭരണനേതാക്കന്മാർ ഒരിക്കലും വിസ്മരിച്ചുകൂടാത്തതാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ ലോകഭരണം ദൈവഭരണവുമായി സന്ധിചേർന്ന ആ മണിക്കൂർ—ഇഹത്തിൽ നമുക്ക് ആശിക്കാവുന്ന ലോകസമാധാനത്തിന്റെ അടിത്തറ ഇതുമൂലം രൂപീകൃതമാകുന്നു. ഇതെന്തുടൻ രാജ്യവും പള്ളിയും കൂടുതൽ അടുക്കുന്നതിനുപകരം കൂടുതൽ കൂടുതൽ അകലുക മേതുവാലാണ്, ലോകമിന്നു സാമ്രാജ്യനകമായ ~~യു~~ നികപരിതസ്ഥിതിയിലെത്തിച്ചേർന്നു. പ്രോട്ടസ്റ്റന്റു യൂറോപ്പ് തുടൻ യുദ്ധം നടത്തുകയും വാട്ടർലൂവിൽ വെച്ച പതിവിൽ നെപ്പോളിയനെ ബന്ധനസ്ഥനാക്കുകയും ചെയ്തയാൽ ക്രിസ്തുരാജന്റെ രാജ്യസ്ഥാപനത്തിനു നെപ്പോളിയൻ അവസരം കിട്ടാതെ, സെൻറഫെലിനായിൽ ഒരു ബ്രിട്ടീഷ് തടവുകാരനായി അദ്ദേഹം മരയ്ക്കുന്നു. പള്ളിയെ, ആത്മീയമായി വളർന്നിരുന്നെങ്കിലും ശാരീരികമായി ശോഷിച്ചുവന്നു. ശാരീരികമായി എന്നിവിടെ ഞാൻ പറയുന്നതു ഭരണകാര്യത്തിൽ രാജ്യങ്ങളും രാജാക്കന്മാരും പള്ളിയെ അവഗണിച്ചതിനാലാണ്. നെപ്പോളിയന്റെ അധഃപതനത്തെ തുടർങ്ങായ വിയന്നാ കോൺഗ്രസ്സിൽ, പള്ളിക്കു സ്ഥാനം നൽകാതെ, യൂറോപ്പിനെ കഷണം കഷണമായി മുറിച്ചു, ജനങ്ങളു

ൈ ആത്മീകവളർച്ചയിൽ തെല്ലും ആസക്തി പ്രദർശി
 പിക്കാതെ—താന്തങ്ങളുടെ രാജ്യം താന്തങ്ങളുടെ യോ
 ജിച്ചപോലെ ഭരണം നടത്തി നേഷൻവാദം കൂടുതൽ
 വളർത്തിവരുവെ— വിപൽശക്തികൾ തഴച്ചുവളർന്നു—
 ഹിന്ദു-ൽ പൊട്ടി പറ്റപ്പെട്ട ലോകമഹായുദ്ധത്തിനു
 വഴിതെളിച്ചു. കമ്പ്യൂട്ടറിലായ വേഴ്സയിൽ ഉടമ്പടി
 സമയത്തും പള്ളിയെ മനഃപൂർവ്വം പ്രോട്ടസ്റ്റന്റു യൂറോ
 പ്യൻ പിൻതള്ളുകയാൽ, ലോകം വീണ്ടും ക്രൂരതയിൽ കി
 ണ്ണ മരണഗോഷ്ടികൾ കാട്ടുന്ന വാസ്തവം കണ്ണുള്ളവർ
 കാണുവാൻ കഴിയും. പള്ളിയും രാജ്യവും ഒന്നുപോലെ
 'നേഷൻ'വാദകെട്ടുകൾ പൊട്ടിച്ചു ലോകത്തിലുള്ള വിഭ
 വങ്ങൾ ജീവിതസന്ധാരണത്തിനുവേണ്ടി തേറ്റാളമെങ്കി
 ലും, ലോകക്കായി വീതിച്ചുകൊടുക്കാത്ത പക്ഷം—ഒരു
 സന്ധിക്കൊണ്ടും, ഇഹത്തിൽ സമാധാനം സാധ്യമല്ലെ
 ഴ്ന്നു. എന്റെ പരിപൂർണ്ണബോധം. വേഴ്സയിൽ
 ഉടമ്പടി ചവിട്ടിത്തള്ളിക്കൊണ്ടു മുസ്ലീമിനി ഇററലി
 യിലും, അഡോൾഫ് ഹിറ്റ്ലർ ജർമ്മനിയിലും പൊ
 ത്തിവളരുന്നതു കാണുന്ന നമുക്ക്, ഉള്ളവരും ഇല്ലാത്ത
 വരുമായി വിനാവിളംബം നടന്നേക്കാവുന്ന ആ
 മഹാസമരം കണ്ടു കരയേണ്ടിവരും. പാലും വെള്ള
 വുമെന്നവിധം രാജ്യകാര്യങ്ങളും, ദൈവകാര്യങ്ങളു
 മായി കലർത്തിക്കൊണ്ടാണു് മഹമ്മദ് ഇസ്ലാം
 സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളതു്. വാളിന്റെ മുമ്പിൽ സ്ഥാപി
 ച്ചിട്ടുള്ള മതം ഇസ്ലാം ഒന്നുമാത്രമാണു്. കാര്യ
 സാധ്യത്തിനു് ഒരു മതംമാത്രം മതി എന്നും, പല
 മതങ്ങൾ ഒന്നു് ഒന്നിനു വിപരീതമായി നിന്നുകൊ
 ണ്ടു്, കലഹവിത്തുകൾ വിതയ്ക്കുകമാത്രമാണു ചെയ്യുന്ന
 തെന്നും, എനിക്ക് ശക്തിയായ അഭിപ്രായമുണ്ടു്. ഹിന്ദു

കോടിയോളം ജനങ്ങളുടെ നിവാസഭൂമിയായ, ഇഹ
 ത്തിൽ നാല്പതു കോടിയോളം വരുന്ന കത്തോലിക്കരാണ്
 പ്രാമുഖ്യം വഹിക്കുന്നതെന്നും, ഈ നാല്പതു കോടിയും
 മണ്ടനാരും ഭ്രാന്തനാരാകുന്നപക്ഷം, ഇത്രത്തോള
 മെ ഇതിനടുത്തൊ എത്തുന്നതിനുപോലും പ്രാപ്തിയി
 ല്ലാത്ത ഇതരമതസ്ഥർ, നദികൾ സമുദ്രത്തിലെമ്പോ
 ലെ, ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിക്കുകയാ, അല്ലാത്തപക്ഷം
 ക്രൈസ്തവർ തുടങ്ങി മറ്റു സകല മതക്കാരും, ഏതെ
 കിലും ഒരു മതം തിരഞ്ഞെടുത്തു് അതിന്റെ അംഗ
 ങ്ങളായി ജീവിതം തുടരുകയൊ ചെയ്യേണ്ടതു ബുദ്ധിപൂ
 വ്വമെന്നു കരുതണം. ഇതു സമാധാനസ്ഥാപനത്തിനു്
 ഇഹത്തിൽ ഒഴിച്ചുകൂടാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു അത്യാവ
 ശ്യമാണെന്നും ചിന്താശീലന്മാർ സമ്മതിക്കണം. പ
 ണ്ഡിതൻ മുതൽ പാമരൻവരെ ഒറ്റദൈവത്തേ ആരാ
 ധിക്കുന്നവർ നാം ആകയാൽ, ഈ ദൃശമാ ഒരു
 നടപടിമൂലം രക്ഷയെങ്കിൽ എല്ലാവർക്കും രക്ഷയും
 ശിക്ഷയെങ്കിൽ ഏവർക്കും ശിക്ഷയും — ഒരുത്തർക്കും
 ഇക്കാര്യത്തിൽ വിഷാദത്തിനു് അവകാശമില്ലാത്തതുമാ
 കുന്നു. സുസംഘടിതമായ ഈ ദൃശ ദൈവാരാധന
 സംഘടിതമായ രാജ്യഭരണരീതിക്കു വഴി തെളിച്ചു
 ലോകസമാധാനം കൈവരുത്തുമെന്ന് എനിക്കു ദൃഢവി
 ശ്വാസമുണ്ടു്. കണ്ണുള്ളവർ കാണട്ടെ. ചെവിയുള്ളവർ
 കേൾക്കട്ടെ. ഇതിൽനിന്നും ഒരു ക്രിസ്തുമതം ഞാൻ,
 ഒരു കത്തോലിക്കനായ എഴുത്തുകാരൻ—ക്രിസ്തുവിന്റെ
 ഭാഗം പിടിച്ചു് കത്തോലിക്ക മതപ്രചരണത്തിനായി
 ശക്തിയുക്തം വാദിക്കുന്നെന്ന് എന്നെ പഴിക്കരുതെന്ന
 പേക്ഷ. ലോകത്തിനുള്ള പ്രബലമതശക്തികളും പ്ര
 ബലരാജശക്തികളും ഒന്നുചേർന്നു് ഏകമതസ്ഥാപന

ത്തിനായി തങ്ങളുടെ സ്വാധീനശക്തികൾ വിനിയോഗിച്ചു. ഒറ്റമതം ഭൂഗോളമാസകലം സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണെന്ന ഞാൻ ശക്തിയുക്തം ഉദ്ഘോഷിക്കുന്നു. ഇതിൽ, കടുത്ത മതവൈരാഗി എന്ന് ആരെല്ലാം എന്നെ ഭൂഷിച്ചാലും മനുഷ്യനാൽ കഴിവുള്ള ശ്രമങ്ങളെല്ലാം നടത്തി സമരത്തേ ഭൂമുഖത്തുനിന്നും നിഷ്കാസനം ചെയ്യണമെന്ന എന്റെ കൊതി ഒന്നുകൊണ്ടുമാത്രമാണ്—മതകാര്യത്തിൽ ഇത്രത്തോളം അതിരുകളില്ലാത്ത ഒരാശയം ജീവിതത്തിൽ ഞാൻ നട്ടുവളയ്ക്കുന്നത്. മതകാര്യത്തിൽ ബലപ്രയോഗം അത്യന്താപേക്ഷിതമെന്നു വാദിക്കുന്നവർ—അങ്ങനെയുള്ള ബലപ്രയോഗം ഭൂമി ആസകലമുള്ള ശക്തിയായ ഒരു ജനസഞ്ചയത്തിന്റെ പിൻപിൽ നിന്നുകൊണ്ടുമാത്രമായിരിക്കണമെന്നും എനിക്കു നിർബന്ധമുണ്ട്. ഇത്രയും പറഞ്ഞതിൽ ഏതെങ്കിലും മതവിഭാഗത്തെയും, വിഭാഗങ്ങളെയും വ്രണിപ്പിക്കണമെന്ന് എന്നിരിക്കിലും, കൂടുതൽ ത്യാഗം സമ്മിച്ച പ്രബലമതം മറ്റു മതക്കാരെ ആകർഷിക്കണം. ഒരു തരത്തിലും അവരെ ഞെരുക്കിക്കൂട്ടാം. മതം രാജ്യഭരണത്തിൽ നട്ടുനായകത്വം വഹിക്കണമെന്ന എന്റെ വാദമുഖം ക്രോഡീകരിപ്പാൻ പരമാണിക്ഷിപ്തിയും മാത്രമല്ല, ആധുനിക ചരിത്രവും വേണ്ടവേളയും സഹായകമാണ്. ഇപ്പോൾ നടക്കുന്ന ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണംതന്നെ പരിശോധിക്കാം. പ്രോട്ടസ്റ്റൻറ് മതത്തിനു സുശക്തമായ കോട്ടയാണ് ബ്രിട്ടൻ. പ്രോട്ടസ്റ്റൻറ് മതത്തിന്റെ നാരായണവേഷം ബ്രിട്ടീഷ് ശക്തിയാണ്. മതമാണ് ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണത്തിൽ മുന്നിട്ടുനിന്ന രാജ്യഭരണം നടത്തുന്നതെങ്കിലും, നാടകത്തട്ടിൽ പ്രത്യക്ഷമാകാതെ കർട്ടൻ പിന്നിൽ നിന്നുകൊണ്ടുമാത്രം മതമറിവു നടന്നു ചെയ്ത

യ് വാനുള്ള ഒരു നിസ്സൂല്യശക്തി ഇക്കാര്യത്തിലവർ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന പരമാത്മം പ്രത്യേകം നാം ദർശിക്കണം. കാലസ് കാട്ടിക്കൂട്ടിയ അധർമ്മങ്ങളിൽ മനസ്സിലാക്കിയ ഇംഗ്ലീഷ് പത്രങ്ങൾക്കുള്ള നയമെന്തെന്ന് ബുദ്ധിയുള്ളവർ ഗ്രഹിച്ചിരിക്കണം. ഒരു പ്രോട്ടസ്റ്റന്റ് സ്റ്റേഷിതൻ തന്റെ മതത്തിൽപെട്ട മറ്റൊരാളെ സ്റ്റേഷിപ്പിക്കുന്നിടത്തോളം, ഒരു അന്യമതക്കാരനെ സ്റ്റേഷിക്കണമെന്നു ശരിക്കെന്നു ഭീമമായ 'നയ' വഞ്ചനയാണ്. മുൻകാലങ്ങളിൽ 'മതം' മുന്നിട്ടുനിന്ന ലോകഭരണം നടത്തിയിരുന്നെങ്കിൽ, ഇക്കാലങ്ങളിൽ 'മതം' 'നയ'മായിപ്പകർന്നു രാജ്യഭരണം നടത്തുന്നു. പണ്ടത്തെ മതം കാലക്രമത്തിൽ നശിച്ചുപോയിത്തീർന്നു. ആധുനികലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയശക്തി പണ്ടത്തെ മതമായ ഇന്നത്തെ 'നയം' തന്നെ എന്നു ഇതിരുന്നിന്നും മനസ്സിലാക്കണം.

പൊതുവായി ഇത്രയും ഗ്രഹിക്കുന്ന വായനക്കാർ ഇൻഡ്യൻ രാഷ്ട്രീയമണ്ഡലത്തേക്കു ക്ഷണിക്കതന്നെ. ഇവിടെ കാണുന്ന സത്യാവാധകളെ തുറന്നു ഞാൻ പ്രതിപാദിക്കാം. ഭാരതം വിവിധ ജാതികൾ നിറഞ്ഞ ഒരു പ്രദർശനശാലയെന്നോ വ്യത്യസ്തമതാലംബികളുടെ നിവാസസ്ഥാനമെന്നോ പറയാം. ഈ അർത്ഥത്തിൽ ഭാരതം ഒരു (Museum) കാഴ്ചപ്പങ്കളുമാണ്. ഇത്രയേറെ ജാതികൾക്കുള്ള മറ്റൊരു രാജ്യം ഭൂമുഖത്തില്ല. ഹിന്ദുക്കൾ, മഹമ്മദിയർ എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു വർഗ്ഗം പിറ്റു സമുദായങ്ങൾ—ഒന്ന് ഒന്നിനോടു് ഒരിക്കലും ഉൾപേർച്ചയില്ലാതെ രണ്ടു വിഭിന്നമതങ്ങളെ താലോലിച്ചുകൊണ്ടു് താന്താങ്ങളുടെ പുരോഗതിക്കും അധോഗതിക്കും അഹമ്മദികയാ മത്സരിച്ചു

കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇവയിലുള്ള ഉൾപ്പിരുവുകൾ വിവിധങ്ങളുമാണ്. ക്രിസ്തുൻ, പാർസി, സിങ്ക് എന്നീ ന്യൂനപക്ഷം ഓരോന്നും നിരവധി വിഭാഗങ്ങളോടു കൂടി ഇൻഡ്യയിൽ കാണാം. അധികൃതരായ നീല ഗിരിയിലെ കാട്ടാളർ മുതൽ മുണ്ടക്കയത്തേ കാട്ടുമാനുഷ്യർവരെ — ഏതെല്ലാം മതങ്ങളോടും ആചാരങ്ങളോടുംകൂടി ജീവിക്കുന്നെന്ന് ഇതുകാണുന്നമാത്രമറിയാം. 'ബിംബം' ആരാധിക്കുന്ന ഹിന്ദുവും, 'ബിംബം' ഉടയ്ക്കുന്ന മഹമ്മദീയനുംതമ്മിൽ മൈത്രിയുണ്ടാവാൻ എളുപ്പമല്ല. ഇപ്പോൾ നാം കേൾക്കുന്ന ഹിന്ദുമസ്ലിം മൈത്രിയുടെ ഉള്ളിൽകടന്നു നോക്കുന്ന ഏവനും അതു കേവലം പൊള്ളയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കും. ഹിന്ദുമസ്ലിം മൈത്രിയെപ്പറ്റി ഗംഭീരമായി ചിന്തിക്കവെ, ഹുജുരാജാവു ഹാൻസിസ് ഒന്നാമനും ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഫെൻഡി എട്ടാമനുംകൂടി തങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള നിരസം കണ്ടു സംസാരിച്ചൊതുക്കുന്നതിനു (Field of the cloth of gold) ൽ വച്ചുനടന്ന ഒരു സന്ദർശനം പ്രകൃത്യം അനുസ്മരിക്കും. പ്രസ്തുത സന്ദർശനത്തിൽ ഇരുവരും മുഖത്തോടുമഖം നോക്കി സംസാരിക്കുന്നതിനു മനസ്സിലാതെ അന്യോന്യം കാണാതിരിപ്പാൻ പാർശ്വമുള്ള ഒരു പലകകൊണ്ടു ഇരുവരെയും മറച്ചു അതിലുള്ള പാർശ്വമുള്ളിലൂടെ നോക്കി സംസാരിച്ചു മിത്രങ്ങളായിപ്പിരിയുന്നെങ്കിലും, പെട്ടെന്നു ശത്രുക്കളായിട്ടാണു മഹാമാജാക്കന്മാർ അവർ ഇരുവരും സ്ഥലം വിട്ടത്. മിത്രങ്ങളായിരിപ്പാൻ രണ്ടു പേർക്കും സമ്മതമല്ല. ശത്രുക്കളായിരിപ്പാൻ നയമൊട്ടുവരെ അനുവദിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. നാം പ്രസവിച്ച മൈത്രി ഒരിക്കലും ശാശ്വതമല്ലെന്ന് ഇതിൽനിന്നും തെളിഞ്ഞു. മൈത്രി ഏകദേശത്തിൽനിന്നുമുള്ളതായിരിക്കണം. ഇൻ

ഡ്യൻ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് ഹിന്ദുക്കളും മഹമ്മദീയരും
 യുള്ള രഞ്ജിപ്പ് അത്യന്താപേക്ഷിതമാകയാൽ ഇരുവശ
 ത്തുമുള്ള 'നയം' മൈത്രി, മൈത്രി എന്നു വിളിക്കുന്ന
 തല്പാതെ സംക്ഷാത്തായ മൈത്രി ഇന്നത്തെ ഭരണരീതി
 കർമ്മവും സംജാതമാകുമെന്ന് എനിക്കു തെല്ലം
 വിശ്വാസമില്ല. ഹിന്ദുക്കളും മഹമ്മദീയരും മൈത്രി
 യുടെ തണലിൽ ഓടികൂടുന്നത് രഞ്ജിപ്പിനല്ല, ഇരുവ
 ക്കുമുള്ള പ്രതാപം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനാണ്. ഇരു
 വരും ചുരുക്കം ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ പുഞ്ചിരിതൂകുമെ
 കിലും ആ പുഞ്ചിരി ഹൃദയത്തിൽ നിന്നുമുള്ളതല്ല. ചു
 ണ്ണിൽ നിന്നാണെന്ന് ഒരു ദോഷംമത്രം. ഈ പുഞ്ചിരി
 എപ്പോൾ ഇരുവരും ഹൃദയത്തിൽ നിന്നും ചൊരിയുമോ
 അപ്പോൾ മാത്രമേ യഥാർത്ഥ ഹിന്ദുമസ്ലീം മൈത്രി സ്ഥാ
 പിതമായി എന്നു കരുതിക്കൂട്ട. ഇതിലും ദുസ്സഹമായ
 മറ്റൊരു സംഗതി ഇൻഡ്യയിൽ എല്ലായിടത്തും അ
 ലോലിക്കുന്ന അയിത്തമാണ്. ചിലരെക്കൊണ്ടുവോൾ
 മറുചിലർ വഴിമാറണം പോൽ. അടുത്തു നടക്കുന്ന
 തും തൊട്ടു തിന്നുന്നതും പാപമാണുപോലും. കളിച്ചു
 ജപിച്ചു സൂഖിച്ചു ജീവിക്കുന്നവർക്ക് വിയത്തു തപിച്ചു
 വേലചെയ്യുന്ന താണ ജാതിക്കാരെ കണ്ടാൽ കളിക്കെ
 ണമെന്ന ഭൂഷിച്ച ആചാരക്രമമാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ
 അയിത്തം. എന്നാൽ ഒരുകാലം നാം മനസ്സിലാക്കണം.
 മനസ്സിലാക്കിയാൽ പോരാ തടസ്സമുണ്ട് പ്രവർത്തിക്കു
 ണം. പടിഞ്ഞാറൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ മതം ഇന്നു നയ
 മായിപ്പകൻ ഭരണം നടത്തുവോൾ, ഇൻഡ്യയിൽ മതം
 മതമായിത്തന്നെ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് ഒന്ന് ഒന്നിനെതി
 രായി പകയോടുകൂടി വളർന്നു വാസ്തവമാണത്. തൻ
 മുഖമുള്ള ഭിന്നതയ്ക്ക് അത്ര മുർച്ചകൂടാത്തത് ആദ്യേയ

ഭരണത്തിനുള്ള 'നയ' വിശേഷമാത്രമാണെന്നും വായനക്കാർ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം ഗ്രഹിക്കണം.

ഇക്കാരണങ്ങളാൽ ഭാരതസപാതന്ത്ര്യത്തിന് ഏറ്റവും പശ്ചാത്തമം എനിക്ക് തോന്നുന്നത്, ഭാരതീയരായ നാം ലോകത്തിലിന്ന് നിലവിലിരിക്കുന്ന ഏറ്റവും ഉത്തമമായ ഒരു മതം സ്വീകരിച്ച്, ആ മതത്തിന്റെ തത്വങ്ങളിൽനിന്നുകൊണ്ട് രാജ്യോന്നമനത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കണമെന്നാണ്. ഇത്രമാത്രമല്ല, ഭാരതോല്പാദനത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമെന്നും എനിക്ക് തോന്നുന്ന മറ്റു പോരായ്മകളും യഥാവസരം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതായാൽ—എല്ലാ കത്തോലിക്കരോടും എല്ലാ ക്രൈസ്തവരോടും എനിക്ക് പരവാനുള്ള ചില പ്രത്യേക സംഗതികളിലേക്കു ഞാൻ പ്രവേശിക്കുകയാണ്. ഇന്നപ്പോഴിൽ നാളെ ഇന്ത്യ സപാതന്ത്ര്യയാകുമെന്നു ബ്രിട്ടൻമറിയാം. അതിനു സമയമായൊ എന്നുമാത്രമാണു ഇംഗ്ലണ്ടിനുള്ള സംശയം. ഭാരതസപാതന്ത്ര്യ ലബ്ധിക്കായി മറ്റു ജാതികളോടൊപ്പം ക്രിസ്ത്യൻ യുവതീ യുവാക്കളും ഉത്സുകരായി പ്രവർത്തിക്കണം. നമ്മുടെ യുക്തിവാദങ്ങളാൽ ബ്രിട്ടനെ നാം അലട്ടണം. ഇഗ്നേഷ്യസ് ലയോള, സർ തോമസ് മൂർ, തോമസ് വുൾസി എന്നീ മഹാത്മാരെ പിൻ ടെൻ സമുദായസേവനം ചെയ്യുന്നതിനു, ചുവടേന്നു ഞാൻ കരുതുന്ന ഇന്നത്തെ ഇടവകയോഗം, ഇരട്ടശമ്പ്രവർത്തനത്തിന് എത്രത്തോളം പശ്ചാത്തമം എനിക്ക് ക്രമക്രമമായി പരിശോധിക്കാം. ഇതിലേക്ക് മാതൃകായോഗമെന്നും ഒരു കൂട്ടർ കരുതുന്ന കടമാളൂർ ഇടവകയോഗത്തിലേക്ക് നാമുപോകതന്നെ. അവിടെ നാം കുന്നു പ്രവർത്തനങ്ങളെ

നിരീക്ഷണബുദ്ധി പഠിക്കാം. രാഷ്ട്രീയോന്നമന
ത്തിൻ ചുവടെന്നു എന്നിങ്ങ തോന്നുന്ന ഈ ഇടവക
യോഗം—എന്റെ മഹത്തമമായ ഈ ആശയത്തെ താ
ങ്ങുന്നതിനു കെല്പുണ്ടോ എന്നു അറിയേണ്ടതാണല്ലോ.
ഇപ്പോഴത്തെ അതിന്റെ ദുഷിച്ച പ്രവർത്തനം എന്റെ
ഉദ്ദേശത്തിനു ഒട്ടും ഉപകരിച്ചതല്ലെന്നു ഖണ്ഡിച്ചു
പറയാം. രാഷ്ട്രവും ഈദ്ദേശയോഗങ്ങളുമായി ഘടി
പ്പിച്ച ഭാരതസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു അടിത്തറ കെട്ടുകയാ
ണു ഗ്രന്ഥകാരന്റെ മുഖ്യചുമതല. വർഗ്ഗാലാമണ
ത്തിനു സർവ്വോൽകൃഷ്ടമെന്നു എന്നിങ്ങ തോന്നുന്ന അഭി
പ്രായങ്ങൾ തുറന്നു രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിൽ—ഇതര അഭി
പ്രായഗതികളെ ഞാൻ അവഗണിക്കുന്നെന്നു ആരും
തെറ്റിദ്ധരിക്കുകയുമരുതു്. സ്വാഭാപ്രായങ്ങൾക്കു കൂടു
തൽ വില കല്പിക്കുന്നതു മർദ്ദമുഷ്ടികളാണെന്നു എ
ല്ലായ്പ്പൊഴും വരുന്നതല്ല. ഇത്രയും ഗുഹിച്ച വായന
ക്കാരൻ, ഈ അദ്ധ്യായത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ സൂചിപ്പി
ച്ചിട്ടുള്ള കടമാളുർ ഇടവകയോഗത്തിലെ സന്ദർശന
ഗ്യാലരികളിലിരുന്നു അവരവിടെ കാണുന്നതെന്തെന്നു
നോക്കാം.

അദ്ധ്യായം ചിന്ത

ഇടവകയോഗം

ജനങ്ങൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി പള്ളിമേടയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. മണി പതിന്നൊന്നടിച്ചു. യോഗാദ്ധ്യക്ഷൻ വികാരി തോബിയാസ് കൈയ്ക്കാരന്മാരായും, കണക്കുപിള്ളമാരായും അനുഗതനായി യോഗശാലയിൽ പ്രവേശിച്ചു. കൂടിയിരുന്നവരെല്ലാം എണീറ്റ് തോബിയാസച്ചനെ സ്വീകരിച്ചിരുന്നു. യോഗശാലയെ തുടങ്ങുകയാണെന്ന മുറികൾ വികാരിക്കുള്ളതാണ്. മുൻപെങ്ങും ഇതു വൻപിച്ച ഒരു ജനക്കൂട്ടം യോഗപ്പാലിൽ വന്നിട്ടില്ല. പുച്ചയ്ക്ക് കഴുത്തിൽ തുടലിട്ടാലുള്ള ഒരു ദൈവം കണ്ണുകളത്തിന്റെ മുമ്പത്തു കാണുന്നതിനു കാരണമിതാവാം. ആഗതർ ചിലർ 'ചിക്ഷപായ' കീറുകയും, മറ്റു ചിലർ 'കയറുപായ' കഷണങ്ങളിലും കൈയ്ക്കാരന്മാർ 'തൂണി കണ്ട'ങ്ങളിലും, ധനാധ്യക്ഷനായ കിഴവന്മാർ 'തടിക്കഷണ'ങ്ങളിലും ആസനസ്ഥരാണ്. തോബിയാസിന്റെ ഇരിപ്പിടത്തിനടുത്തു ചുറ്റലില്ലാത്ത ഒരു പഴഞ്ചൻ തടിക്കുസേര കിടക്കുന്നതു വേലന്മാർ മാത്തുണ്ണിയുടെ ഭൗതിക ഇരിപ്പിടമാണ്. മാത്തുണ്ണി ഇനിയും വന്നുചേർന്നിട്ടില്ല. വെള്ളിക്കമ്പികൾ പോലെ നമുച്ചതലയെ കാണാൻമുട്ട. ചില ഉണ്ടക്കണ്ണുകളിൽ കോപാഗ്നിയും പൊള്ളത്തൊണ്ടയിൽനിന്നു ഞരങ്ങലും മുളയും കേൾക്കാം. ഡോക്ടർ ലോനപ്പൻ ചെല്ലമ്മാസമേതം ഹാജരാണ്. സമുദായമദ്ധ്യത്തിൽ തിളങ്ങിയിട്ടുള്ളതന്നു ഇവരെ അവരുടെ യോഗ്യതയനുസരിച്ചു

മാനിക്കുന്നതിനുപോലും ആരെയും അവിടെ കണ്ടില്ല. ലോനപ്പൻ ഇടവകയോഗം കാണുന്നതാദ്യമാണ്. ശംകരം, പള്ളം, ലത്ത എന്നീ രസങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിച്ചു ലോനപ്പനും ചെല്ലമ്മയും നില്ക്കുന്നു. ഒരു സ്ത്രീയെ കൂടി ഇന്നത്തെ യോഗത്തിൽ കാണുന്നതിൽ നിന്നും കടമാളൂർ ഇടവകയോഗത്തിൽ സ്ത്രീകൾക്കും പ്രാതിനിധ്യം നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നു തെറ്ററിയാതിരിക്കേണ്ട. ജനകീയഭരണം അത്യുച്ചത്തിലെത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നു കരുതുന്ന ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പോലും സ്ത്രീകൾക്കു പ്രഭുസഭയിൽ (House of Lords) പ്രവേശനമില്ലാതിരിക്ക, കടമാളൂർ യോഗത്തിൽ സ്ത്രീകൾക്കും പ്രാതിനിധ്യമനുവദിക്കത്തക്ക മനസ്സുള്ളതു് ഇവിടെങ്ങിളിൽ വിരളം. ചെല്ലമ്മ സങ്കടക്കാരിയായിട്ടാണു യോഗത്തെ അഭയം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളതു്. സ്ത്രീകളും ഇടവകയോഗങ്ങളാകയാൽ, എന്തു കൊണ്ടു് സ്ത്രീകളെയും പള്ളിയോഗങ്ങളിൽ അംഗങ്ങളാക്കി സ്വീകരിച്ചുകൂടാ? ഭരണസാമന്ത്രിയും സ്ത്രീകൾക്കുമുണ്ടെന്നു് ചരിത്രം തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള സ്ത്രീകളെയും യോഗങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന പക്ഷം ഇപ്പോഴവിടെ കാണുന്ന പല അഴിമതികളും നശിക്കും. രാജഭരണത്തിൽ ഒരു നല്ല ഭാഗം വഹിക്കുന്ന ഇന്നത്തെ സ്ത്രീകൾ പള്ളിഭരണകാര്യങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരത്തക്കതെന്തെന്നു് എന്തിനായിത്തന്നെ കൂടാ. ദീർഘനിരയിൽ നിന്നും ഏണിററുമുന്നോട്ടുവന്നു് സമുദായോപദേശത്തിനായി പ്രയത്നിച്ചാൽ എന്റെ സോദരികൾ ഉറവു വരിശ്ശരിക്കണം. ഇന്നു കഥ ഇതോ. എന്റെ പ്രമേയം മുൻപു്, എന്റെ പ്രമേയം മുൻപു് എന്ന മട്ടിലാണു് പ്രമാണികൾ തമ്മിൽ അവിടെ നടക്കുന്ന മത്സരം. ഇടവിടാതെ അവതരിപ്പിക്കുന്ന പ്രമേയങ്ങൾ കേൾ

കുന്ന ഏവനും കശവരുടെയിടയിൽ നടപ്പുള്ള കരവ
 യെപ്പറ്റി ഓർമ്മിക്കും. ആളു മാറിമാറി പ്രസംഗി
 കുന്നതുകൊണ്ടാവാം തോബിയോസ് അദ്ധ്യക്ഷസ്ഥാന
 ത്തിന്നുകൊണ്ടു് വിയർക്കുന്നതു്. വിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവ
 രാരും യോഗസ്ഥലത്തു വന്നിട്ടില്ല. ചൊടിച്ചു പഠിച്ച
 മുള യുവാക്കന്മാരും, ഉപയോഗമില്ലാത്ത പിഞ്ചു പി
 ജേളരായി എണ്ണിത്തള്ളുക നിമിത്തമായിരിക്കാം ഇക്കു
 ള്ളർ ഒന്നുകേം അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ നിസ്സഹക
 രണം അനുഷ്ഠിക്കുന്നതു്. മി. വക്കപ്പൻ മാത്തുണ്ണിയുടെ
 കനിഷ്ട സോദരനാണു്. ഇദ്ദേഹം മരിച്ചെന്ന വാർത്ത
 നാം ഗ്രഹിച്ചു. പിതാവിന്റെ വീതം പകുതിസ്വത്തു്
 മാത്തുണ്ണിയിൽനിന്നും വ്യവഹാരംകൂടാതെ കിട്ടാനുള്ള
 ലോനപ്പന്റെ അന്ത്യശ്രമമാണു് ഇന്നത്തെ യോഗം.
 ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇടവകയോഗം ഇടപെട്ടു് വ്യവഹാര
 ത്തിന്നുടയാക്കാതെ മാത്തുണ്ണിയെ വശത്താക്കി, പകുതി
 സ്വത്തു് ചെല്ലമ്മക്കു കൊടുക്കത്തക്കവിധം യോഗം നട
 പടി നടത്തേണ്ടതാണെന്ന മെത്രാന്റെ കല്പനപ്രകാര
 മാണു് ഇന്നത്തെ പൊതുയോഗം. കത്തോലിക്കർ ക
 ക്ഷികളായുള്ള കൊടുക്കൽ വാങ്ങൽ കോടതി കയറാ
 തെ മദ്ധ്യസ്ഥതയിൽ തീർക്കേണ്ടതാണെന്നാണു് മണി
 യാകരമതം. സ്വാധീനശക്തിയുള്ള വ്യക്തിയുടെയൊ
 വ്യക്തികളുടെയൊ തീരുമാനത്തിനു വഴിപ്പെടാത്ത ക
 ക്ഷികളെ പൊതുയോഗത്തിൽ വിളിച്ചുവരുത്തി യോഗ
 നിശ്ചയപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കാത്തവരോടു നിസ്സഹകര
 ണം അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതാണെന്നും മണിയാകരനു് അഭി
 പ്രായമുണ്ടു്. മഹത്തരമായ ഇതുപ്രവർത്തനത്തിനു് ഇന്ന
 തെ യോഗത്തിനു കെല്പില്ലെന്നു മണിയാകരനറിയാം.
 വൈദികർ താമസിപ്പാൻ മേടകളും മറ്റും പണിയുന്ന

തിന്നും, പണിയിപ്പിക്കുന്നതിന്നും മാത്രമല്ലാതെ ഇന്നത്തെ യോഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു—പള്ളിപ്പുറം എന്തു സപത്തുണ്ടായിരുന്നല്ലോ—മറ്റൊന്നിന്നും കൊള്ളാത്ത—ഇഴയുന്ന ഒരു സംഘടനയാണ് ഇന്നത്തെ പള്ളി യോഗങ്ങളെല്ലാം. ഇവയെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന കളരികളെ കൂടുകും പിടിച്ചു മറിച്ചിപ്പിക്കാത്തപക്ഷം ഇൻഡ്യയിലെ കത്തോലിക്കരുടെപ്പോലെയെന്നീയെന്നു പറയേണ്ട. ലോനപ്പന്റെ വിവാഹവാർത്ത കേൾക്കുമ്പോൾ പടന്നിരുന്നതിനാൽ ഇത്ര ധീരപുരുഷനായിരുന്ന നവരത്നത്തിന്റെ ഒരു നോക്കു കാണുന്നതിന്നുകൂടിയാണ് ഇന്നത്തെ യോഗത്തിൽ തിപ്പുനാഥൻ ഇത്ര കൂടുതൽ. യോഗോദ്ദേശത്തെപ്പറ്റി തോബിയാസ് കണ്ണുകളും സവിസ്തരം പ്രതിപാദിച്ചു. മേലധ്യക്ഷന്റെ കല്പനയും വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചു. ഇടവകയോഗത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷൻ മാത്തുണ്ണി ഇന്നത്തെ യോഗത്തിൽ ധാരാളം മാത്തുണ്ണിയാണ് യോഗം—യോഗവും മാത്തുണ്ണിയും രണ്ടുപുറം—എന്നു അറിയുന്നവർക്കൊക്കെ ഇന്നത്തെ യോഗത്തിൽ മാത്തുണ്ണിയുടെ സംന്നിലും എത്രത്തോളം അവശ്യമെന്നു വായിക്കുവാൻ മനസ്സിലാക്കണം. മാത്തുണ്ണി വരാതെ, മാത്തുണ്ണി സമ്മതിക്കാതെ ഏതു യോഗം ഇന്നു വേലന്തറ വസ്തുക്കൾക്കുവേണ്ടി ചെല്ലും? മാത്തുണ്ണിയുടെ അസന്നിദ്ധ്യതയിൽ കടമോളം യോഗം അധ്യക്ഷനാകപ്പെട്ടു എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ മാത്തുണ്ണി വന്നു ചെന്നെങ്കിലും പിന്നെ പറയണമോ? വേലന്തറ എന്ന കേട്ടാൽ ഞെട്ടാത്ത മെത്രാൻ—വിറക്കാത്ത യോഗം മലയാളത്തിന്നു ഏതുണ്ടു?

യോഗശാലയുടെ ഒരു മൂലയിൽ തന്റെ പ്രിയതമ കൂട്ടത്തുനിൽക്കുന്ന ലോനപ്പനെ നോക്കണം. അദ്ദേഹം

ഓത്തിന്റെ ദൃഷ്ടികൾ വികസിച്ചും മുഖംവാടിയും കാണ
 പ്പെട്ടു. യേവം സങ്കോചവും ഇടകലർന്നുള്ള നോട്ടം
 ചെല്ലുമായിലും; പൊതുയോഗത്തിലെ കരങ്ങുകളികളെ
 പൂർണ്ണിറഞ്ഞ പഞ്ചിരിയോടുകൂടി ലോനപ്പൻ ആത്മ
 ഗതമാണം. 'കഷ്ടം.. അഖിലകേരള കത്തോലിക്ക' കോ
 ൺഗ്രസ്സിന്റെ അടിത്തറ ഇരുദശയോഗങ്ങളാണല്ലോ,
 ഇത്തരം യോഗങ്ങളെ നയിക്കുന്ന പ്രമാണികളാണല്ലോ
 ഇന്നത്തെ കോൺഗ്രസ്സ്. ഫാ | എങ്ങനെ ഞാൻ കര
 യാതിരിക്കണം? കരഞ്ഞിട്ടെന്തുപലാ? ഭാരതസപാത
 ഞ്ചത്തിന് ചുവടെന്നു ഞാൻ കരുതുന്ന ഇടവകയോഗ
 ങ്ങൾ വേലചെയ്യുന്നവിധം ഇന്ന് എന്തോടുകൂടി ദർ
 ശിക്കുന്നവർ എങ്ങനെ ലജ്ജിക്കാതിരിക്കും? മണലിൽ
 മലിനവസ്ത്രകൊണ്ടുമാത്രം പടുത്തിട്ടുള്ള ഈ അടിത്തറ
 പൊളിച്ചു കരിങ്കൽത്തളിരങ്ങളാൽ അവ പുതുതായി പ
 ണിയേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാണം. ചെല്ലുമയുടെ വീതം
 വാങ്ങാൻ വന്ന വാസ്തവംപോലും മറന്ന് സമുദായേണ
 മനത്തിനായി ശ്രമിക്കേണ്ടതു് എന്റെ കടമയാണം.
 ഭാരതീയർക്കും ലോകർക്കും പൊതുവിലും, കത്തോലിക്ക
 ൾ പ്രത്യേകിച്ചും അഭിമാനസ്തംഭം ആയിരിക്കേണ്ട ഇ
 ടവക യോഗങ്ങളും അവയിൽനിന്നും, തഴച്ചുവളരേണ്ട
 കത്തോലിക്ക കോൺഗ്രസ്സും, കേവലം ഇത്തരത്തിലുള്ള
 ഒരു കറുപ്പില്ലാക്കളരിയാണല്ലോ എന്തോക്കുമ്പോൾ—
 കൈയ്കാലുകൾ തളൻപോകുന്നു. ഇന്നത്തെ യോഗം
 ഞങ്ങളെ കൂടുതൽ ദരിദ്രരാക്കി. മാത്രാല്ല ഞങ്ങളു
 ടെ തലച്ചോറിനെ വേദനിപ്പിക്കുന്നുമുണ്ട്. എന്നിരി
 കിലും ഇന്നത്തെ ഞങ്ങളുടെ സംഘട്ടനംമൂലം ഇടവ
 കയോഗങ്ങളുടെ ദുർദ്ദശ അവസാനിക്കും. യോഗംകൊ
 ണ്ട് ഞങ്ങൾക്കു പ്രയോജനമൊന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ലെങ്കിലും—

യോഗത്തിന് ഞങ്ങളെക്കൊണ്ട് പ്രയോജനമുണ്ടെന്ന
വാസ്തവം ഭാവിയോഗങ്ങൾ ലോകത്തെ ഉണർത്തും. ഇന്നു
ത്തെ യോഗങ്ങൾ ഇടിച്ചുപൊളിച്ചു പതിയ യോഗ
ങ്ങൾ ഞങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കും—പതിയ കോൺഗ്രസ്
ങ്ങൾ വളർത്തുകയും ചെയ്യും.

മാത്തുണ്ണിയുടെ അനന്തരവകാശി മക്കോയി യോഗ
ശാലയിൽ വന്ന് അദ്ധ്യക്ഷനെ സമീപിച്ചു പിതാവി
ന്റെ ആലസ്യവാർത്ത ചെവിയിൽ മന്ത്രിച്ചു. സാധുവി
നെക്കണ്ടു മുഖ്യിച്ച മാത്തുണ്ണി ഇനിയും പരിപൂർണ്ണസ്വം
പ്രാപിച്ചിട്ടില്ല. 'ഒരു സൂചികത്താൻ സ്ഥലംപോലും
ഞാൻ അപ്പൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം
ചെല്ലമ്മക്കൊടുക്കുന്ന' തല്ലെന്ന് ദ്രുതസംഗതത്തിൽ ഉച്ച
ത്തിൽ മക്കോയി വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. ചെല്ലമ്മയെന്നോക്കി
ആ മുഖൻ, 'നിന്റെ അമ്മയുടെ വസ്തുക്കൾ, കോഴ്തി
യിൽപോയി കൊണ്ടുവാ. നിന്റെ വീതം' ഇങ്ങനെ
തട്ടിവിട്ടു. ഇതെന്തുടൻ കുന്നിൽമുപ്പിലെ മക്കോയി
യുടെ ഭായ്കപിതാവ്—ചെല്ലമ്മയോട് അടുത്തു് ഈ
ഷ്ടാപ്പട്ട, കിഴവൻ ചെല്ലമ്മയെ പിടിച്ചു വലിച്ചിഴ
ക്കാൻ തുനിയുന്നതു കണ്ട ലോനപ്പന്റെ ഭാവം മാറി.
പൊതുയോഗത്തിൽവെച്ചു കുന്നിൽ കരുപ്പികിളവൻ
കണ്ടൻപുച്ചകണക്കെ തന്റെ പ്രേയസിനെ മർദ്ദിക്ക
ുന്നതിന് ഒരുവെട്ടുന്നതുകണ്ടു സ്വപ്നനേരം ഇതികത്ത്
വൃതാമുഖനായിനിന്നു. പെട്ടെന്ന് ലോനപ്പൻ കരു
പ്പിയെ തടഞ്ഞുകൊണ്ടു ഗംഭീരസംഗതത്തിൽ ഗർജ്ജി
ക്കുന്നു. 'ഇതൊ ഇടവകയോഗം? ഭാരതീയസംഗത
ന്ത്രത്തിന്—ലോകോദ്ധാരണത്തിന്—കാര്യമായിക്കരു
തുന്ന ഭായ്കീയ അടിമന്ദൻ ഇതൊ? അവിവേകമുള്ള

കത്തോലിക്ക് കോൺഗ്രസ് ഉദ്ദേശിച്ചപ്പോഴുള്ളതിന് ഇന്നത്തെ നേതാക്കൾ വളർത്തുന്ന കറുപ്പു വഴിയും ഇതോ? കത്തോലിക്കരെങ്കിലും ദുർവ്വചാരങ്ങൾക്കു കോടതി കയറി തൂമ്പരകാതിരിപ്പാൻ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്ന മദ്ധ്യസ്ഥകോടതിയും ഇതെന്നോ? കത്തോലിക്ക പ്രവർത്തനങ്ങളെ നിയന്ത്രിച്ച് സമുദായത്തെ ഉദ്കർഷത്തിലേക്കു നയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഏക ഭരണകൂടവും ഇതുതന്നെയോ? അങ്ങനെ എങ്കിൽ സമുദായം അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുന്നതെങ്ങനെ? വിദേശഭരണത്തിൽനിന്നും എങ്ങനെ നാം നിർവൃതരാകും? നമുക്കുതന്നെ നമ്മെ കണ്ടുകൂടെങ്കിൽ എങ്ങിനെ അന്യർ നമ്മെ ഇഷ്ടപ്പെടും? പൊതുനന്മയുടെ പേരിൽ പൊതുയോഗങ്ങൾ വിളിച്ചുകൂട്ടി പരദൂഷണം വളർത്തി പരിപാവനമായ ഒരു ജനസഞ്ചയത്തെ കരുതിക്കൂട്ടി മലിനപ്പെടുത്തുന്ന ഇന്നത്തെ പൊതുയോഗങ്ങളെ അടിച്ചൊട്ടുമുടിവരെ പരിഷ്കരിക്കേണ്ട കടമ ഇന്നത്തെ യുവാക്കൾക്കുണ്ട്. യോഗങ്ങൾ ഇതരീതിയിൽ വളരുന്നതിന്നും അനുവദിക്കുന്നപക്ഷം കേരളത്തിൽ മുളയ്ക്കുന്ന സകല കത്തോലിക്ക് സംരംഭങ്ങളും നാശകൂപത്തിൽ അടിയും. 'വിളിച്ചുചൊല്ലും മററും കൂടാതെ വഴിയെ ചെന്നവനെ മാപ്പിളയാക്കിയോടി നീ' എന്നിപ്രകാരം കുന്നിൽ മുപ്പിലെ പറയുന്നതു കേട്ട് ലോനപ്പൻ പ്രത്യുത്തരം നൽകുന്നു. 'കുന്നിൽ മുപ്പിലെ വെള്ളിക്കമ്പികൾ പോലെ നരച്ച തലയെ മാനിക്കണമെങ്കിൽ തള്ളിക്കയറുന്ന തണ്ടുക്കുണ്ടാ. ഞാനുംമെന്നും, ചെല്ലമ്മ ഏതെന്നും എന്തുകൊണ്ടു കിഴവൻ സ്തംഭിക്കുന്നില്ല? എളുപ്പിൽ ലോനപ്പൻ, കേൾക്കണം മുപ്പിലെ, വേലന്തറ ചെല്ലമ്മയുടെ പ്രാണപ്രിയനാണെന്നും മണ്ണിലാത്ത

പെണ്ണായി പുറംതള്ളിയ ചെല്ലമ്മയെ സ്വയംവര
 ചെയ്തെന്നു ചൊല്ലിക്കൊടുക്കണമെന്നു വിളിച്ചാൽ—
 ലോനപ്പന്റെ കണ്ണുകൾ ഉപ്പന്റെ കണ്ണുകൾപോലെ
 ചുവന്നു. ഉഗ്രകോപത്താൽ കത്തിക്കൊളിയ ലോനപ്പൻ
 ആത്മസംയമനം ചെയ്തു വീണ്ടും പറഞ്ഞു. 'സ്വത്തു
 കൊണ്ടു സ്വത്തു നേടണം, പണംകൊണ്ടു പണം
 പിടുങ്ങണം, യുവതീയവാക്കൾ തമ്മിലുള്ള പ്രണയം
 ഫെയ് കിരുകിരുകി, ലക്ഷക്കണക്കിനു സ്വത്തും ചെറുക്കു
 മുത്തങ്ങാ തലയുമുണ്ടെങ്കിൽ മതി—ചെറുക്കു തല കുറ
 ച്ചു കുറഞ്ഞാലെന്താ? സ്വത്തില്ലെ? അഴകു കത്തി
 യാൽ അരിയൊ? അന്നുരാഗം, ഫെയ്—എന്നെല്ലാം
 പറഞ്ഞു മണ്ണു നോക്കി പെണ്ണു വിൽക്കുന്ന മൂപ്പിലെ
 പോലുള്ള വരുണ്ടോ പരസ്പരാനുരാഗം ഒന്നുകൊണ്ടു
 മാത്രം ഫസ്തേനഫസ്തേനായിത്തീർന്നു ഞങ്ങളേപ്പോ
 ലുള്ള നവദമ്പതിമാർ അനുഭവിക്കുന്ന ദാമ്പത്യജീവിത
 ത്തിന്റെ ഭരണത്രയമെന്തെന്നറിയുന്നുള്ളു?' ഇത്തര
 ണത്തിൽ തോബിയാസച്ചനെ കാണാൻ ഒരാൾ യോഗ
 ശാലയ്ക്കുവെളിയിൽവന്നിരുന്നു. സന്ദർശക കാർഡിൽ
 നിന്നും ആഗതൻ ആരെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കിയ അച്ചൻ
 തൽക്ഷണം മണിയാകരനെ സ്വീകരിച്ചു. അച്ചൻ
 പോയപ്പോൾ യോഗക്കാർ ഓരോരുത്തരായി യോഗശാ
 ലവിട്ടു. ഇങ്ങനെ ഇന്നത്തെ യോഗവും അവസാനിച്ചു.
 ഇവിടെ ചിന്താശീലന്മാർ താഴെപ്പറയുന്ന സംഗതികൾ
 ഗാഢഗാഢം ചിന്തിക്കണം. ഇതൃട്ടശയോഗങ്ങൾ
 അവിലകേരള കത്തോലിക്കാ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ശവ
 കല്ലുകളല്ലെ? — കത്തോലിക്കാ കോൺഗ്രസ്സ് തന്നെ
 ഇതൃട്ടശയോഗങ്ങൾ താങ്ങുന്ന ഒരുശവമണ്ഡലമല്ലേ അതു?
 —നേതാക്കൾ യാതൊരു—നേതൃത്വം വിട്ടു. താഴെ

കുത്തഴിഞ്ഞ പുസ്തകംപോലെയാണത്രെ അതിന്റെ കിടപ്പ്? വളരുന്നൂണ് വളർത്തുന്നൂണ്. കീഴ്പോട്ടാണെന്നൊരു ഭോഷംമാത്രം. സൈനികവേഷത്തിൽപെട്ടെന്ന് ഇംഗ്ലീഷ് പാർലമെൻറിൽ പ്രത്യക്ഷനാകുന്ന ക്രോംവൽ മുഷി മുട്ടി 'വിഡ്ഢികൾ നിങ്ങൾ ഇറങ്ങുവെളിക്കൂ' എന്നാട്ടി പാർലമെൻറു പിരിച്ചുവിട്ടവിധം ഇന്നത്തെ ഇടവകയോഗങ്ങളെ ഒക്കെ ചമ്മട്ടികൊണ്ടിട്ടു കാലനറുക്കുകയുണ്ടാം.

അദ്ധ്യായം ൧൪

നാരായണി

മണിയാകുരൻ കഥാഘടനയിൽ മാത്രമല്ല, ഭാഷയിലും കഥാപാത്രസൃഷ്ടിയിലും ഒരു പുതിയ പ്രസ്ഥാനമാണെന്ന് വായനക്കാർക്കറിയാം. രാഷ്ട്രീയമായും സാമൂഹികമായും സാമ്പത്തികമായും പ്രവർത്തനം നടത്തിപ്രായംചെന്ന സോദരീസോദരന്മാർ വിശ്രമജീവിതമാരംഭിച്ചു — പ്രവർത്തനലോകം യുവതപത്തിനു വിട്ടൊഴിയണമെന്ന തുരുരുമായ ആദർശംകൊണ്ട്. യുവതപവുമായി ഇണചേരുവാൻ ആഗ്രഹമുള്ള തന്റേറടികൾക്കു് ഇതു പ്രതിബന്ധവുമല്ല. മഹാകവി ഒന്നീസൺ, യൂളിസസിസ് കൂട്ടുന്ന പ്രസരിപ്പും, വാൾപോൾ പിററു് (The elder) ഇവരെപ്പോലെ ചൊടിപ്പും, യുവാക്കളെ

പിഞ്ചുപിള്ളേരെന്നും ഭട്ടതിരിക്കാത്തവരുമായ വൃദ്ധരേയും
 ഗൃഹകാരൻ യുവാക്കളെന്നു കരുതും. മഹാനായ ഗ്ലാഡ്
 സ്റ്റനെ മാതൃകയാക്കി, പ്രാധാധികൃംകൊണ്ടുള്ള വാട്ടുക്കു
 ളെന്നും കൂട്ടാക്കത്തെ ധീരധീരം പോരാടേണ്ടതു മനുഷ്യ
 ധർമ്മമാണ്. ഇതുകൊണ്ടും മണിയാകരുൻ ലോകത്തി
 നൊരു പുതിയ പ്രസ്ഥാനമെന്നും അഭിമാനിക്കുന്നില്ല.
 ലോകത്തിന്റെ നന്നാഭാഗങ്ങളിലും യുവതീയുവാക്കൾ
 വാപൽശക്തികളോടെത്തുത്, പാടവമുള്ള തോട്ടക്കാർ
 പെടികളെ എന്നവണ്ണം നിയന്ത്രിച്ചു വളർത്തുന്ന കാല
 മാണിത്. യുവതപത്തിന്റെ ഇരട്ടശതമാനങ്ങളിൽ കൊ
 യിത്തുകാരന്റെ അരിവാളിൽ കതിരെന്നവിധം, പഴയ
 ആശയങ്ങളെ കൊയ്ത്ത് പുതിയ ആശയങ്ങൾ വിത
 യ്ക്കുന്ന ഒരു നൂറ്റാണ്ടിലാണു നമ്മുടെ ജീവിതം. ഒരു
 നവീന ലോകം പ്രവർത്തനത്തിൽ വരുത്തുന്നതിനുള്ള
 ആർഭാടരഹിതമായ സംരംഭങ്ങളുണ്ടാണു ഇന്നു ലോകമാ
 സുകലംനടക്കുന്നത്. ഉലാരണത്തിനുള്ള മാറ്റങ്ങളാണു
 മുസ്സോളിനി ഇററലിയിലും, ലെനിൻ റഷ്യയിലും പ്ര
 യോഗത്തിൽകൊണ്ടുവന്നത്. മുസ്സോളിനി, ലെനിൻ
 ഇവർ അഭിനവലോകത്തിലെ രണ്ടു മഹാ വ്യക്തികളാ
 ണും. മുസ്സോളിനി ലോകത്തെ വശീകരിച്ച് ശാന്തജീ
 വിതത്തിലേക്കു തപരിപ്പിക്കുമ്പോൾ—ലെനിൻ സ്ഥിതി
 സമതപവാദത്താൽ കലുഷപ്രേരിതനായിട്ടുണ്ടു വെട്ടോ
 ലാരണം വരുത്തുന്നത്. നിരുപദ്രവങ്ങളായ മാർഗ്ഗങ്ങ
 ള്ളിലൂടെ ശാന്തജീവിതം സംപ്രാപ്തമല്ലെന്നു കാണു
 നു ലെനിൻ, വിപ്ലവത്തിനു നേതൃതപമേറും പ്രമത്തത
 കോട്ട തട്ടിയടച്ച്, ഉടച്ചുവാർത്തു സോഷ്യലിസം പാ
 ടി സേവിധരം ഗവർമ്മെൻറ സ്ഥാപിക്കുന്നു. ഈ
 അത്ഥത്തിലും, 'മണിയാകരുൻ' ഭരണിവപ്രസ്ഥാനമെ

ന് അഭിമാനിക്കേണ്ടതില്ല. ഭാരതത്തിന്റെ ഉണ്മവി
 നായി ഒരു രാജർഷി കണക്കെ സ്വയം താഴ്ന്നുകൊ
 ണ്ടാണ് ഇൻഡ്യയ്ക്ക് ഉലാരണമാർഗ്ഗങ്ങളെ മഹാത്മാ
 ഗാന്ധി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത്. 'ചക്ര' ഇൻഡ്യയ്ക്ക്
 രക്ഷയെങ്കിലും രാഷ്ട്രീയദൃഷ്ടി, അദ്ദേഹം സ്വീകരി
 ച്ച ഈ നയം കാര്യസാധ്യത്തിന് കണ്ടിടത്തോളം അത്ര
 അഭികാമ്യമല്ലതാനും. ഇൻഡ്യൻ രാഷ്ട്രീയജീവിതം
 മഹാത്മാജിയിൽ പ്രതിബിംബിച്ചു പ്രകാശിക്കുന്നെങ്കി
 ലും രാജ്യാനുമനത്തിന് കൂടുതൽ പ്രായോഗികചിന്ത
 കൻ മഹാനായ സി. ആർ. ഭാസ് ആയിരുന്നെന്നു പറ
 യാതിരിപ്പാൻതരമില്ല. സർവ്വരാജ്യസംഘം, (League
 of Nations) ലോകസമാധാനാർത്ഥം സംഘടിതമായ
 ഒരു സ്ഥാപനമാണ്. ജീവിതസമരത്തിൽ വ്യഭ്രാ
 വിൽസൺന്റെ രത്നങ്ങളായ ആദർശധാരണികൾ,
 ഇഹത്തിലേ മണ്ണിൽ വളരാതെ—കഠിന വെയിലത്തു
 ചെന്താമരത്തണ്ടുപോലെ വാഴിത്തളന്നും കാണപ്പെടുന്നു.
 ഇനിയും മഹാനായ ഡോക്ടർ ടാഗോറിന്റെ വിശിഷ്ട
 ആദർശമണ്ഡപമായ ശാന്തിനികേതന പ്രസ്ഥാനം
 തന്നെ പരമർശിക്കാം. പാശ്ചാത്യപരമസ്തു്യാദർശ
 സമ്മേളനവിഹാരശാല തന്നെ ശാന്തിനികേതനം. അ
 ദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിഹൃദയത്തിൽനിന്നും അനർഗ്ഗമായ
 യി ചൊരിയുന്ന ആശയങ്ങൾ—താൻ തനിക്കു ദൃശ്യമാകു
 ന് ലോകത്തേ കാവ്യരൂപേണ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്ന
 തിൽനിന്നും നമുക്ക് ഗ്രഹിക്കാം. ക്ലേശഭ്രയിഷ്ടമാണീ
 യുലകമെന്ന നിരാശാജനകമായ തീരുമാനം ഏതു സ
 ഹൃദയനും അനുഭവമാണെങ്കിലും, മനുഷ്യന്റെ നില
 നില്പിനും പ്രോത്സാഹനത്തിനുമായി സങ്കല്പലോകങ്ങൾ
 സൃഷ്ടിച്ചു അവയുള്ളിൽ മനുഷ്യരെ കയറി ഇറക്കി

താലോലിക്കയാണു സാധാരണ കവികൾ ചെയ്യുന്നതു്. സംസാരലോകത്തിലകപ്പെട്ടു് ആടിയുലയുന്ന മനുഷ്യ ഹൃദയത്തെ മധുരഭാഷണങ്ങളാൽ വശീകരിച്ചു്, സാങ്കല്പികമായ മണ്ഡപം സ്ഥിതിയിൽ ഭൂമിയിൽനിന്നു് ഉന്നതീർത്തു സംഗീതാലാപത്താൽ നമ്മെ ജീവിതത്തിലേക്കുകൊണ്ടുവരികയാണു ഓഗോർ നയം. ഇതിൽനിന്നും ഓഗോർ മാമുനിയുടെ ശാന്തിനിറഞ്ഞ ഹൃദയം തന്നെയാണു ശാന്തിനികേതനെന്നുനമുക്കു സങ്കാരണം അനുമാനിക്കാം. വൻരാജ്യങ്ങൾ ചെറുരാജ്യങ്ങളേയും, പണക്കർ ദരിദ്രരേയും, സംസ്കാരസമ്പന്നർ, നിരക്ഷരകുക്ഷികളേയും സദാ ഞ്ഞെക്കുന്നതുമൂലം ലോക ഒരുമ നശിച്ചു്—നരകം ലാക്കാക്കി കരിച്ചുപാഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനെ തടയുന്നതിന്നു—കെൽപ്പുള്ള ഫസ്തമെന്നു പ്രത്യക്ഷമാകണം. ലോകം തിരുമയിൽ തഴച്ചുവളയുന്നതു കണ്ടു ഓഗോർ കീററിസ് നോടൊപ്പം നരകമാമിത്രമായി വിശ്വദൂതനായി എന്നീ സ്വർലോകം സ്ഥാപിച്ചു ശാന്തിനേടാനുള്ള ഓഗോർ പരിശ്രമം ഏറ്റവും പ്രശംസനീയമെങ്കിലും എത്രത്തോളം പ്രായോഗികമെന്നു് അനുഭവിച്ചറിയണം. ഇടവിടാത്ത ഇടർച്ചകളാലും, ആർപ്പകളാലും ഇടവിടാനും തകർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജീവിത മത്സരത്തിനിടയ്ക്കു, നാം കേൾക്കുന്ന വനത്തിലെ സ്വരമൊ, നരകവാസി കേൾക്കുന്ന ഒരു ദൈവദൂതന്റെ മധുര്യമേറിയ ഗാനമൊ ആവാം ശാന്തിനികേതന കർത്താവായ ഓഗോറിന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നും പ്രവഹിക്കുന്ന പാശ്ചാത്യ പരമസ്തോഭർശകോലാഹലങ്ങൾ. ഏതായാലും പാശ്ചാത്യരും പരമസ്തോഭരും ഒന്നുചേർന്നു സമഭാവനയോടുകൂടി വർത്തിച്ചുകിട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നു, ലോകസമാധാനം കൈയ് വരുന്നതിന്നു സൗകര്യമുള്ളു. മഹാ

മാരെന്നു ഐക്യകണ്ഠേന സമ്മതിക്കുന്ന നേതാക്കളെയും അവരുടെ ആശയഗതികളെയും കണ്ണുപൂട്ടി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥകർത്താവിനെ മൂലമെന്നു വായനക്കാർ ഭ്രാന്തിപ്പെടാം. ലോകം ഭിന്നരചിയാണെല്ലാം. ഗുണംഗുണങ്ങളെ വിവേചനം ചെയ്യുന്നവർ ചുരുക്കമെന്നും, ഭൂരിപക്ഷം, 'മൻവേ ഗമിക്കുന്ന ഗോവ' തന്റെ ചിന്തപെ ഗമിക്കും ബഹുഗോക്കളു'ണെന്നു മുട്ടു പരമാർത്ഥം നാം ഒരിക്കലും മറന്നുകൂടാ.

'മണിയാകരൻ' ആകൃതിപ്രകൃതികളിൽ ലോകത്തിന് ഒരു പുതിയ ഉണ്ണിയാണെന്ന വാസ്തവം നാം മനസ്സിലാക്കണം. എ. സി. മണിയാകരൻ തികഞ്ഞ ഒരു സാമുദായിക രാഷ്ട്രീയചിന്തകനും വിളഞ്ഞ ഒരു പ്രവർത്തകനുമാണ്. അദ്ദേഹം തന്റെ വിചാരവേളകളിൽ പ്രൗഢഗംഭീരങ്ങളായ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ച് അവയെ പ്രായോഗികമാക്കുന്നതിനുള്ള പോംവഴികളെപ്പറ്റി ചുഴിഞ്ഞ് ആരായുക പതിവാണ്. ശാന്തിനികേതനപ്രസ്ഥാനം മഹത്തരമെങ്കിലും, പ്രായോഗികമായിട്ടേദേഹത്തിനു തോന്നുന്നില്ല. മഹാകവി ടാഗോറിന്റെ ആശയങ്ങളെ അദ്ദേഹം മുക്തകണ്ഠം പ്രശംസിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, പാശ്ചാത്യപരമസ്തോഭർഗ്ഗ സമ്മേളനംകൊണ്ടുമാത്രമേ, ലോകസമാധാനം കൈവരൂ എന്നു മണിയാകരനും സമ്മതിക്കുന്നു. ഗുരുവിന്റെ സാരതരങ്ങളായ ആശയങ്ങളെ മണിയാകരൻ സ്വാഗതം ചെയ്തുകൊണ്ട്—പ്രവർത്തനപദ്ധതി സ്വാഭാപ്രായത്തിൽ കരുപ്പിടിപ്പിക്കുവാൻ—ലോകമഹാകവി—ടാഗോറിനെ വിട്ട്—ആ ധീരയുവാവിന്റെ മുന്നോട്ടുള്ള തന്റെ സ്വതന്ത്രപ്രയാണമാണ്—ഒരു പുതിയ പ്രസ്ഥാനമെന്നു സ്വയം കരുതുന്ന മണിയാകരചരിതം.

പരസ്സ്യം, പാശ്യാത്യം, ആഗ്നേയം, ഭാര
 തീയം, ജമനം, ജപ്തം, ഇറംലിയം, പ്രത്യം,
 ചീനം, പേർഷ്യം, റഷ്യം, അമേരിക്കം എന്നു
 വേണ്ട—ഭൂമുഖത്തിനുള്ള സകലരാജ്യങ്ങളിലും മത
 ങ്ങളിലും നിന്ന് ഏതാനുംപേർ വിശ്വപരതിയിൽ വ
 ന്നു പഠിക്കുന്നതുകൊണ്ട്—അങ്ങനെ പഠിക്കുന്ന വിദ്യാ
 ത്ഥികളുടെ ഏകദേശം കൂടുതലായി വികസിക്കുമെങ്കിലും
 അതുകൊണ്ടുമാത്രം ടോഗോർ ആഗിക്കുന്ന ലോകസമാധാ
 നം വളരമെന്നു നമ്മുടെ കഥാനായകൻ വിചാരമില്ല.
 മണിയാകരൻ മറ്റു വിദ്യാത്ഥികളോടൊപ്പം വിശ്വപര
 തിയുടെ പിന്നിലുള്ള കിളിവാതലിലൂടെ തന്റെ രാജ്യ
 ത്തിലേക്കുതന്നെ പുറപ്പെടാതെ—ശാന്തിനികേതനത്തി
 ന്റെ മുൻവശമുള്ള ആനവാതൽകടന്ന് ആ മഹൽ സ്ഥാ
 പനകത്താവായ ടോഗോറിന്റെ വിശ്വാലയമേയ്ക്കെത്ത നമ
 സ്കരിച്ചു,—കരുവി വീണ്ടും തന്റെ കൂട്ടിലേക്ക് എ
 ന്നുള്ള മട്ടുവിട്ട്—വിസ്തൃതമായ ലോകരാഗത്തു് തനി
 കുള്ള സ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കാൻ—സ്വാതന്ത്ര്യം വെടിഞ്ഞു
 ലോകനന്മയായി ലോകരുടെ നടുവിൽ തന്റെ ദുരൂഹ
 വുമായി പ്രവേശിച്ചു—പഴഞ്ചൻ ലോകത്തോടു ധീരധീ
 രം പോരാടുന്നതിന് പുറപ്പെടുന്നതു നാം കാണണം
 പഠിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം പാടുന്ന, പാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇന
 തെകരുവികളെ തേടിച്ചുകൊണ്ടു്—മണിയാകരൻ പഠി
 ച്ചതനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ അഭി
 നന്ദിക്കാത്തവരാരുണ്ടു്? അനുഭവിക്കാതിരിപ്പാൻ
 ആർക്കു കഴിയും? ടോഗോറിന്റെ ആദർശം കലീനമെ
 കിലും അദ്ദേഹം ലോകസമാധാനത്തിനായി സപീകരി
 ച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നവരും ശുഷ്കമെന്നു മണിയാകരൻ ബോ
 ദ്ധ്യമാകയാൽ പ്രവർത്തിനിരയിൽ നവീന പന്ഥാവി

ലൂടെ സ്വയം സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതരസ്ഥാപനങ്ങൾ
 ഉണ്ടായപ്പോൾ വിശ്വപരതീയും ചില ആദർശങ്ങൾ
 നട്ടുവളർത്തുന്നതല്ലാതെ—ലോകസമാധാനം വരുത്തി
 വയ്പാൻ പറിയ ഒരു പ്രവർത്തനപദ്ധതിയെ സ്വാ
 ധീനശക്തിയെ കൈയ് വരുത്തിയിട്ടുള്ളതായി നമ്മുടെ
 കഥാനായകൻ ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടില്ല. ആകയാൽ ഖിന്ന
 നായിട്ടാണ് അദ്ദേഹം ശാന്തിനികേതനത്തോടു യാത്ര
 പറഞ്ഞുപിരിയുന്നത്. വെട്ടാൻ വരുന്ന മലംപോത്തി
 നോടു വിശ്വപരതി മന്ത്രമോതുന്നതുപോലെ, ടാഗോർ
 പ്രസ്ഥാനം അദ്ദേഹത്തിനനുഭവപ്പെട്ടു. പിന്നീട് ഇംഗ്ല
 ണ്ടിലേക്കു യാത്ര പറഞ്ഞു. ബാരിസ്റ്റർ മണിയാകരൻ
 സ്വദേശത്തെത്തി യുദ്ധവും യുദ്ധാമുഖം ലോകത്തിന്
 അടിക്കടി വന്നുചേരുന്ന ക്ലേശങ്ങളെക്കുറിച്ചും കൂലങ്കഷ
 മായി പതുംലോചിക്കണം. മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനായിരി
 ക്കുന്ന കാലത്തോളം യുദ്ധവും കലഹവും പൂർണ്ണമായി
 ഭൂഗോളത്തുനിന്നും നിഷ്കാസനം ചെയ്യാൻ ഒരുവനും
 സംശ്യാമല്ലെന്നദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി. യുദ്ധമില്ലാതാ
 കാൻ ആകെങ്കിലും സാധ്യമായാൽതന്നെ തൻമുഖം
 ലോകമഹിമയ്ക്ക് ഗണ്യമായ ഒരു ഇടിച്ചു തട്ടുമെന്നും
 അദ്ദേഹം ഗ്രഹിച്ചു. സമാധാനത്തിനെന്ന്പോലെ
 കലഹത്തിനും ജീവിതസരണിയിൽ സ്ഥാനമുണ്ടെന്ന
 വാസ്തവം നാം വിന്യസിക്കരുത്. രാത്രിയും പകലുമെന്ന
 പോലെ—സമാധാനവും സമാധാനക്കേടും ഉണ്ടെങ്കിൽ
 മാത്രമേ, സമാധാനംമുലമുള്ള തുണവും സമാധാനമില്ലാ
 യ്മ മുലമുള്ള വൈഷമ്യങ്ങളും ബുദ്ധിയുള്ളവർക്ക് ഗ്രഹി
 പ്പാൻ കഴിയൂ. സുഖദുഃഖങ്ങൾ ഇടകലൻ വരുന്നതനി
 മിതരും ജീവിതത്തിനുള്ള അഴക് സ്പിപ്പാൻ സഹൃദയ

നാഷ് എളുപ്പമുണ്ട്. മുതിർന്ന പൊട്ടിച്ചിരി കണ്ണനി-
 റിൽ മുട്ടിച്ച ദൈവം വിജയിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് കവിവാ-
 ക്യം ഇത്തരത്തിൽ നാം അനുസ്മരിക്കണം. ഗംഭീര
 യുദ്ധങ്ങൾ ഉന്മൂലനം ചെയ്യണമെന്നുള്ളത് മണിയാകര
 ലോകസമാധാന പ്രോഗ്രാമിന്റെ രക്തനാഡിയാണ്.
 അറിഞ്ഞുകൊണ്ടു നടത്തുന്ന യുദ്ധം കരുതി കൂട്ടിനട-
 ത്തന്ന കൊലപാതകം മാത്രമാണ്. ലോകസമാധാന
 തിനായി സർവ്വോൽകൃഷ്ടമെന്ന് താൻ കരുതുന്ന അനുമാ-
 ഗപരമായ പാശ്ചാത്യ പരമസ്തുവിവാഹം — ഓരോ
 നേഷനും ഒറ്റതിരിഞ്ഞു നിന്നുകൊണ്ടു താന്താങ്ങളെ
 ഉയർച്ചയ്ക്കു വേണ്ടി വൈരാഗ്യത്തോടുകൂടി പടവെട്ടാതെ
 ഒരു ഒറ്റനേപ്പനെന്ന് സ്നേഹപൂർവ്വം മനസ്സിലാക്കി ഒത്തി-
 ണക്കണമെന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിവാഞ്ഛ, —
 ഏല്ലാ നാട്ടുകാരും സ്വാഗതം ചെയ്യണമെന്നതാണ്
 മണിയാകരമതം. വായനക്കാരന്റെ ധാരാളമായ ചർച്ചയ്ക്കു
 മണിയാകരൻ അവതരിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനപദ്ധതി
 ഇതുതന്നെ. വിശ്വഭാരതി പ്രസ്ഥാനം പഠിച്ചതല്ലെ-
 നുള്ള കഥാനായക ഖണ്ഡനം വായിച്ചറിഞ്ഞ നാം,
 പ്രവർത്തനവശത്തു് അദ്ദേഹം ഒരുക്കുന്ന ഇണങ്ങിയ
 വശം ഏതെന്ന് സന്ദുക്കും ഗ്രഹിക്കണം. പരമസ്തു
 യുവതീയവാക്കും പാശ്ചാത്യയുവതീയവാക്കുകളിൽ അനു-
 രക്തരേങ്കിൽ, തദനുസരണം ക്രമാനുസരണമായ ഭാവ-
 ത്വജീവിതത്തിന് ഇരുകൂട്ടരും വഴി തെളിക്കണം.
 പരമസ്തുരും, പാശ്ചാത്യരും ആരുമാകട്ടെ ജാതി-
 മതഭേദം മറന്നു വിജാതീയവിവാഹത്തിന് നാം അ-
 നുകൂലിക്കുമെങ്കിൽ മാത്രമേ ലോകത്തു നാം ആഗിക്കുന്ന
 ഒരുമ അല്പമെങ്കിലും മുളപ്പാൻ മാർഗ്ഗമുള്ളൂ. ഈ ദശ
 ഭാവത്വജീവിതത്തിൽനിന്നും ജനിക്കുന്ന കുഞ്ഞുങ്ങൾ

വർക്കകളെയും ജാതിവിഭാഗങ്ങളെയും സംയോജിപ്പിച്ച് ഭൂമിയിൽ സന്നദ്ധതയുള്ളവർക്ക് സമാധാനവും ഐക്യവും വിളയിക്കും. സന്നദ്ധതയുള്ളവർക്ക് അതിവേഗം കോമളവുമായിരിക്കും. എങ്കിൽമാത്രമേ 'നേഷൻ' (Nation) വാങ്ങേണ്ടതാകൂ. എങ്കിൽമാത്രമേ റേറ്റലോകം സംജാതമാകൂ. ഏതാനും വത്സരങ്ങൾ ശാന്തിനികേതനത്തിൽ ചിലവഴിക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം വിവിധ രാജ്യവാസികളായ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുമായി പരസ്പരം പരിചയത്തിലും സ്നേഹത്തിലും തത്ര കഴിയുമെന്നല്ലാതെ പ്രസ്തുതകൂട്ടുകെട്ട് ഒരു ലോകസമാധാന കോട്ട കെട്ടുമെന്ന് വിചാരിക്കത്തക്ക മനസ്സും എനിക്കില്ല. ഏകദേശനയോടുകൂടിയ ഭീർഷ്വനാളത്തെ ജീവിതത്തിനുശേഷവും ചങ്കോട്ടചങ്കുചേർന്ന് ചാഞ്ചാടിക്കളിച്ചുനന്നിച്ചിരുന്ന എത്ര എത്ര മിത്രങ്ങളുണ്ട്, വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുതന്നെയും വിദ്യാർത്ഥിജീവിതം കഴിഞ്ഞോ, നിസ്സാരസംഗതികളിൽമാത്രം പിളർന്നുമാറി, അമിതങ്ങളായിത്തീരുകയും തലോടാൻ വഴിതെറ്റി ഒന്ന് ഒന്നിനു വിപരീതമായി വന്നിട്ടു ജീവിതം തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്. വിവിധവർഗ്ഗങ്ങളിൽ നിബിഡവും, സകലവിധ അന്ധതകൾക്കിടയിലൂടെയുമായ ജീവിതമത്സരത്തിന്റെ ഒരു കാണുകേൾവുമായിത്തീർന്നു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന വിശ്വഭാരതീയരിലെ കേവലം ഒരു സംഘംവിദ്യാർത്ഥികൾ എന്നെന്നേക്കും നിലനിൽക്കുന്ന ലോകസമാധാനം വളർത്തുമെന്ന് എനിക്കില്ല വിശ്വാസം. 'ചോര ചിരിക്കും, ചോര കരയും' എന്ന് ഉപദേശിച്ച അദ്ദേഹം നമസ്കരിക്കണം.

‘അന്യോന്യം മത്സരിക്കുമ്പോൾ
 ഞങ്ങളുഞ്ചവർ നൂറുപേർ
 അന്യരോടു പിണക്കുമ്പോൾ
 ഞങ്ങൾ നൂറുഞ്ചപേർകളാം’

ഇതിൽ ലീനമായിരിക്കുന്ന വിശിഷ്ട ആശയം എന്റെ വായനക്കാർ സവിശേഷം ഗ്രഹിച്ചെങ്കിൽമാത്രമേ മണിയാകര ഭരതം നമുക്കു ശരിക്കു മനസ്സിലാവൂ. പാശ്ചാത്യപരമസ്തുപ്രണയവിവാഹം മാത്രമല്ല മണിയാകരോ പദേശം. പിന്നെയൊ ക്രിസ്തീയബ്രാഹ്മണ, പാർസി, മഹമ്മദീയ, നായർ, ഇഴഴിവ, ബുദ്ധ, ഹരിജനവിവാഹമാണ് മണിയാകരോത്ഥത്യാപദേശം. ക്രമാനുഗതം വിതയ്ക്കുന്ന സമാധാനവിത്താണ്. ഒരു നേഷനെ അമർത്തി മറെറൊരു നേഷനെ ഉയർത്താൻ അദ്ദേഹം തയ്യാറല്ല. അദ്ദേഹം എല്ലാ നേഷനേയും പലത്തു നുണ്ടു്. സ്വാർത്ഥരഹിതമായ മണിയാകരമോഴികളാകട്ടെ ‘വിളഞ്ഞു നെൽവയലിൽ തെളിഞ്ഞു പുലർവേളയിൽ കളിരിളംകുറേററു’ കലകലയിളകുന്ന ചെങ്കുതിരുക്കൾപോലെ’ വിളങ്ങിയാൽ ഭാഗ്യവുമായി. മണിയാകരാവതാരത്തെപ്പറ്റി സംക്ഷിപ്തമായി ഇത്രയും ഗ്രഹിക്കുന്ന വായനക്കാരെ വീണ്ടും ക്രമാർമ്മത്തിലേക്കു ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം ആദ്യഭാഗത്തു് വായനക്കാർ പരിചയപ്പെട്ട നാരായണിയെ നമുക്കു പിൻതുടരാം. പാശ്ചാത്യപരമസ്തുപാദർശ സമ്മേളനത്തിൽ ആസക്തനായ ലസ്ലി ജോൺസൗ എന്ന ഐറിഷ് ധാരാളഭാരതത്തിൽവന്നു് ടാഗോർ മാമുനിയുടെ ആതിഥ്യം സ്വീകരിച്ചു് വിശ്വഭാരതീയിൽ ഏതാനും മാസ

ഞൾ താമസിച്ചു. ദിവ്യകവി ഷെല്ലിയുടെ കീർത്തിയേ
 റിയ പദ്യങ്ങളിൽ സഭാ തുളുമ്പിനിൽക്കുന്ന ഒരുതൂപ്പി
 ലസ്ലി ജോൺസിലും കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടെന്നു തോ
 ന്നിപ്പോകും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖഭാവം കാണ
 ന്വോൾ. ലോകജീവിതം സഹിഷ്ണുതയിൽ കഴിപ്പാനു
 ദ്ദേഹം തീർച്ചയാക്കി. കവനവിഷയത്തിൽ ഇററലി
 യിലെ തന്റെ ജീവിതം ഷെല്ലിയെ എത്ര മഹത്തരമാം
 വണ്ണം സഹായിച്ചൊ, അതുപോലെയാ അതിൽ കൂടു
 തലൊ ജോൺസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം തന്റെ
 ഇൻഡ്യൻ പയ്യടനം അദ്ദേഹത്തെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.
 ഓഗോറിനോടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിരറ്റ ഭക്തി
 രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഈ പയ്യടനം അവസരം നൽ
 കിയതോർത്തു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം പലപ്പോഴും
 തുടിച്ചമിടുന്നു. മി. ജോൺസ് ഡബ്ബിൾ പ്രഭുവിന്റെ
 കനിഷ്ടസന്താനമെന്നുമാത്രമല്ല കത്തോലിക്കനായ ഒരു
 വിശിഷ്ട യുവാവുമാണ്. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ താമസിച്ചിരുന്ന
 ഭാരതീയ സഖാക്കളിനിന്നും ഭാരതം സന്ദർശിച്ചിലും
 സം ചൊരിയുന്ന മഹിളാമണികളുടെ വിളഭ്രമിയാണെ
 ന്നും തങ്ങളുടെ വിഹാരവേളകളിൽ അവർ പലപ്പോഴും
 പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതദ്ദേഹം ശ്രവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബി. സി.
 എൽ. പാസ്റ്റായശേഷം മാതാപിതാക്കളോടു യാത്രപറ
 ഞ്ഞു ലസ്ലി ജോൺസ് വിദേശസഞ്ചാരത്തിനിറങ്ങി
 ത്തിരിച്ചു. യാത്രാശ്ലേച്ഛ ലയൺസിൽവുവു നടന്ന സന്ദ
 ങ്ഗ്ഗ സന്നാഹസഭിർ പ്രദർശനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവെ
 അദ്ദേഹം കേവലമൊരു സന്ദർശകനെന്നനിലയിൽ
 എത്തിച്ചേർന്നു. ലോകത്തിനുള്ള യുവാക്കന്മാരിൽ ഏ
 ററവും കേമമുൻ ജോൺസ് ആണെന്നും സഭിർ പ്രവ
 ണ്തകർ തീർപ്പെഴുതി, പ്രഥമസമ്മാനം അദ്ദേഹത്തിനു

നൽകി. വിദേശസഞ്ചാരം ജ്ഞാനാഭിവൃദ്ധിക്ക് അത്യാവശ്യമാകയാൽ സർവ്വകലാശാല വിട്ടിറങ്ങുന്ന മറ്റു യൂറോപ്യന്മാരോടൊപ്പം ലസ്‌ലിജോൺസും ലോകസഞ്ചാരത്തിനിറങ്ങിത്തീർച്ച. തനിക്ക് അനത്ര പയസ്സുള്ളതെല്ലാം കണ്ടു മുട്ടുന്നതിന് അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നുമുണ്ട്. ഇത് അദ്ദേഹം മറ്റാരെയും ധരിപ്പിക്കുന്നില്ല. യൂറോപ്പിലും അമേരിക്കയിലുമുള്ള മിക്ക യുവതികളും തന്നോടു മമത പ്രദർശിപ്പിച്ചെങ്കിലും ജോൺസിൽനിന്നും കരുണനിറഞ്ഞ ഒരു നോട്ടം പോലും, അവരാരും നേടുന്നില്ല. തനിക്കിഷ്ടമുള്ള ഒരു പെൺകൊടിയെപ്പോലും പടിഞ്ഞാറൻ പ്രദേശങ്ങളിലെക്കും കാണാത്തത് നമ്മുടെ യുവപാണ്ഡിത്യം പൂർവ്വസ്മരണകളാൽ ഉന്മേഷമുറക്കുന്നുണ്ട് ഭാരതീയസ്രീകൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ സുന്ദരികളും എന്നു നോക്കാൻ നേരിട്ട് ഇൻഡ്യയ്ക്കു യാത്രപറർപ്പട്ടു. ഒരു ഭാരതീയവനിത തന്റെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുന്നപക്ഷം അവളെത്തന്നെ വേളിച്ചെയ്യുന്നതിനും, രാഷ്ട്രീയവും സാമ്പത്തികവുമായി ഇൻഡ്യ ഇന്നനുഭവിക്കുന്ന അസമതപങ്ങളിൽ ഭാഗഭാക്കായി പരിഷ്കാരരേന്ദ്രമുഖങ്ങളായ മാഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ഇൻഡ്യയെ തിരിച്ചുവിടുന്നതിനും അവളെക്കാരൻ ഉള്ളെ നിശ്ചയിച്ചു. കണ്ട പെണ്ണുങ്ങളാലും തന്റെ വലത്തുവശത്തു നില്പാൻ അർഹമല്ലെന്ന് എണ്ണിത്തള്ളി മുൻപോട്ടുപോയത് ഇൻഡ്യവരെ വന്ന നമ്മുടെ യുവാവ് 'എല്ലാം തികഞ്ഞിട്ടൊരു വസ്തുപോലും തണ്ടാർമകൻ ഹിന്തുമെച്ചതുണ്ടോ' എന്ന കവിവചനം ഗ്രഹിച്ചിരുന്നിരിക്കണം. വിജ്ഞാനവിതരണം ചെയ്യുന്ന (Prometheus Unbound) പ്രൊമീത്യൂസ് അൺബന്റൺഡ് എന്ന കൃതിയിൽ ഷെല്ലി 'ഏഷ്യ' എന്ന

ഒരു സ്രീതല്പജ്ഞതെ ചിത്രീകരിക്കുന്നതു ഏദിസ്തമാക്കിയ അദ്ദേഹത്തിന്—അവരുകൾസമം ഒരു നാരിമണി എപ്പേരും ഉദയംചെയ്യുമെന്ന് ദൈവത്തിനമാത്രമറിയാം. അങ്ങനെ ഒരു 'ഇണയെ' കാണുന്നതുവരെ ഒരുങ്ങിപ്പാർക്കാൻതന്നെ അദ്ദേഹം തീർച്ചയാക്കി തന്നിൽത്തന്നെ ഒളിഞ്ഞും കഴിഞ്ഞു. ഇൻഡ്യയിൽ വന്നിറങ്ങിയ അദ്ദേഹം പ്രധാന പട്ടണങ്ങൾ ചുറ്റി സഞ്ചരിച്ച് ഭാരതത്തിന്റെ മൂന്നുവിനായി പ്രവർത്തിപ്പാൻ ജനങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുന്നുണ്ട്. മിക്ക സ്രീപരഷ വിദ്യാസ്ഥാപനങ്ങളും അദ്ദേഹം സന്ദർശിച്ചു. പ്രത്യേകിച്ച് എല്ലാ സ്രീ കോളേജുകളും, കന്യാകുമാരങ്ങളും, മറ്റു വിദ്യാമണ്ഡലങ്ങളും നേരിട്ടു കണ്ട് പ്രൗഢഗംഭീരങ്ങളായ പല പ്രസംഗങ്ങളും താൻ നടത്തി. തന്റെ പ്രസംഗം ശ്രവിക്കുന്ന സ്രീകളെ സശ്രദ്ധം സൂക്ഷിച്ചു വീക്ഷിക്കുക പതിവാണു്. അംഗലംവണ്ണത്തിരത്തളലും, തേങ്ങയും പഞ്ചിമിയും, ഇണത്തേടും നോട്ടങ്ങളും, ബുദ്ധിക്രമതയും കൊഞ്ചിക്കഴയാത്ത നടപ്പും, നിറഞ്ഞുതുളുമ്പുന്ന സ്നേഹസ്പർശലുകളും, ശിലയുമലിയുമായുരഭാഷണവും ഒത്തിണങ്ങിയ ഒരു തരണിയെ കണ്ടുമുട്ടാൻ ഇടയാകാത്തതോത്തു് ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചു. നിരാശയോടുകൂടിയുമാണദ്ദേഹം അന്ന് എറണാകുളം സെൻറ് ടെരസാസ് കോളേജുമാളിൽ പ്രവേശിച്ചതു്. താൻ എറണാകുളത്തു വന്നതോടുകൂടി തന്റെ ജീവിതക്കുപ്പൽ തുറമുഖം പറ്റിയതായി അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. ഭാരതീയമിത്രങ്ങൾ തന്നോടു പഠഞ്ഞവിധമുള്ള ഒരുസുന്ദരിയെപ്പോലും കാണാഞ്ഞു ഭാരതസഞ്ചാരവും തോൽവിയായിക്കരുതി മുത്ത നിരാശയോടുകൂടിയാണു താൻ പ്രാസംഗികനായി പ്ലാറ്റ് ഫോറത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതു്. എറണാ

കളം, തൃശൂർ, കുന്നംകുളം, കോട്ടയം, ചങ്ങനാശേരി, പളിംകുന്ന് എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിലെ സമ്പന്നരായ യുവതികളെല്ലാം അന്നു സെൻറ് ടിസാംസിൽ വിദ്യാർത്ഥിനികളാണു്. പ്രസംഗംകേൾപ്പാൻ പെൺകുട്ടികൾ അതീവജിജ്ഞാസുള്ളമാണു്. പ്രസംഗത്തിന്റെ ഗന്ധവും, പ്രസംഗഭാരം പ്രതിപാദിക്കുന്ന സംഗതികൾ ഇവയെല്ലാം മനസ്സ് യുവതികൾ പ്രാസംഗികന്റെ കോമളത്വം, വേഷപ്രകൃതി, സ്വരമായുതും, വാഗ്മിത്വം ഇവകളിൽ അമ്പരന്നു മാത്സര്യബുദ്ധ്യ അദ്ദേഹത്തെ ഉള്ള ആരാധനയാണു്. തന്റെ 'ഇണ്'യുമായി ഇനിയും കണ്ടു മുട്ടിയില്ലെങ്കിലും, ഭാരതം സുമുഖികളുടെ ജനനസ്ഥലമെന്നു താൻ സമ്മതിച്ചു. എറണാകുളം കോളേജിലെ യുവതികളെല്ലാം അഴകേറിയവരല്ലാതെ ആരിലും തനിക്കു പ്രത്യേകമായിട്ടൊരു സ്നേഹം തോന്നിയതു മില്ല. ആകൃതിപ്രകൃതി ഭേദമില്ലാത്ത ആശയവിശേഷങ്ങളിലും, സന്ദർശിച്ചിലംസത്തിലും തന്റെ സമീപം നില്പാൻ ഇവക്കാർക്കു് അർഹതയില്ലെന്നോത്തു തിളച്ചു പൊങ്ങിയ കടുത്ത നിരാശ ഉള്ളിൽ അമർത്തി ഭാരതത്തിന്റെ നിത്യ മിത്രമായ അദ്ദേഹം രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിൽ ഇൻഡ്യ ഉണർന്നിരുന്നു പ്രവർത്തിക്കേണ്ട ആവശ്യകതയെപ്പറ്റി—ഇക്കാര്യത്തിൽ സ്രീഭാരതം സജീവമായി പരിശ്രമിക്കേണ്ടതെങ്ങനെ എന്നും സകാരണം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള തന്റെ ഗംഭീരവാഗ്ദർശനത്തോടും പ്രസംഗംകഴിഞ്ഞു തിരിച്ചു നാട്ടിൽപോയി ജീവിതം മുഴുവൻ ഏകാന്തവാസത്തിൽ—ഏകാന്തധ്യാനത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവരുമല്ലോ എന്നോത്തു് അദ്ദേഹം അതീവക്ലേശപിത്തനുമായി. അദ്ദേഹം സദാ ക്ലേശിതനായി കാണുന്നതിനു കാരണമിതാണു്. സ്നേഹസ്മര

ഞയ്ക്കു സർവ്വമാ അർഹനായ റിപ്പബ്ലിക് കഴിഞ്ഞാൽ
 (അദ്ദേഹവും ഒരു കത്തോലിക്കനായിരുന്നു) ലസ് ലി
 ജോൺസിനെപ്പോലെ ഇൻഡ്യയെ സ്നേഹിച്ച മറ്റൊരാൾ
 രാജ്യ കാണാനില്ല. ഈ മഹാന്റെ പ്രസംഗം ശ്രവി
 പ്പാൻ ഓടിക്കൂടിയിട്ടുള്ള സ്രീജനങ്ങളുടെ കണക്കെടു
 ക്കുക സെൻസസ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കലെന്നപോ
 ലെ തന്നെ ഭയംകരമാണ്. ഹസ്തതാഡനമല്ലെ മപ്പു
 ത്തഞ്ചവയസ്സ് മാത്രം പ്രായമുള്ള ലസ് ലി ജോൺസ്
 ഒരു യുവവിഗ്രഹം, മുദുമന്ദഹാസം തുകി, സൗന്ദര്യപീ
 യം ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ട് ദേഹം മന്ദമൊന്നു കടത്തു
 പ്ലാറ്റർഫോർത്തിന്റെ വലത്തുവശംപറ്റി ആലോലഗാ
 തൻ—മാന്നാനത്തെ മണിനാദത്തെപ്പോലും വെല്ലുന്ന
 സ്വരത്തിൽ ഏറ്റവും ഹൃദ്യമാവണ്ണം താഴെ കാണുന്ന
 തന്റെ പ്രസംഗവുമാരംഭിച്ചു.

അദ്ധ്യായം ൧൭

ആ സുന്ദരി

‘ഒരേകളിപ്പാട്ടമൊരേ കളിക്കൂ-

തൊ,രെ കളിക്കൊട്ടി,ചൊരെ വികാരം;

ഒരാൾക്കു മററാൾതണൽ,—ഇത നിലയ്ക്കും —

യിരുന്നു ധാ, കൊച്ചുകിടങ്ങൾ ഞങ്ങൾ’!

‘ഇൻഡ്യൻ പയ്യടനം തൽക്കാലത്തേക്കു നിറുത്തി
എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആശങ്കാഗ്നനായി നാ
ട്ടിലേക്കു മടങ്ങണമെന്നു കരുതുന്നു. ഭാരതീയാദർശങ്ങ
ളെ കണ്ടു പഠിപ്പാനും ഇവിടുത്തെ നേതാക്കന്മാരുമായി
ഇടയുന്നതിനുംവേണ്ടി ചിലവാക്കുന്ന ദിവസങ്ങൾ
എന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഒരു പ്രധാന സംഭവമായി
എന്നാളും ഞാൻ സ്തബ്ധനും. ഭാരതീയവൃത്തികളുടെ
സൗന്ദര്യവിചാരം സ്നേഹിതരിൽ നിന്നും ഗ്രഹിച്ചിര
ുന്ന ഞാൻ ഒരു ഇൻഡ്യൻ മഹിയെത്തന്നെ വേളിച്ചെ
യ്ക്കു് ഇൻഡ്യയോടു് എന്നിങ്ങനെ സത്ത്വികമായിത്തോ
ന്നിയിട്ടുള്ള താല്പര്യം പുലർത്തണമെന്നു ഞാൻ ആശി
ച്ചിരുന്നു. നിങ്ങളുടെ രാജ്യവും നിങ്ങളേയും സ്നേഹി
ക്കുന്നെന്ന് വാക്കാൽപറകമത്രമല്ല സ്നേഹഭ്യാതക
ങ്ങളായ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിർവ്വ്യാജം ഭാഗഭാക്കുക
ണമെന്നും എനിക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ടു്. വിദ്യാഭ്യാസപു
ത്തീകരണത്തെത്തുടർന്ന് ഞാൻ നടത്തുന്ന ലോകപയ്യട
നം മിക്കവാറും തീരുകയാണു്. അമ്മേരിക്ക, യൂറോ
പ്പ്, ആഫ്രിക്ക, ഏഷ്യ എന്നീ വൻകരകൾ ആകമാ
നം ഇതിനുള്ളിൽ ഞാൻ ചുറ്റിക്കിടക്കും. ഭൂമിയെത്തു്

ഇന്നു ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന പല മഹതീമഹാമാന്മാരും എനി-
 ക്കു മിത്രങ്ങളാണ്. എന്റെ യാത്രോദ്ദേശം രാജ്യങ്ങൾ
 ചുറ്റിത്തിരിയുക—തത്ര കാണുന്ന വിനോദങ്ങളിൽ വി-
 ഹരിക്കുക—എന്നിങ്ങനെ സാധാരണ യാത്രക്കാരിൽ
 നാം കണ്ടുവരുന്ന ഉദ്ദേശങ്ങളല്ല എനിക്കുള്ളതെന്നും
 ഈ പയ്യടനാനന്തരം ജീവിതമത്സരത്തിൽ സ്ഥാനം പി-
 ടിക്കേണ്ട ഞാൻ ഒത്തിണങ്ങിയ ഒരു ഇണയെ കൂടി അ-
 നേപക്ഷിക്കുന്നുണ്ടെന്നും സങ്കാരണം നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാ-
 ക്കാം. ഇത്രനാളത്തെ എന്റെ സാമന്ത്രിം ഭീർഘിച്ചു
 ഈ സഞ്ചാരത്തിനിടയിൽ എനിക്കൊത്ത ഒരു സ്ത്രീത-
 ല്ലജത്തെ കണ്ടുമുട്ടുന്നതിനു സാധിച്ചില്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ
 കഴിഞ്ഞല്ലോ. അവസാനമായി ഇൻഡ്യയിൽ ഞാൻ
 വന്നുചേർന്നു. എന്റെ ആദർശങ്ങൾക്കൊത്ത ഒരു തരുണി
 മണിയെപ്പോലും ഇൻഡ്യയിൽ വന്നിട്ടു കാണ (ഇത്ര-
 യും പറഞ്ഞപ്പോൾ നാരായണി ഒരു മുറ്റമന്ദിരം സന്തോ-
 ടുകൂടി ഒരു കയ്യിൽ മാലയും, ഒരു കയ്യിൽ പൂച്ചെണ്ടമാ-
 യി ഹാളിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു. പ്രാസംഗികന്റെ നയ-
 നങ്ങളുമായി ഇടഞ്ഞു പെട്ടെന്നവർ അനുരക്തരാകുന്നു
 ന്നില്ലെന്നു പറവാൻ നാവുതൊടുത്തവാഗ്ദാനി നാരായണി
 ദർശനത്താൽ ധർമ്മസങ്കടത്തിലുഴലുന്നു. അദ്ദേഹം
 തന്നത്താൻ മറന്നു, വാനോളം ഉയർന്നു, പ്രണയകോലം
 ഫലമാരംഭിച്ചു വാസ്തവം നാരായണിമാത്രം ഗ്രഹിച്ചിരി-
 ക്കണം— അവൾമാത്രം അതീവ ബുദ്ധിമതി ആകയാൽ
 'ഒന്നെങ്കിൽ അവൾ ഒരു മുതിർന്ന കലട—അല്ലെങ്കിൽ
 യഥാർത്ഥ ശ്രീദേവി ഹേയ്! അവൾ എങ്ങനെ കലടയാ-
 കും? സൽഗുണസംപൂർണ്ണ അവൾക്കിതാ ഞാനടിമയുമാ-
 യി! സ്വർഗ്ഗത്തെ മയക്കുന്ന പുഞ്ചിരി, സ്വർഗ്ഗത്തെ ഇള-
 കുന്ന വടനങ്ങൾ, സ്വർഗ്ഗത്തെ കരക്കുന്ന നോട്ടങ്ങൾ,

സ്വർഗ്ഗത്തെ കലക്കുന്ന നേട്ടങ്ങളും—ഇവയാണ് എന്റെ ഭാഗ്യം. എന്നിങ്ങനെ അദ്ദേഹം ഉള്ള അലറി. തന്റെ യാത്രാദേശം സ്ഥലമായതോർത്തു സന്തോഷത്താൽ പ്രസംഗം സൂത്രത്തിൽ മുക്കി, എളുപ്പത്തിൽ പ്ലാറ്റിഫോം വിടുന്നതിനുള്ള സംരംഭമാണ്. 'ഇത്രത്തോളം ജീവിതത്തിൽ ഏതെങ്കിലും മേളി പിടിച്ചുപറ്റണം ഭൂമിയിൽ വേറെനില്ല. ഇനിയുണ്ടാകണമെന്ന് എനിക്ക് ആഗ്രഹമില്ല. സ്രീകളെ—ഭാരതോല്പാദനം നിങ്ങളുടെ അക്ഷിപ്ത പരിശ്രമമൂലം സംജാതമാകണം. തെരുവീഥികളിലൂടെ ഭർത്താവോടൊപ്പം പ്രസംഗിച്ച സമയം ഓർപ്പയം ചെയ്താൽ—ഉദ്യോഗസ്ഥാഭിമാനം ഉദ്യോഗമേധാവികളുടെ വെൻപറമ്പു കാവൽക്കാരായി സമയം നശിപ്പിക്കാതെ—കൊഴുത്തു തടിച്ച കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ തള്ളമാരായി—ന്യായബോധമുള്ള ഒരു പുതിയ ജനാവലിയെ പോറ്റിവളർത്തണം. സമാധാനം വിളമ്പുന്ന ഇൻഡ്യൻ ഗ്രാമങ്ങളുടെ നായികകളായി, ഭാരതം നിങ്ങളുടേതാണെന്ന് നിങ്ങൾ നിറയണം. വീരമതികളായ നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ധീരസന്താനങ്ങളുടെ ഭരണത്തിനുള്ള പരിശ്രമഫലമായി ഭാരതം സ്വതന്ത്രയാകട്ടെ! സമാധാനവും സ്വാതന്ത്ര്യവും സർവ്വതോ വിജയം! സമ്പൽസമൃദ്ധി നിങ്ങളെ അഭിഷേകം ചെയ്യട്ടെ!' അദ്ദേഹം തന്റെ പ്രസംഗം നിറുത്തി. പ്രാസംഗികർ മാലയും, പൂച്ചെണ്ടും സമ്മാനിക്കുക ഇക്കാലങ്ങളിൽ പാടുള്ളിടത്തോളം സ്രീകളുടെ കൃത്യമാണത്രെ. കാലേക്രൂട്ടി നിർദ്ദേശിച്ചപ്രകാരം ഇന്നത്തെ പ്രാസംഗികൻ മാലയും പൂച്ചെണ്ടും സമ്മാനിക്കുന്നതിന് നാരായണിയെ ഭരമേ

പ്രിച്ചിരുന്നു. അതനുസരിച്ച് അവർ മദ്രാസിലെ പാലാ
 റ്റോഫോറത്തോടു സമീപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവരുടെ സമ്പ
 ക്കത്തിൽ സഭാസ്മര പള്ളിക്കാണിതരായി, പ്രസംഗാന
 ന്തരം, അതിലും ചിലർ കാട്ടിക്കൂട്ടുന്ന ഏകദേശരൂപം
 ക്കശേഷം സമുദായപ്രദർശനം നടത്തി സഭാസ്മ
 രെ ആഘോഷിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആധുനികകലാപ്രവർത്ത
 കർ കണ്ടുപിടിച്ച ഒരു നൂതനമാറ്റമാണിത്. അധി
 കാരികളുടെ പ്രീതിക്കു പാത്രമായിട്ടുള്ള സ്മരണകളിൽ
 അവർ നീണ്ടു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. വളർത്തുന്ന ഭക്തി ബു
 ലിപ്പുവും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഇതവസരമാ
 കുന്നു. നാരായണി വിവിധ പുഷ്പങ്ങൾക്കൊണ്ടും മനോഹര
 മായ ഒരു മാലയും, ആകർഷണീയമായ ഒരു ചെണ്ടും
 സ്വയം നിർമ്മിച്ചു അവയുമായി സഭാസ്മര പാലാ
 റ്റോഫോറത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. 'മാലയിടുക' ജീവി
 തത്തിലവർക്കിത് ആദ്യമാണ്. കാണുന്നവർക്കൊക്കെ
 വിവാഹിതരോ, അവിവാഹിതരോ എന്നുപോലും
 നോക്കാതെ—അധികാരസ്ഥാനം ആവശ്യപ്പെടുന്ന അനു
 ക്ഷണം 'മാല'യിടുന്നതിനൊരുവെടവാണ് അവരുടെ വി
 നയം അവളെ അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. അവൾ, ഏറണാ
 കുളത്തിനുള്ള കാതരാക്ഷികളിൽ കത്തിരാണെന്നവർക്കു
 റിയം. ആർക്കുജീവിതം അഭികാമ്യമല്ലെന്ന് അവൾ
 വേണ്ടവണ്ണം ഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ലസ്പി ജോൺസിൻ
 ഹാമണിപ്പാൻ പ്രിൻസിപ്പൽ അവളെ ക്ഷണിച്ചു.
 പാലാറ്റോഫോറത്തിൽ വന്ന് നിന്നവൾ സഭാസ്മര നോ
 ക്കിതെല്ലാ മദ്രാസും തുകി—അതെന്നിലെങ്കിൽ ഇവ
 ക്കിടുക പിന്നെയും കണ്ടുകൊണ്ടു അവളുടെ നയനങ്ങൾ
 പ്രാസംഗികന്റെ നയനങ്ങളുമായി ഇടഞ്ഞു അവളു
 ടെ ചുരുക്കം അവളുടേതല്ലാതായെന്നു. ഏതൊരു മറ്റൊരു

പ്രേമം ബുദ്ധിപൂർവ്വം അമർത്തി ഭയസങ്കോശസമേ-
 തം പ്രാസംഗികനെ ഒന്നുനോക്കി; ഗുഹത്തിൽ മാലയും
 കയ്യിൽ ചെണ്ടയും സമർപ്പിച്ചു; പൂർണ്ണമായി ഒന്നു മനു-
 ഹസിപ്പിച്ചു; ഇങ്ങനെ വേഗമവരം മറയ്ക്കുന്നു. എങ്ങനെ?
 മാമനക്കുണ്ടാ മാൻപേട കണ്ടുകൊണ്ട്—‘ഫെലനെ’ കണ്ട
 ‘പ്രമീസ’ കണ്ടുകൊണ്ട്—പോരാ-ഇള്ള ഇരുവരും ‘തൂടക്കി
 മെല്ലെ സമീപിന്റെ വട്ടം’ നാരായണിയെപ്പറ്റി ചില
 വിചരംകൂടി നാം ഗ്രഹിക്കണം. ചെമ്പകശ്ശേരി
 മഠത്തിന്റെ മൂലമറവും മേളവിലാസമൂലമറവും
 മായി ചാർച്ചയുണ്ടെന്നു നാം അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മദ്ധ്യ
 നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ ഫ്രാൻസിനൊ, ജർമ്മനിക്കൊ—
 ഞ്ങളുടെ പെപ്പിൻ അടിസ്ഥാനമിട്ടു. എങ്കിലും
 പുത്രൻ മഹാറാജയുടെ ഭരണകാലത്താണ് റോ-
 മാനസംഗ്രാജ്യം പുനഃസ്ഥാപിതമായത്. ഇങ്ങനെ
 മകൻ അച്ഛനേക്കാൾ സമർത്ഥനായാകാൻ ചെമ്പകശ്ശേ-
 റി കേരളത്തിൽ നിലയുറപ്പിച്ചത് ചെമ്പകരാജവംശ-
 കാലത്താണ്. വാക്കുകളുടെ ഉരുവുതന്നെ തി-
 തക്കിക്കാൻ ഞാൻ ചെയ്യാകുന്നല്ല. ഞാനു ശുഷ്ക-
 മനസ്സുനമല്ല. ഭാഷകളെല്ലാം ഉപയോഗത്തിൽവന്ന
 തിനുശേഷമാണ് വൈയാകരണന്മാർ ലോകത്തിൽ
 കടന്നുകൂടിയത്. തൊഴിലില്ലായ്മക്കമ്മറ്റി തൊഴിൽ
 നൽകുന്നതിനായി വ്യാകരണമെഴുതുവാൻ നിർദ്ദേശി-
 ച്ചാൽ അക്കൂട്ടരുടെ വ്യാകരണനിബന്ധനകളെ ഞാൻ
 അവഗണിക്കുകയാണ്. കരിമ്പള്ളിമരം പുരാതനവും
 പ്രബലവുമാണ്. ഇത്ര അർദ്ധപെരുപ്പമുള്ള മരൊരു ഇ-
 ല്ലം കേരളത്തിലുണ്ടില്ല, ഞാവള്ളിഇല്ലം ഇതിന്റെ ഒരു

ശാഖയാണു്. ഈ ഇല്ലത്തിൽ കേശവൻപോറ്റി എ
ന്നൊരാൾമാത്രം ശേഷിച്ചു. അദ്ദേഹം ചെമ്പകശ്ശേ
രിമഠത്തിലെ ഒരു തമ്പുരാട്ടിയെ വേളികഴിച്ചു. ഈ
വിവാഹത്തിൽ ഒരു കുട്ടിമാത്രം ജനിച്ചുവളർന്നു് കഥ
യിൽ കാണുന്ന നമ്മുടെ നാരായണിയാണു്. ഏതാ
നും കൊല്ലങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു് മാതാവു കാലഗതി പ്രാ
പിച്ചു. ഇല്ലവസ്തുക്കൾ കടംമൂലം നശിച്ചു. കായ്ക്കു
രൻ കണ്ണണി എന്നൊരാളായിരുന്നു; ഭരിച്ചു ഭരിച്ചു്
കണ്ണണി ഇല്ലംവക സ്ഥാവാരജംഗമവസ്തുക്കളുടെ ഉടമ
സ്ഥനായി. ഇല്ലത്തിൽനിന്നും കവന്റെടുത്ത മുതൽ
കൊണ്ടു് ഇല്ലവസ്തുക്കൾ ലേലത്തിൽ പിടിച്ചു. ഒടുവി
ലവ വിറ്റു പണവുമായി അയാൾ ചൊവ്വരവിട്ടു. ഭാ
ഗ്യയുടെ മരണം സ്വപ്നങ്ങളുടെ നാശം ഇവമൂലം
വിവശനായ കേശവൻപോറ്റി പുത്രി നാരായണിയുമാ
യി എറണാകുളത്തിനുപോയി—നാരായണിയെ സെൻറ
ട്രേസാസ് കമ്പ്യൂകാമഠത്തിനു ദത്തംചെയ്തശേഷം അ
പ്രത്യക്ഷനാകുന്നു. നരകം, മോക്ഷം എന്നെല്ലാം പറയു
ന്നതു മനസ്സിന്റെ പരിതസ്ഥിതിക്കനുസരിച്ചിരിക്കുമെ
ന്നും കേശവൻപോറ്റിക്കപ്പോൾ തോന്നി. തന്നത്താൻ
ഇങ്ങനെ അദ്ദേഹം ചിന്തിച്ചുതുടങ്ങി. ജനതാമല്യ
ത്തിൽ സ്വതന്ത്രനായി ജീവിക്കുന്ന ഒരു വൻതടവുകാര
നെന്നും, തടവിൽപാർക്കുന്നവൻ സ്വതന്ത്രനെന്നും തോ
ന്നുന്നതു് മനസ്സിന്റെ ചുരുപാടുകൾമൂലമാണു്. സ
ന്താപവേളകളിൽ നരകവും, സന്തോഷവേളകളിൽ മോ
ക്ഷവും. ചെമ്പകശ്ശേരിമഠത്തിൽനിന്നും വേളി നടക്കുന്ന
തിൽനിന്നുംനമുക്കു് ഉറപ്പിക്കാം—ഞാപുളിമഠത്തിന്റെ
പ്രതാപം. ചൊവ്വര വിട്ടുപോയ കണ്ണണി കോട്ടയത്തു
അയ്മനത്തിൽ വാഴുന്നതു് കേശവൻപോറ്റിയും

ഗ്രഹിച്ചിരിക്കണം. കണ്ണണിയെപ്പോലെയുള്ള കായ്ക്കൂർ കേരളത്തിൽ സുലഭം. ജമ്മിമാരായ മലയാള ബ്രാഹ്മണരെ ചൂഷണം ചെയ്തു കബേരന്മാരായിട്ടുള്ള കായ്ക്കൂർ എത്ര എത്രയെന്നു കേരളചരിത്രം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള വായനക്കാരോടു പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ട. പുതിയെസെൻറ് റെറേസാസ് മഠത്തിൽ വിട്ടുകൊണ്ടു കണ്ണൂർ വാരപ്പൊരിഞ്ഞു കേശവൻ പോറ്റി ഒരു ഭ്രാന്തനെന്നോണം ഓടിമറഞ്ഞു. നാരായണിയുടെ സുഖസുഖങ്ങളെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം അന്വേഷിച്ചിരുന്നുമില്ല. മറപുതു അവളായിത്തീർന്നെങ്കിലും ആശ്രമശ്രേഷ്ഠരുടെ പ്രത്യേക സ്നേഹാദരവുകൾക്കു് നാരായണി പാത്രീഭവിച്ചു. പ്രത്യേകമൊരു മുറിയിൽ ഒരു ഹിന്ദു പരിചാരികയുടെ പരിലാളനയിൽ സകലവിധ സുഖസൗകര്യങ്ങളോടുകൂടി. ശ്രേഷ്ഠത്തിയുടെ സവിശേഷമായ ഭാൽനോട്ടത്തിൽ നാരായണി പഠിച്ചുവന്നു. സീനിയർ ബി. എ. ക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് സുപ്രസിദ്ധനായ ലസ്ലി ജോൺസ് ഇന്നു് സെൻറ് റെറേസാസ് സന്ദർശിച്ചത്. ഹിന്ദുവായിത്തന്നെ വളരാൻ ശ്രേഷ്ഠത്തിനമ്മ അവളെ അനുവദിച്ചു. ശ്രേഷ്ഠത്തിനമ്മയുടെ ഹൃദയവിശാലത അഭിനന്ദനീയമാണ്. രാഷ്ട്രീയവോദ്ദേഹിപ്പിൽ മേധാവിത്വം കരസ്ഥമാക്കാൻ ഒളിഞ്ഞും ഒളിയാതെയും ഇക്കാലങ്ങളിൽ മതപരിവർത്തനം നടത്തുന്ന ചില ശുഷ്കബുദ്ധികളുടെ ഗോഷ്ടികൾ ഇത്തരങ്ങത്തിൽ അപലപിക്കേണ്ടതാണ്. ഹൃദയവെടിപ്പില്ലാത്തവനെ വലിച്ചിഴച്ച് ശുഭവസ്തുക്കൾ അണിയിച്ച് മന്ത്രതന്ത്രങ്ങളോടി മതംമാറുന്ന ഇന്നത്തെ മതഭ്രാന്തു് എത്ര അപലപിച്ചാലും മതിയാകുന്നതല്ല. ദൈവം നമ്മുടെ

ആത്മാവിന്റെ തേജസ്സാണു നോക്കുന്നത്. വസു
 വെടുപ്പല്ല — വേട്ടല്ല. നശപരങ്ങളായ ഇവയ്ക്കൊക്കെ
 ഇഹത്തിലെ സ്ഥാനമുള്ളു. ഏതു മതമായാലും അത
 തു മതത്തിന്റെ നിബന്ധനകൾ പരിപാലിച്ചു തന്നെ
 പ്പോലെ തന്റെ അർത്ഥക്കാരനേയും സ്നേഹിച്ചു തന്റെ
 മതമാണു സത്യമതമെന്നുള്ള പരിപൂർണ്ണബോധത്തോ
 ടുകൂടി ജീവിക്കുന്ന ഏവനും മുക്തിപ്രാപിക്കാം. ഇ
 തിൽ മനസ്സിനുതെല്ലും ആയാസം വന്നുകൂടാത്തതുമാ
 കുന്നു. സത്യമതം ഏതെന്ന് അറിയുന്ന അനുഷ്ഠാനം
 അതു സ്വീകരിക്കുന്നതിനു തയ്യാറാകണം. ചഞ്ചല
 തപം ഏതു മതത്തിലായാലും നല്ലതല്ല — നാരാ
 യണി ഒരു ഹിന്ദുവെങ്കിലും പഠിക്കേണ്ടവ അവർ പഠി
 ച്ചുവന്നു. ക്രിസ്തീയാഭർശങ്ങളിൽ നൈസർഗ്ഗികമായ
 ആസക്തിതോന്നി ക്രിസ്തുമതം അവർ രഹസ്യമായി
 പഠിച്ചു. സെൻറ് റെറമസാസിൽ പഠിച്ചിരുന്ന
 കത്തോലിക്ക യുവതികളും മിസ് നാരായണിയെ അനു
 കരിച്ചു. മൗനമായവർ ക്ലാസ്സിൽ വരും—മൗനമാ
 യി തിരിച്ചുപോകും. അവളുടെ സ്വരം ഇരുവശങ്ങളി
 ലും നടന്നിരുന്ന സ്രീകൾ ഇരുവരുമാത്രം കേട്ടിരിക്ക
 ണം. അത്രയ്ക്കു് ആത്മസംയമനശക്തി അവർ സമ്പാ
 ദിച്ചു. ഞാവുള്ളിലുല്പത്തിലെ ഏകസന്താനം—കത്തോ
 ലിക്കരെന്നു കേട്ടുകൂടാഞ്ഞ ഇല്ലാംഗമവർ സെൻറ്
 റെറമസാസു്. കത്തോലിക്കു് കോളേജു് അധികാരിക
 ലാൽമാത്രം അനുഗ്രഹിതയായിക്കാലം കഴിഞ്ഞതിൽ
 'നിന്ദിക്കും വസ്തു വന്ദിക്കപ്പെടു'മെന്നതു് ഉരുവിടുന്നതു
 നോക്കണം. മറത്തിന്റെ ഒരു മുറിയിൽ ഏകയവർ
 സ്വയം വെന്തെയുന്ന ഒരു അഗ്നിപർവതമാണ്. ഉ
 ള്ള കത്തോലിക്കജീവിതം നയിച്ചു നാരായണി ക്രിസ്തു

മതം സ്വീകരിക്കുന്നതിനും ഒരുങ്ങുമ കത്തോലിക്ക കന്യകയായി ജീവിക്കുന്നതിനും തനിക്കുള്ള ആകാംക്ഷ പലപ്പോഴും മറയ്ക്കുകയോളം ശ്രമിച്ചിരുന്നു. കേ ശവൻപോറ്റി ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ള പക്ഷം അദ്ദേഹം കൂടി അറിഞ്ഞിട്ടാവാം മതംമാറ്റം എന്നിങ്ങനെ അമ്മമാർ അപ്പൊഴെല്ലാം അവളെ പറഞ്ഞാശ്ചരിയപ്പെടുക പതി വാണം.

ലസ്പി ജോൺസിനെക്കണ്ടമാത്രയിൽ നാരായണിയുടെ ഭാവം പകർന്നു മനസ്സായി സ്നേഹം തുടങ്ങി. താൻ പുഷ്പമാലും ചാത്തി പൂച്ചെണ്ടുസമ്മാനിച്ചതാക്കോ അദ്ദേഹമായിരിക്കണം തനിക്കു വിളക്കും വീണയുമെ ന്നവൾ ഉള്ള അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന വാസ്തവം മുഖഭാവം വെളിപ്പെടുത്തും. ഈ നാരീമണി തനിക്കു പ്രേമഭാജനമാകാ തരുവെന്ന് സന്യാസജീവിതത്തിൽ പ്രവേശിക്കണമെന്നു മി. ജോൺസ് ദൃഢനിശ്ചയവുമായി. ഒരു മാസത്തെ (Courting) സ്നേഹപരീക്ഷണാനന്തരം 'റെറമസ' എന്ന നാമം സ്വീകരിച്ച് നാരായണി കത്തോലിക്ക മതത്തിൽ ചേർന്ന് ലസ്പി ജോൺസിന്റെ പ്രിയപത്നി യായിത്തീർന്നു. വിവാഹാനന്തരം ബ്രിട്ടീഷ് കൊച്ചിയിൽ വസിച്ചുവന്നു. ഇവരുടെ ഏകസന്താനമാണ് നമ്മുടെ നായിക സേലമ്മ. സേലമ്മയുടെ ബാല്യത്തിൽ തന്നെ ലസ്പി ജോൺസ് ലോകമഹായുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുക്കാൻ ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കു യാത്രതിരിച്ചു. പിന്നീട് അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി വിവരങ്ങൾ ഒന്നും കിട്ടിയിരുന്നില്ല. അച്ഛന്റെ ശവ്വളം മുറയ്ക്കു് അമ്മ നാരായണിക്കു മാസം തോറും ബാങ്കുമുഖാന്തിരം കിട്ടുന്നുണ്ടു്. അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടോ എന്നുകൂടി അറിയാതെ നാരായണിയും

മകളും കഴിഞ്ഞു. നാരായണി അച്ഛനെ അന്വേഷിച്ചു കടമുള്ള രേയ്യ പോയതും മറ്റും നാം കണ്ടുകഴിഞ്ഞു.

പാശ്ചാത്യൻ—ലസ്ലി ജോൺസിൻ പരമസ്വപ്ന—നാരായണിയിൽ സംജാതമായ നമ്മുടെ നായികയുടെ സേലമ്മ എന്നു പേരുമിട്ടു. ഐറിഷ് പ്രഭുക്കളുടെ മേൽ അഭിപ്രായമായ ഡബ്ലിൻ പ്രഭുവിന്റെ കനിവുസന്താനമാണ് അച്ഛൻ. മാതാവോ ഞാവുള്ളി ഇല്ലത്താലെ ഏകസന്താനവും. സേലമ്മയുടെ അംഗലാവണ്യം വർണ്ണിക്കുക അത്ര എളുപ്പമല്ല. രണ്ടു വൻ കരകളിൽ ജനിച്ചുവളർന്ന യുവതീയുവാക്കളിവരുടെ ഭാര്യത്വജീവിതം ഹൃദ്യമെന്നുള്ളതിൽ മകൾ സേലമ്മ തക്കതെളിവാണു്. സേലമ്മ—ഓ! അവളിൽനിന്നും അവളറിയാതെ അനർത്ഥമായി ചൊരിയുന്ന ദിവ്യതേജസ്സ്—കാണികളെ അവൾ അവളുടെ സൃഷ്ടിനാഥനിൽക്കൂടി ആകർഷിക്കും. അവൾ ഒരു വ്യക്തിയല്ല—അവൾ ഒരു സ്ഥാപനമാണു്. അതെ അവൾ പുരുഷനൊരുവന്റെ തലച്ചോറിൽ ഒരിക്കൽ കമ്പിട്ടതുമത്രം മതി ചിതപുരുഷനവനവളുടെതായി. ഇന്നു മുഴുവൻ ലോകം അവളുടെതാണു്. അവൾ കെട്ടുന്ന കെട്ടു് പൊട്ടിക്കുത്തക്ക കരുത്തു് മറ്റൊരു സ്ത്രീക്കില്ല. അതെ—ഇന്നത്തെ ജോസഫൈൻ ആണവൾ.

അദ്ധ്യായം ൧൩

എ. സി. മണിയാകരൻ

ഡേവി മരണാനന്തരം ലോനപ്പൻ അപരനായി നടന്ന സംഭാഷണത്തിൽ—അപരൻ എ. സി. മണിയാകരനാണെന്നു വായനക്കാർ മനസ്സിലാക്കണം.

രാഷ്ട്രീയ നരോമണ്ഡലത്തിലെ ചുരുക്ക ചില യുവാക്കളിൽ അഗ്രഗണ്യനാണ് എ. സി. മണിയാകരൻ. എറണാകുളത്തുവെച്ചു നടത്തുന്ന അഖിലകേരള നിസ്സഹകരണ മഹായോഗത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷനാകണമെന്ന അഭ്യർത്ഥന അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞു. കേരളക്കരയിൽ ഇന്നുള്ള യുവാക്കളിൽ സിംഹമാണദ്ദേഹം. അദ്ധ്യക്ഷപദത്തിന് അദ്ദേഹമാണ് സർവ്വമാ അർഹൻ.

സൈമൺ കമ്മീഷൻ ബോംബയിൽ വന്ന ദിവസമാണിത്. സൈമൺ കൂട്ടാളികൾ ഇൻഡ്യയിൽ വരുന്നതിനെ പ്രതിഷേധിച്ചുകൊണ്ടുള്ള നിസ്സഹകരണയോഗങ്ങൾ ഇന്ന് ഭാരതമാസകലം കാണാം. എറണാകുളത്ത് കേരളത്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തുനിന്നും വർദ്ധിച്ച ഒരു ജനക്കൂട്ടം—വിദേശവിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ചതിനെ ഒരു രാഷ്ട്രീയ ചിന്തകൻ—ലോകം പുറം സഞ്ചരിച്ച മികച്ച ഒരു നേതാവ്—ഗംഭീര പ്രവർത്തകൻ, മാമുലകൾക്കെല്ലാമൊരു കണ്ഠകോടാലി—മുഖം നോക്കാതെ അക്ഷോഭനായി കത്തിച്ചുപായുന്ന ഒരുപോരാളി—ലോയിഡ് ജോർജ്ജ് തലകുലക്കി സമ്മതിച്ച ഒരു മഹാ വാഗ്ദാനം—ചെസ്റ്റർട്ടൻപോലും വണങ്ങുന്ന ഒരു താക്കീതൻ—ബിസ്‌മാക്കിനെ മയക്കുന്ന രാജ്യതന്ത്രജ്ഞൻ—ഭാരതീയരാകമാനം നിർവ്വാജം സ്നേഹിക്കുന്ന എ. സി. മണിയാകരൻ അദ്ധ്യക്ഷവേഷിയിൽ നിന്നുകൊണ്ടു—ഭാരതസൗതന്ത്ര്യത്തിനും ലോകസമധാനത്തിനുമായി കൈക്കൊള്ളേണ്ട നടപടികളെ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതു കേൾപ്പാൻ—ജനങ്ങൾ കൂടുതൽ കൂടുതലായി പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടുമിരിക്കുന്നു. കൃത്യം മണി പത്തടിച്ചു. 'മേളപ്പ'ന്നെന്ന ബോട്ട് അദ്ധ്യക്ഷനെയും വഹിച്ചുകൊണ്ടു എറണാകുളം ജട്ടിയിൽ വന്നടുത്തു. അദ്ദേഹം

വിശ്രമിക്കുന്ന അവസരംനോക്കി നമുക്കു പൊതുവായി
 ചില സംഗതികൾ ഗ്രഹിക്കാം. ഇന്നത്തെ അല്പ
 ക്ഷൻ മണിയാകുന്നുവായാൽ മക്കേയായും സ്ഥലത്തെ
 തിരിയിട്ടുണ്ട്. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ താമസ
 തിരിയിൽ സ്വരജ്യത്തെ പരസ്കരിച്ച് പ്രൗഢമായ
 പല പ്രദേഷങ്ങളും മണിയാകാൻ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.
 അദ്ദേഹം നടത്തിയ സകല പ്രസംഗങ്ങളിലും ലോയിഡ്
 ജോർജ്ജ്, ചെസ്റ്റർട്ടൻ മുതലായ ആഗ്നേയമഹാരഥന്മാർ
 പോലും ഭാഗഭാക്കുക. ഡമൊസ്റ്റനീസ് മുതൽ സി.
 ആർ. ദാസ് വരെ—കേൾവി പൊക്കിയ സകല വാഗ്
 മികളെയും അതിശയിക്കുമാറു് മണിയാകാൻ ഉദി
 ച്ചയെന്ന കട്ടിസ്യൂന്റെന്നോണം ഹാളിന്റുള്ളിൽ പ്രവേ
 ശിച്ച് അല്പക്ഷപീഠത്തിൽ ഇതാ ആസനസ്ഥനാക
 ന്നു. ഭാരതത്തിന്നെന്നുമാത്രമല്ല—ലോകത്തിനാകമാനം
 ഭരണർവു വരതക്കവിധം പൊതുജീവിതത്തിലേർ
 പ്പെട്ട് ഒരു മഹാനെന്ന് യൂറോപ്പുപോലും സമ്മ
 തിക്കത്തക്കവിധം ലോകത്തെ തെടുക്കി പ്രസംഗിച്ച
 മണിയാകുന്നെ ശ്രവിപ്പാൻ, ഹാളിന്റുള്ളിലും പരി
 നരങ്ങളിലും ഒടിക്കുകയായ ജനങ്ങളുടെ തിരക്കും
 തിരക്കും 'നോട്ട് ചെയ് വാൻ പത്രറിപ്പോർട്ടന്മാരും എ
 ത്തിയിട്ടുണ്ട്. മണിയാകാൻ അല്പക്ഷവേദിയിൽ എ
 ന്നിന്റെ സഭാ നടപടികളാരംഭിക്കുന്ന ഈ അവസര
 ത്തിൽ, സഭാംഗങ്ങളോടുകൂടി നമുക്കും അദ്ദേഹത്തെ
 ഒരു നോക്ക കാണാം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാറിൽ തിള
 തിള വിളങ്ങുന്ന സ്വർണ്ണമെഡൽ പ്രസംഗവേദിയിൽ
 അദ്ദേഹത്തിനുള്ള നിസ്തല്യപദവി വെളിപ്പെടുത്തും.
 ഒരാൾ മണിയാകുന്നെ ക്ലേശോപാദായോടു് ഉപമി
 ച്ചതു വെറുതെയല്ല; ഏതു് ആൻറണിയേയും വശീ

കരിപ്പാറുള്ള സാധ്യതകൾ അദ്ദേഹത്തിൽ തെളിഞ്ഞു വിളങ്ങുന്നു — അതേ സമയം സീസർ ആഗസ്റ്റ് സിന്റെ ഗാർഭിച്ച് സഭാ അദ്ദേഹത്തിൽ കളിയാടുന്നു മുണ്ടു്. തന്റെ പ്രഭയെല്ലാം തന്നിൽത്തന്നെ ലയിപ്പിച്ചു വിശ്രമാത്മം ചക്രവാളത്തിൽ മന്ദമന്ദം മങ്ങിമറയുന്ന അസ്തമനസ്യുതനെ വെല്ലുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ വണ്ണമധ്യം—മുഖമാസകലം അപ്പഴപ്പോൾ പ്രത്യക്ഷമാകുന്ന സ്നേഹകോലാഹലങ്ങൾ—മഴവില്ലുകളെ ലജ്ജിപ്പിക്കുന്ന കൈത്തണ്ടകൾ ഫാ—എത്ര ആകർഷണീയം. നമ്മുടെ കഥാനായകനെ വർണ്ണിപ്പാൻ മഹാകവി ടാഗോർ തന്നെ വേണം.

അല്പക്ഷപ്രസംഗം ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കുന്നതിനായി വായനക്കാർ ഇൻഡ്യയുടെ തൽക്കാലിക പരിതസ്ഥിതികളെപ്പറ്റി സവിസ്തരം അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ഇൻഡ്യയിൽ നാൽപ്പതുകോടി ജനങ്ങളും ഇരുനൂറ്റിപതിമ്മൂന്നു ഭാഷകളും എഴുപത്തിയെട്ടു മതവിഭാഗങ്ങളും നമുക്കിന്നു കാണാം. നിർബന്ധിത വിദ്യാഭ്യാസം കൈയ് വരുത്തുവാൻ അധികാരികൾ ഉത്സുകരല്ല. ഇൻഡ്യയ്ക്കു മാത്രമല്ല ലോകത്തിനാകമാനം അഭിവൃദ്ധിയുണ്ടാകണമെങ്കിൽ നിർബന്ധിത വിദ്യാഭ്യാസം നടപ്പിൽ വരുത്തണം. പണക്കാർക്കും പണമില്ലാത്തവർക്കും ഒരുമിച്ചിരുന്നു പഠിക്കാൻ ലോകമിന്നു വഴി തെളിക്കണം. അജ്ഞന്മാരുടെ വിയർപ്പു തുള്ളികളിൽ നിന്നും പുറപ്പെടുന്ന നെല്ലും പണവും മുതലാളിമാരും കടംബങ്ങളുമാത്രം അനുഭവിച്ചു—തൊഴിലാളികളേയും അവരുടെ കുഞ്ഞുങ്ങളെയും അന്ധകാരത്തിൽ ഇട്ടു പൂട്ടി—സൂര്യകുളിലും കോളേജുകളിലും അവരുടെ കുട്ടികൾക്കു് പ്രവേശനമനുവദിക്കാതെ—മുതലാളിമാരുടെ

മക്കൾമാരും പഠിച്ചു മന്ത്രിമാരായാൽ മതി—എന്നുള്ള
 ഇന്നത്തെ സംവത്സിക ചട്ടക്കൂട്ട് തട്ടിത്തകർത്തു്, തൽ
 സ്ഥാനത്തു റഷ്യയിലെപ്പോലെ സ്ഥിതി സമതപം സ്ഥാ
 പിടിക്കുന്നതിന്നു ഞാൻ എതിരാണെങ്കിലും, വിദ്യാഭ്യാ
 സം രാഷ്ട്രീയസേവനം ഇവകളിൽ ഭാരതം ഇററലി
 യെ അനുകരിക്കണമെന്നു് എനിക്കു ബലമായ അഭി
 പ്രായമുണ്ടു്. ബ്രിട്ടൻ, അമേരിക്ക, ജപ്പാൻ എന്നീ
 രാജ്യങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള ധീര
 നയം മാത്രമാണവർ ലോകചക്രത്തെ അവരാഗ്രഹിക്കു
 ന്നവിധം ഇന്നു നയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. പ്രഭുക്ക
 ന്മാരുടെ മക്കൾക്കു പ്രത്യേക സ്കൂളുകളും കോളേജുക
 ലും സാധുക്കൾക്കു് പഠിക്കാൻ മറ്റു വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാ
 പനങ്ങളും നിലനില്ക്കുന്ന ഇംഗ്ലണ്ടിലെ വിദ്യാഭ്യാസ
 ത്തോടു് എനിക്കു പ്രതിഷേധമുണ്ടു്. കാരണം സമുദായ
 ചങ്ങലയിൽ പൊന്തിനില്ക്കുന്ന പ്രഭുക്കളും പ്രഭുക്കുമാരന്മാ
 രും, ഭരണകർത്താക്കളായും, സാധുക്കൾ ഭരണീയരുമായി
 ത്തീർന്നു് സമുദായച്ചങ്ങല പൊട്ടിത്തകരുമെന്നുമാത്രമല്ല,
 തലച്ചോറുള്ള വർക്കു ജീവിതസരണിയിൽ ഉയരാൻ അവ
 രുടെ ദാരിദ്ര്യം പ്രതിബന്ധമായുന്തീരും. തലച്ചോറി
 ല്ലാത്ത കബേരരുടെ ഭരണമൂലം ജനാധിപത്യം ചക്ര
 വായു വലിക്കുന്നതു ഇന്നു് നമുക്കു കാണാം. അന്ധ
 ന്മാർ ആടർക്കളത്തിൽ സിംഹം കണക്കെ യുദ്ധം ചെ
 യ്ക്കുന്നുവരാം. ടൈമൂറിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ മദ്ധ്യ
 ഏഷ്യ ഭരണാകെ—ഇൻഡ്യയുൾപ്പടെ തകർത്തു മരിച്ച
 പടയോളികൾ വിദ്യാസമ്പന്നരല്ല. ജൻകിസ് ഖാനാൽ
 നയിക്കപ്പെട്ട ഫൺസും സംസ്കാരികളായിരുന്നില്ല.
 വിശുതമായ റോമാനഗരം പിടിച്ചടക്കി, റോമാസം
 ഗ്രാജ്യം അടിമടി അററു് ലം വിറപ്പിച്ചതു്—ഒരു സംഘം

കാട്ടാളപട്ടാളത്തലവനായിട്ടല്ലേ ? വിദ്യാവിഹീനരായ ഭാരതീയർ ഫൺസിനെപ്പോലെയോ ടാർട്ടേഴ്സിനെപ്പോലെയോ യുദ്ധത്തിനിറങ്ങി ജയം നേടിക്കാണെന്നില്ല. ഏതൊരു രാജ്യത്തിനും ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരു നേട്ടമാണ് ഈ രാജ്യവാസികൾ തമ്മിലുള്ള രഞ്ജിപ്പ്. വയ്ക്കും തിരിഞ്ഞുള്ള നില തൊഴുത്തിൽക്കാണുന്ന കത്തല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. ഒരുവന്റെ സ്വഭാവരൂപീകരണത്തിൽ ചുരുപാടുകളെ നിയന്ത്രിച്ച ജീവിപ്പാൻ അവനെ സഹായിക്കുന്നത് അവനവന്റെ മതമാണ്. മതമില്ലാത്തവർ മതമില്ലാമതത്തിന്റെ ആദർശങ്ങളനുസരിച്ച ജീവിക്കുകയും. ഐറീഷുകാരും പാർതിൻകാരും ക്രിസ്തീയരായതോടുകൂടി അവരുടെ വീക്ഷണഗതികൾ പാടെ മാറപ്പെട്ടു. വിഗ്രഹം ആരാധിച്ചുവന്നിരുന്ന ഇവർ സകലവിധ ദുരാചാരങ്ങളും വെറുത്തുപേക്ഷിച്ചു ക്രിസ്തുവിന്റെ വഴിയിലൂടെ സഞ്ചാരംതുടങ്ങി. എത്ര വിശാലഹൃദയനായാലും അവനവന്റെ മതത്തോടുള്ള ആസക്തി പ്രദർശിപ്പിക്കും. ശരീരത്തിനു ഭക്ഷണമെന്നവിധം ആത്മവളർച്ചയ്ക്ക് ദൈവജ്ഞാനം അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. ദൈവഭക്തിയിൽ നിന്നു രാജഭക്തി വളർന്ന് പുലരൂ. ദൈവത്തെ മറന്നുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം വിദ്യാഭ്യാസമല്ല. വിഡ്ഢിത്വം, വിഡ്ഢിത്വപ്രവൃത്തിയോ വിജ്ഞാനവുമായോ ഇടയുമ്പോൾ യുദ്ധവുമായി. ഇക്കാര്യം എല്ലാ നേഷനും മനസ്സിലാക്കി ദൈവവുമായി സമ്പർക്കമാകണം. ഭാരതം ഒരിക്കലും ഇതു മറന്നുകൂടാ.

എഡ്മണ്ട് ഡഗ്ലസ് ആൻഡ് ലാറക്കിനെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുമ്പോൾ, അദ്ദേഹം വിനാഴികത്തോറും അഭിപ്രായങ്ങൾ മാററിയും മറിച്ചും പറഞ്ഞിരുന്നെന്നും.

അതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിവൈഭവത്തെ പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്നതും സമത്രികുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ചന്ദ്രൻ കീഴു് ജീവിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ അവന്റെ ആശയങ്ങളും അഭിപ്രായങ്ങളും ഇടവിട്ടു് ഇളക്കി പട്ടക്കുന്നതുകാണാം. ഒരു സംഗതി സമ്മതിച്ചേതിരൂ. മനുഷ്യമനസ്സുപോലെ ഇതു സദാ ചലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും അസ്ഥിരവുമായി വേരൊന്നില്ല. ഭാരതീയ രാഷ്ട്രീയ സമതലം സമഭാവനയോടുകൂടി പരിശോധിച്ചുനോക്കാം. വിവിധ ജാതികൾ, നാനാപ്രകാരത്തിലുള്ള മതങ്ങൾ, ആയിരക്കണക്കിനു് രാഷ്ട്രീയചിന്തകരും അതിൽ കൂടുതൽ പാർട്ടികളും—രാഷ്ട്രീയമായി ഇൻഡ്യയെ ഏകീകരിക്കത്തക്ക ഒരു 'മത'മൊ മതത്തിന്റെ ആധുനികാവതാരമായ 'നയ'മൊ ആംഗ്ലേയജീവനായ (Tact) 'ടാക്റ്റിക്' ഇവയൊന്നും അത്ര കണക്കാക്കേണ്ടതില്ലെന്നുമട്ടിൽ—ലോകത്തിനുള്ള ശക്തി എന്തെന്നു കണ്ടിട്ടും കാണാത്ത ഭാവം നടിച്ച് തഴച്ചുവളയ്ക്കുന്നതൊ കശമതു ഭവിക്കുന്നതൊ ആയ ഭാരതീയനേതാക്കളിൽ അനുകമ്പ തോന്നുന്നതു് അകാരണമായിട്ടല്ല.

ഇൻഡ്യ ക്ഷാമഭേദവതയുടെ ജന്മഭേദമാണു്. ഇൻഡ്യൻഭരണമൂലം ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ സ്വകാര്യസ്വത്തു് വലിക്കുമെന്നല്ലാതെ ഹിന്ദു വഷ്ഠത്തെ ആഗ്ലേയഭരണം മൂലമുള്ള ലാഭനഷ്ടം കാണിക്കേണ്ട ചുമതല എനിക്കില്ല. ഭാരതം ഒരു സ്വതന്ത്രചരിത്രമാണെന്നാണു് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ ബോധം. ഒരിടുകൂടും ബങ്കളിൽ ജനിച്ചു് വളന്നു്, ഇംഗ്ലണ്ടിനു് വേണ്ടാത്ത വരായ ക്ലൈവു്, ഫെസ്റ്റാറിൻഗുസ് മുതൽപേർ ഇൻഡ്യയിലെത്തി ഇൻഡ്യ പാട്ടിലാക്കി ധനസമ്പാദനം ചെയ്തു് നാടെത്തി കബേരന്മാർക്കുപോലും

വിഭാഗത്തി ജനിപ്പിക്കത്തക്കപ്രകൃതിയിൽ ജീവിക്കുന്നത്
 കണ്ടു, ഇംഗ്ലീഷ് ജനത ഇൻഡ്യ ഐക്യപട്ടണവെ
 യുടെ പാപ്പിടമാണെന്ന് തെറ്റിദ്ധരിച്ചു 'ക്രൈസ്റ്റ്'
 സ്ഥാപിച്ച പാരമ്പര്യം സമയത്തിനു യോജിച്ച പരി
 ഷ്കാരങ്ങളോട് കൂടി ഇന്നും ഇൻഡ്യയിലും, ഇംഗ്ല
 ങ്ങിലും ഇംഗ്ലീഷുകാർ നിലനിൽക്കുന്നതിന് പോരുന്നുണ്ട്.
 ഇൻഡ്യയോളം ഭാരിഭ്യം നിറഞ്ഞ മറ്റൊരു രാജ്യം
 വാസ്തവത്തിൽ ഭൂമുഖത്തില്ല. ഒരു ഇൻഡ്യൻ ശരാശരി
 ആണ്ടക്കുമുള്ള വരവ് ഇരുപത്തിനാല് രൂപയാണ്.
 ഭാഭാബായി നവരോജിയുടെ കണക്കനുസരിച്ച് ഒരു
 ഇൻഡ്യൻ ശരാശരി ആണ്ടക്കുമുള്ള വരവ് ഇരുപത്
 രൂപ മാത്രമാകുന്നു. അതെ സമയം ഒരു ഇംഗ്ലീഷുകാ
 രന് ശരാശരി ആണ്ടക്കുമുള്ള വരവ് അഞ്ഞൂറ് രൂപ
 യാണ്. ഒരു ഹ്രസ്വകാലത്ത് മുന്നൂറു രൂപയും ഒരു ഐ
 റീഷ്കാരന് നാനൂററിപത്തു രൂപയുമാണ് ശരാശരി
 ആണ്ടക്കുമുള്ള വരവ്. ഇംഗ്ലണ്ടിലുള്ള ഏറ്റവും
 വലിയ ദരിദ്രന്മാരോടും കൂടാതെ ആണ്ടക്കും അഞ്ഞൂ
 ള് രൂപ വരവുള്ളപ്പോൾ, ഇരുപതോ ഇരുപത്തിനാ
 ലോ രൂപമാത്രം ശരാശരി വരവുണ്ടെന്ന് കടലാസിൽ
 മാത്രം കാട്ടുന്ന ഒരു ഭാരതീയന്റെ സംബന്ധിക്കാവുന്ന
 എത്ര ശോചനീയമെന്ന് ഹൃദയമുള്ള രാജ്യക്കാർ ആ
 ലോചിക്കണം. ആകെ ഇൻഡ്യയുടെ ഭാഗങ്ങളെ വര
 വ്, ഇൻഡ്യൻ മുകൾക്കുടർക്കാതെ ഫരണം ചെയ്യ
 വേണ്ട, കടലാസിൽ കാണുന്ന ഇരുപതോ ഇരുപത്തി
 നാലോ രൂപയാണ് ശരാശരി ഒരോ ഇൻഡ്യക്കാരനും
 ആണ്ടക്കുമുള്ള വരവെന്ന് ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നത്.
 യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരോ ഇൻഡ്യക്കാരനും ആണ്ടക്കു

മുള്ള വരവു് അവന്റെയോ അവളുടേയോ മകനക്ക
ണ്ണിൻ മാത്രമാണു്.

ഇനി, നികുതിവിഷയത്തിലേക്കു് കടക്കാം. ഇൻ
ഡ്യയെപ്പോലെ ഇത്ര നികുതിഭാരമുള്ള ഇപ്രകാരം
ഭൂമിയിലില്ല. ഓരോ ഇംഗ്ലീഷ്കാരനും ആണ്ടിൽ
മുപ്പത്തേഴുരൂപ കരമൊടുക്കണം. ഒരു ഭാരതീയൻ അട
യ്ക്കേണ്ട കരം ഒരു രൂപ പതിന്നാലണയാണു്. ദാരിദ്ര്യ
ത്തിൽ ജനിച്ച് കണ്ണിർമാത്രം കൂടിച്ച് സാമ്പത്തിക
മരുഭൂമിയിൽ നടം കറങ്ങുന്ന ഓരോ ഭാരതീയനും ഒരു
ബ്രിട്ടനുള്ള നികുതിയിൽ ഇരുപത്തിനാലിലൊരു ഭാഗം,
നികുതികൊടുക്കേണ്ടതാണു്. വരവുണ്ടെങ്കിലും കൊള്ളാം
ഇല്ലെങ്കിലും കൊള്ളാം ഇന്നു രണ്ടര രൂപ ആണ്ടുക്കു
ഓരോ ഇൻഡ്യനും കരം കൊടുക്കണം. സങ്കടദേവത
യുടെ അരുമസന്താനങ്ങളാം മമ ഭാരതീയരെ നിത്യവും
നിക്കരം കരഞ്ഞു കഴിയണമെന്നായിരിക്കുമൊ ദൈവ
ശാസനം. ഒരിക്കലുമല്ല.

ഇൻഡ്യയിലെ പ്രധാനപട്ടണങ്ങൾ ചുറ്റിക്കണ്ടു്
ഇൻഡ്യാഗവൺമൻറുമായി സമ്പർക്കത്തിലേർപ്പെട്ടു്—
അവരുടെ ഇരുമ്പു് ചട്ടക്കൂട്ടിനുള്ളിൽനിന്നും വെളിക്കു
തല കൂട്ടാതെ—എന്നാൽ കാട്ടി എന്ത വരുത്തികൂട്ടുന്ന
തിനാലും ചുരുക്കം ചില ഭാരതീയനേതാക്കളെക്കണ്ടും
സ്ഥാപനങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചു. ഇൻഡ്യൻ ഭരണഘട
നാപരമായ ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാർലിമെൻറിൽ
സമർപ്പിച്ചാനുള്ള ഒരു റിപ്പോർട്ടുമായി തിരിച്ചു ഇംഗ്ലണ്ടി
ലെത്താൻ വന്നിറക്കിയ ഒരു രാഷ്ട്രീയപയ്യോനേപയണ

കമ്മററിയം ട്രസ്റ്റ് സൈമൺ കമ്മീഷൻ. പ്രസ്തുത
 കമ്മീഷനെ നിയന്ത്രിച്ച നയിച്ചിരുന്നത് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ
 ഒരു അഭിഭാഷക പ്രമാണിയായ സർ. ജോൺ സൈമ
 നാണ്. അദ്ദേഹവും മറ്റ് ആറ് പാർലിമെൻറ്
 അംഗങ്ങളും അടങ്ങിയ ഈ കമ്മററി സൈമൺ കമ്മീ
 ഷൻ എന്നറിയപ്പെടുന്നു. ഇൻഡ്യാ സ്റ്റെയിറ്റ് സെക്ര
 ട്ടറിയുടെ ശുപാർശപ്രകാരം യാഥാസ്ഥിതിക വെർമൻഡ്
 ബാർഡ് വെൻറ കൊടികീഴിൽ ചുഴിഞ്ഞു കണ്ടുപിടിച്ച
 മെലിഞ്ഞ ഒരു ജാലവിദ്യയാണു സൈമൺ കമ്മീഷൻ.
 ഇൻഡ്യാക്കാക്കിൽ മിണ്ടാനവകാശമില്ലെന്ന് ബാർ
 ഡ്വിൻ പ്രഭൃതികളുടെ അടുക്കളകളിൽ നിന്നും പൊ
 ടിപ്പുറപ്പെട്ട സ്വരത്തിന്റെ പ്രാബല്യമായിരിക്കണം
 ഇൻഡ്യാക്കാർക്കു പ്രസ്തുത കമ്മീഷനിൽ പ്രാതിനിധ്യം
 നൽകാത്തത്. കൊടുങ്കാറ്റിൽ ജീളുകിമറിയുന്ന പ്ര
 ക്ഷംബ്ബായ അററലാൻറിക്ക് മഹാസമുദ്രംകണക്കെ
 ഇൻഡ്യാ ഒന്നാകെ ജ്ഞാതൃത്തിൽ ഏകസ്വരത്തിൽ
 പ്രതിഷേധിക്കുന്നത് കാണാതെയും അതേപ്പറ്റി
 ചിന്തിക്കാതെയുമിരിക്കുന്നതെങ്ങിനെ? 'സൈമൺ മട
 ങ്ങണം. സൈമണെ ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടാ' എന്നിങ്ങനെ
 യുള്ള പല്ലവിപാടിക്കൊണ്ടു് അവരുടെ വരവിൽ കരു
 ക തട്ടി അടച്ച ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ കഴിയാത്ത ഇൻഡ്യാ
 കാർ കേവലം തുച്ഛം. അത്രക്കു പുള്ളുമായി ഈ നിയ
 മനത്തെ ഭാരതീയർ വ്യാഖ്യാനിച്ചു. ഫർത്താലെന്നും
 നിസ്സഹരണമെന്നും മാത്രം ഭാരതമാസകലം മാറററാലി
 കൊണ്ടു. മണിയാകര—പ്രസംഗം ശ്രവിക്കുന്നതിന്
 പ്രാരംഭമായി ഇൻഡ്വയുടെ രാഷ്ട്രീയനിലയെ മുൻനി
 രുത്തി സവിസ്തരം ഞാൻ നടത്തിയ രാഷ്ട്രീയാവലോ

കനം അല്പക്ഷവേദിയിൽനിന്നുമുള്ള മണിയാകര
 ഭൗത്യം സുഗ്രാഹ്യമാകുന്നതിന് പര്യാപ്തമാകുമെങ്കിൽ
 ഞാൻ കൃതാത്മനുമായി.

'The life of a citizen belongs to his country. The French nation wish that I should consecrate my life to France. I obey its will.' Napoleon. 'Sacrifice consecrates love. Love without sacrifice is vanity.' Musolini. ഒരു യഥാർത്ഥപുരുഷൻ അവൻ അവന്റെ ജീവൻ തന്റെ രാജ്യത്തിന് സമർപ്പിക്കണം. ഞാൻ എന്നെ ഹ്രാൻസിന് സമർപ്പിക്കണമെന്നാണ് ഹ്രഞ്ച് ജനം എന്നോടുള്ള മുറവിളി. ഇതാ ഞാൻ എന്നെ മുഴുവനും ഹ്രാൻസിന് സമർപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു. നെപ്പോളിയൻ. ത്യാഗമാണ് ജീവിതം. ത്യാഗംകൂറായുള്ള സ്നേഹം സ്നേഹമല്ല—വഞ്ചനയാണ്—മസ്സോളിനി.

കേരളീയരെ, ഭേശാഭിമാനികളെ, മഹതികളെ മഹാത്മാരെ, സ്വീകരണസംഘാദ്ധ്യക്ഷാ, സ്വാഗതം. അന്ന് നെപ്പോളിയൻ ഹ്രഞ്ചുകാരോടും, ഇന്ന് മസ്സോളിനി ഇറ്റാലിക്കാരോടും പറയുന്ന വാക്കുകളത്രെ കേരളീയരായ നിങ്ങളോടും ഇന്ന് എനിക്ക് പറയാനുള്ളത്. ഓരോ ഇൻഡ്യനും തന്റെ കടമ നിവൃത്തിക്കുമെന്നാണ് എന്റെ പരിപൂർണ്ണബോധം. ഇന്നത്തെ യോഗത്തിൽ എന്നെ അല്പക്ഷനാക്കാൻ നിങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിച്ച സംഗതി ഇന്നത്തെ യുവസംരംഭത്തിൽ നിങ്ങൾക്കുള്ള ആദരവ് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നു. ഒരു തിരുവിതാംകൂർകാരൻ—എനിക്ക് ഇന്ന് നിങ്ങളുടെ രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമായ എറണാകുളം പട്ടണ

നടുവിൽവെച്ചു നൽകിയ സ്വാഗതം എന്റെ ഹൃദയ
 ത്തിൽ ആഴമായിപ്പതിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്റെ ഇന്ന
 ത്തെച്ചുമതല ഏറ്റവും ഭർത്താമെന്ന് എനിക്കറിയാം.
 നിരാശയിൽ താന്നടിഞ്ഞവരായി നമ്മെ ഇന്ന് നാം
 ഭർശിക്കുന്നെങ്കിലും, ചെയ്യുസമേതം തലയുമുയർത്തി
 പോരാടുന്ന നാം വിജയികളാകും. നമ്മുടെ കടമ
 പരിശ്രമം. ജയമൊത്തോൾവിയെ എന്ന് നാം നോക്കേ
 ണ്ടതല്ല. ഇൻഡ്യയുടെ ഉയർച്ചയിൽ—ഇൻഡ്യയോടു
 കൂടി ഉയരുന്നതിന്—ഉണർന്ന്—ഒത്തൊരുമിച്ചു നാം
 ശ്രമിക്കണം. ഇന്നത്തെ അല്പക്ഷണെന്നനിലയിൽ നി
 ങ്ങൾക്കു നൽകുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നതിനു
 നിങ്ങൾ പ്രാപ്തരെങ്കിൽ—അനതിവിദൂരമായ ഭാവി
 യിൽ ഇൻഡ്യയെ ഞാൻ സ്വന്തശ്രയോക്കം—എന്നാണ്
 എന്റെ പരിപൂർണ്ണബോധം. 'എന്റെ രാജ്യത്തെ
 ഞാൻ രക്ഷിക്കും. അതെ എന്റെ രാജ്യത്തെ ഇന്ന്
 രക്ഷിപ്പാൻള്ള കെൽപ്പ്' എന്നിൽമാത്രം സ്ഥിതിചെയ്യ
 ന്നെന്ന് മഹാനായ ചാത്താം (William Pitt the
 elder) അലറിയതിന് ഒപ്പം അലരുന്നതിനും എന്റെ
 അന്തഃകരണം എനിക്ക് ഉത്തേജനം നൽകുന്നു. അതേ
 സമയം നിങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് എനിക്ക് ഉള്ള പ
 റിമിതികളേപ്പറ്റി എനിക്ക് ആഴമായ ബോധം ഉണ്ടെ
 ന്നും തുറന്ന ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. ആത്മബോധം
 ഒന്നിനാൽ പ്രേരിതനായി ഇത്രയും പരവാൻ എന്ന്
 പ്രേരിപ്പിച്ച ഒരു മഹൽക്കാര്യം ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാം
 എത്ര മിടിക്കുന്നു സ്വയം ഞാൻ അഭിമാനിച്ചാലും—
 അന്യർ അതിലിരട്ടി എന്ന് അനുഭവിച്ചാലും—എനി
 ക്കില്ലതിൽ കൈയ്ക്ക്. അന്യർക്ക് എന്തെങ്കിലും എന്ന്
 കൊണ്ടുപ്രയോജനം വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് ബോദ്ധ്യ

മുള്ളപക്ഷം. എന്നാൽ എന്നെക്കൂടാതെ പ്രപഞ്ചം സൃഷ്ടിച്ച ദൈവം എന്നെക്കൂടാതെ പ്രപഞ്ചം സംഹരിക്കയില്ലെന്നു വിശ്വസിച്ചാൽ എനിക്കില്ല മൗഢ്യം. സംഗതി ഞാൻ കൂടുതൽ വിശദമാവിപ്പറയാം. ഒരാൾ എത്ര മിടുക്കനാകട്ടെ—അവനെക്കൂടാതെ ലോകം ഒരടിമനോട്ടില്ലെന്നുള്ള മനുഷ്യപ്രശംസയുടെ ഭൂമിച്ചുവശം, സഭാ സമ്പ്രദായം വെറുക്കുന്നവനാണു ഞാൻ. ഞാനല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരാൾ—എന്നെക്കാൾ പതിമടക്കു സമത്വം—ഇന്ന് ഇത്ര യോഗത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്ന കൂടുതൽ പാടവത്തോടുകൂടി നിങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുകയില്ലെന്ന് എന്തിനു നാം കരുതണം? വ്യക്തിമാരായതും വിലമതിക്കേണ്ടതാണ്. വീരരാധന (Hero-worship) ആവശ്യകവുമാണ്. എന്നാൽ എന്നെക്കൂടാതെ ലോകം മുന്നോട്ടൊരടി ഇല്ലെന്നുള്ള മിഥ്യാബോധം തട്ടിത്തകർത്തു—നേതാവില്ലുള്ള യോഗ്യത സമ്മതിക്കുക, സ്വാഗതം ചെയ്യുക എന്നല്ലാതെ—നേതാവിൽ കാണാത്ത ഗുണങ്ങളെ നേതാവിൽ അടിച്ചേല്പിക്കുന്നതിനു നാം ശ്രമിക്കുന്നത്—ഇന്നത്തെ ലോകത്തെവിടെയും കണ്ടുവരുന്ന ഒരു ഭയങ്കര വിപത്താണത്. ജനങ്ങളുടെ ആവശ്യമറിഞ്ഞു തന്റേറടത്തോടുകൂടി അവർക്ക് അവനൽകുന്ന നേതാക്കന്മാർ നമ്മുടെ മുക്തകണ്ഠമായ ആദരവുകൾക്ക് അർഹരല്ലെന്ന് ഞാൻ പറയുന്നില്ല. പ്രത്യേക ഏജൻസി എങ്കിലും അധികാർത്ഥമാനം പാറിനാട്ടിനും നാട്ടാർക്കും അഗ്നിമാത്രം വിളമ്പുന്ന പൊണ്ണന്മാരുടെ വണ്ണമാത്രം നോക്കി—അവരും നേതാക്കളാണെന്നും, അവരുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്താൽ മാത്രമേ ഭൂമി സൂര്യനെ ചുറ്റുന്നുള്ളൂ—എന്നിങ്ങനെ പറയുന്ന ജപ്തം നിരതം. ഭാരതീയ അധഃപതനത്തിന് മുഖ്യ കാരണം

ഭാരതീയരുടെ അഭിമതനവ്വിതിയാണ്. അഭിമതപം വിട്ട് റോണസി മുന്നോട്ടുവച്ചാൽ പെട്ടെന്നവൻ ഒരു രാഷ്ട്രീയാവതാരകനാണെന്നു ചോഷിക്കുന്നഭോഷ്കരെക്കണ്ടു പലപ്പോഴും ഞാൻ ഉള്ളെ കരയാറുണ്ട്. അവതാരങ്ങളുടെ ജന്മദേശം ഇങ്ങനെ ഇൻഡ്യയെ നാം ആഹ്വാനം ചെയ്തത്—ചിൾപുരുഷരുടെ ചവിട്ടുമെത്തകളായി നാം കഴിയേണ്ടിവരുന്നത്—നമ്മുടെ ഭോഷതപം ഒന്നുകൊണ്ടു മാത്രമല്ലയോ? സർണ്ണതീരിൽ കിടന്നാൽ അതിന്റെറമാറുകൂട്ടമെന്നപോലെ—മിടുക്കന്മാരെ കൂട്ടത്തൽ മിടുക്കന്മാരാക്കിത്തീർക്കാൻ—അവരുടെ കഴിവുകളെ വേണ്ടിടത്തെല്ലാം നാം വെല്ലുവിളിക്കണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ നേതാക്കന്മാർ അവർ ആയിത്തീരൂ. പ്രപഞ്ചത്തിൽ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരു ചുരുക്കിത്താൻ കാണുന്നതു പ്രപഞ്ചകത്താവായ ദൈവമാത്രം. ആകയാൽ എന്തെ ശ്രവിക്കുന്ന എന്റെജനം വാനോളം എണ്ണ പുകഴ്ത്താതെ—മണ്ണിൽ നിന്നും വളന്നു, മൺകാലുകളിൽ ചരിക്കുന്ന കേവലമൊരു കഞ്ഞുമനുഷ്യനായി മാത്രം എന്നെ കരുതി—ഞാൻ പറയുന്ന സംഗതികളിൽ സാരമായിട്ടുള്ളവ സ്വീകരിച്ചു, നിസ്സാരങ്ങളായവയെ ത്യാജിച്ചു, തന്റേറുള്ള പരമന്മാർ നിങ്ങൾ ആയിത്തീരണം. ഇൻഡ്യയെ സ്നേഹിക്കുന്ന നിങ്ങൾ അവതാരമെന്നവാക്കുതന്നെ രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിൽ ആരുമിനി ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കണം. അഭിമതം നിങ്ങൾക്കൊക്കെ—മനുഷ്യരായ നിങ്ങൾ മനുഷ്യനായി മാത്രമെന്നെ കരുതി ആദരിക്കണം. ഇതാണ് എന്റെ പ്രത്യാശ.—അവതാരകരെ മാത്രം പ്രസവിക്കുന്നു നടിക്കുന്ന ഭാരതം അഭിമതപത്തിലാണ്ടു കിടപ്പാൻ ബ്രിട്ടനല്ല കാരണം. പ്രത്യുതയുന്റേറമഹത്വമായ നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികളും ഭാഷ്യ

മനസ്ഥിതിയും മാത്രമാണിതിനു കാരണം. ഇതു സഭാ നാം സ്മരിക്കണം, എന്നിട്ടിത്—സഭാ നാം വെറുക്കണം. ഇങ്ങനെ ഇൻഡ്യയെ ഇരുട്ടിൽനിന്നും വെളിച്ചത്തിലേക്കു നയിപ്പാൻ വന്നിറങ്ങിയ ഞാൻ—എനിക്കുള്ള ഭരതം—നിക്കുതന്നെ ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണ്.

സംസ്കാരപരമായി ഭാരതത്തെ ലോകത്തിനുള്ള ശക്തികളുമായി തുലനം ചെയ്യുമ്പോളുള്ള നില ആദ്യമായി ഞാൻ വ്യക്തമാക്കാം. ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ ഉയർച്ചയ്ക്കു മുഖ്യഘേതുസ്വഭാവത്വസംപൂർണ്ണമായ അതിന്റെ വളർച്ചക്കു വഴിതെളിക്കുന്നത്—സംസ്കാരപരമായ ഒരു സാമൂഹ്യപരിവർത്തനമാണ്. പ്രസ്തുത പരിവർത്തനം Renaissance എന്നറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. Renaissance പൗരോഹിത്യത്തിനും റോമനും സംസ്കാരപരമായതാണ്. ഇവ വായിച്ചവർ സ്വയം ചിന്ത തുടങ്ങി. ചിന്താഫലമായി ആധുനികലോകം സംസ്കാരപരമായി നാം ഇന്നു കാണുന്നവിധം നടപ്പിൽവന്നു. എല്ലാ യൂറോപ്യൻരാജ്യ നിവാസികളും ഇരുട്ടശസംസ്കാരം വായിച്ചറിഞ്ഞു തദനുസരണം ജീവിക്കുവാൻ ലോകം പരിഷ്കൃതിപ്രാപിച്ചു. ഇൻഡ്യയ്ക്കും ഉറക്കിക്കഴിഞ്ഞു—ഉറക്കിക്കഴിയുന്നു. Renaissance നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനുമുമ്പ് ഇററലി, രാഷ്ട്രീയമായി പുരോഗമിച്ചില്ല. Renaissance-നെത്തുടർന്ന് പുരോഗമിച്ചിരുന്ന ബ്രിട്ടൻ, ജർമ്മനി, ഫ്രാൻസ്, എന്നീ രാജ്യങ്ങളോളം പ്രശസ്തിയിൽ ഇററലിക്ക് എത്തിച്ചേരുന്നതിന് വഴി കാണാതെ യൂറോപ്പിനാൽ പിൻതള്ളപ്പെട്ടവളായി കാണപ്പെട്ടു. ഈ സംഗതി ഗ്രഹിച്ച ചിന്താശീലരായ മസ്തീസി, ഗരിബാൾഡി, കവൂർ, പ്രഭുതികളുടെ അക്ഷീണഫലമായി

യൂറോപ്യൻ Renaissance ഇറ്റലിയിലും നട്ടുവളർത്തുകയും പ്രസ്തുത Renaissance തഴച്ചുവളർന്ന് ഇറ്റലി സ്വയം മുസ്സോലിനിയുടെ ഏകശാസനക്കൊടി കീഴിൽ റോമിലിരുന്ന് റോമാസാമ്രാജ്യ പുനരുജ്ജ്വലണത്തിന് വഴി തെളിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇൻഡ്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം Renaissance എന്നറിയപ്പെടുന്നതും രാഷ്ട്രീയ ഉയർച്ചക്ക് അത്യന്താപേക്ഷിതമെന്നും ഞാൻ കരുതുന്നതുമായ Renaissance ഭാരതത്തിൽ തലപൊക്കിയിട്ടില്ലെന്നു വ്യസനസമേതം സമ്മതിക്കണം. ഇതാണ് ഭാരതത്തിലിന്ന് കാണുന്ന അടിമതപത്തിനും, ഭാസ്യമനസ്ഥിതിക്കും, ജാതിസ്തർലക്ഷം, കാര്യക്ഷമതാ വാദകോലാഹലങ്ങൾക്കും, വിദേശഭരണത്തിനും, തണുത്ത സാമുദായികരാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിനും, തദ്വാരാ സംജാതമായിട്ടുള്ള ഭാരിദ്യത്തിനും, വിദേശരാജ്യങ്ങൾക്ക് നമോടുള്ള അവിമോചനത്തിനും, ഞാൻ കാണുന്ന കാരണം. ഇതിൽനിന്നും നാം വിമുക്തി പ്രാപിക്കണം. എങ്ങനെ നാം വിമുക്തി പ്രാപിക്കുമെന്ന് ന്യായമായി നിങ്ങൾ ചോദിച്ചേക്കാം. നിങ്ങളുടെ എന്നോടുള്ള ഈ ചോദ്യത്തിന് പ്രത്യുത്തരമാണ് ഇന്നത്തെ എന്റെ പ്രസംഗം. കേരളീയർ നിങ്ങൾ ബ്രിട്ടന് ലോകമദ്ധ്യത്തിലിറങ്ങു സ്ഥാനം ഗ്രഹിക്കണം. ഇൻഡ്യയുടെ ഉണർവിനും രാഷ്ട്രീയ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും വണ്ടി ശുദ്ധിക്കുന്ന ഞാൻ, ബ്രിട്ടനെ വെറുക്കുമെന്ന് കരുതിക്കൂടാ. ഒരു നേഷനെ അമതി മറ്റൊരു നേഷനെ പുലത്തണമെന്ന് എന്നിക്കാഗ്രഹമില്ല. ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാധാരണത്തിനാടി എന്റെ യൗവനം മുഴുവൻ വിനിയോഗിച്ച ഞാൻ, അതല്ലേയ മഹാകവി ഫേഡ്സ് വത്തിന്റെ വാക്കിൽ പറഞ്ഞാൽ, ബ്രിട്ടനെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഭാരതം

എന്റെ തള്ളയാകയാൽ ഭാരതീയരെ ഞാൻ കൂടുതൽ സ്നേഹിക്കുന്നെന്നുമാത്രം. ഒരു രാജ്യം മറെറൊരുരാജ്യത്തിന്റെ അധികാരാവകാശങ്ങളെ മനഃപൂർവ്വം അംഗീകരിച്ചു സഹായം ഒന്നിനെ മുൻനിർത്തിയും അവരുടെ മേൽ ഒരു ഭരണകൂടം അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്നതു ഭൗതികമാണെന്നും എനിക്ക് ശക്തിയായ അഭിപ്രായമുണ്ട്. മഹാകവി ടെന്നിസൺ ശ്രേയസ്കരമായ രാഷ്ട്രീയ ജീവിതത്തിന് ഒരുവനിൽ തെളിഞ്ഞു കാണേണ്ട ഗുണങ്ങളെ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

'A Life in civic action warm
A soul on highest mission sent,
A potent voice of parliament,
A pillar stead fast in the storm'

ഇങ്ങനെ ഞാൻ എന്റെ രാഷ്ട്രീയജീവിതം സമാരംഭിക്കുമ്പോൾ—ഭാരതീയരെ ഭാരതീയനേതാക്കളോ ബ്രിട്ടൻ തന്നെയോ തെറ്റിദ്ധരിക്കാതെ—ആത്മാർത്ഥമായ എന്റെ രാജ്യസേവനം ഭാരതത്തിനെന്നവണ്ണം ബ്രിട്ടനും പ്രയോജനകരമാകുമെന്ന് മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളൂ. തുടന്ന് ഞാൻ പ്രസ്താവിക്കുന്ന കലർപ്പില്ലാത്ത ആശയങ്ങൾ ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കി തദനുസരണം ഭാരതം ഒന്നടങ്കം പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കണമെന്നു വിനീതമായി അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. സാമൂഹികപ്രായങ്ങൾ തുറന്നിടുന്ന പരയുന്നതിൽ, ബ്രിട്ടനിൽനിന്ന് ഒരു ഉദ്യോഗമോ ഇൻഡ്യയിൽനിന്ന് ഒരു പുഷ്പമോ ഞാൻ കാക്കുകയുണ്ടാകുമല്ല. ഇൻഡ്യാചരിത്രം പഠിച്ച എനിക്ക് ഇൻഡ്യാക്കാരോട് ഒരവധിക്കൽ പറഞ്ഞാൽ There is something rotten in the state of Denmark

എന്നാണ്. ഇൻഡ്യ പൊതുവെ അധഃപതനത്തിലാണ്ടു കിടപ്പാൻ കാരണം എല്ലാ ജാതികൾക്കും ഒന്നിച്ചുമേളിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ (Renaissance) സംസ്കാരപരമായ സംതോജിപ്പ്—ഒരു സംഘടന—ഇല്ലെന്നുള്ളതാണ്. ഹിന്ദുക്കൾ ഹിന്ദുസംസ്കാരവും, മഹമ്മദീയർ മഹമ്മദീയസംസ്കാരവും, ക്രൈസ്തവർ ക്രിസ്തീയസംസ്കാരവും വളർത്തുന്നതു വാസ്തവം—ഇവ തമ്മിൽ ഒന്നിച്ചു കൂടുന്നതിന് അവസരമില്ലാതെ ഓരോന്നും വ്യത്യസ്തപഥമാവുകൾ സ്വീകരിച്ചു ജീവിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഒരു ഇൻഡ്യയിൽ നാളുമുവരെ എത്തിനോക്കാത്തത്. സകല ജാതികളും അടുത്തിടത്തു് ഒന്നിനോടൊന്നിനജീവിതത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളത്തക്ക സംഘടനകളൊന്നും ഇന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയഇൻഡ്യയിൽ കാണുന്നില്ല. അത്തരമൊരു സംഘടന ഇന്നത്തെ അന്യായശൃമല്ലെന്നുണ്ടോ?

ഭാരതീയസംസ്കാരം ഓരോ മതങ്ങളുടെ തണലിൽ നിന്നു പ്രവർത്തിക്കുന്ന വാസ്തവം ചരിത്രം തെളിയിക്കും. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ഇക്കാലത്തു മതം മതമായിത്തന്നെനിന്ന് രാജ്യഭരണം നടത്തുന്നില്ല. പാശ്ചാത്യർ 'നേയ'ത്തിൽ, മതബോധം മുൻനിർത്തി രാജ്യംഭരിക്കുന്നു. ഭാരതീയ രാഷ്ട്രീയചിന്തകന്മാർക്ക് അവരുൾപ്പെടുന്ന മതസീമകൾക്കപ്പുറം ചിന്തിക്കാൻ കഴിവില്ല. ചുരുക്കം പറഞ്ഞാൽ 'നേയ'മെന്ന 'മത'പരിവർത്തനം പാശ്ചാത്യലോകത്തിന്നു നടമാടുന്ന രീതിയിൽ ഭാരതത്തിൽ വളരെതെ, മതമായിത്തന്നെ രാജ്യഭരണം നടത്തുന്നു. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ ഭാരതസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് നേതാക്കന്മാർ കെട്ടിപിടിക്കുന്ന മനോഹര ഘങ്കളാവിന് രാഷ്ട്രീയ

അഭിരുചി ഞാൻ കാണുന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയ അഭിരുചിയുടെ അഭാവം ഒന്നുമാത്രമല്ലെങ്കിലും ഇന്ന് ഇൻഡ്യൻ നവോത്ഥാനത്തിൽ പ്രത്യക്ഷമാകുന്ന ഹിന്ദു മണ്ഡലവാദം. രാഷ്ട്രീയ വേദികളിൽനിന്നു പ്രയത്നം തീർത്തു രാഷ്ട്രകളിൽ കോൺഗ്രസ്സ് ലീഗും ഒന്നും, ഒന്നിനെ ഭരിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളതല്ലേ? കൂടുതൽ അകറ്റുന്നതിനും കൂടുതൽ അകലുന്നതിനും മാത്രം ഇത് വഴി തെളിക്കും. ഇക്കൂട്ടരെ ഇണക്കാൻ പറ്റാത്ത മാർഗ്ഗം Renaissance അഥവാ ഇതുകൂടിയും ആകർഷിക്കത്തക്ക സംഘടനകൾ—സാഹിത്യപരിശുദ്ധങ്ങൾ—നടത്തി ഒരു പൊതു നയം സ്ഥാപിച്ച് കോൺഗ്രസ്സിന്റെ അടുത്തു യം ലീഗിന്റെ അടുത്തു യാചി അടുപ്പിക്കണം.

ഇൻഡ്യയുടെ പതനമിതെങ്കിൽ ബ്രിട്ടന്റെ നില നോക്കാം. മഹാശക്തികളുടെ നടുവിൽ—നായകൻ ബ്രിട്ടൻ—ലോകമാംപെരുവഴിയുടെ ഒരു വൻകവലകാണ് ഇന്നത്തെ അവളുടെ നില. ഒന്നുകിൽ അവൾ പൊട്ടിത്തകരും—അല്ലെങ്കിൽ അവൾ കൂടുതൽ പരിപൂർണ്ണപ്പെട്ടു പുറത്തുവരും. അകത്തുവരുക അത്രമാത്രം ഭാരം വഹിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പുറത്തുള്ള ശക്തികളെ ഗണിക്കേണ്ടതല്ലെന്നു തോന്നുന്നപക്ഷവും. അത്രയ്ക്കു ഭർത്താവും വ്യത്യസ്തങ്ങളുമായ ഭാരം—സ്വയംകൃതാത്മ്യമെങ്കിലും—അവൾ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മിന്നിപ്പിച്ചു ഭരിക്കുക—നകല സാമ്രാജ്യങ്ങളുടെയും രക്തനാഡിയാണത്—ക്രിസ്തുവിനു മുൻപും പിൻപും സാമ്രാജ്യങ്ങൾ ഈ നയം തുടർന്നുവന്നു. റോമാസാമ്രാജ്യത്തെ തുടർന്ന് ബ്രിട്ടൻ ഇന്ന് ഈ നയം തുടരുന്നതുകൊണ്ടും. എവിടെ? അയർലണ്ടിൽ—പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് അയർലണ്ട്—കത്തോലിക്കന്

—ഐർലണ്ട്—ഇക്കനെയിറ്റൻ ഭരണകവിടെ—മദ്ധ്യ
തരണ്യാഴിയുടെ തീർത്തും ബ്രിട്ടന്റെ നയം ഇതുതന്നെ
—ഉദാഹരണമായി പാലസ്തീൻ നോക്കണം. ജൂത
പാലസ്തീൻ—അറബിപാലസ്തീൻ—പാലസ്തീൻ
ജൂതന്മാർ കൊടുത്തതെങ്ങനെയോ അങ്ങനെ—എന്നു ജൂത
നില—ജൂതന്മാർ ഇനിയും വീടും കൂട്ടമില്ലാത്തവരായി
അലഞ്ഞു ദൈവഭക്തപം ശമിക്കൂ എന്നു അറബി നി
ലയും, സയിത്തു് കൊമ്പു്—വലിയ നോക്കു്—വെള്ള
ക്കൊടി ഇവയുമായി ബ്രിട്ടനിവരുടെ നടുവിലും. ഇൻ
ഡ്യയിലാക്കട്ടെ—ഹിന്ദുക്കളും മഹമ്മദീയരും—ഇവരുടെ
തണലിൽ യുക്തരനുസരണം ബ്രിട്ടനും.

വെള്ളത്തിലെ കുമള എന്നപോലെ രാജ്യതന്ത്രം
(Diplomacy) പൊട്ടിത്തകരുന്ന ദിവസങ്ങളുണ്ടിന്നു്.
ബ്രിട്ടൻ ഇൻഡ്യയിൽ പ്രയോഗിക്കുന്ന തന്ത്രത്തിൽ
നിന്നും ഒഴിഞ്ഞു മാറാൻ ശ്രമിക്കുന്ന കോൺഗ്രസ്—
അതേ സമയം അതേ തന്ത്രം മഹമ്മദീയ ഇൻഡ്യയെ
കുടക്കിലാക്കാൻ പ്രയോഗിക്കുന്നതു ബുലിമാനായ ജിന്നാ
ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഐക്യഭാരതത്തന്നായി നിലകൊള്ളുന്ന
എനിക്ക്—ഹിന്ദുവെന്നോ മഹമ്മദീയനെന്നോ നോട്ട
മില്ല. ഇൻഡ്യനാണോ എന്തെന്നു നോട്ടംമാത്രം. ഭര
ണം ആരു നടത്തണമെന്നു ഭരണപത്രം കരഗതമാകുന്ന
തിനുമുമ്പു വില പേശാൻ എനിക്കൊട്ടു സമയവുമില്ല.
ഹിന്ദുവാ മസ്ലിമാ ഭരണം നടത്തട്ടെ. എനിക്കില്ല
തൽ വേദം. വിദേശഭരണം നിന്നും നടുത്തിടം
ഭാരതം ഒരു ഭരണിതന്നായാത്രം ഭവിക്കുന്നതു കാണണം.
ആകയാൽ 'ചതു'ത്തിൽനിന്നും നാം 'നയ'ത്തിൽ പിറ
ക്കണം—ഭാരതഭരണം നടത്താൻ.

എല്ലാ പരിഷ്കാരങ്ങളുടെയും ഉള്ളറ പരിശോധിച്ച്
 ചുരുക്കം നമുക്കു നേസ്സിലാക്കാം — തുടർച്ചയായുള്ള —
 ഒത്തൊരുമിച്ചുള്ള അലർച്ചകളുടെ ഫലമാണവകളെ
 ന്നും—ഇംഗ്ലണ്ടിൽ നെൽക്കര നിറുത്തിയത്—എബ്ര
 ഹാമിക്സ് അടിക്കപ്പെട്ടവടംനിറുത്തുന്നത്—ഇവരണ്ടും
 വേണ്ടുവോളംമതി വാങ്ങുവം തെളിയിക്കാൻ ഒത്തൊരു
 മിച്ച് ഒരു കടക്കിഴിൽ നാം കരയണം. മരണം കാക്കു
 നവരെ മാനിക്കുന്ന ഒരു ലോകത്തല്ല ഇന്നത്തെ നമ്മു
 ടെ ജീവിതം. ഇൻഡ്യൻ സ്വരാജ് ഇൻഡ്യാക്കാരിൽ
 മാത്രം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. നമ്മുടെ ആത്മാർത്ഥരൂപങ്ങളെ
 ഉൾ നാം സമ്പാദിക്കേണ്ട സ്വാതന്ത്ര്യം, ഇംഗ്ലണ്ടിൽ
 നിന്നും പുറത്തുവിടുന്ന ഒരു തുടക്കുകൾവാസ് നമുക്കു
 പ്രദാനംചെയ്യുമെന്ന്, ഭാരതയന്തോക്കന്മാർ പറയു
 വൊഴെല്ലാം—ലിങ്കന്റെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ I am
 too old to cry and too painful to laugh. ഇംഗ്ലണ്ട്
 ആധുനിക ചുരുപാടുകളിൽ അപ്രകാരംചെയ്യുമെന്ന
 ബോധം എനിക്കില്ല. നമ്മുടെ നേതാക്കന്മാർ ആശിക്കു
 നവിധം അങ്ങനെ ഒരു സ്വാതന്ത്ര്യം നമുക്കു ലഭിച്ചാൽ
 തന്നെ അതർഹിക്കുന്ന അവമേളനത്തോടുകൂടി മാത്ര
 മേ ഞാൻ സ്വാഗതംചെയ്യും. നമ്മുടെ തന്റേടമില്ലാ
 യ്മക്കു ഇതുപ്രത്യക്ഷ തെളിവല്ലേ? നമ്മുടെ ആത്മാഭി
 മാനത്തെ ഇത് ക്ഷതപ്പെടുത്തുന്നില്ലെന്നുണ്ടോ? നാം
 നമ്മുടെ കടമ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനുപകരം—നരയും തല
 യും മുറക്കി ബ്രിട്ടനോട് അതു തട്ടി കരസ്ഥമാക്കുന്നതി
 നുപകരം — മുട്ടുകുത്തി വ്യത്യാസങ്ങളാലാ നിശ്ചയങ്ങളിലെ
 രാഷ്ട്രപ്രകാരം സ്വാതന്ത്ര്യം കരസ്ഥമാക്കുന്നതിനു ഭാ
 രതീയർ നാം രാഷ്ട്രീയഭിക്ഷക്കളെന്നു വരുമോ? ഒരു
 സേനാനിക്ക് അഭിമാനകരമായിട്ടുള്ളതു സമരത്തിൽ

അവൻ ഏൽക്കുന്ന മുറിവുകളല്ലേ? നെഞ്ചരം സമ്മിക്കാതെ സ്വതന്ത്ര്യം തേടി അറസ്റ്റുചരിക്കുന്ന നേതാക്കളെക്കുറിച്ചു നേതാക്കളോടും.

ബ്രിട്ടീഷ് രാജ്യത്തന്തരുടെ പേനത്തുമ്പിൽ ഉളിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഇൻഡ്യൻ സ്വതന്ത്ര്യം ഇൻഡ്യാക്കാരായ നാം ആഗിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഇൻഡ്യൻ നേതാക്കൾ ധരിക്കട്ടെ. നമ്മുടെ വിയർപ്പിൽനിന്നും നമ്മുടെ അപ്പുനമുക്കു പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന ദൈവം—നമ്മുടെ പ്രയത്നങ്ങളാൽ മാത്രം നമ്മുടെ സ്വതന്ത്ര്യമാക്കണം; എന്നു ഞ്ഞെൻറ ബോധം. ഇൻഡ്യക്കു സ്വതന്ത്ര്യം നൽകാൻ ബ്രിട്ടൻ സാധ്യമല്ലെന്നാണ് എൻറ വാദം. സ്വതന്ത്ര്യത്തെപ്പറ്റി എന്നെക്കുള്ള ബോധമിതാണ്. അടിമയോ സ്വതന്ത്രനോ—എന്നെ ഇന്നാക്കിത്തീർത്തത്—ഞാൻ തന്നെയാണ്. കൈകൾ കയ്യിലും മനക്കരുത്തുള്ളവൻ എങ്ങനെ അസ്വതന്ത്രനാകും? നൈസർഗ്ഗികമായ സ്വതന്ത്ര്യം പ്രകൃതിദത്തമല്ലേ? സ്വതന്ത്രമായി നാം പ്രവർത്തനം തുടങ്ങാൽ അസ്വതന്ത്ര്യങ്ങളെല്ലാം താനേ നമുക്കു വഴി മാറുകില്ലേ? അന്ധതയിൽനിന്നും പ്രോജ്ജ്വലിക്കുന്ന ദീപ്തി പൂർത്താൽ ആകർഷിക്കപ്പെട്ട കരുടരാണ് ഇൻഡ്യയിലെ ജനവിഭാഗങ്ങളെല്ലാം. ഈ ദുസ്ഥിതി മാറ്റാൻ നിർബന്ധിതവിദ്യാഭ്യാസം സർവ്വതരം നട്ടപ്പിൽ വരുത്തണം. ശാസ്ത്രശിക്ഷ ഭക്ഷണം കഴിക്കണം—ദാസ്യമനുസ്ഥിതി ഉടച്ചുടക്കണം—മനക്കരുത്തു വാർത്തെടുക്കണം നാടൻമൃഗസംഘങ്ങൾ പരിപൂർണ്ണപ്പെടുത്തണം. വാദശീലമായ മുതലാളികളാൽ മാത്രം നടത്തപ്പെടുന്ന വ്യവസായപ്രവർത്തനങ്ങൾ നാട്ടുകാരും ഏറ്റവും നട

തന്നെ. വേലസംഘങ്ങൾ ആധുനികരീതികളിൽ പരി
 ഷ്കരിച്ച് ജോലിസമയം കുറച്ച് ശമ്പളം വർദ്ധിപ്പി
 ക്കണം. മുതലാളിമാർ തൊഴിലാളികളുടെ ജ്ഞാനസ
 വ്യാപനം വായനശാലകളും ക്ലബ്ബുകളും തൊഴിൽശാ
 ലകൾക്കു സമീപം തുറക്കണം. ഇന്നത്തെ തൊഴിൽ
 ശാലകൾ പൊളിച്ചു പണിയിണം. വ്യവസായശാലക
 ളിൽ കഴിവുള്ളവർക്കും നാട്ടുകാരെത്തന്നെ തൊഴിൽ
 ക്കാരായി എടുക്കണം. അവരുടെ ജീവിതത്തോടു് ഉയ
 രത്തക്കവിധം പ്രയത്നഫലം അവർക്ക് നൽകണം.
 മസ്തീനി, ഗരിബാദി, കവർ എന്നീ ഇറാഖിലൻ
 മഹത്തുക്കളെ പിൻതുടന്ന് വിദ്യാഭ്യാസവന്നരായ ഭാരതീ
 യയുവാക്കൾ ഭാരതോന്നമനത്തിനായി ചങ്കുറപ്പോടുകൂടി
 ഒന്നിച്ചുനിന്ന് പ്രവർത്തിക്കണം. ഐതര്യം, ശൈശവ
 വിവാഹം, വണ്ണാവണ്ണവ്യത്യാസം, പർദാ, ദീയവാസ
 സ്ത്രീകൾ, വർഗ്ഗീയഭിന്നതകൾ എന്നിവ തട്ടിത്തകർത്ത്
 തഴച്ചു നാം വളരണം. ഇഹത്തിലെ പ്രധാനകേ
 ങ്ങളിലെല്ലാം ഭാരതത്തിന്റെ പ്രതിപുരുഷന്മാരെ
 അയച്ചു ലോകശ്രദ്ധയെ നാം നമ്മിലേക്കു് ആകർ
 ഷിക്കണം. കേരളീയരായ നാം ഭാരതത്തിന്റെ നാമ
 ത്തിൽ ഇന്ത്യയോടു കൂടാതെ ആദേഹമായിപ്പോകുമാ
 രാൻ യഥാസ്ഥിതികവർമ്മൻറീനോടു് ഉള്ളഴിഞ്ഞു്
 അഭ്യർത്ഥിക്കണം. സകല മതങ്ങളും സകല പാർട്ടി
 കളും ഒന്നുചേർന്ന് അതിനു പറ്റിയ ഒരു പാർട്ടി 'നയ'
 ത്തങ്ങളിൽ കയ്യെപ്പിടിപ്പിച്ചുനുള്ള ഏന്റെ ശ്രമം നി
 ക്കൾ സമാഗതം ചെയ്യണം. ഒന്നിച്ചാൽ നന്നു്. ഒന്നി
 ച്ചാൽ നാശം. എറണാകുളത്തെത്തി എന്റെ പ്രവാഗ്ദം
 ശ്രവിക്കുന്നഭാരതീയരെ—മഹത്വമഹാത്മാരെ—ജനദേശ
 മാം ബലിപിറത്തിൽ എന്റെ ജീവനാതാ ആർപ്പിക്ക

മാണ്. വൈഷ്ണവങ്ങൾ നിങ്ങളെ ഗ്രസിച്ചുക്കാം. ചുറ്റുപാടുകൾ നിങ്ങളെ വരഞ്ഞുനശിപ്പിക്കും. ഭുജഭരിതങ്ങൾ നിങ്ങളെ അലട്ടുന്നുണ്ടാവാം. നിങ്ങളുടെ ആത്മവ്യം സമ്പന്നതകൾ സമാധാനത്തോടുകൂടി കരഞ്ഞുനശിപ്പിക്കും. ഇതു കൊണ്ടാണു നിങ്ങൾ ഇളകാതെ, ശാരീരികക്ഷേമങ്ങളാൽ നിങ്ങൾ തളരാതെ, ചങ്കു തുറന്ന്—തലയുമുയർത്തി ഞാൻ തന്നെ രാജ്യം—ഞാൻ തന്നെ വിധി—ഞാൻ തന്നെ എന്നെ ഭരിക്കേണ്ടതിന്ന്—എന്ന എന്റെ ഉറപ്പിലെ—എന്റെ ആത്മാവിന്റെ കരുപ്പിൽ—ആത്മമുള്ള നിങ്ങൾ കേട്ട വായുമണ്ഡലത്തിലതു പറഞ്ഞ്—ഭൂമിയിലും വായുവിലും—സർവ്വം വരെ എത്തിക്കും, ദൈവം വരെ കേൾക്കണം. അഭിമാനം, ആഭിജാത്യം എന്നിവ എന്തെന്നറിയുന്ന നാം ഇന്നത്തെ യോഗത്തിൽ സൈമൺ കമ്മീഷനോട് നമുക്കുള്ള പ്രതിഷേധം നിങ്ങളുടെ നാമത്തിൽ ഞാൻ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നു. ഇൻഡ്യക്കാരായ നാം നമ്മെത്തന്നെ തട്ടിയുണർത്തി ഇൻഡ്യയെ ഇങ്ങനെ നാം ഉയർത്തണം. അന്യരെ നാം ആശ്രയിക്കേണ്ടതല്ല—എന്ന എന്റെ വ്യക്തിത്വം നിറഞ്ഞ ധീരനില—സമീകരിപ്പാൻ നിങ്ങൾ ഉത്സുകരാകവിൻ.

ഇൻഡ്യൻ ചരിത്രത്തിൽ പൊന്തിനിൽക്കുന്ന ഒരു സത്യം എടുത്തെന്തിങ്കെ പറയാനുണ്ട്. അതായത് ഇൻഡ്യൻ ഭരണം സഭാ ഒരു ഹിന്ദുഭരണമായി നിലകൊള്ളുന്നു എന്നുള്ള പരമാർത്ഥമാണു്. ഹിന്ദു ഭരണത്തിൽ അടിയുറച്ചിരിക്കുന്ന ഇൻഡ്യയെ—പരിതസ്ഥിതികൾക്കനുസരണമായി ബലം പ്രയോഗിച്ചു പരിഷ്കരിച്ചുകീഴ്ത്താതെ ഇൻഡ്യയിൽ സമാധാനത്തിനു

വഴി കാണുന്നുള്ളു. മുക്കുവശം തകർത്തു രാജ്യഭരണം നടത്തി. ചക്രവർത്തികളും ഉച്ചിയിലെ ചില ഭരണകർത്താക്കളും മഹമ്മദിയരായിരുന്നതു വാസ്തവം. എന്നാൽ റോഡർമാർ പ്രഭുതികളുടെ കീഴിൽ ഭാരതഭരണം സമ്പന്നിനിദുഭരണമായിത്തന്നെ തുടർന്നിരുന്നു. പിന്നീടുള്ള ഔദ്യോഗികഭരണത്തിലും, യഥാർത്ഥ ഹിന്ദുഭരണം മുറയ്ക്കു നടക്കുന്നതു കണ്ണുള്ളവർക്കു കാണാൻ കഴിയും. വൈസ്രോയിയും ഗവണ്ണർമാരും മറ്റു ചില വലിയ ഉദ്യോഗമേധാവികളുമൊഴിച്ചാൽ, ഇൻഡ്യയെ ഇന്നുംഹിന്ദുക്കൾ ഭരിക്കുന്നെന്ന് എന്നോടൊപ്പം വായനക്കാരും സമ്മതിക്കും. മഹമ്മദിയർക്കു—ബ്രിട്ടനുകു—ഒരുത്തർക്കും ഹിന്ദുക്കളെ ഭരണത്തിൽനിന്നും അകറ്റി നിർത്താൻ—സാധ്യമല്ലെന്നായിട്ടുണ്ട്. അത്രമാത്രമവർ അവരുടെ നില ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഹിന്ദുക്കൾ അവർ അർഹിക്കുന്ന പങ്ക് ഉദ്യോഗംകൊണ്ടുമാത്രം തൃപ്തരാകരുത്—മറ്റു സമുദായങ്ങൾക്കു—മഹമ്മദിയർക്കു—ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു—പാർസികൾക്കു—സിക്കുകൾക്കു ചെല്ലേണ്ട പങ്കുകൂടി മുരണ്ടൻന്യായങ്ങൾപറഞ്ഞു അടക്കി ഭരിപ്പാനുള്ള സംഭരണമുലമാണം ഇന്നത്തെ ഹിന്ദു—മുസ്ലിം പാർട്ടി ഇത്ര നിരാശാജനകമായി വളരുവാൻ കാരണം. ബ്രിട്ടനെ ഇൻഡ്യയിൽനിന്നും തുരത്താ അവരുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ കരസ്ഥമാക്കാനുള്ള സമ്പന്നിനിദുശ്രമം കുറിക്കു തങ്ങൾക്കറിയാമെന്നു മുസ്ലിം ഇൻഡ്യവാദിപ്പാൻ കാരണമിതാണ്. സ്വതന്ത്ര്യമാണു യഥാർത്ഥത്തിൽ തങ്ങൾക്കു വേണ്ടതെങ്കിൽ—അതിനുവേണ്ടിയാണ് ബ്രിട്ടൻ അകലണമെന്ന് അലരുന്നതെങ്കിൽ—എന്തുകൊണ്ടു കോൺഗ്രസ്സ് മുസ്ലിം വാദം സ്വീകരിക്കാതിരിക്കണം? ബ്രിട്ടൻ ഇൻഡ്യയുടെമേൽ കരുതുകയുണ്ടെന്നു പറയുന്ന

ഇവർ തന്നെ — എന്തിന് മഹമ്മദീയ — ക്രൈസ്തവർ — ഇവരെ കഠിന കയറാൻ ശ്രമിക്കുന്നെന്നു തുറന്ന് പറയണം. ഒളിഞ്ഞുകളി വ്യക്തിയായിരുന്നാലും സ്ഥാപനത്തിനായിരുന്നാലും ഒരിക്കലും നന്നല്ലത്.

ഐക്യഭാരതമാണ് കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ലക്ഷ്യം. സ്വപ്നമെങ്കിൽ ലീഗിനൊ—ഇൻഡ്യയിലെ മറ്റു ഏതു ജനവിഭാഗത്തിനൊ—ഭരണം വിട്ടുകൊടുക്കാൻ എന്തു കൊണ്ടിവർ തയ്യാറാകുന്നില്ല. ? 'ജാതി' വെറുക്കണമെന്നും 'ഭേദിയത്വം' വളർത്തണമെന്നും പ്രസംഗിക്കുന്ന നമുക്ക് തന്നെ ജാതിഭേദതാപാപം വിജാതീയ സംരംഭങ്ങളെ മർദ്ദിച്ചു ജാതികളെ പ്രണയിക്കുന്ന ഒരു രാജ്യം നമ്മുടെതാകാതിരിപ്പാൻ നാം സൂക്ഷിക്കണം. ആകയാൽ സകല ജാതികളുടേയും അവകാശങ്ങളെ സ്വാഗതം ചെയ്തും ഭൂരിപക്ഷസുഖത്തെ പിൻതുടച്ചു വ്യക്തിസുഖം പുലർത്തുന്ന ഒരു പുതിയ പാർട്ടി ജനിച്ചു വളർന്നെങ്കിലേ—ഇൻഡ്യൻ രാഷ്ട്രീയ മണ്ഡലത്തിൽ Renaissance (യഥാർത്ഥ സംസ്കാരം) എത്തിനോക്കിത്തുടങ്ങൂ. വ്യക്തിസുഖമാണ് എന്റെ ഉന്നതം. പ്രസ്തുത വ്യക്തി, ഭൂരിപക്ഷത്തിൽപ്പെട്ടതായാലും ന്യൂനപക്ഷത്തിൽപ്പെട്ടതായാലും. ഭൂരിപക്ഷമെന്ന ഒരു പുരുഷനെന്ന ന്യൂനപക്ഷമെന്ന ഒരു സ്ത്രീയോ ജീവിതത്തിൽ കാണാത്തതായാ ഇതിനു കാരണം. സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെ മാത്രം കണ്ടു അവരുമായി ഇടയുന്ന എനിക്ക് അതർഹിതമായ ഭൂരിപക്ഷ—ന്യൂനപക്ഷ (Majority—Minority) പക്ഷങ്ങളിൽ വിശ്വാസമില്ല. ഇന്നത്തെ ലോകത്തിലവ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല. Let sleeping dogs lie (ഉറങ്ങുന്ന വരനെ വിളിച്ചുണർത്തി അതാഴമില്ലെന്നു പറയുന്ന

പതിവു്) ഭാരതീയരായ നാം നിരന്തരം. ലൺട്രെ വരിയുള്ള രേഖകളെല്ലാം ചുട്ട് വെണ്ണിരാക്കുന്നതിനും പൂർവ്വരണകളെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന ആ രേഖകളെല്ലാം പാടെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനും മഹാനായ ഒലിവേർക്രോം വൽ ഇംഗ്ലീഷ് പാർലിമെൻറിൽ നടപടി നടത്തി എന്ന് ചരിത്രം ഘോഷിക്കുന്നത് വാസ്തവമെങ്കിൽ— അതുപോലെ ഇൻഡ്യയിലെ ഇന്നത്തെ 'ജാതി' ചിന്തകളും ഇൻഡ്യയിലെ ഇന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയസംരംഭങ്ങളും സ്വയം നാം വിഴുങ്ങി—നയത്തിൽ പിറന്നു് ലോകത്തിന്റെ ഇതരഭാഗങ്ങളിൽ വളരുന്ന ബഹുജനങ്ങളെ അനുകരിച്ചു്—രാഷ്ട്രീയജീവിതം പുനരാരംഭിക്കണമെന്നും ശക്തിയുക്തം ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ഞാൻ എന്റെ പ്രസംഗത്തിന്റെ കാതലായ ഭാഗങ്ങളിലേക്കു കടക്കുകയാണു്. ജനകീയഭരണം (Democracy) നാം പ്രസംഗങ്ങളിൽ നിന്നും പുസ്തകങ്ങളിൽ നിന്നും ഗ്രന്ഥിച്ചിട്ടുള്ള വിധം ക്രിസ്തുവിനുമുമ്പോ പിൻപോ പ്രവർത്തനത്തിൽ ഇരുന്നിട്ടില്ല. ഇരിക്കുന്നതല്ല. Democracy is "a fleshless word in Literature. It is a lifeless thought in action. It is a word to please the mob. ജനങ്ങളെ പ്രീതിപെടുത്താനുള്ള ഒരു വാക്കു് ആണു്, റോട്ടു കിട്ടാനുള്ള ഒരു തന്ത്രം—സാധുക്കളെ കടുക്കുന്ന മന്ത്രം—യഥാർത്ഥത്തിൽ എല്ലാ ജനകീയനേതാക്കന്മാരും സേപ്തമായിപതികളായി ഭരിക്കുന്നതു് നാം കാണുന്നു. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ പ്രധാന മന്ത്രിയും അമ്മേരിക്കയിലെ പ്രസിഡൻറും ഇതിന്നു തെളിവാണ്. ഇതരീതി ഞാൻ അപലപിക്കുകയല്ല; ഇതരീതി ഞാൻ വിലമതിക്കുകയാണു്,

കുടുംബത്തിലും, സമുദായത്തിലും, രാജ്യത്തിലും, ലോകത്തിലും ഇതെ നടന്നിട്ടുള്ളു. നടക്കുന്നുള്ളു—ചിലർ ഇത് കടുത്ത സ്വേച്ഛാഭരണമെങ്കിൽ—മറ്റു ചിലർ ഇത് സന്ദേഹാവരണം കാണുമെന്നൊരു വ്യത്യാസം മാത്രം. വ്യക്തിവ്യത്യാസ ന്യായേന.

വോട്ടു കൊണ്ടല്ല മതസ്ഥാപകന്മാർ മതം സ്ഥാപിച്ചത്. മുശയുടെ തലച്ചോറ് ജ്ഞാനം സ്ഥാപിച്ചു. മ്ശിഹാ ക്രിസ്തുമതം സ്ഥാപിച്ചത് വോട്ടുമല്ല. മഹമ്മദ് മഹമ്മദീയമതം സ്ഥാപിച്ചതും വോട്ടിന്റെ എണ്ണം മൂലമല്ല. അരിസ്റ്റോട്ടലിന്റെ തലച്ചോറാണ്—വോട്ടുകളുടെ പെരുപ്പമല്ല രാഷ്ട്രീയമീമാംസ വാർത്തയെത്തുന്നത്. അരിസ്റ്റോട്ടലിന്റെ രാഷ്ട്രീയസിദ്ധാന്തങ്ങൾ കാര്യമാക്കുസംഭവത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു് പാദം പ്രതിഷ്ഠിച്ചു് ദൈവത്തിന്റെ സ്ഥാനം 'രാജ്യ'ത്തിനു കീഴത്തു ജനകീയവാദം വളർത്തുന്ന ഇന്നത്തെ സാമ്രാജ്യത്വയുദ്ധങ്ങളുടെ മരണശോഷികരും കണ്ടു പലപ്പോഴും ഉള്ള ഞാൻ കരയുന്നുണ്ട്. അരിസ്റ്റോട്ടലിന്റെ നല്ല സിദ്ധാന്തങ്ങളും—കാര്യമാക്കുസിന്റെ നല്ല സിദ്ധാന്തങ്ങളും സ്വയം ഗാഢതയായിലെ കരിശിൽ കാണുന്ന മ്ശിഹായിൽ നാം ഒർശിക്കുന്ന നിത്യസത്യം ഗ്രഹിച്ചു്—മനുഷ്യർ നാം മനുഷ്യരെ മനുഷ്യരാക്കരുതി—എബ്രഹാംലിങ്കനെപ്പോലെ ലോകഭരണം നടത്തണം—ഭരണം നന്നായാൽ മതി—ഭരണഘടനയുടെ പ്രകൃതം ജനകീയമോ ഏകാധിപത്യമോ എന്തുമാവട്ടെ. നമുക്കെന്തതിൽ നഷ്ടം.

മഹതിമഹാനാമെ, ഭാരോ നേഷനും ഭരണിവിത്തു് നേഷൻവാദം പുലർത്തി രാഷ്ട്രീയസാമ്രാജ്യം നേട്ട

ന്നതിനുള്ള ഭിംസങ്ങളിതാ മങ്ങിമറയുന്നു— The days
 of political sovereignty are over. The days of
 independence are no more. രാജ്യങ്ങളുടെ സ്വ
 തന്ത്ര വളർച്ചയുടേയും സ്വതന്ത്രപ്രവർത്തനങ്ങളുടേയും
 നാളുകൾ കഴിഞ്ഞുപോയി. ഒരു രാജ്യത്തിനും സ്വന്ത
 കാലിൽ നിൽക്കുന്നതിനോ സ്വന്തകാര്യംമാത്രം നോ
 ക്കുന്നതിനോ ഇന്നത്തെ ലോകത്ത് സംശ്യമല്ല. പ
 ണ്ടെന്തെ political sovereignty—independence ഇ പ
 കളുടെ സ്ഥാനത്ത് economic inter-dependence നാം
 വളർത്തിയേ മതിയാവൂ. അതിനും എതിരും കൂടാതെ താ
 നെ ഇതു വളരുന്ന വാസ്തവം—ദൈവമതു വളർത്തുന്ന
 വാസ്തവം — ബുദ്ധിയുള്ളവർക്കെങ്കിലും സുഗ്രാമ്യമാണ്.
 ഇതിന്റെ ഉഗ്രവളർച്ചമൂലമാണു തുടരുന്നതെന്തെ പൊ
 ടിപ്പറപ്പെടുന്ന യുദ്ധം. ഭരണകർത്താക്കളും പോരാളി
 കളും ഇതൊട്ടറിയുന്നില്ലെങ്കിലും. ആകയാൽ ബ്രിട്ട
 നെ ഇൻഡ്യയിൽനിന്ന് അകറ്റുന്നതിനുപകരം ബ്രിട്ട
 നെ ഇൻഡ്യയിൽ നിർത്തി സാമ്പത്തികമായി സമന്വ
 യിൽ ഇൻഡ്യൻഭരണത്തിൽ അവരോടുകൂടി ഭാഗഭാക്ക
 കളാക്കുന്നു കരുതുന്നവനാണു ഞാൻ. സ്വതന്ത്രരാ
 ണ് നകല രാജ്യക്കാരും 'നേഷൻ' കൊടികളിഴിൽ പ്ര
 വർത്തനമാർഗ്ഗിക്കുന്നതെങ്കിലും ശക്തി വർദ്ധിച്ച്
 അയൽ 'നേഷൻ' അമർത്താത്ത ഒറ്റനോക്കനെങ്കിലും
 ലോകത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിലിരുന്നതായി എനിക്കറി
 വില്ല. ഇൻഡ്യയും സ്വന്ത കാലിൽ നിൽക്കുമെന്നാക
 യ്പോൾ—സ്വശക്തി പ്രബലമാണു കാണുമ്പോൾ—അ
 യൽക്കാരെ സ്നേഹിച്ചു കഴിയുമെന്ന് എന്റെ രാഷ്ട്ര
 യമീമാംസബോധം എനിക്ക് ഉണർവ്വ നൽകാത്തതാൽ
 ക്ഷമിക്കണം. ഒരു നേഷൻ വളർന്ന് മറ്റൊരു നേഷനെ

വിഴുങ്ങുന്ന ഇന്നത്തെ 'നേഷൻ'വാദത്തെ ഒരു തർ
 തിലും ഞാൻ അനുകൂലിക്കാതിരിപ്പാൻ കാരണമിതാ
 ണതാനും. ഒറ്റവാക്കിൽ പറഞ്ഞാൽ ലോകം കഷ
 ണം കഷണമായി മുറിച്ച് 'നേഷൻ' എന്ന (Label)
 ലാബൽ കൊടുത്ത പരസ്പരം കഴുത്തു കണെതു കാണുന്ന
 ഞാൻ—political sovereignty-ക്കും 'Nation' സംരംഭ
 ങ്ങൾക്കും സഭാ എതിരാണ്. I do not stand for
 a nation. I do not stand for a nation aspiring for
 independence and political sovereignty. On the
 other hand I do stand for a world--state with all
 nations as its component parts sustaining sove-
 reign dependence. This is the life blood of my
 political thoughts. This is the culmination of my
 intellectual achievement—സകല രാജ്യങ്ങളും ഉൾ
 കൊള്ളുന്നതും സാമ്പത്തികസഹായത്തുണ്ടുള്ളതുമായ
 ഒരു ഒറ്റരാജ്യത്തെ—ഒറ്റ നേഷനെ അനുകൂലിക്കാനേ
 —മാർഗ്ഗം ഞാൻ കാണുന്നുള്ളൂ. ഇത്തരമൊരു നേഷനെ
 ഒത്തൊരുമിച്ചു നാം വാർക്കണം. ഒന്നിച്ചു നാം വള
 രാൻ—എന്തിനും—ഒറ്റ ദൈവം — ഒറ്റ മതം—ഒറ്റ
 രാജ്യം വളത്താൻ — ഇതാണ് ഞാൻ — ഇതിനാണ്
 ഞാൻ—'. അദ്ദേഹം പ്രസംഗം നിറുത്തി.

അദ്ധ്യായം ൧൭

വലവാ

അമ്മഞ്ചേരി വനം കോട്ടയം—മാന്നാനം കവല
യ്ക്കു പടിഞ്ഞാറുമാറി കിടക്കുന്നു. ഇന്ദ്രി, തേക്കു മുത
ലായ വൻവൃക്ഷങ്ങൾ ധാരാളം വളരുന്ന ഈ വനം
റിസേവർവിൽ ഉൾപ്പെട്ടതാണ്. ഒരു തസ്കരപ്രമാ
ണി 'വലവാ' അമ്മഞ്ചേരി വനത്തിലെവിടെയോ താമ
സിച്ചു ചുറ്റുപാടുള്ള ജനങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കുന്നത്
അറിഞ്ഞ് അയൽപ്രദേശങ്ങളിലുള്ള ജനങ്ങൾ ഭയവി
ഫലപരാധിക്കുകയും. സന്ധ്യകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നീടു്
പെണ്ണങ്ങളാലും ഇവനെ ഭയന്ന് പുറത്തിറങ്ങുക പതി
വില്ല. വലവാ അവസരോചിതംപോലെ ചേരുമാറി
യും സ്ഥലം മാറിയും വിഹരിച്ചിരുന്നു. വലവായുടെ പെ
രുത്തശിഷ്യനാണ് പൊടിയൻ. ആർട്ട്സ് കോളേജിൽ
സീനിയർ ബി. എ. ക്ലാസ് നാടകതന്ത്രാക്കി കടുത്ത
ഒരു നാടകം ഇവൻ നടത്തി, ചങ്കോട്ട ചങ്കു ഇണങ്ങി
ഒന്നായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന യുവതീയുവാക്കളിവരുടെ
ജീവിതത്തിൽ പതുങ്ങിക്കയറി അവന്റെ കണ്ണ
കോടാലുകൊണ്ട് അവരിരുവരുടെയും ചങ്കുവെട്ടിമാറി
യ കഥ ചാച്ചപ്പൻ വിവരിക്കുംവിധം ചുവടെ ഞാൻ രേ
ഖപ്പെടുത്താം. 'ചങ്കുതലച്ചോറും വെണ്ണ ഞാൻ വേക
ണം. ദേഹമാസകലം കൊറുമയിർക്കൊള്ളുന്നു. കൈയ്
കുലുകൾ തളന്നും ദേഹം സ്നേഹിച്ചും കാണപ്പെടുന്നു.

ഏകദേശം സ്ഥാനം വിട്ടടിക്കുന്ന സ്വരവ്യം കേൾപ്പാനുണ്ട്. മനക്കരുത്തുപോലും നഷ്ടപ്പെട്ട് തള്ള ചത്ത പിള്ള കണക്കെ വാവിട്ടിതം ഞാൻ ഏങ്ങി ഏങ്ങിക്കരയുകയാണ്. നഖശിഖാന്തം വെന്തുനീരുന്ന എനിക്കു, പേന എന്റെ ചങ്കിൽ മുക്കിവേണം ഈ കഥ രചിപ്പാൻ. നാവു ചങ്കിനുള്ളിൽ താന്നടിഞ്ഞു. രക്തം മഞ്ഞു കട്ടിപോല ചുറ്റയ്ക്കുന്നതും തോന്നി. എങ്ങനെ ഞാൻ ഈ നടന്ന സംഭവം ചിത്രീകരിച്ചെന്റെ വായ നക്കാമെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തേണ്ടു? അഗ്നിയിൽ ജനിച്ച്, അഗ്നിയിൽ കളിച്ച്, അഗ്നിമാത്രം ഭജിച്ചു വളർന്ന എന്തെ—സ്നേഹലീലകളാൽ സ്വാഗതം ചെയ്ത്, സാദരമാകുഞ്ചിച്ച് സദാ സ്നേഹിച്ചാനന്ദിപ്പിച്ചിരുന്ന ഷീലമ്മ അറിയാതെയും, എന്തെ അറിയിക്കാതെയും—എന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ഒളിഞ്ഞുനിന്ന് പത്തിയുമയത്തി എന്റെ ചങ്കിനുമേൽ കൊത്താൻ — ഷീലമ്മയെ കട്ടക്കിലാക്കി സാവധാനമവളോട് അടുക്കുന്ന ഈ കാളിസർപ്പം — രാത്രിയുടെ നിശബ്ദത്തിൽ പൊടിയൻ നടത്തിയ ഭയങ്കര നാടകം — നഖശിഖാന്തം രക്തം വിയർപ്പിച്ചുകൊണ്ട് സീനിയർ ബി. എ. ക്ലാസ്സ് നാടകത്തട്ടാക്കി നാം ദിവസം തുടർന്നു നടത്തിയ ഈ ഭയങ്കരനാടകം ഇപ്പോൾ ഗ്രഹിക്കുന്ന ഞാൻ, രക്തം വിയർത്ത് ക്ഷീണംധികൃത്തായ കഥനപ്പിറ്റാ തറയിൽപ്പതിച്ചും കഴിഞ്ഞു. എന്തെ ഒന്നടങ്കം കലക്കി—എന്റെ പ്രാണൻപോലും ഉച്ചത്തിൽ കരഞ്ഞുകൊണ്ട് മമ ജടയുമായി സദാ കയർത്തു കഴിയുന്നതിന് എനിക്കു ഇങ്ങനെ ഇടയാക്കിയ ഈ നടന്ന സംഭവം— പല്ലകടിച്ചുകൊണ്ട് സ്നേഹം നിറഞ്ഞ മമ ഏകദേശം

മുഖമിട്ടൊഴുകുന്ന രക്തത്താൽ മാത്രം, എങ്ങനെ ഞാൻ ഈ ഭയങ്കര സംഭവം എഴുതാതിരിക്കണം? എങ്ങനെ ഞാൻ ഈ ഭയങ്കരപാതകം എഴുതിത്തീർക്കും. കരണം ഞാനും ഷീലമ്മയുമായി അത്രമാത്രം സ്നേഹിച്ചുപോയി. പ്രഭാതവേളകളിലെ ക്ലാസിലെ ഞങ്ങളുടെ ആശയം, വിവാഹമണ്ഡപത്തിലേക്കെന്നും—ക്ലാസ് വിട്ട് സായം വേളകളിലെ ഞങ്ങളുടെ വിരഹം കഴിമാടത്തുകൾക്കെന്നും—ഞങ്ങൾ ഇരുവർക്കും തോന്നി. തന്നെത്തന്നെ ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ നടന്ന കത്തുകളാണ് പൊടിയൻ തട്ടിയെടുത്തത് അവന്റെ കടലിളം പ്രവർത്തികൾക്കുശേഷം പരസ്യം ചെയ്ത് ഞങ്ങളുടെ അകൽച്ചക്ക് ഇടയാക്കിയത്.

കോട്ടയത്തു് കളിത്തട്ടിൽത്തരകന്റെ അരുമസന്താനമാണ് ഞാൻ. വടക്കൻ തിരുവിതാംകൂറിലെ മികച്ച ഒരു സിറിയൻ കത്തോലിക്ക കടുംബമാണ് കളിത്തട്ടു്. തരകൻ തികഞ്ഞ ഒരു ഭക്തനും തെളിഞ്ഞ ഒരു നേതാവുമാണ്. ചങ്ങനാശ്ശേരി കോളേജിൽനിന്നും ഇൻറർമീഡിയറ്റ് പാസ്സായ ഞാൻ—ബി. എ. ക്ലാസ്സിൽ ചേരുന്നതിന് തിരുവനന്തപുരത്തെത്തി. ആർട്ട്സ് കോളേജിൽ ജൂനിയർ ബി. എ. ക്ലാസ്സിൽ ചേർന്ന് പഠിപ്പിച്ചു. ഉദ്ദേശം ൨൦൦൦ത്തോളം വിദ്യാർത്ഥികളുള്ള എന്റെ ക്ലാസ്സിൽ, അൻപതോളം യുവതികളുണ്ട്. യുവതീയുവാക്കൾ ഒരുമിച്ചുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ഞാൻ ആഘോഷിതനായി. മിത്രനാശത്താൽ പിളർന്ന എന്റെ ചങ്ക് ആശ്വാസം കണ്ടെത്താൻ ആകാംക്ഷയോടുകൂടിയിരുന്ന എനിക്ക് (Friendship) മിത്രങ്ങളിൽ വിശ്വാ

സരില്ലാതെയാണ് തിരുവനന്തപുരത്തിലേറ്റാൾ എത്തി
 ട്ടുള്ളതും. ആകൃതിപ്രകൃതികളിൽ എനിക്ക് അനുയോജ്യ
 മായൊക്കെങ്കിലുമൊരു യുവതി സഫലപാരിനിയായുണ്ടൊ
 എന്നറിയുന്നതിനു ഞാനും അവരെ ഒരിക്കൽനോക്കി—
 എന്നല്ലാതെ, അക്കാലങ്ങളിൽ സ്ട്രീകളിൽ ഞാൻ ശ്രദ്ധ
 പതിച്ചിരുന്നില്ല. ഞാൻ ഷീലമ്മക്കയച്ചുകത്തുകളും, ഷീ
 ലമ്മ എനിക്കയച്ച കത്തുകളും അഞ്ചു പൂണമായി
 ഒതു് പോടിയൻ കൈയ്ക്കുലാക്കി—എന്റെറപേരിൽ
 അവളുമായി കത്തിടപാടനടത്തി—അലരാത്രിക്ക് അവ
 ളെക്കടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ഫലിച്ചില്ലെങ്കിലും. നിശ്ചയം നി
 ശ്ചിതമായി ബാല്യം മുതൽ പെൺകുട്ടികളുടെ കമ്പുക
 തപത്തിന് തീവെപ്പുന്മാരും ജീവിക്കുന്ന പൊടിയൻ,
 കരുത്തേറിയ എന്റെ തലച്ചോറു പകഞ്ഞെഴുതുന്ന
 ഇരുന്നടുന്ന സംഭവം—നടത്തിയ നീയും വായിച്ച് മകരം
 വിയർക്കുമെന്നു ഞാൻ എങ്ങനെ വിശ്വസിക്കും? പൊടി
 യൻനിന്നേടുമുണ്ടു് ഒരു വാക്കു് എനിക്ക്. നീ ഒരു നാട
 കമെന്നുമാത്രമല്ല അതിലെഏക അഭിനയക്കാരനാണു്.
 കണ്ണുതുറന്നു് നിന്റെ രാത്രിസഞ്ചാരങ്ങൾമൂലം നിനക്കും
 അന്യർക്കും വരുത്തിക്കൂട്ടുന്ന വിപത്തുകൾ എന്തുകൊണ്ടു്
 നീ കാണുന്നില്ല? ചെറുകലേ സഭാ നീ കാണുന്ന
 ഷീലമ്മയെ ഭർശിച്ചാലു! എന്തുകൊണ്ടു് ഇനിയും
 അവളുടെ പാവനജീവിതം നിന്റെ കണ്ണു തുറപ്പിക്ക
 ന്നില്ല? ഭ്രാന്തനായി നിന്നെ തള്ളേണ്ടതെങ്കിലും ഷീല
 മ്മയും കാമുകനുമായുള്ള കത്തുകൾക്കു്—ഷീലമ്മയുടെ
 ചാരിത്രത്തിന്റെവിച സങ്കല്പിച്ചു നടമാടുന്ന നീ—കശാ
 ഗ്രബലിയും വിഷവും വൈരാഗ്യത്തോടെ കലർത്തി,
 മനുഷ്യവംശത്തിന്റെ തിരാകളുകുമായി എന്നാളും നില

കൊള്ളുന്ന ലൂസിപ്പേർതന്നെ തക്കമില്ല. പരിപാവനമായ ഞങ്ങളുടെ അനുരംഗത്താൽ മൗശിമായുടെ കൊടിക്കീഴിൽ ദാമ്പത്യജീവിതത്തിനും—തലപാദാ ലോകസമാധാനത്തിനും തേർതെളിച്ച ഞങ്ങളുടെ ചക്രം ഇണ്ടു ഇണ്ടായി ഇങ്ങനെ നീ വെട്ടിമാറാൻ—എന്നു കുറും ഞങ്ങൾ നിനക്കുചെയ്തു പൊടിച്ചു എന്നു നീ പറയണം. നിന്റെ പാപംമാത്രം വെറുക്കുന്ന ചാതുപ്പൻ പാപിനിന്നെ വെറുക്കുന്നതെന്തിന്? മുക്തപാണ്ഡുപോലും ഭയന്നോടും നിന്നെക്കണ്ടാൽ—അത്രയ്ക്കു കേൾവി പൊക്കിയ വഞ്ചകൻ നീ എന്നാളും ജീവിക്കണമോ? രാവണനെക്കാൾ നീചൻ നീ—കംസനെ കൊല്ലുന്ന നിന്റെ കൃത്യം, ദുര്യോധനനെ കരുക്കുമാചച്ചപ്പക, കാലനെ കരളുന്ന നിന്റെ പ്രതികാരേച്ഛ—കാഷിയസ് ചുളുങ്ങുന്ന നിന്റെ അസൂയ, ഐയാഗൊ വിളുന്ന നിന്റെ പൈശാചികതപം, നീ സലജ്ജം വിട്ട് ദൈവത്തിങ്കലേക്കു തിരിവാൻ ദൈവം നിനക്കു ഇടവരുത്തണം. ലോകമെല്ലാം പിടിച്ചടക്കി: അലക്സാണ്ടർ കുപാസ്മിയെ കണ്ടു മോഹിച്ചെങ്കിലും അവളെ അപ്പിപ്പസിനെ ഏൽപ്പിക്കുന്നതു നീയും ഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലെ? ഇന്നു ഷീലമ്മയെ കാണുന്ന നീ എന്തുകൊണ്ട് കല്ലു കഴുത്തിൽ കെട്ടി കടലിൽ ചാടാതിരിക്കണം? കളവി കണക്കെ മനുഷ്യദോഹി! എന്തിന് നീ ജീവിക്കണം? ഡെസ് ഡിമോണയുടെ സമുദയ്ക്കും നകന്മവേണമൊ കത്തി നീ അവളുടെ ചങ്കിൽ കടത്താൻ? എന്തിനു നീ നമ്മുഭാഷണം നടത്തണം? തലച്ചോറു തിന്നു നീ എന്തിന് ഇങ്ങനെ ജീവിക്കണം? ദൈവമൊരുവനു മാത്രമറിയാം.

എന്റെ സാഹചാരികളോട് സ്നേഹപരസ്സരം
 ഞാൻ ഇങ്ങനെ പറയും. നന്മചെയ്യണമെന്നു പഠി
 ച്ചാൽപോരാ. നാം നന്മ പ്രവർത്തിക്കണം. നന്മ ചെയ്ത
 ജീവികളേവോഴുള്ള ക്ലേശങ്ങളോത്തു് പഠിച്ച പാഠങ്ങൾ
 നാം ഒരിക്കലും വിഴുങ്ങിക്കൂടാ. പ്രത്യുതവിഷമങ്ങളിൽ
 കഴുത്തററം നാം മുങ്ങിനിന്നാലും തലയുമയർത്തി അവ
 യോടു നാം മല്ലിടണം. അല്ലാത്തപക്ഷം നമ്മുടെയും
 നാം ഇന്നു ജീവിക്കുന്ന ലോകത്തിന്റെയും ഭാവി എ
 ങ്ങോട്ടു്—എന്നു ചിന്താശീലന്മാർ ചോദിക്കും. സത്യം
 മുൻനിർത്തി അന്തഃകരണപ്രേരണകളാൽ അടിയുറച്ച
 ചങ്കുറപ്പോടുകൂടി വിപൽശക്തികളോടു് എതിരിട്ടു നമ്മു
 ടെ വൈഷമ്യങ്ങൾ നാം ജയിക്കേണ്ടതാണ്. ക്ഷോഭിച്ചി
 ഉക്തയ ഹൃദ്യജനം വീരോടുകൂടി നാലുവശത്തുനിന്നും
 കുത്തിപ്പാഞ്ഞൊഴുകി തനിക്കെതിരെ വരുന്നതു നെപ്പോ
 ളിയൻ റുളനിൽവെച്ചു കണ്ടു് — അർദ്ധരോടെതുത്തു് എ
 പ്രകാരമവരെ അടിച്ചമർത്തിയൊ, അപ്രകാരം പൊടി
 യനാൽ കുത്തഴിച്ചുവിട്ട നിങ്ങളുടെ മൃഗീയശക്തികൾ;
 എന്നെ അലട്ടിയപ്പോൾ—എന്നോടൊപ്പം ഞെരിഞ്ഞ
 ഷീലമ്മ എന്നെ നിരസിച്ചവളെന്നു പൊടിയൽ നമ്മ
 ധരിപ്പിച്ചെങ്കിലും—സ്നേഹത്തിനപ്രതിസ്നേഹംപോലും
 ആരിൽനിന്നും അന്നുമുതൽ ആശിക്കാത്ത ഞാൻ,—അവ
 ളുടേയും എന്റേയും മക്ഷയ്ക്കും സൈപരത്തിനുമായി,
 നിങ്ങൾക്കാക്കും തലകുനിയത്തെ—ദൈവംനൈസർഗ്ഗിക
 മായി എനിക്കു നൽകിയിട്ടുള്ള കഴിവുകളിലേക്കുസപയം
 പിൻതള്ളപ്പെട്ടവനായി—സപ്തംപോലും കരയത്തക്ക
 രീതിയിൽ—ദൈവംപോലും കേൾക്കത്തക്കസപരത്തിൽ—
 കല്ലുപോലും തകരത്തക്ക ഭാഷയിൽ—നിങ്ങളെ ഞെടുക്കി

കൊണ്ട് ക്ലാസ്സിൽ നിങ്ങളുടെ നടുവിൽനിന്നു ഞാൻ നട
ത്തിയ അന്നത്തെ എന്റെ ആ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൗഢഭാഷ
ണമൊന്നിനാൽ മാത്രം, ഞാൻ ആരെന്ന് നിങ്ങളെ ഞാൻ
അറിയിച്ചിരിക്കണം. നിങ്ങളെന്നെ അറിഞ്ഞിരിക്കണം.
ഞാൻ ആരെന്ന് അറിഞ്ഞ നിങ്ങൾ അന്നുമുതൽ എന്നെ
ആദരിക്കുന്നതും വാസ്തവം. അന്ന് ക്ലാസിൽ നടന്ന ഈ
സംഭവംമൂലം ഭാരതീയ യുവലോകത്തിനുള്ളിൽ കട
ന്ന്—അവരുടെ കഴിവുകളെന്തെല്ലാമെന്നും—താദൃശ്യക
ഴിവുകൾ പാവപ്പെട്ടതാകൂടി നന്മയിലേക്ക് വെട്ടിവിട്ട
ന്നപക്ഷം—വരുന്ന അനുഗ്രഹിതഫലങ്ങൾ എനിക്കും
ആസ്വദിക്കുന്നതിന് ഇടയാകുമെന്നും ഞാൻ കരുതി.
ആകയാൽ അപ്രതിഫലമായ യുവത്വത്തിന്, സ്വയം
നേതൃത്വം സ്വീകരിച്ച്—ജാതി ചിന്തകളാൽ ഭാരത
ത്തിലെവിടെയും ഇന്ന് പടുത്തിട്ടുള്ള ജനകീയസംഘ
ടനകൾ പരസ്പരം കടിച്ചുകീറുന്ന പതിവ് നിറുത്തി
പഠിച്ചുള്ള നമ്മൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സംഘടന—
ഇൻഡ്യയിൽ വരുത്തികൂട്ടാൻ, കത്തോരുമിച്ച് നാം
പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കണമെന്നും എനിക്കു ബോദ്ധ്യമായി.
എങ്കിൽ മാത്രമേ ഒരു ഐക്യഭാരതം ഭാവനം ചെയ്യാൻ
മാറ്റം ഞാൻ കാണുന്നുള്ളൂ. എങ്കിൽ മാത്രമേ ഭാരത
സ്വാതന്ത്ര്യവും വിജാതീയചിന്തകളും വളർത്തുന്നതിന്
വഴിയുള്ളൂ. നിങ്ങളുടെ രക്തം ഇനിയും ചകിൽത്ത
ന്നെ കിടന്ന് തണുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന് നിങ്ങൾ അനുവദി
ക്കാതെ, തന്റേടത്തോടുകൂടി മുന്നോട്ടുവന്ന് പ്രവർത്തന
മാരംഭിക്കണം. ഇങ്ങനെ ഇത്ര ഉയരത്തിൽ എന്റെ
മനസ്സ് വളരത്തക്കവിധം അവളുടെ സൗന്ദര്യം എ
ന്നിൽ തട്ടിയുണർത്തിയ 'beauty truth, truth beauty.

എന്നീ വിശിഷ്ടാനന്തിൻ—ഷീലമക്കു എന്നാളു
 ഞാൻ കടപ്പെട്ടവനമാണ്.

യുവതികളോട് എന്നിക്കു ഇത്രമാത്രം പറയാനുണ്ട്.
 നിങ്ങളുടെ വക്ത്ര കഴിവതു ചുരുക്കണം. പഴഞ്ചൻവക്ത്ര
 കളെ നിങ്ങളുടെ തെളിഞ്ഞ ബുദ്ധി പിഴുതുകളയട്ടെ.
 നിങ്ങൾ യുവാക്കളുമായി സമ്പർക്കപ്പെട്ട് ആകൃതിപ്രതി
 കളിലും പാരമ്പര്യത്തിലും അനുയോജ്യരെന്നു കണ്ടാൽ—
 നിങ്ങളുടെ വിഷമതകൾ ഒന്നുമേറ്റും ഒളിക്കാതെ തുറന്നു
 പറഞ്ഞു് ഭാഗ്യഭരതാക്കളായിത്തീരണം. പരസ്പരം
 യുവതികൾ നിങ്ങളുടെ നടുവിലുള്ള പക പുകക്കുകയും
 വേണം. പ്രണയമെവിടെ ആരുതമ്മിലായാലും കാണാം
 നമുക്കു് നമ്മുടെ ഇടയിൽ ഒരു പൊടിയനെ 'ഇങ്ങനെ
 അനുരാഗം — തടനന്തരമുള്ള ഭാവത്വജീവിതം—ഇവ
 നിങ്ങളുടെ അസ്ഥനമ്മമാരുടെ ബുദ്ധിപദേശങ്ങളനുസ
 രിച്ചു നിയന്ത്രിച്ചു്—നിങ്ങൾക്കും, അയൽക്കാർക്കും രാജ്യ
 ത്തിനും ദൈവത്തിനും ഇഷ്ടമുള്ള മക്കളായിനിങ്ങൾ വള
 രണം. അസുയയും പകയും അമർത്തണം. സ്നേഹവും
 വിശ്വാസവും വളർത്തണം, നിങ്ങളുടെ നല്ല കടംബ
 ങ്ങൾ ലോകസമാധാനത്തിനു തേർ തെളിക്കണം.'
 ചാച്ചപ്പൻ ഇങ്ങനെ കഥ നിറുത്തി.

വീണ്ടും കഥ തുടരാം. പണമുള്ളവർ അമ്മഞ്ചേരിവനം
 പതിച്ചെടുത്തു് റബ്ബറും തേയിലയും കൃഷിചെയ്യാതി
 രുന്നതു് കഷ്ടമായിപ്പോയി. മണിയാകരൻ യൂറോപ്പിൽ
 നിന്നു തിരിച്ചു വന്നശേഷമാണ് വലവാ അമ്മ
 ഞ്ചേരിയിൽ പ്രത്യക്ഷനായതു്. ഒരു ഭയങ്കര തുഹയിൽ
 അതാ വലവാ പ്രത്യക്ഷനാകുന്നു. കരത്തുതടിച്ച ചുണ്ടു
 കൾ, നീണ്ട നഖം, മെല്ലിച്ച ദേഹം, അര രസിക

നൊരു പയ്യന്നെന്ന ഭാവം സഭാ വെററില മുറക്കുന്നതു
 കാണാം. ജംബുലിംഗം, പാർസിംഗ് എന്നീ ഭയങ്കര
 കള്ളന്മാരേയും കബളിപ്പിച്ചു, എന്തു വേണമെങ്കിലും
 ആരിൽനിന്നും തട്ടിഎടുക്കാൻ ത്രാണിയുള്ള ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം
 ണ് വലവാ എന്നും ആർക്കും ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ മനസ്സി
 ലാക്കാം. ഇരുപത്തെട്ടുവയസ്സ് പ്രായംകാണാം. സപ്തക്ക
 ണ്ണകൾ—തൂരിച്ചുള്ളനോട്ടം—ഇടത്തുതോളിലുള്ള മുറിവ്
 ലോകദൃഷ്ടികളിൽനിന്നും മറക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. 'ചാത്തു'
 എന്നു വിളിച്ചുതന്നുസരിച്ചു ഒരു മനുഷ്യകീടം പ്രത്യ
 ക്ഷനാകുന്നു. ഇവൻ വലവാ ഭാസനാണു്. ഹി വയ
 സ്സുപ്രായമുണ്ടു്. ഇദ്ദേഹൻ കോപിയുന്നായി മനഞ്ഞെടു
 ത്തതാവാം ചാത്തുവിനെ. കരുത്ത നിറം, കരങ്ങിന്റെറമ
 വം, ഇരതേടുന്ന കണ്ടൻപൂച്ചയുടെനയം. യജമാനന്റെറ
 വിളികേട്ടു് ചാത്തു വലവായുടെ സമീപത്തുവന്നു. യജമാ
 നനെവിട്ടു് ഒളിച്ചോടാൻ അവനു് ധൈര്യമില്ല. മനുഷ്യ
 മനസ്ഥിതിക്കു് എത്രത്തോളം ഹീനകരമായിത്താഴാൻ
 സംയിക്കുമെന്നു ചാത്തുവിനെ കാണുന്നവർക്കൊക്കെ
 ബോദ്ധ്യമാകും. ശരിയായ വിദ്യാഭ്യാസമൊ അന്നവ
 സ്രാദികളൊ കൂടാതെ ചാത്തുവിനെപ്പോലെ ഇരുളിൽ
 കഴിയുന്നവർ ഇൻഡ്യയിൽ എവിടെയും ഇന്നു ധാരാള
 മുണ്ടു്. തെരുവീഥികളിലൂടെ അലഞ്ഞുനടന്നു് ഉപ
 ജീവനത്തിനു മാർഗ്ഗം കാണാതെ ഭാഹിച്ചു വലഞ്ഞു
 കഴിയുന്ന ഇത്തരം എത്ര എത്ര ചെറുപ്പക്കാരെ ഇൻ
 ഡ്യയിൽ നമുക്കു കാണാൻകഴിയും. ആരുപോലുമില്ലാത്ത
 ഇവരുടെ കണ്ണുനീർ ചെന്നടിയ്ക്കു ഘനീഭവിച്ചതാവാം
 ഹിമാലയമെന്നുംവരാം. പൊടിയൻ, വലവാ എന്നി
 ങ്ങനെ ഭാരതത്തിലെവിടെയും കണ്ടുമുട്ടാവുന്ന രാത്രി

സഞ്ചാരികളുടെ ഭർമ്മാർജ്ജിവിതത്തിൽനിന്നും സംജാതമാകുന്ന എത്ര എത്ര പിഞ്ചുകുഞ്ഞുക്കളെ അവരുടെ തള്ളമാർ റോഡോരത്തിട്ടും, കിണററിൽ എറിഞ്ഞും, ആററിൽ ഒഴുക്കിയും കടലിൽ തള്ളിയും ജീവിതം നിർബാധമായി തുടരുന്നതുകണ്ട് ദൈവം ഉറങ്ങുന്നതെന്നു എന്നു ചിന്തകന്മാർ ചോദിച്ചുപോകും. മണിയാകരുതെന്നു ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു് ഒറ്റിക്കൊടുപ്പാൻ വലവാ അക്ഷീണ പരിശ്രമം നടത്തുന്നുണ്ട്. മണിയാകരുതാമീപ്യം കരുതിയാണ് അമ്മഞ്ചേരിയിൽവന്നു് അവൻ താമസിക്കുന്നത്. വലവാ പെരുംകുളളെന്നാണ് ലോകർ കരുതുന്നതെങ്കിലും, യഥാർത്ഥത്തിൽ മണിയാകരുൻ നില്ക്കുന്ന തരമാന്തി—പിന്നിൽനിന്നു് അദ്ദേഹത്തെ ആക്രമിച്ചു് അധഃപതിപ്പിച്ചാൻമാത്രമാണു് അവന്റെ ഇന്നത്തെ ശ്രമങ്ങളെല്ലാം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രഹസ്യവും പരസ്യവുമായ സകല സംഗതികളും ഒന്നുവിടത്തെ വലവാ അന്വേഷിക്കും.

വലവാ ചാത്തുവുമായി സംസാരിക്കുകയാണ്.

വലവാ:—അവൻ അവിടെ എങ്ങിനെ വന്നുചേർന്നു? സഭ പിരിഞ്ഞയുടനെ എറണാകുളം വിട്ടെന്നു് ഞാൻ കരുതി. ഫത്താൽ ആകയാൽ മററാരു ബോട്ടുജട്ടിയിൽവരുമെന്നും ഞാൻ കരുതിയില്ല.

ചാത്തു:—ഫത്താൽ എന്നാണ്.

വലവാ:—ഇൻഡ്യാക്കാറെല്ലാം കതകടച്ചു വീട്ടിനുള്ളിൽ ഇരുന്നു—ഒളിഞ്ഞു പുറത്തുള്ള പ്രവൃത്തികൾ നോക്കിക്കൊണ്ടുപോൾ ഫത്താലായി.

ചാത്തു:—(പല്ലു കടിച്ചുകൊണ്ട്) ഞാൻ ഒരു സാമ്പ് പാണകിൽ കരക തല്ലിപ്പൊളിച്ചു് അകത്തു കയറും. ഞാൻ ഒരു റിപ്പോർട്ട് എഴുതിയാൽ ആദ്യം ഞാൻ ഇൻഡ്രയിൽ കണ്ടതു ഫർത്താലാണെന്നും ഞാൻ ആദ്യംചെയ്തതു ഭവനഭേദനമാണെന്നും വിരേന്തി റിപ്പോർട്ട് കൊടുക്കും.

അതൊക്കെ പിന്നെ പറയാം. നി വേഗം പോയി കല്ലറക്കൊണ്ടുവരണം— ഒരു മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ— കല്ലറം വലവായും തമ്മിൽ സംസാരിക്കുന്നതും ശ്രദ്ധിക്കാം

വലവ:—മി. കല്ലർ, മണിയാകരൻ കുറെ അധികം ഞൊടിക്കുന്നുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷുവിദ്യാഭ്യാസവും മറ്റും അവാനാളും എനിക്കുമില്ലെങ്കിലും മലയാളം എനിക്കും നല്ല വശമാണ്. ഇംഗ്ലീഷിൽ അവൻ നടത്തിയ പ്രസ്ഥഗംഭീരമായ പ്രസംഗം ദൈവം താൻ കനിഞ്ഞു മണിയാകരൻമാത്രം നൽകിയിട്ടുള്ള ആ കർഷണീയമായ അയാളുടെ വാഗ്ധോരണി നിസ്തുലമാണെന്നു സമ്മതിക്കണം. ഞാൻ അയാളോടുള്ള പകപോലും മറന്നുപോയി അയാളുടെ പ്രസംഗ സമയത്തു്. സീസർ ആഗസ്റ്റസിന്റെ ഗാംഭീര്യത്തിൽ— മാക്സ് ആൻറണിയെ മറപ്പിക്കുമാറുള്ള വാഗ്ചാതുര്യം, ബ്രൂട്ടസിന്റെ ധർമ്മ്യം, ഷെരിഡൻപോലും മയക്കുന്ന ഭൂഷകിൽ—സംഗീതം കലർത്തി തകർത്തടിച്ചു പൊടിച്ചുവായിക്കൊണ്ടു് മണിയാകരൻ അന്നു നടത്തിയ ആ പ്രസംഗം ശ്രവിച്ചു ഞാൻ അമ്പരന്നു് അങ്ങിരുന്നുപോയി! ആ ഗംഭീരനാണു് നമ്മുടെ ശത്രു. ഇതു തന്നെ

ബോധ്യമോ? നിസ്സഹനോദ്ധ്യക്ഷനെന്ന നിലയിൽ ചെയ്ത അപ്രസംഗത്താൽ മാത്രം അവൻ കിട്ടിയ സമ്മാനം എന്തെന്ന് നോക്കണം! സർവ്വം ഗന്ധർവ്വ സേലമ്മയെ — വഴിമദ്ധ്യത്തിൽ വെച്ചു തടഞ്ഞു എന്നെ ബ്രി. കൊച്ചിയിൽ വെച്ചു വെടി വെച്ചില്ല? എന്ന് പറഞ്ഞു ഇത്തരകക്ഷം ചോദ്യമായതു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു, ജെയിൽ ചാരി ക്ഷേപെട്ട് കല്ലർ വീണ്ടും വലവായുമായി ഭയം തൃക്കൾ തുടരുന്നു. ഇതിൽനിന്നും ബ്രി. കൊച്ചിയിൽ വെച്ച് സേലമ്മയെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ അടുത്ത വ്യക്തി വലവാ എന്ന് നമുക്കു മനസ്സിലാക്കാം.

കല്ലർ:—നാം തമ്മിൽ പറഞ്ഞിരുന്നതുപോലെ മറ്റും സിൽനിന്നും ലോനപ്പൻറപേരിൽ സേലമ്മക്ക് ഞാൻ കവിയടിച്ചു. മണിയങ്കൽ എറണം കൂടുതൽ നടത്തിയ പ്രസംഗം വിപ്ലവകരമാണെന്നു കാണിച്ച് വൈസ്രോയെയും സ്റ്റേയിററു സെക്രട്ടറിക്കും കവിയ അടിക്കണം. മണിയങ്കൽ സ്വതന്ത്രനായിരിക്കുന്ന കലത്തോളം സേലമ്മയെ കിട്ടുമെന്നാശിക്കേണ്ടാം. അതിനാൽ മണിയങ്കൽ ജയിലിലാക്കണം.

വലവാ:—ഞാൻ എന്തിനും തയ്യാറാണ്. സേലമ്മയെ കിട്ടണം—മണിയങ്കൽ ജീവിതം എങ്ങനെ തകർന്നു താറുമാറാകുമെന്നൊന്നും എനിക്ക് നോക്കേണ്ടതില്ല. എനിക്ക് കാമപുത്രി അയ്യേണം. അവളെ കിട്ടാതെ ജീവിതോദ്ദേശം നിറവേറ്റുന്നതെങ്ങനെ? അവളെ എനിക്ക് വേണം. എ

സേലമ്മേ! നിന്റെ കുമ്പകൻ രാജദ്രോഹി എന്ന് എന്തുകൊണ്ടു നീ അറിയുന്നില്ല? അവൻ സത്യം സത്യമായി നിന്നിൽ അനുരക്തനെന്നും, നിന്നെക്കാണുമ്പോൾ പറയും. ഇംഗ്ലണ്ടിലും മറ്റും അവൻ എത്ര എത്ര കാമിനിമാർ ഉണ്ടു നിന്നെപോലൊരു സുന്ദരി ഭൂമുഖത്തിന്നാരുണ്ടു നിനക്കുവേണ്ടിമാത്രം ഞാൻ പെട്ടെന്നു പാടുകൾ നീ എന്തുകൊണ്ടു കാണാതിരിക്കണം. എന്നവൻ ഉള്ള അലറിക്കൊണ്ടു കല്ലറെ വീണ്ടും വിളിക്കുന്നു. 'എന്റെ സ്വത്തിൽ സിംഹഭാഗം തരാം. സേലമ്മയെ ചുമ്പിപ്പിക്കുന്നതിലും എനിക്ക് സംഗതി വരുത്തണം'

കല്പർ:—വിനാവിളംബം സേലമ്മ നമ്മുടെ പിടിയിൽ— ഈ തുറയിൽ — മണിയങ്കരൻ — ജയിലിലും രാഷ്ട്രീയസംഗതികളിലെ കാതലായ ഭാഗങ്ങൾ മാത്രം വിവരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗം—രാഷ്ട്രീയഗാത്രത്തിന്റെ സകല ഭാഗങ്ങളിലും തന്റെ കണ്ണുകളോടിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു എന്നാളും നാം സമ്മതിക്കണം. മനുഷ്യരെ ഇളക്കത്തക്കവണ്ണം പറയണം. ഇളകിപറയണം. സമർത്ഥമായി ഇവ രണ്ടും അദ്ദേഹം തന്റെ പ്രസംഗത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചിരുന്നു. ഈ മഹാന്റെ അനുരാഗത്തട്ടിൽ കടന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രണയനിയെ ചുരിച്ചറിപ്പാനാഗ്രഹിക്കുന്ന നാം എതിരേണ്ടതു് ഈ യുഗത്തിലെ രണ്ടു പ്രൗഢയുവതാ യുവാക്കളെ മാത്രമല്ല യുവതപത്തൊക്കൊന്നാകെയെന്നെന്നും മനസ്സിലാക്കണം.

വലവാരം:—വെടിയേറ്റു ഞാൻ ഓടി അത്രക്കുറിക്കും—
—എക്സൈസ്കാർ എന്ന അത്രക്കുറിയിൽ തട
അരുനിറുത്തി പൊള്ളലിന്റെ കാരണമറിവാൻ—
അത്രക്കുറിച്ചുക്ക ഒരു മുഷിപ്പൻ എക്സൈസ്
നയമാണ്. ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്ന എന്റെ ചങ്കിനു
ള്ളിൽ കറുപ്പം ഗഞ്ചാവുമുണ്ടെന്ന സംശയത്താൽ.

അദ്ധ്യായം ൧൮

മിത്രങ്ങൾ

ദോസ് മെത്താ ഭൂതത്തിന്റെ പിന്നാലെ ചിരി
പ്പാഞ്ഞു. ഭൂതം പോലും ഭയന്നോടാൻ ഈ
യുവാവ് ആരായിരിക്കാം? ഭൂതം ചാക്കാശേരി വളവിൽ
വന്നുനിന്നു. വള്ളത്തിൽ കടമാളൂർക്കൂടി യാത്രചെയ്തി
ട്ടുള്ളവരോട് ചാക്കാശേരി വളവിനെപ്പറ്റി പറയേണ്ട
ആവശ്യമില്ല. കൂട്ടവള്ളമില്ലാതെ സാധാരണ ആരും
രാത്രികാലങ്ങളിൽ അതിലെ വള്ളത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുക
പതിവില്ല. ഭൂതപ്പിശാചുക്കളുടെ കേന്ദ്രസ്ഥാനം ചാക്കാ
ശേരി വളവായെന്നു പൊതുവെ പറഞ്ഞിരുന്നു.
ഇവിടെ വളരെ ആഴമുള്ള ഒരു കയറുണ്ട്. ചാക്കാശേരി
പണിക്കരുടെ വള്ളങ്ങളും തോണികളും സൂക്ഷിച്ചിര
ുന്നത് ഈ കയറ്റിലാണ്. ഭൂതത്തെ മെത്താ സൂക്ഷിച്ചു

നോക്കുകയാണു്. താവളമെത്തിയ ഭൂതം കൂടുതലായി
 അഗ്നി വമിച്ചു് മർക്കോയിയേയും കൊണ്ടു ചാക്കു
 ശേരി കയത്തിൽ താണു, ആരുമൊരു കൂട്ടിനുമില്ലാതെ—
 മേത്താ വസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം പിഴുതു് ഒറ്റ മുണ്ടോടെ ഭൂത
 ത്തിന്റെ പിന്നാലെ ഏറ്റത്തുചാടി. ക്രിസ്തീയ മഹാമ
 നസ്കതയുടെ ആഴം നോക്കണം! ഒരു കത്തോലിക്കയു
 വാവു്—മേത്താ തന്റെ കഠിനശത്രുവിനെ സത്താനിൽ
 നിന്നു രക്ഷിപ്പാൻ സ്വജീവനെപ്പോലും ബലികഴിച്ചു
 കൊണ്ടു—മനുഷ്യനും പിശാചുമായുള്ള ഈ സമരത്തിൽ
 മനുഷ്യവശം ചേർന്നുകൊണ്ടു്—അസുരനുമായി നടത്തുന്ന
 ഈ മല്ലമാത്രം മതി—മേത്താ ഇന്നത്തെ ലോകത്തിൽ
 അഭിപ്രീതിയുനായിത്തീരാൻ. അപ്പോഴേക്കും ഭൂതം വീണ്ടും
 പൊങ്ങി. പുറകെ മേത്തായും. ഒടുവാൽ മേത്താ മർക്കോ
 യിയെ കടന്നു പിടിച്ചു. ഭൂതം പെട്ടെന്നൊന്നലറിയ
 സ്വരം അയൽപ്രദേശങ്ങളെ ഞെടുക്കി. ഇതിനിടയിൽ
 മേത്തായിൽനിന്നു പിടിവിട്ടുപോയ മർക്കോയിയെ—
 വീണ്ടും മേത്താ ചാടി അവന്റെ കാലിൽ പിടികൂടി.
 മർക്കോയിയെ വലിച്ചുകൊണ്ടു് ആ ധീര്യവാവു്
 കരപററുന്നു. മുർമ്മിതനായികാണപ്പെട്ട മർക്കോയിയെ
 വേണ്ടവണ്ണം ശുശ്രൂഷിച്ചു. അവനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു
 പോയി മേത്താ കുന്നിൽ മൂപ്പിലയുടെ പടിക്കലാക്കി.
 മേത്താ പെട്ടെന്നു സ്ഥലംവിട്ടു. താമസംവിനാ വീട്ടിൽ
 വന്നെത്തി. ഭൂതവുമായുള്ള ഈ സമരത്തിൽ ഭൂതം
 ആരെനും മേത്താ മനസ്സിലാക്കി. ഭൂതത്തെ മനസ്സിലാ
 ക്കിയ മേത്താ ക്ഷോഭിച്ചിളകി. പ്രസ്തുത ക്ഷോഭം
 ഏതെല്ലാം പരിതസ്ഥിതികളിലേക്കു മേത്തായെ നയി
 ച്ചെന്നു പിന്നീടറിയാം.

ലോനപ്പൻ മണിയുകരനായി സംഭാഷണമാണ്:—

ലോനപ്പൻ—എന്തിനും ഭവം

മണി—ഞാൻ ഒരു ഭവം അന്തർനാകയാൽ—

ലോന—(തെല്ലറക്കെക്കരഞ്ഞാൽ—(She must weep or she will die) സങ്കടകാരണം നാം തമ്മിലും മറയ്ക്കണമെന്നുണ്ടോ.

മണി—കരച്ചിൽ വരാത്ത ഭവമാണ് എന്റേതു്. ഞാൻ ലെററ കരയുന്നതുകണ്ടിട്ടുണ്ടോ. വാട്ടർലൂ കഴിഞ്ഞു നെപ്പോളിയൻ ഒരിക്കലും കരഞ്ഞിട്ടില്ല. ദർശനമായ ഭവം വിട്ടുതകളാൽ ജീവിതം എനിക്കൊരു ഗാതുൽതരായാണ്.

ലോന—എന്തുകൊണ്ട്?

മണി—എന്റെ ഇന്നത്തെ വ്യഥയും അറിഞ്ഞാൽ— ഒരു രഹസ്യം കൂടി എന്റേ ററി നിങ്ങൾക്കു കിട്ടുമെന്നല്ലാതെ മറെറൊരു ഫലം? ഞാൻ നന്മ ചെയ്താൽ കൃതഘ്നതമാത്രമാണ് എനിക്ക് ഏറ്റവും അഭികാമ്യം. നന്മ നാം ചെയ്താൽ അതിലാർത്ഥി നന്മ പ്രത്യാശിക്കുന്ന മനുഷ്യപ്രകൃതം നാം വെറുക്കണം. സ്നേഹിക്കുന്നതന്നുവേണ്ടി സ്നേഹിക്കുക—പ്രതിഫലേമര നിരാശകൾ യാക്കും. നമ്മുടെ രഹസ്യങ്ങൾ അന്യരെ അറിയിക്കരുതിരിക്കുകയാണ് ഉത്തമം. ദൈവവുമായി സംഭാഷണം ചെയ്തു സ്വർഗ്ഗീയസുഖം അനുഭവിക്കുകയാണ് എന്റെ പരിവൃ്.

ലോന—ക്ഷോഭത്തിന്റെ കാരണം പറയണം.

മണി:—ശോകമെന്നതു കൂട്ടത്തോടെ — നോവലുകളിൽ
 പോലും ഇത്രമാത്രം ക്ലേശിച്ചവർ ചുരുക്കം. ജോസ
 ഫയിനോടു യാത്രപറഞ്ഞ നെപ്പോളിയനെക്കാൾ
 തകർന്നതാണ് ഇന്ന് എന്റെ ഹൃദയം. ലോനപ്പൻ
 നമ്മുടെ ഇഷ്ടത്തിനും ഭംഗം വന്നെന്നു ചൊല്ലും. വിദ്യാ
 ത്വമികളുടെ ഇടയിലെ സ്നേഹം കാണുമ്പോൾ അവർ
 ആജീവനാന്തം മിത്രങ്ങളായി കഴിയുമെന്നു ചില
 ശുഷ്കമനസ്കർ പ്രവചിക്കുമ്പോൾ — ഞാൻ
 ചിരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ലോന:—ഓരോരോ പരയാതെ നാം തമ്മിലുള്ള ഇ
 ഷ്ടത്തിന് സ്കെയിൽ വയ്ക്കുന്നതെന്തുകൊണ്ട്?

മണി:—ചെറുപ്പകാലത്തെ ഇഷ്ടം, വാഗ്ദാനം ഇവക
 ളെ വിശ്വസിക്കരുത്. തിയോളജിപഠനം വൈ
 ദികക്കെന്നപോലെ കോളേജുവിദ്യാഭ്യാസം മൂലം
 നമ്മുടെ ബുദ്ധിക്ക് ഉണർവു സിദ്ധിക്കുന്നു. തലമുറ
 യോഗ്യന്മാർ കൂടുതൽ യോഗ്യന്മാരും, നികൃഷ്ടർ
 കൂടുതൽ നികൃഷ്ടരും ആയിത്തീരുന്നു. വിത്തു വയ
 ലിൽ വീണാൽ നെല്ല്; പാറയിൽ വീണാൽ കല്ലു
 മാണു്. നിലത്തിന്റെ നൽപുതിൽപ്പു അനുസ
 രിച്ചിരിക്കും വിളവു്.

ലോന:—ഇഹത്തിലെ സ്നേഹം എന്നുള്ളം നിലനിൽ
 കുന്നതല്ല. വൃദ്ധനായും ഫെൻട്രി എട്ടാമനും ത
 മ്മിൽ വളരെ മതിപ്പിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലും—
 കടുവിൽ അവരും തെറ്റിപ്പിരിഞ്ഞു.

മണി:—ഫെൻട്രിയോടു കൂടി കോപിക്കയും വൃദ്ധി
 യോടു കൂടി പലവൃത്ത ഞാൻ കരഞ്ഞിട്ടുണ്ടു് —
 മിത്രനാശത്താൽ.

ലോകം:—ഹൃദിഷം വാർത്താമയം സ്നേഹമായി
രുന്ന.

മണി:—നാം തമ്മിലുള്ള ഇഷ്ടം നിസ്തുലമാണ്. നൈ
സർഗ്ഗികമായ ഇഷ്ടം ഇവിടുത്തെ മണ്ണിൽ വളരുന്ന
തല്ല. ഇന്ന് നല്കിയിരിക്കുന്ന സ്നേഹം കാര്യം
കാണാനുള്ള കൈയ്ക്ക് മുത്താണ്. ദൈവന്റെ
കണ്ണിലുണ്ണിയായിവളന്ന് ആർത്തർഹാലാം മരിച്ചു
പതിനെട്ടു കൊല്ലങ്ങൾക്കുശേഷവും മിത്രനാ
ശതാൽ പൊട്ടിച്ചിതറിയ ദൈവന്റെ ഹൃദ
യമാണ് 'In Memoriam' എന്ന വിശിഷ്ട
കാവ്യം.

ലോകം:—ഡേവിഡും ജോനാഥനുമായും ഇഷ്ടത്തിൽ
കഴിഞ്ഞു. ക്രിസ്തുദേവൻപോലും യോഹന്നാനെ
നിഷ്കളങ്കമായി സ്നേഹിക്കുന്നതു ബൈബിളിലെ
ഒരു സുന്ദരഭാഗമാണ്.

മണി:—ആകൃതി പ്രകൃതികളിൽ അനുയോജ്യമായ ഒരു
മിത്രത്തെ കിട്ടാൻ ബാല്യം മുതൽ ഞാൻ കാംക്ഷി
ക്കുന്നുണ്ട്. അനുരാഗവും പൊള്ളയാണ് എന്നുള്ള
ആംഗ്ലേയകവിമതം വാസ്തവമെങ്കിൽ പിന്നെ ഭീ
വിതം തടിക്കരിശല്ലാതെ മററത്താണ്? വെറു
തെയല്ല മാങ്ങാത്തോടോളമുള്ള ഒരു കുടിലുപണി
യിച്ച് അതിനുള്ളിൽ മിത്രങ്ങളെ നിറപ്പാൻ സോ
ക്രട്ടീസ് യത്നിച്ചത്. നട്ടുച്ചയ്ക്ക് ഏതൻസ് പ
ട്ടണമണ്ണത്തിലുള്ള പെരുപ്പിയിലൂടെ പന്തവും
കൊളത്തി ഡയോജനിസ് സ്നേഹിതമാമെത്തി
ത്തുന്നതെന്നതും.

ലോന:—നിഷ്കളങ്കസ്നേഹമില്ലെന്നോ പറയുന്നത് ?

മണി:—ജീവിതത്തിലതു കാണാത്ത വാസ്തവം വിവരിക്കുകയാണ്. ജീവിതം ഒരു നാടകമാത്രമാണ്. പ്രതിപാദനവിഷയം, ഇടയ്ക്കു നിൽക്കാത്ത പകയും പരിപാവനമായ ഇഷ്ടം ശ്മശാനത്തിൽ നാകണമെന്നവരാം. 'The essence of Christianity is the worship of sorrow' ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ രക്തനാഡി വ്യാകലാഭാധനയാണെന്നും ജമ്മൻ മഹാകവി ഗേറ്ററി വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതും ഇക്കാരണത്താലായിരിക്കണം.

ലോന:—ജോൺസൺ ശ്വസിക്കുന്നതുകൂടി നോട്ടുചെയ്തു ബോസ് വൽ എന്റെ അവലോകനത്തിനും പാത്രമാണ്.

മണി:—സമതപമില്ലാത്ത friendship — പരസ്പര ബഹുമാനമില്ലാത്ത കൂട്ടുകെട്ട്—അടിമതപത്തേക്കാൾ ഭയനീയമാണ്. അതിരുകവിഞ്ഞ വണക്കം ശ്രേയസ്കരമല്ല. പരിധിവിട്ടുള്ള പെരുമാറ്റം വിഹിതവുമല്ല. ഇക്കൂട്ടരെ സ്തുതിപാഠകന്മാരായി ഇന്നത്തെ ലോകം എണ്ണിത്തള്ളും. സ്നേഹിതന്മാരെന്നും ശത്രുവാരെന്നും തിരിച്ചറിയാൻ വിഷമവുമാണല്ലോ. മനുഷ്യാസത്തിനും ശത്രുവിനും ചുണ്ടില്ലെന്നുണ്ടോ? എന്നിരിക്കിലും എനിക്ക് വന്ദിപ്പാൻ ഒരു മിത്രവും ആരാധിപ്പാൻ ഒരുദൈവവും അത്യാശ്ചര്യമാണുതാനും. —എന്റെ ദൈവന്റെ ഞാൻ കണ്ടു—മിത്രത്തെത്തന്നെ ഞാൻ തേടുകയാണ്. കിട്ടിയേ ഞാൻ അങ്ങേ.

ലോന:—ഇത്ര ഇളകി സന്തോഷിപ്പാനേന്താണ്.

മണി:—മിന്നുന്നതൊക്കെ പൊന്നല്ല. നിങ്ങളുടെ ഭാഷയ്ക്കു സേലമ്മ എന്നൊരു മിത്രമുണ്ടോ?

ലോന:—ഉണ്ടു്. എന്നു പറഞ്ഞു് അമ്പരന്നുനിന്നു,

അദ്ധ്യായം ൧൯

കാമിനികാമകന്മാർ

മണിയാകരനും ലോനപ്പനുമായി—മുൻഅദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള സംഭാഷണം തുടരുന്നതിനുമുമ്പു് ഒരു സംഗതി ഇവിടെ വ്യക്തമാക്കാം. പുറമെ അദ്ദേഹം സത്തുഴി പ്രദർശിപ്പിച്ചെങ്കിലും മണിയാകരന്റെ ഹൃദയം തകന്നും മനസ്സ് വെറുതുകിയും കഴിഞ്ഞിരുന്നെന്ന് വായനക്കാർ മനസ്സിലാക്കണം. സേലമ്മക്കു കയ്യി അടിച്ചതു ലോനപ്പനാണെന്നു അദ്ദേഹം സംശയിക്കുന്നതു വരുമോ?

ലോന:—എന്തു് സേലമ്മയൊ? ചെല്ലമ്മയും സേലമ്മയും ആത്മമിത്രങ്ങളാണ്. മണിയാകരനു് സേലമ്മയെ പരിചയമുണ്ടോ-അന്ന് മേളവിലാസവും പരിസരങ്ങളും പൂർണ്ണനിദ്രയിൽ ലയിച്ചിരുന്നു. പ്രശാന്തമായ ഒരു രാത്രി.

മണി:—ബ്രൂട്ടസിനാൽ കൊല്ലപ്പെട്ട ജൂലിയസ് സീസർ മരണത്തിനുപോലും മഹത്വം വരുത്തുന്നതു നാം

കാണുന്നില്ലേ? യുദ്ധയുടെ ചുംബനത്തിന് യുദ്ധന്റെ അന്ത്യനേക്കുൾ മുർച്ച ഏകമെന്ന് എങ്ങനെ ഞാൻ കരുതാതിരിക്കണം?

ലോന:—എന്റെ നാവു ചകിനുളിൽ താണടിയുകയാൽ സംസാരിപ്പാൻ വഹിയാ—ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോൾ ചെല്ലമ്മ മുറിക്കുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു. ഇരുട്ടിയിട്ടും ലോനപ്പനെ കാണാഞ്ഞു താൻ വന്നതാണെന്നും, തന്റെ ആത്മമിത്രം സേലമ്മ, മണിയാകരനെ കാണാൻ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നുമുള്ള സന്തോഷവാത്ത് അറിയിച്ചു. താമസംവിനം ചെല്ലമ്മയും ലോനപ്പനും മണിയാകരനോടു യാത്രപറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞു.

ചെല്ലമ്മയുടെ ക്ഷണപ്രകാരമാണ് സേലമ്മ കോട്ടയത്തുവന്നത്. ലോനപ്പനെ കാണാഞ്ഞു എന്തൊരു വളരെ മനസ്സുപതറി. മണിയാകരനെ ഒരിക്കൽക്കൂടി കണ്ട് ചില സംഗതികൾ അദ്ദേഹത്തെ അറിയിക്കേണ്ടതു് തന്റെ കടമ എന്നു കരുതിയാണ് സേലമ്മ ഇപ്പോൾ വന്നിട്ടുള്ളതു്. ചെല്ലമ്മയുടെ തണലു പററിയാണ് സേലമ്മ മണിയാകരനെ സമീപിക്കുന്നതും. അന്ന് പ്രഭാതവേളയിൽ അവർ തമ്മിൽ നടന്ന പ്രഭാഷണം നാമു അറിഞ്ഞിരിക്കണം.

സേല:—വേതിയുടെ പ്രിയൻ ഇന്നലെ മേളവിലാസത്തു വളരെ താമസിച്ചതു് എന്തുകൊണ്ടു് ?

ചെല്ലമ്മ:—മണിയാകരനെ കണ്ടാൽ ഭാര്യയുമില്ല—വീട്ടുമില്ല—ലോനപ്പനു്. ഒരു ദിവസം ഒരിക്കലേകിലും അവർ തമ്മിൽ കാണണം. ഇന്നലെ ഇരുവരും

മായി സ്വപ്നം ഇടഞ്ഞു: അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം താമസിച്ചത്.

സേല:—മി. ലോനപ്പനദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാണമിത്രമെങ്കിൽ—ചെല്ലമ്മയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മിത്രമല്ലേ?

ചെല്ല:—ലോനപ്പനൊഴിച്ചാൽ—മരൊരു പുരുഷനെ ഞാൻ അറിയുന്നതു മണിയാകുമെന്നാണ്. മണിയാകരുൻ ഒരു മഹാനാണ്—ഭിച്യുനുമാണ്. ഇന്നത്തെ ലോകത്തിന് ഒരു പുതുസമ്പത്താണ്. വ്യക്തിപരമായി പറഞ്ഞാൽ—ഇത്ര കെലപ്പുള്ള മരൊരു യുവാവ് ഇന്നു ഭാരതത്തിലില്ല. ലോകത്തില്ല.

സേല:—എനിക്ക് മണിയാകുമെന്നുമായി ഒരു സൈദ്ധ്യം സംഭാഷണത്തിന് അവസരമുണ്ടാക്കണം. ഒരു സംഘടനയേയും അപലപിക്കാതെയും—എന്നാൽ ഏല്ലാ ജാതീയസംഘടനകളെയും അപലപിച്ചും, ഒരു നേതാവിനെയും പഴിക്കാതെയും—എന്നാൽ സകല നേതാക്കളെയും പഴിച്ചും, ജാതീയക്കോട്ടതകർത്തു ഭാരതസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് അഭികാമ്യമായ മാർഗ്ഗം തേർന്നുപോകും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു—രാഷ്ട്രീയരംഗത്തേക്കുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗമനം—ആരുടെ കണ്ണുകളെ തുറപ്പിക്കയില്ല? ഇത്ര അഭിപ്രായധാർമ്യമുള്ള ഒരു ധീരനെ നേരിട്ടുകണ്ടു സംസാരിപ്പാനാണ് ഞാൻ ഇപ്പോൾ വന്നിട്ടുള്ളത്.

ചെല്ല:—സേലമ്മ മണിയാകുമെന്നു കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?

സേല:—മി. ലോനപ്പൻ മദ്രാസിൽനിന്നും എനിക്ക് ഒരു കവി അഭിച്ചിരുന്നോ? അപ്പോഴേക്കും ലോനപ്പനും വന്നുചേർന്നു.

ലോന:—ഞാൻ കവി അഭിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ല മറ്റേ സിത് പോയിട്ടുതന്നെ വളരെ നാളായി.

സേല:—മണിയാകുമെന്നെന്നാദം എറണാകുളത്തേ നിസ്സഹകരണയോഗത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷവേദിയിൽ നിന്നു പ്രസംഗിച്ചതായ! ഞാനും പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്. പ്രസംഗാനന്തരം എറണാകുളം ബോട്ടു ജട്ടിയിൽവെച്ച് എനിക്കു നേരിട്ട അത്യാപത്തിൽ എന്നെ രക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതും മണിയാകുമെന്നെന്നാദമാണ്. നിങ്ങൾ പറയുന്ന മണിയാകുമൻ അദ്ദേഹം തന്നെയോ എന്നു ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ കാണാതെ എങ്ങനെ പറയാൻ കഴിയും?

ലോന:—ഇന്നലെ അദ്ദേഹം സേലമ്മയുടെ നാമം അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൊണ്ടയിലെ സംഗീതംസം മുഴുവൻ ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഉരുവിടുന്നതു ഞാൻ കേട്ടു. സേലമ്മയെപ്പറ്റി അദ്ദേഹത്തോടു സാമ്പത്തികത്തിന് എനിക്കു അവസരം ലഭിച്ചിരുന്നില്ല, കഷ്ടം! ഭവതികാരണം ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ തെറ്റിലാണെന്നു് ഇടയായി. സേലമ്മയും മണിയാകുമനും തമ്മിലുള്ള ദാമ്പത്യജീവിതത്തിന്റെ പൊരുത്തമോർത്തു് ചെല്ലമ്മയും ലോനപ്പനും വളരെ സന്തുഷ്ടരായി. ഇത്രയുമായപ്പോൾ മണിയാകുമൻ കിതകുട്ടി സാന്നിദ്ധ്യം മുറിക്കുള്ളിൽ വന്നു ചേർന്നു. മണിയാകുമനെക്കണ്ട് സേലമ്മ ലജ്ജിച്ചു് ചെല്ലമ്മയുടെപിറകിൽ മറഞ്ഞു. കാമിനികാ മുക്കന്മാരുടെ സൈപരസംഭാഷണത്തിന്നു സമാഗതമരുളി ചെല്ലമ്മയും ലോനപ്പനും അപ്രത്യക്ഷരായി. മണിയാകുമനോടു് ഉപചാരവാക്കുകൾ പറയുന്ന

തിന് സേലമ്മയോ, സേലമ്മയുടെ ചക്രവാളത്തിൽ വീണ്ടമിടുന്നെ പൊട്ടുന്നതവെ പ്രത്യക്ഷനായി അവളുടെ സന്തതപ്രവാഹത്തിൽ മതിമറന്നുകഴിയുന്ന മണിയാകുകയെന്നോ ത്രാണിയില്ലാത്തവരായി അവരുന്നവർ നിന്നുപോയി. ഒടുവിൽ മണിയാകരുൻ സംസാരമാരംഭിച്ചു.

മണി:—സേലമ്മ റൂളരെ ക്ഷീണിച്ചിട്ടുണ്ട്. കാരണം? കണ്ടാൽ ആളുകൂടി അറിയാൻ പാടില്ലാത്തതരത്തിൽ—ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ.

സേല:—നാറുതോറും തഴച്ചവളാൻ ഭവൈമിവർക്ക് അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. എനിക്ക് പരിചയമുള്ള മണിയാകരുനോ ഇതെന്നും ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു—ഇപ്പോൾ എന്റെ മുൻപിൽ നിൽക്കുന്ന ഈ ക്ഷണത്തിലും—അത്രയ്ക്കു വ്യത്യാസം ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്.

മണി:—ലോകപരിചയം വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ ചിന്താശീലന്മാർക്ക് തുക്കം കുറയുക സാധാരണമാണ്. സഭാ വെന്തുനീരുന്ന മനസ്സ് സുഖഭക്ഷണംമൂലം തടിക്കുമെന്ന് എനിക്കില്ല വിശ്വാസം. ജീവിക്കുന്നതിനു മാത്രം വല്ലതും കഴിക്കുമെന്നല്ലാതെ—തിന്നാൻമാത്രം ജീവിക്കുന്നവനല്ല ഞാൻ.

സേല:—എന്തിനു ക്ലേശം? എന്നെ നോക്കി പാർത്തിരുന്നതെന്നുവരുമോ?

മണി:—എന്റെ ക്ലേശത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളാൻ തയ്യാറുള്ളപക്ഷം—എന്റെ ക്ലേശത്തിനു കാരണം ഭവതിയെ നോക്കിപ്പാർത്തിരുന്നതുതന്നെ.

സേല:—താമസിച്ച്ചെങ്കിലും ഇപ്പോൾ നാം തമ്മിൽ കണ്ടുമുട്ടാൻ ഇടയാക്കിയ ദൈവത്തെ സ്തുതിക്കാം.

മണി:—ആദ്യമായി കണ്ട ക്ഷണം ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നും ചരിത്രം മുഴുവൻ ഗ്രഹിച്ച ഞാൻ അല്ലെ വാക്കു തന്നിട്ടുള്ളതും.

സേല:—ഒറ്റനോട്ടത്താൽ എന്റെ ചരിത്രം മുഴുവൻ ഗ്രഹിച്ചെങ്കിൽ—എന്നു പറഞ്ഞു നെടുവീർപ്പുകൾ വിട്ടു.

മണി:—വേതിക്കെന്തിനു വ്യസനം? തീയത്തേരിലുള്ള എന്റെ ജീവിതത്തിൽ—ലോകവുമായി എന്നെ ചെപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വ്യക്തി എന്റെ സേലമ്മമാത്രമാണെന്ന് എനിക്കറിയാം.

സേല:—ഇന്നലെ ലോനപ്പൻമായി മുഷിഞ്ഞതെന്തിന്?

മണി:—എനിക്ക് ലോനപ്പനോട് ഒരു നിരസവുമില്ല. എന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ അടിത്തട്ടിൽ അദ്ദേഹത്തോട് സ്നേഹക്കറവുണ്ടെന്ന് ആരും കരുതേണ്ടാ,

സേല:—ലോനപ്പൻ ഒരു ഉത്തമമിത്രമാണ്.

മണി:—എങ്ങനെ മനസ്സിലായി?

സേല:—ചെല്ലമ്മയുടെ പ്രാണപ്രിയനാകയാൽ.

മണി:—സന്തോഷം.

സേല:—എന്റെ അച്ഛൻ ലസ്ലി ജോൺസിനെ സമ്പ്രദിച്ചു് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വച്ചു വല്ല സംസാരവും കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?

മണി:—ഒരു വിവരവും അറിഞ്ഞുകൂടാ.

സേല:—ഇക്കാര്യത്തിൽ നേരിട്ട് ഇടപെട്ട കത്തിടപാടുകൾ നടത്തണം.

മണി:—അച്ഛനെപ്പറ്റി വിശദവിവരങ്ങൾ അറിഞ്ഞെന്നും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം നടക്കൂ?

സേല:—വിവാഹകാര്യം പറഞ്ഞപ്പോഴാണ് ഒരു സംഗതി കാണുവാനായത്. എന്റെ അമ്മ മുത്തച്ഛനെ ആരാഞ്ഞു വേലന്തറപ്പോയിരുന്നെന്നും, മേക്കായി എന്നൊരു വിടൻ അമ്മയെ ഒരു ഇരുട്ടറയിൽ പിടിച്ചുടച്ചെന്നും, ഒരു ദൈവദൂതൻ — മനുഷ്യരൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷനായി എന്റെ അമ്മയെ രക്ഷിച്ചെന്നും— അദ്ദേഹത്തെ മാത്രമേ ഞാൻ വേളിച്ചെളുവാവൂ എന്നും അമ്മ എന്നെ സഭാ അലട്ടിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അമ്മ പറയുന്ന ഈ ദൈവദൂതൻ അവിടങ്ങളിലുള്ള യുവാക്കന്മാരിലാരെന്ന് അന്വേഷിച്ചു വിവരം എന്നെ ധരിപ്പിക്കണമെന്നും എനിക്ക് അങ്ങയോടു് ഒരുഭൃതമനയുണ്ടു്, ഞാൻ അത്രമാത്രം കടപ്പെട്ടവളാണ് ആ യുവാവിനോടു്—എന്റെ അമ്മയെ രക്ഷിച്ചവനാകയാൽ.

മണി:—പ്രസ്തുതയുവാവിനെ കാണാതെത്തന്നെ സേലമ്മ അയാളിൽ അനുരക്തയെന്നും തോന്നുന്നല്ലോ. സേലമ്മയുടെ യോഗ്യനെന്നു തോന്നുന്ന ഏതു പുരുഷനെയും സ്വയം വരിച്ചുകൊള്ളണം, നാം തമ്മിലുള്ള വാഗ്ദത്തങ്ങളൊന്നും അത്രകാര്യമായിക്കരുതേണ്ട. ഹൃദയത്തിന്റെ ചാച്ചിൽ ഏങ്ങോട്ടെന്നറിഞ്ഞ് ഹൃദയം ആഗ്രഹിക്കുന്ന ആളെ വിവാഹം

ചെയ്തുകൊണ്ട് വിചാരിച്ചു. എന്നെ ചിന്തിച്ച് മനസ്സ് വഷളാക്കാതെ ഇഷ്ടമുള്ള ആളെ തേർത്തായി സ്വീകരിച്ച് ഭവതിയുടെ ഏകാന്തജീവിതത്തിൽനിന്നും മുക്തിപ്രാപിപ്പാൻ ഞാനും സഭാപ്രാർത്ഥിക്കുന്നുണ്ട്.

സേല:—അങ്ങിനെ പറയുന്നതൊന്നും എനിക്ക് മനസ്സിലാകുന്നില്ല. എന്റെ സ്ഥിരപ്രണയത്തിന് ചാഞ്ചല്യം വരുത്താൻ ശ്രമിക്കേണ്ട.

മണി:—വക്രത ഞാൻ വെറുക്കുന്നു. ആർജ്ജവബുദ്ധിയുള്ള സ്ത്രീകളാണു ലോകസംരക്ഷണത്തിനു മാതാക്കളെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നത്. വിഷമഘട്ടങ്ങളിൽ സമ്പർക്കപ്പെട്ട് വിഷമങ്ങളെ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനു പകരം—സകലരും ഉള്ളിലൊതുക്കി തങ്ങളോടും കാമുകന്മാർക്കും അത്യാപത്തുകൾ വരുത്തിക്കൂട്ടുന്ന യുവതികൾ ഒന്നുണ്ടല്ല ഇന്നു ഭാരതത്തിൽ.

സേല:—സത്യാവസ്ഥയും ആദർശവുമായുള്ള പൊരുത്തം നോക്കാതെ, ഇന്ന് നടക്കുന്ന തത്വപരമായ വിദ്യാഭ്യാസമാണ് ഇതിനു കാരണം. ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം കാപട്യം നിറഞ്ഞതാണ്. നമ്മു ചെയ്യണമെന്നു പറയുന്ന നാവ് പ്രവർത്തിക്കുന്നതു തിന്മയാണ്. വാക്കും പ്രവൃത്തിയും തമ്മിലുള്ള അകലം ചമരമാണ് ഇന്നു ലോകത്തു കാണുന്ന സകല ദുരിതങ്ങൾക്കും കാരണം. കക്കുരുത്തെന്നു പറയുന്നവൻ വെളുക്കുന്നിടംവരെ മോഷണം നടത്തി പ്രഭാതത്തിൽ വീണ്ടും മോഷണം

ത്തിനെതിരായി പ്രസംഗം തുടങ്ങും. ഇതാണ് ഇന്നത്തെ ലോകം. പഠിച്ചാൽ ശരിക്കുവ പ്രവർത്തനത്തിൽ വരുത്താൻ കെല്പില്ലാത്ത യുവതീയുവാക്കളുടെ ഖണ്ഡലതയാണ് കടിലത ഇത്രമാത്രം ലോകത്തിൽ വളൺ നടമാടുവാൻ കാണാം.

മണി;—ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതികൾ പാടെ മാറണം. ശുഷ്കങ്ങളായ തത്വങ്ങൾ ഉപദേശിച്ചതു മതി. പ്രവർത്തനലോകത്തു വളരാനു കൂട്ടുന്ന ആശയങ്ങളിൽ പൊതിഞ്ഞിറങ്ങുന്ന ഇന്നത്തെ സംസ്കാരം—വിഷം തുളുമ്പുന്ന കലവറകളാണ്. കവികൾ കവനഭാരാ മനോഹരങ്ങളായ മാളികകൾ പണിയുന്നതു വാസ്തവം. ജീവിതമത്സരത്തിൽ കാലെടുത്തുവയ്ക്കുന്ന യുവതീയുവാക്കൾ കവനകോലാഹലങ്ങളിൽ കൂട്ടങ്ങി യഥാർത്ഥലോകത്തേപ്പറ്റി യാതൊരു ബോധവുമില്ലാതെ—തനിക്കും രാജ്യത്തിനും ഹാനികരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതും തങ്ങൾക്കു നേരിടുന്ന നിരാശകളുടെ തണലിൽ അഭയം തേടുന്നതും, തത്പരമായ—യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ മറച്ചുഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതിമൂലമാണ്. വിദ്യാഭ്യാസാനന്തരംസർവ്വകലാശാലകൾവിട്ടിറങ്ങുന്ന യുവതീയുവാക്കൾ അസംതുപ്പരായികാണാൻകാരണവും ഇതുതന്നെ. അതുകൊണ്ടു യഥാർത്ഥ്യങ്ങളെവിശദീകരിപ്പാൻമാത്രമേ ആദർശങ്ങൾക്കുവിലയുള്ളൂ. ജീവിതത്തിൽ അവിടവ് കണ്ടുമുട്ടാവുന്നപല നിസ്സാര സംഗതികളാണ് ജീവിതമത്സരത്തിൽ സമ്പൂർണ്ണ വളർന്നുവരുന്നതെന്നും, എന്നാൽ സമ്പൂർണ്ണതയെ

നിസ്സാരകാൽമല്ലെന്നും തലച്ചോറുള്ള നാം മനസ്സി
ലാക്കണം.

സേലു;—ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം വിളമ്പുന്ന ആദർശ
ങ്ങളിൽ കുടുങ്ങി കഴുത്തുറത്ത എത്ര എത്ര യുവ
തീയുവാക്കളെ നാം കണ്ടു. യഥാർത്ഥം മറച്ചും—കാ
പട്ടും നിറഞ്ഞതുമായ—സാഹിത്യപാഠ്യമായൊന്നല്ലെ
ഇതിനുള്ള ഹേതു. യഥാർത്ഥജീവിതം മുൻനിർ
ത്തി സംഹിത്യശ്രമങ്ങൾ നടത്തി ലോകത്തിൽ
(Realism in literature) സംസിലമാക്കാൻ കവി
കൾ മടിക്കരുത്.

മണി;—ഔദ്യോഗികവരണനിർമ്മാൽ അകലെ നിന്ന്
അവരെ ഞാൻ ദർശിച്ചുനന്ദിക്കും. അതേസമ
യം നിരംശിതരെന്നും സ്വയം മുദ്ര അടിച്ചു നടക്കു
ന്ന യുവതീയുവാക്കളിലധികമായും എന്റെ അഭി
നന്ദനത്തിന് അർഹമല്ല. ഇക്കൂട്ടർ നിരംശിത
രാകാതെ വിസ്തൃതമായ ലോകത്തിലേക്ക് എ
ത്തിത്തന്നേക്കി—ദൈവം തങ്ങൾക്കു ഒരുക്കിയിട്ടുള്ള
യുവതീയുവാക്കളോടുചേർന്ന് ദാമ്പത്യജീവിതം തുട
രണമെന്നാണ് എന്റെ ശക്തിയായ അഭിപ്രായം.
അല്ലാതെ അനുരാഗത്തിൽ വാടിവലഞ്ഞു നിരംശ
യിൽ കുളിച്ച് ദർന്നതെയും ദർമ്മരണത്തിനും
ഇനിഞ്ഞിറങ്ങുന്നവർ അതൊന്നും കൂടാതെ ഇക്ക
ത്തിൽ വളരേണ്ടവരാണ് എന്നു ചൂഴ്ന്നതാലോചി
ച്ച് ഞാൻ തീർച്ചയാക്കി. അനുരാഗത്തിൽ കുടുങ്ങി
ദർമ്മരണംമരിക്കുന്ന യുവതീയുവാക്കളെ എത്ര ഭയ
പ്പാലും അധികമായി എന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല.

അന്നു ധനം വളരേണ്ടതു് ഇഹത്തിലെ മണ്ണിലാണു്. ഒരു സ്ത്രീ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു പുരുഷൻ ഉപേക്ഷിച്ചാൽ—മറ്റൊരു സ്ത്രീ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു പുരുഷൻ ദൈവം താൻ നമുക്കു തരും. ഇതിൽ നാം ചാകേണ്ടതല്ല. കരയേണ്ടതുണ്ടെങ്കിലും.

സേല:—നാം തമ്മിലുള്ള അഭിപ്രായ ഐക്യം ദൈവവരമാണു്. ജന്മനാ അങ്ങു് ഒരു വരൻ—ഞാൻ ഒരു വധുവും.

അദ്ധ്യായം ൨൦

വേലന്തറ .

മിന്നാനത്തുനിന്നു നോക്കുന്നവർക്ക് ചാത്തന്നുപ്പാറക്കൂട്ടം ദൃശ്യമാകും. ചാത്തന്നുതും അമ്മഞ്ചേരിപ്പോലെയെ ഒരു വനമായിക്കിടന്നിരുന്നു. ചെമ്പകരാജകല്പന പ്രകാരം ഈ വനം വെട്ടിത്തെളിച്ചു കൃഷിചെയ്തു. വയലുകളും തോടുകളും ഫലഭൂയിഷ്ഠമാണു്. അയൽപ്രദേശങ്ങളെ തന്നിലേക്കു് ആകർഷിച്ചുകൊണ്ടു്—ചാത്തന്നുപ്പാറ—ചുറ്റുപാടുകൾക്കെല്ലാം നാഥനെന്ന ഭാവത്തിൽ കൽമടം ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടു് നിൽക്കുന്നു. പാണ്ഡവന്മാർ അഞ്ചുപേരും ശത്രുക്കളെ ഭയന്നു് ചാത്തന്നൂർ കടിയേറിപ്പാർത്തിരുന്നെന്നും, അവർ ഉപയോഗിച്ച വീട്ടുസാമാനങ്ങൾ കല്ലായിപ്പോകട്ടെ എന്നു ശപിച്ചവർ

ഭട്ടവിൽ സ്ഥലം വിട്ടെന്നും ഒരു ഐതിഹ്യമുണ്ടു്. ക
 ണ്ണണി ചൊവ്വരവിട്ട ചില ഒല്ലാളികളുടെ സഹായത്താ
 ൽ വേലന്തറ വസ്തുക്കൾ വിലക്കു വാങ്ങി താമസമായി
 കണണിനായരായിരുന്നു. ഭട്ടവിൽ ക്രിസ്തു ചാനിയായി.
 കടമാളു് രവനു് കരേണാൾകഴിഞ്ഞു ഭായ് മരിച്ചു. സന്ത
 നമായി കഥയിൽ കാണുന്ന മാത്തുണ്ണിമാരും. രണ്ടാംവി
 വാഹം ശവഭഹനമാണെന്നതോന്നിത്തുടങ്ങിയ കണണി
 പ്രണയാൾക്കളെല്ലാം മരണ വീണ്ടും വിവാഹത്തിലേ
 പ്പെട്ടു. ഇതിൽ ജനിച്ച ഏകസന്താനമാണു് വേലന്തറ
 വക്കപ്പൻ. വക്കപ്പൻജനിച്ച ആറുമാസംകഴിഞ്ഞപ്പോൾ
 കണണിയുടെ രണ്ടാമത്തെ ഭായ്യും മരിച്ചു. വക്കപ്പൻ
 കണണിയുടെ കണ്ണിലുണ്ണിയായി വളർന്നവനു. ഇല്ലം
 കത്തിവാരിനശിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടാണു് അടിക്കടി തനിക്കു
 ഈ വിപത്തുകൾ നേരിടുന്നതെന്നു ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കി
 യ കണണി ഉള്ള കരഞ്ഞിരുന്നെന്നകിലും ഇതു പറത്താമേ
 യും അറിയിച്ചിരുന്നില്ല. മാത്തുണ്ണി കുടുംബമേണം സാമ
 ത്വത്തോടുകൂടി നടത്തിപ്പോന്നു. വക്കപ്പൻ സോല്ലാ
 സം ജീവിതമാരംഭിച്ചു. അൻറ ദാമനപ്പയ്യൻറ ചൊ
 ടിച്ചും പ്രസരിപ്പും കണണിയെ ക്രമാതീതമായി ആന
 ളിപ്പിച്ചു. വക്കപ്പനെ വളത്തി എടുപ്പാൻ കണണി
 വളരെ ക്ലേശങ്ങൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നു. അക്രമികളെ
 ദുഃഖാരിഷ്ടതകളാൽ ദൈവം നന്നാക്കും. കണണി മരി
 ച്ചിട്ടു കൊല്ലങ്ങളിലേപ്പോൾ പലതുകഴിഞ്ഞു. ഇതിനുള്ളിൽ
 മി. വക്കപ്പൻ ബി.എ. ബി.എൽ. പാസ്സാകയാൽ അദ്ദേ
 ഹത്തെ ആദ്യം ഒന്നാം ക്ലാസ് മജിസ്ട്രേറ്റായും പിന്നീടു്
 കോട്ടയം പേപ്പർക്കാരായും നിയമിച്ചു. മാത്തുണ്ണിയുടെ
 സംരക്ഷണയിൽ വാടിവറണ്ടു വളന്ന വക്കപ്പൻ ഉദ്യോ

ഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതോടുകൂടി വക്കുപ്പനോട് അയാൾ
 പുറമേ കൂടുതലായി മൈത്രി പ്രദർശിപ്പിച്ചു. ഉള്ള
 വൈരാഗ്യം വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. മാനുഷൻ എന്നൊ
 രു പാർസി സ്ത്രീയുമായി അനുരാഗത്തിലേർപ്പെട്ടു. വ
 ക്കപ്പൻ—അവളെ വേളിച്ചെയ്തു. ഇതിൽ ജനിച്ച ഏക
 സന്താനമാണ് കഥയിൽ കാണുന്ന ചെല്ലമ്മ. മി. വ
 ക്കപ്പൻ പേഷ്കാരായതോടെ മാതുണ്ണി പരിഭ്രമിച്ചി
 ള്ളു. സ്വന്തം പകുതിപോകുമല്ലോ എന്നോർത്തു. നല്ല
 ഉദരം വിഷ്ണുർപ്പത്തെ പ്രസവിച്ചതിന്—മാതുണ്ണി
 ഉദാഹരണമാണ്.

മാതുണ്ണിക്ക് വേലന്തറ വസ്തു മുഴുവൻ കരസ്ഥമാക്ക
 ണമെന്ന ഭരമം ദിവസേന വളർന്നുവന്നതിനാൽ
 മി. വക്കുപ്പനെ ചതിപ്രയോഗത്തിൽ കൊല്ലണമെന്ന്
 ആ ഭർത്താവ് തീർച്ചയാക്കി. ഇത് ഉടൻതന്നെ പ്രയോഗ
 ത്തിൽ വരുത്തണമെന്നും നിശ്ചയിച്ചു. ഓരോ ദിവസവും
 മി. വക്കുപ്പന്റെ സ്വാധീനശക്തി ഡിവിഷനുകളും പുറ
 ത്തും വളൻ വർദ്ധിക്കുന്നതു കണ്ടു മാതുണ്ണി പകമുലം
 വെന്തെരിഞ്ഞു. സ്വജനപ്രിയനായിരുന്ന മി. വക്കുപ്പനും
 സഹോദരനും തമ്മിൽ സംഭാഷണമാണ്.

മാതുണ്ണി:—വക്കുപ്പാ, അമ്മയ്ക്കെതിരും ചാത്തന്തറയും
 നമുക്കു നമ്മുടെ പേരിൽ പതിപ്പിക്കണം.

വക്കു:—ജ്യേഷ്ഠനവ പതിച്ചെടുക്കണമെന്നുള്ള പക്ഷം
 സക്കാരിലേക്ക് അപേക്ഷിക്കണം. ഞാൻ പേ
 ഷ്കാരായത്ത്, ഭൂമിമുഴുവൻ ജ്യേഷ്ഠന പതിച്ചു
 തരാനല്ല.

മാത്തു— നിനക്കു പങ്കുവേണ്ടെങ്കിലും നീ കൂടി എന്റെ കൂടെ വന്നു സ്ഥലം കാണണം. ഇന്നത്തെ വിശ്രമം ചാത്തന്നതും അമ്മഞ്ചേരിയിലുമാകാം.

വക്ക— അതിനെന്താ—വരാം. ഇന്നതന്നെ.

മാത്തു— എന്നാൽ ഞാൻ പോയി ഒന്നാശപസിക്കാം. കാപ്പി കഴിഞ്ഞു നമുക്കു പോകണം — മാത്തുണ്ണി തന്റെ ഉററാസന്മാരെ വിളിച്ചുവരുത്തി അവർക്കു വേണ്ട സമ്മാനങ്ങളും കൊടുത്തു, രഹസ്യമായ ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകി അവരെ അമ്മഞ്ചേരി വനത്തിലേക്കു അയച്ചിരുന്നു. മണി നാലടിച്ചു. മക്കപ്പനും മാത്തുണ്ണിയും കാരിൽ കയറി അമ്മഞ്ചേരിയ്ക്കുപോയി കാട്ടു ചുറ്റുകയാണ്. ഒടുവിൽ അവർ അമ്മഞ്ചേരി ഗുഹയ്ക്കുള്ളിലെ യോനകമായ ഒരു പള്ളയോടടുത്തു. മാത്തുണ്ണിയുടെ ദ്രോഹ പ്രവർത്തികളൊന്നും അറിയാഞ്ഞ വക്കപ്പൻ തന്റെ ജ്യേഷ്ഠനെ അനുഗമിച്ചു. പൊട്ടുന്നനവെ മാത്തുണ്ണി! ഒളിച്ചു—ജ്യേഷ്ഠനെക്കണ്ടാഞ്ഞു വക്കപ്പൻ വിളിതുടങ്ങി. വിളിക്കേട്ടു നാലഞ്ചു യമകീകരന്മാർ കത്തയും കോടാലിയുമായി തന്റെ നേക്കു എടുത്തുചാടി തന്നെവധിപ്പാനായി വിറഞ്ഞുതു. തനിക്ക് നേരിട്ട ആപത്തിന്റെ പ്രകൃതം കുറിക്കു മനസ്സിലാക്കിയ വക്കപ്പൻ പൊട്ടുന്നനവെ റിവോറവർ എടുത്തു നീറയൊഴിച്ചു. രണ്ടു യമകീകരന്മാർ ചത്തുവീണു. മററുള്ളവർ ജീവരക്ഷാർത്ഥം ഓടിമാറത്തെയും മററും ഞൊടിക്കുള്ളിൽ നടന്ന സംഭവങ്ങളാണ്. ഭൂതഗതിയിൽ കാട്ടും പള്ളയും ചവിട്ടിത്തള്ളി വക്കപ്പൻ—തിന്റെ കാരിൽ കയറി കോട്ടയ

തിന്മ ചിരിപ്പാഞ്ഞു; അടുത്തദിവസം മുതൽ
 ആരമാസത്തെ അവകാശവും ഹർലോയും അവ
 ധിയിൽ പ്രവേശിച്ചു വിശ്രമമാരംഭിച്ചു. ഓട്ട
 കളിൽ മാനമാളിനോടും പുത്രിയോടും യാത്രപ
 റത്തു അവരെ ബോംബെയിൽ താമസിപ്പിച്ച
 ശേഷം, വിദേശയാത്രയ്ക്ക് ബോംബെയിൽനിന്നും
 കപ്പൽ കയറി. അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലണ്ട്, ഫ്രാൻസ്,
 ഇറ്റലി, ജർമ്മനി, ബെൽജിയം, ആസ്ത്രിയ-എന്ന
 വേണ്ട മിക്ക യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളും അമ്മരി
 കയും ചുറ്റിക്കണ്ടശേഷം തിരിച്ച് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ
 ത്തി. മണിയാകരണമായി കൂടുതൽ സമ്പത്കത്തിൽ
 കഴിഞ്ഞുവന്നു. താൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന വാസ്തവം
 ചെല്ലമ കൂടി അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അവധിയിൽ
 പ്രവേശിച്ച വക്കപ്പൻ പേഷ്കാക്കപ്പറ്റി യാ
 തൊരു തുമ്പുമില്ലെന്ന് സാധാരണ ജനങ്ങൾ പറ
 ഞ്ഞിരുന്നു. അമ്മഞ്ചേരി വനത്തിൽവെച്ച് ചത്ത
 വരുടെക്കൂടെ വക്കപ്പൻമുണ്ടെന്ന ധാരണയാണു ജന
 ങ്ങൾക്ക്. ചത്ത കണ്ടുപേരെയും മരു വീഞ്ഞപ്പെ
 ടിയാലടച്ച് സീലുവച്ചു മറവുചെയ്തു. മി. വക്ക
 പ്പന്റെ സാധിനശക്തിമൂലം മരിച്ചവരാരെല്ലാ
 മെന്നും മറ്റുമുള്ള ഒരു വിവരവും ഒരുത്തരും ധരി
 ച്ചിരുന്നില്ല. അതിൽ പിന്നീട് വക്കപ്പനെ കാണു
 കയൊ കൂടുതൽ അന്വേഷണം നടത്തുകയൊ മ
 ത്തുണ്ണി ചെയ്തില്ല. സോദരൻ ചത്തിരിക്കുന്നുമെന്നു
 തന്നെ മാത്തുണ്ണി കരുതി ആനന്ദിച്ചു. മാനങ്ങൾ
 പലതു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ — വീണ്ടും ചത്തന്തർ
 മലയിലേക്ക് നമുക്കൊന്ന് എത്തിനോക്കാം. അ
 വിടെ നടക്കുന്ന സംഭവങ്ങൾ കാണാൻ.

ഇന്നു രാത്രി മണി പത്തടിച്ചു. പാറയുടെ വടക്കുവശത്തു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട രണ്ടു സഞ്ചാരികളാരാവാം. ഒരാൾ ഒരു സാധുവും ഇതരൻ ഒരു ലാഭനമാണെന്നു അവരുടെ വസ്ത്രധാരണരീതികളിൽനിന്നും മനസ്സിലാകും. ഇരുവരും ആപത്തിൽ കുടുങ്ങിയിട്ടുള്ളതായും അതിൽനിന്നും രക്ഷനേടുന്നതിന്നു് ഇരുവരും അക്ഷീണ്പരിശ്രമം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായും നാം കാണുന്നു. ലാഭന്റെ പെരുമാറ്റത്തിൽനിന്നും, അടുത്തുനിൽക്കുന്ന സാധു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇരുവെന്നുവേണം ഉറപ്പിപ്പാൻ. യൗവനം തുളുമ്പുന്ന ലാഭനെ നമുക്കു് വീണ്ടും വീണ്ടും നോക്കാം. ഇരുവരും കാഷായവസ്ത്രങ്ങളണിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ഗോത്രനിശ്ചയം പ്രയാസം. ഇരുവരും സന്യാസികളാണു്. അവർ തമ്മിൽ ഏതൊ രഹസ്യം പറയുന്നുമുണ്ടു്.

അദ്ധ്യായം ൨൧

വയോളാ

വ്യാകുലം നിറഞ്ഞ വയോളാ—പൊട്ടുന്നനവെ അവിളിതം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു, തന്നെ ആശ്വസിപ്പിപ്പാനൊരു മനുഷ്യജീവിപോലും സമീപത്തില്ല. ഭീർഘനിശ്വാസങ്ങളാലും നെടുവീർപ്പുകളാലും ആശ്വസിക്കുന്ന ഈ അംഗനാരത്തം ഏതു പാശ്ചാത്യപ്രഭു പുത്രിയാവാം?

ജീവിതസോപാനത്തിൽ ഇനിയും കാലൂന്നിയിട്ടില്ലാത്ത ഈ യോഷാമണി—മടുപ്രായംമാത്രംചെന്ന വയോളാ— അഗ്നിപവ്തോപരിഭാഗത്തു വിഹരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നിപ്പോകും— ഇപ്പോൾ അവളെക്കണ്ടാൽ, മുൻപിലുള്ളമേശമേൽ വാമഹസ്തം ഉറപ്പിച്ചു ചിന്താമഗ്നയായി കാണുന്ന വയോളായെക്കണ്ടാൽ ശീലയുമലിയും, ഏകാഗ്രഹചിത്തയവൾ പെട്ടെന്നിതാ സാഷ്ടാംഗപ്രണാമം ചെയ്യുന്നു— ആരെയാ ഓർത്തു. പിന്നീട് പ്രാർത്ഥനാരൂപത്തിൽ കഴിയുന്നു. കത്തിജ്വലിക്കുന്ന ഒരു ദേവനാരി കണക്കെയവൾ വീണ്ടും ഇരിപ്പാണ്. അവളിൽ കൂടി കത്തിപ്പാഞ്ഞൊഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്ന വികാരപരമ്പരകൾ അവൾ തന്റെ കമിതാവിലേക്കു പകരുകയാണ്. ഞൊടിക്കുള്ളിൽ അവൾ ഒരു ദിവ്യവേഷ്യയായിപ്പകൻ. അവളിൽനിന്നും പ്രണയംകത്തഴിഞ്ഞു മടവിട്ടൊഴുകിത്തുടങ്ങി. 'ഓ! ജീവിതമെ' വയോളാ തന്നത്താൻ ഇടറിയസ്ഥരത്തിൽ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. 'മരണമഴനഗാനം ഒരുവശെ തുമധു ചിത്തമാംഗല്യവാൻ എതിർവശെ—ഇന്നത്തെ കമ്പിയും ശൂന്യമല്ലൊ. ആവു! അതങ്ങനെ. ഹാ! എന്നെ മറന്നെന്നവരുമോ? ജീവിതത്തെ വെറുത്തോടുന്ന എനിക്കു ജീവിതത്തോടെന്തിത്ര മമത തോന്നാൻ'. വാടിവരണ്ട ചുണ്ടുകൾ, ഹൃദയാലർച്ചകളെ പ്രൊജ്വലിപ്പിക്കുന്ന നോട്ടങ്ങൾ, തുടരെയുള്ള നെടുവീർപ്പുകൾ—സമുദയ്യാവതാരം—ഈ തരുണിമണി തന്റെ നവയൗവ്വനദശയിൽ ഇത്തരമൊരു പരിതസ്ഥിതിയിൽ എത്തിച്ചേരാൻ കാരണമെന്നായിരിക്കണം? തന്റെ ഹൃദയവേദിയിൽ ഗോപാനംചെയ്ത് സദാ താൻ ആരാധിച്ച് ആനന്ദിക്കുന്ന തന്റെ കാമുകൻ, പ്രപഞ്ചത്തിരയുള്ളിൽ മറഞ്ഞെന്നു

വരുമോ? ഒരു പക്ഷെ ജീവാവശേഷനായ സൂര്യപുരുഷനെ ഇനിയും അവർ വിസ്മരിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തെ വിളിച്ചുണർത്തിക്കുന്നതാവാം, അവളുടെ ഹൃദയഭിത്തികളെ ഭേദിച്ചുകൊണ്ട് അവളിൽനിന്നും അപ്പോൾ ഇടവിടാതെ പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന നെടുവീർപ്പുകൾ. കാമുകൻ കേൾക്കത്തക്ക സ്വരത്തിൽ അവർ ഏങ്ങിഏങ്ങിക്കരയുന്നത് അവർക്കുറി അറിയാതാണ്. ആ പത്തിന്റെ വക്കിൽമാത്രം ജീവിക്കുന്ന ഈ മഹിമ—കണ്ണിർപൊഴിയാത്ത വ്യാകുലങ്ങളിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി ചത്തിട്ടു—ചാകാതെ ജീവിക്കണമെന്ന അവളുടെ ധർമ്മം ആരുതന്നെ അഭിനയിക്കയില്ല? സങ്കടം മട്ടോട്ടകൂടെ മുഴുവൻ കടിച്ചു ജീവിക്കുന്ന ഈ ധീരയുവതി വിണ്ണിനെപ്പോലും മണ്ണിലേക്കിപ്പോൾ ആകുലിച്ചവർ ആകയാൽ—അവർ സ്ത്രീകളിൽ വാഴ്ത്തപ്പെട്ടവർ!

വായനക്കാരുടെമുമ്പിൽ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വയോളാ ഒരു പുതിയ കഥാപാത്രമാണ്. സാധാരണ നോവലുകളിൽ വായിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുള്ള കഥാപാത്രങ്ങളിൽനിന്നും തുലോം വ്യത്യസ്തമായി—ഏറിനുകൂറും ഒറ്റക്കു കഴിയുന്ന ഒരു യോഗീശ്വരിയാണ് വയോളാ. ഒരൈവയളുടെ മുഖകമലത്തിൽ ചാഞ്ചാടിത്തരത്തിക്കളിക്കുന്നതു കാണാം. സർവ്വംഗസുന്ദരി നേലമ്മയെപ്പോലും വിജയിക്കത്തക്കവിധം വടിഞ്ഞൊഴുകുന്ന അവളുടെ സൗന്ദര്യം ആരിൽ ഇന്ന് നിപതിച്ചിരിക്കുന്നത് അവർക്കുമാത്രം അറിയാം. ഇളങ്കാരവിൽ കേൾപ്പിക്കുന്ന ചുണ്ണാണുമാത്രം—അശ്രുലയ്യ മകളോടൊക്കെയെന്നവസ്യധാരണം—എന്നിവകളാൽ കേൾക്കും തന്നിലേക്ക് ആകുലിക്കുന്ന നോട്ടങ്ങളാൽമാത്രം നമുക്കു ദൃശ്യമാകുന്ന

വയോളയെക്കാണുന്ന അൻകുണ്ഡം യോഗിയും മോഹം
 തുടങ്ങും. തനിക്ക് വശമില്ലാത്ത നാടൻവസ്ത്രങ്ങൾ അണി
 യുന്നതിൽ അവർ പ്രദർശിപ്പിച്ച അശ്രദ്ധ—എല്ലായിട
 ത്തും കൈയ്ക്ക് എത്താത്തകാൽ—അവളുടെ സമുദയം
 പതിനടക്കു വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. വസ്ത്രധാരണ രീതിയിൽ
 നിന്നും അവർ ഒരുങ്ങാത്ത യുവതിയാണെന്ന് ഉറപ്പാക്കി
 ക്കാം. സമാതന്ത്ര്യത്തിനായി, നിലകൊള്ളുന്ന ഇന്ന
 തെ ഇൻഡ്യയിൽ, ആംഗ്ലോ ഇൻഡ്യൻജനത കൈ
 യ്ക്കൊള്ളേണ്ട നില എന്തായിരിക്കണമെന്ന് അവഗാ
 ങ്ഗം ചിന്തിക്കുന്ന ചുരുക്കം ചിലരിൽ അഭിപ്രായമാണു
 വയോളാ. ഇൻഡ്യയെ യൂറോപ്പുമായും യൂറോപ്പിനെ
 ഇൻഡ്യയുമായും സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് ഉറപ്പേറിയ
 ഒരു പാലമായി തന്റെ സമുദായത്തെ ഒരുക്കണമെന്നു
 ണ് അവളുടെ അഭിപ്രായം. ഒന്നുകിൽ തങ്ങൾ ഇൻ
 ഡ്യ വിടണം. അല്ലെങ്കിൽ ഭാരതം ജന്മദേശമായി
 സ്വീകരിക്കണം. ഇതാണ് അവളുടെ നില. തങ്ങളുടെ കട
 പ്പാട് ജന്മദേശമായ ഭാരതത്തേക്കോ ഇംഗ്ലണ്ടിനോടോ
 എന്ന് അവസാനമായി തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ചുമ
 തല തങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഇതൊ—എന്തൊ—
 ദുഃഖാധിക്യത്താൽ മതിമറന്ന് ഉടഞ്ഞ കപ്പലിനുള്ളിൽ
 ആഴിയുടെ അടിത്തട്ടുപററിയ ഒരു വ്യോമസഞ്ചാരണി
 പോലെയാണു വയോളാ. ഇവളെപ്പറ്റി കൂടുതൽ വിവ
 രങ്ങൾ നാം ഗ്രഹിച്ചിരിക്കണം. നാം ദുഃഖദുരിതങ്ങളാൽ
 വലയുമ്പോൾ മനസ്സ് ഉമ്മിതിയ്പോലെ കത്തിക്കാളി
 നമ്മുടെ ഹൃദയം വെന്തുന്നിരി, നമ്മുടെ വ്യഥകളെപ്പറ്റി
 നമുക്കു പരിചുണ്ണ ബോധമുള്ളവരായോരുതന്നെ—നാം
 അറിയാതെ തന്നെ നാം നമ്മെപ്പോലുള്ളവരുടെ വ്യഥ
 കളിൽ ചെന്നിറങ്ങി നിരീക്ഷണബുദ്ധ്യ ശാന്തി അട

യുക സർവസാധാരണമാണല്ലോ. നാം ഭാരോരുത്തരും അനുഭവിക്കുന്ന ക്ലേശങ്ങൾ മാനവവംശത്തിനാകമാന മുളച്ചു ഉണ്ടാകുന്നതെങ്കിലും ഒരു വിഭാഗമാകയാൽ—സങ്കടങ്ങളനുഭവിക്കാത്ത മനുഷ്യൻ ഇഹത്തിലെത്തില്ല താനും. എന്നാൽ വ്യക്തികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തേ, ഉം സുഖദുഃഖങ്ങൾ തുല്യമായിരിക്കണമെന്നില്ല. തുല്യമല്ലതാനും. വയോളയുടെ ദുഃഖം എത്ര കഠിനമെങ്കിലും അരിഷ്ടതകളാൽ അവർ പുറപ്പെട്ടവയെങ്കിലും, അവളുടെ ഈ പരമാതമം—അവർ അവളുടെ പരമാനന്ദമായി സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിലും—ഇതരരുടെ ഇതിലും ഭയങ്കരവ്യഥകളുമായി തുല്യനാകരുത്—അവർ സ്വയം ദർശിക്കുന്നപക്ഷം—തെല്ലാശ്വാസം അവർക്കും സംസിദ്ധമാകാം. സ്വന്ത ക്ലേശങ്ങളിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി നട്ടും കറങ്ങുന്ന വയോള, താനറിയാതെ ചെന്നു പതിക്കുന്നത് മനുഷ്യാകമാനം ചെന്നു വീഴുന്ന കണ്ണീർക്കുളിയിൽ. അതിൽനിന്നും കരകയറാൻ യത്നിക്കുന്ന അവർ ഏതെങ്കിലും സാധനം ക്രമേണ കണ്ടെത്തും. കടന്നു ബീയിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി ഒരു വിഗ്രഹം കണ്ടാൽ ഈ അംഗനാഭം തനിക്ക് നേരിട്ട ദുരദൃഷ്ടിങ്ങൾക്കെല്ലാം കാരണക്കാരെ—മുതലായവയെ തുറിച്ചുനോക്കി പൂജിക്കുകയെന്ന ശ്രീഭദ്രവിനോദം പ്രത്യക്ഷമാകുന്ന വയോളാ-പ്രകൃതിഭദ്രവിന്റെ അവതാരമൊ എന്നു തോന്നും പ്രശാന്ത ഗംഭീരമായ അവളുടെ ശാന്തത കാണുമ്പോൾ—സ്പഷ്ടമായി. ദൈവം തന്റെ പാപങ്ങൾക്കെല്ലാം ചൊരിഞ്ഞു പ്രീതിയോടെ മനഞ്ഞടുത്ത വയോളാ—സദാ സൗഖ്യവിലാസം ചൊരിഞ്ഞു ജീവിതം സന്തുഷ്ടമായി കഴിയേണ്ട ഈ കോമളാംഗി—അവളുടെ നവയൗവനം എന്തുകൊണ്ടിപ്രകാരം—ജീവിതമനുസരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക

നിന്നു മാത്രം അടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വരംതെന്തലിൽ ആടിയുലയുന്നതിനും—തടപാശം സ്വയംബ്രണിക്കപ്പെടുന്നതിനും—മുതേവിയായ് ഇങ്ങനെ മർദ്ദിക്കപ്പെടുന്നതിനും ഇടയാക്കി എന്നാക്കുറിയോ? മനുഷ്യർ ഭയങ്കരവൃഥകളിൽ അകപ്പെട്ടയോരും പ്രകൃതിയിൽ നാം കാണുന്ന വൃതിയാനം ചിന്തിക്കയാണുത്തമം. ഇന്ദ്രഗവേഷകളിൽ ഗർഭസ്ത്രയായ അഗ്നിപർവതം പൊട്ടിത്തകരുന്നതും മനുഷ്യഹൃദയത്തിന് അജ്ഞാതമല്ല. വയോളയുടെ ഹൃദയം വിസ്മയവിസ്മയനേക്കാൾ വെന്തെരിയുന്നു. അതു് എപ്പോൾ എവിടെവെച്ച് ആരുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽമാത്രം പൊട്ടിത്തകരുമെന്ന് അവർക്കുകൂടി അറിഞ്ഞുകൂടാ. സങ്കടക്കടലിന്റെ ഒത്തനടുവിൽക്കിടന്ന് ആടിയുലയുന്ന വയോളം ആരും കൂട്ടിനമില്ലാതെ—ഇണചേരാൻ കൊതിക്കുന്നവരിൽനിന്നെല്ലാം അകന്നുമാറി—ആരാലും ആകർഷിക്കാൻ അനുവദിക്കാതെ—എന്നാൽ ലോകത്തെക്കുറിക്കുററുനോട്ടത്താൽമാത്രം താൻതന്നി ലേക്കുകർഷിച്ചും, വിധിയന്ത്രത്തിരിച്ചിലിൽ—തന്നിൽ നിന്ന് തെന്നിമാറി—തെന്നി മാറിച്ചുകുന്ദ കഴിയുന്ന കാമുകന്റെ ഹൃദയം പാർപ്പിടമാക്കി സഭാ വിഹരിക്കുന്ന ഈ ഉത്തമാംഗി, ഒരു നിത്യകന്യകയായി പരിലസിക്കുമെങ്കിൽ—സ്രീകർക്കവര പ്രണയവിഷയത്തിൽ നേടുന്ന നേട്ടങ്ങൾ നിസ്തല്യമായിരിക്കും. മാത്രമല്ല സ്രീകർക്കവര നേതാവുമാകണം. അത്രമാത്രം അവർ സഹിച്ചു. അത്രമാത്രം അവർ സഹിക്കണം. അത്രമാത്രമവർ സഹിക്കണം.

ഒട്ടനേരം ഇങ്ങനെ ഇരുന്നിരുന്ന വയോളം എണ്ണിററു മന്ദംമന്ദം നന്നെ നാപ്പിർപാക്ക് ലക്ഷ്യമാക്കിനോ

ക്കിയ നോട്ടം ഒരു ലാഭദൃഷ്ടികളിൽ പ്പതിഞ്ഞു് പെട്ടെ
ന്നൊരു ചടുലവീക്ഷണകടക്ഷമായിപ്പകരുന്നു. സങ്കോ
ശം, സംശയം, അനുകമ്പ, അനുരാഗം എന്നിവകളാൽ
അവൾ വലഞ്ഞു. മിന്നൽപിണയകൾപോലെ പെട്ടെ
ന്നു് ഞെട്ടി പിൻപോട്ടു മറി ചാരുകസാലയിൽ അവ
ളിതാ മറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ആകൃതി പ്രകൃതികളാൽ
ആകർഷിതരായ യുവതീയുവാക്കൾ അനുരക്തരായി ഭാ
വത്യജീവിതമാരംഭിക്കുന്നതു സ്മൃതർഹമാണ്. എ
ന്നാൽ ഇങ്ങനെയുള്ള അനുരാഗം വിചാരിക്കാത്ത മണി
ക്രൂറിൽ ഇവരെ പിടികൂടി ഭാവത്യത്തിലേക്കുവരെ ആ
കർഷിക്കുന്നപക്ഷം—അത്രത്തോളം ശ്രേയസ്കരമായി
മരണാനന്ദം ലോകത്തു നമുക്കു് ലഭിച്ചിട്ടില്ല. ഗുണവ
തിയായ ഒരു യുവതിയെ ഭാഗ്യമായി നേടുന്നതു് ഉത്തമ
മെങ്കിലും വലിയ ശ്രമങ്ങളാണെന്നും കൂടാതെ ദൈവം ന
മുക്കു് നമ്മുടെ ഇണയെത്തരുണപക്ഷം അതിലും കൂടു
തൽ ഉത്തമമാണ്.

പഴഞ്ചൻ പ്രണയം പിഴുതുകൊണ്ടു യുവതീയുവാക്കൾ
തന്റേറടത്തോടുകൂടി മുന്നോട്ടുവന്ന പ്രായോഗികമാറ്റങ്ങ
ളെ മുൻനിർത്തി നിത്യ വിഷമങ്ങളിൽ സ്വയം നശിക്കു
ന്നതിന്നുവദിക്കാതെ—അഗ്നിയെ അഗ്നികൊണ്ടു തട
ഞ്ഞുകുറ്റിനിർത്താൻ—ഒരു മണിക്കക്കല്ലിന്റെ നഷ്ടം
മരണമുറ മണിക്കക്കല്ലിനാൽമാത്രം പരിഹാരം നേടുന്ന
ഭിവാസങ്ങളാണിവ. സംഗതി കൂടുതൽ വിശദമായി
പറയാം. പഴഞ്ചൻ ലോകവും പഴഞ്ചൻ ആശയങ്ങ
ളും ഉൾക്കൊള്ളാം വലിക്കുന്നു. പുതിയൊരു ലോക
വും പുതിയ ആശയങ്ങളും നമ്മെ തുറിച്ചുനോക്കുന്നു.
ജീവിതത്തിന്റെ സകല വശങ്ങളിലും എന്തെന്നില്ലാ
ത്ത ഒരു ഉണർവു് നമുക്കു് ഇന്നു ദൃശ്യമാണ്. ഇത്തര

ഞത്തിൽ പ്രണയംപോലും ഞെട്ടിത്തട്ടെത്തി നൃത്തം
 നിറത്തിൽ വന്നു ജനിച്ചു അഭിനവലോകത്തു് ഒരു
 തന്റേറടനില് കൈയൊളുത്തു നാം കാണുന്നുണ്ടു്.
 സാധ്യമല്ലാത്ത പ്രണയം കരഗതമാകാൻ പ്രണയിനി
 കൾ കരഞ്ഞുകഴിഞ്ഞ നാളുകൾ ഇങ്ങിനി വരാതവണ്ണം
 കടന്നുകഴിഞ്ഞു. ഇതല്ലെങ്കിൽ മരൊറാൻ — ഇവളു
 ല്ലെങ്കിൽ മരൊറാരുത്തി, ഇവനല്ലെങ്കിൽ മരൊറാരുത്തൻ
 എന്റെ ഹൃദയത്തിനു സ്ഥാനം നൽകി ജീവിതം
 കഴിയുന്നത്ര സുഖകരമായിക്കഴിക്കണമെന്ന ആകാംക്ഷ
 യോടുകൂടിക്കഴിയുന്ന യുവതീയുവാക്കളേ ഇന്നത്തെ
 ലോകത്തു നാം കാണുന്നുള്ളു. അനുരാഗമുലമുള്ള
 ഹൃദയാലർച്ചകളെ അമർത്തുന്നതിൽ സ്വയം നാം ഉടയു
 മെങ്കിലും ഇഴുട്ടശവേളകളിൽ തലച്ചോറ് നമ്മെ നി
 യന്ത്രിച്ചില്ലെങ്കിൽ ദുർമ്മരണത്തിനു നാം തേർതെളിക്കാ
 തിരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? വിഷമങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന
 തിനല്ല, വിഷമങ്ങളെ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും വൈഷമ്യ
 ത്തിൽനിന്നു് വൈഷമ്യങ്ങളിലേക്കു് കടക്കുന്നതിനല്ല
 വൈഷമ്യത്തിൽനിന്നു് സൗഹൃദത്തിലേക്കു കടക്കുന്ന
 തിനും, നാം ചങ്കുറപ്പോടുകൂടി നടക്കണം. — അങ്ങനെ
 ദൈവം നമുക്കു തരുന്ന ഇണയുമായി ജീവിക്കണമെന്നാ
 ണു് എല്ലാ പ്രണയിനികളോടും എനിക്കുള്ള അഭ്യർത്ഥ
 ന. നിരാശയിൽനിന്നകന്നു് ഇഹലോകവാസം കഴിച്ചു
 കൂട്ടുന്നതിനു കൂടുതൽ പ്രായോഗികമായ മരൊറാരുമാറ്റം
 ഞാൻ കാണുന്നുമില്ല. അഗ്നിയിൽ വെന്തുരുകിയ എന്റെ
 ഹൃദയം അഗ്നിയിൽനിന്നെടുത്തതു ജലത്തിൽമുക്കി ജീവി
 ക്കേണ്ടതു് അവശ്യകമെന്നു് എനിക്ക് അനുഭവമാകയാ
 ലും. സൂരികളുടെ വക്രതകളിൽ കടങ്ങി സൂരിനഷ്ടത്താൽ

മാത്രം വിലപിച്ചുകൂടുതലായതല്ല എന്റെ ജീവിതമെന്ന് പരിപൂർണ്ണബോധ്യമുള്ളവകയാലും. സ്രീകളുടെ വക്രതകളെ ചുട്ട് വെണ്ണിരാക്കുന്നതിനും — പ്രണയ വൈരികളെ ചുട്ട് ചാമ്പലാക്കാനുപദരിയ മാർഗ്ഗമിതാകയാലും. ലോകത്തിൽ — സ്രീഹൃദയം, ആംഗ്യേയഭരണ സമ്പ്രദായം, ഹൃദയജ്ഞാനപ്രീതി എന്നിവ ആരെയും അമ്പരപ്പിക്കും. മനസ്സിൽ ശക്തൻ മധുരിയ്ക്കയില്ലെന്ന് എല്ലാ യുവതിയുവാക്കളോടും എനിക്കു ചങ്കുതുറന്നു പറയേണ്ടതുണ്ട്. സ്രീ എന്ന പദത്തിനു വക്രത എന്നർത്ഥമില്ലെന്ന് ഇന്നത്തെ യുവതികൾ ഭാവിയിൽ അവരുടെ ആർജ്ജവപ്രവൃത്തികളാൽ ലോകത്തെ അറിയിക്കുമാറാകണം.

കൃമേണ വയോജ സന്തുഷ്ടയാകന്തം. അവൾ ലാഭനേ കണ്ടശേഷം ചിന്തിച്ചുതുടങ്ങി. 'ഒരു പക്ഷേ വീരസ്വർഗ്ഗം പ്രാപിച്ച അദ്ദേഹത്തെ തേടി കണ്ണനീർ ചൊരിയുന്ന എനിക്ക് എന്തുകൊണ്ടിന്ന് ഈ പ്രണയക്കുടക്ക്? അതും.....' വയോജ ശോകാധിക്യത്താൽ തളന്നിരുന്നു. 'അനുരാഗത്തിന്റെ പ്രേരകശക്തി അഹോ! ഇത്ര ഏർപ്പാടാണോ അത്? ഞാനൊ അർദ്ധരാത്രി വേദന്റെ വലയിൽ അകപ്പെട്ട മാൻപേടാ. പ്രണയത്തിൽ എന്തെല്ലാം വ്യഥ മററാൽ അനുഭവിക്കുന്നുണ്ട് ഇന്നത്തെ ലോകത്തിൽ? അത്രയ്ക്കു യോനകം ദൈവമെ! എന്റെ അനുരാഗം... ഹാ! അദ്ദേഹം തന്നെ ആണെന്നുവരുമോ ആ ലാഭൻ — ഏതദ്ദേഹമാണ് ഒരു ലാഭനാകാൻ പോകുന്നത്? ദൈവം തരുന്ന ഏതു പാപിയവും സന്തോഷം എടുത്തു

ഞാൻ കടിക്കും. സഹിച്ചു ഞാൻ കഴിയും-ഒരു യുവാവും
 എന്റെ സവിശേഷഗുണയെ ചൊല്ലുന്നതവെ ആകർഷി
 ച്ചിട്ടുള്ള വാസ്തവം ഞാൻ വിസ്മിക്കുന്നുമില്ല. എന്നിരിക്കി
 ലും ഇന്ന് ഞാൻ കണ്ട ഈ ലാടൻ എന്നെ ആകർഷി
 ച്ചുവിധം മറ്റൊരു മനുഷ്യനും ജീവിതത്തിലെങ്ങ
 ഇത്രമാത്രം ആകർഷിച്ചിട്ടില്ല. ഇപ്പോൾ എന്റെ
 ഹൃദയത്തിനുള്ള ഭാരം വഹിക്കുന്നതിനു ദൈവമെ നീ
 എന്നിക്കു ത്രാണിതരണം. സ്നേഹം നിറഞ്ഞ എന്റെ
 ഹൃദയം എന്നെന്നേക്കുമായി ആ ലാടനിതാ ഞാൻ
 സമർപ്പിച്ചു. സ്നേഹസ്വരൂപമായ ദൈവം എന്നെ അനു
 ഗ്രഹിക്കുമാറാകണം. അദ്ദേഹം തന്നെ ലാടവേഷം അ
 ണിഞ്ഞതൊ ആ ലാടൻ എന്ന് എനിക്കിപ്പോൾ തോ
 നുന്നതു ലാടനദ്വേഷമായിരുന്നെങ്കിൽ എന്നുള്ള എന്റെ
 ആശയമെ വളർച്ച ആവാം അതു. ദൈവത്തിന്റെ
 സവിശേഷ അനുഗ്രഹങ്ങൾ ചൊരിഞ്ഞ ഈ ലാട
 യുവാവിനെപ്പോലെ ഒരു പരമയോഗ്യനെ ഈ പാപി
 ഒർശിച്ചിട്ടില്ല. ഇതിലും യോഗ്യനൊരുവനെ ഒർശിക്ക
 ണമെന്ന് എനിക്കൊട്ടാഗ്രഹവുമില്ല. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ
 ഒർശനമാത്രയിൽ ഞാൻ ഇതാ സത്തുഷ്ടയാണ്. വി
 വിധ സൃഷ്ടികളിൽ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന വിശിഷ്ട തൂണ
 കളെ സത്തുഷ്ടനായ സർവ്വേശ്വരൻ തിരഞ്ഞെടുത്തു
 സംഗ്രീതനായി മനഞ്ഞിട്ടുള്ള ഈ ലാടനാവാം ലോക
 സമാധാനത്തിനായി ദൈവം താൻ ഒരുക്കമെന്നു ലോ
 കർ കരുതുന്ന ദിവ്യൻ. ഒരുക്കിയാൽ ഒരുങ്ങാത്ത ക്ലേശ
 ഭാരങ്ങൾ സഹിച്ചും, സഭാ തുടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന
 ഹൃദയത്തിൽനിന്നും വടിഞ്ഞൊഴുകുന്ന സ്നേഹസ്മരണ
 കളിൽമാത്രം ആറാടി ആനന്ദിച്ചും, ഇടവിടാതെ ചൊരി

യന്ന നെടുവീർപ്പുകളിൽമാത്രം അഭയം തേടിയും സത്യം സത്യമായി ഞാൻ അങ്ങേയ്ക്കു ഹിക്ഷണെന്ന്—യോഗീശ്വരനോ ലാഭവിരനോ ആരുതന്നെ ആവട്ടെ—ചങ്കുതുറന്ന് ആത്മാർത്ഥമായി അങ്ങേ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട്. ആരാധിക്കുന്നുണ്ട്. എന്റെ മനസ്സിനെക്കൊല്ലുന്ന വ്യഥപോലും മറന്ന് ഞാൻ അങ്ങയെ സേവിച്ചു—സ്നേഹിക്കുന്നു—സ്നേഹിച്ചു ജീവിതമിങ്ങനെ തുടരുകയുംചെയ്യും. ദൈവം താൻ അദ്ദേഹത്തെ എന്റെ കുടുംബമാക്കണം.’

സാധുവിനോടുകൂടി ചാത്തന്തൂർ തുറയിൽവെച്ചു കണ്ട ലാഭൻ സംഗതിവശാൽ മദ്രാസിലെത്തി വയോളയെ കണ്ടുമുട്ടി; വാടിത്തളന്ന്, ‘ഞാൻ ഇന്നു കണ്ട ആ യുവതി അവളല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ എന്തിനു ജീവിക്കണം? എങ്ങനെ ജീവിക്കാതിരിക്കും? ലോകം വെറുത്ത ഒരു ലാഭനാണു ഞാൻ. കേവലം ഒരു യോഗി—മദ്രാസിലെത്തിയ ഞാൻ. ഇന്നിതാ ഒരു യോഗീശ്വരനുമായി. എന്റെ ഹൃദയം ലിഖിക്കുന്ന ചോരയോടും തുളുമ്പുന്ന സ്നേഹത്തോടുംകൂടി എന്നിൽനിന്നുമതു് കവന്റെടുത്ത യുവതി അവൾ ആരാചിരിക്കണം? എന്റെ ഈ പ്രണയം ദൈവീകമൊ എന്നു പരീക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. മന്ത്രതന്ത്രങ്ങളിലൊന്നും പാടവം എനിക്കില്ല.’

ലാടൻ

യോഗീശ്വരനെക്കിലും വയോളയിലുള്ള പ്രേമം
 ലാടനെ സദാ അലട്ടി. വൃഥകളിൽ അന്യർ തന്നെ
 ആശ്വസിപ്പിച്ചാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോഴെല്ലാം ആശ്വാസങ്ങൾ
 ഉൊന്നും കണ്ടെത്താതെ അദ്ദേഹം ഉള്ള അവാരിൽ
 നിന്നും ദൂരെ ദൂരെ അകലും. ആശ്വാസവചനങ്ങളാൽ
 വ്യാകുലം കൂടുതൽ വ്യാകുലകരമായി അദ്ദേഹത്തിന്
 തോന്നുന്നതാവാം ഇതിന് കാരണം. വൃസനവേളക
 ലിലും അദ്ദേഹം തന്നിൽതന്നെ ആശ്രയിക്ക പതി
 വാണം. വയോളയിൽനിന്നും അകന്നു മാറാനുള്ള അദ്ദേ
 ഹത്തിന്റെ ശ്രമങ്ങളെല്ലാം അവളിലേക്ക് തന്നെ കൂടു
 തൽ കൂടുതൽ അടുപ്പിച്ചു. അവളിലുള്ള നൈസർഗ്ഗിക
 മായ പ്രേമം അത്രമാത്രം തന്നെ വേദനിപ്പിച്ചു. അവളെ
 ചങ്കിൽനിന്നും പിഴുതുകളവാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോഴെല്ലാം
 തന്റെ ആത്മാവ് കരഞ്ഞിരുന്നു. അദ്ദേഹം വീണ്ടും
 ചിന്തയുടേടി, 'ഓ! ദൈവമെ അങ്ങ് സർവ്വവല്ലഭനെ
 കിലും ഇവളെപ്പോലൊരു സുന്ദരി പെരുദീസായുടെ
 പുറത്തെ മണ്ണുകൊണ്ടു മനഞ്ഞെടുപ്പാൻ നിനക്ക്
 സാധ്യമൊ അതു. എത്ര എത്ര വിചിത്ര ചിത്രങ്ങൾ
 ഞാൻ ഒർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവിധ യുവതികളിൽ കണ്ട
 ലാഘവ്യം സങ്കല്പശക്തിയിൽ ഗോപനം ചെയ്ത്
 ഒടുവിലവ പാവേത്തോടുകൂടി ഹൃദ്യമാംവിധം ചിത്രങ്ങ
 ളായി പകർത്തി ലോകമാസകലം ഖ്യാതി നേടിയ

റപേൽ, മൈക്കിൾ എൻജിളോ, ഗയട്ടോ, ഡാവിൻസി, രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ എന്നിവരുടെ ശില്പവേലകൾ കണ്ടാനന്ദിച്ചിട്ടുള്ളവർ പോലും ഇവളുടെ സൗന്ദര്യം പൂർണ്ണമായി ഗ്രഹിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ശില്പവീരന്മാരുടെ ചിത്രങ്ങളെ വണങ്ങുന്നവർ ഇവളെക്കണ്ടു വിസ്മയിച്ചുനിന്നുപോകും. ഈ കോമളാംഗി-ഇവളെ മനഞ്ഞെടുത്ത ദൈവത്തെ ഞാൻ എങ്ങനെ ആരാധിക്കാതിരിക്കും? മനുഷ്യദൃഷ്ടിയിൽനിന്നും മറഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന ദൈവം-മനുഷ്യദൃഷ്ടിക്കു് ഗോചരമെന്നെങ്കിൽ-അദ്ദേഹത്തെ ഇന്നു ഞാൻ ഈ ദേവനാരിയിൽക്കൂടി ദർശിച്ചും കഴിഞ്ഞു. ശില്പി തന്റെ ചിത്രത്തിലെ നോണം ദൈവം അവളുടെ വദനങ്ങളിൽ ചാഞ്ചാടി തത്തിക്കളിക്കുന്നതുകണ്ടു ഞാൻ ചിത്രത്തെയോ ശില്പിയേയോ ആരെ ആദ്യം അഭിവാദ്യം ചെയ്യണമെന്നാലോചിച്ചുഅമ്പരന്നു നിന്നുപോയി. കോളിളകിയ കായലിൽ അമരം തെറ്റിയ വഞ്ചിക്കുരമെന്നോണമായ ഞാൻ വികാര പരമ്പരകളാൽ വലയുകയാണ്. ഹാ! ഇതു പോലെ ഒരു സുദിനം എനിക്ക് ഇനി വരാനില്ല. വയോള എന്നല്ലെ പേരു? സന്തോഷമോ സന്താപമോ എന്തുമാവട്ടെ അവളുടെ പേരു്. പേരിലല്ലല്ലോ കാര്യം. അവൾ ഒരു രാജകുമാരി അല്ലെന്നു ആരു പറയും? ഞാൻ ഉറപ്പിച്ചുവരുതന്നയോ ഇവളെന്നു് ഞാൻ സംഗതിക്കാതിരിക്കുന്നില്ല. ഹേയ് ഭരിക്കലുമല്ല. അങ്ങനെ അതു് അവളാകണമെന്നു് എന്റെ ദാവനാശക്തി നിർമ്മിക്കുന്നതാവാം അതു്. ഒരു സംഗതി വാസ്തവം. ഇന്നു ഞാൻ കണ്ട ഈ ആംഗ്യേയവനിത എന്റെ പൂർണ്ണശ്രദ്ധയെ ആകർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിനച്ചറിയാത്ത മണിക്കൂറിൽ. എന്റെ വ്യഥ ലോകത്തിനു് എന്നാളും

അജ്ഞാതമായിരിക്കട്ടെ. എന്തെല്ലാം ആരെല്ലാം പഠ
 ണ്താലും ഇന്നു ഞാൻ കണ്ട ആ വയോളം-അതെ അവർ
 മാത്രമാണു മൽപ്രാണവല്ലഭ. സന്തോഷത്തിലും സങ്കട
 ത്തിലും എനിക്ക് തുണയായി ദൈവം യാത്രയാക്കിയ
 ഈ മഹിളാമണിയുമായി ഇന്നു ചേരുന്നതിനു ദൈവ
 കല്പിതമില്ലെങ്കിൽതന്നെയും-നിത്യകന്യക ഇവളായിരി
 ക്കും മൽപ്രാണമിതും. ഇവളുടെ രൂപം എന്റെ
 ചകിന്മുള്ളിൽ ആഴമായിപ്പതിഞ്ഞു എന്നോടുകൂടി വള
 രുന്ന വാസ്തവം എന്തിനു ഞാൻ മറയ്ക്കണം? എങ്ങ
 നെ ഞാൻ മറയ്ക്കും? നിശയുടെ നിശ്ശബ്ദതയിൽ
 പോലും-ഉറക്കത്തിൽനിന്നും തെട്ടി ഞാൻ ഉണരുമ്പോ
 ളെല്ലാം വയോളം-എന്നുള്ള നാമം ഞാൻ അറിയാതെ
 തന്നെ എന്റെ ചകിന്മിൽനിന്നും മുഴങ്ങുന്ന വാസ്തവം എ
 ങ്ങനെ മറയ്ക്കും? എന്റെ പ്രാണൻ ഞാൻ അറിയാ
 തെ അവളെ വിളിച്ചു കയ്യാൽ ഭിന്നങ്ങൾ ചുരുക്കം.
 അത്രയ്ക്കു ദ്രവമായി അവർ എന്നിൽ വളരുന്നുണ്ട്.
 എന്നിൽനിന്നു് അകന്നു ജീവിക്കുന്ന അവളുടെ വികാര
 ങ്ങൾ telepathy (മനസ്സുപയുക്തനാകുന്ന; വിചാരം
 നിശ്ചയിച്ചുകർച്ച) മൂലം സദാ ഗ്രഹിക്കുന്ന ഞാൻ അനു
 ഭവിക്കുന്ന വേദനകൾ എത്രമാത്രമെന്നു് എനിക്കുമാത്ര
 മറിയാം. ഞാൻമാത്രം അറിഞ്ഞാൽമതി. എനിക്ക്
 ഇവളിലുള്ള പ്രേമം ഹേതുവാൽ ബുദ്ധി ക്ഷോഭിച്ചു
 ഹൃദയം കലങ്ങിയും സമാധാനമില്ലാത്തവൻ ഞാൻ
 ആയിത്തീർന്നു. ജീവിതസു് സീസറിനെ വധിക്കുന്നതി
 നു് തീർച്ചപ്പെടുത്തു്-ആ കറോളകൃത്യം നിറവേറുന്നതെ
 ങ്ങനെ എന്നേത്തു് മകൾ ചൊരിഞ്ഞു ചിന്തിക്കുന്ന
 ബ്രൂട്ടസു് കണ്ടെക്ക-ഞാൻ ഇതാ എന്റെ ജഡവുമായി

സമരമാണ്. വിയന്മാറ്റത്തിൽ വെച്ച് രോഗബാധിതനായ ഒരു വൈമാനികൻ കണക്കെ ഞാൻ പരിഭ്രാന്തനാണ്. വയോളാദർശനത്താൽ പരമാനന്ദമനുഭവിച്ചു ഞാൻ അതേസമയം പരമവേദനയും അനുഭവിപ്പാൻ കാരണമെന്താവാം? നെപ്പോളിയൻ എൽബായിൽ നിന്നും വീണ്ടും ഗ്രാൻസി ലെത്തി യുദ്ധസന്നാഹം ചെയ്യുന്നെന്നു വിയന്നാകോൺഗ്രസ്സിലെ ഗ്രഹിച്ചു തെടുത്ത മെറൈൻനിക്ക്, വെല്ലിംഗ് ഞെ ഇവരെപ്പോലെ— ലാടൻ വയോളയിൽ അനുരക്തനെന്ന് കേൾക്കുന്ന അൻഷണ—മറൊരാൾ യുവതീയുദ്ധം അഗ്നിപർവ്വതം കണക്കെ പൊട്ടിത്തകരും. ഒഴുകുന്ന രക്തത്തോടും വിറയ്ക്കുന്ന കരളോടും കൂടിയ ലാടയുദ്ധം അവളിൽനിന്നും പിഴുതെടുത്ത വയോളയുടെ അംഗലാവണ്യം രമണീയമെന്നേ പറയേണ്ടു.

ഇവിടെ വായനക്കാർ ചില സംഗതികൾ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ഒന്നുകിൽ ലാടൻ വിവാഹിതനാണ്. അല്ലെങ്കിൽ ഇതരയുവതീകാമകനെന്നു വരാം. വയോളയുടെ സമുദയത്തിൽ ലാടൻ മതിമറന്നിട്ടുള്ളതു വാസ്തവം. മറൊരാളിലുള്ള പ്രേമം അവഗണിച്ചുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ ശ്രദ്ധ ഇങ്ങനെ വയോളയിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നതെങ്കിൽ— യുവാക്കളുടെ പ്രണയം യുവതികൾ എങ്ങനെ സംശയിക്കാതിരിക്കും? യുവതീയുവാക്കൾ തമ്മിലുള്ള അനുരാഗം മിക്കവാറും അവരുടെ വടനത്തിൽമാത്രം— പുഞ്ചിരിപ്പുനില്പു ചിന്താമൗഢ്യങ്ങളിൽ— വാക്ത്രപേണ—യെത്തിലില്ല— പിന്നെ പ്രവൃത്തിയിൽ എങ്ങനെ കാണും? ഏറെനേരം ചിന്തിച്ചിരുന്ന ലാടൻ ഒടുവിൽ ഇങ്ങനെ

ആത്മഗതമാണ്. 'ഹൃദയം' നീ അങ്ങനെയും, ജീവിതത്തിൽ ആകമാനം കലങ്ങപ്പെട്ട നീ സമഭാവനയോടുകൂടിയ നിന്റെ ബുദ്ധി ഉപദേശങ്ങളെ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. ഹൃദയവും ശിരസ്സുമായുള്ള ഇന്നത്തെ എന്റെ സംഘട്ടനം ആശാവഹമല്ല. ജീവിക്കണമോ മരിക്കണമോ എന്നു തേങ്ങിക്കഴിയേണ്ടവനല്ല ഞാൻ. ഗവിയെന്നു സമ്മതിക്കാം. എന്നാൽ എടുത്തുപാട്ടം ആപൽക്കരമെന്ന് എനിക്കറിയാം. ക്ഷിപ്രമോടുന്ന എനിക്ക് കാലിടത്തു വീഴാതിരിപ്പാൻ സൂക്ഷിക്കണം. സാവധാനം ഒട്ടുന്നവൻ സമ്മാനം ലഭ്യമല്ലെന്നും എനിക്കറിയാം. ഞാൻ ആരുടേയും പാവയായിരിക്കണമെന്നു കരുതുന്നില്ല. എന്റെ ജയത്തിന്നെന്നപോലെ എന്റെ തോൽവിക്കും ഞാൻ തന്നെ ആവണം കാരണം. ദൈവാനുഗ്രഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നവർക്കൊക്കെ ദൈവം നൽകുന്നുണ്ട്. എന്റെ നില എപ്പോഴെങ്കിലും തെറ്റാൻ ബോധ്യമായാൽ എനിക്കതിൽ മറുപടിയും പഴിക്കേണ്ടതില്ല. എന്റെ സകല പ്രവർത്തികൾക്കും കാരണക്കാരൻ ഞാൻ തന്നെ ആകയാൽ—'

ലാഭനും വയോളയും തമ്മിലുള്ള പ്രബലപ്രണയം നിരാശാജനകമെന്നേ പറയേണ്ടൂ. ലോകം വെറുത്തു ലോകരിൽ ഒളിഞ്ഞ ഒരു യോഗീശ്വരനിൽ ഹൃദയസമർപ്പണം ചെയ്തു വധുവും, ഒരു ആംഗ്ലേയ യുവതിയിൽ സ്നേഹം വളർത്തുന്ന വരനും ദൈവതിരുമുൻപാകെ എന്നാളും നവദമ്പതികളെങ്കിലും ഇമ്മതിലവർ ഇണചേരാതെ വ്യസനാക്രാന്തരായിക്കഴിയണം.

യോഗി വേളിക്കൊരുവെട്ടുന്നതല്ലെന്നോത്തു വയോളയും, ഒരു ആംഗ്ലേയ യുവതി തന്നെ എങ്ങനെ വരി

ക്കുമെന്നോളം ലാഭനും നിരസരിൽ മുങ്ങിച്ചൊങ്ങി.
 കടുംബജീവിതം നയിക്കുന്നവരെ സൃഷ്ടിക്കുന്നവർ താ
 ഷെപ്പറയുന്ന നിത്യരഹസ്യം മനസ്സിലാക്കാം. ഈ പ
 രമരഹസ്യം മനസ്സിലാക്കണമെന്നുള്ളവർ എന്നോടുകു
 ടി കടുംബത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു ഭാര്യഭർത്താക്കളായി തത്ര
 കാണപ്പെടുന്നവരെ പരിശോധിക്കണം. പരസ്പരവി
 രുദ്ധങ്ങളായ തുണങ്ങളാൽമാത്രം ആകർഷിതരായ സ്ത്രീ
 പുരുഷസമാഗമത്തിൽ പെട്ടെന്ന് ഒരു ഐക്യം അവ
 റിലെവിടെയൊ പരസ്പരം കണ്ടുമുട്ടുന്ന യുവതീയുവാക്കൾ
 അനരക്കതരായിത്തീരുക സർവ്വസാധാരണമാണ്. ഇതി
 ന് ഇംഗ്ലീഷിൽ Romance എന്നു പറയും—Romance
 എന്നു പറഞ്ഞാൽ strangeness with beauty എന്നു്
 വാർട്ടർ പെയിറർ നിർവചിക്കുന്നുണ്ട്. സ്ത്രീപുരുഷ
 വ്യത്യാസത്തെപ്പറ്റി Ruskin പറയുന്നത് 'each has
 the other has not' എന്നാണ്. ആകയാൽ അവിചാരി
 തമായിരൂ സ്ത്രീയും പുരുഷനുമായി കണ്ടുമുട്ടി അപരിചി
 തരായ അവരുടെ വിപരീതതുണങ്ങളാൽ ആകർഷിതരായ
 അവരിൽ എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു ശക്തി നൈസർഗ്ഗിക
 മായി തലപൊക്കി പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കുന്നെന്ന് അവ
 ങ്ക് ബോദ്ധ്യമായാൽ, യൗവനമവരെ തുറിച്ചുനോക്കി-അ
 നരാഗവിത്ത് അവരിൽപ്പാകി എന്നു മനസ്സിലാക്കാം.
 സൂതിപാഠകന്മാരായ നോവലെഴുത്തുകാർ കഥാപാത്ര
 ങ്ങളെ പ്രത്യേകിച്ചു നായികാനായകന്മാരെ തികഞ്ഞ
 രൂപതുണമുള്ളവരാക്കി ചിത്രീകരിക്ക പതിവുണ്ടെങ്കി
 ലും, പ്രപഞ്ചത്തിൽ ഇണചേർന്ന് ഭാര്യഭർത്താക്കളായി
 കഴിയുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാർതമ്മിൽ ശിലകോലാദിക
 ളിൽ പൊരുത്തമില്ലാതെ ജീവിക്കുന്നതു നാം കാണുന്നു.

ഇതുകൊണ്ട് അവധി എടുത്തു നായികാനായകന്മാരെ കടഞ്ഞെടുത്തു ഭാവതൃത്തിലവരെ അടുപ്പിച്ചെന്നു എഴുത്തുകാർ വ്യാഖ്യാനിക്കുമെങ്കിലും, യാഥാർത്ഥ്യം മറിച്ചാണെന്നു നമുക്കറിയാം. സത്യമാംകഴൽക്കണ്ണാടിയിലൂടെ ഭാരോ കടുംബങ്ങളിലേക്കും നാം നോക്കുന്നപക്ഷം അവിടെ കാണുന്ന കടുംബം നമ്മുടെ കണ്ണുകളെ അമളിക്കും. വ്യക്തി വിഭജനംചെയ്തുകൊണ്ടു Ruskin 'each has the other has not' എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അതായതു് Ruskin സ്രീപുരുഷലക്ഷണം നിർവചിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ഭായ്യാഭേതാനിർവചനം നടത്തിയെ കഴിയും.

ആകൃതി പ്രകൃതികളിൽ, ഭായ്യാഭേതാക്കന്മാർ തമ്മിൽ പൊരുത്തം ഏറിയകൂറും കാണാറില്ല. ഭാവതൃജീവിതത്തിന്റെ അടിത്തറ അനുരാഗമാണു്. തദനുസരണമുള്ള ഭാവതൃം അഭികാമ്യമെങ്കിലും വിരളം. നമുക്കു കടുംബപയ്യടനം നടത്തി ഭായ്യാഭേതാക്കളെ പരിശോധിക്കാം. ഭേതാവു ദീർഘകായനൈകിൽ ഭായ്യാഹൃസ്വപകായ. ഭായ്യാ സുന്ദരി എന്നാൽ ഭേതാവു വിരൂപൻ. ശ്രീഭേവിയെക്കൊതിച്ചവൻ മുതേവിയെ വേളിച്ചെയ്തു. കതിർമണി യുവതി—ഇവരുംക്കു മലമുഖനൊരു പുരുഷൻ. കുരുടിക്കു് സുക്ഷുദിക്കു് ഭേതാവു്. ചെകിടനു് മാൻകണ്ണി. മുകുരുത്തിക്കു് ഷെരിയു്നോരുവൻ ഭേതാവു്. മെലിഞ്ഞ സ്രീ—തടിച്ച പുരുഷൻ. തികഞ്ഞ വേശ്യക്കു് വിളഞ്ഞ ഭേതൻ ഭേതാവു്. മഹാപണ്ഡിതൻ—ചെന്നു കൂട്ടുങ്ങുന്നതു് മഹാമണ്ടിയിൽ. ഇങ്ങനെ അനുയോജ്യരല്ലാത്ത സ്രീപുരുഷൻ ഇണചേന്നു് ചെകിടകുരുടരാഗമാലാപി ലാലസിക്കും ഭാവതൃ

ജീവിതം ബഹുരസമാണ്. സങ്കല്പശക്തി അതിരുകളെന്നു കൂമിച്ചു. ആദർശപരമായ നായികനായകന്മാരെക്കുറിച്ചു ഞ്ഞെടുത്തു. ഭാവത്വജീവിതത്തിന് അടിത്തറ പണിയുന്ന ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ ലോകത്തിൽ വരുന്നതു വിപത്തുകളെ അവഗാഹം ചിന്തിച്ചിട്ടുള്ള എനിക്കു, വിറച്ചുകൊണ്ടുവേണം സത്യമിങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്താൻ. പണക്കൊഴുപ്പുനോക്കി പെണ്ണുവില്ലെന്നു നട്ടെന്നു മാതാപിതാക്കൾ, അനുയോജ്യനായ പുരുഷനെ കാക്കുകയെന്ന യുവതികളോടു അനുകമ്പ പ്രദർശിപ്പിക്കണം. പൊതുവിൽപ്പറഞ്ഞാൽ സമുഖനായ ഭർത്താവിന് വിരൂപഭാഗ്യം സുന്ദരി യുവതിക്കു മകുടത്താൻ ഭർത്താവു—ഇങ്ങനെ നാം കാണുന്ന ഇന്നത്തെ ഭയനീയ ഭാവത്വം ആരുടെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുകയില്ല? സ്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിൽ പരസ്പരം ഒരു ധാരണയില്ലാതെ നടത്തുന്ന വിവാഹം വിവാഹമല്ലെന്നും കാലിവില്ലെന്നതിൽ പതിവുള്ള കയറുമാറ്റംമാത്രമാണ് ഇന്നത്തെ മിക്ക വിവാഹങ്ങൾ എന്നും കരുതാം. കഷ്ടം! മലബാറുകേണേണം സ്രീകളെ ഇങ്ങനെ എന്തിനു വിൽക്കണം? അടിമക്കച്ചവടം ലോകത്തിൽ ഇനിയും നിലനില്ക്കുന്നില്ലെന്ന് എങ്ങനെ ഞാൻ കരുതണം? നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയ്ക്ക് വിഷയമായ സ്രീ അല്ലെങ്കിൽ പുരുഷൻ ശീലകോലാടികളിൽ നമുക്കിണങ്ങിയവരെന്നു കണ്ടാൽ സംഗതി മാതാപിതാക്കളെ ഗ്രഹിച്ചിച്ച് അവരുടെ അഭിപ്രായം നാം ആരായണം. അവരുടെ അഭിപ്രായം വിപരീതമെന്നു കണ്ടാൽ അതു നമ്മുടെ അന്തരഭാവമായി യോജിക്കുന്ന പരമം തദനുസരണം നാം പ്രവർത്തിക്കരുതെന്നു ഞാൻ ഭൂതപര്യവർത്തിയായി സപ്രഭാവശ്രദ്ധി, കടംബസ്ഥിതി, എന്നി

തുകൾ വിവാഹസംഗതികളിൽ സരൂലം യുവതി
യുവാക്കൾ പരിഗണിക്കണം.

സ്നേഹംനിറഞ്ഞ കുടുംബത്തിൽനിന്ന് ലോകസമാ-
ധാനവും കലഹംനിറഞ്ഞ ദാമ്പത്യത്തിൽ നിന്ന് യുദ്ധ-
വും—എന്ന് ഒറ്റവാക്കിൽ പറയാം. ലോകസമാധാ-
നത്തിന് Talisman ഒറ്റ മൂലികത്തബന്ധമാണ്. ഏക-
യസമാധാനത്തിൽ നിന്നുവേണം ലോകസമാധാനം
ഉളവാകാൻ. ഭാര്യഭർത്താക്കൾ ഒന്നിണങ്ങി ജീവിക്കു-
വാൻ മാത്രമേ കുടുംബജീവിതം സുഖകരമാവൂ. ഐശ്വ-
ര്യമവിടെ കടികൊള്ളണമെങ്കിൽ സുഖമുള്ള കുടും-
ബിനി ഭർത്താവിന്റെ കീഴടക്കി വിളങ്ങണം. നമ്മുടെ
പുറമുള്ള മറ്റവർക്കായതിനേക്കാൾ യോജിക്കുന്നതിന് നാം
തയ്യാറല്ലാത്തപക്ഷം ഇൻഡ്യാ എന്നുള്ള ഒരു കറുപ്പി-
ല്ലാക്കളരിയായി കഴിയുന്നതാണ്. To live and let live
പ്രസംഗിച്ചാൽ പോരും പ്രവൃത്തിയിൽ വരുത്തി തടവു-
സരണം നാം ജീവിക്കണം. ലോകസമാധാനത്തിന്
പ്രയോഗികമായ ഒരു ഒറ്റമാർഗ്ഗം എനിക്ക് ചൂണ്ടിക്കാ-
ണിപ്പാനുള്ളത് വിജാതീയ വിവാഹമാണ്. ഇൻഡ്യ-
യിലും ഇൻഡ്യക്കു വെളിയിലും സങ്കരവിവാഹം നട-
പ്പിൽ വന്നെങ്കിൽ മാത്രമേ സമുദായങ്ങൾ തമ്മിൽ അടു-
ക്കുന്നതിന് മാർഗ്ഗം ഞാൻ കാണുന്നുള്ളൂ. മി. ലോയി-
ഡ് ജോളജ് ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞു ലോകം അതിന്റെ
ഉത്ഭവസ്ഥാനത്തേക്ക് ശീശ്രൂം പാഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കു-
ന്നെന്ന്. മഹാനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ അഭിപ്രായ-
ത്തോട് യോജിക്കുന്നതിന് എനിക്ക് നിവൃത്തിയില്ല.
ലോകം അനഭിനം പരിഷ്കാരത്തിൽനിന്ന് പരിഷ്കാര-
ത്തിലേക്ക് കരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ് എന്റെ

മതം. അല്ലാതെ മി. ലോയിഡ് ജോർജ്ജ് പറയും
 പോലെ വരാനിരിക്കുന്ന കാലങ്ങൾ കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങൾ
 ഉള്ളപ്പോലെ ഇരുളടഞ്ഞതെന്ന് എനിക്കില്ല വിശ്വാ
 സം. കഴിഞ്ഞ സംഭവങ്ങൾ കരുതലോടുകൂടി സ്വയം
 കാക്കുന്നതിന് നമക്ക് പ്രേരകമാണെങ്കിലും പിൻകാ
 ലങ്ങളിലും അവ അതേരീതിയിൽ നമ്മെ നിയന്ത്രിച്ചു
 കൊണ്ടിരിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല. ഓരോ
 നൂറ്റാണ്ടിലേയും ഭരമാചാരങ്ങളേ പ്രതിപാദിച്ചു പരി
 ഞ്ചാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ചരിത്ര
 പഠനം സന്മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം ഒരു പുതുലോകത്തിലേക്ക്
 മാനവവംശത്തെ ആകർഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദിവസ
 ളാണിവ. യുദ്ധം പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നവർക്ക്—ദാരി
 ദ്ര്യം വിതക്കുന്ന കൈയ്ക്കൾക്ക് അവയെ ഉന്മൂലനം
 ചെയ്യുന്നതിന് സുസാധ്യമെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ടവർ
 അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നില്ല? വിപ്ലവവിത്തുക്കൾ വിതക്കുന്ന
 ദ്രോഹികളുമായിട്ട് സുധീരം ഇടയുന്നതിലാണ് സ്വർഗ്ഗ
 വുമായുള്ള നമ്മുടെ ബന്ധം. സമുദായസംസ്കരണത്തിൽ
 മുനിട്ടുപ്രവർത്തിക്കുന്നതു മനുഷ്യമനസ്സുമാത്രമാണെന്നുള്ള
 ധാരണ ശരിയല്ല. മനുഷ്യപ്രകൃതി ദൈവചിത്തവുമായി
 സംഘടിക്കുകയോ വിഘടിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഫല
 മാണ് ഇന്ന് നാം ലോകത്തിലെവിടേയും കാണുന്ന
 സകല ചട്ടക്കൂടുകളും ഭരണവും. പരിപൂർണ്ണസ്വാത
 ന്ത്ര്യമെന്നെന്ന് രചിക്കണമെങ്കിൽ നല്ല മതരീക്ഷ്ണത
 ആവശ്യമാണ്. മതത്തെ മറന്നുള്ള സ്വരാജ് ലബ്ധി
 യുക്തിപരമെങ്കിലും തൃപ്തികരമല്ല. ഹൃദയവും ശിരസ്സു
 മായുള്ള മത്സരം എപ്രകാരം നമ്മെ അധഃപതിപ്പി
 ക്കുമോ അപ്രകാരംതന്നെ നമ്മെ വഷളാക്കും മതം
 മറന്നുള്ള നമ്മുടെ സ്വരാജ് സ്ഥാപന പരിശ്രമങ്ങൾ.

ഭൈരവൻ്റെ പരിപാവന സമ്പത്തു് അവൻ്റെ പരിശു
 മമാണു്. സമുദായ നിലനില്പിന്നും അഭ്യുന്നതിക്കും ആവ
 ശ്യമായ നിയമങ്ങൾ രൂപവൽക്കരിക്കേണ്ട ഭാരം അതെ
 സമുദായത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നെന്ന് തോമസ്സ്
 അകപീനാസ്സ് ഞ്റററുണ്ടുകൾക്കു മുൻപ് സമ്മതിച്ചി
 ട്ടുണ്ടു്. നിൽക്കുന്ന തറമാത്തുണ ഭരണം വിഷപരമാണു്.
 സമചിത്തത വെടിഞ്ഞുള്ള ഏതു പരിഷ്കാരവും നന്മ
 യിൽനിന്നു് കരുതികൂട്ടി തിന്മയിലേക്കുള്ള എടുത്തു
 ചാട്ടം മാത്രം. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ ഭാരതസ്വാതന്ത്ര്യത്തി
 നായി പോരാടുന്ന നേതാക്കന്മാരവർ ബുദ്ധിയും ചങ്കു
 മായുള്ള അവരുടെ മത്സരം നിറുത്തി സ്നേഹപരസ്സരം
 സമാധാനം ഇൻഡ്യയ്ക്കും ലോകത്തിന്നും ഒന്നുപോലെ
 അളന്നു് വീതിക്കേണ്ടതുമാണു്. ഭാരതം സ്വാതന്ത്ര്യയാ
 വാൻ നേതാക്കളെ വിട്ടു് വ്യക്തിരൂപം നിറഞ്ഞ ഒരു
 നില ഞാൻ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിൽ നേതാക്കന്മാർ കയ
 ക്കേണ്ടാ. പകയും അസൂയയും ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്നെ
 പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. എന്റെ ആശയം അരിലും അടിപ്പേ
 ല്ലിക്കുന്നതായി ഒർവ്വാഖ്യാനവും വേണ്ടാ. ചിന്താശീല
 രായ യുവതിയുമാക്കളുടെ ബലിപീഠത്തിലെ പരിഗണ
 നക്കായി എന്റെ ആശയങ്ങൾ സവിനയം ഞാൻ സമു
 ദ്ധിപ്പിക്കയാണു്. സന്തതകിൽ തദനുസരണം പ്രവർത്ത
 നമാരംഭിക്കണം. അസന്തതകിൽ മറന്നാൽ മതി.

എനിക്ക് നവമായ ഒരു ദൗത്യം ഇന്നത്തെ ലോക
 ത്തിന്നു് നൽകാറുണ്ടു്. ലോകസമാധാനം വളർത്താൻ
 അതെന്തെന്നു് സശ്രദ്ധം ഗ്രഹിച്ചാലും. പാശ്ചാത്യപര
 രസ്യഭർശങ്ങൾ സമ്മേളിച്ചു് ക്രിസ്തുദേവചൈതന്യം

ഭൂമി മുഴുവൻ നിറയണമെങ്കിൽ—ഡോക്ടർ ഓഗോർ അത്ഭിഷേക സമാധാനം ലോകത്തു് വളരണമെങ്കിൽ— സർവ്വരാജ്യസംഘം (League of Nations or United Nations) പാകുന്ന സമാധാനവിത്തുമുള്ളതെങ്ങനെയെങ്കിൽ— ഇഹത്തിൽ നിന്നു യുദ്ധം നിഷ്കാസനം ചെയ്യണമെങ്കിൽ—വൻകരകളിൽ വസിക്കുന്ന മനുഷ്യരെ ഒന്നായി ഒന്നിണക്കേണമെങ്കിൽ — വ്യക്തമായിപ്പറഞ്ഞാൽ— ലോകം ഒരൊറ്റ കടുംബമാക്കിത്തീർപ്പാൻ വിശ്വഭാരതിയിൽ പഠിക്കുന്നതു കൊണ്ടുമാത്രം സാധ്യമെന്നു് എനിക്കില്ല വിശ്വാസം. വിശ്വഭാരതി മരുഭൂമിയിൽ പ്രത്യക്ഷമായ ഒരു നീർച്ചാട്ടമെന്നു് ഞാനും സമ്മതിക്കുമെങ്കിലും, ഓഗോർ തത്ര വിതക്കുന്ന വിത്തുകൾ കിളിത്തുമ്മാണായ അദ്ദേഹം ആശിക്കുന്ന സമാധാനം വളർത്തുമെന്നു ആദർശലോകത്തിൽ നിന്നും ഞെട്ടുറു് നിലം പതിച്ച ഒരു പ്രായോഗിക പിന്തകനായ എനിക്ക് വ്യാമോഹിച്ചുകൂടാ. ഓഗോറിന്റെ ഉദ്ദേശശുദ്ധിയെ മുക്തകണ്ഠം പ്രശംസിക്കുന്ന എനിക്ക്, പ്രവർത്തനമാർഗ്ഗത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും വ്യസനസമേതം വിട്ടു കണ്ഠം പ്രവർത്തിക്കാതിരിപ്പാൻ നിവൃത്തിയുമില്ല. ജീവിതമത്സരത്തിൽ നട്ടു കറങ്ങുന്ന യോദ്ധാക്കളെ തന്റെ ഹൃദയഗീതയാൽ നാലു ഭാഗത്തുനിന്നുമാകു് വിശ്വഭാരതിക്കുള്ളിലവരെ ക്ഷണിച്ചു് വരുത്തി സമാധാനം ലാപക്കൾ അവരുമായി നന്തം ചെയ്യുന്നു. ഓഗോർമാമെന്നെ ഞാനും വണങ്ങുന്നതു് വാസ്തവം. മണിയംകുൻ ഓഗോർ മഹാകവിയുടെ വാത്സല്യശിഷ്യരിൽ പ്രമുഖനാണ്. ഗുരുവിന്നോടു് ഉള്ളിലിത്തുള്ള കേരീക്കു് തെല്ലം ആയാസമില്ലാതെ നൈസർഗ്ഗികമായി അർങ്ങനെ നാൾക്കുനാൾ വളരുന്നുമുണ്ടു്. സങ്കരവിവാഹം നടപ്പിൽ വരു

തി ലോകസമാധാനം സംസിലമാക്കാൻ ലാഭനിതം
 വേല തുടങ്ങി. വിശ്വഭാരതിപ്രസ്ഥാനം മുഖം സമാധാ
 നം പ്രാപ്യമല്ലെന്ന് തോന്നിത്തുടങ്ങിയ അദ്ദേഹം വി
 വാർദ്ധന്യത്തിൽ മനുഷ്യരെ ഇണക്കി ലോകസമാധാ
 നം കൈവരുത്തും, തലച്ചോറുള്ള നാം ലാഭനെ ശ്രവി
 ക്കണം. ചങ്കുള്ള നാം ലാഭനെ സ്നേഹിക്കണം. ബാങ്കു
 ലൂർ നിന്നും മദ്രാസിൽ വന്ന ലാഭൻ വയോളയെ
 കണ്ടുമുട്ടി ഗോശയനായി. ലോകസമാധാനാത്മം പ്പേ
 റെറാ തോമസ് മുർ, ഡാക്ടർ ഓഗോർ, വ്യവ്രാവിൽ
 സൺ ഇവർ നടത്തിയ പരിശ്രമങ്ങളൊന്നും പ്രായോ
 ഗികമല്ലെന്ന് ലാഭനെ ബോദ്ധ്യമായി. അവർ സ്വീക
 റിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ വിഭിന്നങ്ങളെങ്കിലും ലോകസമാധാന
 മാൺ അവരുടെ തേട്ടമെന്നും ലാഭൻ മനസ്സിലാക്കി.
 ഭരണകർത്താക്കൾ ലോകതന്ത്രങ്ങളായ ഇവരുടെ ആദർ
 ശതങ്ങളിൽ നിന്ന് ഭരണം നടത്തിവേണം സമാധാ
 നം പുലർത്താൻ. ബ്രിട്ടീഷ് പ്രധാനമന്ത്രി, മുസ്സോളിനി,
 ജപ്പാൻ ചക്രവർത്തി, അമേരിക്കൻ പ്രസിഡൻറ്, ജർമ്മൻ
 ഭരണനേതാവ് എന്നീ മഹത്ശക്തികൾ മുന്നോട്ടു
 വന്ന് ഓഗോർ പ്രഭൃതികളുടെ ആശയങ്ങളനുസരിച്ചു
 ലോകഭരണം തുടങ്ങുമ്പോൾ വിശ്വസമാധാനം കരഗത
 മാകും. നയപരിപാലനത്തിൽ മുറിന്റെ യൂറോപ്യ,
 ഓഗോറിന്റെ വിശ്വഭാരതി എന്നിവ എത്രത്തോളം
 ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണത്തിൽ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇംഗ്ലി
 ഷുകാരുടെ ഇന്നത്തെ ഇൻഡ്യൻ ഭരണം വെളി
 പ്പെടുത്തണം. പ്രവർത്തനലോകവും വിശ്വഭാരതിയു
 മായുള്ള ആകർഷണം തുലോം ശക്തിമത്താൺ. ഭൂമി
 യും സൂര്യനുമായുള്ള ആകർഷണമാണിവ തമ്മിൽ —

കോടാകോടി മൈലുകൾ ദൂരം—രാത്രിയും പകലുംപോലുള്ള വേഴ്ത്തയംനിവരത്തിൽ !!

ലോകം അതിന്റെ അച്ചുതണ്ടിൽക്കിടന്നു എങ്ങനെയും കറങ്ങട്ടെ — ഇന്നതരത്തിൽ കറങ്ങണമെന്നു അകലെനിന്നു ജ്ഞാനിറങ്ങാ മാഷയിൽ ഉപദേശിക്കുന്നതു മതി. ദൂരെ നിന്നു അടുക്കുപറയാതെ—അടുത്തത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുകാട്ടണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ ലോകചക്രത്തിരിച്ചിൽ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന്നു നമുക്കു കഴിയൂ. സന്മാർഗ്ഗബോധമുള്ള യുവതീയുവാക്കൾ മുന്നിട്ടിറങ്ങി രാജ്യത്തിന്നും രാജാവിന്നും ദൈവത്തിന്നും ശ്രേയസ്കരമാം വണ്ണം പ്രവർത്തിക്കണം.

വയോമുഖ് ലാഭനിലുള്ള പ്രേമം സത്യപരമാണു ശക്തിപരമാണു. ലാഭന വയോമുഖിലുള്ള പ്രേമവും അതുപോലെതന്നെ. ഇവർ തമ്മിലുള്ള അനുരാഗത്തിൽക്കിൽ സമുദായമൊ വ്യക്തിയൊ എടുത്തു ചാടേണ്ടതല്ല. നാട്ടാചാരങ്ങളെ വേട്ടു മുത്തുന്നവകഴിയുന്ന കുടിലഹൃദയങ്ങളെ ചുട്ടു നേരുമാക്കണം. ഹൃദയയോജിപ്പാണു വിവാഹം. ഇക്കാരണത്താലാണു 'marriage of true minds' എന്നു ഷേക്സ്പിയർ ദമ്പത്യനിർവചനം ചെയ്തതു. വിചാരിക്കാത്തമണിക്കൂറിൽ യുവതീയുവാക്കൾ കണ്ടുമുട്ടി പ്രണയബന്ധിതരാകുന്നത് അഭിസംവർദ്ധകമാണു. അനുരാഗനർത്തനത്തിന്നു ബാഹ്യാധംബരം ആവശ്യമാണു. പൂവും വളയും ഞാത്തുമല്ല ബാഹ്യാധംബരമെന്നു ഇവിടെ പറയുന്നതു. നൈസർഗ്ഗികസന്തതമാണു ബാഹ്യാധംബരമെന്നു ഞാൻ ഇവിടെ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടു. സാദാവികമായി വളയുന്ന

വയോളയുടെ സുന്ദര്യം ആരേണോഭവത്താൽ സ്വപ്നം പോലെ മിന്നുന്നില്ലെന്ന് ആരു പറയും? അവളും സ്വപ്നവുമായി ബന്ധമൊന്നുമില്ല. ആരേണം മഞ്ചുന സുന്ദര്യം ദൈവമവരൂക്ഷ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. നീണ്ടാർ നിശ്ശബ്ദമായി ലാഭൻ കാംക്ഷിച്ചിരുന്നതും ഇവളെത്തന്നെ. പരസ്പരം സൗന്ദര്യം നകരുമ്പോൾ Romance പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കും. സാധാരണം കൂനുന്ന പാരിസ് അതിന്റെ മുളക്കിരുവശവുമുള്ള പരിപ്ത ആദ്യകാലത്തെ അതിന്റെ വളർച്ചയ്ക്കു വളമാകുന്നതുപോലെ സൗന്ദര്യം അനുരാഗത്തെ പരിപുഷ്ടമാക്കും. യുവതീ യുവാക്കൾ തമ്മിലുള്ള അനുരാഗം വളരാൻ അംഗലാവണ്യത്തിനുള്ള പ്രാധാന്യം സമ്മതിക്കണം — വളർന്നു വന്ന സ്നേഹച്ചെടി പരിപുഷ്ടിയിൽ പരിപാലിപ്പാനും ആകാരഭംഗി അത്യന്താപേക്ഷിതമല്ലെന്നും, വേണ്ടതും പറഞ്ഞുകൂടാ. പാലിൽ പഞ്ചസാര കലർന്നുള്ള രസം നമുപാലിനുള്ള രസത്തേക്കാൾ രുചിപ്രദമാണല്ലോ? എല്ലാം യുവതീയുവാക്കളും തുല്യയോഗ്യതയുള്ളവരെന്നു ശരിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും എങ്ങനെയോ ഭാര്യ ഭർത്താക്കളായിത്തീർന്ന് ഹൃദയം മുററിയ സ്നേഹത്തിൽ കഴിഞ്ഞു, ഭർത്താവിനു ഭാര്യ മഹാ സുന്ദരിയും ഭാര്യയ്ക്ക് ഭർത്താവു ലോകസാമ്രാട്ടും എന്ന് തോന്നിപ്പോകുന്നതു സാധാരണയാണ്. യുവാക്കൾക്കുള്ള യോഗ്യതകണ്ടുപിടിച്ചു വരുന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പാൻ യുവതികൾക്കുള്ള സാമർത്ഥ്യം പ്രശംസനീയമാണ്. ഒരാണോട്ടു താൽമാത്രം അവരുടെ കണ്ണുകൾ അവർ കാംക്ഷിക്കുന്ന യുവഹൃദയത്തിൽക്കൂടാൻ യഥാർത്ഥചരിത്രം ഗ്രഹിപ്പാൻ അവർ കഴിയും, അതുപോലെതന്നെ താൻ

കാക്കിക്കുന്ന ഒരു യുവതിയുടെയോഗ്യത കണ്ടുപിടിപ്പാ
നുള്ള ത്രാണി ഒരു യുവാവിനോളം മററാക്കുമില്ല. ആ
കയാൽ ഒരു പുരുഷന്റെ സാമത്വം കുറിക്കാൻ ത്രാ
ണി ഒരു സ്ത്രീക്കുണ്ടുള്ളത്. ഒരു പുരുഷനല്ല. അതു
പോലെ ഒരു സ്ത്രീയുടെ സാമത്വം കണ്ടുപിടിക്കുന്നത്
ഒരു പുരുഷനാണ്—സ്ത്രീ അല്ല. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ—
കഴിയുമെങ്കിൽ— അനുരാഗപരമായ ദാവ്യത്വജീവിതം
എല്ലാ സമുദായങ്ങളും വ്യക്തികളും സ്വാഗതപ്പെടുത്തേ
ണ്ടതാണെന്നും, സമുദായികനേതാക്കളും മതാദ്ധ്യക്ഷ
ന്മാരും ഇക്കാര്യത്തിൽ അനുശാസിച്ചു പ്രോത്സാഹിപ്പി
ക്കേണ്ടതാണെന്നും, ഭാരതസ്വാതന്ത്ര്യവും ലോകസമാ
ധാനവും കൈയ് വരുത്താൻ പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ച എ
നിക്ക് ശക്തിയുക്തം ഉണർത്തിപ്പാനുണ്ട്.

അദ്ധ്യായം ൨൩

മക്കോയി

മണിയാകരന്റെ നിഴലെന്നവിധം അദ്ദേഹത്തെ
സ്ഥാനത്തും അസ്ഥാനത്തും പിൻതുടന്ന് അദ്ദേഹ
ത്തിന്റെ അധഃപതനത്തിനുവേണ്ടിമാത്രം മക്കോയി
സഭാ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചി
ന്തകൾക്കുള്ളിൽ കൂടി കണ്ടു, ദർശ്യവ്യാപ്തമെന്നതി
നവൻ മരിക്കുകയും ചെയ്തു. സമുദായമദ്ധ്യത്തിൽ മണിയാകര

നുള്ള സ്ഥാനം അത്യന്തമെന്നു് അറിയുന്ന മക്കോയി
 അന്തരിനം വ്യസനിക്കുന്നുണ്ടു്. അസൂയമാത്രമാണി
 തിന്മ കാരണമെന്നു് ഇതരതെളിവുകളുണ്ടാകുന്നതുവരെ
 നാം വിശ്വസിക്കണം. വിശ്വകാശ ഉദരമൊ ശത്രു
 വില്ലത്തേ മനുഷ്യനൊ ഇഹത്തിലില്ല. ഇണവാന്മാർ
 നിർദ്വണ്ഡമായി പോരാടിവേണം യോഗ്യതനേടാൻ.
 ക്രിസ്തുദേവന്റെ നൈസർഗ്ഗികവെൺമ വെളിപ്പെടു
 ത്താൻ സാന്താനാൽ പ്രേരിതനായി യൂദാസ്സും,നെപ്പോ
 ളിയന്റെ മഹത്വം വിളങ്ങാൻ ബർണ്ണഡോത്തിയും —
 സീസറിനെക്കൊല്ലാൻ കാഷിയസും, മസ്സോളിനിക്കെ
 തിരായി ചെന്നിൻ കൂട്ടാളികളും, ചാച്ചപ്പനെതിരായി
 പോരിയനും വന്നുപിറന്നു് വേലചെയ്തുകിൽ മാത്രമെ
 നരകവും സ്വർഗ്ഗവുമായുള്ള ഇരട്ടശസംഘട്ടവിഷ്വതന
 ങ്ങളിൽ മഹാമാരുടെ മഹദ് തെളിയൂ. ജീവിതമത്സ
 രത്തിൽ അണിനിരന്നിട്ടുള്ള നാം നന്മയും തിന്മയുമായി
 ഇടയേണമുണ്ടു്. ഭയവന്റെ ത്രാണിക്കൊത്ത ശത്രുക്ക
 ളെ ദൈവം നമുക്കു യാത്രയാക്കൂ. അവനവന്റെ കെ
 ത്തപുപോലെ ഭാരോരുത്തരും ജീവിതമല്ലെ പൊരുതേ
 ണ്ടതാണു്. ഇതിൽനിന്നും അകന്നുമാറാൻ ജീവിക്കുന്ന
 വർക്കാക്കും സാധ്യമല്ല. ഇതിൽനിന്നും അനയും കൊള്ള
 കുമായി മത്സരമില്ലെന്നുപറയാൻ ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നുമില്ല.
 കരടോളമുള്ള ബൽജിയം ഗജത്തോളമുള്ള ജമ്മനി
 യെ ചെറുത്തുപോരാടിയതും നാം കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. ചെറു
 ുറപ്പാൽ മക്കോയിയുമായുള്ള സമ്പർക്കത്തിൽ നിന്നും
 മണിമാകരൻ അകന്നുനിന്നു. മണിമാകരൻ അകന്നു
 മാറുന്നോരും മക്കോയി തന്നോടു കൂടുതൽ അടുത്തുവന്നു.
 ശീലകോലാളികളിൽപൊരുത്തമില്ലാത്ത ഇവർതമ്മിൽ
 വേട്ട അസാധ്യമാണു്. ഭരതരത്തിലുള്ള പക്ഷികൾ

മാത്രം ഇണചേർന്നു പറക്കുന്നു. മണിയാകരുത്—യോഗ്യന്മാരുടെ നടുവിൽ തിലകമാണദ്ദേഹം. മക്കോയിയുടെ പാരത്ഥലയും, കാകദൃഷ്ടിയും ആർക്കും വെറുപ്പുതോന്നിക്കും. അസൂയയാൽ കത്തിക്കാളിയ മക്കോയിയുടെ ഏകദയം ദിവസേന ശുഷ്കിച്ചുവന്നു. ലീയർ രാജാവിനെ അലട്ടിയ എഡ്മണ്ട്ഡെ, ഭരതല്ലോയെ കബളിപ്പിച്ച് ഡെസ്ഡിമോണായുടെ കഴുത്തുറുപ്പിച്ച അയാളോയെ ആരാണ് മക്കോയി എന്ന് ആക്കുറിയാം. ലൂസിപ്പേറ്റിന്റെ കേരളാവതാരമെന്നു വരുമൊ. വിശ്വസാഹിത്യത്തിൽ ഇവനെ ജയിക്കത്തക്ക ഒരു കിശുലൻ ഇല്ലെന്ന് ഖണ്ഡിതമായി പറയാം. ഒരുമുണ്ടെങ്കിൽ പൊടിയൻ—അതിവൻറെ പെരുത്ത ശിഷ്യനുമാണ്. സത്യസന്ധൻ മണിയാകരുനോ പരമഭ്രാഹ്മി മക്കോയിയെ ആരു വിജയിക്കുന്നു?

മക്കോയി വേലന്തറ വസ്തുക്കളുടെ ഏക അവകാശിയാണ്—മക്കോയിക്കു വിവാഹം ആലോചന ഒന്നിനു പുറകേ ഒന്നായി മലവെള്ളംപോലെ വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു—അവന്റെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ. സ്ത്രീകളെല്ലാം തന്റെ ഭാഗ്യാപദത്തിനു കാർഷ്ഠിക്കുന്നെന്നാണ് കക്ഷിയുടെ ധാരണ. നോക്കുന്നവർക്കൊക്കെ ഭയം ജനിപ്പിക്കുന്ന ആകൃതിയും, ആരിലും ശത്രുതപം വളർത്തുന്ന പ്രകൃതവും. കുന്നിൽ മുപ്പിലയുടെ മകൾ—സാരാച്ചിയെ ഇവനുമായി ബന്ധിക്കുന്നതിനു തീവ്രയത്നം നടക്കുന്നുണ്ട്. സാരാച്ചി ബി. എ. ആകയാൽ അവളെത്തന്നെ വേളിച്ചെയ്യണം എന്ന് മക്കോയിക്ക് നിർബന്ധമുണ്ട്. ഇവർ തമ്മിലുള്ള വിവാഹം മാതാപിതാക്കൾ ഉറപ്പിച്ചു. മനസ്സു ചോദ്യത്തിന് മക്കോയിയും

സാരാച്ചിയും പള്ളിയിൽവന്നു. സാരാച്ചിയും മക്കോയി
 യുംതമ്മിൽ ആദ്യം കണ്ടുമുട്ടുന്നതിപ്പോഴാണ്. മക്കോ
 യിയെ കണ്ട് സാരാച്ചി ഞെട്ടിവിറച്ചു. ഏങ്ങി ഏങ്ങി
 അവൾ കരയുവാനുമാരംഭിച്ചു— വിദ്യാത്ഥിനികാലത്തു്
 താൻ പ്രദർശിപ്പിച്ച തന്റെ പ്രസംഗചാതുര്യവും
 തോന്നിയാസങ്ങളും എവിടെ എന്നു സാരാച്ചിയോടു്
 അപ്പോൾ അവളെക്കാണുന്ന ആരും ചോദിച്ചുപോകും
 ഇന്ന് അവൾ മക്കോയിയുടെ സമീപം കത്തനാരുടെ
 മുൻപിൽ പള്ളിയിൽ നിൽക്കുന്ന നിലകാണുമ്പോൾ.

തോബിയാസച്ചൻ—സാരാച്ചിയെ ഭാര്യയായി സ്വീകരി
 പ്പാൻ നിനക്കു് മനസ്സുണ്ടോ?

മക്കോയി—എനിക്കു മനസ്സാണ്.

തോബി:—മക്കോയിയെ ഭർത്താവായി സ്വീകരിപ്പാൻ
 നിനക്കു മനസ്സാണോ—സാരാച്ചി പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു.
 കുന്നിൽ മുപ്പിലെ സമ്മതം മുളാൻ മകളെ പ്രേരി
 പ്പിച്ചു. എനിക്കു കല്യാണംവേണ്ടാ—‘ഇയാളെ
 ഭർത്താവായി വരിപ്പാൻ എനിക്കു സമ്മതമില്ല’
 ഞാൻ മഠത്തിൽ പൊയ്ക്കൊള്ളാം—സാരാച്ചിയെ
 സമ്മതിപ്പിച്ചല്ലാതെ വീട്ടിലേക്കില്ലെന്നുള്ള മട്ടിൽ
 മക്കോയി നിന്നു. മനുഷ്യമുഖത്തു് ഞാൻ എക്കനെ
 നോക്കും? എന്നു തന്നത്താൻ അവൻ ഉള്ള
 ചോദിച്ചു. അനുരാഗമാണെങ്കിൽ അതു് ഇരുവ
 ശത്തുനിന്നുംവേണം—വിവാഹവും ഇരുക്രൂർക്കും
 പരിപൂർണ്ണസമ്മതമുണ്ടെങ്കിലെ നടത്താവു. കടംബ
 സമാധാനത്തിനു് അത്യന്താപേക്ഷിതമായ ഒരു
 സംഗതിയാണിതു്. ഇക്കാര്യം മാതാപിതാക്കളും

യുവതീയവാക്കളും നല്ലവണ്ണം ഗ്രഹിച്ചിരിക്കണം. ഒരുത്തി ഒരുത്തനെ വരിക്കണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ അവനതിനു മനസ്സില്ലെങ്കിൽ അപ്പോൾതന്നെ അവനെ അവരും മറന്നുകളയണം. തൽക്കാലം ചില ചായ്വെലുകളുണ്ടാകുമെന്നു ഞാനും സമ്മതിക്കാം. പിൽക്കാലം അതിലിരട്ടി ആനന്ദം തൻമൂലം സംജാതമാകും—ഇതന്നു പെണ്ണുനേട്ടന്നു സ്വഭാവം എന്നിങ്ങു ചിന്തിക്കുക വഹിയാ. പ്രേമണചെലുത്തി, സ്വാധീനം പ്രയോഗിച്ചു, ഇരുന്നപേക്കിച്ചു. അപട്ടിനടുത്തു വിവാഹം നിറുത്തണം. നമ്മുടെ താൽക്കാലിക സുഖമേ നാം നോക്കുന്നുള്ളൂ. നമ്മുടെ ആദ്യന്തമുള്ള സുഖമാണു ദൈവത്തിന്റെ നോട്ടം. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തിരുചിത്തത്തിനു നാം തല കനിയണം. ഈവക യുക്തിവാദങ്ങളൊന്നും മക്കോയിയെ ഇളക്കുന്നില്ല. അവൻ സാരാച്ചിയെത്തന്നെ കെട്ടണമെന്നു തീർച്ചയാക്കി. കുന്നിൽ മുപ്പിലയുടെ ഭീഷണികളിൽ കടുങ്ങി ഒടുവിൽ സാരാച്ചി മക്കോയിയെത്തന്നെ ഭർത്താവായി വരിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു സമ്മതിച്ചു. അവർ തമ്മിൽ വിവാഹം നടന്നു. ഒരു കാലത്തു പരദൂഷണത്തിൽ മാത്രം തടിച്ചുവളർന്നിരുന്ന അവരും ഇന്നിതര നമ്മുഭാഷണം കൊതിച്ചു വേലന്തരത്തെ വേലക്കാരിയായി കഴിയുന്നു.

കുന്നിൽ മുപ്പിലെ:—എന്താമകളെ-നിന്നു സുഖമില്ലെ? സാരാച്ചി:—(ഭീർ ചുമായി നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു) ഹാ! എനിക്ക് സുഖമില്ലെങ്കിൽ മററാക്കു സുഖമുണ്ട്.

ഇന്നീ ഭൂമിയിൽ ? എന്നെ എന്റെ അപ്പച്ചൻ ഒരു വള്ളക്കാരൻ പിടിച്ചെടുത്തപ്പിള്ളിയിൽ കിടന്നിരിക്കുന്നത് എന്ന് പറഞ്ഞാൽ വാവിട്ടു നിലവിളിച്ചു.

ക. മു.—വേലന്തറെ സുഖമില്ലെന്നോ — ഒരു ചെറുകുഞ്ഞനെ ഉള്ളല്ലോ — പത്തു ലക്ഷത്തിന് സ്വത്തും.

സാ.—അത് ചെറുകുഞ്ഞാണല്ലോ എന്നാണ് ? എന്നിങ്ങനെ ചോദിക്കുന്ന ഭർത്താവ് തന്റെ അടുത്തുപരിൽ മുൻപുവന്നാണ്. അപ്പച്ചൻ ഭയപ്പെടുന്നതെന്തെന്ന് എന്ന് വിവരിച്ചു. പലപ്പോഴും ഞാൻ ഞെട്ടാറുണ്ട് — ഈ ബന്ധം ഭാരതമാണ് —

ക. മു.—വള്ളക്കാരനായാൽ പട്ടിണി—

സാ.—അപ്പച്ചൻ മണ്ണു നോക്കിപ്പൊതു കൊടുത്തു. ഇക്കാര്യം ചിന്തിച്ചാൽ കൂടി ഞാൻ ചോദിച്ചു. ദൈവമേ! ഭൂമിയിൽ കിടന്നിരിക്കുന്നവർക്കു കൂടി ഇത്രയും ദുരിതമേതെന്തെന്ന് വായി കൊടുക്കല്ലെ. ഭർത്താവിനെ ഭയപ്പെടുന്നവർ വിട്ടുപോയിട്ടുള്ളവരെ എന്റെ അക്ഷമത നിറക്കുകയും ചെയ്യും. മരണമെന്ന ഉണ്ണുന്ന ചോറ് കണ്ണിയിൽ നനയുന്നതെന്ന എന്റെ ശിരോലിഖിതം എന്ന് തീരും.

ക. മു.—നിന്നിന്നു കരയാതെ — മാത്തുണ്ണിയും മറ്റും ചാകുമ്പോൾ നിന്നു ഉണ്ണുന്ന ചോറിന്റെ എണ്ണം നോക്കുന്നതാണ് ? തവിയും കലവും നിന്നു കഴിയാതെ സ്വാധീനമാകുമല്ലോ.

സാ.—എനിക്ക് കരിയ്ക്ക് അപ്പച്ചൻ തന്ന ഭർത്താവാണ്. എനിക്ക് കൂട്ടിന് ഒരു ശിരോലിഖിതം നാളെയുവരെ

കാണുന്നമില്ല. വല്ല കയത്തിലും പോയി ഞാൻ കടിച്ചു ചാവത്തേതു് അമ്മ തന്ന കൊന്തയുടെ മന്ത്ര ശക്തികൊണ്ടുമാത്രം. ഗദ്ഗദസുപരത്തിൽ വീണ്ടു മവര പഠഞ്ഞു. 'ഞാൻ ഈ പറയുന്ന ഭാഗം അപ്പച്ചൻ ശ്രദ്ധിച്ചുകേൾക്കണം—എന്റെ അപ്പച്ചനോടുള്ള ഈ അഭ്യർത്ഥന പെൺമക്കളുള്ള സകല അപ്പച്ചന്മാരും ശ്രവിക്കേണ്ടതുമാണ്. എന്റെ അപ്പച്ചൻ ഒരുമയോടുകൂടിയ കടംബജീവിതമാണ് ഒരു ചണ്ഡാലക്കുടിലിനെ അരമനയക്കീത്തിക്കുന്നതു്. അരമനവാസം ചണ്ഡാലക്കുടിലിന്നേക്കാൾ നികൃഷ്ടമാക്കുന്നതു് ഒരുമയില്ലാത്ത കടംബജീവിതത്താലാണ്. എന്റെ ഭർത്താക്കാരനായ എനിക്ക് പാഷാണമാണ്. ഉൾക്കുറ്റില്ലാത്ത മക്കോയിയുടെ കൂടെ മനുഷ്യസ്ത്രീകളാൽ ഒരു ദിവസംപോലും കഴിക്കയില്ല—എനിക്കൊവരാൻള്ളതു വന്നു. വിദ്യാർത്ഥിനികാലത്തു് അന്തരകരമായ ഇന്ത്യവതീയവാക്കളുടെ അന്തരാഗതത്തിൽ അനാവശ്യമായി തലയിട്ടു് യോഗ്യരവരെ അഹമ്മതിച്ചുപമാനിച്ചതാവാം ദാവത്യജീവിതത്തിൽ എനിക്കിരിക്കാത്ത തീയ. അവിവാഹിതരായ എന്റെ സോദരികളോടു് എന്റെ ദാവത്യോപദേശം ഇത്രമാത്രം: മക്കോയിയെപ്പോലുള്ള ഒരു ഭൃഷ്ടനെ നിങ്ങൾ ഒരിക്കലും ഭർത്താവായി വരിക്കരുതു്. വിദ്വരിയ മുഖത്തോടും കഴിഞ്ഞ കണ്ണുകളോടും കൂടി തത്ര നിലകൊള്ളുന്ന സംരാച്ചിയെക്കണ്ടാൽ യേശു തോന്നും. സംരാച്ചിയുടെ ഭൃഷ്ടഫലം: മക്കോയിതപം—അഥവാ ഭർത്താപ്പേരാണ്. ഭർത്താ

പോരു നിറുത്താൻ അവർ ഒട്ടും ആളുമല്ല. തന്റെ
 വിന്റെ ഹൃദയം എത്ര ഭാര്യ തടുക്കും? മക്കളായിട്ടെ
 പിടിച്ചുതെത്താൻ സാധിച്ചിട്ടു കൂടെകൂടി പഠിച്ചുവെ
 ല്ലല്ലോ. ആദ്യം മനസ്സിലാക്കു പറഞ്ഞു പെണ്ണി
 നെത്തന്നെ കെട്ടിമണ്ണായി അവളെ അവൻ ചവുട്ട
 ന്നതു നോക്കണം. കുടുംബജീവിതത്തിൽ നകി
 ക്കുന്ന സാധിച്ചിട്ടു കണ്ടത് എല്ലാം തൊലിയുമായി,
 സ്വപിതാവിനോടു പറിച്ചുപറ്റുന്ന നിൽക്കുന്ന
 തക്കംനോക്കി സ്വത്തു കണ്ടു പെണ്ണുവിൽക്കുന്ന
 കുന്നിൽ കയ്യിൽ മുതലായ മുതൽ മുതലുള്ളിമാരോ
 ട് എനിക്കു പഠിപ്പിക്കണം. സാധിച്ചിട്ടു കണ്ട
 ഭാര്യഗൃഹവാസം എന്നും ആദ്യമായി നിങ്ങളുടെ
 ചങ്കിൽ തറക്കണം. കണ്ണുതുറന്നു നിങ്ങളുവെ
 നോക്കുവിൻ. കണ്ണിരോടുകൂടി നിങ്ങളും അവളു
 ടെ അലച്ചിലിൽ ഭാഗഭാക്കുകണം. പണക്കൊഴു
 പ്പനോക്കിമാത്രം വിവാഹം നടത്തിയാൽ വന്നുകൂട
 ന്ന നിത്യനരകം നിങ്ങളെത്തുകൊണ്ട് വീക്ഷിക്ക
 ന്നില്ല? ഒരു സ്ത്രീക്ക് പരിപാവനസ്വത്ത് അവ
 ളുടെ ഭർത്താവാണ് എന്നു നിങ്ങൾ മനസ്സിലാ
 ക്കും? ധനംമാത്രം നോക്കി പിഞ്ചുപെണ്ണുക്കളെ
 വില്ക്കുന്ന പതിവു നിറുത്തണമെന്ന് ഭാഗ്യം സമുദാ
 യത്തിലുമുൾപ്പെട്ട മുതലുള്ളിമാരോട് ശക്തിയുക്തം
 അഭ്യർത്ഥിക്കണം. അവർ അവളുടെ ദൈവത്തോടു
 കൂടി അത്മന താൻ രേഖപ്പെടുത്താം. 'ശ്രീയേശു
 ദേവാ എന്റെ പ്രാണൻ പണത്തിനപ്പൻ വിറ്ററി
 മിക്കയാണു്. അങ്ങ് ഗർഭസന്മേനിൽ എന്നവണ്ണം
 ഞാൻ ഇതാ വേലത്തു കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നു. സന്തോഷം

എനിക്കു ഭർത്താവായിത്തന്നിട്ടുണ്ട്. ഒരിക്കൽ കൂടി കൈയ്പ നിറഞ്ഞ ഈ കാസാപാനം ചെയ്വാൻ ഞാൻ ആളുതന്നെ, ദൈവതിരുച്ചിത്തം നിറവേറട്ടെ. എന്റെ ജീവിതം ഇങ്ങനെ പാഴായെങ്കിലും എന്നെപ്പോലെ മറെറാരത്തിക്കും ഇതു പോലൊരു ഭർത്താവിനെ കിട്ടാൻ നീ ഇടയാക്കാതിരിക്കണം. സാരച്ചിയോടും അവളെപ്പോലെ കരഞ്ഞു കഴിയുന്ന മറു സ്ത്രീകളോടും ഒരു വാക്കും എനിക്കു പറയാൻണ്ട്. സ്ത്രീ നീ സഹനമാണ്. ദൈവത്തിൽ ആശ്രയിച്ച് അടിയറച്ച ഭക്തിയോടു കൂടി—ഭർത്താവ് എത്ര ദുഷ്ടനായാലും അവനെ സ്നേഹിച്ച് സേവിക്കണം. അവന്റെ മനസ്സ് തിരിവിനായി പരമകരുണികനായ ദൈവത്തെ നീ പ്രാർത്ഥിക്കണം. അങ്ങനെ എങ്കിൽ ഏതു ദുഷ്ടനും ശിഷ്ടനായിത്തീരും. തിക്ഷം-ദൈവശക്തിയാൽ-മാത്രമല്ല തേൻ കുടിക്കണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്നവർ തേനിച്ചയുടെ കയ്യാകൊള്ളുന്നതിനും തയ്യാറായിരിക്കണം.

കല്ലരുടെ സോദരിയാണ് കളിന്ദിനി. അവളുടെ ചരിത്രം നാം അറിഞ്ഞിരിക്കണം. കളിന്ദിനിക്ക് മുപ്പതു വയസ്സ് പ്രായമുണ്ട്. മലങ്കര മുഴുവൻ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു കലയായി മുണ്ടി. ഏതു പുരുഷനേയും പാട്ടിലാക്കാനുള്ള പാടവമവൾക്കുണ്ട്. തങ്ങളുടെ ഭർത്താക്കൾ അതും ഇവളുമായി കണ്ടുമുട്ടാതിരിപ്പാൻ ഗുണവതികളായ കുടുംബിനികൾ സദാ പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്നു. വലുതായാണ് കളിന്ദിനിയുടെ വലത്തുകൈ. മണിയറക്കന്റെ പ്രസംഗം കേട്ട് മതാമരുന്ന കളിന്ദിനിക്ക് അദ്ദേഹത്തിൽ ജനിച്ച ആകാക്ഷ കളിന്ദിനി വലവം

യിൽ നിന്നും മറച്ചിരുന്നു. പ്രസംഗാനന്തരം മണിയാകരനെ നേരിട്ട കണ്ടു പ്രശംസിച്ചു പരിഞ്ഞവരിൽ ഒരാൾ കളിദാസിനിയാണ്. ആകാശഭംഗിയെപ്പറ്റിയാണ് അവൾ കൂടുതൽ സ്തുതിച്ചു പറഞ്ഞത്. തന്റെ അംഗലാവസ്ഥയെ സൂചിപ്പിച്ചു പറഞ്ഞ കളിദാസിനി വചനങ്ങൾ സൂചിമുനപോലെ തന്നിൽ തട്ടിത്തന്നെ വേദനിപ്പിച്ച വാസ്തവം അദ്ദേഹം അവളെ അറിയിച്ചില്ല. കളിദാസിനിയുടെ സ്നേഹസംസാരങ്ങളിൽ തെല്ലും അഭിനിവേശമില്ലാതെ മണിയാകരനവളെ പറഞ്ഞു യഥാ. മണിയാകരൻ, തന്റെ മിരട്ടുവിദ്യകളിൽ കുടുങ്ങായ്ക്കാൽ വൈരാഗ്യത്തോടുകൂടി കളിദാസിനി സ്ഥലം വിടുന്നു. കല്പരെ കണ്ടു മണിയാകരനെപ്പറ്റി ആ കള്ള ശുപ്തബല പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ച കള്ളക്കഥകൾ എത്ര സേനിയം—ജീവിതം ഏകാന്തതയിൽ കഴിക്കുന്നത് എന്നല്ലെന്ന് അവൾ തീർച്ചയാക്കി, വലവായെ മുറുകെ പിടിച്ചു. നാം ആശിക്കുന്ന ഇളയ കിട്ടാത്തപക്ഷം ജീവിതം മുഴുവൻ ഏകാന്തതയിൽ കഴിക്കുന്നത് മൗഢ്യമാണെന്നാണ് അവളുടെ മതം.

‘ആകാശമാർഗ്ഗവിലസുന്ന ചന്ദ്രൻ
മനോരഥത്താൽ വരുമോ കരത്തിൽ’
അസാധ്യമായുള്ള തിനാശവച്ചാൽ
ഭുവിക്കയെന്നേ ഫലമൊള്ളു ഭോഷാ !’

ആശിക്കുന്നവരെ കിട്ടാതെ നിരാശയിൽ കഴിയുന്നവർ ഇക്കാലങ്ങളിൽ മുരടിക്കും. വിധിച്ചതേ ലഭിക്കൂ. നിരാശകൊണ്ട് എന്തു ഫലം.

താമസംവിനാ കളിഭിനി നീണ്ടൂർ (ഏറ്റുമാനൂർ
 റിസർവ്വേഷൻ) വാസമായി. മക്കോയിയെ കണ്ട ഉടനെ
 അവന്റെ ഭർത്താക്കൾ ഗ്രഹിച്ചതിനാലാണ് സാരാച്ചി
 ക്ക് അവനെ തേർത്തായി വേണ്ടെന്നു പറഞ്ഞത്. സാ
 രാച്ചി ഇണവതിയാണെന്ന് അവളെ കണ്ടുകണ്ടും
 മക്കോയി ഗ്രഹിക്കയാലാണ് അവളെത്തന്നെ വേർക്കു
 ന്നതിന് അവൻ ശ്രമങ്ങൾ തുടർന്നത്. ഭർത്താൻ
 തേർത്താവിന് ചതിയുതായ്. ഭർത്താൻ മക്കോയിക്കു സാധു
 സാരാച്ചി. ജോൺ കാൽവിനോടൊപ്പം സാരാച്ചി വി
 ധിയെ പഴിച്ച കഴിയുവാൻ കാരണം ഇതാണെന്നും.
 നീണ്ടൂർ പാലത്തുനിന്നു വിലക്കുവാങ്ങി വേലത്താ
 വക ഒരു കെട്ടിടമെവിടെ തീർത്ത് അതിൽ കളിഭിനി
 വാസമാക്കി. ഇവിടെ ഒരു യേക്കർ തുറന്നുവെച്ചു.

അദ്ധ്യായം ൨൪

മാത്തുണ്ണി

മോഹാലസ്യപ്പെട്ട മാത്തുണ്ണിയെ നമുക്കും സന്ദർ
 ശിക്കാം. അയാളുടെ ആലസ്യമറിഞ്ഞു ആളുകൾ ഓടി
 കൂടി. മാത്തുണ്ണിയുടെ ഭിന്ന കരളാകമാനം ഭിന്നമായെ
 ന്നപോലെതോന്നി. ഇന്നത്തെ കടമാളർ—മാത്തുണ്ണിയാ
 ണ്തു. പത്തുലക്ഷത്തിനു സ്വത്തുള്ള ഇയാളെ ചത്തു
 ന്നുരാളുകൾ പരിചരിക്കണം. യജമാനനോടുള്ള പ്രീതി

മുഖമല്ല ഭൂതൃന്മാർ മാറി മാറി മാത്തുണ്ണിയെ പരിചരിക്കുന്നത്. അയാൾ ഭക്ഷണമെന്നു എല്ലാവർക്കുമറിയാം. അല്ലാതെ വയറു കഴിയണമെന്നു വേലക്കാർക്കു് മോഹമുള്ളു. ഭൂതൃജോലി അപമാനകരമല്ല. എന്നാൽ വേലന്മാരെ വേലക്കാരിൽ പൊന്തിനിന്ന ഭാഗ്യമനുഭവിതി വഞ്ചനയുമാണു്. ആത്മാഭിമാനം മുതലാളിക്കെന്നപോലെ തൊഴിലാളിക്കും അത്യാവശ്യമാണു്. മനുഷ്യരെ മിക്കവാറും പരിതസ്ഥിതികൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതായി കാണാം. നാട്ടിൻ പുറങ്ങളിലുള്ള ജനികൾ മിക്കവരും ഉമ്മനെപ്പോലുള്ള പരിചാരകരുടെ തണലിൽ ധനികരവർ വാഴുകുന്നുണ്ടു്. മാത്തുണ്ണിയെ കണ്ടാലുടൻ ഉമ്മൻ രണ്ടാംമുണ്ടു് മടക്കി കക്ഷത്തിൽ വെച്ചു് വായ്പൊത്തി പതുക്കിനിന്നു് കായ്ക്കുവാൻ പറയും. എന്തിനു് ചുരുക്കത്തിൽ ഉമ്മൻ വേലന്മാരെ ജോലിത്തലവനായിത്തീർന്നു. കുടിയടിച്ചുള്ള മിക്ക ജനങ്ങളും ഹൈഡ് പാർക്കിനു് (Hyde Park) അപ്പുറം—കൂട്ടിത്തവളിച്ചാൽ ലോകമില്ലെന്നു പുലമ്പുന്ന കരുവികളാണു്.

തന്നത്താൻ അറിയുക അത്ര എളുപ്പമല്ലതു്. സ്വയം അഭിമാനിക്കുന്നതിൽ നിന്നും നിർവൃതി നേടുവാൻ മഹാത്മാക്കു് പോലും സാധ്യമാവാത്തതിന്നു കാരണമിതാണു്. ഇതു കേവലം മനുഷ്യചാപല്യമെന്നേകരുതേണ്ട. ആത്മപ്രശംസ ചെയ്യാത്തവർ ചുരുക്കം. ബുദ്ധിമന്മാർ ഇതമതിയെന്നു വരാം. സംപൂർണ്ണമായി ഇതിൽനിന്നും അകന്നു നിൽക്കുന്ന ആരേയും ഞാൻ ഒട്ടു കാണുന്നമില്ല. തികഞ്ഞ മനസംസ്കാരമുള്ളവർപോലും ആത്മ

പ്രശംസയിൽ തല്പരനെന്നു കാണാം. നമ്മിലുള്ള തുണ
ങ്ങൾ മതിക്കേണ്ടതു് അന്യരാണ്. നാമല്ല. എന്നിരി
ക്കിലും തന്നിൽ തന്നെ ഒരു വിശ്വാസം, മതിപ്പു്
ഏവർക്കും അത്യന്താപേക്ഷിതമാണുതാനും.

ധനവാന്റെ വായുക്കൽ ഭാസൻ ദീർഘനിദ്ര ചെ
യുന്നു. എങ്കിലേ അവൻ അവന്റെ വയറുപോററാൻ
മാർഗ്ഗമുള്ളു. സ്വാധീനശക്തികളെ കൊന്നുവേണം യജ
മാനപ്രീതി സമ്പാദിച്ചാൻ. സ്വതന്ത്രനായിപ്പിറക്കുന്ന
മനുഷ്യൻ ഇങ്ങനെ അടിമയാകുന്നു. ഈ ദ്രുതവേലകളെ
അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതിനു് കൂലിക്കാരുടെ ഇടയിൽ
നിർബന്ധിതവിദ്യാഭ്യാസം പ്രചരിപ്പിക്കണം. വാദ്യയും
ഉപജീവനമാർഗ്ഗങ്ങളുമില്ലാതെ വലയുന്ന കൂലിക്കാരിൽ
നാം അനുകമ്പ കാട്ടണം. വേലന്തറത്തെ ജോലിക്കാ
രിൽനിന്നും വിഭിന്നമല്ല ഇൻഡ്യയിൽ എവിടേയുമുള്ള
ജോലിക്കാരെല്ലാം. ഭാസ്യമനസ്ഥിതി ഇൻഡ്യൻകൂലിയ
ുടെ പൊതുസ്വത്താകയാൽ, സാധുജനപരിപാലനസം
ഘമോ, കൂലിവേലസംഘമോ, രൂപീകരിച്ച തൊഴിലാ
ളികളുടെ ഇടയിൽ യോജിപ്പും ഐക്യവും വളർത്തേ
ണ്ട കാലമാണിപ്പോൾ. കൂലികൾ നിങ്ങൾ സംഘടിക്ക
ണം. സാധുക്കൾ നിങ്ങൾ പ്രയത്നിക്കണം. കൃഷിക്കാർ
നിങ്ങൾ ശാസ്ത്രരീതിയാ കൃഷി നടത്തണം. കച്ചവടക്കാർ
നിങ്ങൾ അമിതലാഭം ഇരമാിച്ചുകൂടാ. മുതലാളി മാത്തു
ണ്ണികേൾക്കണം, മനുഷ്യൻ സ്വതന്ത്രനായി പിറന്നവ
നെന്നു. നാം കാണുന്നു മനുഷ്യരെ അടിമകളായി ഇന്നും.
മറക്കണം മനുഷ്യർ തങ്ങളുടെ മന്ദിച്ച ജീവിതം—ഏ
വം തുറക്കട്ടെ തൊണ്ട അലറിക്കരവാൻ—വാറക്കട്ടെ
ലോകം ഭാസ ആർപ്പുകൾ കേട്ടു് — ധന്യർ ധരിക്കട്ടെ

വേലകളുടെ ആവലാധികളെല്ലാം കാക്കട്ടെ. ശ്രീദേവി മനുഷ്യരായി നിങ്ങളെ—വളർത്തട്ടെ ലോകം നിങ്ങളെ മക്കളെന്നോണം—ഉണരട്ടെ ഉണരട്ടെ കൂലിക്കാരെല്ലാം. തകരട്ടെ തകരട്ടെ ധനവാന്റെ മൃഗത്വം—കാണട്ടെ കാണട്ടെ ഭീനദയാലുത്വം—ഏവം താഴട്ടെ താഴട്ടെ മാത്തുണ്ണിരാദികൾ ! മോഘാലസ്യത്തിൽനിന്നും ഉണർ മാത്തുണ്ണി, വീരവാദൻ ആളയച്ചുവരുത്തി. ജനാർദ്ദനൻ പിള്ള എന്നാണ് അവന്റെ പേരെങ്കിലും വീരവാദൻ എന്നു പറഞ്ഞെങ്കിലെ ലോകരീയു. വട്ടിയ പ്രാതി നിധ്യം പരമസമത്വം മുതലായ വിവാദവിഷയങ്ങളിൽ വീരവാദൻ മനഃപൂർവ്വം മരണമാലരിക്കുന്നതു മാത്തുണ്ണിയുടെ കണ്ണിൽ മണ്ണിടാനാണു്.

മാത്തു:—എനിക്കപ്പം ആശ്വാസം തോന്നുന്നു—വ്യസന വേളയിൽ ഇഷ്ടജനസഹവാസം ആവശ്യമാണു്. താൻ എന്തു പറയുന്നു ? ആ സാധു കേവലം ഒരു സാധുവോ ?

വീര:—ഇന്നത്തെ പത്രം കണ്ടില്ലേ ? വട്ടിയ വൈരം നാട്ടിൽ വളർത്തുന്നതു്—തൊഴിൽ ശൂന്യമായ ചില ക്രിസ്ത്യൻ യുവാക്കന്മാരാണെന്നു്.

മാത്തു:—കടുംബവസ്തു വിറ്റു പഠിച്ചു വന്നാൽ നാട്ടിനു് ഗുണമെന്താണു് ? ജാതി മത മയ്യാദകളൊന്നും നോക്കേണ്ടതല്ലെന്നും പെണ്ണിനും ചെറുക്കനും ഇഷ്ടംപോലെ വിവാഹം നടത്താമെന്നും.

വീര:—വട്ടിയവൈരം നശിപ്പിച്ചാൻ വിജാതീയ വിവാഹം അനുകരണീയമാണു്. അതു കൊണ്ടാണു് ഒരു കൊക്കിണി സ്ത്രീയെ ഞാൻ വേളികഴിച്ചതു് എന്റെ സ്ത്രീ ശ്രീയുള്ളവളാണു്. എല്ലാ കൊക്കി

ണിച്ചിട്ടുള്ള അമ്പളപ്പോല അതിരിക്കാമെന്നു
ശരിച്ചുകൂടാ.

പരമസമതപം കൊടുവിരിക്കെള്ളുന്ന നാളകളാണിന്ന്. നാം ഒരു സമുദായത്തിന്റെ പുഷ്ടിക്കുവേണ്ടി മാത്രം ത്യാഗം സഹിച്ചാൽ പോരാ. ഇന്നത്തെ ഇൻഡ്യയിൽ അതിനു വിലയുമില്ല. എല്ലാ സമുദായങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും ത്യാഗം നാം സഹിക്കണം. ഇൻഡ്യയുടെ ഐക്യമായിരിക്കണം നമ്മുടെ നേതാക്കന്മാരുടെ നോട്ടം. സ്വസ്ഥസമുദായത്തിന്റെ ഉയർച്ച താഴ്ചകളായിരിക്കരുത്. ഇതാണ് യഥാർത്ഥ രാജ്യസേവനം. രാജ്യഭരണ വിതരണം മി. ജിന്നയും ഗാന്ധിജിയുമായി നടക്കുന്ന ഇന്നത്തെ വിലപേശലിൽ-മി. ഗാന്ധിയെ ഹിന്ദുനേതാവും മി. ജിന്നയെ മുസ്ലീം നേതാവും ആയും മാത്രം കാണുന്നതിനെ പ്രയോഗികവിന്തകന്മാർക്ക് സാധ്യമാവൂ. രണ്ടു വൻസമുദായ നേതാക്കന്മാരായി ലോകമെങ്ങും സ്വീകരിക്കുന്നതു വാസ്തവം. ഐക്യഭാരതത്തിനാവശ്യമുള്ള രണ്ടു ഇൻഡ്യൻനേതാക്കളായി അവരെ സ്വാഗതം ചെയ്യാൻ നമ്മളെല്ലാവരും ഇൻഡ്യാതയാദികൾക്ക് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. ഇൻഡ്യയുടെ ഐക്യത്തിന് ഗാന്ധിജിമാത്രം ത്യാഗം സഹിച്ചുകൊണ്ടായില്ല. ഗാന്ധിസമുദായം മുഴുവൻ മുന്നോട്ടുവന്ന് ത്യാഗങ്ങൾ തുടങ്ങണം. ഭൂരിപക്ഷസുഖമാണ് സുഖം. ന്യൂനപക്ഷം ന്യൂനപക്ഷമാകയാൽ മിണ്ടിക്കൂടെന്നുള്ള ഇന്നത്തെ കോൺഗ്രസ്സ് നയം ഇൻഡ്യൻ നയമായി വ്യാഖ്യാനിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുകാട്ടി, മുസ്ലീം മുതലായ ഇതര സമുദായങ്ങളെ വിരട്ടി ഭരിക്കുന്നത് ഇതിനെതിരെയും

എന്റെ ഹിന്ദുസോദരങ്ങൾ കരുതാതിരിക്കണം. സ്വയം ഭരണമുള്ള ഭൂരിപക്ഷസമുദായങ്ങൾക്കു മാത്രമുള്ളതു്. എല്ലാ വിഭാഗങ്ങൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും വായുവയറുമുണ്ടെന്നും വിശപ്പും ഭാഹവു ഉറങ്ങും ഉറക്കവും ഭാരോ മനുഷ്യരിലും നാം കണ്ടുവരുന്നതാകയാൽ അതിനുള്ള സൗകര്യം ഓരോരുത്തർക്കും അനുവദിക്കുന്ന ഒരു ഭരണരീതി കൈക്കൊള്ളണം. അതല്ലാതെ കേവലം ഭൂരിപക്ഷത്തണലിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് സ്വാതന്ത്ര്യം നേടി സ്തുനപക്ഷങ്ങളെ കീഴിടുകയാൽ—അടിമകളാക്കുന്നതു് ഇന്നത്തെ നേതൃത്വം, ചിന്താശീലരും പ്രവർത്തിതലമായ എണ്ണപ്പോലുള്ള യുവത്വം സ്വീകരിക്കുന്നതല്ല. സ്വീകാർവ്യമല്ല. ആത്മാഭിമാനം നേതാക്കന്മാർക്കു പാടുള്ളു—ഭൂരിപക്ഷത്തിന്നേ അവകാശപ്പെടാവൂ എന്നു പ്രചരണം ചെയ്തി അവലോചിതർ നാം എന്തിനായി തീരണം. ഇതല്ല നിഷ്പക്ഷ രാഷ്ട്രീയനേതൃത്വം. ഇക്കാരണത്താൽ മി. ജിന്നാ യെ അകാരണമായി പഴിക്കുന്നതിനോ, മി. ഗാന്ധിയെ അനാവശ്യമായി സ്തുതിക്കുന്നതിനോ കാരണം ഞാൻ കാണുന്നില്ല. വ്യക്തിപരമായ ബഹുമാനം ഇവരോടു് എന്നിക്കില്ലെന്ന് ഇതിൽനിന്നും വായനക്കാരെനെ തെറ്റിദ്ധരിക്കയുംവേണ്ട. എന്റെ നോട്ടം ഗാന്ധിജിയുടെ നേതൃത്വത്തിൻ കീഴിൽ ഇൻഡ്യാ ഹിന്ദുക്കളാൽ ഭരിക്കപ്പെടണമെന്നല്ല. എന്റെ ഇഷ്ടം, മസ്ലീം ഇൻഡ്യായെ മി. ജിന്നാ ഭരിക്കണമെന്നല്ല. ഒരുമനിറഞ്ഞ ഭാരതം ഒരുഭാരതീയനാൽമാത്രം ഭരിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ ഉന്നം. അകത്തും പുറത്തും സമാധാനം വളർത്തി ലോകസമാധാനം പുലർത്താൻമാത്രം—കുരിശിലെ ദൗത്യം നഭേതാൻ

മാത്രം—സീസർ, ഭരണം പഠിപ്പാൻ മാത്രം—ക്രൈസ്റ്റ്
 റിൻറ ഭരണം തുടങ്ങാൻ മാത്രം—മന്നാ ഭൂമിയിൽ
 വിതരൻ മാത്രം—ഭിന്നിപ്പൊക്കത്തകക്കാൻ മാത്രം—
 ഭിന്നിപ്പിക്കുന്ന വരുത്താൻ മാത്രം—സ്നേഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നെ
 കഴിവാൻ മാത്രം—മേളിച്ചാരു വസിപ്പാൻ മാത്രം—
 മന്ത്രംനമ്മെ ഉടയ്ക്കാതിരിപ്പാൻ—തന്ത്രം നമ്മെ മയ
 കാതിരിപ്പാൻ—ശത്രു നമ്മെ തുരത്താതിരിപ്പാൻ—
 ബാലൻ കെൽപുകളിങ്ങനെ ഒരുക്കുകമാത്രം,

മാത്തു—;ചെല്ലുമയം ലോനപ്പനുമായുള്ള കല്യാണം
 സ്വപ്നേപി ഞാൻ കരുതിയിരുന്നതല്ല. മണിയാ
 കരണം നമുക്കെതിരായി മുന്നിട്ടിറങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

വിര:—എല്ലാം നശിച്ചാലും ഒരു കാശിനു മുതലു കൊടു
 കരുതു്. മരക്കായി തിന്റെ വീടേത്തി ഇരു
 ടറക്കുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു പരിശോധിച്ചതിൽ
 ദാസമെത്തയേയോ നാരായണിയേയോ കണ്ടില്ല.
 മാത്രമല്ല—കാവൽക്കാരൻ ഷായിക്കുറ്റുണ്ടി കണക്കെ
 ചത്തു മലന്തകടക്കുന്നതായും കണ്ടു. മുതശരീരം
 ചാക്കാശ്ശേരി ആർറിട്ടിമിൽ എറങ്ങു. ഷായിക്കി
 നെക്കൊന്ന് നാരായണിയെ രക്ഷിച്ചു ദാസ്മത്തെ
 മരക്കായിയെ അത്യധികം അതൃപ്തപ്പെടുത്തി. ആ
 യുവാവനോടുള്ള അവന്റെ കോപം വലിച്ചു.

ഒരു സന്ദർശനം

ഉറക്കമുണർന്ന് പുറത്തേക്കു വന്ന വീരവാദന്റെ കൈയിൽ ചാത്തു കത്തു കൊടുത്തു. കത്തിലെ താല്പര്യ പ്രകാരം ഉടൻ പുറപ്പെട്ടു. കരിപ്പുത്തട്ടുവഴി നീണ്ടു കയറി വള്ളക്കുടവിലെത്തി ഒരു കൊച്ചുവള്ളത്തിൽ കയറി നീണ്ടു പാലത്തുരുത്തിൽ വന്നിറങ്ങി. വീരവാദൻ ആദ്യമാണ് പാലത്തുരുത്ത് മാളിക കണ്ടത്. മുകളിൽ ഒരു ചാവടിയുണ്ട്. ഭൂമിക്കടിയിലുള്ള മുറികളിലേക്കുള്ള ഒരു പുതുവമാണത്. അവിടെ കണ്ട ഭയങ്കരമനുഷ്യനെ കണ്ടു വിറച്ചു വീരവാദൻ, ചാത്തു തന്നെ ചതിച്ചതോ എന്നു സംശയിച്ചു. വീരവാദനെ നോക്കി വലവാ പറഞ്ഞു. 'ഞാൻ ചാത്തുവനെ മേക്കായിൽനിന്നും രക്ഷിച്ചെടുത്തു. വലവായുടെ മുറുപ്പിലാണ് താൻ നില്ക്കുന്നതെന്നറിഞ്ഞ വീരവാദൻ തുള്ളപ്പനിക്കാരെപ്പോലെ വിറച്ചു. 'ഉള്ളറയിലേക്കു പോകാം,' എന്ന് പറഞ്ഞ് വലവായും കൂട്ടരും അപ്രത്യക്ഷരായി. ഭയാനകങ്ങളും വിസ്മനീയങ്ങളുമായ മാറ്റങ്ങളിലൂടെ വീരവാദൻ വലവായെ അനുഗമിച്ചു. തന്നെ വലവാ കൊല്ലുമോ എന്നോത്ത് നായർ മെഴ് മെഴ് വിയർത്തു. ചാത്തുവിനെ ഒഴുകനും കണ്ടതുകൊണ്ടോ ആചാരമയ്യോടെല്ലാം വെടിഞ്ഞു കൊങ്ങിണിയിലെ വേരുകയലൊ എന്തുകൊണ്ടാണ് തനിക്ക് ആപത്തെന്നോത്ത് വീരവാദൻ വട്ടം കുറങ്ങി. ഭൂമിക്കടിയിലുള്ള ഒരു

വിലാസമുറിയിലവർ വന്നുവേണം. അവിടെക്കണ്ട മനുഷ്യൻ കല്യാണം. വലവാ ആരെന്ന് നായർ ഇനിയും ശ്രദ്ധിക്കാത്തതോത്തു് ആ ഭൂമി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. താൻ കള്ളനും മററുമല്ലെന്നും വേലക്കാര മക്കോയിയാണെന്നും പറഞ്ഞു് വലവാ വേഷം മാറിയപ്പോഴാണ് വീരവാദൻ ആളറിഞ്ഞതു്. അവർ തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണം ശ്രദ്ധിക്കാം.

മക്കോയി—നാം രഹസ്യമായി ഇന്ന് ഇവിടെ കൂടാൻ കാരണം പറയാം. നമുക്ക് മണിയാകരനെ എങ്ങിനെ എങ്കിലും ബ്രിട്ടീഷ് ഗവണ്മെന്റുമായി തെറ്റിച്ച് ജയിലിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കണം. നിസ്സഹകരണ യോഗത്തിലെ അയയ്ക്കപ്പെട്ട അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗം തന്നെ നമുക്കതിനു വേണ്ടുവോളം മതി. ആ പ്രസംഗത്തിൽ സോവിയറ്റ് ആളർഗങ്ങളുണ്ടെന്നും ജനങ്ങളെ ഇളക്കി ബോർഷെവിസം ഇൻഡ്യയിൽ നടത്താതിപ്പാൻ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവണ്മെന്റ് സ്വതന്ത്ര നടപടികൾ നടത്തണമെന്നും ഇതായുള്ള ജയിലിലാക്കണമെന്നും കാണിച്ചു് അധികാരികൾക്കു കമ്പികളയയ്ക്കണം. എങ്കിൽമാത്രമേ സേലമ്മയിൽനിന്നും മണിയാകരനെ അകറ്റി നിർത്താൻ സാദ്ധ്യം ഞാൻ കാണുന്നുള്ളൂ.

വീര:—ഇല്ലേഹത്തെ മുളയിൽത്തന്നെ അടിച്ചമർത്തിയില്ലെങ്കിൽ നാം മാത്രമല്ല ഇൻഡ്യയിൽ നമ്മെപ്പോലുള്ളവരെക്കെ കട്ടുണ്ടും.

കുളി.—മണിയാകരനെ സേലമ്മയിൽനിന്നും തെന്നി മാറുന്നതിനു ഞാൻ ഒരു മാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതനുസരിച്ചു ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കാം—

ഇവിടെ ഒരു സംഗതി വിരമമാകാം. കളിയിനി
 ഒരു കലയാണെന്നകാൽ സേലമ്മ ഗ്രഹിച്ചിട്ടി
 ല്ല. മണിയാകരനെ ടൂഷിച്ച് സേലമ്മയോടു പറ
 വാൻ കളിയിനിയെ മക്കോയി നിയോഗിച്ചിരുന്നു.
 വൈസ്രോയിക്കും മറ്റും കമ്പി അടിപ്പാൻ ചാത്തു
 കമ്പി ആഫീസിലേക്കു പാഞ്ഞു. ചാത്തു
 രോടുന്നതുകണ്ട്, 'വണ്ണൻവാഴ കണക്കെ തടിച്ചൊ
 രു പൊണ്ണൻ നായ്' അലറി കരയു തുടങ്ങി. ഭൂതാ
 വേശനായ പട്ടിയുടെ കരയെ തുടൻ മക്കോയിയും
 മറുമിരുന്നു രഹസ്യംലോചന നടത്തുന്ന മുറി
 യിൽ പെട്ടെന്ന് നമ്മുടെ ഭൂതം ചാടിക്കയറി. രാ
 ത്രിസമയം താൻ സഞ്ചരിക്കുന്നിടത്തെല്ലാം ഭൂതം
 തന്റെ നടുവിലെന്നവിധം തന്നെ പിൻതുടരുകയാ
 ലാണ് പകൽ സമയത്തിപ്പോൾ മക്കോയി ഈ
 യോഗം വിളിച്ചുകൂട്ടിയിട്ടുള്ളത്. പാലത്തുരുത്ത്
 ഭൂതപ്പിശാചുക്കളുടെ പാൻഡിമോണിയം (Pande
 monism) കേന്ദ്രമാണെന്ന വാസ്തവം—സേലമ്മ
 യിൽ മനോഹരിതനായ മക്കോയി മറന്നുപോയി.
 ഭൂതം ഗൃഹയുദ്ധത്തിൽ കടന്ന് ആരെങ്കിലും ആരായു
 കയാണ്. മക്കോയി എവിടെ എന്ന് ഭൂതം
 അന്വേഷണമാണ്. മക്കോയി വീരവാദന്റെ
 പിന്നിൽ ഒളിഞ്ഞുനോക്കുന്നു. നായർ ഭൂതവുമായി
 ഇടയുന്നതിനാലുമാണ്. വീരവാദൻ ഭൂതത്തിൽ
 നിന്നും രക്ഷനേടാൻ കൊങ്കണദോഷയിൽ ഏതൊ
 ചില ഗുണങ്ങളെല്ലാം ഉരുവിട്ടു. ഭൂതം നായരെ
 പിടികൂടുന്നു—നായർ വിടാതെ മക്കോയിയെ പി
 ടിയും കൂടി. കൊടി രക്ഷപെടാനാരുവെട്ടുന്ന

കല്ലറെ മക്കോയിയും പിടഞ്ഞമിട്ടു. ഇതെല്ലാം കണ്ടു
യെന്നിളകിനിന്ന കളിയിനി മിണ്ടാൻപോലും
താണിയില്ലാതെ കാണപ്പെടുന്നെങ്കിലും ഭട്ടവില
വരും രക്ഷയ്ക്കായി വിളിത്തുടങ്ങി. ഈ മഹാദ്രോഹി
കളെ കൂട്ടത്തോടെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു ഭൂതം ഗുഹാമു
ഖത്തു തൊടിക്കുളളിൽ വന്നെത്തി. അപ്പോഴേക്കും
ഭാസ്മത്താ വിനോദാത്മം ഒരു ചെറുവള്ളത്തിൽ
പാലത്തുരുത്തിൽ വന്നിറങ്ങി. ഭാസ്മത്തയെ
കണ്ടു ഭൂതം അപ്രത്യക്ഷനാകുന്നു. കാരണം വിശ
ദമാണല്ലോ.

മേൽവിവരിച്ച സംഭവങ്ങൾ നടന്നിട്ടു ദിവസങ്ങൾ
ളില്ലാതെ രണ്ടുമൂന്നായി. ഇത്രനേരവും ചിന്തയിലു
ണ്ടായിരുന്ന സേലമ്മ ഭട്ടവിൽ നേഴ്സിനെ വിളിച്ചു—
വിളിക്കേട്ടു തന്റെ അടുക്കൽ ഓടിവന്ന നേഴ്സുമായി
സംസാരമാരംഭിച്ചു.

സേലമ്മ:—അദ്ദേഹം എഴുതാമെന്നാണല്ലോ പറഞ്ഞിര
ുന്നത്—എന്നിട്ടും ഒരു കത്തുപോലും കാണാത്ത
തിൽ—

നേഴ്സ്:—എന്തു പറഞ്ഞാണു് അദ്ദേഹം പിരിഞ്ഞ
തു്? കൊച്ചമ്മയ്ക്കു് ഇത്ര വിഷാദമെന്തിനു്? അനാഥാഗം
ആനന്ദപ്രദമെങ്കിലും ആപൽക്കരവുമാ
ണു് കൊച്ചമ്മ. മണിയാകരനെ നു് കേട്ടാൽ കൊ
ച്ചമ്മയ്ക്കു് സന്തോഷമേ സന്തോഷം. അദ്ദേഹം
പിരിഞ്ഞാൽ ദുഃഖമേ ദുഃഖം. ഇതെന്താണു് കൊ
ച്ചമ്മാ? എന്തിനു് കൊച്ചമ്മാ ഇങ്ങനെ ദുഃഖിച്ചി
രിക്കണം. കൊച്ചമ്മയ്ക്കു് ദൈവം ഒരു വരുത്തം

കൊച്ചമ്മ. കൊച്ചമ്മ സ്ത്രീകളിൽ വലിയവൾ
കൊച്ചമ്മ.

മണിയാകരനെ ചിന്തിച്ച സേലമ്മ ഭുവിതയാകുന്നു.
പ്രക്ഷോഭകരമായ ഭാവപ്പെകർച്ച, ഹൃദയത്തിലൊന്നൊ
ന്നായി പൊന്നിവരുന്ന കഠിന വ്യഥകളെ അമർത്തുന്നു
മുണ്ടു്. ചെല്ലമ്മ സമീപത്തുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്നോ
ത്തു, അവൾ സ്വപ്നമൊന്നു പൂഞ്ചിരി തുകി—അതും വള
രെ ആയാസപ്പെട്ടിട്ടു്. ആലസ്യാധിക്യത്താൽ ചാരുക
സേരയിലേക്കു് വീണ്ടും കിടന്നവൾ കൈകാലുകൾ കട
ഞ്ഞു് ദീർഘദീർഘം നിശ്വസിച്ചു. ഭാരം നിറഞ്ഞ തല
വലത്തു തോളോണേച്ചു അവൾ മറിച്ചുങ്ങനെ കിടന്ന
പ്പോൾ പേ, ടുപ് എന്നു് കതകിൽ ആരോ തട്ടുന്ന
സ്വരം കേട്ടു് ഞെട്ടിയുണർന്നു. തനിക്കെതിരെ വന്നതു്
കളിദാസിയാണു്. മുഖപരിചയമുണ്ടെന്നല്ലാതെ കളി
ദാസിയെപ്പറ്റി സേലമ്മയ്ക്കു് അധികമൊന്നും അറി
ഞ്ഞുകൂടാ. സേലമ്മയുടെ സമീപത്തു് സാമീപ്യത്തിൽ
അവൾ അമ്പരന്നു് നിന്നുപോയി. ഒരു സ്ത്രീക്കു് സമീ
പിച്ചുകൂടാത്ത മഹാവ്യഥ മററൊരു സ്ത്രീയുടെ സമീപത്തു്
മാണു്.

സേലമ്മ:—എനിക്ക് മാസ്സു് കളിദാസിയുടെ മുഖം
സുപരിചയമാണു്. നാം തമ്മിൽ സംസാരിക്ക
ന്നതു ഇപ്പോൾമാണു്.

കളി:—ഞാൻ സേലമ്മയെപ്പറ്റി പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ടു്.
സേല:—എന്താ പ്രത്യേക കാര്യമെന്തെങ്കിലും പറവാ
നുണ്ടോ ?

കുളി:—അവിടുത്തെ ജീവൻ ആപത്തിൽ കുടുങ്ങാതിരിക്കാനാണ് ഞാൻ വന്നത്.

സേല:—എന്താണ്? പറയണം.

കുളി:—മണിയാകാത്തതായി വെട്ടിയുള്ള പക്ഷം ആപത്തിന്റെ വക്കിലാണ് ചേരിയുടെ ഇന്നത്തെ നില.

‘മണിയാകരു’ന്നെന്നു കേട്ട അന്തർദ്വേഷം സേലമ്മയെടുത്തു. തന്റെ പ്രാണനാഥനെ രേഖിക്കുന്ന ഈ പെണ്ണു കലയേയ്ക്കു എന്ന് സേലമ്മ സംശയിച്ചു.

കുളി:—‘അയാൾ ഉണ്ടനിൽ വെച്ചു’ ഒരു ആംഗ്ലേയവനിതയെ കല്യാണം കഴിച്ച ശേഷമാണ് നാട്ടിൽ വന്നത്. തന്റെ കമിതാവു വിവാഹിതനെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ വെടിയിന്റെ പ്രാവുകൾക്കെ സേലമ്മ നിലംപതിച്ചു. മണിയാകരുനെ ഒരു ചുംബിക്കണമെന്നകുളിയിനീമോഹം പകരായിപ്പകർന്നു. മാത്രമിനി എങ്ങനെ സൂര്യനെ ചുംബിക്കും? എന്തിന് സൂര്യനി ചുംബനമേൽക്കണം? സേലമ്മ ഉണർന്നു.

സേല:—അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി പറയുന്നതൊന്നും വിശ്വസിക്കാൻ കാരണം ഞാൻ കാണുന്നില്ല.

കുളിയിനി നില്ക്കുന്ന തറ നി സ്വയം മാറ്റുന്നതെന്തിന്? ചത്ത നി എന്തിന് ഇങ്ങനെ ജീവിച്ചിരിക്കണം. നി ചാകാതെ ചത്തതെന്തിനെന്നോർക്കണം. നി ചത്താട്ടും ചത്തില്ലെന്നെന്തിന് ഈ തട്ടിപ്പ്? മുട്ടിന്മേൽനിന്നു നി പ്രാർത്ഥിക്കണം സഭാ. കുളിയിനി തെറ്റുകയൊക്കെയും ഏറ്റക്കുറച്ചുകേഴണം. ചങ്കു തലച്ചോറും

വെന്തു നീ കേഴണം. പാപങ്ങളെല്ലാം ചെറുത്തു നീ വാഴ
 ണം. മോഹങ്ങളെല്ലാം വെടിഞ്ഞു നീ പാടണം. ദൈ
 വവുമായി നീ സമ്പർക്കമാകണം. മണിയാകരുവൊരം
 തുടരാതിരിക്കണം. നാരായണി, പുത്രിയെത്തന്നേപിച്ചു
 മുറിക്കുള്ളിൽ വന്നു. അവൾക്ക് ആനന്ദകരമായി ലോ
 കത്തിൽ എന്തെങ്കിലുമുണ്ടെങ്കിൽ അത് ദൈവമവൾക്ക്
 നൽകിയിട്ടുള്ള പുത്രി സേലമ്മയാണ്. കളിയിനി
 ലഞ്ചിച്ച് സ്ഥലം വിട്ടു. അവളുടെ പിന്നാലെ വിവശ
 യായി സേലമ്മയും പടിവാതൽ വരെ അവളെ അനു
 ഗമിച്ച് തമ്മിൽ യാത്രപറഞ്ഞു് പാറിഞ്ഞു. ഇവിടെ
 ഒരു കാഴ്ചം ഏറ്റു് എനിക്കു പറയാനുണ്ട്—അതാ
 യത് ശത്രുവാ മിത്രമൊ ആരുമാകട്ടെ രോദനമുണ്ടെ
 വസതിയിൽ വന്നാൽ അവരെ നാം ആചരിക്കണം.
 ഒരു കാരണവശാലും അവരെ നിന്ദിച്ചു നാം അയക്കരു
 ത്. ദൈവമക്കൾ നാം ആകയാൽ. പോസ്റ്ററുമാർ
 ചെല്ലുമയുടെ ഒരു കത്ത് സേലമ്മയെ ഏൽപ്പിച്ചു.
 മദ്രാസിലേയ്ക്കു തന്നെ ക്ഷണിക്കുന്ന കത്താണത്. യാത്ര
 പുറപ്പെടാനു തന്നെ അന്നവൾ തീർച്ചയാക്കി. വ്യസ
 നവേളകളിലെ ദേശാടനം മനശാന്തിക്ക് മഹത്തര
 മാണുതാനും.

യാത്ര

പ്രഭാതത്തിൽ സേലമ്മ, എറണാകുളം തീവണ്ടി സ്റ്റേഷനിൽ വന്നെത്തി. എക്സ്പ്രസ് യേനിൽ മദ്രാസിന് യാത്ര പുറപ്പെട്ടു. തന്റെ കമ്പാർട്ട്മെന്റിൽ മിസ്സ് ഗ്ലോറിയ കൂട്ടിരുമുണ്ട്. സേലമ്മയുടെ സന്തോഷം വർദ്ധിച്ചു. അവർ പെട്ടെന്നു മിത്രങ്ങളായി തീർന്നു—മിസ്സ് ഗ്ലോറിയ മദ്രാസ് ഗവണ്മെന്റുടെ പുത്രിയാണ്. സ്ത്രീകളെ മുൻനിർത്തി ഇവർ തമ്മിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ സംഭാഷണമാണ്.

ഗ്ലോറിയ:—ഇൻഡ്യ മുഴുവൻ ഞാൻ ചുറ്റി സഞ്ചരിച്ചു. ഒടുവിൽ ഞാൻ സഞ്ചരിച്ച രാജ്യം ഭാരതമാണ്. അവസാനം ഞാൻ ഒർശിച്ച പട്ടണം എറണാകുളവും. വിദ്യാഭ്യാസത്തെത്തുടർന്ന് ലോകം ചുറ്റിക്കണ്ടെങ്കിലേ പ്രായോഗികജ്ഞാനം നമുക്കു സിദ്ധിക്കൂ. പാണ്ഡ്യയെന്നറിയുന്നതിനു മുൻപ് ജോലി അന്വേഷിച്ചു നടക്കുന്ന ഭാരതീയയുവതീയവാക്കളേ ഇൻഡ്യയിലുള്ളൂ. സേലമ്മ യൂറോപ്പിൽ വന്നിട്ടുണ്ടോ ?

സേല:—മദ്രാസിനപ്പുറം കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കൺതുപക്കിയാണ് ഞാൻ. ഞങ്ങളോട് അവസരങ്ങൾ കറവാണെന്നു മിത്രവും ഗ്രഹിച്ചിരിക്കാം.

ശ്ലോ:—സേലമ്മ ലണ്ടനും മറും സന്ദർശിക്കാത്തതിൽ നഷ്ടം സേലമ്മക്കൊ ലോകത്തിന്നൊ എന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. ഭവതി ഒളിഞ്ഞു കഴിയേണ്ട ഒരു ഉല്ല. ലോകരുടെ മുൻപിൽ പ്രത്യക്ഷയായി ലോകർ ഉത്തേജനം നൽകേണ്ട ഭവതി, ഇങ്ങനെ ഒളിഞ്ഞുകഴിയുന്നതു ലോകത്തിന്നൊരു പെരുത്ത നഷ്ടമാണ്. സേലമ്മെ, സ്വത്വം ഞാൻ തുറന്നു പറഞ്ഞാൽ മുഖസ്തതി എന്നു പറയരുത്. ലോകം മുഴുവൻ കണ്ടു എനിക്ക് സേലമ്മ ഇന്നു ജീവച്ചിരിക്കുന്ന സ്ത്രീകളിൽ ഏറ്റവും സുന്ദരിയെന്നു സമ്മതിച്ചു കഴിയും.

സേല:—പാശ്ചാത്യവിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ച പല മഹാതമികളും എനിക്കു മിത്രങ്ങളുണ്ട്. മിക്കവാറും അവരെല്ലാം അവിവാഹിതരുമാണ്. വിവാഹജീവിതം കാക്കിക്കുന്നവർ ഉപരിപഠനത്തിനായി വിദേശയാത്ര നടത്തുന്നതിനും മറും ഞാൻ എതിരാണ്. കുടുംബജീവിതത്തിന് അവശ്യം വേണ്ട ജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചാൻ ഇൻഡ്യയ്ക്കുള്ളിൽതന്നെ മാർഗ്ഗമില്ലാരില്ല.

ശ്ലോറി:—അവിവാഹിതർ ഏകാന്തയാത്ര ചെയ്യുകയെന്നു പറയുന്നതെന്തു്?

സേല:—വിവാഹം ഇച്ഛിക്കുന്നവർ അവരുടെ കാമുകനെ അനുയോ ചെയ്യുന്നതു് കൂടുതൽ ആനന്ദപദമാകയാൽ. ആവശ്യമെന്നു തോന്നിയാൽ ലണ്ടനിൽ പോയി പഠിക്കാൻ എനിക്കും സൗകര്യമുണ്ടില്ലാതില്ല.

ഗ്ലോറി:—വിവാഹത്തിനുമുമ്പ് യാത്ര നടത്തുന്ന യുവ
തികൾക്കുള്ള ഭൂഷണം ?

സേല:—ഭാവത്വജീവിതത്തിനും ചില ആദർശങ്ങളു
ണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കുമോ ? ഉദാഹരണമായി അപ്പു
ടക്കം (Modesty).

ഗ്ലോറി:—ആദർശമില്ലെന്നാരു പറഞ്ഞു ? ജ്ഞാനസ
മ്പാദനം അപ്പുടക്കത്തിനു തടസ്സമെന്നോ ?

സേല:—ഭാഗ്യത്തോടുകൂടി ഒന്നുചേർന്നു യാത്രചെയ്യുന്ന
തു് അഭികാമ്യമെന്നു സമ്മതിക്കുമോ ?

ഗ്ലോറി:—സമ്മതിക്കാം. എങ്കിലും ഇവിടെയും എനി
ക്കു് അല്പം പറയാനുണ്ട്. കല്യാണം കഴിഞ്ഞാൽ
പഠിത്തത്തിലുള്ള ശുദ്ധ കറയും—സ്വാതന്ത്ര്യവും
നഷ്ടമല്ലേ ?

സേല:—കുടുംബജീവിതമിച്ഛിക്കുന്നവർ സർവ്വകലാശാ
ലകളിൽ യൗവനം പാഴാക്കുന്ന പതിവു നിറുത്ത
ണം. കുടുംബിനി ഗൃഹപരിസരങ്ങളിൽക്കഴിയേ
ണ്ടവളാണ്—വിവാഹം കഴിഞ്ഞും വിദേശ വിദ്യാ
ഭ്യാസത്തിനു് അയയ്ക്കുന്നതു് കഷ്ടാൽ കഷ്ടതരമാ
ണ്. ഭാര്യയുടെ ശമ്പളം കൊണ്ടു കഴിയുന്ന തോ
റു് കേവലമവരുകൊരു ചൊക്രാമാത്രം—സ്ട്രീകൾ
ക്കും പുരുഷന്മാർക്കും ആദ്യത്തം ഒരേ രീതിയിലുള്ള
വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്ന ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീ
തികളെ കുറിക്കുമായി തേയിക്കുതിരിപ്പാൻ കാരണം
ഞാൻ കാണുന്നില്ല. ഫൈസ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം

സ്രീകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്താലും പുരുഷന്മാരിൽ നിന്നും വിഭിന്നമായിരിക്കണമെന്നു് എനിക്കു നിർബന്ധമുണ്ടു്. ജീവിതം ഏകാന്തതയിൽ കഴിക്കുന്ന ഗ്രാഹിക്കുന്നവർ ഇഷ്ടാനുസരണം വിദ്യാഭ്യാസം നടത്തിക്കൊള്ളട്ടെ. ഇത്തരക്കാർ Florence Nightingale (ഫ്ലോറൻസ് നൈയിറാൾ ഗെയിൽ) എന്ന മഹതിയെ മാതൃകയാക്കണം. ഇക്കാലത്തു് ഫോസ്റ്റററലുകളിൽ കാണപ്പെടുന്ന പാശ്ചാത്യസോദരികളെ (European nurses) കാണുമ്പോഴൊക്കെല്ലാം പരമാണിക രോമൻ വെസ്റ്റൽ കന്യകളുടെ (Vestal virgins) കാര്യമോത്തു് ഞാൻ ആനന്ദിക്കും. വൈദ്യപരിശീലനം, ശിശുപരിപാലനം, ഗൃഹഭരണം, പാചകപരിശീലനം, കടൽ വ്യവസായം, സംഗീതം, നെയു്ത്തു്, തയ്യൽ, അലൂപകവൃത്തി, എന്നീ തുറകളിൽ നിപുണത സ്രീകൾ സമ്പാദിക്കണം. ബിരുദ നേടിയിട്ടാവാം വാചാഹമെന്നു് സ്രീകൾ കരുതിക്കൂടാ. ഇന്നത്തെ യുവാക്കന്മാർ സ്രീകളുടെ ബിരുദകൾ വെറുക്കുന്നവരാണു്. വായു് നിറയെ ഡിഗ്രികളുള്ള സ്രീകളെ അല്ല അവക്കാവശ്യം. യുവനയുക്കരായ യുവതികളെയാണവരുടെ നോട്ടം. യുവനം നശിച്ച സ്രീകളല്ലവക്കാവശ്യം. ചോരത്തിളപ്പും പ്രസരിപ്പുമുള്ള യുവതികളുവരെ തെറിണക്കി കടുംബജീവിതത്തിൽ ഉയർത്തുന്നതു നാം കാണേണ്ടതാണു്. പാശ്ചാത്യയുവതികൾക്കുള്ള ശരീരരക്ഷ ഭാരതീയ സ്രീകൾക്കില്ലാത്ത വാസ്തവം ഇവിടെ മറന്നുകൂടാ. അതു് ഭാരതീയനടിമയായിക്കഴിയണമെന്നു ഞാൻ

ഇപ്പിക്കുന്നില്ല. ഈ ഭ്രമിതി ഇൻഡ്യയിൽ നീക്കേണ്ടതാണ്.

ഗ്ലോറി:—വിവാഹത്തിൽ മാമുലാരാധനകളൊന്നും ഞങ്ങൾക്കില്ല. (Courting) നടത്തി (അനുരാഗപരീക്ഷണം) അഭിപ്രായമെന്തെങ്കിലും വളർത്തി വിവാഹത്തിലേർപ്പെടും. Malthus theory യനതപശാസ്ത്രപ്രചാരണത്തോടുകൂടി മാൽത്തസ് 'മതലായ പണ്ഡിതന്മാരുടെ വാദകോടികളിൽ വിരണ്ടു' യുവതീയുവാക്കൾ സമ്പൽസമൃദ്ധി വന്നിട്ടാവാം വിവാഹമെന്നു കരുതി വിവാഹത്തിന്മേൽ നിട്ടിവയ്ക്കുന്നത് ഇന്നത്തെ ലോകത്തു് എവിടെയുമുള്ള ഒരു ഘാഷനാണതു്.

സേല:—നിങ്ങളുടെ വിവാഹരീതി ഇൻഡ്യയിൽ പ്രചരിച്ചുകാണാൻ ഞാൻ അത്യന്തം ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടു്. പ്രണയത്തിൽ നിങ്ങളനുഭവിക്കുന്ന സാമുദായിക സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളോതു് പലപ്പോഴും ഞാൻ ആനന്ദിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും, അതേ സ്വാതന്ത്ര്യം വിവാഹവിഷയത്തിൽ നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ചക്രവർത്തിക്കനുവദിക്കത്തേതു് ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്തിനു് ഒരു തിരക്കുള്ളതെന്നും ഞാൻ കരുതുന്നുണ്ടു്. വിവാഹ വാഷയത്തിൽ മക്കൾമക്കൾ വളർത്തിപ്പോരുന്ന ധാരാളം ദുരഭാഗങ്ങൾ ഇൻഡ്യയിൽ ഇന്ന് എവിടെയും കാണാം. പാശ്ചാത്യർക്കു് കുറഞ്ഞാൽ ഇരുപത്തിയഞ്ചു വയസ്സു പ്രായമായിട്ടെ വിവാഹലോചന തുടങ്ങും. ഇൻഡ്യക്കാർ ഇരുപത്തിയഞ്ചുവയസ്സു കഴിഞ്ഞിട്ടാവാം

വിവാഹമെന്നു ശാസ്ത്രം പിടിച്ചുകൊണ്ടുതാകുന്നു. ഇഷ്ടമേഖലനിവാസികളായ നാം പാശ്ചാത്യരോടൊപ്പം തൊണ്ണൂറും നൂറും വത്സരങ്ങൾ ജീവിച്ചിപ്പോൻ കാലത്തെ സേവിക്കണം. ഭാരതത്തിൽ അരുപതും അരുപത്തെയും വയസ്സിൽ കൂടുതൽ ജീവിച്ചിരിക്കുക സാധാരണമല്ലല്ലോ. ഭാരതീയ യുവാവനും— അതിലും പ്രത്യേകിച്ചു സ്ത്രീകളുടെ യുവാവനും— നോക്കിനിൽക്കുമ്പോൾ മങ്ങിമറയുന്നതു കാണാം.

ശ്ലോഃ—സർവ്വകലാശാലകൾ വിട്ടിറങ്ങുന്ന ഇൻഡ്യൻ വനിതകൾ ബ്രഹ്മചാരിയായി സമുദായത്തിന്റെ ഉച്ചിയിൽ നിന്നിങ്ങനെ നൈരാശ്യം പകരുന്ന കാരണമെന്താവാം?

സേലഃ—ഭാരതത്തിൽ കിട്ടാത്ത കാരണം വ്യത്യസ്തമെന്നു വരാം. ഭാരതീയ യുവാക്കന്മാർ ഡിഗ്രികളെ പ്രണയിക്കുന്നില്ല. പ്രായം കുറഞ്ഞ തരുണികളെയോ വരുടെ നോട്ടം. പഠിച്ചു പെണ്ണുങ്ങൾക്കു് ഭർത്താക്കന്മാരോടു്, പഠിച്ചു കുറഞ്ഞ പെണ്ണുങ്ങളോളം കേതിയും സ്നേഹവും ഇല്ലെന്ന ഒരു ചോദ്യം എങ്ങനെയോ യുവാക്കളിൽ കടന്നു കൂടിയിട്ടുണ്ടു്. അടുത്തു നടക്കുന്ന യുദ്ധങ്ങൾ പടിഞ്ഞാറും കിഴക്കുമായൊ, ഇംഗ്ലണ്ടും അമേരിക്കയുമായൊ ആയിട്ടില്ലെന്നും—പ്രത്യേക സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും കിരീയും പാമ്പും പോലെ തിരഞ്ഞു പൊരുതത്തക്കവിധമാണു് വിദ്യാഭ്യാസമവരെ ആക്കിത്തരുന്നതിട്ടുള്ളതു്. അവയെപ്പോലെ തിരഞ്ഞു യുവതി ഒരുവളുടെ

വരുന്നതിലെ പൂഞ്ചിരി ഒന്നിനാൽമാത്രം ആകർഷിക്കപ്പെടുന്ന യുവാവുമായി ഭാര്യത്വത്തിലേർപ്പെടുന്ന യുവതികളിന്നു് ഭാരതത്തിൽ സുഖമോണം. വേദശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നൈപുണ്യം സമ്പാദിച്ചവരേയും കിത്തിമുകൾ ആർജ്ജിച്ചിട്ടുള്ളവരേയും കാക്കിക്കുന്ന ചെറുപ്പക്കാർ ഇക്കാലങ്ങളിൽ ചുരുക്കം. എന്തൊരു സിംഹപുരുഷനെയും അടിപെടുത്താൻ പൂഞ്ചിരി, സംസാരമാധുര്യം, വിജയം കേന്ദ്രി എന്നീ ഗുണങ്ങളുള്ള സ്ത്രീക്കു്

ശ്ലോ:—രാജ്യഭരണത്തിൽ പുരുഷന്മാരോടൊപ്പം നമുക്കും ഭാഗവമുണ്ടെന്നു നൂററാണ്ടുകളായി നമ്മുടെ കൊടിക്കീഴിൽ നടത്തപ്പെടുന്ന കുടുംബഭരണം ദൃഷ്ടാന്തമോണം. രാജ്യഭരണത്തിൽ നമുക്കുള്ള കൈപുക്കൾ വിദ്യാഭ്യാസത്താൽ വളത്തേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമല്ലേ ?

സേല:—നമ്മുടെ സ്വാധീനശക്തി എത്രമാത്രം മഹത്തമമെങ്കിലുമവ നമ്മെ പുരുഷന്മാരാക്കുന്നില്ല. ധൈര്യം, സ്ഥിരത, ആർജ്ജവബുദ്ധി എന്നിവ പുരുഷന്മാർക്കുമാത്രമേ പാടുള്ളൂ എന്നും പറയുന്നില്ല. സൂത്രപ്രകാശത്താലാണ് ചന്ദ്രൻ പ്രശോഭിക്കുന്നതു്. പുരുഷധൈര്യത്താൽ വേണം അബല അവർ വിപരീതശക്തികളെ നേരിടാൻ. കർട്ടന പിന്നിൽനിന്നു് ഏതു രാജ്യവുമിന്നു് ഭരിക്കുന്നതു നാം ആണെന്നും ഞാൻ സമ്മതിക്കാം. എന്നാൽ നാടകത്തട്ടിൽ പ്രവേശിച്ച നേരിട്ട ഭരണം തുടങ്ങുന്നതിനുമുമ്പ നാം രണ്ടു പ്രാവശ്യമാലോചിക്കണം. അഭ്യന്തര ഭരണത്തന്ത്രജ്ഞൻ മിക്ക

വാറും അപൂർണ്ണനാണെന്നാണെന്റെ മതം. ശാ
 ന്തസംപൂർണ്ണമായ മനസ്സ് ഒരു ഭരണനേതാവി
 ന് ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതെങ്കിൽ—താദൃശസമാധാനം
 അദ്ദേഹമനുഭവിക്കണമെങ്കിൽ—സൂകൃതമുള്ള ഒരു
 കുടുംബനി അദ്ദേഹത്തിന് തണലായിവേണം.
 വിവാഹിതരല്ലാത്ത ഭരണനേതാക്കളെ ഞാൻ വ്ര
 ണിപ്പിക്കുന്നെന്നാൽ കരുതുകയുംവേണ്ടാം. ഇക്കാര
 ണത്താലാണ് സൂകൃതമുള്ള സ്രീഭർത്താവിന് കിരീ
 മെന്നു പ്രവചിച്ചാൻ കാരണം. ഗൃഹമിട്രത്തി
 ലാണ്ടു കഴിയുന്ന നേതാവ്, തന്റേടമായി രാജ്യഭ
 രണം നടത്തുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഭാ
 യ്യാഭർത്താക്കന്മാർ തമ്മിൽ കുടുംബജീവിതത്തിലും
 പൊതുജീവിതത്തിലും പരസ്പരം ഒരു ധാരണയിൽ
 കഴിയേണ്ടതു് കുടുംബസമാധാനത്തിന് അത്യാ
 വശ്യമാണ്. ഏതു രാമസ്വയം അതിലും കുടുംബ
 ജീവിതത്തെക്കുറിക്കുന്ന ഏതു രാമസ്വയം, ഭരിക്ക
 ലും പുരുഷൻ സ്രീയിൽനിന്നും മറച്ചുകൂടാത്തതാ
 കുന്നു. പരസ്പരമാർ രാമസ്വം കാത്താൽ പിന്നീ
 ട് ഇരുവർക്കുമതു് ആപൽക്കരമായിത്തീരാനെള
 പ്പമുണ്ടു്. പൊതുജീവിതരാമസ്വങ്ങൾ പുരുഷൻ
 സ്രീയെ അറിയിക്കണമെന്നു ഞാൻ ശരിക്കയൊ,
 അറിയണമെന്നു സ്രീകൾ കൊതിക്കയൊ പാടില്ല.
 പാടുള്ളിടത്തോളം രാജ്യകാര്യ രാമസ്വങ്ങളെ
 ഭർത്താവിൽനിന്നും ചോർത്താതിരിക്കുകയും ഇരു
 കൂട്ടർക്കും നന്നെന്നും ഏനിക്കു തോന്നുന്നുണ്ടു്. മിക്ക
 വാറും വെറുതുകുന്ന പുരുഷജീവിതത്തിന് ഔയ്യ
 ടെ സ്നേഹമസൃണങ്ങളും മ വചനങ്ങൾ ആശ്വാസം

നൽകും. തങ്ങൾ ഞ്ഞും മാത്രമുള്ളപ്പോൾ പരസ്യ
മമവർ അറു തടയ പോരായ്മകളെപ്പറ്റി ചർച്ച
ചെയ്യാൻ മടിച്ചുകൂടാ. എന്നു കരുതി അവരും
പറയുന്നതു മാത്രമാണു ന്യായമെന്നു തീർച്ചയാക്കി
സ്രീജിതനെന്നു പറയുവാൻ ഇടയാക്കുമരുത്.
സംഗതികളുടെ ഇരുവശങ്ങളും മനസ്സിലാക്കി ബു
ദ്ധിപൂർവ്വം ഇരുവരും വഴങ്ങേണ്ടിത്തു വഴങ്ങിയും
പിണങ്ങേണ്ടിത്തു പിണങ്ങിയും ജീവിച്ചുകൊണ്ടി
രായത്യാദി ഭാവതത്വം ചിലർ പിണക്കങ്ങൾ
ഭാവതത്വജീവിതത്തിനു മാത്രം കൂട്ടമെന്ന വാസ്തവം
നാം വിസ്മരിച്ചുകൂടാ. ഇതിൽനിന്നും സ്ഥാനത്തും
അസ്ഥാനത്തും പിണങ്ങിക്കഴിയാണമെന്നാകാം ഗ
ഹിക്കുമരുത്.

ഗ്ലോറി:—ചന്ദ്രനിലെ വെളിച്ചപോലെ സ്വൈര്യം
യെയും എന്നീ ഗുണങ്ങൾ സ്രീകർക്കു സ്വാധീ
നമല്ലെന്നും, അവ പുരുഷന്മാരിൽനിന്നും പ്രതി
ബിംബിക്കുമാത്രമാണെന്നുള്ള സേലമ്മയുടെ വ
ദാ ശക്തിയുക്തം ഞാൻ എതിർക്കുന്നു. **Mary,**
Queen of Scots — (സ്കോട്ട്ലണ്ടിലെ മേരി
റാണി) ലോകൈകസുന്ദരി അവൾ ആപൽപ്പട്ട
ങ്ങളിൽ പുരുഷർപോലും ലജ്ജിക്കത്തക്ക യെയും
പ്രഭർശിപ്പിച്ച വാസ്തവം—അവളുടെ ജന്മശത്രു ഏ
ലിസബെത്തു റാണിപോലും ഉൾപ്പെടുന്ന ഉദ്
ഘോഷിച്ചിരുന്നില്ലേ? ഫാൾററിനെക്കവിഞ്ഞ
ബുദ്ധിമുട്ടായതും ഫ്രാൻസിലെ ലൂയി പതിനാ
റാമന്റെ ഭാര്യ—മേരി ആൻറോണിയറാ പ്രകടി
പ്പിച്ച പരമാർത്ഥം സേലമ്മ മറന്നെന്നു വരുമോ?

തുഷ്മരത്തിൻ ചുവട്ടിൽ നിർത്തിയിട്ടും അവളുടെ പ്രശംസാഗാഭിതും ശാന്തസമുദ്രത്തെപ്പോലും ഉല്ലംഘിച്ചെന്നു കാണുന്ന സേലമ്മ, എന്തുകൊണ്ടു സ്രീകരൻ അധൈര്യപ്പെടുകയും അസ്ഥിരപ്പെടുകയും ശരിക്കുണ്ടാകും. പ്രഞ്ച വിപ്ലവമണിനെ നടമാടവെ കൂറനാമം മാറ്റിയിട്ടു വെച്ചു കോർഡെ ധീരകളിൽ ധീര എന്നു സമ്മതിക്കുന്നവരായോ? ജോവാൻഡ് ആർക്കു എന്നു കേൾക്കുന്ന ക്ഷണം കേതിസ്സേയ്ക്കത്തക്ക എരിയാത്തവരാരാണ്? ജോവാൻ ആണ് ധൈര്യം—അവളാണ് അവളുടെ മാതൃരാജ്യത്തെ അതിന്റെ ആപൽഘട്ടത്തിന്റെ അത്യുച്ചയിൽ നിന്നുകൊണ്ടു മല്ലടിച്ചു ഹ്രാസ്വിനെ പുനർജീവിപ്പിക്കുകമാത്രമല്ല—പ്രഞ്ചുകാർ ഉണർവും ഉത്തേജനവും നൽകുന്നവളെന്നും നാം കണ്ടു.

സേലമ്മ:—സൊക്രട്ടീസ്, ജൂലിയസ് സീസർ, ചാർലസ് മെയിൻ, നെപ്പോളിയൻ, ഗ്രീഗോറിയസ്, മാർപാപ്പാ, ഗ്രാഡ്സ്കൻ, ലിങ്കൺ, ലോയിഡ് ജോർജ്ജ്, മസ്സോളിനി, ഹിറ്റ്ലർ എന്നീ ജീവിച്ചിരുന്നവരും ജീവിക്കുന്നവരുമാണിലോകമെന്നും സ്രീകരനും മറക്കരുത്.

ജോ:—മരീചകരസം, ഏലിസബത്തു, വിക്ടോറിയ ചക്രവർത്തിനി, ജോസഫയിൻ എന്നീ ധീരവനിതകളെ സേലമ്മ വിസ്മയിച്ചെന്നുവരുമോ. പ്രഞ്ചജനതയെ ഒരു നേഷനായി (Nation) ഉയർത്തി. യൂറോപ്പിലിങ്ങനെ ആദ്യമായി ഒരു നേഷനൽ സ്റ്റേയിറം (National State) പട്ടത്തു ജോവാൻ

ഡ് ആർക്കു് ഒരു സ്രീ ആകയാൽ അവളുടെ ശക്തി പുരുഷശക്തികളെ അതിശയിച്ചുവെന്നും സമ്മതിച്ചു കഴിയും.

സേല.—എല്ലാ മഹതീമഹാമാർക്കും ദൈവസഹായ മാവശ്യമെങ്കിലും-ജോവാൻഡ് ആർക്കു്, ഒളിഞ്ഞു വളന്ന് ആ കന്യകാരത്നം—പെട്ടെന്ന് രാഷ്ട്രീയ വേദിയിൽ പ്രവേശിച്ചു് സവിശേഷമവർക്കു ദൈവം നൽകിയ അനുശാസനകളവർ ഭംഗിയായി അനുവർത്തിച്ചു വാസ്തവം—നാം സഭാ സ്തംഭിക്കണം. അവർ സ്രീകൾക്കുമാത്രമല്ല പുരുഷന്മാർക്കു പോലും ദൈവത്താൽ നിയോഗിച്ചു ചുരുങ്ങിയ നേതാവും ജേതാവുമാകയാൽ. ഇവളെ സ്രീകൾ നാം മാതൃകയാക്കി ജീവിക്കണം. സ്വദേശത്താവിനെ തന്ത്രത്തിൽ കത്തിക്കൊന്ന രാഷ്ട്രയിലെ ഏലി സഞ്ചത്തിനെ നാം മറക്കണം. എങ്കിൽമാത്രമേ ഇഹലോകവും സം ആനന്ദപ്രദമായിരിപ്പാൻ മാർഗ്ഗമുള്ളൂ. ഏറിയകൂറും സ്രീകൾക്കു്, അധികാരം വിഷമാണെന്നാണു് എന്റെ മതം. അധികാരം കൂടുതലുള്ള സ്രീ, കൂടുതൽ വാഷം തുളുമ്പുമെന്ന് സംധാരണ ലോകർ പറയുന്നത് എത്രത്തോളം വാസ്തവമെന്ന് ഖണ്ഡിച്ചിപ്പോൾ എനിക്കു പറഞ്ഞുകൂടാ. സ്രീസ്വാതന്ത്ര്യവിഷയത്തിൽ ഇന്ന് ഭൂമുഖത്തു മുന്നിട്ടുനിൽക്കുന്ന രംഭവും അമേരിക്കയാണു്. അവിടെപ്പോലും ഒരു സ്ഥാപനത്തിന്റേയും പരമാധികാരം സ്രീകൾക്കു നൽകാത്തതെന്തെന്നു് സഭാ നാം ചിന്തിക്കണം.

ശ്ലോ:—ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസം തന്നെ എന്തുകൊണ്ട് വേതി
ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വന്നില്ല? ഇതു തന്റേതായ പ്ര
സ്തിപ്പുള്ള മറ്റൊരു യുവതിയെ ഇന്നും
ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ഞാൻ ഉയർന്ന നിലകളിലുള്ള
പല സ്ത്രീകളുമായി ഇടഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും.

സേല:—തൽക്കാലം ഇംഗ്ലണ്ടു സന്ദർശനം സാദ്ധ്യമല്ല.
ലണ്ടൻപട്ടണം ചില യുവതിയുവാക്കളുടെ ശ്രംഗ
മത്തെത്തന്നെ ഗോർഡ്സ് മിത്ത് പറഞ്ഞിട്ടു
ള്ള വാസ്തവമെങ്കിൽ-സ്ത്രീകളെന്തിനു പടിഞ്ഞാ
ട്ടുകിടന്നു വരുന്നു? അഗ്നിയിൽ കിടന്നു വെള്ള
വേകുന്നവനോടു പുറത്തു നിന്നൊരാൾ പൊള്ള
നില്ക്കുന്നു പറഞ്ഞാൽ—അവൻ അതു് എങ്ങനെ
വിശ്വസിക്കണം?

ശ്ലോ:—യുവതികളും യുവാക്കളും ചേർന്നുള്ള (Combined
College Education) കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസം
അനുകരണീയമെന്നു സേലമ്മെ, എന്താണു് അഭി
പ്രായം? ലോകസമാധാനം കൈയ് വരുത്താൻ
യുവതിയുവാക്കൾ ഒരുമിച്ചുള്ള കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാ
സം നിർബന്ധമാക്കണമെന്നാണു് എന്റെ ബല
മായ അഭിപ്രായം.

സേല:—ഇതു് അനുകരണീയമെന്നുമാത്രമല്ല, ആരോണി
യെന്നുമാത്രമല്ല, അഭികാമ്യമെന്നുമാത്രമല്ല, ആ
വശ്യകതമാണു്. സ്ത്രീയും പുരുഷനും വ്യത്യ
സ്ത ലോകങ്ങളാകയാൽ ഇവർ തമ്മിൽ ഒരു
മിച്ചു പരസ്പരമിടങ്ങുവേണം ലോകസമാധാന

തിന്നിത്തറ കെട്ടാൻ, ഒരുമിച്ചുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം
 സംപാലെ ഇതിന് സുഗമമായ മാർഗ്ഗം മരൊറാ
 നില്ല. സ്രീയുടെ സാന്നിധ്യത്താൽ പുരുഷൻ ആ
 ഗ്യാസമെങ്കിൽ—പുരുഷന്റെ സാന്നിധ്യത്താൽ
 സ്രീ ആനന്ദിക്കുന്നു. The like follows the like.
 ഒത്തിണങ്ങിയ ഇണകൾ ഒന്നുചേരുന്നതിന് സമ
 ക്ക്യമിത്തരം വിദ്യാഭ്യാസം നൽകും. തുണവതി
 യോഗ്യനൊരുവനോടും ഭർമ്മാർഗ്ഗി ഭൃഷ്ണനുമായും
 സമ്പർക്കമാകുന്നതിനും പറ്റിയ അവസരമിതാണു
 താനും. ഇവിടെ ഒരു സംഗതി കരഞ്ഞുകൊണ്ടു്
 എനിക്കു പ്രസ്താവിക്കണം. സാഹിത്യത്തിൽ
 പ്രായേണ വിദ്യാരഹിതരായ ഭൃഷ്ണന്മാർ പ്രവേശി
 ച്ച് നിമ്ബല സ്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിലുള്ള സൈദ്ധ
 സമ്പാരസീമകൾക്കുള്ളിൽ പതുങ്ങിക്കയറി, വഞ്ച
 ന, ചതി, അപരാധം, മോഷണം, കൊല, ക
 ത്തു്, വെട്ടു്, ദാസ്യവ്യയം, യുദ്ധം എന്നിവ ന
 ത്തി കാമപുത്തി വരുത്തുന്നു. തന്മൂലം അവർക്കും
 അന്യർക്കും അവർ വരുത്തി വയ്ക്കുന്ന വിപത്തുക
 ളെത്രയെന്നു വണ്ണിക്കു വിഷമം. എന്നാൽ ഇക്കാ
 ലങ്ങളിലെ ഭൃഷ്ണന്മാർ മികച്ച വിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവരാ
 ണു്. പൊടിയൻ ഇതിനു് ഉദാഹരണമാണു്.
 അവനും ചാച്ചപ്പനോടും ഷീലമ്മയോടും കൂടി
 പഠിച്ചവനാണു്. എന്നാൽ ചാച്ചപ്പൻ—ഷീല
 മ്മ എന്നിവർക്കു്, അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസം അവ
 രിലുള്ള നന്മയെ തട്ടിയുണർത്തി അവരിരുവരുടേയും
 ഹൃദയം ഒന്നായി എന്നത്തെയും മാതി ബന്ധിച്ചു്,
 സഹൃദയന്മാർക്കുപരിയാതാ മിത്രങ്ങളാക്കുമ്പോൾ—

പൊടിയനിൽ വിദ്യാഭ്യാസം അവന്റെ ഉള്ളിൽ ഒരു തട്ടിത്തടവി വളയുന്നതു നാം കാണാം. ചില മനസ്സും ചാച്ചപ്പനും നേരിട്ട ആപത്തു അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളെ വികസിപ്പിച്ച് സ്നേഹസമ്പർക്കത്തിലേക്കു ക്ഷണിക്കുന്നു, പൊടിയന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം അവന്റെ ഉള്ളിൽ ഒരു തട്ടിത്തടവി വളയുന്നതു നാം കാണാം. ഇക്കാരണത്താലാണ് *Tragedy purifies the soul and ennobles human affections* (തൂണവാനാമെ അരിഷ്ടതകൾ കൂടുതൽ തൂണവാനാക്കുന്നു) എന്ന പ്രഫസ്സർ ബ്രാഡലി വിമർശിച്ചിട്ടുള്ളതു്. വിദ്യാഭ്യാസത്താൽ ഒരു നല്ല മനുഷ്യൻ വികസിച്ചു പ്രകാശിക്കുമ്പോൾ ഉഷ്ണ വിദ്യാഭ്യാസം അവനിൽ ഉള്ള തിന്മകൾ വളമായിത്തീരുന്നു. അകയാൽ ഇന്നു ചാച്ചപ്പനെപ്പോലുള്ള യോഗ്യന്മാർക്കു് പൊടിയനെപ്പോലെ ബിരുദ നേടുന്ന ക്ഷിപ്രകാലങ്ങളെ നേരിടണം.

സേല:—വിവാഹകാര്യത്തിൽ ഇൻഡ്യയിൽ പല ദുരം ചാരങ്ങളും നിലവിലിരിക്കുന്ന വാസ്തവം ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. ഇൻഡ്യയിൽ പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന സ്രീധനമേർപ്പാടു് ഇതിനു് ഒരു ഉദാഹരണമാണു്. 'സ്രീധന'ത്തിന്റെ കൊടിക്കീഴിൽ ഭാരതീയയുവതികൾ അനുഭവിക്കുന്ന ക്ലേശങ്ങൾ അവർണ്ണനീയമാണു്. ഇതെപ്പറ്റി എനിക്കു പഠവാൻ ഉള്ളതിനാലത്രം, പത്രനോടൊപ്പം പത്രിയും പിതാവിന്റെ മകന്തിൽ പങ്കാളിയാകയാൽ—പിതാവിന്റെയോ മാതാവിന്റെയോ സ്വത്തിനു്

അവളും അവകാശിയാണ്. പുത്രനോളം പണം
 പുത്രിയ്ക്കു കൊടുക്കണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ട
 ഭാരം മാതാപിതാക്കളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പുത്രി
 യെ മറന്നു പുത്രനെ മാത്രം പോറ്റുന്ന മാതാപിതാ
 കൾ മനുഷ്യവൈരികളാണ്. യുവതിയുവാക്കൾ
 അനുയോജ്യരെന്നു കാണുന്നപക്ഷം രൂപാ കര
 കറഞ്ഞാലും വിവാഹം നടത്തണം. എങ്കിലേ
 വിവാഹം വിവാഹമാകൂ. സ്രീധനം കൊടുപ്പാൻ
 വശമില്ലാതെ വിവാഹമാണെത്താൽ വെറുത്തു കുന്ന
 യുവതികളെ കാണുമ്പോഴെല്ലാം ഉള്ളെ ഞാൻ കര
 യാറുണ്ട്. ഇന്നത്തെ സമുദായം ചാർക്കുളോട് മല്ല
 ടിക്കുന്നതിന് എന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ച മദ്ധ്യസ്ഥഗതി
 കളിലൊന്ന് സ്രീധനമാണ്. ഇതാ ഭേയിൻ
 മദ്രാസിലെത്തി. ഇത് സെൻട്രൽ സ്റ്റേഷൻ (Central
 Station) ന്റാണ്.

ശ്ലോ:—കാതുകത്തുക, ആരേണം അണിയുക എന്നിവ
 എന്നെപ്പോലെ സേലമ്മക്കും അനിഷ്ടമെന്നോ ?

സേല:—ആരേണഭേഷിയും സ്രീധന വിരോധിയുമായ
 ഒരു യോഗ്യനാണ് എന്റെ കമിതാവ്.

ശ്ലോ:—നാം തമ്മിലുള്ള വേഴ്ച എന്റെ ജീവിതത്തിൽ
 വരുത്തിയിട്ടുള്ള വ്യതിയാനം നാം വീണ്ടും സൈപ
 രമായിക്കാണുമ്പോൾ പറയാം. സേലമ്മയെപ്പോ
 ലെ എന്നെ ഇത്ര ആനന്ദിപ്പിക്കുന്ന മറ്റെന്തെ വ്യ
 ക്തി ഭൂമിയിലില്ല. എന്നെ ഒരിക്കലും മറക്കരുത്.

ഏതു തെറ്റു ഞാൻ ചെയ്താലും. എന്നെ സേവ
 മ വിസ്മരിക്കുന്നപക്ഷം തൽക്ഷണം വെട്ടി ഞാൻ
 തരയിൽ വീഴും. എന്നാളും നാം മിത്രങ്ങളാണ്.
 ഹൃദയത്തിൽനിന്നും ഒരിക്കലുമെന്നെ പിഴുതുകൂടും.
 എന്റെ അഭ്യേദത്തിൻ കാരണക്കാരെ വേതിയു
 ണ്. നാം തമ്മിൽ നടന്ന സംഭാഷണം എന്നെ
 ആനന്ദകരമായൊക്കിത്തീർക്കുക മാത്രമല്ല-തപാശ
 ജീവിതത്തിന്റെ വസ്തുതകളിലേക്കു വേതി എ
 ന്നെ ആകർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. കത്തുകളാൽ നമുക്കു പര
 സ്പരം കാണാം-തല്പാലം പിരിയാം. കൂടുതൽ ഐ
 ശ്വര്യകരമായ ഒരു പരിതസ്ഥിതിയിൽ വീണ്ടും
 നാംതമ്മിൽ കൂടിക്കണ്ടു് ഒന്നിച്ചു സ്നേഹിച്ച മേളി
 പ്താൻ സർവ്വശക്തൻ നമുക്കു് ഇടയാക്കട്ടെ എന്നുപ
 റഞ്ഞു് പരിയുകയിൽ അർവർ ഇരുവരുടേയും നയ
 നങ്ങൾ നിറഞ്ഞു. ഇവർതമ്മിൽ ഏതാനും മണി
 കൂറുകൾനേരത്തെ പരിചയമെയുള്ള. നിഷ്കളങ്ക
 ഹൃദയങ്ങൾ കൂടിക്കണ്ടു മേളിപ്പാൻ സമയമായികം
 വേണമെന്നില്ല. മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ മഹതി
 മഹാനാർ അസാധ്യസംഗതികൾ നടത്തുന്നില്ലെ?
 പതിമൂന്നു ചെറുകൊല്ലങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അലക്സാ
 ണ്ദർ ചക്രവർത്തി അന്നറിപ്പെട്ടിരുന്ന ലോകം
 മുഴുവൻ ജയിച്ചുക്കീയതു പോരെന്നുണ്ടോ? മഹ
 തീമഹാനാർക്കു വീരകൃത്യങ്ങൾ നടത്താൻ ദീർഘ
 യുഗസുവേണമെന്നു മക്കമെഴുതി പിടിക്കുന്നവരാ
 ളാണ്?

വിശദീകരണം

ലോകമഹായുദ്ധം അവസാനിച്ചു. ആണ്ടുകൾ ഒന്നൊന്നായങ്ങനെ കടന്നുപോന്നു. ലസലി ജോൺ സിനെ സംബന്ധിച്ച് ഇതുവരെ ഒരു തുമ്പും കിട്ടിയിട്ടില്ല. ഭർത്താവിന്റെ ആഗമനം പ്രതീക്ഷിച്ചും, പത്നിയുടെ വളർച്ച കണ്ടാനന്ദിച്ചും, നാരായണി ദിവസങ്ങളുടനീനെ എണ്ണിത്തള്ളുന്നു. വീണ്ടും കോട്ടയത്തുപോയി അച്ഛനെപ്പറ്റി അന്വേഷിച്ചാൻ അവർക്കു യൊതു മില്ല. പിതൃനഷ്ടത്തോടുത്തുണ്ടായ ഭക്തി വിരഹമോത്തു് അവർ അതീവദുഃഖിതയാണ്. എങ്കിലും ചില ദൂതാളുകളായ് കേൾവൻപേറ്ററിയെപ്പറ്റി അന്വേഷിച്ചിരുന്നു. കേൾവൻപേറ്ററി ജീവിച്ചിരിക്കുന്നെന്നും അദ്ദേഹം ഒരു കൃഷ്ണ മണ്ഡലനായിക്കഴിയുന്നെന്നും മനസ്സിലാക്കി, കത്തുമൂലം അദ്ദേഹവുമായി സമ്പർക്കത്തിലായി. കത്തുകൾക്കൊന്നിനും പിതാവു മറുപടി അയച്ചില്ല. നാരായണിയെ ലസലി ജോൺസ് വിവാഹം ചെയ്തതു പോറ്റി പത്രപോരാ ഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ദുഃഖാരിഷ്ടതകളാൽ വെറുനീരൂണ താൻ പട്ടണജീവിതം ഇനിയും തുടരുന്നതിന്നു കാംക്ഷിക്കുന്നില്ലെന്നും, കടമൊളംമൊ അടുത്തൊക്കാനൊമൊ ഒരു കെട്ടിടത്തിന്നു സ്ഥലം നോക്കി തിട്ടപ്പെടുത്തി വിലയും മറ്റും കാണിച്ച് ഒരു മറുപടി അയക്കാൻ ദയവുണ്ടാകണമെന്നും ഇരുന്നപേക്ഷിക്കുന്ന ഒരു കത്തു് ആ സാധാധീമണി അവസാനമായി

തന്റെ പിതാവിനയച്ചു. ഇക്കാര്യം മുൻനിർത്തി
 സേലമ്മ ചെല്ലമ്മയ്ക്കുമെഴുതി. തന്റെ പ്രതി ക്രിസ്തു
 മതം സ്വീകരിച്ച് ഒരു വെള്ളക്കാരന്റെ ഭാര്യയായ
 തോളൂറ് പോററി മേവിപ്പാലനായി. പുത്രിയുമായി
 സമ്പർക്കമായാൽ ഐതര്യം വരുമെന്നോർത്തദ്ദേഹം ഭയ
 ന്നു. ബ്രാഹ്മണസമുദായത്തിൽനിന്നും തന്നെ ബഹിഷ്ക
 രിക്കുമൊ എന്നും അദ്ദേഹം ഭർത്താ പലപ്പോഴും
 പരവശനാകും. കഷ്ടം! ഐതര്യം ഭാരതത്തിന് ഒരു
 ദുർഭൂതനെ. സേലമ്മയുടെ കത്തിലെ താല്പര്യ
 പ്രകാരം സ്ഥലം കണ്ടുപിടിച്ചു വില്പനയും മറ്റും കാണി
 ച്ച് ചെല്ലമ്മ തന്റെ പ്രാണമിത്രത്തിനു സത്പരം മരു
 പടിനൽകുന്നു. ചെല്ലമ്മ, സേലമ്മയുടെയും നാരായ
 ണിയുടെയും പാർപ്പിടമാക്കാൻ തിരിഞ്ഞെടുത്ത സ്ഥലം
 മലയച്ചാലെന്നറിയപ്പെടുന്നു ഒരു വിസ്തൃത കുന്നാ
 ണ്. ഇവ കുന്ന് അതിരമ്പുഴ ചന്തയ്ക്ക് അല്പം തെക്കേ
 മാറി മാന്നാനം—അതിരമ്പുഴ—റേഡിൻ കിഴക്കുവശം
 അയൽപ്രദേശങ്ങൾക്കെല്ലാം നാഥനെന്നഭാവേന ഉയർന്ന
 വിശാലമായി കിടക്കുന്നതുകാണാം. പ്രകൃതിവിലാസം
 ഇത്ര ഏറെ ചൊരിഞ്ഞിട്ടുള്ള മറ്റൊരു കുന്ന് അടുത്തെ
 ങ്ങും കാണാനില്ല. അവിടെ ബലമാഴ ഒരു ബംഗ്ലാവു
 തിന്തു സുഖമായി നാരായണിയും പുത്രിയും വാസം തുട
 രിക്കിയിട്ട് ഒന്നരണ്ടാഴ്ച കഴിഞ്ഞു. ബംഗ്ലാവ് കസുമതി
 മൈന്നറിയപ്പെടുന്നു. നാരായണ കസുമതിത്തുറവൻ
 പാർപ്പി തുടങ്ങിയതോടെ കേശവവൽപോററിയുടെ
 ഭൃഷ്ട ഭയം അനുഭവം വർദ്ധിച്ചുവന്നു.

മണിയാകരൻ ലസിലി ജോൺസിനെ അന്വേഷ
 ണമാണ്. ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലേക്കും

കത്തുകളും കവികളും അയച്ചു തന്റെ പത്നീപേ-
 ഷണം തുടൻ നടത്തി. സേലമ്മാ പിതാവിനെപ്പറ്റി
 ഖണ്ഡിതമായവിവരം ഗ്രഹിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം തീർ-
 ച്ചുയാക്കി. തനിക്ക് വിഷമങ്ങൾ നേരിടുമ്പോൾ
 ഭരിക്കലും കരയാതെ—അവകളിൽനിന്നെല്ലാം അകന്നു
 മാറുന്നതിനും അടുത്തിരുന്നതിനും കെൽപ്പുള്ള മണി-
 യാകരൻ നമുക്ക് ജീവിതത്തിൽ മാറ്റം തെളിക്കും. ബെർ-
 ലിൻ സർവകലാശാലയിൽ പഠിക്കുന്ന മി. മററാ-
 ലിഖാനുമായി അദ്ദേഹം ഒടുവിലെഴുത്തുകളു നൽകി
 ലസിലി ജോൺസിനെപ്പറ്റി വേണ്ട വിവരങ്ങളെ-
 ല്ലാം ഗ്രഹിച്ചു അറ്റാദിതനുമായി. ലസിലി
 ജോൺസ് മരിച്ചിട്ടില്ലെന്നും അദ്ദേഹം അമ്മിനിയാ-
 യിൽ ഒരു രഹസ്യരൂപവുമായി താമസിക്കുന്നതും
 അദ്ദേഹത്തിന് സുഖമാണെന്നും വിവരിച്ചു അമ്മിനി-
 യായിൽ നിന്നും തനിക്ക് കിട്ടിയ കമ്പിവാൻ അന്നു
 തന്നെ മററാലിഖാൻ മണിയാകരനെ ധരിപ്പിച്ചു. ഇത്ര-
 യും വിവരങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ മണിയാകരനുള്ള ആ-
 നന്ദം എത്രമാത്രമെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനമാത്രമായി.
 കമ്പി മുഖേന വിവരം മണിയാകരൻ സേലമ്മയെ അറി-
 യിച്ചു. മണിയാകരന്റെ ഈ കമ്പി സേലമ്മയ്ക്കു കിട്ടു-
 വോൾ അവൾക്കുണ്ടാകുന്ന ആനന്ദം അടുത്തുനിന്നു
 കണ്ടു രസിപ്പാൻ തനിക്ക് സൗകര്യമില്ലാത്തതോത്തദ്ദേ-
 ഫം വേദിച്ചു. ലസിലി ജോൺസിനെ സ്വതന്ത്രനാ-
 ക്കി നാടെത്തിപ്പാൻ വിവരിച്ചദ്ദേഹം ബ്രിട്ടീഷ് വിദേശ-
 ശങ്കാർത്ഥത്തിക്കെഴുതി. ഇങ്ങനെ സ്വതന്ത്രനായ ലസി-
 ലി ജോൺസ് ഡാക്ടറുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം മല-
 യാളത്തെയും വരാതെ അയർലണ്ടിലെത്തിത്താമസിച്ചു.

അവിടുത്തെ താമസത്തിനിടയിൽ : ഇൻഡ്യക്കുറുകുല
മായി പ്രസംഗിക്കുകയാൽ ഇൻഡ്യയിൽ പ്രവേശിച്ചുകൂ
ടെന്നൊരു നിരോധന ഉത്തരവ് ബ്രിട്ടീഷ് ഗവണ്മെൻറു
പറപ്പെടുവിച്ചു. ഇക്കാരണത്താലാണു് ഇവിടുത്തെ കറുപ്പുകാ
ലും അയറിൽ താമസിക്കേണ്ടിവന്നു.

കല്ലർ ജയിൽ ചാടി കൊച്ചി വിടാൻ ഓട്ടമാണു്.
വഴിക്കു വീരവാദനെ കണ്ടു. അവരിരുവരും ക്ഷീണിച്ചു്
അടുത്തു കണ്ട ഒരു കള്ളപ്പാപ്പിനുള്ളിൽ കടന്നു് കള്ള
കുടിച്ചു. കള്ളകളുടെ ചെന്നുപോയ ഒരു പുറത്തു ചാടി.
കല്ലർ:—വീരവാദ, നിന്റെ പേരു, നിന്റെ അച്ചി
ടെ പേരു ?

വീര:—എന്റെ നിന്റെ മക്കളുടെ പേരു ?

കല്ലർ:—എന്റെ മക്കളെല്ലാം—നിന്റെ വൈഫിന്റെ
പേരു ?

എന്റെ അന്നിംപെണ്ണ്—ധാരാണിംപെണ്ണ്—
എന്നു ചാടി ഒരു മഹാകാവ്യത്തിന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു. ഇതു
കേട്ടു കല്ലർ കള്ളു് നല്ല കള്ളു് കിളിത്തറ കള്ളു്, എ
ന്നൊക്കെ ചാടി. കിളിത്തറക്കള്ളും വയോറൻ കള്ളും
കലത്തി കുടിച്ചാലുള്ള ആനയും വീരവാദനെ വിവരിച്ചു
കേൾപ്പിച്ചു.

മദ്യനിരോധനം മധുവർജ്ജനം ഇവ ഇന്നത്തെ
അന്തരീക്ഷത്തെ വളരെ വഷളാക്കുന്നുണ്ടു്. മൂക്കററം
കുടിച്ചുകൊണ്ടു മധുവർജ്ജനപ്രസംഗം ചെയ്യുന്ന പ്രാ
സംഗികന്മാരും ധാരാളമുണ്ടു്. കള്ളുകുടിച്ചുകൂടാ കടിക്ക
ന്നവരേ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോൽ. ക്രമവിട്ടുള്ള മദ്യപാ

നം വിരവാദന്റെ പദ്യംപോലെ നാം വെറുക്കണം. മനുഷ്യജീവിതത്തിന് ആവശ്യകമായ സാധനങ്ങളേ ദൈവം സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളൂ എന്നു മതവും, ഓരോ സൃഷ്ടിയും അതിനുവേണ്ടിത്തന്നെ ജീവിക്കുന്നെന്നു ശാസ്ത്രജ്ഞലിന്റിന് ബോധ്യം വിധിക്കുന്നുണ്ട്. പഞ്ചസാര ചിലക്ക് സെമിപ്ലൈന കരുതി പഞ്ചസാര ഫാക്ടറി കറുക്ക് തീയ് കൊള്ളുന്ന നയമാണ് ഇന്നത്തെ മധുവർജ്ജനപ്രസ്ഥാനങ്ങളെല്ലാം. കടി നിറുത്താൻ ശ്രമിക്കാതെ, കടി കറക്കാൻ ശ്രമിക്കണം. അതാണുതത്വം. കള്ള രസകരമായ ഒരു പാനീയമെങ്കിൽ ഭക്ഷണസാധനം ഒന്നിക്കാതെ കറക്കാൻ രണ്ടുമുന്ന പ്രാവശ്യം ചുഴിഞ്ഞു നാം ആലോചിക്കണം. വിളഭൂമിയിൽ പഞ്ഞം വിതയ്ക്കുന്ന ക്ഷുദ്രപ്രയോഗികളാണീ മധുവർജ്ജനക്കാർ. കടക്കയും ചുണ്ടുമായി എനിക്ക് ഒരു അടുപ്പവുമില്ലെന്നും ഇവ തമ്മിൽ എപ്പോഴെങ്കിലുമടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ കടക്ക ചുണ്ടിൽ തട്ടി കള്ള നിലംപററിയെന്നും വായനക്കാർ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ഓഹത്തിനും വിശപ്പിനും പററിയ ഈ മധുരപാനീയം ഇല്ലാതാക്കാൻ ശ്രമിക്കാതെ, മനുഷ്യരെ വല്ലാതാക്കുന്ന ലഹരി അല്പം കറയ്ക്കാൻ കൂടുതൽ വെള്ളംചേർത്ത് മദ്യം വിൽക്കണമെന്ന് അധികാരമുള്ളവർ എക്സൈസ് കമ്മീഷണർ നിർദ്ദേശം. നൽകിയാൽ മതി—മധുവർജ്ജന പ്രസ്ഥാനം നിറുത്താൻ.

മദ്രാസിലെത്തിയ സേലമ്മ-ചെല്ലമ്മയുടെ അതിഥിയായി വിശ്രമിക്കുന്നു. അവർ തമ്മിൽ അപ്പോൾ നടന്ന ഒരു സംഭാഷണം കേൾക്കാം.

സേല:—അനുരാഗമെങ്കിലും കോലാഹലങ്ങളൊന്നും കൂടാതെ സൈപരമായി വളർത്താമെന്ന് ഞാൻ

ആശിച്ചു. ശാന്തിതേടി അന്ന് മദ്രാസിന് ഞാൻ പുറപ്പെട്ടെങ്കിലും ഉള്ള സമയംനംകൂടി നഷ്ടപ്പെട്ടു, ഒടുവിൽ ബാങ്കുൾവഴി വീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു പോന്നു. അനുരാഗപരവശയായി ആർക്കേണം റെയിൽ പ്ലാറ്റ്ഫോമത്തിൽ ഞാൻ മുർമ്മിച്ചു വീണു. അന്നു ഞാൻ മദ്രാസിന് പോകാതിരുന്നെങ്കിൽ എന്നു പലപ്പോഴും പിന്നീടു കാർക്കാറുണ്ടു്. അത്രമാത്രം അന്നത്തെ മദ്രാസ് യാത്ര കാർത്തു് ഞാൻ കരയുന്നുണ്ടു്. ആവു ദൈവേഷ്ടം നിറവേറണം. പ്രണയക്കുടലിന്റെ ഒരു നടുവിൽക്കിടന്നു് ഇണചേരാൻ തുഴയുന്നവളെന്നും എനിക്കു തോന്നിപ്പോകുന്നു.

മണിയാകരൻ.....

ചെല്ല:—അദ്ദേഹം എന്തുചെയ്തു ?

സേല:—വല്ലഭം ചെയ്യുന്നു പറഞ്ഞോ ? അവളുടെ മുഖം വീണ്ടും വിളറി.

ചെല്ല:—സേലമ്മയുടെ വ്യാകുലമെന്താണ് ?

സേല:—അദ്ദേഹം നിരപരാധി. വൻചതിയെന്നെന്ന് കളിയിനിപറയുമെങ്കിലും. അലച്ചിലുകളൊന്നും ദൈവമറിയാതെ വരുന്നതല്ല. മണിയാകരൻ കളിയിനി പറയുമ്പോലെ വിവാഹിതനെന്നിൽ—ദൈവകുപിതം തടുപ്പാൻ ആർക്കു കഴിയും ചെല്ലമ്മ?

ചെല്ല:—കളിയിനി അവളാരു് ? മണിയാകരൻ ചങ്കു തുറന്നൊരു സ്ത്രീയെ സ്നേഹിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു് സേലമ്മയാണു്. കറച്ചു ഭിക്ഷ സംതാമസിപ്പശേഷം സേലമ്മ നാട്ടിലേക്കു മടങ്ങി.

അദ്ധ്യായം ൨൮

കുസുമതീർ

കുസുമതീരം സന്ദർശിപ്പാൻ കൈതിക്കുന്നവ
രേ അയൽപ്രദേശങ്ങളിലുള്ളു. എന്നാൽ ആദ്യം
നമുക്കു് കഥാനായകനെ സന്ദർശിക്കാം. ചിന്താ
ഗുസ്തനായ മണിയാകരനെ, മേളവിലാസത്തു് സ്വ
മറിയിൽ ഏകനായി കാണാം. ഇന്ന് അദ്ദേഹം
അത്യധികം ക്ഷോഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഹൃദയംകൊണ്ടിമയാൻ
കരയുന്നതെന്തിനെന്ന് ആർക്കറിയാം? ചോരവിപത്തു
കളിൽ കുടുങ്ങിക്കഴിയുന്ന അദ്ദേഹം കളിദാസിസന്ദേ
ശം ഇനിയും ഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ല. സേലമ്മയെ നിർവ്യാജം
താൻ സ്നേഹിച്ചതു വാസ്തവം. ഭുവഭൂതിങ്ങളെക്കൊണ്ടി
ക്കൊന്നായി കണ്ടെന്നോണം തന്നെ വിഴുങ്ങിക്കൊണ്ടി
രുന്നു. തന്റെ മറി, മാർഗ്ഗമെന്തെന്ന ഭീമജ്ഞപുഷ്പയെ
ന്നും, താൻ അതിനുള്ളിലകപ്പെട്ടു് പുറത്തു ചാറാൻ സദാ
ശ്രമിച്ചുവലയുന്ന ഒരു ചോരാളിയാണെന്നും തനിക്ക
റിയാം. അതെസമയം എന്തൊ ഭാരത്തു് പെട്ടെന്നദ്ദേഹം
മരസ്ഥിതം ചൊരിഞ്ഞു. അഗ്നിപർവതത്തിന്റെ
അഗ്രത്തിൽ ശയിക്കുന്ന മണിയാകരൻ, അതെസമയം
മരസ്ഥിതം തുകാൻ കാരണമെന്തായിരിക്കണം? ഭുഷു
ശത്രു മകളായി തന്നോടു് ചെയ്യുന്ന ദ്രോഹകൃത്യങ്ങ
ളോത്തു് ഗർജ്ജിച്ചുകഴിയുന്ന ഈ സിംഹം, അനുഭവി
ക്കുന്ന ഉഗ്രവൃഥകളെത്രമാത്രമെന്നു ശരിക്കു വായനക്കാർ
ഗ്രഹിച്ചെന്നുവരുമോ? മകളായിൽ നിന്നുമുള്ള പീഡ

നങ്ങളോർത്തു കഥാനായകൻ രക്തം വിയർന്ന മണി
 ശ്രവകളാണിപ്പോൾ. മക്കോയിയുടെ, ചതിച്ചിട്ടും ചതി
 ചില്ലെന്നുള്ള കൊലച്ചിരി — (to smile and smile and
 continue to be a villain) അൻരാഗത്തിലെ ദുർദ്ദശ്ശ, ശ
 രൂപിൽനിന്നു് ഇടവിടയുള്ള ശരണരം-എന്നി ചകളാൽ
 മണിയാകരുൻ വലഞ്ഞു. പരമകാരണികനായ ദൈവം
 കരിശിൽകിടന്ന ലോകത്തിന്നു നൽകിയ ഭൗത്യം ലോക
 ഭരണത്തിനുള്ളിൽക്കടത്തി—ലോകത്തിലവ നല്ലിലാ
 കാൻ, ദൈവം താൻ അൻശാസിച്ചയച്ചിട്ടുള്ള തനിക്കു,
 തന്റെ ചങ്കും തലച്ചോറും വെണ്ണവേണം ലോകസമാ
 നം കൈയ് വരുത്താൻ എന്നു താൻ അറിയുന്നുമുണ്ടു്.
 ലോകാരംഭമുതൽ നട്ടവളുന്തി ലോകത്തിന്നു് തഴച്ച
 വളരുന്ന സാമ്പത്തികവ്യവസ്ഥിതികൾ ലോകക്കാകമാ
 നം പ്രയോജനകരമാക്കിത്തീർപ്പാൻ-പിതാവായ സർവ്വ
 ശപരൻ, നവമായ ഒരു സാമ്പത്തികവ്യവസ്ഥിതി-(New
 order) ലോകത്തു നല്ലൊക്കാൻ-തിരഞ്ഞെടുത്തയയ്ക്കപ്പെ
 ടുവനാകയാൽ, വിളഞ്ഞ രാഷ്ട്രീയചിന്തകനും, തെളി
 ഞ്ഞ നേതാവുമാകണം മണിയാകരുൻ. മാനവവംശത്തി
 ന്റെ ചങ്കും തലയും ഒത്തിണക്കി ലോകസമാധാനത്തി
 നടിത്തറ പണർതു് ലോകസംഗ്രാട്ടായി വാഴാൻ രക്ഷ
 കന്നൊരുവൻ വരുമെന്നു് യൂദർ അവർ ആശിച്ചിരുന്നു.
 രക്ഷകനല്ലേയ്ക്കും സാമ്പത്തികവ്യവസ്ഥകളിൽ ജനിച്ചവളു
 മെന്നും അവർ തെറ്റിദ്ധരിച്ചു. രക്ഷകൻ വന്നു. മണ്ണിൽ
 പിറന്നു വയലുകളിൽ വളരാതെ-മേടുകളിൽ തെളിയാ
 തെ, കടലിൽ ഒളിഞ്ഞു, കരിശിൽ മരിച്ചു്, സ്വർഗ്ഗംപേ
 ന്നു. മനുഷ്യർ നാം സ്വർഗ്ഗീയസമ്പത്തു് കാസ്തമാ
 കാൻ; നാം എങ്ങനെ ജീവിക്കണമെന്നു കാട്ടാൻ. ന
 മെ സ്നേഹിച്ചു താൻ ജീവിച്ചു, നമ്മെ സ്നേഹിച്ചു താൻ

മരണമടഞ്ഞു ജഗൽപിതാവിൻ വലത്തുഭാഗത്തു പാർപ്പമാക്കി. ശാരീരികമായി, ലോകദൃഷ്ടികളിൽ മൗശിമാലോകത്തു തോൽവിപറിയവനെന്നു ഘോഷിക്കവെ, ദൃഷ്ടജനത്തോടു പോർ നടത്തി ദൃഷ്ടവെരെ ശിഷ്ടരാക്കി ലോകം ഭരിപ്പാൻ, ദൈവം ലോകത്തിന്നയച്ചിട്ടുള്ള മണിയാകാൻ, മണ്ണിൽപ്പിറന്നു കെൽപുകടന്നേടി രാഷ്ട്രീയസ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾക്കും ലോകസമാധാനത്തിന്നുമായി സുധീരം പോരാടി, ലോകരുടെ കണ്ണു തുറപ്പിച്ചു ലോകത്തെ നിലേക്കു ഫറാൽ ആകർഷിച്ചു ലോകം ഭരിച്ചുവേണം ലോകസമാധാനം പുലർത്താൻ. അന്നത്തെ കരിശിലെ ദൗത്യം ഇന്നത്തെ ഭരണത്തിൽ വരുത്താൻ. ദൃഷ്ടരെ അമർത്തിയും, ശിഷ്ടരെ പുലർത്തിയും ഐക്യപാത്രം വളർത്താൻ—ഇതു തനിക്ക് നോയിച്ചാൽ ഇഹലോകഭരണങ്ങളിൽ ദൈവം ശുദ്ധിക്കുന്നുണ്ടെന്നു സങ്കാരണം നാം അനുമാനിക്കണം. സ്വാതന്ത്ര്യംവെടിഞ്ഞു തന്നെപ്പോലെ ഭൂമിയിലുള്ള സകലരേയും നിർവ്വൗജം സ്നേഹിക്കുന്ന മണിയാകരശ്രമങ്ങൾ, ഫലത്തിൽ വരുത്താൻ ദൈവമിടയാക്കണം. ഇങ്ങനെ നിൽക്കട്ടെ പോരും പറ്റത്തയും. ഇങ്ങനെ നിൽക്കണം പണ്ടെയും യുദ്ധവും—വേദങ്ങളെല്ലാം മറന്നു താൻ വാഴണം. മോഹങ്ങളെല്ലാം വെടിഞ്ഞു തൻ താഴണം. പാപങ്ങളെല്ലാം അകന്നു നാം മറണം. ദൈവവുമായി നാം സമ്പർക്കമാകണം. കടുംബകലഹങ്ങൾ ഒന്നോടെ പോകണം. സമുദായം തമ്മിൽ ഈ ഭിന്നിപ്പിതെന്തിനു? രാജ്യങ്ങളെന്തിനു? പോർ നടത്തിടണം? ഭൂമിയെല്ലാമൊരു രാജ്യമല്ലെന്നുണ്ടോ? ഉണ്ണാനും ഉടുക്കാനും ഏവർക്കുമാവശ്യം—ജീവിപ്പാനവസരം ഏവർക്കും വേണ്ടയോ? ഉയർച്ച താഴ്ചകളും

വശ്യമല്ലയോ? എങ്ങനെ താഴാതെ ഉയർച്ച നാമെത്തിടും? സാമ്പത്തികമായി സകലരും ഒരേ തോതിൽ വളരത്തക്കതൊ വളർത്തത്തക്കതൊ ആണെന്ന് എനിക്കില്ലാതെപ്രായം. ജീവിതത്തിനുള്ള അഴകു പിഴുതുകുളയുന്ന ഈ ഒരു വ്യവസ്ഥിതിക്ക് ഞാൻ എതിരാണ്. പരസ്പരം ആശ്രയിക്കാതെ കഴിവാൻ ഒരു ജീവിതം ഭാവനം ചെയ്യുന്നതിനുപോലും എനിക്ക് സാദ്ധ്യമല്ല. എല്ലാവരും ഉണ്ണാനും, ഉടുക്കാനും സുഖമായി ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നല്ലാതെ, എല്ലാവരും ഒരേ സാമ്പത്തികത്തോതിൽ വളരണമെന്നും വളർത്തണമെന്നൊ ചിന്തിക്കു ഭണ്ഡാലം. ജീവിതസൗന്ദര്യത്തിനു കയ്യിവയ്ക്കുന്ന ഈ ദ്രുതഗതിയെക്കുറിച്ചും വളർന്നു ലോകം കീഴിയും പാമ്പുംപോലെ കഴിയുന്നതോത്തുള്ള ഭീതികൊണ്ടു പറകയാണ്. ഇങ്ങനെ ഒരു വ്യവസ്ഥിതിക്ക് എന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ കവിതാപരശ്വേഷം കാണായ്കയാലും—ചീത്ത മനസ്ഥിതി നട്ടുവളർത്തുന്ന ആശയമിതം കയാലും-കുരിശിന്റെ ഭരത്യാതിൽ ഇത് കാണായ്കൊണ്ടും ഭരണചക്രത്തിന് ഇത് ഒരു കടുക്കുകൊണ്ടും—ഞാൻ സ്ഥിതിസമതപവ്യവസ്ഥിതിക്ക് എതിരാണ്.

ആരെ കിതകിൽ തട്ടുന്നതുകേട്ടു അകത്തുവരുവാൻ മണിയാകരുൻ പറഞ്ഞതനുസരിച്ച് ഉമ്മൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു അകത്തു വന്നു. ചിരിക്കുന്നവൻ ചതിക്കയില്ലെന്ന് മാക്സ് ബീ ബോറും പറയുമെങ്കിലും, ഇക്കാലങ്ങളിൽ ചിരിക്കുന്നവരെ വിശ്വസിച്ചുകൂടാ.

മണി:—എന്താ ഉമ്മൻ സുഖമേണോ?
ഉമ്മൻ:—മണിയാകരുന്റെ സുഖമന്വേഷിച്ചു വന്നെന്നുമാത്രം.

മണി:—കത്താലിക്കർ തമ്മിലുള്ള ദർവ്വവർമ്മാക്കളെ ജിലം ഭയക്കിത്തീർത്തു് ഐക്യതയിൽ കഴിവൻ എന്നിങ്ങനെയുമുണ്ടെന്നും, വേലന്താവസ്സുകളിൽ നേർപകുതി ചെല്ലുമുക്കു് കൊടുക്കാൻ ഭയവുണ്ടാകണമെന്നും എന്റെ വാക്കിൽ മാത്തുണ്ണിയോടു് ഉമ്മൻ പറയണം.

ഉമ്മൻ:—മക്കോയിച്ചാൻ പറഞ്ഞു മണിയോകരൻ ഒരു ശീമകല്യാണം കഴിച്ചെന്ന്—ഞാൻ അതു വിശ്വസിക്കണമെങ്കിൽ മണിയോകരൻ സമ്മതിക്കണം.

മണി:—മക്കോയിക്കു് പറഞ്ഞുകൂടാത്തതെന്തു്. പ്രവർത്തിച്ചുകൂടാത്തതെന്തു്?

ഉമ്മൻ:—ഞാൻ കേട്ടു മണിയോകരൻ കളിമുറിയെ കല്യാണം കഴിക്കുമെന്ന് വാക്കുപറഞ്ഞു.

മണി:—പരിപാവനമായ എന്റെ നാമം—ഉത്തമന്മാർക്കുമാത്രം മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകി ജീവിക്കുന്ന എന്റെ ജീവിത സരണിയിൽ മുതക്കുവാനിടമുണ്ടാകുമെന്ന് എന്നിക്കറിയാം. എന്റെ നാമം ഈ വഞ്ചകിയുടെ പേരുമായി ചേരിപ്പിച്ചു് എന്റെ ക്ഷമാശീലം ദൈവം പരീക്ഷിക്കയാവാം.

കന്യമതീരം—അതി മനോഹരമായ ഒരു രണ്ടുനില മാളികയാണതു്. ആധുനികരീതികളിലുള്ള പ്ലാറ്റുകൾക്കും മറ്റും വളരെ ഭംഗിയായിപ്പണിതീർത്തിട്ടുള്ള ഈ കെട്ടിടം മലയച്ചാൽകുന്നിന്റെ ആരോണമായി എന്നാലുശോഭിക്കും. കന്യമതീരം കണ്ടാനദിക്കാത്തവർ ഇക്കാലങ്ങളിലില്ല. കുന്നിന്റെ അടിവാരത്തിൽനിന്നും പൈപ്പ്

കളിലൂടെ ശുദ്ധജലം ഗൃഹത്തിനുള്ളിലേക്ക് പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നാലുചുറ്റുമുള്ള കരിങ്കൽ മതിലുകൾ കടന്നുചെന്നാൽ മറ്റൊരു ചുറ്റും വളർന്നു പുളച്ചെടികൾ കാണാം. ഉള്ളിലേക്ക് ഇളകാററിക്കുന്നുണ്ട്. മേളവിലാസത്തെപ്പോലും വെല്ലുവിളിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ജഗമോഹിനി എന്നോണം ആർച്ചാകൃതിയിലുള്ള കസ്യമതീർ ശോഭിക്കുന്നു.

സായാഹ്നം കസ്യമതീർ വടക്കേഫാളാറിൽനിന്നു കൊണ്ട് വയോളാ പ്രകൃതികണ്ടങ്ങാനന്ദിക്കുകയാണ്. ലാടനക്കണ്ടു വൃശ്ചഭാഹിത അവരും അനുരാഗക്കടലിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി കോളഗോളമാടുകയാണ്. ചുറ്റുപാടുമുള്ള രമണീയങ്ങളായ പ്രകൃതികളെ അവളാനന്ദിക്കുകയാണ്. ഹാ! കെന്തോയേക്കാൾ മലയച്ചാൽ എത്ര രമണീയകൾ! ഡെഡ്സ് വത്ത് മാനാനന്തത, മലയച്ചാലിലോ, ജീവിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ—പ്രകൃതിവിലാസംകണ്ടാനന്ദിച്ചു എത്രഎത്ര വിചിത്രകവാതകളുദ്ദേഹം നിർമ്മിക്കുമായിരുന്നില്ല. ഷെല്ലി മുന്നോന്നും മലച്ചാൽ ഇവ കണ്ടാനന്ദിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവനമഞ്ജരിയിൽനിന്നും പഠിപ്പെടുത്ത നിൽക്കാത്ത ആദിനസപരം—അസംതൃപ്തി ലോകത്തിന് അജ്ഞാതമായിരുന്നേനെന്നും, കസ്യമതീരവും പരിസരങ്ങളും കണ്ടാനന്ദിക്കാത്ത കണ്ണുപുഞ്ചിരി ചൊരിയാത്ത ഹൃദയം—ദൈവമെ അത് എന്തെന്തൊരുമാത്രം. അത്രമാത്രം ഞാൻ സഹിച്ചു—അത്രമാത്രം ഞാൻ സഹിക്കുന്നു. ദൈവമെ! 'ഇനിയും ഇങ്ങനെ എത്രമാത്രം ഞാൻ സഹിക്കണം?' എന്നവൾ ഉള്ള അലറി വീണ്ടും പ്രകൃതികണ്ടാനന്ദമാണ്.

അദ്ധ്യായം ൨൯

ആകുമാണം

പ്രകൃതികളാണെന്നിരിക്കുന്ന അവളിൽ അവളറിയാതെ ചില വൃതിയാനങ്ങൾ വരുന്നതോളം നെടുവിർപ്പിട്ട അവൾ ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു. കസ്യമതീരത്തു് പുതുതായി താമസത്തിനെത്തിട്ടുള്ളവർ കബേരരെന്നു് മനസ്സിലാക്കി മക്കോയി രാത്രിയിൽ വലവായ വേഷത്തിൽ ചുറ്റിപ്പറ്റി ആ ഗൃഹപരിസരങ്ങൾ വേണ്ടവണ്ണം പരിശോധിച്ചിരുന്നു. വയോളയും കസ്യമതീരത്തു് വന്നെത്തിയതോടുകൂടി മക്കോയിയുടെ ശ്രദ്ധനാൾക്കുനാൾ വർദ്ധിച്ചു. എങ്ങനെയും ഈ അംഗനാരത്തത്തെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാൻ ഭാരോ രാത്രിയും അവൻ നടത്തുന്ന പരിശ്രമങ്ങളൊന്നും വയോളയ്ക്കൊട്ടറിഞ്ഞു കൂടാ.

അന്നു് രാത്രി മണി പതിന്നെണ്ടിച്ചു. വയോള വൃസന്നാധികൃത്താൽ മുറി വിട്ടു് കസ്യമതീരത്തിന്റെ കിഴക്കെ വശാന്തയിലൂടെ തെക്കുവടക്കായി ലാത്തുന്നു. ദുഃഖാധികൃത്താൽ മതിമറന്നവളവൾ അകലെ നിന്നു് മർക്കോയി അവളെ തുറിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ അവൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ലാടനിൽ അവൾക്കുള്ള അനുരാഗത്തിയിൽ അവൾ സ്വയം കത്തിജ്വലിക്കയാണു്. ലാടവിരണവൻവേണ്ടി മരിപ്പാനു മവൾ ഒരുക്കമാണു്. യഥാർത്ഥ ലഭ്യം ഒരു ലാടൻ തന്നെയൊ എന്നറിയുന്നതിനുള്ള തന്റെ യത്നങ്ങളൊക്കെ വിഫലങ്ങളെന്നവൾ കണ്ടു.

നാരായണിയോടുകൂടി കസ്യമതീർത്ഥം വന്നു താമസമാക്കി. മനശ്ശാന്തിക്കായി സ്നേഹപരവശയായ വയോളാ വരാനായിൽനിന്നും മുററത്തിറങ്ങി നയനങ്ങളടച്ചു ചിന്താമഗ്നയായി ലാത്തുകയാണ്. അല്പസമയത്തിനുള്ളിൽ, അവളുടെ മുദുമസ്തങ്ങളാൽ വടനമവൾ മറച്ചു ഉള്ള ലാടനമായി സലിലകീഡയുമാരംഭിച്ചു. ശൃംഗാരം അവളെ അപ്പോൾ വിഴുങ്ങിയിരുന്ന വാസ്തവമവൾക്കു അറിഞ്ഞല്ല. അർദ്ധരാത്രിയെങ്കിലും അനുരാഗചിന്തകളെ സംഗീതമാക്കിപ്പകർത്തിപ്പോകാൻ സങ്കോചമവളെ അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. **Heard melodies are sweet. But those unheard are sweeter** എന്നകിരറിസ് കീർത്തനം ഇവിടെ അനുസ്മരിക്കണം. നാം കേട്ടിട്ടുള്ള പാട്ടുകളൊക്കെ ഹൃദയാകർഷകമെങ്കിൽ ഹൃദയമകരത്തിൽ തിങ്ങിപ്പൊങ്ങി വാക്കുകൾക്കതീതമായി ഓളഗോളമാട്ടുമാമനഗാനം നമുക്കേവർക്കും എത്ര ഇമ്പകരമായിരിക്കണമെങ്കിലും ചിന്തിച്ചുവ്യസനിക്കുന്നവയോളം അദ്ദേഹത്തെ ഓർത്തു ആനന്ദിക്കുകയാണ്. തന്നെപിടിക്കാൻസാവധാനം തന്നോടു സമീപിക്കുന്ന ശത്രുവിനെ വയോള ഇനിയും കാണുന്നില്ല. ആരോ തന്റെ ഭേദത്തിൽ സ്വർഷിക്കുന്നതു ഞൊടിക്കുള്ളിൽക്കണ്ട വയോള പെട്ടെന്നൊന്നു ഞെട്ടുന്നെങ്കിലും മുവട്ടാപ്പിച്ചു ധൈര്യസമേതമവൾനിന്നു അപ്പോൾ അവൾ അവിടെ പ്രദർശിപ്പിച്ച വിപതി ധൈര്യം എന്റെ പേനത്തുമ്പിൽ ഒതുങ്ങുന്നതല്ല. കുടക്കിലകപ്പെടുത്തിയ വയോളയേയും കൊണ്ടു മക്കോയിയും മറുപടി ഭൂതഗതിയിൽ നടന്നു. ആ വഞ്ചകനവനോടു അമളിക്കുന്നെ ഗജ്ജിച്ചു. 'മഹാപാപി, ഭ്രോഹി, നീ മനുഷ്യനെങ്കിൽ, ദൈവത്തിന്റെ നാമത്തിൽ എന്നെ നീ ഉപദ്രവിച്ചുകൂടാ. നീ ആരു? നാം

തമ്മിൽ പൊരുത്തമെന്തു? ദൈവം അനുവദിക്കുന്ന പക്ഷം, ന്യായാസനത്തിലിരുന്നുകൊണ്ടു് ഇതിനാൽ നിന്നോടു കണക്കു ചോദിക്കും. രാത്രിയിൽ തനിച്ചൊരിയത്തും അവൾ പോയിട്ടില്ല. തന്റെ പുതിയ വാസസ്ഥാനം മിക്കവാറും വയോളക്കു് അല്പരിചിതവുമാണു്. പോരെങ്കിൽ കൂടിയും. ഭൃഷ്ടശത്രുവുമായി പൊരുത്താൽ തന്നെ അവൾ തീർച്ചയാക്കി. എങ്കിലും സ്രീസഹജമായ പരിഭ്രമം അവളെ അലട്ടി. തന്നെ തന്റെ വീട്ടിലേക്കു് വിട്ടയക്കണമെന്നു് ഏറ്റവും ഭയനീയസ്വപനത്തിൽ ഇടക്കിടെ അവൾ പറഞ്ഞു. ഇതുകൊണ്ടൊന്നും മാക്കോയി ഇളകിയില്ല. വയോള വീണ്ടും പറഞ്ഞു തുടങ്ങി. 'നിനക്കു് നിന്റെ ജീവനിൽ കൊതിയുള്ള പക്ഷം എന്നെ നീ വിടണം; ഞാൻ ഏങ്ങനെയും ഓടി രക്ഷനേടി കൊള്ളാം.' ഇതിനുള്ളിൽ മാക്കോയി വയോളയെ താഴ്ന്നിറുത്തി ബലംപ്രയോഗിച്ചു് അവളെ നടത്താൻ ശ്രമിച്ചു. 'എന്റെ ഹൃദയമകരത്തിൽ വാണുളന്ന ലാഭനവൻ ഓടി എത്തി എന്നെ രക്ഷിച്ചെങ്കിൽ'—എന്നവൾ ഉള്ളു കേൾത്തു. സ്വപനക്കു് മറ്റു് കേൾപ്പറ്റിയും അവൾ ചിന്തിക്കുന്നുണ്ടു്. ഈ അത്യാപത്തിൽ നിന്നും തന്നെ രക്ഷിക്കണമെന്നു് ദൈവത്തോടു് പ്രാർത്ഥിച്ചു. അർദ്ധരാത്രിസമയം; ഏതൊരു ലാഭനവിടെ ഓടി വന്നു് രക്ഷിക്കും—മദ്രാസിൽ വച്ചു് ഒരു നോക്കുമാത്രം കണ്ട ലാഭൻ ഓടി എത്തി ഈ ഭൃഷ്ടനിൽനിന്നു് അവളെ രക്ഷിക്കണമെന്ന അവളുടെ വ്യാമോഹം അപ്രകൃതമെന്നു വരുമൊ. ലാഭനിൽ വയോളക്കുള്ള പ്രേമം എത്ര തീവ്രമാംവണ്ണം കേന്ദ്രീകൃതമെന്നു നോക്കണം.

മാക്കോയിയുടെ പിടിയിൽ കടുങ്ങിയ വയോളം ലാഭനെ അനുസ്മരിക്കുമ്പോൾ, ലാഭനിലേക്കു് നമിക്കുന്നു

എത്തിനോക്കാം. മക്കോയി വനാന്തരത്തിൽ കൊണ്ടു
 വന്ന വയോളയുടെ കൺമുമ്പിൽ ലാഭനെ ബന്ധിത
 നായി കാണുന്നു. അപ്പോൾ വയോളയ്ക്കുണ്ടായ ക്ഷോഭം
 എത്രമാത്രമെന്നു വായനക്കാർ ഉൾക്കൊള്ളാൻ മതി. സാ
 ധുവും ഒരു തടവുകാരനായി ലാഭസമീപം നിൽക്കുന്നു.
 ലാഭനും സാധുവും വാസ്തവത്തിലാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കി
 കഴിഞ്ഞ മക്കോയി, അവരിരുവരേയും ജീവനോടെ ഭരി
 പ്പിക്കുന്നതിനു് അഗ്നി കൂട്ടി. ചാത്തന്തേ തുറപ്പിൽ നാം
 കണ്ടുപിടിക്കുന്ന ലാഭനും സാധുവുമാണ് നമുക്കിപ്പോൾ
 ദൃശ്യമാകുന്നത്. ഇരുവരും അത്യാപത്തിലേക്കിപ്പോ,
 ലാഭനും വയോളയുമായി വീണ്ടുമിരിക്കുന്ന കണ്ടു മുട്ടിയ
 തിൽ അവരിരുവരും സന്തോഷക്കടലിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി.
 മരണത്തിന്റെ വക്കിൽ നിന്നവർ ആനന്ദിക്കുന്നുണ്ട്.
 രണ്ടാമത്തെ അവരുടെ ഈ കൂടിക്കാഴ്ചയാൽ അവർ പര
 സ്പരം ആളറിഞ്ഞു് ആനന്ദിച്ചു് ആരാടുകയാണു്. കൃ
 തകം, സങ്കോപം, പ്രേമം എന്നിവകളാൽ അവർ വല
 ഞ്ഞു. അവർ ഇരുവരുടേയും സംശയങ്ങളെല്ലാം തീർന്നു്
 പരസ്പരം സൗന്ദര്യം നുകന്നവർ കഴിയുന്നു. തങ്ങൾ
 അത്യാപത്തിലെന്നവർ മനസ്സിലാക്കി രക്ഷക്കുള്ള മാർ
 ഗങ്ങൾ മുഴിഞ്ഞാലോചിക്കുകയാണു്. കൈയ്ക്കാലുകൾ ബ
 ധ്വിച്ചു് അസ്വപതന്ത്രനായി തന്റെ മുമ്പിൽ കാണപ്പെ
 ടുന്ന തന്റെ ഹൃദയവല്ലഭനെ—രക്ഷിക്കണമെന്നു് അ
 വൾ തീർച്ചയാക്കി. അദ്ദേഹവുമായി. ആലോചിക്കാ
 കതെ—അദ്ദേഹത്തെ അറിയിക്കാതെ—നോക്കണം അവ
 ളുടെ നിവ്യാജപ്രേമം!! ചെറുകുളം അഗ്നി കത്തിക്ക
 ളുന്നു—ലാഭനേയും സാധുവിനേയും ചുറ്റും—തീകണ്ഡം
 അവരെ തുരിച്ചുനോക്കുന്നുണ്ടു്. അസ്വപതന്ത്രനായ ലാഭ

നും, സാധുവും—അവരെ വിഴുങ്ങാനുള്ള തീജാലകൾ, തങ്ങളെ മർദ്ദിച്ചു് രസിക്കുന്ന മക്കോയിയും അവന്റെ കൂട്ടാളികളും അഹോ! വയോള, തന്റെയും ലാടന്റെയും സാധുവിന്റെയും ദർവിധിയെ പഴിച്ചു് രക്തം വിതർശു് നിന്നുപോയി. ഇവരിരുവരേയും രക്ഷിക്കേണ്ട കർത്തവ്യം തനിക്കുണ്ടെന്ന് ധീര അവർ മനസ്സിലാക്കുന്നു. 'ഒന്നുകിൽ ഇവരെ ഞാൻ രക്ഷിക്കും—അല്ലെങ്കിൽ ഇവരോടുകൂടി ഞാനും'—എന്ന് അവർ ഉള്ള പരഞ്ഞു. മൈസൂർ, ബാങ്കളൂർ മുതലായ പട്ടണങ്ങളിൽ ചുറ്റിസഞ്ചരിച്ചു് ഭാരതസ്വാതന്ത്ര്യാർത്ഥം രഹസ്യമായി പ്രയത്നിച്ചിരുന്ന ലാടൻ, പൊട്ടുന്നനവെ സാധുവിന്റെ കയ്യി കിട്ടി. കയ്യി അനുസരിച്ചു് ലാടൻ ബാങ്കളൂർ നിന്നും അന്നത്തെ മെയിൽ ട്രെയിനിൽ കോട്ടയത്തിനു യാത്ര തിരിച്ചു യഥാസമയം കോട്ടയത്തുവന്നെത്തി. രാത്രിമണി പതിനൊന്നു കഴിഞ്ഞിരിക്കണം അദ്ദേഹം കോട്ടയത്തെത്തിയപ്പോൾ—കോട്ടയം പട്ടണത്തിൽ നിന്നും നടന്നു് ലാടൻ അമ്മഞ്ചേരിയിലെത്തി. അവിടെവെച്ചു മക്കോയിയും മറ്റും ലാടനെ പിടിക്കുന്നതിനു പലശ്രമങ്ങളും നടത്തിയെങ്കിലും, അപകടങ്ങളിൽനിന്നെല്ലാം തെറ്റിമാറി ലാടൻ സാധുവിനെ കണ്ടുമുട്ടി. ഇരുവരുംകൂടി നാരായണിയെ കണ്ടു് ഏതൊ രഹസ്യകാര്യം പറവാൻ കസുമതീരത്തേക്കു പോയി. വഴിമദ്ധ്യേ മക്കോയിയും കൂട്ടരും ചതിവിൽ ഇവരിരുവരേയും പിടിച്ചു് കൈയ് കാലുകൾ കെട്ടി ഗുഹക്കുള്ളിൽ കൊണ്ടുവരുകയും ചെയ്തു. വയോളയെ കടുക്കിപ്പിടിക്കുന്നതിനു് തലേരാത്രി നടന്ന സംഭവമാണു് മേൽവിവരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. വയോളയുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിലവരെ ഒഫീപ്പിക്കണമെന്നാണു മക്കോയിയുടെ നിഷ്ഠ. വയോളയും ഇപ്പോൾ അവന്റെ അധീനത

യിൽ വന്നെത്തിയതോത്തു് ദുഷ്ടനവന്റെ പൈശാചികാനന്ദം നോക്കുവിൻ. ഒടുവിൽ വയോള, 'അയ്യോ കൈവമെ', എന്ന് ഉള്ള അലറി വിളറിനിന്നു. തങ്ങളുടെ ദുർവിധിയിൽ ഭാഗഭാക്കുകാൻ വയോള കൂടി നയിക്കപ്പെട്ടതോത്തു് — അവളാണെന്ന് അവളെക്കണ്ട അനുകൂലം മനസ്സിലാക്കിയുള്ള അനന്ദം തുടങ്ങിയ ലാഭൻ അതേസമയം വ്യസനാക്രാന്തനായി.

വയോളയും ലാഭനുമായി അടുപ്പമുണ്ടെന്ന് മക്കോയിയും മറ്റും അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഈ ഭയങ്കര രാത്രിയിൽ അവൾ തനിയെ ഗൃഹവിട്ട് ഓടിപ്പോകമെന്ന് അവർ ഒട്ടു കരുതിയുമില്ല. ആകയാൽ അവളിൽനിന്നും കുറച്ചുകലെന്നു് മക്കോയി വിണമല്ലനുമായി സംസാരിക്കുന്നു.

മക്കോയി:—വിണമല്ലാ താൻ അടുത്തുവരണം കാണമെങ്കിൽ—ദുഷ്ടൻ അഗ്നിയിൽ വേകട്ടെ എന്നറിവാൻ.

വിി:—ഞാൻ കിടന്നുകൊണ്ടു് കണ്ടുകൊള്ളാം. എന്റെ ശക്തി കുറച്ചു് വിഴുങ്ങണം—തനിക്ക് കടവയറു് ശക്തമാണു്.

മക്കോയി:—വയസ്ക്കരെ പറഞ്ഞതും താൻ മറക്കണം, ശക്തതീറ്റി നിറുത്തണം. എന്താ ഇവരെ ചൂട്ടുകുടയാം അല്ലേ?

വിി:—പിന്നല്ലാതെത്താ—വേഗമാകട്ടെ. വിറകെരിയുന്നു. എണ്ണ കുറയുന്നു. സമയം പോകുന്നു. സംസാരം നിറുത്തണം—പ്രവർത്തിച്ചുകാട്ടണം.

വീരമതി വയോള

രക്ഷയുടെ മാർഗ്ഗം കാണാഞ്ഞു് ലാഭനും സാധുവും
 വ്യസനപരവശരായി. മരണം നിശ്ചയമെന്നവർ തീർ
 പ്പാക്കി, എന്നിരിക്കിലും രക്ഷക്കുള്ള പോംവഴി അവ
 രിരുവരും ഉള്ള ആരാഞ്ഞുമിരുന്നു. വയോളയും തടവു
 കാരിയെങ്കിലും, അവർ രംഗത്തു പ്രവേശിച്ചതോടുകൂടി
 പ്രണയിനികളുവരിരുവർക്കും ജീവിതത്തിലുള്ള അശപതി
 നടക്കു വർദ്ധിച്ചു. അവർ ഒരു അബലആകയാൽ—
 അവളെക്കണ്ടെ തങ്ങളെ കഠിന ശത്രുക്കളിൽനിന്നും
 രക്ഷിക്കുമെന്നോത്തു് അവർ സംശയിച്ചു. സ്വജീവനെ
 പണയപ്പെടുത്തിയും, സാധുവിനേയും വയോളയേയും
 രക്ഷിപ്പാൻ സ്വാതന്ത്ര്യം തനിക്കില്ലാത്തതോത്തു് ധീര
 നായ ലാഭൻ കരഞ്ഞു. പേരെടുത്തെന്നോവലെഴുത്തുകാർ—
 അവർ ഒടുവിൽ മരണക്കിടക്കപറ്റുവോൾ, ഈ ദ്രുതപ
 രിതസ്ഥിതികൾ മുകുളാഷ്ടയിൽ തളന്ന് അവരുടെ നാവു
 കളാൽ വിജയകരമാവണം ഒരുപക്ഷെ വണ്ണിച്ചെന്നു
 വരാം. ശാത്രപുഷ്പിയുള്ള എനിക്കില്ലതിനത്രാണി. അത്ര
 യോനകമാവണം ലാഭഹൃദയം, ലാഭശിരസ്സ് വെന്തുനി
 രുന്നവസ്തുത വായനക്കാർ ഗ്രഹിക്കണം. കൂട്ടിലടയ്ക്കപ്പെട്ട
 ഈ സിംഹം—ജപലിക്കുന്ന തന്റെ കണ്ണുകളിൽനിന്നും
 ചിതരുന്ന ദീപ്തിയാൽ ഭംഗരവമെന്ന കൃത്യങ്ങളിലേക്കു്
 ക്ഷണിക്കണെന്നു് തോന്നും അപ്പോഴത്തെ അദ്ദേഹത്തി
 ന്റെ മുഖഭാവം കാണുന്നവർക്കൊക്കെ. ഒരുതരക്കും ഒരു

ദോഷവും ഭിക്ഷയും ചെയ്യാതെ ഈ കോമളാഗർ—
 നമുക്കുവേണ്ടതൊക്കെ മാത്രം തന്നോടുകൂടുന്നവരെ തന്നി-
 ലേക്ക് ആകർഷിച്ചു ജീവിതം തുടരുന്ന മനുഷ്യമിത്രമി-
 വൻ—ലോകത്തിൽ സ്നേഹസേവനം നടത്തി ജീവിത-
 മത്സരത്തിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചു വീരനിവനെ—എന്തിന്
 ദൈവം ഇത്തരം കടുത്ത വ്യഥകളാൽ വരക്കുന്നത്
 താനൊട്ടറിയുന്നില്ലെങ്കിലും—ദൈവഹിതം നിറവേറ്റാ-
 ന്താനിതാ തയ്യാറാണ്. കൂടുതൽ കൂടുതൽ കരിശു-
 കളയച്ച് കൂടുതൽ കൂടുതൽ കെല്പുള്ളവനാക്കി ദൈവ-
 നിശ്ചയം ഇഹത്തിൽ നടത്താൻ—ദൈവം താൻ സത്തു-
 ഷനായി മണ്ണിൽ നിന്നും മനഞ്ഞെടുത്ത മന്നാ ഇവനാക-
 യാൽ—മാനവവംശത്തിന്റെ കളങ്കങ്ങളെല്ലാം ഉരക്കി
 ഉടുപ്പുവാക്കാൻ—മനുഷ്യരും ദൈവവുമായി ഒന്നിണങ്ങു-
 ന്നതിന് നിയുക്തനാണ് താനെന്നു താൻ മനസ്സിലാ-
 ക്കുന്ന അനുകൂലം—തന്റെ വ്യഥകളെല്ലാം മറന്ന്
 ആസ്വാദിതൻ താൻ ആകുമെന്നും അറിയുന്ന ദൈവം—
 ഇവനാൽമാത്രം ഇഹത്തിലെ വിപത്തുകൾ ഒഴിപ്പാനും
 ഇഹത്തിൽ സ്നേഹം ചൊരിയാനാണ്. എന്നിട്ടു നീതി
 നടത്താനാണ്. ഇങ്ങനെ ഭരണം പുതുക്കാനാണ്.—
 തടവിൽ ദൈവം അടയ്ക്കാതിരിപ്പാൻ—തടവിൽ മനു-
 ഷ്യൻ കരയാതിരിക്കാൻ, വിടവിൽ മനുഷ്യൻ കടുക്കു-
 തിരിപ്പാൻ—ഇവൻ വിദ്യകളിങ്ങനെ നികത്തുകയാ-
 ണ്. വിദ്യകളിങ്ങനെ നികത്തുകയുണ്.

കടുവിൽ മക്കോയി സംസാരം നിറഞ്ഞി. കേളസാ-
 ധു, കള്ളലാഭൻ-സന്യാസികളെങ്കിലും ഉത്തരകൂടം. ഇ-
 വന്റെ ലാഭമെല്ലാം ഇന്നുകൊണ്ടുവസാനിക്കണം-
 ഇവന്റെ വീരപരമശ്രമങ്ങളൊക്കെ കാരണങ്ങളാലാണ്

ഞ് എന്നിങ്ങനെ വീണമല്ലനോട് പറഞ്ഞപ്പോൾ
 അഗ്നിയിൽനിന്നും കോപിഷ്ഠനായ ഭൂതം എടുത്തുചാടി
 തന്റെനേരെ ചീരിപ്പായെന്നെന്ന് അവൻ തോന്നി.
 യഥാർത്ഥത്തിൽ ഭൂതമവിടെ പ്രത്യക്ഷമല്ല. മക്കോയിയു
 ടെസങ്കല്പശക്തി അവനെ തോന്നിച്ചതാവാം അത്.
 മക്കോയി, വീണമല്ലനും മറുമായി സംസാരിക്കുന്ന
 തക്കംനോക്കി തന്റെ റിവോറവർ കയ്യിലെടുത്തുകൊ
 ണ്ട് ഞൊടിക്കുള്ളിൽ വയോള ചാടന്റെ കെട്ടുകുഴി
 ച്ച് ലാഭനെ സ്വതന്ത്രനാക്കി—ലാഭപരാക്രമങ്ങളാൽ
 സാധു സ്വതന്ത്രനായി, പെട്ടെന്നു റിവോറവർ ചുഴറ്റി
 കശാഗ്രബുദ്ധി വയോള ഇരട്ടക്കുഴൽ തോക്കുനിട്ടി ആകാ
 ശം ലാക്കാക്കി ഒരു ചുറ്റം വെടിയും നടത്തി. വെടികേ
 ങ്ക് ട്രഷ്ടരാമിവർ ഭാടി. വയോളയുടെ ധീരകൃത്യങ്ങൾ
 കണ്ടു ലാഭനും സ്വധുവും അമ്പരന്ന് അവളെ ആരാധി
 ച്ചുനില്ക്കുന്നു. കോർഡേലിയയേക്കാൾ ധൈര്യമവൾ അ
 വിടെ പ്രദർശിപ്പിച്ചു. സുഭദ്രപോലും ഞെട്ടുങ്ങും അവ
 ളെ അപ്പോൾക്കുണ്ടാൽ. നെപ്പോളിയൻപോലും അവളെ
 അപ്പോൾ വണങ്ങും. അമ്പലതപത്തിന് ഇങ്ങനെ ആ
 ണിവച്ചവൾ ധീരകളിൽ ധീരയായി. ആകൃതിപ്രകൃതിക
 ളിൽ മാത്രമല്ല—വാക്കിലും പ്രവൃത്തിയിലും അവളാണു്
 ഇന്നത്തെ ജോസഫയിൻ എന്ന മനസ്സിലാക്കി അവളെ
 കാണുമ്പോൾ ആരുംവണങ്ങും. കാടനും ഗുഹയെന്നും
 അവളും വായിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇത്ര യോനകമെ
 ന്നു അവൾ അറിയുന്നതു് ഇന്നാണു്. ശത്രുവിന്റെ പി
 ടിയിൽ ഞെരിഞ്ഞു, കൂരിരുട്ടത്തു്, കത്തിക്കാളുന്ന അഗ്നി
 കണ്ഡാതന്റെ പ്രാണവല്ലഭനെവിഴുങ്ങാൻ കടവാരൂറന്ന
 കത്തിക്കാളുമ്പോൾ — ഇവയെല്ലാം ദൈവസാക്ഷിയെ
 ന്നോണം നിൽക്കുന്ന താൻ കൃതമാത്രമപ്പോൾ ക്ഷോഭി

പിച്ഛിട്ടുണ്ടെന്നും അദ്ധർഷമാത്രമറിയാം. ലാഭനെ രക്ഷിച്ചു അദ്ധർഷം അബലാതപത്തിൽനിന്നും സ്ത്രീകളെ ആകമാനം രക്ഷിച്ചു. ലാഭനെ പരിരംഭണം ചെയ്യാനുള്ള അവളുടെ ആഹ്വാനിപ്പത്തി സാധുവിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം അനുവദിക്കാത്തതോർത്തവർ കരയുന്നമുണ്ട്. വെടികേട്ട് കാടിയ വീരവാദൻ തുടൻ്റ് കാടുകയാണു്. വയോള ഒരു സ്ത്രീ അല്ലെന്നും സ്ത്രീരൂപമെടുത്തു് പ്രത്യക്ഷയായ ഒരു ഇരട്ടക്കുഴൽ തോക്കുകമാത്രമാണെന്നുമാണയാളുടെ ധാരണ. അവൻ കാടികാടി കടമാളൂർ വാസുദേവപുരം അദ്ധർഷംവരെ വന്നു. തന്റെ മുൻപിൽ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു് ആരെ നടക്കുന്നുണ്ടെന്നു് വീരവാദനു മനസ്സിലായി. അവന്റെ ഭീതി ഇരട്ടിച്ചു. ഒളിക്കുന്നതിനവൻ ഒരുവെട്ടെങ്കിലും, സംസാരവിഷയം താനല്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കി സാവധാനം നടന്നു. അലക്സാണ്ടരും, പപ്പപിള്ളയും, ജനാർദ്ദനനാണു തന്റെ മുൻപിൽ യാത്രചെയ്യുന്നതെന്നു് മനസ്സിലാക്കി. വീണ്ടുമൊരു ലോകമഹായുദ്ധം ഉണ്ടാകണമെന്നാണു് ഇവരുടെ പ്രാർത്ഥന. ഇവർ പഠറിയ ജോലി യുദ്ധമെന്നാണു് ഭോഷർ ഇവരുടെ വിചാരം.

അല:—പട്ടാളത്തിൽ പുതുതായി ആളെടുക്കുന്ന സമയമാണിപ്പോൾ—തിരുവനന്തപുരത്തിൻ നമുക്കുപോകണം. വഴിച്ചെലവിനു പണം പരസ്പരസഹായ സംഘത്തിൽനിന്നു് കടമെടുക്കാം.

പപ്പ:—പരസ്പര സംഘത്തിൽനിന്നും പണമെടുത്തു് പട്ടാളക്കാരനാകുന്നൊരുങ്ങേണ്ട. എന്തെല്ലാം ആത്മാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നാം പണമപേക്ഷിച്ചു.

അല:—ഇത്തവണ പണം തന്നില്ലെങ്കിൽ നമ്മുടെയവർ
തിരിയെ കിട്ടാൻ നമുക്ക് അന്യായം കൊടുക്കണം.

പപ്പ:—കടം കിട്ടുമെന്നു കരുതിക്കൂടാ. സൂക്ഷിച്ചുവേണം
അതിൽ ചേരാം.

അല:—പഠിപ്പുള്ള യോഗ്യനെ അദ്ധ്യക്ഷനാക്കാനെ എ
ല്ലാക്കൊല്ലവും മാതൃണ്ണിയാണ് അദ്ധ്യക്ഷൻ.

പപ്പ:—പട്ടാളത്തിൽ ചേരാതെ കാരണം പറയാതെ
അപേക്ഷിക്കണം.

അല:—പകുതി വീരവാദന കൊടുക്കാമെന്നും പറയാം.
കൈക്കൂലി കണ്ണച്ചു കൊടുക്കണം. എങ്കിലേ
കണ്ണ തുറന്നവർ പണം കടം തരൂ.

പരസ്പരസഹായസംഘം, ബാങ്ക് എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങളെപ്പറ്റി അല്പമിവിടെ പ്രതിപാദിക്കാം. വളരെ പരിതാപകരമായ ഒരു സാമ്പത്തികവ്യവസ്ഥിതിയാണ് ഇൻഡ്യയിൽ ഇന്നു നിലവിലുള്ളത്. വിദേശഭരണവും അതിനനുസരിച്ചു നടത്തുന്ന വ്യവസായങ്ങളും രാജ്യശ്രേയസ്സ് മുൻനിർത്തിയുള്ളവയല്ല. മുതൽ മുടക്കി വ്യവസായം പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നതിനു കഴിവില്ലാതെ കടൽവ്യവസായങ്ങൾ അവിടവിടെ ശുഷ്കിച്ചുവളരുന്നതും വളർത്തുന്നതും കാണാം. അസംസ്കൃതസാധനങ്ങൾ ബഹുലമെങ്കിലും തദനുസരണമായ വ്യവസായങ്ങളൊന്നും ഇൻഡ്യയിലില്ല. വിദേശഭരണം, നിലനിന്നുപോകത്തക്കവിധം വിദേശവ്യവസായങ്ങൾ വളർന്ന് മാർചസ്റ്ററും ലങ്കാഷയരും ഇൻഡ്യൻ മാർക്കറ്റുകളെ നിയന്ത്രിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പൊതുജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ഇനിയും എത്തിനോക്കിയി

ദുഃഖമില്ല. വലിയ വലിയ ഉദ്യോഗങ്ങളെല്ലാം വെ
 ള്ളക്കുരിലും സവർണ്ണരിലും മുരുകും ചില മഹമ്മദീയ
 റിലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. കടൽവ്യവസായങ്ങളെ വർ
 ദ്ധിപ്പിച്ച് പോഷിപ്പിച്ചുവെണ്ടത്ര മൂലധനം നൽകി,
 നാട്ടുകാർ വ്യവസായികമായ ഭരണർവ് വരുത്തിക്കൂ
 ടുൻ കണ്ടുപിടിച്ച ഭരണ കർമ്മവഴിയാണു് പരസ്പര
 ധാര്യസംഘങ്ങളും ബാങ്കുകളും. ഭാരതത്തിൽ ചെറി
 യ ഭരണ മൂലധനം ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നാണെന്നതോ
 നന്നു ഇമ്മാതിരി സംഘോദേശം. ഏറിയകൂറും ഭാരത
 റിക്കാരായിച്ചേരുന്നവരെല്ലാം വളരെ സാധുക്കളാണു്.
 ഇന്ത്യസംഘങ്ങൾ ഇൻഡ്യയിൽ തുണയേക്കാളധി
 കം ദോഷം വരുത്തുന്നുണ്ടെന്നു സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടകൾക്കു്
 കാണാൻ കഴിയും. പരസ്പരം സഹായിക്കുന്നതിനുപ
 കരം പരസ്പരം ശല്യപ്പെടുത്തുകയാണു് മിക്ക യോഗങ്ങള
 ും ചെയ്തുവരുന്നതെന്നു പറയാതിരിപ്പാൻ നിവൃത്തി
 യില്ല. പരസ്പരം സ്നേഹിച്ച് ഭരിക്കുന്നതിനുപകരം, പ
 രസ്പരം സ്വർദ്ധിച്ചുകഴിയുന്നതുകാണാം. 'ദൈവരാജ്യം'
 ഭൂമിയിൽ വരണമെന്നു മണിയാകരുത് ഉറക്കെ ചിന്തി
 ക്കുമ്പോൾ—ബാങ്കുകാർ, സംഘാലയക്കമ്മീഷണർ പ്രാർത്ഥിക്ക
 നതു് സ്വർദ്ധകൊണ്ടു് ലോകം മുടിയെന്നെന്നാണു്.
 മാത്തുണ്ണിയെപ്പോലുള്ള മുതലാളിമാർ മുനിട്ടുനിന്നു നര
 തുന്ന സംഘങ്ങളെക്കൊറ്റം, ഭാരതീയസമ്പത്തിനുപോ
 ലും ദുസ്സഹമായിത്തോന്നുന്നതിൽ അതിശയിപ്പാനില്ല. ഇ
 തരം ഇടുങ്ങിയ മനസ്ഥിതി സംഘങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്ക
 ന്നിടത്തോളംകാലം, ഇൻഡ്യ, സാമ്പത്തികമായി ഭരി
 ക്കലും ഉയരുന്നതല്ലെന്നു് ഇന്നത്തെ സാമ്പത്തികവ്യവ
 സ്ഥിതിയിൽനിന്നും അനുമാനിക്കാം. തങ്ങൾ ഷയറ
 കളെടുത്തു് സംഘങ്ങളിലേക്കു് ഒടുക്കിയിട്ടുള്ള തുക

പോലും തിരിച്ചു കിട്ടാൻ വശമില്ലാത്ത ഏതൊക്കെ ആത്മവൈകാരികൾ—എവിടെപ്പോയി കടുങ്ങി എന്നു കൂടി അറിവാൻ കഴിയാതെ ഭാഗ്യമില്ലാത്ത ഉയിർക്കൊണ്ടു പരസ്പരസംഘങ്ങളിൽനിന്നും കാലിപ്പെട്ടിരുന്ന സമയമാണിപ്പോൾ. അടുക്കളവഴക്കും കടിവഴക്കും പരസ്പരത്തിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചു മിക്ക സംഘങ്ങളും രാജ്യത്തിനുള്ളിൽ ഹിറ്റലർക്കും വഴക്കും വളർത്തുന്നു. ജനങ്ങളുടെ സമ്പത്തു പട്ടണങ്ങളായിത്തീർന്നു. അടിമകളായവരും വീണ്ടും വരുത്തി പുലർത്താൻ കഴിയാതെ വന്നു കണ്ണുകൾ അറിഞ്ഞാ അറിയാതെയൊന്നിച്ച് കൂടെ കണ്ണുകൾക്കൊപ്പം ഇന്നത്തെ പരസ്പരസംഘങ്ങളെത്തന്നെ തോന്നിപ്പോകും അവയുടെ പ്രവർത്തനംകണ്ടാൽ. ജനാധിപത്യമേണം നടപ്പാക്കണമെന്നു മുറവിളിക്കുന്ന ഭാരതീയരുടെയിടയിൽ സ്വയംഭരണബോധമുള്ളവർക്കു ഭരണകർമ്മങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള ആദർശമായ ഭരണരൂപം പ്രവർത്തനത്തിൽ വരുത്തുന്നതിനാണ് പരസ്പരസംഘസംഘങ്ങളും (Co-operative Societies) സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇവയുടെ വാങ്ങിയ വളർച്ചയിൽനിന്നും ഇൻഡ്യക്കാർക്കു സ്വയംഭരണബോധം അശേഷമില്ലെന്നു ഭരണമേധാവികൾ പറയുമ്പോൾ അതിലൊട്ടു അതിശയിപ്പാൻമില്ല. സംഘഭരണം വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള ആളുകളിലേക്കു പകരണമെന്നാണ് എനിക്കുള്ള വിനിതദീപ്രായം. വിദ്യാഭ്യാസംമാത്രം പോരാ പൊതുജനസേവനം നടത്താൻ ആകാംക്ഷയുള്ളവർ അവർ ആയിരിക്കുകയുണ്ടാകണം. അല്പതഥവരിൽ കണ്ടുകൂടാ. ആകയാൽ മാതൃശ്ലാക്കിയെപ്പോലുള്ള കണ്ണുകൾക്കു ആവശ്യമെന്നു കണ്ടാൽ അകറ്റിനിർത്തി, മൂന്നാം ചൊരിപ്പുള്ള യുവതിയുവാക്കന്മാരായ സംഘങ്ങൾ പ്രവർത്തനം

മാരംഭിക്കത്തക്കവിധം പാസ്തറനായ സംഘപ്രസ്ഥാനത്തിന് ഒരു സമുപപരിവർത്തനം ആവശ്യകമാണ്. എങ്കിൽമാത്രമേ ഇൻഡ് സാമ്പത്തികമായും വ്യവസായികമായും ഉയരുന്നതിനും ഉയർത്തുന്നതിനും മാർഗ്ഗം തെളി കാണുന്നുള്ളൂ.

അലക്സാണ്ടരും കൂട്ടരും സംഘാഭ്യക്ഷൻ മാത്തുണ്ണിക്കും അയാളുടെ അനുയായികളായ വീരവാദനും മറ്റും കൈശ്രാലി കൊടുത്തത് സംഘത്തിൽ നിന്നും കടമെടുത്തു. കടം കിട്ടിയ രൂപയുമായി അവർ പട്ടാളത്തിൽ ചേരാൻപോകയുചെയ്തു. ഇവിടെ ഒരു കാര്യം എനിക്കു തുറന്നു പറയണം. എല്ലാസമുദായങ്ങൾക്കും രാജ്യസേവനത്തിന് അവസരം നൽകണം. ഒരു രാജ്യവും, ഒന്നോ രണ്ടോ ജാതികളെമാത്രം താലോലിച്ചാൽ ചീൽക്കാലത്തു് അങ്ങനെ താലോലിക്കപ്പെടുന്ന സമുദായമൊ സമുദായങ്ങളൊ തിരിഞ്ഞുനിന്നു് ഗവണ്മെൻറുകളെ കൊമ്പുകുത്തിക്കാൻ മുതിരുന്നതാണ്. ലോകചരിത്രം ഇതിനു സാക്ഷി വഹിക്കുന്നു. ആകയാൽ രാജാവിന്റെ വീക്ഷണത്തിൽ സകല ജാതികളും തന്റെ മക്കളാണ്. സകലർക്കും നീതി വിളമ്പേണ്ട ചുമതല തനിക്ക് ദൈവദത്തമായിരിക്കയാൽ — ഇഹലോകിൽ ദൈവപ്രതിനിധി താൻ മാത്രമാകയാൽ, ഇവിടെ രാജാവു ദൈവത്തിന്റെ പ്രതിപുരുഷനെത്തള്ള (Divine right of Kingship) താൻ അതേപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് ആരും കരുതരുതു്. രാജാവു് നന്മചെയ്യുമ്പോൾ ദൈവപ്രതിപുരുഷനു്, നിന്മചെയ്യുമ്പോൾ കാകന്റെ പ്രതിപുരുഷനുമാണെന്നാണ് എനിക്കു ഇതിനുള്ള വ്യാഖ്യാനം—ഇത വ്യാഖ്യാനം സ്ഥലകാലഭേദമെന്യേ ഭരണകർത്താക്കളെ പൊതുവെ ബാധിക്കുന്നതുമാണല്ലോ. വ്യക്തിപരമായി പറഞ്ഞാൽ ഭരണം നടത്തേണ്ടതു് തലച്ചോറാണ്.

ആയുധബലമല്ല. യുക്തിബലമാണ്. ലോകമാസകലം രാജവാഴ്ച പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടണം എന്നാണെന്റെ പ്രബലമതം— ബുലിശാലികളായ മന്ത്രിമാരുടെതണലിൽ— സകലജാതികൾക്കും അവസരം നൽകിക്കൊണ്ട്—കരം കൊടുക്കുന്ന പക്കൊക്കെകത്തു തപം അനുവദിച്ചുകൊണ്ട്. (No taxation without representation) എന്നുള്ള തത്വം മുൻനിർത്തി.

ഇന്നത്തെ ബാങ്ക് പ്രവർത്തനങ്ങളെപ്പറ്റിയും അല്പം പറയാം. കവനം മോഷ്ടിച്ചു പണമുണ്ടാക്കി ബാങ്ക് നടത്തുന്നവരും ഇന്ന് ഇൻഡ്യയിലുണ്ട്. ലോകത്തുണ്ട്. ശത്രുവെ മിത്രമൊ എന്നുനോക്കാതെ— ജാതി മതചിന്തകൾ കൂടാതെ—ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഡിപ്ലോസി റെകൾ വാങ്ങും—പിന്നീട് ബാങ്ക് പ്രവർത്തകർ അവരവരുടെ ബന്ധുക്കൾക്കും അനുയായികൾക്കും പണം കടം കൊടുക്കാം. അവരെ താലോലിക്കും, ഇക്കൂട്ടർ മിക്കവാറും നിരക്ഷരകുക്ഷികളുമാണ്. നല്ലരീതിയിൽ നടത്തുന്ന ബാങ്കുകളുമുണ്ട്. നല്ല ആളുകളുടെ ചുമതലയിൽ. രാജ്യത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധി, സാധുക്കളുടെ ഉയർച്ച എന്നൊന്നും നോക്കാതെ, മുത്തമുതലാളിമാരായി ഫോർ ഡിനെക്കാൾ തണ്ടും പ്രതാപവും കാട്ടി ഞെളിയുന്നവരുമുണ്ട്. പോളിഞ്ഞ വേശ്യാഗൃഹങ്ങൾ പുനരുദ്ധരിക്കുന്നതിനുപോലും പണം കടംകൊടുക്കുന്ന ബാങ്കുകാരും ഇന്ന് ഇൻഡ്യയിലില്ലാതില്ല. നല്ല സംരക്ഷണമേയും നല്ല ആളുകളേയും അവർ സദാ വെറുത്തു കഴിയുന്നു. സാധുക്കളായ ഡിപ്ലോസി റെകാരിൽ നിന്നും കിട്ടുന്ന പണം ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ നല്ല തുറകളേയും പരിപൂർണ്ണമാക്കാൻ ബാങ്കുകാരെ നാം നിർബന്ധിക്കണം.

കേശവൻ പോറ്റി

മരണത്തിൽനിന്നും തങ്ങളെ രക്ഷിച്ചു വരാനുള്ള മായി സാധു സംസാരിക്കുന്നു. 'ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചു വേതി ദൈവത്താൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ട ദേവനാരിയാണു-തങ്കമില്ല.' 'ഞാൻ ഒരു ദേവനാരിയല്ല, ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കു മുൻപു കസുമതീരത്തുവന്നു താമസിക്കുന്ന കേവലം ഒരു പെൺകുട്ടിയാണു' എന്നുവരും പറഞ്ഞു. അവരും വീണ്ടും ലാഭനെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി പരമാനന്ദത്തിലവർ ആരാടുകയാണു്. ഇരുവർക്കും സംസാരിക്കുന്നതിനുപോലും ത്രാണിയില്ല. കണ്ണെടുക്കാതെ നോക്കിക്കൊണ്ടിവിടെ നില്ക്കുന്നു. ഇവർതമ്മിൽ നടക്കുന്ന ചടുലവീക്ഷണ കടാക്ഷങ്ങൾക്കൊന്നും തനിക്കു പങ്കില്ലെന്നമട്ടിൽ, താൻ ഇതൊന്നും കാണുന്നില്ലെന്നമട്ടിൽ സാധു പെരുമാറി, ഒടുവിൽ സാധു ലാഭന്റെ ചെവിയിൽ മന്ത്രിച്ചു. 'ഇവിടെ രസിച്ചു നിന്നാൽ സംഗതി പാടെ കഴിയും: പോറ്റി ആറ്റിൽ ചാടി മരിക്കുന്നതിനുമുൻപു' എന്തെന്നമെങ്കിൽ നാം ഇപ്പോൾ തന്നെ പുറപ്പെടണം.' 'പോറ്റി, എന്നും 'ആരെന്നും' മറുപടികേട്ടു് ഇത്രനേരവും പ്രണയ പരവശനായിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ലാഭൻ ഞെട്ടി വിറയാറുണ്ടായി. ഒരു മണിക്കൂർ എങ്കിലും അലച്ചിൽ കൂടാതെ കഴിയുന്നതിനു് ഇതുവരെ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ലാഭൻ പെട്ടെന്നു യാത്രയൊക്കെയൊടു. വയോളയെ കസുമതീരത്താക്കി ലാഭനു ഇങ്ങനെ യാത്രപറഞ്ഞു് പിരിയുന്നു. 'ഭൂമുരണത്തിൽനിന്നും ഞങ്ങൾക്കു് ഒരാളെ രക്ഷിക്കണം:

അതിനിന്നു ഞങ്ങൾ പുറപ്പെടുന്നു. ഞാൻ തിന്റെ വരവരെ വ്യസനിച്ചിരിക്കരുത്. നാം തമ്മിലുള്ള അകൽച്ചകളെല്ലാം അകന്നുമാറി. നമുക്കു് ദൈവം അനുഗ്രഹങ്ങൾ ചെയ്തിരുന്ന മണിക്കൂറുകളാണിവ. അടുത്തുകാണുമ്പോൾ കൂടുതൽ പറയാം. വയോള പൊട്ടിക്കരഞ്ഞെങ്കിലും ധൈര്യമവലംബിച്ചു് വീണ്ടും നിന്നു.

ലാഭനും സംധ്യയും അതിശീഘ്രം പാഞ്ഞു. തന്നെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞ ലാഭനെ ഉള്ളിലോത്തു് വയോള തന്നത്താൻ പറയുകയുണ്ടു്. 'ഹാ! എന്റെ പ്രാണപ്രിയൻ മരയി സല്ലപിച്ചാനന്ദിപ്പാൻ എന്നു് എനിക്കു സാധ്യമാകും? ആലോലഗന്ത്രൻ—മൽപ്രാണമിതും.'

സാധു:—വയോളയുമായി നേരത്തെ പരിചയമുണ്ടല്ലോ?

ലാഭൻ:—മദ്രാസിൽവെച്ചും ഈ യുവതിയെ കാണാൻ എനിക്കു ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചു. അന്നു് ആഘാതിച്ച എന്റെ ഹാലിളക്കം അവസാനിച്ചതിന്നാണു്.

സാധു:—വാസ്തവത്തിൽ വയോള ആരാണു്? രാമസ്വമെങ്കിൽ പറയേണ്ട.

ലാഭൻ:—നാം തമ്മിൽ പാഞ്ഞുകൂടാത്ത രാമസ്വയെക്കുറിച്ചും എനിക്കില്ല. തുർന്നു് അദ്ദേഹവുമായി ഇംഗ്ലീഷിൽ സംസാരിച്ചതെന്തെന്നു് പിന്നീടു് ഗ്രഹിച്ചാൽ മതി. ഇംഗ്ലീഷ് സ്വപ്നം പഠിക്കുണക്കാലുള്ള വിഷമം ഈദൃശഭാവസമുദയത്തിൽ അനുഭവിക്കണം. വിശ്വപാഷാകർ—പ്രത്യേകിച്ചു് ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാപഠനം തടയുന്നതിനുള്ള ഇന്നത്തെ ഇൻഡ്യൻ ശ്രമങ്ങളോടു് അനുരൂപിക്കുന്നതിന്നു് ഒരുതരത്തിലും എനിക്കു നിവൃത്തിയില്ല. നാട്ടുഭാഷകളെ പുലർത്തണം. എന്നാൽ ഭാരത

ത്തിന്റെ പൊതുദാഷ ഇംഗ്ലീഷ് തന്നെ ആയിരുന്നെന്നിലെ വിശ്വകാശങ്ങൾ കൈയ്കാതും, ചെയ്യാൻ ഭാരതീയർക്ക് സാധ്യമാകൂ—നാട്ടുദാഷ മാത്രം പഠിച്ചവർ കൂട്ടമനുഷ്ഠനായിക്കഴിയും. നാട്ടിനുപുറത്തുചെന്നാൽ നാട്ടുവിട്ട പട്ടികളായി ലോകർ അവരെ കരുതും—വിശ്വനാൽ ഭക്ഷണമൊ ഭാഷിച്ചാൽ വെള്ളമൊ ചോദിച്ച വാങ്ങിച്ചാൻപോലും ത്രാണിയില്ലാത്തവർ അവർ ആയിത്തീരും. നല്ല ആശയങ്ങളുള്ള ഭാഷകളെ ദേശീയമനസ്ഥിതി വച്ചു തേടിക്കരുത്—ഇംഗ്ലീഷ് സ്വല്പം പഠിക്കാത്തതും ലുള്ള വിഷമം ഇന്ത്യക്കാളവസരങ്ങളിൽ അനുഭവിക്കണം.

സാധു:—വേഗം പോകാം. അല്ലെങ്കിൽ പോററിയുടെ കഥ കഴിയും. അവർ വേഗം ചാക്കാശ്ശേരി വളവെത്തി. ബാററി തെളിച്ചുനോക്കി. രാത്രിയുദ്ദേശം മണി ഒന്നരയായി.

കഥയിൽ കാണുന്ന കേശവൻപോററി നാരായണിയുടെ അച്ഛനാണ്. മകളെ വിട്ട് പോററി കടമുളർ വന്നെത്തി. മാത്തുണ്ണിയെക്കണ്ട് യഥാർത്ഥം ഗ്രഹിച്ചു. മാത്തുണ്ണിയുടെ സമ്മതപ്രകാരം വേലന്തറവകരൂ കെട്ടിടത്തിൽ കാപ്പികുഞ്ച് തുടങ്ങി. കണ്ണുണ്ണി ഞാവളി ഇല്ലം കത്തിക്കവന്നതിനു പരിഹാരമായി മാത്തുണ്ണി പോററിക്ക് നൂറുരൂപാ പാരിതോഷികം നൽകി. അതുകൊണ്ട് കേശവൻപോററി തൊഴിൽ തുടങ്ങി. വാടകയും ഇളവുചെയ്തു. മാത്തുണ്ണിക്ക് വല്ലഭമബലം പറ്റിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു പോററിക്ക് ചെയ്തു നന്മയാണ്. ഇങ്ങനെ ജീവിക്കുമ്പോൾ ലസ്ലി ജോൺസ്

നാരായണിയെ വേളിച്ചെയ്തതായി പോറി ഗ്രന്ഥം
 ന്ന. ഒരു ബ്രാഹ്മണകുമാരിയെ ഒരു ക്രിസ്ത്യാനി വെള്ള
 കാരൻ കല്യാണം ചെയ്തതോർത്തു പോറി വിന്നനാ
 യി. പോരെങ്കിൽ തനിക്കു ഭ്രഷ്ടം. നാരായണിയുമായു
 ള്ള ബന്ധം കടമാളുർകാക്കു് അജ്ഞാതമായിരുന്നു. അ
 ങ്ങനെ പോറിക്ക് സൈപരജീവിതം തുടരാനു കഴി
 ഞ്ഞു—ഉള്ളെ പോറി കലുങ്ങി കലങ്ങിമറിഞ്ഞു ജീവി
 ച്ചുവന്നു. നാരായണിക്ക് ഒരു പെൺകുട്ടി ജനിച്ചിട്ടു
 ണ്ടെന്നും ആ പെൺകൊടി സേലമ്മ, ചൊണ്ടക്കുട്ടി
 യായി വളരുമ്പെന്നും പറഞ്ഞുറിഞ്ഞു. നമ്പൂതിരി
 യോഗക്ഷേമസഭ, സമുദായത്തിൽനിന്നും തന്നെ ബഹി
 ഷ്ഠിക്കുമെന്നോർത്തു പോറി പുത്രിയുമായുള്ള സമ്പക്കം
 ഉപേക്ഷിച്ചു് ഒളിഞ്ഞിരുന്നു. ഓരോ സമുദായങ്ങളും
 എത്ര എത്ര ഭാഷാപാരങ്ങളും കള്ളമാമുലകളും കെട്ടി
 പൊക്കിത്താലോലിച്ചു വളർത്തുന്നുണ്ടെന്നു് ഭാരതീയരായ
 വായനക്കാരെ ഞാൻ വർണ്ണിച്ചു കേൾപ്പിക്കേണ്ട
 തില്ല. ലോകമഹായുദ്ധം ആരംഭിച്ചതോടുകൂടി നാരായ
 ണിയോടു യാത്രപറഞ്ഞു് ലസ്ലി ജോൺസു യൂറോ
 പ്യിലേക്കു് സൈനികസേവനാർത്ഥം പോയ്ക്കഴിഞ്ഞതും,
 കേശവൻപോറിക്ക് അജ്ഞാതമല്ല. സന്ദർശ്യത്തിൽ
 മതിമറന്നു് നാരായണി ഒരു ധാരയെ ഭർത്താവായി സ്വീ
 കിച്ചതു തെറ്റിപ്പോയി എന്നദ്ദേഹം പലപ്പോഴും
 തന്നത്താൻ പറഞ്ഞിരുന്നു. നാരായണിയും മകളും
 കസുമതീരത്തുവന്നു പാർത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 വ്യഥ വർദ്ധിച്ചു. കേശവൻപോറിയുടെ ഏകപത്രി
 യഃണം നാരായണി എന്ന പരമാർത്ഥം നാടൊക്കെപ്പറ
 ന്നു. 'ഭ്രഷ്ട' യോ ദിവസേന പോറിയെ അലട്ടി.
 യോഗക്ഷേമസഭ എങ്ങെങ്കിലും നടപടി ആരംഭിക്കുന്ന

തിന്നുമുഖ്യ തനിക്കു മരിക്കണമെന്നഭേദം തീർച്ചയാക്കി. ഒരു ദിവസം വാസുദേവപുരം കാവിനടുത്തുള്ള വനത്തിലിരുന്നു പോറ്റി തന്നത്താൻ പറയുന്നു—'ജനിച്ചുനാൾതൂങ്ങി അഗ്നിതേജരിലുള്ള എന്റെ ജീവിതം ചാക്കാശ്ശേരി കയത്തിൽ അവസാനിക്കണമെന്നോ ഈ ശപഥകല്പിതം? ജീവിതത്തിൽ ഒരു അഗ്നികണ്ഡംമാത്രമാകുന്ന എന്തെങ്കിലും കളർപ്പിപ്പാൻ ചാക്കാശ്ശേരി കയത്തിനെങ്കിലും കഴികയില്ലെന്നോ? ഭഗവാനെ! ഇനിയും മൂന്നുദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ എന്റെ ശനിദശ തീരണം.' ചെററകലേ നിന്ന സാധു ഇതു കേട്ടു. പെട്ടെന്ന് സാധു കോട്ടയത്തെത്തി ലാടൻ കയ്യി കൊടുത്തു. കയ്യി അനുസരിച്ച ലാടൻ കോട്ടത്തു വരുന്നതും തടനത്തമുള്ള സംഭവങ്ങളും നാം ഗ്രഹിച്ചു. ലാടനും സാധുവും ആറുവക്കത്തുവന്ന് പോറ്റിയെ അന്വേഷണമാണ്. കേശവൻപോറ്റിയെക്കാണാഞ്ഞവർ അത്യധികം വ്യസനിച്ചു. കഥ കഴിഞ്ഞിരിക്കുമൊ എന്നോർത്തും സംഭവിച്ചു. 'നാരായണി, ശിവ, ശിവ, ആവു! രക്ഷിക്കണെ നാരായണി!' എന്നിങ്ങനെ പോറ്റിയുടെ പ്രലപനങ്ങൾ കേട്ടുതൂങ്ങി. പോറ്റിയുടെ തല വീണ്ടും വെള്ളത്തിൽമീതെ കാണപ്പെടുന്നു. ലാടൻ പൊട്ടുന്നവെ ആറ്റിൽചാടി പോറ്റി പൊങ്ങിയ സ്ഥാനംനോക്കി ചിരിപ്പാഞ്ഞു. സാധുവും പിറകെ. ഞൊഴിക്കുള്ളിൽ ലാടനെയും പോറ്റിയെ പിടിച്ചുകഴിഞ്ഞു. പോറ്റിയെ വലിച്ചു കരയ്ക്കടുപ്പിച്ചു ശുശ്രൂഷിച്ചു. പോറ്റി മരിച്ചിട്ടില്ല—കറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കേശവൻപോറ്റിക്കു ബോധം വീണു.

ലാടൻ:—ഈ ദുഷ്ടകൃത്യത്തിന് അങ്ങെ പ്രേരിപ്പിച്ച ഭയങ്കരകാരണം പറയണം?

സാധു:—ഒമ്മരണത്തിന് ഇനിയും ഭാവമുണ്ടോ ?

പോററി:—ഭ്രഷ്ടൻ ഞാൻ എന്തിനു ജീവിച്ചിരിക്കണം ?
അശുഭജീവിതം പാപകരമല്ലേ ? ശുഭമല്ലാത്ത
ജീവിതത്തിന് ബുദ്ധിയുള്ളവർ മുതിരുമോ ?

സാധു:—അകത്തും പുറത്തും—വൃത്തിയായി ജീവിക്കണം
പോററി അതാണ് ശുഭം.

ലാഭൻ:—അശുഭമായാൽ മുക്തി നേടുന്നതു മുങ്ങിച്ചു
ത്തോ ? അർദ്ധരാത്രിക്കിപ്പോൾ നടത്തിയ യേക്കര
കളിയാൽ ഭ്രഷ്ടിനങ്ങൾ അന്തം വരുത്തിത്തീർത്തു. എ
ന്നെന്നെയും—

പോററി:—കളിച്ചാൽപോകുന്ന അശുഭമല്ല എന്റേ
തും. ദൈവത്തിനും മനുഷ്യനും കളങ്കം വരുത്തിവ
ച്ച ഭ്രഷ്ടനാണ് ഞാൻ.

ലാഭൻ:—ഭ്രഷ്ട് എങ്ങനെ ദൈവത്തിന് അനിഷ്ടമാകും.
ഇങ്ങനെ കരുതുന്നതാണ് പാപം. ഭ്രഷ്ട് പാപ
മല്ലപോററി. മുത്ത ഒരു ഭരാചാരമാണത്രേ. ചെന്നത്ത
അജ്ഞത പ്രസവിച്ച മുഴുത്ത ഒരു മനുഷ്യമാണത്രേ.
പറയനോ പുലയനോ, ബ്രാഹ്മണനോ, ക്ഷത്രിയ
നോ, നാട്ടുകാരനോ, വെള്ളക്കാരനോ ആരുമാകട്ടെ
പോററി നാം എല്ലാം ദൈവമക്കളല്ലെന്നുണ്ടോ.

പോററി:—അതൊക്കെ ചിലർക്ക് ചേരും. ഞാവുള്ളികേ
ശവൻ വഴങ്ങില്ലത്തരം യുക്തിക്ക്.

സാധു:—കേശവൻ പോററി, ഒരു ഭരാചാരത്തിനു വേ
ണ്ടി അങ്ങ് കടിച്ച ചാക്കുന്നോരുമ്പെട്ടതേർത്തും
എന്റെ ദേഹം തളരുന്നു:—തന്റെപേരു ചൊല്ലി
സംസരിച്ച സാധുവിനെ പോററി തുറിച്ചുനോക്കൂ

ന്നതിൽനിന്നും തന്റെ മുൻപിൽ നിൽക്കുന്ന സാധു, വേലന്തരഭൂതമല്ലെന്നും അദ്ദേഹത്തിന് പരിപൂർണ്ണബോധ്യമായി. ഓത്തുണ്ണി, സാധുവിനെ കണ്ടു മുർഛിച്ചതും മറ്റും അക്കാരണമായിട്ടല്ലല്ലോ എന്നും പോററിക്ക് തോന്നി. വക്ക..... എന്നദ്ദേഹത്തെ വിളിക്കുന്നതായിട്ടുള്ള പോററി, അലോക്തിയിൽ നിറുത്തി മജിസ്ട്രേട്ടിന്റെ സന്നിധ്യത്തിൽ കുററവാളി എന്നോണം വിറച്ചു. പോററിയുടെ ആശ്ചര്യം എന്തു പറയട്ടെ. പോററി തക്കമുള്ള മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് ലാഭം സാധുവും ബാറററിക്കിടെ തെളിച്ചിരുന്നു.

ലാഭൻ;—പോററിക്കെക്കുറിച്ച് ഭ്രഷ്ട് വന്നുപോററി? ഇതിനത്തരം പറയാതെ പോററി ഉത്തമനെപ്പോലെ പെട്ടിരുന്നു.

പോററി;—ഒരു പുത്രിമാത്രം സന്താനം. അവളാണ് നാമധേയം. അവൾ ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേർന്നു പോകട്ടെ. ഒരു വെള്ളക്കാരനെ ഭർത്താവായി സ്വീകരിച്ചതാണ് കഷ്ടം. കസുമതീരത്തവർ വന്നതാണ് കഷ്ടാൽകഷ്ടതരം. അടുത്തുവന്നവർ താമസമാക്കിയതോടുകൂടി ലോകദൃഷ്ടികളിൽ നിന്നും മറഞ്ഞു ഞാൻ എക്കനെ ജീവിക്കും? എത്രനാൾ ജീവിക്കാം. ഭ്രഷ്ടനെ മുദ്രയിടുന്നതിന് മുൻപു മരിക്കണമെന്നു കരുതി. പോററി ലാഭനെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടു 'ഡൈയ്', ചാടേയ്, അവിടുത്തെ എനിക്ക് പരിചരമമുള്ളപോലെ—എവിടെ വെച്ചാണെന്ന് ഓർമ്മയിൽ വരുന്നില്ലെങ്കിലും.

ലാഭൻ;—ഞാൻ ലോകം മുഴുവൻ ചുറ്റി സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരു ലാഭനാണ്. തുരുവായില്ല. എന്റെ ഇന്ന

തെ തുരു അടുത്തു നിൽക്കുന്ന ഈ സാധുവാണ്. നാം തമ്മിൽ കണ്ടിരിക്കാം. എനിക്കും പോററി യെ പരിചയമുള്ളപോലെ:—എന്നു പറഞ്ഞു് ലൈററ് വീണ്ടും തെളിച്ചു.

പോറി:—അതൊക്കെ പോകട്ടെ. ഭ്രഷ്ടനായിജീവിച്ചി രിപ്പാൻ ഇഷ്ടമില്ലാത്ത എന്നെ എന്തിനു നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചു. പരിഷ്കാരം മുതൽ അന്തർജ്ജനങ്ങളെ വെള്ളക്കാർ ധർമ്മങ്ങളാക്കിയതേ—

ലാൻ:—പോറി ഞാൻ പറയുന്നത് മനസ്സിലാക്കു ന്നുലിക്കണം: മുഴിഞ്ഞാലോചിക്കണം. വിടൻ് വികസിച്ച നാം തുടൻ പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കണം. പറഞ്ഞാൽ പോരും. കേട്ടുകൊണ്ടായില്ല. പ്രവർത്തിച്ചേ മതിയാവൂ. ജാതീ മതം നോക്കിമാത്രം വിവാ ധം നടത്തുന്ന ഇന്നത്തെ പതിവ് ഇങ്ങിനി വരാ തെവണ്ണം നിത്യമായി നാം നിരന്തരം: ഈ നൂറ്റാണ്ടിൻചെയ്യാൻ കഴിവുള്ള സൃഷ്ടിപരമായ മഹ ത്കൃത്യമിതെന്നുമാത്രമാണെന്നും നാം കരുതണം. സമുദായാചാരങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നാം ഇത്രനാളും ജീ വിച്ചതുമാതിരി—ഇത്രനാളും നാം അടികളായിരുന്ന തുമാതിരി; നമുക്ക് ഏവക്കും ജീവിക്കുന്നതിനു നന്മ കർമ്മപ്രദമേവണ്ണം ആചാരങ്ങളെ നാം പരിഷ്കരിക്കണം. പ്രവർത്തനശീലം നമ്മിൽ കൂടുതലായി വളർത്തണം. യോജിപ്പു കൂടാതെ ഒന്നും ഇഹത്തിൽ സാധ്യമല്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കി, നാം ഭരതീയനായി ജീവിക്കണം. സമുദായനേതാക്കന്മാർ സ്വാർത്ഥമേവെടിഞ്ഞു മൻപെടുവരണം. ത്വേഗം അവരുടെ വലിപ്പ ചെറുപ്പങ്ങളെ കുറിക്കേണ്ടതാണ്. സ്വന്ത സുഖം

മറന്നും സമുദായസേവനം നടത്തി നാം ഇൻഡ്യൻ സമുദായങ്ങളുടെ ഉണർവിനായി അയോമാത്രം പരിശ്രമിക്കണം. വെളിച്ചത്തിലൂടെമാത്രം സഞ്ചരിക്കുന്ന എന്നെപ്പോലുള്ള യുവാക്കന്മാർക്കു, പോററി യെപ്പോലുള്ളവർ വിലങ്ങുതടികളാകരുത്. വൃദ്ധന്മാർ യുവതപത്തിന് ഭക്ഷാധികാരികളാകണം. ദുർഭരദുഃഖങ്ങളാൽ കരയുന്ന യുവാക്കളുടെ ഭീനസ്വപരം അന്തരീക്ഷത്തെ ഞടക്കി സർവ്വ വ്യാപകമായ ഒരു ശോകരസമായിപ്പകുന്ന് മാമുലകളെ പിഴുതുകളയും. പോററി, ജീവിതം ഏറ്റവും ഭാരമേറിയത്—ക്ലേശങ്ങളെല്ലാമേക്കി ഭൂമിയെ വാനോളമുയർത്തിയ ക്രിസ്തുദേവനെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഒരു മരക്കുരിശിൽ തറച്ചു പുജിച്ചവരാണീലോകർ! ജൊവാൻഡ് ആർക്കിനെ തീയ് ചുളയിൽ ഭവിക്കിച്ചതും ഇവരാണ്. സീസറിന്റെ ചകിൽ കരാരികളെത്തുന്നതും മററാരുമല്ല. നെപ്പോളിയനെ തടവിലാക്കി—അവിടെ കിടന്നു മരിക്കുന്നതിനും ഇടയാക്കിയവരാണീലോകർ. മഹാമന്മാരെല്ലാം അനുഭവമിതെങ്കിൽ—എന്തിൻ പോററി ഇത്തരം ലോകത്തെ പ്രീണിപ്പിച്ചാൻ ഭൂഷണെന്നു സ്വയം നടിച്ചു, നന്ദികെട്ടു ഈ ലോകക്കുവേണ്ടി സ്വയമിങ്ങനെ ചാകണം? ലോകത്തോടു്—ലോകത്തോടു് അവർക്കു മനസ്സിലാകുന്ന ഭാഷയിൽത്തന്നെ നാം എതിരിടേണം—ഭാരതം ലോകത്തിന് തന്നെ ഒരു ഭൂഷായിലോകർ കരുതപ്പെടുമ്പോൾ—അതിനുള്ളിൽക്കിടന്ന് നട്ടംകുറങ്ങുന്ന നാം, നമ്മെത്തന്നെ ശപിക്കുന്ന ഭൂഷേന്തിന് കാക്കണം? വെള്ളക്കാർ നമ്മെ അശുഭമായിക്കരുതുമ്പോൾ—നമ്മൾ സ്വയം

തമ്മിൽ തമ്മിൽ എന്തിന് അശുഭമെന്നു കരുതി
 തെഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നെ കത്തണം? മൃഗമതകൊണ്ടുള്ള
 അശുഭികളൊക്കെ വെടിഞ്ഞു വൃദ്ധന്മാർ നിങ്ങൾ
 പ്രവർത്തിതല്ലരതം പ്രസരിപ്പമുള്ള യുവാക്കൾ ഞ
 ങ്ങളുമായി സഹകരിച്ചു ത്യാഗികൾ നാം ആയി
 തീർന്നാൽ മാത്രമേ ഭാരതത്തിനു ലോകരുടെ നടു
 വിൽ പ്രകാശിച്ചു പേരെടുപ്പാൻ മാർഗ്ഗമുള്ളൂ. ഇ
 കാരണങ്ങളാൽ ഭ്രഷ്ടനെന്നു കരുതാതെ-വെറും ശുഭ
 നെന്നു കരുതി, സസുഖം കസുമതീരത്തെത്തി നാരാ
 യണിയുമായിപ്പാർക്കണം. പോറ്റി, ഇങ്ങനെ ഒറ്റ
 യ്ക്കു നിന്നുപൊരുതി ഒരുത്തനെങ്കിലും കരുത്തനെ
 ന്നു കാട്ടണം. അതാണ് ചുണ്ണ. ഇതാണ് ജീവിതം.
 ഇതു നാം അറിയണം. ഇതിൽ നാം വളരണം.

അദ്ധ്യായം ൩൨

എളുപ്പിലച്ചൻ

ലോനപ്പന്റെ വേനപ്പേർ എളുപ്പിലെന്നാണ്.
 എളുപ്പിൻ കുടുംബം പള്ളിക്കുന്ന് ആശ്രമത്തിന് തെക്കേ
 ഭാഗത്താണ്. എളുപ്പിലച്ചനാണ് ഗൃഹനായകൻ.
 മംഗിമ്മയുടെ ശിഷ്യരിലൊരുവനായ തോമ്മാശ്ലീഹാ
 കേരളത്തിൽ വന്ന് വേദത്തിൽ ചേർത്ത മലയാളബ്രാഹ്മ
 ണകുടുംബങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യമേറിയ ഒന്നാ
 ണെ എളുപ്പിൽ കുടുംബം. ഈ കുടുംബക്കാരിൽ ചില

രെങ്കിപ്പും തുടരെ വൈദികഅനുഷ്ഠിത പ്രവേശി
 ക്കും. ലോനപ്പൻ എളപ്പിലച്ചന്റെ അഞ്ചാമത്തെ
 സന്താനമാണ്. സാമ്പത്തികമായി, കേരളക്കരയിലെ
 കത്തോലിക്കാ കുടുംബങ്ങളിൽ വളരെ ഉയർന്നു കഴിഞ്ഞു
 വന്ന ഈ കുടുംബം, ഇടക്കാലത്തു് ഇടിഞ്ഞു താറുമാറാ
 യെങ്കിലും വീണ്ടും തലപൊക്കി തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. സമാധാ
 നം നിറഞ്ഞ ഒരു കുടുംബജീവിതം നയിക്കുന്ന എളപ്പി
 ലമ്മൻ ബഹുമാന്യനാണ്. ഇദ്ദേഹം സാധുജനങ്ങൾക്കു
 തൊഴിൽ നൽകി അവരെ പോറ്റി വന്നതെങ്ങനെ എ
 ന്നും നാം അറിഞ്ഞിരിക്കണം. സ്വവസതിയുടെ അടുത്തു
 തന്റെ നെല്ലറ കാണാം. അതിനടുത്തുള്ള പീടികയിൽ
 നെൽക്കച്ചവടം വിചിത്രരീതിയിൽ നടത്തുന്നുണ്ട്. അ
 യൽപ്രദേശങ്ങളിലുള്ള സാധുക്കൾ എളപ്പിലച്ചന്റെ
 നെൽപീടികയിൽ വന്ന് നെല്ലുണ്ടു വാങ്ങുകയോ അരി
 അച്ചനെ ഏറ്റെടുത്ത് അതിൽനിന്നുമുള്ള ഔദാര്യംകൊ
 ണ്ടു് ഉപജീവിച്ചുവരുന്നു. കുട്ടനാടൻ പ്രദേശങ്ങളിലുള്ള
 നെല്ലെല്ലാം വാങ്ങി വേണ്ടുപോളും നെല്ല് അദ്ദേഹം ശേ
 ഖിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാധു സ്ത്രീകൾവന്ന് നെല്ല് വാങ്ങിക്കു
 ത്തി അരി അടുത്തേല്പിക്കും. നേരം വെളുത്താൽ പിന്നെ
 രാത്രി പത്തുമണിവരെ എളപ്പിലച്ചന്റെ പീടികയി
 ലെ ബഹളം പറവാനില്ല. തന്റെ വീട്ടിന് ഒരു മൈ
 ലകലെ നാലഞ്ചേക്കർ സ്ഥലം വാങ്ങി അതിനകത്തു്
 പല ഷെഡുകളും തീർത്തിട്ടുണ്ട്. അവയുള്ളിൽ സാധു
 ജനങ്ങൾ സകുടുംബം താമസിക്കുന്നു. എളപ്പിലച്ചന്റെ
 ധർമ്മാലയമാണിതു്. മാനമൊട്ടുകളയാനും പാലില്ല: ആ
 ധാരത്തിന് നിവൃത്തിയുമില്ല. ഇത്തരക്കാരെ എളപ്പില
 ച്ചൻ ഹൈന്ദവമായി സഹായിക്കും. കൂലിക്കാരെ നായ
 കനെന്നും അദ്ദേഹത്തെ ജനങ്ങൾ വിളിച്ചുവന്നു. ഔരേയം

അദ്ദേഹം ഭയപ്പെടുത്തിയിരുന്നില്ല. എല്ലാവരെയും അദ്ദേഹം നിഷ്കളങ്കം സ്നേഹിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനസ്ഥാധിനമോത്തു് ചുരുക്കം ചിലർ അസൂയപ്പെട്ടു. കിട്ടുന്ന നെല്ലെല്ലാം വിത്തുണക്കാക്കി പത്തായത്തിലിട്ടു് തിന്നുമടിക്കുന്ന കബേരന്മാർക്കെല്ലാം എളുപ്പിച്ചുനെയമാണം.

വേലന്തറ നിന്നും ചെല്ലുമ്മയെ ലോനപ്പൻ വേളി ചെയ്യുന്നതിനു് എളുപ്പിച്ചുൻ ആദ്യം തടസ്സംപറഞ്ഞു. മാത്തുണ്ണിയും മക്കോയിയുമായി ഒരു വൻസമരത്തിനു് ഈ വിവാഹം വഴിതെളിക്കുമെന്നദ്ദേഹം അറിഞ്ഞിരുന്നു. എങ്കിലും പുരുഷന്റെ ചക്ര ചെല്ലുമ്മയിൽ ചെന്നിത്തീർക്കയാൽ ഒടുവിൽ ഈ വിവാഹത്തിനു സമ്മതിച്ചെന്നുയുള്ളു. വക്കാണത്തിനിടയുള്ള കല്യാണങ്ങൾക്കൊന്നും അദ്ദേഹം അനുകൂലിയുമല്ല. സ്രീയും പുരുഷനുമായി ഏതായാ കൊണ്ടു് ഒന്നായിത്തീരുന്നപക്ഷം വീണ്ടുമവരെ കത്തികൊണ്ടു് വെട്ടിമാറുന്ന ഭയക്രൂര്യത്തിനു് ഒരിക്കലുമദ്ദേഹം അനുകൂലിയുമല്ല. ദരിദ്രനും ബുദ്ധിമാനമായ ഒരു യുവാവിനെ, കബേരനും മൃഗമായ ഒരുവനേക്കാൾ യുവതികൾ സ്നേഹിക്കുമെങ്കിൽ അതിലൊട്ടു് അതിശയിപ്പാനുമില്ല. വിവാഹത്തെപ്പറ്റി ഓരോരുത്തർക്കും അഭിപ്രായം ഓരോന്നാണ്. യുവതീയുവാക്കൾ നല്ല കലത്തിലുള്ളവരായിരിക്കണമെന്നു പിതാവും, സ്വത്തുള്ളവരായിരിക്കണമെന്നു് മാതാവും — പണക്കാരായിരിക്കണമെന്നു് ഇടക്കാരും, വിഭവങ്ങളെന്തെല്ലാം എന്നു് ഉറണികളും കൊതിക്കുന്നതു് സാധാരണമാണു്.

ലോനപ്പൻ കോട്ടയം ഡിസ്ട്രിക്റ്റു് സർജനായി ചാർജെടുത്തതോടുകൂടി എളുപ്പിൽ കുടുംബത്തിന്റെ

പ്രാധാന്യം വർദ്ധിച്ചു. ലോനപ്പൻ രാജകുടുംബങ്ങളിലും ഇടപെടുന്നുണ്ട്. ചെല്ലമ്മയുമായുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ കടംബജീവിതം മാതൃകാപരമല്ലെന്ന് പറയുന്നവർ ചുരുക്കമാണ്. അവർ പരസ്പരം സ്നേഹിച്ചും ആലോചിച്ചും പ്രവർത്തിച്ചുവന്നു. ചെല്ലമ്മയുടെ മധുരഭാഷണം എത്രത്തോളം ജീവിതമത്സരത്തിൽ തന്നെ സഹായിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ലോനപ്പൻമാത്രമറിയാം. തന്റെ കടംബജീവിതം സപർഗ്ഗമെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് തോന്നുന്നതു ചെല്ലമ്മയുടെ സൽഭരണംമൂലമാണ്. ലോകരാൽ അഴിക്കപ്പെടാത്ത കരാറുകൾ വല്ലതുമിന്ന് ലോകത്തുണ്ടെങ്കിൽ അതിലൊന്നാണ് വിവാഹം. ചക്രവർത്തികളും മഹാരാജാക്കന്മാരും കൂടി പ്രബലമായ ഈ കരാറിന് അധീനരുമാണ്. ഇതിൽനിന്നൊഴിയാൻ ശ്രമിക്കുന്നവരുടെ സാധ്യനശക്തികളുപ്പറ്റിയൊ; അവരുടെ നഷ്ടത്താൽ പള്ളിക്കുള്ളിലുണ്ടാകാവുന്ന വിടവുകളെപ്പറ്റിയൊ പള്ളി എഴുത്തോളം കൂട്ടാക്കാതെ, സുസ്ഥിരചിത്തയവരും അവളിൽനിന്നു മവരെ വെട്ടിവിടത്തും. പ്രബലൻ ഫെൻഡി എട്ടാമനെ പള്ളിയിൽനിന്നും വെട്ടിമാറ്റുന്നതു് ഇതിനു് ഉദാഹരണമാണ്. ഇവിടെ ഒരു കത്തോലിക്കനായ എനിക്കു്, പള്ളിയുടെ ചട്ടക്കൂട്ടിൽ നിന്നുകൊണ്ടു്, പള്ളിയോടു സവിനയമൊരു അഭ്യർത്ഥനയുണ്ടു്. ഞാൻ പറയാൻപോകുന്ന ഈ സംഗതി പള്ളി (Catholic Church) അവഗാഹം ചിന്തിക്കേണ്ടമെന്ന് എനിക്കു് അപേക്ഷയുമുണ്ടു്. വിവാഹസംഗതത്തിൽ പള്ളിയുടെ ഇന്നത്തെ നില അറിയാതല്ല എന്റെ ഈ അപേക്ഷയും. മ്ശിഹാ വിവാഹത്തെ പരിക്ഷപ്പെടാത്ത ഒരു ബന്ധമായി ഉയർത്തിയിട്ടുള്ളതും എനിക്കറിയാം. അപ്രകാരമുയർത്താനുള്ള കാരണങ്ങളുമറിയാം. എന്നാൽ

ഇഷ്ടമില്ലാത്ത ഭാര്യയും ഭർത്താവും, ചാകുന്നതുവരെ നരകി
 ച്ചുകഴികയല്ലാതെ, ഒരിക്കൽ മരാനുസരണമായ വിവാ
 ഹത്തിൽ അവർ ഏർപ്പെട്ടപ്പോഴായാൽ അകന്നുമാരുന്ന
 തിന്നും, മാറുന്നതിന്നും ഇരുവർക്കും പരിപൂർണ്ണസമ്മതമു
 ള്ളവരായി അകന്നു മറന്നവർ-ഒന്ന് ഒന്നിന് ഭാരമാ
 യിക്കഴിയുമ്പോൾ, എന്തുകൊണ്ട് പള്ളി അവരെ പിരി
 ച്ചുവിടാതിരിക്കണം? ഇതാണെന്റെ ചോദ്യം? മംഗി
 ഛായ്ക്കു പള്ളിയാകുന്ന മണവാട്ടിയിൽ പുത്രനായി
 മണ്ണിൽ പിറന്ന് ജീവിക്കുന്ന എന്റെ ഈ ചോദ്യ
 ത്തിന് തള്ള-പള്ളി, പുത്രൻ-എനിക്ക് ശരിക്കു
 രം നൽകണം.

വിവാഹമോചനത്തിനായി ഒരു ഭാര്യയും ഭർത്താ
 വും മംഗിഛായെ സമീപിച്ചതായോ, മംഗിഛ അവ
 ക്ക് വിവരങ്ങളുണ്ടായി നിന്നതായോ ബൈബിളിലോ
 വാഗ്ദാനപരമ്പരകളിലോ പള്ളിയുടെ പാരമ്പര്യ
 ങ്ങളിലോ ഉള്ളതായി എനിക്ക് ഒട്ട് ഓർമ്മയുമില്ല.
 പ്രത്യേകം നിന്റെ ശത്രുവിൽനിന്ന് അകന്നു താമസി
 ക്കണമെന്ന മംഗിഛയുടെ നിർദ്ദേശം ഇത്തരഗതത്തിൽ
 അർത്ഥവത്തുതല്ലെ? ഒന്ന് ഒന്നിന് എതിരായി പ്രവർത്തി
 ക്കുന്ന ഭാര്യഭർത്താക്കൾ ശത്രുക്കളല്ലെന്നുണ്ടോ? അവർ
 പരസ്പരം അകലുന്നതിന് കൊതിക്കുന്നപക്ഷം അവ
 രെ അകറ്റേണ്ടതല്ലെ? ഒരു പാറയിൽ നിന്നും പൊട്ടി
 ക്കുന്ന രണ്ടു കരിങ്കൽ കഷണങ്ങൾ ഇണചേർന്നവർ കഴി
 യുമെങ്കിലും, അകന്നുമാരുന്നതിന് അവർ രണ്ടും തുനി
 ണ്ടാൽ അവരെ പിന്നെ ഒന്നിപ്പിപ്പാൻ അവർക്കിരു
 വർക്കുമോ, വീണ്ടുമവരെ മൂലപാറയുമായി ഘടിപ്പിപ്പാൻ
 പാറയ്ക്കോ സാധ്യമല്ലെന്നും നമുക്കറിയാം. ഈ കരിങ്കൽ

കഷണങ്ങൾ അകന്നുമാറുന്ന ഭാര്യയും ഭർത്താവുമെങ്കിൽ പാറപള്ളിയെന്നും വിവക്ഷിക്കണം. ദൈവത്തിനല്ലാതെ മനുഷ്യന് വീണ്ടും പാറക്കുഴങ്ങളെ തമ്മിൽ യോജിപ്പിച്ചാൻ സാധ്യവുമല്ല. പള്ളിയുടെ ശാസ്ത്രനകളെ അവഗണിക്കുന്ന ഭാര്യത്തോളക്കളെ പിരിച്ചുവിടാത്ത പള്ളി-ഇഹത്തിലവർ നരകിക്കുന്നതു കാണുക മാത്രമല്ല, പരത്തിലും പള്ളിയുടെ ഇന്നത്തെ നില പ്രകാരമവർനരകത്തിൽ പതിക്കേണ്ടവരെന്നുമറിയുന്നു. സ്വയം കൃതാർത്ഥവർശപിക്കപ്പെട്ടവരായി നരകം പറ്റേണ്ടവരെങ്കിൽ-ഇഹത്തിലെങ്കിലും അവർ സുഖിക്കട്ടെന്നു കരുതി പള്ളി അവരെ വെട്ടി വിട്ടുതേർത്തുതല്ലെ? ആകയാൽ പള്ളി വിവാഹകാര്യത്തിൽ ധീരമായ ഒരു നില കൈക്കൊണ്ടു പ്രായോഗികമായ ഒരു പരിവർത്തനം ഇക്കാര്യത്തിൽ വരുത്തണം. വിവാഹ മോചനകാര്യത്തിൽ മാത്രം പള്ളി ഈ ധീരനടപടി നടത്തുന്നപക്ഷം, മംഗിയാ അതിൽ കോപിഷ്ടനാവാൻ വഴിയില്ല- പള്ളി പള്ളിയുടെ സ്ഥാനത്തുനിന്നുകൊണ്ടു കെട്ടുന്നതെല്ലാം കെട്ടപ്പെട്ടതായിട്ടും അഴിക്കുന്നതെല്ലാം അഴിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടും മംഗിയാ സ്വാഗതം ചെയ്യുമെന്നദ്ദേഹം അനുഗ്രഹം ചൊരിഞ്ഞ പള്ളി, 'സൈപരജീവിതത്തിന് വിഷാതമായിട്ടുള്ള വിവാഹജീവിതത്തിൽനിന്നും മോചനം തേടുന്നവർക്കു വിവാഹമോചനം അനുവദിച്ചുകൊടുക്കണം. കുടുംബസമാധാനത്തിനും സാമൂഹിക സമാധാനത്തിനും, ലോക സമാധാനത്തിനും ഇതു അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. ഈ ലോകത്തിലെ സൈപരജീവിതത്തിന് സർവ്വശക്തനായ ദൈവം തന്റെ പാഠവത്തിൽ കാൽപങ്കു ചൊരിഞ്ഞു മണ്ണുകൊണ്ടു മനഞ്ഞെടുത്ത മനുഷ്യന് അവനൊരു ഗുണയായി അവന്റെ വാരി

എല്ലിനാൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട സ്രീയുമായി ഇണചേർന്നു
 നേ വസിച്ചുനടിക്കുന്നതു കണ്ടു് രസിക്കുന്ന താൻ-സ്രീ
 യും പുരുഷനുമായി കീരിയും പാമ്പും പോലുള്ള കുടുംബ
 ജീവിതം കണ്ടു് സഹിക്കുന്നതെങ്ങനെ? പള്ളി വെട്ടി അ
 വരെ മാറ്റണം, മക്കളുണ്ടെങ്കിൽ വളർത്താനുള്ള വ്യവസ്ഥ
 കളും ഏർപ്പെടുത്തണം. അങ്ങനെ അവർതമ്മിൽ പിരി
 ഞ്ഞു് ഇഷ്ടമുള്ള പുരുഷനുമായി വിവാഹത്തിലേർപ്പെ
 ടുന്നതിനു് സ്രീക്കും, ഇഷ്ടമുള്ള സ്രീയുമായി ബന്ധി
 പ്താൻ പുരുഷനും പള്ളി സ്വതന്ത്ര്യം നൽകണം.
 എന്തെന്നാൽ ദാമ്പത്യം ഇവിടുത്തെ മണ്ണിൽ വളർത്ത
 പ്പെടുന്ന—വളരേണ്ട ഒരു ദൈനംദിന കാര്യമാ
 കയാൽ. സ്വർഗ്ഗത്തിലെ നിബന്ധനകളൊന്നും ഭൂമി
 യിൽ ദൈവം വരുത്തായ്കയാലും — ഒന്നിപ്പിന്നെ
 പോലെ മിന്നിപ്പിന്നും സൗരയൂർമിക്കുനെ മണ്ണിൽ വള
 ര്ത്താവുന്നതാകയാലും—പള്ളി വിവാഹം, വിവാഹിതര
 വർ ഒന്നിപ്പിൽ കഴിയുമ്പോൾ പാരത്രികബന്ധമായി
 അതിനെ മശിഹായോടൊപ്പം വ്യാഖ്യാനിച്ചും, തനി
 പാരത്രികബന്ധമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്ന ഇന്നത്തെ അ
 തിന്റെ നില അല്പം അയച്ചു് ഒരു ലൗകികബന്ധ
 ത്തിന്റെ നിരം കൂടികലർത്തി വിവാഹത്തിൽനിന്നും എ
 ടുത്തോടുന്നവരെ വെട്ടി വിടുത്തണമെന്നു മൺകാലക
 ളിൽ ചരിക്കുന്ന എനിക്കു് പ്രാർത്ഥിക്കേണ്ടതുണ്ടു്.

എന്തെന്നാൽ വിണ്ണിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി ക്രിസ്തുവി
 ന്റെ കാലദികളെ ആവോളം പിൻതുടരാൻ സ്വയം
 കരിശിനു് സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട എനിക്കു്, പള്ളിയുടെ
 ചട്ടക്കൂട്ടിനുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് ലോകസമാധാന പുര
 സ്ക്കരണാത്മം, കുടുംബം കലക്കി സമാധാനം ഉണ്ടു്

വിവാഹമോചനത്തിനായി കേഴുന്ന വിവാഹിതരവരുടെ
 സങ്കട പരിഹാരം വരുത്തേണ്ടതാണെന്ന് വാദിക്കാ
 തിരിപ്പാൻ കാരണം കാണുന്നില്ല. ദൈവത്താൽ
 മാത്രമേ വിവാഹബന്ധം വിടുത്താൻ സാധ്യമാകൂ. കഷ്ട
 രോഗികൾ അവർ ആയിരുന്നാലും ദ്രോഹത്താക്കളായി
 കഴിയുന്നവർ കഴിയട്ടെ. അനിഷ്ടമെങ്കിൽ എന്തിന്
 പള്ളി പ്രേരണചെയ്യേണ്ടത്. വിവാഹത്തെ വാനോളം
 ഉയർത്തിയ മൗലി വിവാഹമോചനം സ്പഷ്ടമായി എ
 തിർത്തതായി എനിക്കൊട്ടറിവുമില്ല. സ്വർഗ്ഗീയാനന്ദം
 അല്പമിഹത്തിൽ ചൊരിവാൻ, ലോകസമാധാനംകൈ
 യ്ക്കുവരുത്താൻ, അരയുറ തലയുറമുറക്കി, പടവെട്ടുന്ന എ
 നിക്ക് കട്ടംബ സമാധാനത്തിന് അഭിതരയായി കരുത
 ന്ന ദാവ്യത്വസുഖം പുലരേണ്ടതു് ഇഹത്തിലെ പള്ളി
 യുടെ കടമയെന്നു സമ്മതിക്കുന്ന പക്ഷം. പള്ളി, മൗലിയാ
 രുടെ സ്നേഹദൈവം പുലർത്താൻ അവശ്യം. അനുഷ്ടിക്കേ
 ണ്ടതുകൾ മഹൽകൃത്യമാണിതു്. ഇത്രയും ഞാൻ പറഞ്ഞ
 തിൽനിന്നും പള്ളി എന്റെ നേരെ വാളോക്കരുതെന്നും
 കണ്ണുചേർ ആരെങ്കിലും എന്നെ ഭയപ്പെടുന്ന പക്ഷം മൃത
 രാപ്പോലെ പുറത്തു ഞാൻ ചാടാതെ സർത്താമസ് മുർ
 എന്നവിധം അകത്തുതന്നെ നിന്നു ഞാൻ എന്റെ ചിറക്
 പോരുകൾ തുടരും. അത്രമാത്രം ഞാൻ പള്ളിയെ സ്നേ
 ഹിക്കുന്നുണ്ടു്. വേണ്ടിവന്നാൽ അവൾക്കുവേണ്ടി ചാകാ
 നും ഞാൻ തയ്യാറുമാണു്. ഇക്കാര്യത്തിൽ അവളുടെവി
 ധി ശിരസാ ഞാൻ അനുസരിക്കുന്നതുമാണു്, സമാധാ
 നം ചൊരിഞ്ഞ ജോസഫയിന്റെ സഹകരണമായിരി
 ക്കണം യൂറോപ്പ് മുഴുവൻ പിടിച്ചുകൊണ്ട് നെപ്പോളി
 യന്ദ് പ്രേരകമായതു്. ഞാൻ അവിവാഹിതനുകയാൽ
 (ഇതു് എഴുതുവോൾ) ഇക്കാര്യത്തിലുള്ള എന്റെ നില

ഭർത്വശ്യാഖ്യാനമെന്താൻ ഇത്രയുമില്ലല്ലോ. യുക്തിവാദി
 ഞാൻ എന്ന് പഴഞ്ചൻ ന്യായപരഞ്ജനം എന്നെ
 പഴിക്കുമരുത്.

ഡോക്ടർ ലോനപ്പൻ കോട്ടയത്തു നല്ല പേരെടു
 ത്തു. ധനവാന്നെ ദരിദ്രനെ എന്നൊന്നും നോക്കാതെ
 രോഗികളെ അദ്ദേഹം ശുശ്രൂഷിച്ചു. ചുരുക്കം ചില
 പ്രൈവറ്റ് ചികിത്സകളിൽ ചിലപാരിതോഷികങ്ങൾ
 രോഗികൾ സത്തുഷ്ടരായി കൊടുത്തുവന്നത് അദ്ദേഹം
 വാങ്ങിക്കും. ചെല്ലമ ദിവസേന നാലുമണി കഴിഞ്ഞു
 ആശുപത്രിയിൽ പോയി ഓരോ രോഗിയേയും കണ്ടു
 ആശ്വസിപ്പിച്ചിരുന്നു. വിടത്തി ദിവസവും ഓരോരുത്ത
 രെപ്പറ്റിയും. ഒത്താവുമായി അവരുടെ രോഗവിവരങ്ങളെ
 പറ്റി വിചാരവേളകളിൽ സംസാരിക്കും. ചെല്ലമ
 ലോനപ്പനെ ശുശ്രൂഷിച്ചുവന്നു. ലോനപ്പൻ രോഗിക
 ലേയും, ഇതാണ് കടംബജീവിതം. ഇത്തരം കടംബ
 ജീവിതത്തിനാണ് നാമും പള്ളിയും നിലകൊള്ളുന്നത്.
 ഇത്തരം കടംബജീവിതത്തെയാണ് മശിഹാ വാഴ്ത്തി
 യിട്ടുള്ളതും വാഴ്ത്തുന്നതും. അല്ലാതെ കടംബങ്ങളെന്ന്
 പറഞ്ഞു വരുന്ന ഇഹത്തിലെ ചിററ് നരകങ്ങളല്ല.
 ഇത് നാം ഭാഷണം. ഓട്ട് ഇത്തരത്തിൽ നാം നമ്മു
 ടെ കടംബജീവിതം കഴിക്കണം.

സേലം

48

മണ്ണിലേക്കുവെച്ചൊരിയുന്നത് വൻ പതിയുന്നത് മുഴുവൻ സേലമ്മയിലെന്ന് തോന്നും. സത്തുഷ്ട അവളെയിപ്പോൾ കാണുന്നവർക്കെല്ലാം. അത്രമാത്രം അവൾ ആനന്ദിക്കുന്നുണ്ട്. പരമാനന്ദമവളെ വീണ്ടും അവളുടെ നായകവൃദ്ധയത്തിനുള്ളിൽ ഇട്ടു പുട്ടുകുറുത്തുവെക്കുക. ജീവിതമത്സരത്തിൽ അവളെ ഗ്രസിച്ചിരുന്ന കാർമ്മേജപടലങ്ങളെല്ലാം താനെ നീക്കി സ്വപ്നമവൾ ആനന്ദമാണ്. അവൾ വീണ്ടും മണിയാകരുതായി ഇണപേർനിപ്പോൾ ഉള്ള സല്ലാപമാണ്. സേലമ്മയുടെ വസ്രധാരണരീതി സകല യുവതികളും അനുകരിക്കണം. പാശ്ചാത്യരീതികളിലുള്ള വസ്രധാരണങ്ങൾ ഒന്നും അവൾക്കിഷ്ടമല്ല. മൽമൽ കമുലിയും ഇംഗ്ലീഷ് കോട്ടൺ തുണിത്തരങ്ങളും അവൾ ഉപയോഗിക്കുന്നു. നാടൻവസ്രങ്ങൾ ധരിക്കുന്നവർക്കു ഇഷ്ടമെങ്കിലും അച്ഛനിലുള്ള നൈസർഗ്ഗികമായ സ്നേഹമൂലം പാശ്ചാത്യവസ്രങ്ങളുണിയുന്നതിനവളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന വാസ്തവം നാം മറന്നുകൂടും. ചില അവസരങ്ങളിൽ വെള്ള സിൽക്കും കസവുസാരികളും ധരിക്കുക പതിവാണ്. നിമ്നല അവൾ വെള്ളവസ്രങ്ങളാൽമാത്രം വിളങ്ങേണ്ടവളാകയാൽ. അവൾക്കു ആരേണം അവൾ മാത്രമാണ്. അത്രമാത്രമാരേണം ദൈവമവളിൽ ചൊരിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മണ്ണിൽ നിന്നൊരു ആദരണമവൾ ആശിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അത് തനിക്കു വിണ്ണിലേക്കുള്ള മാറ്റം കാട്ടിക്കൊടുത്ത മണിയാകരുത് മാത്രം. അവൾ മണിയാകരുതിൽ ലയിച്ചിരിക്കുകയാണ്. അദ്ദേഹത്തെക്കാൾ ഉത്തമനൊരാളെ കാണണമെന്നവൾക്കാഗ്രഹമില്ല. അങ്ങനെതന്നെ, ഒരു കത്തയയ്ക്കാം: മസത്തിനു വകയുണ്ട്, എന്താവൾ തന്നത്താൻ പറഞ്ഞത് ഭൂതഗതിയിൽ ഒരു കത്തഴുതി ചോസ്സ് ചെയ്യാൻ

നേഷ്സിനെ ഏർപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ നാരായണി വന്ന് മകളുമായി സംസാരമാരംഭിച്ചു.

നാരായണി:—നിനക്കെന്താണ് ഇന്ന് ഇത്ര സന്തോഷം? കന്യീവാത്ത് അറിഞ്ഞോ?

സേല:—എന്ത് കന്യീ?

നാരായണി:—നിന്റെ അച്ഛൻ ഉടനെ വരുമെന്ന്! ഇതുകേട്ട് അവൾ സന്തോഷിക്കലിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി. മണിയാകരസ്വയം സമീപിക്കുന്നതോളം ആറ്റൊരിട്ടിരുന്ന സേലമ്മ ലസ്ലിജോൺസിന്റെ ആഗമനവാത്ത് കൂടി അറിഞ്ഞപ്പോൾ സന്തോഷമായി കൂട്ടത്തോളം മുക്കിപ്പൊങ്ങി. സങ്കടമെന്നപോലെ സന്തോഷിയും വരുന്നത് കൂട്ടത്തോളം. അവളുടെ മാർപ്പാപ്പിള്ളിയിരുന്ന കരാരി പെട്ടെന്നിങ്ങനെ താനെ അകന്ന് തൽസ്ഥാനത്തു് ദോഷപുഷ്പങ്ങൾ തുടർന്നിങ്ങനെ സ്വയം പൊടിയുന്നതു കണ്ടാനന്ദിക്കാത്ത വരാരാണ്?

സേല:—കന്യീ എവിടെ? വാങ്ങി വായിക്കുന്നു. 'മണിയാകരൻ' എന്ന് കന്യീ കണ്ടു 'ഹാ! നോക്കണം അമ്മാ അദ്ദേഹം നമുക്കുവേണ്ടി എത്രമാത്രം ക്ലേശിക്കുന്നുണ്ടെന്ന്'. ഇത്രമാത്രം നമുക്കു വേണ്ടി ഇക്കാലങ്ങളിൽ ആത്മസഹിക്കും അമ്മാ, പറയണം. അദ്ദേഹത്തിന് നേരിട്ട ആപത്തുമൂലം ഞാൻ ദൈവവുമായി കൂട്ടതൽ അടുത്തു്.

നാരായണി:—നിന്റെ അച്ഛന്റെ ഇൻഡ്യൻ സേവനങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് മണിയാകരൻ ഇൻഡ്യ സെക്രട്ടറിയെ നേരിട്ടെഴുതുകയാൽ, അദ്ദേഹത്തെ

ഒരു ഇൻഡ്യൻ എതദ്ദേശ്യരാജ്യത്തിന്റെ പൊളിറ്റിക്കൽ ഏജൻറായി നിയമിക്കപ്പെട്ടതനുസരിച്ച്, സ്ഥിതിക്കേത്ത ഒരു ഉദ്യോഗവുമായി വിനാവിളംബം അദ്ദേഹം വന്നുചേരും. ദൈവാനുഗ്രഹങ്ങൾനമ്മിലും ചൊരിഞ്ഞുതുടങ്ങുന്നതോർത്തു നമുക്കുശപസിക്കാം.

സേലു:—അമ്മയോട് എനിക്കു ഒരു പരമ രഹസ്യം പറയാനുണ്ട്. ഇത്രനാളും അച്ചന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യമോർത്തു ഭ്രമിച്ചിരുന്ന അമ്മയിൽനിന്നും ഞാനത് മറച്ചത് ക്ഷമിക്കണം. മണിയാകരൻ എന്ന വിവാഹം കഴിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു വാക്കുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തെമാത്രമേ ഞാൻ വരികയുള്ളൂ എന്നു ഞാനും വാക്കുകൊടുത്തു. അദ്ദേഹത്തെ നീക്കി മറെറൊരാളെ ചിന്തിപ്പാൻ പോലും ത്രാണി എനിക്കില്ലെന്നവസ്തുവം അച്ചനെ അമ്മ ധരിപ്പിക്കണമെന്നുപേക്ഷ.

നാരം:—കണ്ടേ, നിന്റെ പ്രണയം സ്ഥാനത്താണ്. നിന്നെ മണിയാകര ധർമ്മദാമങ്ങളായി കാണാൻ ദൈവം ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിക്കും.

സേ:—മണിയാകരൻ വാക്കുമാറുമെന്നു് തെല്ലും സംശയിക്കേണ്ട. അദ്ദേഹം പറയുന്ന വാക്കുകൾക്കു് പിൻപിൽ ചങ്കും തലയുമുയർത്തി അദ്ദേഹം നിൽക്കുന്നതു കാണാം. എനിക്കെന്നല്ല അദ്ദേഹവുമായി ഇടയുന്നവക്കെല്ലാം എല്ലാ കാര്യത്തിലും അനുഭവമിതാണ്. ഒരിക്കൽ ഒരു സംഗതിക്കു വാക്കുപറഞ്ഞാൽ തദനുസരണംപ്രവർത്തിച്ചു അദ്ദേഹം അടക്കം. എന്നെ വേർക്കാത്തപക്ഷം ഏകാന്തജീവിതം

തുടൻ്റെ അദ്ദേഹം പ്രേക്ഷകജാലാശ്ചം ചൈനയിലേക്കു് ഭാഷ്യം മുദ്രിക്കുമെന്നും ഉറപ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ജീവിതത്തോടു് ഒരു മമത തോന്നാൻ എന്നെ പഠിപ്പിച്ചതു് അദ്ദേഹമാണു്. അതിനു് എന്നാളും ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിൻ കടപ്പെട്ടവളുമാണു്.

നാരാ:—എന്റെ സേലമ്മ ദൈവതിരുചിത്താ നിറവേറണം.

മണിയാകാൻ തക്കച്ചനെ ലാളിച്ചുകൊണ്ടു് മേളവിലാസത്തെ പടിഞ്ഞാറെ വരാന്തയിൽ സൊല്ലാസം വിശ്രമിക്കുന്നു. പാമാനന്ദത്തിലദ്ദേഹം ആരാടുന്നുണ്ടെന്നു് ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെക്കുറങ്ങുന്നവരൊക്കെ സമ്മതിക്കും. ജീവിതമദ്ദേഹത്തെ അത്രമാത്രമാനന്ദത്തുദീപനം കുന്നുണ്ടു്. തന്റെ കൈയ്ക്കുള്ളിൽ കാണപ്പെടുന്ന ശിശുവോളം മണിയാകുമന്യനു് സ്വപ്നമദ്ദേഹം വിശ്രമമാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയമകരത്തിൽ പൊന്തിനിൽക്കുന്ന സേലമ്മയിലുള്ള തന്റെ ദ്രവ്യാനുരാഗം തക്കച്ചൻകൂടി അറിയരുതെന്നുള്ള ഭാവത്തിലാണു് ശങ്കരനദ്ദേഹം തന്റെ ഹൃദയവല്ലഭയുടെ അഭാവത്തിലും അവളിൽതന്നെ ലയിച്ചു് അവളുമായി സല്ലപിച്ചാണു് റിക്കുന്നത്. അനുരാഗത്താൽ ശിശുക്കളാകാത്ത സ്ത്രീപുരുഷന്മാരോ? ഇങ്ങനെ അദ്ദേഹം തന്റെ സോദരപുത്രനെ ലാളിക്കവേ — ഭർവിധി എന്നെന്നേക്കുമായി തന്നോടു് യാത്രപറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞിരിക്കുകയാൽ — സങ്കടങ്ങളെല്ലാം മറന്നു്, സത്തുഷ്ടനദ്ദേഹം ആശ്വസിക്കവെ, മേളവിലാസത്തു് അപ്പോൾമാത്രം ചന്നുചേർന്നു മേക്കായി തന്റെ മുൻപിൽ വന്നെത്തി. എണ്ണിററദ്ദേഹം ആഗ

തൻ സാഗതമരുളി—കള്ളലാക്കോടുകൂടി ശത്രു തന്നെ സമീപിക്കയുണ്ടെന്നഭേദം. സകാരണം ഉറപ്പിച്ചു കഠിന ശത്രുവുമായുള്ള മണിയാകര പെരുമാറ്റം നാം നോക്കി തദനുസരണം നാമും പ്രവർത്തിക്കണം. ലോക ജീവിതം കേവലം ഒരു സഞ്ചാരം മാത്രമാണെന്നും കാതലിൽ എന്തെങ്കിലുമുണ്ടെങ്കിൽ സ്നേഹവും സേവനവുമാണെന്നും അഭേദം അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. താൻ ശത്രുവിനെ മിത്രമായി സ്നേഹിച്ചു ചരിക്കുന്നതു നാം കണ്ടിട്ടും കണ്ടില്ലെന്നു വരുമോ? ലോകസമധാനം കിട്ടുവെന്നു വിശ്വസിക്കുവാനുള്ള മണ്ണിൽ വിതയ്ക്കുന്ന തന്റെ കൈയ്ക്ക് പകയും പറഞ്ഞതും കൊയ്യുന്നതല്ല. ഉള്ളിലൊന്നും പുറത്തു മററൊന്നും എന്നുള്ള നയം മണിയാകരനില്ല.

മണി.—എന്താ മിസ്റ്റർ മക്കോയി വന്നത്?

മക്കോ:—സുഖമനേപിിച്ചു വന്നെന്നുമാത്രം.

മണി:—വലവായുടെ അക്രമങ്ങളെപ്പറ്റി മി. മക്കോയിയും കേട്ടിരിക്കുമല്ലോ?

മക്കോ:—കള്ളന്മാരുടെ കാലമാണിതു്. ലാഭന്മാരും സാധുക്കളും അവർക്കു തുണയുണ്ടു്.

മണി:—ഒരു മി. ലസ്പി ജോൺസ് മൈസൂർ പൊളിറ്റിക്കൽ ഏജൻറായി (Political agent) വരുന്നുണ്ടു്.

മക്കോ: ഇതു നിയമനത്തിൽ മണിയാകരനും കൈയ്ക്കുണ്ടല്ലോ?

മണി: യോഗ്യന്മാർ അധികാര സ്ഥാനമെത്താൻ ആ വോളം ഞാൻ ശ്രമിക്കും. നിഷ്പക്ഷമായി-മുഖം നോക്കാതെ—ആരിൽ നിന്നും പ്രതിഫലേച്ഛ കൂടാതെ.

മക്കോ: വൈസ്രോയിയുമായി പരിചയമാണോ?

മണി: അദ്ദേഹം ഇൻഡ്യയ്ക്കു പറപ്പെടുന്നതിനു മുമ്പ് അല്പനേരം ഞാൻമായി ഒരു അഭിമുഖസംഭാഷണം നടന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നിങ്ങു വേണ്ട പ്രോത്സാഹനങ്ങൾ അദ്ദേഹം തരുമെന്നാണ് എന്റെ ഉത്തമബോധം. മനുഷ്യമിത്രമായി ജീവിക്കണമെന്നേ എനിക്കാഗ്രഹമുള്ളൂ. സ്വന്തമായി എനിക്കൊന്നും ആശയില്ല.

മക്കോ: വിവാഹം കഴിക്കാത്തതെന്താണ്? ഇക്കാര്യം നിമിഷിക്കുന്നതെന്തിന്?

മണി: നടക്കാനുള്ളതു നടക്കേണ്ട സമയത്തു നടക്കേണ്ടവരുമായി നടന്നുകൊള്ളും. ദൈവചിന്തമേ നടക്കൂ.

മക്കോ: ശാന്തമായെ മണിയുകാൻ തരണമെന്നാണ് എന്റെയും ഉണ്ണിച്ചന്റേയും താല്പര്യം. നെല്ലും പണവുമായി ഒരു ലക്ഷത്തിനു സ്വത്തും അവളെയും ഒന്നിച്ചു ഉടനെ തരാം.

മണി: ശാന്തമായെ വേളിച്ചെയ്വാൻ ഞാൻ ഇന്നു സ്വതന്ത്രനല്ലെന്ന് ശാന്തമായെ അറിയിച്ചാലും, മുപ്പിഞ്ഞു ഭാവതൃജീവിതത്തിലകപ്പെട്ട് ഞാൻമായി മുപ്പിയേണ്ടവളല്ല ശാന്തമ്മ. അയൽക്കാരനായ ഞാനല്ല—അകലെയുള്ള മറെറൊരു യോഗ്യൻ അവൾക്കു ഭർത്താവാകണം. ധനപരമായി എന്നേക്കാൾ

വളരെ ഉയരത്തിൽ പറക്കുന്ന ഒരു മാടപ്രാവാണ് വരും. സ്രീലോകത്തു് മിത്രം എനിക്ക് ഇന്ന് ഭരണമുള്ളതു് മിസ്സ് ശാന്തമ്മയെന്നവരും അറിയാം. ഇതുകേട്ടു് മക്കോയിയുടെ മുഖം വാടി. താമസം വിനാ അവൻ പോകയുചെയ്തു.

ചാർലി സേലമ്മയുടെ ഒരു കത്തു് മണിയാകര ഹസ്തങ്ങളിൽ സമർപ്പിച്ചു. കത്തുപൊട്ടിച്ചു് അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ വായിച്ചു. 'പ്രിയ, മക്കോയി ഇവിടെ വന്നിരുന്നു. ഞാൻ അപകടത്തിൽ ചാടരുതെന്ന് പലവുത അവൻ പറഞ്ഞു. അവനുമായി സംസാരിച്ചപ്പോൾ അമ്മയുമുണ്ടായിരുന്നു. കോപിച്ചാണ് പോയതു്. അവൻ നിങ്ങളെ കറേച്ചേറെടുപ്പിച്ചു. അതുകേട്ടു് എന്റെ മനം വാടി. നാം തമ്മിലുള്ള കൂട്ടിക്കാഴ്ച പെട്ടെന്നു് പെട്ടെന്നു കിളർത്ത അനുരാഗമാണതു്. മക്കോയി പറയുന്നതു ശരിയെങ്കിൽ എന്റെ തല എന്റെ ചകിൻ മുകളിൽ കുടുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. ഇന്ന് ഇന്നവിട്ടു ചരിക്കുന്ന നാം പരസ്പരമടുത്തുണ്ടെന്നുള്ള ബോധം ഹാ! എത്ര പരമാനന്ദപ്രദമാണതു്. അങ്ങനെയെങ്കിലും ടിവ്യസപരസ്യവർക്കുമാരു് ഞാൻ ഏകാന്തജീവിതം കഴിക്കും. ഒരു കോടിയും ബന്ധം എന്റെ പേരിൽ തങ്കച്ചനിൽ ചൊരിയണം.' സ്വപ്നം സേലമ്മ, മക്കോയിയുടെ വൻ ചതിവകളോടു് മണിയാകരൻ ചിന്തിച്ചുനിന്നു. ശാന്തമ്മയെവിറക്കും സേലമ്മയെ ചതിപ്പാനുള്ള ആ കാളിസപ്തത്തിന്റെ ശ്രമങ്ങളറിഞ്ഞു് മണിയാകരൻ കലുങ്ങി. മക്കോയി പറയും പോലെ വിശ്വസ്യം പൂർത്തക്ക മനുഷ്യം സേലമ്മക്കില്ലെങ്കിലും കേൾക്കുന്നതൊക്കെ സത്യമെന്നു കരുതുന്ന സ്രീപ്രകൃതമോർത്തു് അദ്ദേഹം ദുഃഖിതനായി. സേലമ്മ മണിയാകരനെയൊ, മണിയാകരൻ സേലമ്മയെയൊ, മറന്നു

ചും മറക്കുന്നതല്ല. മധുരചങ്ങരം തമ്മിൽ കചമറി
 ല്ലല്ലോ. പാലിൽ പഞ്ചസാരയാണു് സരന്തും. സ്രീ
 പുരുഷഭേദമെന്തെ സരന്തും സരന്തത്താൽ ആകർ
 ഷിക്കപ്പെടുമെന്നു് അവർക്കു് ഇരുവർക്കുമറിയാം. ഒന്നു്
 ഒന്നിനെ വെറുത്താൽ രണ്ടും ഒന്നിച്ചു് വാടുമെന്നും അ
 വരറിയുന്നു. സത്യസ്തേയത്താൽ ബന്ധിതരായ ഇവർ
 കടുത്ത ക്ലേശങ്ങൾ സഹിക്കണം. മുളകൾ നിറഞ്ഞ
 രോസച്ചെടി പൂക്കുന്നമാറോസ പൂക്കുങ്ങൾ അനമാഗിക
 ഭീവർ രുചിക്കണം. പ്രേമകുപ്പലിനുള്ളിൽ ഇളകിമ
 റിയുന്ന ജീവിതകലിൽ യാത്രചെയ്യുന്ന ഇവരിരുവരും
 വഴിക്കുള്ള തടസ്സങ്ങളൊക്കെ ജയിച്ചുതീരൂ. തടസ്സ
 ങ്ങൾ ഇവരുടെ സ്നേഹത്തെ ദൃഢീകരിച്ചു. ത്യാഗി
 കളിവരുടെ സഹനശക്തി നോക്കണം. പരസ്പരം അ
 വർക്കുള്ള സ്തേയം പുലർത്താൻ. ഇതാണു് പ്രണയ
 മത്സരം. ഇതാണു് സ്തേയം—ഇതാണു് ശക്തി—ഇ
 താണു് മുക്തി—ഇതാണു് യുക്തി—ഇതാണു് സത്യം—
 —ഇതാണു് സർവ്വം—ഇതാണു് ദൈവം. നാസ്തിക
 ന്മാർ വായനക്കാർ ഈ പരമാർത്ഥം ഗ്രഹിക്കണം.
 ഇങ്ങനെ മണിയാകരണനേരിട്ട ആപത്തുമാത്രമാണു്
 തനിക്കു് സമ്പത്തായിത്തീർന്നെന്നഭേദം കേട്ടറിൽ
 മനസ്സിലാക്കി.

വിതം

ചെല്ലമ്മക്കു വേലന്തറ വസ്തുക്കളിലുള്ള അവകാശം വാങ്ങിക്കൊടുപ്പാനുള്ള ഉപാധികളെപ്പറ്റി മണിയംകരൻ അവഗാധം അലോചനയാണു്. ചെല്ലമ്മ കോടതികയറാൻ അദ്ദേഹം അവളെ അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. ശാന്തമ്മയെ വേളിപെന്തെന്നമെന്ന മക്കോയിയുടെ അഭ്യർത്ഥന നിരസിച്ചിരിക്കെ, മണിയംകരന്റെ മദ്ധ്യസ്ഥത മാത്തുണ്ണിക്കു സഹികാര്യമല്ല. ആകയാൽ ചെല്ലമ്മയുടെ വീതകാര്യത്തെപ്പറ്റി കൂടുതൽ ചർച്ചചെയ്യണം. നിവൃത്തിയുള്ളിടത്തോളം കോടതികയറാതെ ഒഴിയണമെന്നു കരുതി കടമൊളർ ഇടവകയോഗത്തിൽ ഇക്കാര്യം കൊണ്ടുവന്നു. പള്ളിയുടെ മദ്ധ്യസ്ഥതയിൽ സംഗതികൾ ഒതുക്കിത്തീർക്കാൻ ആദ്യം ശ്രമിച്ചു. അതു ഫലിച്ചില്ല. പൊതുയോഗത്തിനു് നേരിട്ട ഈ തോൽവിയിൽ സമ്മതാപം എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ ഇത്തരം പൊതുയോഗങ്ങളോടു് എന്നിക്കുള്ള അവലംബം രേഖപ്പെടുത്താതിരിപ്പാൻ ഗത്യന്തമില്ല. ഇതുപോലുള്ള കേസുകൾ ഇടവകയോഗങ്ങളാൽ വിധിക്കപ്പെടത്തക്കവണ്ണം ഇടവകയോഗങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ കെൽപ്പനകൾ—ഇടവകയോഗങ്ങളേയും മിസ്സംവക പൊതുയോഗങ്ങളേയും കാലാനുസരണം പരിഷ്കരിപ്പാൻ കരുതുന്നതു യുവതീയവാക്കളെ അംഗങ്ങളായി എടുക്കേണ്ടതാണു്. ചിന്താശീലരായ കർത്താവികൾ ഇക്കാര്യത്തിൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധപതിക്കുമെന്നും പതിക്കണമെന്നുമാണു് എന്റെ അപേക്ഷ. മണിയംകരൻ ഒരു

ബഹിസ്തർ എങ്കിലും കോടതികളില്ലാത്തതിനാൽ കോടതികളും കേസുകളില്ലാത്തതിനാൽ കേസുകളുമുണ്ടാക്കി കടുംബം ഉലക്കുന്ന ചില കിടപ്പുകാരിമാർ മണിയറകൾ നന്നാക്കേണ്ടതാണ് നട്ടുണ്ടെന്നത് ഇങ്ങനെയുള്ള അനുവശ്യ കേസുകൾക്ക് അദ്ദേഹം എതിരുകൊള്ളാൻ. മണിയറകൾ നിർമ്മാണപ്രകാരം ഇന്ന് ചെയ്യുന്നതും ലോനപ്പനും മാനമ്മയും വേലക്കാരെ വന്നെത്തി. ചെയ്യുന്നതും തള്ളയും മാത്തുണ്ണിയെ സമീപിച്ചു. അയാൾ ആറുതരം കണ്ടകിലും കണ്ടിപ്പൈൻ ഭാവത്തിൽ മനസ്സാക്കുന്നു. ഇതുകണ്ടു ചെയ്യുന്ന പൊട്ടിക്കൊണ്ടു. ചെയ്യുന്നതും കരച്ചിൽകേട്ടു ലോനപ്പൻ സ്ഥലത്തെത്തി. ചെരിപ്പിന്റെ സ്വരംകേട്ടു മാത്തുണ്ണി തനിക്കെതിരെ വന്ന ലോനപ്പനെ നോക്കി; എന്നാൽ തന്നോടും ഒന്നും മിണ്ടാത്ത മാത്തുണ്ണിയോടു കണ്ടുവാക്കു പറയണമെന്ന് അദ്ദേഹം തീർച്ചയാക്കി.

ലോന:—എന്താ ഉണ്ണിച്ചു ഒന്നും മിണ്ടാത്തത്?

മാത്തു:—എനിക്ക് തലക്കുറുത്തു മരമാണ്.

ലോന:—ചെയ്യുന്നതും സുഖമല്ല. അവൾക്കു വീതം കിട്ടാത്തതേയ്ക്കും.

മാത്തു:—അപ്പാൻ. അതി ഒത്താവ് അവൾക്കിട്ടല്ല? സുഖമാക്കുന്നു.

ലോന:—ഞങ്ങളുടെ കാര്യം തീർത്തുവിടണം.

മാത്തു:—നീ ആരാണു്?

ലോന:—ഞാൻ ചെയ്യുന്നതും ഒത്താവ്.

മാത്തു:—നീ ചെയ്യുന്നതും ഒത്താവുകണമെന്ന് ഞങ്ങളുടെ വശപ്പെട്ടോ?

ലോന:-ഉണ്ണിച്ചൻ പറയുന്ന പെണ്ണിനെ വേരുകൾക്ക്
 എളപ്പിൽ ലോനപ്പനാളല്ലല്ലോ.

മാത്തു:-അവളെത്തന്നെവർ നിനക്കു അവകാശവും
 തരും. ഞാൻ ഒരു കൊച്ചുകാശിനു മുതൽ തരുന്നതല്ല. ഒടുവിൽ കണ്ണീർ തുടച്ചുകൊണ്ടു ചെല്ലമ്മ
 'ഉണ്ണിച്ചാ' എന്നു അല്പം ഉറക്കെ വിളിച്ചു.

ചെല്ല:-എനിക്ക് ന്യായമായി കിട്ടേണ്ട വസ്തുക്കളിൽ
 നേർപകുതി തിരിച്ചതന്നെ എന്നെ പുത്രിയായി
 സ്വീകരിച്ചും ന്യായം നടത്താൻ മുട്ടിന്മേൽനിന്നു
 ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്റെ ഇണയെ ഞാൻ
 തിരഞ്ഞെടുത്തു. മാധുകാജിവിതം ഞങ്ങൾ ജീവിക്കു
 ന്നുമുണ്ട്. ഒരു ഭർത്താവിൽനിന്ന് ഒരു സ്ത്രീക്കു ആശി
 ക്കാവുന്ന സകല സുഖങ്ങളും ലോനപ്പനിൽ കണ്ടെ
 ത്തുന്നഎനിക്ക് അദ്ദേഹത്തേക്കാൾ യോഗ്യനായ
 വരനെ ഉണ്ണിച്ചൻ നരകേണ്ടതല്ല. എന്റെ ആളു
 കൾ എന്നെ ഇങ്ങനെ പുറംതള്ളുന്നതോർത്തുള്ള
 വ്യഥയേ എനിക്കുള്ളൂ. സകലവിധ സുഖങ്ങളും
 ഭർത്താവിന്റെ അനുഭവിക്കുന്ന എനിക്ക് ഒരു
 സംഗതി ഇവിടെ തുറന്നു പറയണം. ലോനപ്പനെ
 പ്ലോലെ എല്ലാ ഭർത്താക്കന്മാരും യോഗ്യന്മാരെന്നു
 പറഞ്ഞിരുന്നതല്ലല്ലോ. കെട്ടിവരുന്ന പെണ്ണുങ്ങൾക്കു
 ഭർത്താക്കന്മാരുടെ മാനം വേണമെങ്കിൽ സ്വന്തം
 വീട്ടുകാരുടെ തണൽ അവക്കാവശ്യമാണ്. ചോലി
 പ്ലാനാളുണ്ടെന്നുള്ള ബോധം ആരേയും കൃതകൃത്യമാ
 ക്കും. എന്റെ കിടപ്പുമ്പെത്തിൽ നായിക ഞാൻതന്നെ
 താലി വയ്ക്കുന്ന അനുക്ഷണം കയറുമാറിയ കാലി

കണക്കെ പെണ്ണുക്കളെ മൂലകടംബത്തിൽനിന്നും
 പെട്ടിമാറുന്ന ഇന്നത്തെ വീട്ടുകാരിൽ നിന്നും
 എന്റെ സോദരികളനുഭവിക്കുന്ന ദുഃഖദുരിതങ്ങൾ
 അളവറ്റതാകയാൽ അവയെ ആവോളം ഭൂരികരിച്ചു
 അവർക്കു മൂലകടംബവുമായുള്ള ബന്ധം പുലർത്തണം.
 വീട്ടുകാരായ് തള്ളപ്പെട്ട നിങ്ങളുടെ കൃമമർദ്ദന
 ങ്ങൾക്കധീനരായി എന്നെപ്പോലെ കഴിയുന്ന കോടം
 കോടി സ്ത്രീകളിൽ സഹതാപം ചൊരിഞ്ഞതാലും
 മമതാപം തീർത്താലും. അവളുടെ പ്രഭാഷണം
 തീർന്നു. മാത്തൃണ്ണിസ്ഥലം വിട്ടു. ഇതിനുള്ളിൽ മക്കോ
 യി വേലന്തറെ വന്നെത്തി. ചെല്ലുമ്പോൾ മറ്റൊ
 വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടവൻ ഭാടി അവരുടെ അടു
 ക്കൽ ചെന്നു അവർക്കു സ്വാഗതമരുളി. അവർ
 പോകാനുമാഭിഷ്ഠിച്ചിപ്പോൾ അവൻ അവരെ
 വിട്ടില്ല. താൻ അവരുടെ കാര്യം സമാധാന
 ത്തിൽ തീർത്തു വിടണമെന്നവൻ ലോനപ്പനെ പറ
 ഞ്ഞുകേൾക്കിച്ചിട്ടു. മഹസ്വരായി ചിലതെ
 ക്കെ പറവാനുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞവൻ അതിഥി
 കൾ മുമ്പെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുനടന്നു. വന്നുനി
 ന്നതു വേലന്തറെ ഇരുട്ടാക്കുള്ളിൽ; ചെട്ടന്നവൻ
 പുറത്തുചാടി കുതകു ബലമായി ബന്ധിച്ചപ്പോ
 ളാണ് തന്നും ഭാര്യയും മാനമ്മാളും വേലന്തറെ
 ഇരുട്ടായിലെ അന്തഃവാസികളെന്നു ലോനപ്പൻ
 മനസ്സിലാക്കിയതു്. നാരായണിയും ഭാസ്മെത്ത
 യും കടുങ്ങിയ ഇരുട്ടായാണിതു്. മുമ്പും മുക
 ളായിനിന്നു. അവകാശംവാക്കാൻ വന്നു ജീവൻ
 കൂടി പണയത്തിലാകുമെന്നാർത്തു അവർ ഭക്തം

വിയർപ്പ്, പുറത്തുനിന്നു മർക്കായി ചെല്ലുന്നതെ
വിളിച്ചു കോണട്ടെടി നിന്റെ മുഴുത്തലോനപ്പൻ
അവകാശം വാങ്ങുന്നത്. പെരുകിച്ചെറുക്കൻ
അവന്റെ കൂടെ ഇറങ്ങിത്തരിച്ചു നീങ്ങേണ്ട
വരുത്തിവെച്ചു അപമാനം പേരെണൊ? സ്വത്തും
വേണമല്ലെ, അമരണക്കൊന്ന കത്തി നിനക്കു
ശതം സ്വത്തു്. അമ്മയുമാക്കളും അവിടെ പട്ടി
ണികിടന്നു ചാകണം. തേടിയവളി കാലിൽ
തടഞ്ഞു. ഹാ! ഹാ! ഇതൊന്നുകൊണ്ടുമായില്ല.
നിങ്ങൾക്കു ചിലരെല്ലാം കൂട്ടമുണ്ടു്. അവരെ ഞാൻ
അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അവർക്കും അവസാനമിതുതന്നെ,
കള്ളന്മാർ നിങ്ങൾ കൊല്ലക്കുടിയിൽ സൂചിവി
ല്ലാൻ വന്നല്ലോ. കഷ്ടം എന്നു പറഞ്ഞു് അവൻ
സ്ഥലംവിട്ടു.

അദ്ധ്യായം ൩൭

ശാന്തമ്മ

ശാന്തമ്മ വേലന്തറത്തെ ഭാരത മകളാണു്. ഭാസു്
മെത്തയിൽ അനുരക്തയാണവൾ. അദ്ദേഹത്തേ
യും നാരായണിയേയും ഇരുട്ടറയിൽ നിന്നും രക്ഷിച്ചു.
മെത്തയിലുള്ള അവളുടെ സ്നേഹം നാറുകുന്നാൾ വളൻ
വന്നു. നവോദ്ധയവർ തന്റെ കാമുകനെപ്പറ്റി
കൂട്ടതൽ ആരാധിച്ചു. വളരെ രാമസ്വത്തിൽ—തന്റെ
കാമുകൻ കൂടി അറിയത്തക്ക ഭാവേന, മെത്താ
കുമാരകത്ത് തപ്പിൽ കുടുംബംഗമാണെന്നു് ആരെ

പറഞ്ഞിരുന്നതു വാസ്തവമോ എന്നുവരും അന്വേഷിച്ചു. മെത്ത എന്നൊരാരും ആ കുടുംബത്തിലുള്ളതായി കമരകത്താഴ്ക്കമറിഞ്ഞുകൂടുന്നു ഗ്രാമിച്ചവരും കൂടുതൽ ദുഃഖിച്ചു. മണിയാകരന്റെ അമ്മ കമരകത്തു് തച്ചിൽ കുടുംബാംഗമാണ്. ആകയാൽ മണിയാകരനെ കാണാൻ അവൾ തീർച്ചയാക്കി; അദ്ദേഹത്തിൽ നിന്നും ഭാസ് മെത്ത ഏതെന്നറിവാൻ സാധിച്ചേക്കുമെന്നുകരുതി. നമ്മുടെ കഥാനായകനെ ബാല്യത്തിലൊരിക്കൽ ശാന്തമ്മ കണ്ടിട്ടുള്ളതല്ലാതെ ഇവർ തമ്മിൽ പരിചയമില്ല. അദ്ദേഹവുമായി കാണുമ്പോൾ—അദ്ദേഹം തന്നോടു സംസാരിക്കുമോ എന്നുകൂടി ശാന്തമ്മ സംശയിച്ചു. ഒരു യുവാവിനെപ്പറ്റി എങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിക്കുമെന്നോത്തവരും അത്ഭുധികം ലജ്ജിച്ചു. ഹൃദയം മുററിയ സ്നേഹമവളെ ഈ ധീരസന്ദർശനത്തിൽ വഴി തെളിച്ചു. സ്നേഹം അവളെ സദാ വെണ്ണുനിറയുന്നതോർത്തു് ഏതുതരത്തിലെങ്കിലും മെത്തയുമായി കൂടിക്കണ്ടു് തനിക്ക് മനശാന്തി വരുത്തണമെന്ന് അവൾ നിശ്ചയിച്ചു. മണിയാകരനെ കാണാൻ ശാന്തമ്മ മേളവിലാസത്തേക്ക് ഇതാ പോകുന്നു. സ്നേഹം തകർക്കാത്ത തടസ്സങ്ങൾ വിരളം. അവളെ സ്നേഹിപ്പാൻ വന്നവരൊക്കെയും സ്നേഹമവൾ ചൊരിയുന്നില്ല. മെത്തയെനിക്കി മറ്റൊരു പുരുഷനെ ശാന്തമ്മ നോക്കിയിട്ടുപോലുമില്ല. തന്റെ ചങ്കും തലച്ചോറും വിഴുങ്ങി. ആരു? മെത്താ. അദ്ദേഹത്തെ ഒരു നോക്കുകൂടി കണ്ടിട്ടു തന്റെ ജീവൻ പിരിയണമെന്നാണു സദാ അവളുടെ അർത്ഥം. ഇതിനു ദൈവം ഇടവരുത്തണമെന്നവൾ അഹോശ്വാത്രം കേണുംവന്നു. അനുരാഗത്തിൽ ഇത്ര ധീരനില ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടുള്ള മറ്റൊരു യുവതി ജീവിതത്തിൽ കാണുന്നതല്ല. അത്രയും

ധീരനാണ് ശാന്തമ്മ. ഉത്തമകളിലുത്തമനായാണവൾ. മെത്തയിൽ അവൾക്കു ജനിച്ചവളുന്ന് സ്നേഹം ലോകമാസകലം പടർത്താൻ ദൈവം താൻ അവൾക്കു വരുത്തിയ കഠിന വ്യഥകളെ നേരിടാൻ ദൈവമവൾക്കു ത്രാണി നൽകണം. സ്നേഹസ്വപരൂപനായ സർവ്വേശ്വരൻ സന്തുഷ്ടനായി ഇവളെയൊരോരായായി പകർത്തി ലോകനമാധാനം പുലർത്താൻ—മെത്തയിൽനിന്നു മിവളെ അകറ്റി അവളുടെ സ്നേഹം തന്റെ നേരെ വെട്ടിവിട്ടു ലോകോദ്ധാരണം നടത്താൻ വഴികളിങ്ങനെ തുറന്നതു് കണ്ണുള്ളവർ നാം കാണണം. ശാന്തമ്മ വേലന്തറത്തെ കണ്ണിലുണിയായി വളന്നു. മക്കോയിയുടെ ഭർത്താവു മൂലം അവൾ അത്യധികം വ്യസനിച്ചു. സാരാച്ചിയോടു മനുഷ്യാത്മാവായി പെരുമാറണമെന്ന അവളുടെ അഭ്യർത്ഥന ആ ഭർത്താൻ കാര്യമാക്കിയില്ല. നല്ലനല്ല പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചവൾ സമയം കഴിച്ചു. മക്കോയിയും ഉമ്മൻനായുള്ള കൂട്ടുകെട്ടവൾക്കിഷ്ടമല്ല. സ്വന്തം സോദരനിൽ നിന്നുമുള്ള പീഡനങ്ങൾ സഹിച്ചു ജീവിക്കുമ്പോഴാണ് ഭാസ്മെത്ത വേലന്തറ വന്നതു്. പ്രഭാതം മണി ഏഴടിച്ചു. ശാന്തമ്മ മേളവിലാസം ലക്ഷ്യമാക്കി നടന്നു. മാറ്റമല്ലെ മെത്തയെ ഉള്ളിലോത്തവൾ ചിന്താധീനയുമായി. അദ്ദേഹവുമായി ഞാൻ വിചരീത പരിതസ്ഥിതികളുടെ ഭരതനടുവിൽ നടന്നു അന്നത്തെ കൂടികാഴ്ചക്കു് ശേഷം ഒന്നുകൂടി കാണുന്നതിന്നിടയയാകാത്തതു് അമ്മൊ! കഠിനം. ചെല്ലമ്മ എത്ര ഭാഗ്യവതി. യോഗ്യനൊരുവാനൊത്തു് അവൾ സുഖിക്കുന്നതുകാണുന്ന എനിക്ക് അതത്ര അനന്ദകരമായ കാര്യമില്ല ഇന്ന് വീട്ടിലേക്കു് വരുന്നെന്നു കേട്ടു. അവർ വന്നു പോകുന്നതിനുമുമ്പു് തിരിച്ചു എനിക്ക് വീടേതെന്നും.

ചെന്നാലുടൻ അദ്ദേഹത്തെ കാണുന്നതിന് തരപ്പെട്ട
 ടമൊ എന്തോ? അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര്? അമ്മ
 ഞാൻ അത് മറന്നു വരുമോ? മെത്തായെന്നോ? സ
 ഫിക്കുന്നവർക്കല്ലാം ശയനസുഖം നൽകുന്ന മെത്തയാണു
 അദ്ദേഹമെന്ന് അദ്ദേഹത്തെ ഒരുനോക്കു കാണുന്നവ
 കൊക്കെത്തോന്നും. ആ പുണ്യപുരുഷന്റെ മുഖകമലം
 വീണ്ടും ദർശിച്ചാൻ എനിക്ക് ഇന്ന് ദൈവം ഇടവ
 രുത്തും. കണ്ണുകൾ എത്ര ചൈതന്യമുള്ളവ! ആദ്യം അ
 ദ്ദേഹം എന്നെ നോക്കിയ ആ നോട്ടമൊന്നിനാൽ മാത്രം
 അത്രനാളും ഞാൻ അനുഭവിച്ചിരുന്ന സകല സങ്കട
 ങ്ങളും ഞാൻ ഒന്നോടെ മറന്നു. ഞങ്ങളിരുവരും ഒന്നാ
 യിച്ചുവെന്നും അന്ന് എനിക്കു തോന്നി. ഒരു പുതുമ
 അദ്ദേഹത്തെക്കണ്ടു നിമിഷത്തിൽ എന്നിൽ ഉദിച്ചു.
 എന്നിൽനിന്നുംപൊട്ടിപ്പറച്ചെടുത്ത നെടുവീർപ്പുകളുടെ
 കരിംപുക അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിത ചക്രവാളത്തിൽ
 പ്പടന്നിട്ടുണ്ടോ എന്ന് എനിക്ക് എങ്ങനെ അറിയാം?
 ഈ വിരഹാഗ്നിയിൽ നിന്നും ദൈവമെ എന്നു ഞാൻ
 നിർവൃതയാകാം? മെത്താ, പ്രിയം, ചങ്കുരുന്ദം അക്കു
 ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നത് എന്ന് അങ്ങനെയോ? നമ്മു
 ടെമലെയുള്ള ഈ കൂരിരുട്ട് എന്ന് ഇനി നിങ്ങളോ?
 സ്നേഹദീപത്തായ നിങ്ങളാത്ത ഇരുട്ടുണ്ടോ? മെത്താ, പ്രാ
 ണപ്രിയം, സീ എന്നെ മറന്നാലും മരണംവരെ പിന്നെ
 ഞാൻ ആരാധിച്ച ജീവിഷം—അതെ ആ അവസാനമി
 നിട്ടവരെ—മരണകുട്ടിലിൽ കിടന്നുകൊണ്ടും—മകതംവ
 യക്കുന്ന ആ ഭയങ്കര വിനാശികയിൽ പോലും, മെത്താ
 മെത്താ എന്ന് ഉള്ള വിളിച്ചു ഞാൻ നിന്നിൽ ആശ്വാ
 സിക്കും—നീ എന്റെ പരമാവധിമാണ്. എന്റെ
 മെത്താ ഞാനെന്ന് ഒരോ ജീവിച്ചുരിപ്പുണ്ടെന്നുകൂടി

നീ വിസ്മയിച്ചെന്നു വരുമോ? കൂരിരുട്ടിൽ, ഭയങ്കര വിപത്തിൽ, നാരായണിയെ വഹിച്ചും കൊണ്ടു് ഇരുട്ടിൽ നിന്നും വെളിച്ചത്തിലേക്കുള്ള മാർഗ്ഗമെല്ലാ, ഇരുട്ടറക്കുള്ളിൽനിന്നു് നിന്നോടു പൊരുതിയ ഷായിക്കിനെ എതിരിടുന്നതിൽ--നീ പ്രദർശിപ്പിച്ച ധൈര്യം എത്ര വിസ്മയനീയം. നിന്റെ ജീവൻപോലും കടക്കി ഒഴുതും പ്രദർശിപ്പിച്ച മെത്താ, നിന്നെക്കണ്ടാൽ സ്നേഹിക്കാത്തവരാരാണ്. രജപുത്രരെപ്പോലും വെല്ലുവിളിക്കുന്ന വീരപരാക്രമങ്ങളെത്തുമാത്രം നീ അന്നു് അവിടെ കാട്ടി. എത്ര ധീരനാണ് എന്റെ മെത്താ! എത്ര വീരനാണ് എന്റെ കുമ്പകൻ! കഷ്ടം! ആ സാധു അന്നു് നിന്നോടുകൂടി വരാതിരുന്നെങ്കിൽ അന്നുതന്നെ എന്റെ പ്രേമം നിന്നെ ഞാൻ അറിയിച്ചേനെ. കരഗതമായ അവസ്ഥം നഷ്ടപ്പെട്ടതോത്തു് ഭൂഖിച്ഛിട്ടതു ഫലം ഞാൻ മണിയാകരുനെ സ്വീകരിക്കണമെന്നുള്ള ഉണ്ണിച്ചന്റേയും മക്കോയിയുടേയും ശാസനകൾ.....

മണിയാകരുദവനം ഇതാണെന്നു തോന്നുന്നല്ലോ. അതെ-ഇതുതന്നെ മേളവിലാസം--അഴകുള്ള ഭയ, ബങ്കളാവാണ്തു്! ശാന്തമ്മ വന്നെന്നവാസ്തവം ചാർലി മണിയാകരുനെ അറിയിച്ചു. ശാന്തമ്മ എന്നു കേട്ട അനക്ഷണം മണിയാകരുൻ ഓടി മുൻവശത്തുവന്നു. ശാന്തമ്മയും മണിയാകരുനും അഭിമുഖമായി നിന്നു. പെട്ടെന്നവർ ഞെട്ടിമാറി വിഭ്രാന്തിയടങ്ങാവളയും കാണപ്പെടുന്നതിന്നു് കാരണം എന്തായിരിക്കണം? 'ദോസ്'മെത്താ' എന്നു് റിളിക്കുന്നതിന്നു് അരൾ ശ്രദ്ധിച്ചെങ്കിലും സാവതമുൻ നിന്നു. മണിയാകരുനാണ് 'ദോസ്'മെത്താ' എന്നു് ഇന്നുമാത്രമാണ് അരൾ ഗ്രഹിച്ചതു്. തന്റെ ഏക

വല്ലഭൻ മണിയാകുന്നു എന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ അവർക്കു
 ഞായ തെക്കും ചിത്രീകരിക്കുക അതു എടുപ്പമല്ലത്.
 അവളുടെ അപ്പോഴത്തെ ക്ഷോഭം വണ്ണിപ്പാൻ ഞാനാ
 ള്ളതന്നെ. വികാരപരമ്പരകളൊന്നൊന്നായി അവളിൽ
 പൊന്തിപ്പൊങ്ങി മെത്തത്തിൽ ആനന്ദക്കുളിലവർ
 താണു. സന്തോഷമൊ സന്താപമൊ എന്താണവളിൽ
 പൊന്തിച്ചു നില്ക്കുന്നതെന്ന് വിശദമായിട്ടൊട്ടു പറ
 യ്ക്കുക—ക്ഷോഭസ്തോഷങ്ങൾ ഒന്നിടവിട്ടവളിൽ പ്രവ
 ത്തനമാകയാൽ—‘എന്തിനു പരിഭ്രമം ശാന്തമ്മ അക
 തേക്കു പോകാം—വത്ര!’ എന്നുള്ള മണിയാകരസ്വ
 രംകേട്ടു ആനന്ദിച്ചവർ അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിച്ചു.
 ‘ജീവിതമത്സരത്തിൽ അണിനിരന്ന നാം ചിലപ്പോൾ
 വേഷപ്രമേയമാണെന്നുവരാം. മണിയാകരൻ സം
 സാരമാരംഭിച്ചു. ‘ശാന്തമ്മ രക്ഷിച്ചു മെത്തം—മണിയാക
 രൻ—ഞാൻതന്നെ. മേളവിലാസത്തു് എന്റെ ഭവന
 ത്തിനുള്ളിൽ എന്റെ സ്വന്തമായിട്ട് ശാന്തമ്മയെ
 ഭർശിച്ചുനുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്ക് നർകിയ ദൈവത്തെ
 വീണ്ടും ഞാൻ ആരാധിക്കും.’ അടുത്തുകിടന്ന കസേര
 നീക്കി അതിലേക്കു് ഇരിപ്പാൻ അദ്ദേഹം അവളെ ക്ഷ
 ണിച്ചു—അവൾ ‘ഇരുന്നില്ല. ‘ഇരുന്നുകൊള്ളണം—
 ഞാൻ നിന്നുകൊള്ളാം’ എന്നു പുഞ്ചിരിചൊരിഞ്ഞവൾ
 പറഞ്ഞപ്പോൾ മണിയാകരൻ ആനന്ദത്തിരേകത്താൽ
 മതിമാറു നിന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും കണ്ണുടക്കു
 തെ അവൾ നോക്കുന്നുണ്ടു്. ലണ്ടനിലെ വാസം മണി
 യാകരന്റെ ആകൃതിയിൽ വരുത്തിയ മാറാമുലം ത
 ന്നെ മുൻപു് കണ്ടിട്ടുള്ളവരാരും ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ അദ്ദേ
 ഹത്തെ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അവർതമ്മിൽ തുടൻ
 സംസാരമാണു്.

മണി:—ശാന്തമ്മ ഇരിക്കണം. വേതി ഇരിക്കാതെ ഞാൻ ഇരിക്കുന്നതെങ്ങനെ?

ശാന്ത:—അങ്ങ് ഇരിക്കണം—അതാണ് എനിക്കിഷ്ടം ഞാൻ നിന്നുകൊള്ളാം എന്നു പറഞ്ഞു വീണ്ടും പഞ്ചിരിചൊരിഞ്ഞു.

മണി:—ശാന്തമ്മ ഇരിക്കാതെ ഞാൻ എങ്ങനെ ഇരിക്കും? എന്നു പറഞ്ഞു കസേര മുൻപോട്ടു നീക്കിയിട്ട് അതിൽ കൈയ്ക്കു നീ മണിയാകരണം, മേശപ്പുറത്തു് കൈയ്ക്കു ഉറപ്പിച്ചു് ശാന്തമ്മയും നിന്നു.

ശാന്ത:—എന്തുകൊണ്ട് ഇരിക്കുന്നില്ലാ. എന്നോടുള്ള വെറുപ്പുമുലമെങ്കിൽ ഞാൻ പൊയ്ക്കൊള്ളാം. എന്നോടു് ഇഷ്ടമെങ്കിൽ ഇരിക്കണം.

മണി:—ശാന്തമ്മ എന്നെ രക്ഷിച്ചുവളകയാൽ ആദ്യം ഇരിക്കേണ്ടതു് വേതിയാണ്.

ശാന്ത:—ഞാൻ ഇരുട്ടറയിൽ നിന്നു് പുറത്തേക്കു് ഒരു ഗ്രന്ഥമാർഗ്ഗം ഉണ്ടെന്നു് കേട്ടിരുന്നതിൽ കൂടുതലായി മററാനും അങ്ങേക്കു് ചെയ്തിട്ടില്ലല്ലോ. നിന്നു കാലുകഴയാതെ ഇരിക്കണം. ഞാൻ നിൽക്കവെ വോൻ ഇരിക്കുന്നതു കാണാനെങ്കിലും എന്തുകൊണ്ട് എനിക്ക് ഭാഗ്യമനുഭവിക്കുന്നില്ല?

മണി:—ശാന്തമ്മ നിൽക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ഇരിക്കുന്നതു് ഭംഗിയൊ? വേതിയുടെ മുൻപിൽ നിന്നാൽ മരിക്കലും എന്റെ കാലു് കഴയുന്നതല്ല. വേതി ഇരുന്നാൽ ഞാനും ഇരിക്കാം.

ശാന്ത:—ഞാൻ ഇരിക്കാതെ ഇരിക്കയില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഇരിക്കാം; ഇനി ഇരിക്കണം—എന്നു പറഞ്ഞവൾ ഇരുന്നു.

മണി:—ഞാനിതാ ഇങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു. മണിയാകരുമിരിക്കുന്നു.

ശാന്ത:—മെന്താ! പെട്ടെന്നു് അങ്ങു് എങ്ങനെ മണിയാകുന്നു? വീണ്ടുമൊന്നു കാണാൻ ദൈവമെന്താൻ പെട്ട പാടുകൾ! ഇത്ര വേഗം മറക്കുമെന്ന് ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല.

മണി:—ദേവതിയെ കാണാൻ ഞാനും കൊതിച്ചിരുന്നു. അനുവാദമില്ലാതെ സ്രീകളെ ഞാൻ സന്ദർശിക്കാറില്ല. ഭ്രാന്തന്മാർ ബുദ്ധിമാന്മാരെന്ന് നടിച്ചു തെളിഞ്ഞുനിന്ന് കൊഴുത്തുകഴിയുന്ന ഇന്നത്തെ ലോകത്തിൽ, ബുദ്ധിമാന്മാർ വേഷപ്രഹരണമായി വേണം ഭ്രാന്തർ ഇവരെ അടിച്ചമർത്താൻ. സത്യം അസത്യമായും, അസത്യം സത്യമായും, തിന്മ നന്മയായും, നന്മ തിന്മയായും, വളത്തുന്നവരാണ് എന്നതെല്ലാം ലോകം. അവരുടെ നടുവിൽ കേണാൽ അവരുടെ വേഷത്തിൽ, അവർക്കറിയാവുന്ന ഭാഷയിൽ സംസാരിച്ചും പ്രവർത്തിച്ചും വേണം, തിന്മ തഴച്ചു വളരുന്ന ലോകത്തെ നന്മയിലേക്കിന്ന് വെട്ടിവിടാൻ. പുറമെ മെന്താ വേഷമണിഞ്ഞ ഞാൻ ആദ്യത്തേ മണിയാകുന്നുയിരുന്നെ ചിന്തിച്ചും പ്രവർത്തിച്ചും നന്മയിൽ അടിയുറച്ചു ഞാൻ നന്മമാത്രം ലോകരിൽ ചൊരിയുന്നെന്ന് ലോകമറിയും. ലോകർ അനുസരിക്കും—ലോകത്തെ ഞാൻ നന്നാക്കും. ലോകം നന്നാകുകയും ചെയ്യും. ലോകക്കാടി അത്രമാത്രം ഞാൻ സമ്മിക്കുന്നുണ്ടു് ശാന്തമ്മ! ഒപ്പു പാടുണ്ടാക്കിയല്ല. ഒന്നുമാത്രമായിത്തന്നെ—നിസർഗ്ഗമായി—അതെ ഇതെന്റെ നാഥൻമാത്രം അറിഞ്ഞാൽ മതി.

ശാന്ത:—എടയം മററാക്കും കൊടുത്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ.....

മണി:—ആവൂ! എന്നു ഭീർഘമായി നിശ്ചയിച്ചു. സവ്വ
നാഡികളും സ്തംഭിച്ചു അദ്ദേഹം നിന്നുപോയി!

ശാന്ത:—എന്താണിത്ര സംഭ്രമം? അങ്ങ് കരയാതെ കര
യുന്നതു കാണാൻ ത്രാണി എന്നിരിക്കില്ല.

മണി:—ശാന്തമ്മേ, ഭവതിയിൽനിന്നും ഇത്തരമൊരു മേലോ
ദ്യം ഒരിക്കലും ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചില്ല. ഭവതി എ
ന്റെ ജീവനെ രക്ഷിച്ചു. മാനംകൊണ്ട് എന്റെ ആ
ത്മമിത്രമായിട്ടുണ്ട്. മരണംവരെ. എന്റെ എടയം
മററാരാകും സമർപ്പിതമാണ്. ആകയാൽ
എന്റെ തലച്ചോറ് പുകയുന്നെന്ന് ധരിക്കണെ!
ഇത്ര ഭാഗ്യചിന്തൻ ഞാൻ ആയിത്തീരാൻ കാരണം
ഞാൻ കാണുന്നില്ല. എന്റെ തടി ശാന്തമ്മക്കു
നൽകാൻ ത്രാണി ഇന്ന് ഇവനില്ലെങ്കിലും പ്രാണൻ
ക്രൂടികളുണ്ടെന്ന് ശാന്തമ്മയെ പരിത്രാണനം ചെയ്
വാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമിരിക്കണമെന്നോട് ഭവതി
തൃപ്തിയടയണം. ദൈവതിരുചിർത്തമാണിത്. ദൈ
വഹിതം നിറവേറ്റാൻ ദൈവംതാൻ കടഞ്ഞെ
ടുത്ത യുവതിയുവാക്കൾ നാം ഇരുവരും ഉള്ള ഇണ
ചേർന്നുവേണം ഇന്നു ഇഹത്തിൽ ഐക്യം വരു
ത്താൻ. മുഷിഞ്ഞ ഭാവത്വജീവിതത്തിൽ കടുങ്ങി
കലങ്ങിയ വെള്ളത്തിൽ മീൻ എന്നവിധം കഴിയേ
ണ്ടവരല്ല നാം—ഭാവത്വജീവിതത്തെപ്പറ്റി ഉൽ
ക്കണ്ഠാപൂർവ്വം ചിന്തിക്കുന്നവർക്കൊക്കെ ഭാവത്വജീ
വിതം ഇക്കേണിൽക്കാത്ത ഒരു വിലാസഗാനമായി

തോന്നുമെങ്കിലും, തുടർന്നു നടത്തുന്ന ഒരു വിചാരപ
നാടകമാണിതെന്ന് വിവാഹിതരവർ സമ്മതി
ക്കണം. ആകയാൽ ഏതായാലും തമ്മിലുള്ള സംഗീതാ
ലാപത്തിൽ കൊഴുത്തുരുണ്ട നാം തമ്മിലുള്ള സ്നേ
ഹബന്ധം, ഇടുക്കിയ ഭാവത്വ ജീവിതത്തിൽ
ചാഞ്ഞും ചെരിഞ്ഞും നടന്ന്, ഇഴഞ്ഞും വലി
ഞ്ഞും വലഞ്ഞും ഇറങ്ങിയ ജീവിതത്തിൽ ഞങ്ങൾ
മുളിക്കഴിയേണ്ടവരല്ല നാം. ആകയാൽ ഞാൻ
പറയുന്ന പുരുഷനെ ഭർത്താവായി വരിച്ച ജീവി
ക്കണം. പ്രണയത്തിനും ശാന്തമതന്നെ നേതൃത്വം
കാട്ടണം. ഇതാണെന്റെ അഭിലാഷം. ആകൃതി
പ്രകൃതികളിൽ എന്തെന്നൊരോ യോഗ്യൻ—പ്രവ
ർത്തനത്തിൽ എന്തെന്നൊരോ മിടുക്കൻ—യോഗ്യനൊ
രു പാശ്ചാത്യകുമാരനാണദ്ദേഹം—ചന്ദ്രികാജോൺ
സുമാതി താമസംവിനാ വന്നുചേരും. അദ്ദേഹവു
മായി ശാന്തമ്മ ആദ്യം നടത്തുന്ന സന്ദർശനംമൂലം
എന്നെ മറക്കുന്നപക്ഷം അദ്ദേഹത്തെ ഭർത്താ
വായി വരിക്കണം:—എന്നിങ്ങനെ മണിയാകരൻ
പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ ഉള്ളിൽ തറക്കയ്ക്കൽ നഖശി
ഖാന്തം വെണ്ണുനീരി ശാന്തമ്മയുടെ ഭേദമാസകലം
വിയർത്തു. മണിയാകരവചനം ജീവിതത്തിൽ
നിന്നും എന്നെന്നേക്കുമായി അവളെ വെട്ടിമാറു
ന്നപോലെയും അവൾക്കു തോന്നി. നവനങ്ങൾ
അടഞ്ഞു. ചലനരഹിതയായി തന്റെ മുഖത്ത്
നിൽക്കുന്ന ശാന്തമ്മയെക്കണ്ടു മണിയാകരൻ ഒന്ന
ടങ്കും കലുങ്ങി അനുരാഗം, സ്നേഹം, എന്നിവതന്നെ
നേലുമായിലേക്കു ക്ഷണിക്കവെ-ഭക്തി, നന്ദി എ
ന്നിവ ശാന്തമ്മയിലേക്കുതന്നെ ആകർഷിച്ചു. ഇരട്ടശ

ഗംഭീര പരിതസ്ഥിതികളിൽ തെടുങ്ങാത്ത ഹൃദയം
 ദൈവം ഒരു മറിഞ്ഞിട്ടുമില്ല. തന്റെ സ്നേഹം
 സേലമ്മക്ക് ഭരതമെന്നദ്വേഹം മുകുടാക്ഷയിൽ
 തന്നോടു സംസാരിക്കുന്നതോന്നും മണിയാക
 മന്റെ അപ്പോഴത്തെ ദയനീയനില കാണുമ്പോൾ
 ഇവിടെ ഒരു കണ്ണും എനിക്ക് പറയാനുണ്ട്. അ
 നന്ദാഗത്തിൽ വക്രതകൾ കാട്ടുന്ന യുവതികളോടു ഒർ
 ഘടഘട്ടങ്ങളിലൊക്കെ സിംഹംകണക്കെ വർത്തിക്കു
 ന്ന നായകൻ മണൽത്തരിപ്പോലെ തകൻ മണ്ണെ
 ന്നവിധം ഇങ്ങനെ കഴിവാൻപെൺകൊടി ഇവ
 ളിൽ ഉജ്ജ്വലിക്കുന്നതോത്തീൻ സഹതാപം ഉ
 ണ്ടെങ്കിലും ഗർവ്വിയനദ്വേഹം നിമഗ്നമായിത്തീരുന്ന
 ല്ലോ. ഇങ്ങനെ യുവതികൾ മരണമാചരിക്കുന്നതു
 കഷ്ടമല്ലെ? തുറന്ന പറയേണ്ട സംഗതികൾ പറ
 യേണ്ടവരോടു പറയേണ്ടസമയത്തു തുറന്ന പറ
 യാൻ സ്രീകൾ നിങ്ങൾ പഠിക്കണം. നിങ്ങളുടെ
 മരണം അസ്ഥാനമാകയാൽ നിങ്ങളുടെ മരണമണി
 നിങ്ങൾ തന്നെ അടിക്കുന്നത് വിഹിതമൊ? ഇന്ന
 തെ യുവതികൾ സത്രലം പ്രവർത്തിക്കേണ്ട സംഗ
 തികളാണിവ. നിങ്ങളുടെ മരണം നിങ്ങൾക്കുമാത്ര
 മല്ല നിങ്ങളോടുകൂടുന്നവർക്കൊക്കെ വരുത്തിക്കൂട്ടുന്ന
 വിപത്തുകളെത്രമാത്രമെന്നു എന്ന് നിങ്ങൾ അറി
 യും? മൃഗങ്ങൾപോലും തങ്ങളുടെ സ്നേഹം ഇ
 ണയെ അറിയിക്കുമ്പോൾ—മൃഗങ്ങൾ നിങ്ങൾ എ
 ന്നിനിങ്ങനെ മരണികളാകണം? ഇതൊ വിനയം?
 വക്രത ഇതല്ലെന്നുണ്ടോ? ഇതു വൻപതിവല്ലെ
 ന്നൊരു പറയും? ഒരുവനിൽ സ്നേഹം ഉദിച്ചാൽ

അവനുമായി സഖ്യപ്പെടുന്നതിന് വൈമനസ്യം സ്രീകളിങ്ങനെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള കാരണം എനിക്ക് അജ്ഞാതമാണ്.

ശാന്ത:—തുമാമുഖാ കാട്ടിത്തന്നത് ഞാനുണ്ടെന്ന് മേക്കായി അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അറിയുന്ന അനക്ഷണം എന്നെ.....എന്നു പറഞ്ഞവർ കമഞ്ഞു.

മണി:—ശാന്തമ്മ കരയാതിരിക്കണം. എന്തിന്റേയോ എന്റെ ജീവൻ കളഞ്ഞു. ശാന്തമ്മയെ ഞാൻ രക്ഷിക്കും. ആശങ്കകളെല്ലാം വെടിഞ്ഞു നാം ഒത്തൊരുമിച്ച് ജീവിതമത്സരത്തിൽ അണിനിരക്കാൻ ദൈവം തന്റെ തൃക്കൈകൾ കൊണ്ട് മണ്ണിൽ നിന്നും മനഞ്ഞെടുത്തു വളർത്തപ്പെടുന്ന അരുമസ്താനങ്ങളാണു നാം. എന്നെ രക്ഷിച്ച ഭവതിയെ കത്തിച്ച പാൽ അവൻ മടിക്കുന്നതല്ലെന്നും ഞാൻ അറിയുന്നുണ്ട്. ശാന്തമ്മ വേലന്താക്കിന് പൊകണ്ടാ. എന്റെ സോദരിയായി ഇവിടെ വസിക്കാം.

ശാന്ത:—അതു ഭംഗിയല്ല.

മണി:—ശാന്തമ്മ ഭവതി നിർബന്ധിക്കരുത്. മേക്കായി ട്രോഫിയാണ്. ശാന്തമ്മ ഇന്നെങ്കിലും ഇവിടെ താമസിക്കണം. ഞാൻ പോയി വിചരമറിഞ്ഞു വരാം.

ശാന്ത:—എന്നെ ഭയവുചെയ്ത് നിർബന്ധിക്കരുത്. ലോനപ്പനും ചെല്ലമ്മയും മറ്റും ഇന്നു വേലന്താവരും. അവർ പോകുന്നതിനുമുമ്പ് എനിക്ക് അവിടെ ചെന്നുചേരണം. അതുകൊണ്ടു പോകുന്നതിനു.

മണി:—ശാന്തമെ വേതിയുടെവ്യഥ എനിക്കു് അജ്ഞാതമല്ല. ഏതൊരുഗമായി എനിക്കുതൽ പങ്കുണ്ടെന്നു വേതിക്കുറിയും, എന്റെ ചങ്കും തലച്ചോറും വെന്തു ഞാൻ വേകുന്ന വാസ്തവം വേതി അറിയണം. കക്കാതീ ചുളയിൽ എന്നവണ്ണം എന്നെ നിറയുന്നതേർക്കണം. എന്നു പറഞ്ഞു് കുണ്ണനിറഞ്ഞു. വിറച്ചു അദ്ദേഹം കരയാനുമാരംഭിച്ചു.—മണിയാകരൻ കരയുമ്പോൾ ലോകർ എങ്ങനെ കരയാതിരിക്കണം?

ശാന്ത:—മെത്തം—അല്ല മണിയാകരൻ—പോകുന്നതിനെന്നു അനുവദിക്കണം. എന്നെ ഓർത്തു അങ്ങു് കരയുന്നതു് എനിക്കിഷ്ടമല്ല. സലമ്മയുമായുള്ള കല്യാണദിനം എന്നെകൂടി അറിയിക്കണം. ഞാനും ഭാഗഭാക്കുകാൻ നിങ്ങൾ അനുവദിക്കുമെങ്കിൽ,.....അപ്പോൾ ഏതോ ഒരു ദിവ്യതേജസ് അവളെ ആവരണം ചെയ്യുന്നതു് മണിയാകരൻ തോന്നി., അവൾ തുടൻ പറഞ്ഞു. 'മണിയാകരൻ ജീവിതസരണിയിൽ ആദ്യം ഞാൻകണ്ട ഇണയാണു് അങ്ങു്. അവസാനംവരെ നിങ്ങളുത്തനെ ചിന്തിച്ചു് ഭൂവിപ്പാൻ മൈവം എനിക്കു ഇടവരുത്താതിരിപ്പാൻ എന്നോടൊപ്പം നിങ്ങളിരുവരും ഉണർന്നിരുന്നു പ്രാർത്ഥിക്കണം. അങ്ങേ സ്നേഹിച്ച ഞാൻ അനുരാഗത്തിൽ നിശ്ശേഷതരായ ഇതരയുവതികളോടൊപ്പം ആത്മഹത്യക്കൊരുമ്പെടുകയൊ കന്യകാമന്ദങ്ങളിൽ ഒളിയുകയൊ ചെയ്യേണ്ടതല്ല. ചെയ്യുന്നതല്ല. മൈവം ഞാൻ യാത്രയാക്കുന്നപക്ഷേ എനെന്നെ ഞാൻ സമർപ്പിക്കുണ്ടാരുമെ എന്നിങ്ങിനി അവശേഷിക്കുന്നുള്ളു. ഞാനു ആശിച്ചു

പുരുഷനെ എനിക്കു നൽകാത്ത ദൈവത്തിനു കീഴ് വഴക്കി അദ്ദേഹം അയക്കുന്ന വരനെ വരിപ്പാൻ മാത്രം ഞാൻ കടപ്പെട്ടവളല്ലോ. രണ്ടാമതൊരു അനുരാഗവും രണ്ടാമതൊരു ആപത്തും ഞാൻ വരുത്തുമെന്നതും ആരിക്കുണ്ട. അനുരാഗത്തിൽ ഉടഞ്ഞ ഞാൻ ദാമ്പത്യത്തിലേപ്പെട്ട പ്രണയത്തിൽ തഴക്കണം. എങ്കിൽമാത്രമെ എന്നെപ്പോലുള്ള വിത്തുകൾ ഇഹത്തിലെ മണ്ണിൽ വളരുകയുള്ളൂ. എന്റെ നിഷ്പക്ഷസ്നേഹം സേലമ്മയ്ക്ക് പൊരിത്തൂണു നേർന്നിന്നു ആദരണമായി നിങ്ങളിലുവരും ഇണചേർന്നു കാണാൻ ദൈവം നിങ്ങളെ അനുഗ്രഹിക്കും. വീണ്ടും ഭർത്താവേപോലും മിണ്ടാതെ മറ്റൊരാളായിൽ യാത്രപറഞ്ഞു നടന്നുതുടങ്ങിയ ശാന്തമായ അനുഗമിച്ചു മണിയാകരുത് ഗെയിറുവരെ വന്നു.

അദ്ധ്യായം ൩൬

ഗുഹ

നേരം മൂവന്തികഴിഞ്ഞു. ഇതുവരെയും ലോനപ്പനും മറ്റും തിരിച്ചെത്തായ്കയാൽ ലാടനും സാധുവും സംശയം തുടങ്ങി. അവരെ മക്കോയി കടക്കിലകപ്പെടുത്തിയിരിക്കുമെന്നവർ കരുതി. രാത്രി പത്തുമണിവരെ കാത്തിരുന്നിട്ടും കാണാത്തു ലാടനും സാധുവും ഇറങ്ങിത്തിരിച്ചു. അവർ ആറുവക്കത്തുവന്നു ഗുഹാമുഖത്തുകൂടി വേലന്തറക്കൂട്ടായിൽ പ്രവേശിച്ചു വേലന്തറ ലക്ഷ്യമാക്കി നടന്നു. കേവലം ഭ്രാന്തനെ

പ്പോലെ സാധു ഏകദിഘ്വജ്ജ്ഞാതം. ലാഭനല്ലേമ
 തെ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. ഇങ്ങനെ മുഴുവൻ പരിശോധി
 ച്ചു. ഒരു തുരുമ്പും കിട്ടിയില്ല. തുറന്നിടയിൽനിന്നും വേല
 ന്നാർ മുററത്തേക്കിറങ്ങി ഇരുവരും സ്വപ്നമൊന്നു നിന്നു.
 കുറച്ചുകാലം വാഴക്കൂട്ടങ്ങൾക്കു സമീപം ആരോ മാരുന്ന
 തുതോന്നി. പൂർണ്ണ ചന്ദ്രൻ പ്രകാശിച്ചിരുന്നു അവരിരു
 വരും ഭൂതഗതിയിൽ നടന്നു അടുത്തുചെന്നു. ശാന്ത
 മയമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി ലോനപ്പനും ചെല്ലമ്മ
 യും മറ്റും ഇങ്ങനെയിരിക്കെപ്പോട്ടു വാർത്ത ഭീനാത്മയിൽ
 നിന്നവരും ഗ്രഹിച്ചു. അവരെ ഏതുതരത്തിലേക്കിലും ക
 ക്കിക്കൊണ്ടെന്നവരും ഉറച്ചു. അപ്പനും മകനുംകൂടി കാട്ടി
 കൂട്ടുന്ന ഘോരകൃത്യങ്ങളോർത്തു അമ്മയും മകളും
 വ്യസനിച്ചു. ഇങ്ങനെയിടയിൽനിന്നും അവരെ മാറ്റി മറ്റൊ
 വിടെയോ കണ്ടെത്താമെന്നു ശാന്തമ്മയ്ക്കു് ഭയപ്പെട്ടു
 മനസ്സിലായി. അവരെ മക്കളോടുകൂടി കഴിവില്ലാത്ത
 തോർത്തവരും കണ്ടെത്തുകൊണ്ടു് വെളിച്ചത്തിൽ നിൽ
 ക്കുമ്പോഴാണ് ലാഭനും സാധുവും അവളെ ഇപ്പോൾ
 കാണുന്നതു്.

സാധു:—അതാ! ശാന്തമ്മയോ?

ശാന്ത:—മിത്രമെങ്കിൽ ഭയപ്പെടേണ്ടാ? ശത്രുവെങ്കിൽ
 കൊന്നാലും. തരക്കേടില്ല. ഭയംകൂടാത്തതല്ലേ ഞാൻ
 ഏതുക്കും. തുണക്കാരുമില്ലെങ്കിലും. ഭരതത്തിന്നെ
 തുടർന്നു. അതുകൊണ്ടു് എനിക്ക് ഇന്നുണ്ടു്.

സാധു:—ശാന്തമ്മേ മകളേ, ഞാൻ ഏതെന്നു നിനക്കു്
 ശത്രുവാകും? നിന്റെ ഉണ്ണിച്ചന്റെ സഹോദരൻ
 വേലത്തു വരുത്തുന്നുണ്ടു് ഞാൻ—നിന്റെ ചിററ
 പ്പൻ—പേയ്ക്കാർ. ഞാൻ മരിച്ചിട്ടില്ല മകളേ—

നിന്റെ ചിററമ്മയും ലോനപ്പനും എവിടെ മകളെ—വേഗം പറയൂ.

ശാന്ത:—അയ്യോ ചിററപ്പാ, വിണ്ടും എന്നെ ഇവിടെ ഇട്ടേച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയുമോ? ഞാൻ പോരുന്ന, ഇത്തരമൊരു സേദനമായി ഒതു ജീവിക്കാൻ ഞാൻ ഇനി ആളല്ല. ഞാൻ മരിച്ചാൽ പോലും എന്നെ കാത്തു ഭാവിപ്പാനുണ്ട് ചിററപ്പാ. ചിററപ്പനെ കിലം ഉണ്ടല്ലോ എന്താത്തു് ഇനി ഞാൻ ജീവിക്കുകൊള്ളാം—ചിററപ്പൻ മരിച്ചെന്നാത്തു് അന്നു മുതൽ ഇന്നുവരെ കണ്ണുതോരത്തെ ഞാൻ കരഞ്ഞു വന്നു. എന്റെ ചിററപ്പാ ചെല്ലമ്മ, ലോനപ്പൻ, മാനമ്മാൾ ഇവരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് മക്കോയി നീണ്ടൂർ പാലത്തുരുത്തിലെ പുതിയ ഭക്തുമായിലേക്കു് കടത്തിക്കഴിഞ്ഞു. അവരെ കൊല്ലുന്നതിനു മുൻപു് കൊടുത്തു് കൊടുക്കണം.

നീണ്ടൂർത്തല എന്ന് കേട്ടയുടൻ ലാഭൻ ഞെട്ടിപ്പോയി ദൈവമേ എന്നലറി-ഇതുവരും കൊടുമറഞ്ഞു. അടുത്തദിവസം നേരം പ്രഭാതം. ഡിസ്ട്രിക്റ്റു പോലീസു് സൂപ്പർ തകർപ്പനും പോലീസും വേലന്മാർ വളഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. മക്കോയിയേയും മാത്തുണ്ണിയേയും അറസ്റ്റ് ചെയ്തു. മക്കോയിയുടെ പേരിൽ കേസ് ചാർജ്ജ് ചെയ്തു. മാത്തുണ്ണിയും മക്കോയിയും ജയിലിലായി. വേലന്മാർ വക്കുപ്പന്റെ താല്പര്യപ്രകാരം മർക്കോയിയെ സെൻട്രൽ ജയിലിലടച്ചു. ശാന്തമ്മയോടുള്ള കടപ്പാടനുസരിച്ചു മണയാകരൻ മാത്തുണ്ണിയെ ജാമ്യത്തിൽ ഇറക്കി.

കളിയിനി പ്രാണമെന്താവും കൊടുമറയുന്നു. അവളെ നമുക്കു് അനുഗമിക്കാം. മക്കോയിയെത്തേടിവന്ന കളിയിനി പരവശയായി. അവളുടെ സഭാമം ഇരട്ടിച്ചു.

തകപ്പൻ അവളെയും അറസ്റ്ററുചെയ്തുകൊണ്ടു എന്ന് അവൾ ഭയന്നു. നീണ്ടു പാലത്തുതത്തിലെ തുരയിൽ പറ്റിക്കൊള്ളാൻ ചാത്തു അവളോടുപഭേരിച്ചു. അവളിതാ തുരമാവത്തു വന്നു. അവളുടെ മുഖം കാർമ്മേല പടലങ്ങളാൽ മൂടിയിരുന്നു. തുരമാവത്തുള്ള ചാവടിയിൽനിന്നും വൈൻഡിംഗ് സ്റ്റെയർ കേസ് (Winding stair case) കൂടി കീഴ്പോട്ടുവരുന്ന ഇറങ്ങി. ക്രമത്തിലധികം ദൈർഘ്യമുള്ള ആ ഗോവണിപ്പടി ചവിട്ടിത്തള്ളിക്കുടിയിരിക്കിതച്ചു അതിലെ അവസാനപടിയും ചവിട്ടിക്കടന്നവൾ സ്വപ്നമൊന്നു വിശ്രമിച്ചു. അടുത്തുള്ള വരുന്നയിലൂടെ വടക്കോട്ടുവരുന്ന നടന്നു. വീണ്ടും പത്തടി മയ്യോട്ടു നടന്നുപോയി കരിങ്കൽത്തളിരങ്ങളാൽ പടുത്ത മറ്റൊരു ഗോവണി ദൃശ്യമായി. ഓരോ പടികളും എണ്ണി അവൾ കീഴ്പോട്ടു ഇറങ്ങി. അറുപത്തഞ്ച് കൽത്തളിരകളുള്ള ഈ ഗോവണിയും കടന്ന് ചതുരാകൃതിയിലുള്ള ഒരു ചെറുമുറിയിൽ വന്നെത്തി. പുറത്തേക്കുള്ള വാതൽ നോക്കിനടന്നു. ഇരുമ്പ് ബോർട്ടുകളിൽ ബലമായി അടച്ചിരുന്ന വാതൽ ഭൂതസഹായത്താൽ തള്ളിത്തുറന്നവൾ പുറത്തുവന്നു. വന്നുനിന്നതു മറ്റൊരു കല്പിയിലാണെന്നവൾക്ക് എടുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലായി. അതും വേഗം ചവിട്ടിത്തള്ളി എടുപ്പട്ട് കൃതിയിലുള്ള ഒരു വിജനമണ്ഡപത്തിനുള്ളിൽ അവൾ വന്നെത്തി. അതിനുള്ളിലെ മണ്ഡലിൽ ഇരുന്നവൾ വിശ്രമിച്ചു. വിശ്രമാനന്തരം എണ്ണിററവൾ വീണ്ടും നടന്ന് ഒരു തുരപ്പിന്റെ മുഖത്തെത്തി. തുരപ്പിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ച് മുൻപോട്ടു നടന്നു. ഉദ്ദേശം അരപർലംഗ് ദൂരമുള്ള ഈ തുരപ്പിൽനിന്നും പുറത്തേക്കുള്ള മാറ്റം കാണാത്തവൾ കരഞ്ഞു. വേശ്യാവൃത്തിയോടു അവൾ

അവസാനയാത്രപറയുന്നു. തുരങ്കം ഒരു പെട്ടക്കിണ
 ററിന്റെ വക്കിൽ വന്നവസാനിച്ചു. കിണറിലേക്ക്
 എത്തിനോക്കിയ കളിയിനി പെട്ടെന്ന് ഞെട്ടി. ഒരു
 ഏണി എങ്ങനെയോ അവളുടെ കണ്ണിൽപ്പെട്ടു. ജീവ
 രക്ഷാത്ഥം മനുഷ്യൻ എന്തുതന്നെ ചെയ്തുകയില്ല. കളി
 റിനി ഒരു തന്റേറടിയാണ്. ആപത്തു നേരിട്ടെ. അ
 പ്പോൾ കാണാം സ്രീകളെങ്കിലും ധൈര്യമുണ്ടെന്ന് എന്ന്.
 ഇത്രനളം ആരോണങ്ങൾ മിനുക്കുന്നതിനാലും ഉപ
 യോഗിച്ചിരുന്ന അവളുടെ കൈയ്ക്കത്തണ്ടുകൾ നീട്ടി
 എണി എടുത്തവർ കിണറിലിറങ്ങി. തകർപ്പൻതന്നെ
 അന്ധാവനം ചെയ്യുന്നു എന്നു പുറകോട്ടു തിരിഞ്ഞു
 നോക്കിക്കൊണ്ട് ഏണിക്കമ്പുവഴി കിഴ്ചോട്ടവർ
 ഇറങ്ങി. ഇത്രനാളും ദൈവവും ആത്മാവും കേവലം മി
 ഗ്യാമാത്രമെന്നു കരുതിക്കഴിഞ്ഞ കളിയിനി ദൈവത്തെ
 വിളിച്ചു തന്നെ രക്ഷിക്കണമെന്നു അണുകൊണ്ടാണ്
 ഒരോരും കമ്പും ചവുട്ടി ഇറങ്ങുന്നത്. ഇങ്ങനെ കിണ
 റിലവർ വന്നുനിന്നു. മുൻപോട്ടുള്ള മാർഗ്ഗം വീണ്ടും
 ആരാഞ്ഞു. രോമശ്രവണങ്ങളിലൂടെ മകതം വിയത്തു, പെ
 ടെന്നു ഭൂതം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. വട്ടംകറങ്ങി തന്നോട
 ടക്കുന്ന ഭൂതത്തെക്കണ്ടവർ വിറക്കുന്നു. ദൈവത്തോ
 ടുള്ള അവളുടെ പ്രലപനംമൂലം ഭൂതം അപ്രത്യക്ഷ
 മായി. പെട്ടെന്നൊരുവാതൽ താനെ തുറക്കപ്പെട്ടു.
 അതു കടന്നവർ വന്നുനിന്നതു് വിശാലമായ ഒരു മൈ
 താനമല്യുത്തിലാണ്. പച്ച പല്ലുകൾ നറഞ്ഞ
 ആ മൈതാനമല്യുത്തിലെ ഒരു വൃക്ഷച്ചവട്ടിൽ
 അവർ ഇരുന്നു വാഗ്രമിച്ചു. ഒടുവിൽ ഉറങ്ങി. ഉറ
 ക്കത്തിൽ തന്നെ ആരോവനം ചിടിക്കണെന്ന് സ്വപ്നം
 കണ്ടവർ പിടഞ്ഞെണിററു് വീണ്ടും നട്ടെന്ന് ആക്കം

കൃതിയിലുള്ള ഒരു കോട്ടവായുക്കൽ വരുന്നതി. അതും കടന്നു മനോഹരമായ ഒരു ചെറുമാളികയിൽ വന്നു ചേർന്നു.

കൽത്തളിരങ്ങളാൽ സജ്ജീകൃതമായ ഗോവണിപ്പടി കയറി മാളിക പ്പറമെത്തി ഒരു ചെറു മുറിക്കുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു കളിയിനി തത്ര വിശ്രമിക്കുന്നു. അപ്പോൾ രാത്രി പത്തര കഴിഞ്ഞിരിക്കണം. പാതിരാത്രിയായപ്പോൾ അടുത്തുള്ള മുറികളിൽനിന്നും ചില പ്രലാപനങ്ങൾ കേട്ടു, മർക്കോയും അവന്റെ ചുരുക്കം ചില അനുയായികളും മാത്രം ഈ ഗൃഹത്തിൽ വന്നുപോയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ ആരെല്ലാം അടക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു് ഈശ്വരനാത്ര മറിയാം. കളിയിനി കേൾക്കുന്ന ഭീനസ്വരം ആരുടെതെന്നു് അറിയുന്നു? ഇതുപോലൊരു ഭയങ്കര ഗൃഹ മലയാളത്തില്ല. അത്ര ഭയങ്കരമാണു് പാലത്തുരുത്തിലെ വേലത്തുറഗൃഹം. ലോകദ്രഷ്ടികളിൽ നിന്നും, ഇത്രനും ഈ ഗൃഹ മറഞ്ഞിരുന്നതു് വേലത്തുറയുടെ പ്രതാപത്താലോ മർക്കോയുടെ സ്വാധീനബലത്താലോ എന്തുകൊണ്ടെന്നു് ഖണ്ഡിച്ചു പറഞ്ഞുകൂടും. ദൈവത്തെ മറന്നു് ഭവനങ്ങൾ വെടിഞ്ഞു്, രാത്രിയിൽ ഭയം മുറുകുജീവിതം നയിക്കുന്ന പൊടിയൻ മുതൽപേരുടെ കീഴവൃദ്ധങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഇത്തരമൊരു ഗൃഹ ദ്രശ്യമെന്നുവരാം.

ജയിൽവാസം

മേക്കോയിയെ സെൻട്രൽ ജയിലിൽ അച്ചേട്ട് ഇന്ന് ദിവസം രണ്ടു കഴിഞ്ഞു. പകൽ മണി പതിനൊന്നായിട്ടു. ഇന്ന് ജയിൽ സന്ദർശിച്ചവരിൽ ഒരാൾ ഒരു നായർ സ്ത്രീയാണു്. പ്രധാന വാതൽ കണ്ണു് ഈ സ്ത്രീ ജയിലിൽ പ്രവേശിച്ചു. കാരോന്നം ഉററു് സൂക്ഷിച്ചു കൊണ്ടുവന്നവളുടെ നടുപ്പു്. തിരുവിതാംകൂർ സെൻട്രൽ ജയിൽ തെന്നിന്ത്യയിലെ ജയിലുകളിലൊക്കെ ദേദമെന്നവരുകത്തോന്നി. തിരുവനന്തപുരം ജയിൽ കുറുവാളികളുടെ ഉദ്ദേശമണ്ടാണെന്നു് ജയിൽവാസികളുടെയിടയിൽ പറക്കെ സംസാരമുണ്ടു്. ചൊത്തത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ ജയിൽ ശുദ്ധിയായും വൃത്തിയായും കാത്തു സൂക്ഷിക്കുന്നു. മുത്ത ചട്ടമ്പികളൊക്കെ അറു കൊല ചെയ്തും സെൻട്രൽ ജയിൽ പററാൻ ഉത്സുകരെന്നുതോന്നും ജയിൽ വിട്ടിറങ്ങുന്നവർ വീണ്ടും ജയിലിൽ ചെന്നുചേരുന്നതിൽനിന്നും. ഇപ്പോൾ സമരണം പ്രവർത്തിപ്പാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലെന്നുകരുതി വേദിപ്പാൻ അവരുടെയിടയിൽ ഒരു മിറാബോയെ നെപ്പാളീയനൊ അടയ്ക്കപ്പെട്ടുനില്പു. കുടിയിടകളിലുള്ള ജയിൽ മണ്ണിലെ നരകമാണെന്നു് ഒരു അരചട്ടമ്പി ഒരിക്കൽ ഒരു മുഴുചട്ടമ്പിയോടു് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കഥ എനിക്കറിയാം.

സെൻട്രൽ ജയിലിനുള്ളിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന ആരും ആദ്യം പെട്ടെന്നൊന്നു് ഞെട്ടും. സംഭ്രമ

തോടുകൂടിയാണ് ഇന്നത്തെ സ്രീസ്വാമിനി ജയി
 ലിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചത്. ജയിലർ സന്ദർശകരെ
 ഓരോ ഭാഗവും ചുറ്റിനടന്നു കാട്ടുന്നുണ്ട്. ഓരോ
 സ്ഥലവും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം നമ്മുടെ സന്ദർശക
 പരിശോധിച്ചു. കപ്രസിദ്ധ കേഡി ആലിമസ്സലിയാക്ക്
 നമക്കേഡി മക്കോയി മാത്രമാണെന്ന് തിരുവനന്തപുരം
 മഴുവൻ ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മക്കോയിയുടെ മുറിയുടെ വാതു
 ക്കലെയായി സ്രീ അപ്പം അവിടെ നിന്നു മക്കോയിയെ
 കണ്ടു. ഭീർഘമായി ഒന്നു നിശ്ചയിച്ചു. മക്കോയി കിട
 ക്കുന്നിടം ഇവളെ മാത്രമേ കാട്ടുന്നുള്ളൂ. സ്രീ, ജയിലർക്ക്
 അവശ്യം വേണ്ട സമ്മാനങ്ങൾ കൊടുത്തതാണ് ഇതി
 നുകാരണം. സന്ദർശകരെ കഠിനമായി ഭയപ്പെട്ടിരുന്ന
 തിനാൽ മക്കോയിയെ കാണാൻ അധികമാക്കും അനുവാ
 ദം നൽകിയിരുന്നില്ല. മക്കോയി തന്നെ സന്ദർശിക്കു
 ന്ന നായർസ്രീയെ തുറിച്ചു നോക്കി. അവനും നെടു
 വിർപ്പുകളിട്ടു. ഇരുവരും ധർമ്മസങ്കടത്തിലെന്നു
 തോന്നും അവരുടെ മുഖഭാവം കണ്ടാൽ. സ്രീ ആരെ ന
 മനസ്സിലായപ്പോൾ മക്കോയിക്കുണ്ടായ ആനന്ദം അതി
 രേറതാണ്. ഒരു പുതിയ രീതിയിൽ അവൻ സ്രീയെ
 കലമ്പിത്തുടങ്ങി. ചുരുക്കം ചില തടവുകാർക്കുമാത്രം
 ഏറിത്തുകൊടുക്കുന്ന അപ്പമൊന്നെടുത്തവർ അവനും
 കൊടുത്തു. തടവുകാർക്കു സമ്മാനം കൊടുക്കുന്നത് ചട്ട
 വിരോധമാണെന്നു പറഞ്ഞു തടയാഞ്ഞത് സ്രീ, ജയില
 ൾക്കും വേണ്ട ന. രജന്ദ്രങ്ങൾ നൽകിയതിനാലായിരിക്കാം.
 കുറച്ചുകൂടി മക്കോയിയെ നഖശിഖാന്തം പരിശോധിച്ചു
 ശേഷം നായർസ്രീ സൂത്രത്തിൽ സന്ദർശനം നിറുത്തി
 ജയിലർക്കു നന്ദാപറഞ്ഞു. ജയിൽ വിട്ടിറങ്ങിപ്പോന്നു.
 സ്രീയും ജയിലരും അകന്നുമാറുന്നതു കണ്ടു മക്കോയി

അപ്പം വലിച്ചുകിറി—അതുതമെ! അതിനുള്ളിൽ കണ്ട
കത്തു തുറന്ന് അവൻ ഇങ്ങനെ വായിച്ചു. മേക്കോയി
ഞാൻ ആരെന്ന് മനസ്സിലായില്ലെങ്കിൽ, ഇന്നു ജയിൽ
ലാഭണം. മാത്രം ഒരു മണിക്കൂർ—ഒരുങ്ങി ഇരിക്കണം.
വി. നാ. കത്തു വായിച്ചു മേക്കോയി ആനന്ദാതിരക
ത്താൽ ഇളകുന്നുണ്ട്. തന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ സ്രീചന്ദ്ര
ത്തിൽ ജെയിൽ സന്ദർശിച്ചു വീരവാദൻ നായരുടെ
കത്തു വായിച്ചപ്പോൾ രക്ഷയുടെ വഴി കരഗതമായെന്ന്
അവനു തോന്നി. എണീറ്റുനിന്ന് നായരെ മുറ്റാൻ
അവൻ വന്നിട്ടു. മാത്രമണി പതിനൊന്നര അടിച്ച
പ്പോൾ വീരവാദൻ ജെയിലിന്റെ പുറംകോട്ടയിൽ
വന്നെത്തി. മേക്കോയിയെ രക്ഷിപ്പാനുള്ള ശ്രമം ആരം
ഭിച്ചു.

അടുത്തുനടക്കുന്ന കൃത്യം പൂർണ്ണമായി ഗ്രഹിക്കെ
ണമെങ്കിൽ സെൻട്രൽ ജയിലിന്റെ ഏകദേശമായ
പ്ലാൻ വായനക്കാർ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. തിരുവനന്തപുരം
പുരം കാണുന്നതിനൊ സെൻട്രൽ ജയിൽ സന്ദർശി
ക്കുന്നതിനൊ സൗകര്യമൊ കഴിവൊ ഇല്ലാത്ത വായന
ക്കാരിലുള്ള അനുകമ്പ ഇങ്ങനെയൊ ശ്രമത്തിന് എ
ന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ചതാണ്. കെട്ടിടങ്ങൾ, കെട്ടിട
ങ്ങൾ, അഹോ! കെട്ടിടങ്ങളുടെ ബഹുദം || കെട്ടിടങ്ങ
ൾക്കും ഒരു ജയിലാണ് ഈ സെൻട്രൽ ജയിൽ ||
കെട്ടിടങ്ങൾക്കൊക്കെ തോരണമാണീ സെൻട്രൽ ജയിൽ.
ഉറക്കനൊരു കോട്ട ആകാശത്തോളം ഉയർന്നു കാണാം.
പ്രധാന വാളുകൾ പട്ടാളക്കാർ തോക്കുമേന്തി കാവലു
ണ്ട്. അയ്യോമാത്രം ആൾ മാറിമാറിനിന്ന് മുഷിയുന്ന
സാധു കാവൽക്കാരിൽ അനുകമ്പ തോന്നുന്ന ജെയില

ഡികാരികളെ സന്ദർശകരോ ഇക്കാലങ്ങളിൽ ചുരുക്കം. അനവാരതം കടന്നുചെല്ലുമ്പോൾ ഒരേതരത്തിലുള്ള ഒറ്റത്തായി കെട്ടിടങ്ങൾ നിരനിരയായി കാണാം. എണ്ണത്തിൽ കുറവെങ്കിലും വണ്ണത്തിൽ സമജോടി രണ്ടാമതൊരു നിര കെട്ടിടങ്ങൾ തുടർന്നു കാണാം. അവ കടന്നാൽ മൂന്നാമതൊരു നിര കെട്ടിടങ്ങൾ നമുക്കു ദൃശ്യമാകും. പുറനിരയിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളും അവയെ തുടർന്ന് ഇരുനീരുകളിലും കാണപ്പെടുന്നു. കെട്ടിടങ്ങളും നിൽക്കുന്നിടത്തുനിന്ന് ഒരു നേർവര വരച്ചാൽ സഞ്ചാരസൗകര്യം നൽകുന്ന ഒരു നേർവഴി അതെന്നും ബോദ്ധ്യമാകും. ഇപ്രകാരമുള്ള അനേക നേർവഴികൾ വന്നുകൂടുന്ന ജംഗ്ഷനടുത്തുള്ള ഒരു മുറിയിലാണ് മക്കോയിയുടെ ജയിൽ വാസം. ഓരോ മുറിക്കുമുൻപിലും മണൽ വിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ടൈം പാസഞ്ചാത്തിനു സൗകര്യങ്ങളുമുണ്ട്. ഓരോ മുറിക്കും വരാന്തകളും, വാറങ്ങുകളും, ഇടുക്കുവഴികളും ഉള്ളതുകൊണ്ട് തടവുകാർക്ക് ഇഷ്ടാനുസരണം ഇരുമ്പഴികൾക്കുള്ളിൽ സഞ്ചരിക്കാം. ഓരോ മുറിക്കുംവേണ്ട വാതലുകളും ജനലുകളും ഉള്ളതുകൊണ്ടു വെളിച്ചവും കാരറുംകിട്ടും. സ്ട്രീ തടവുകാർക്ക് പ്രത്യേക മുറികളുണ്ട്. അവരുടെ തടവുമുറികൾ പുരുഷന്മാരിൽനിന്നും അകന്നു മിരിക്കുന്നു. തടവുകാരുടെ വാസന അനുസരിച്ച് ജോലി ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സൗകര്യങ്ങളും ഏർപ്പാടുചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കുരിൽ വ്യവസായങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിൽ വരുത്തുന്നതിനും പറ്റിയ സ്ഥാനം ജയിലുകളാണെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. മുഷിപ്പൻ ജോലി മുഷിഞ്ഞിരിക്കുന്ന തടവുകാർ പ്രോത്സാഹനമെന്നായിരിക്കും. സെൻട്രൽ ജയിലിനെപ്പറ്റി പൊതുവായി ഇത്രയും അറിഞ്ഞു വായനക്കാർ — ഓട്രിസമയത്തു

ജെയിൽ പരിസ്ഥിതിയിൽ വന്നെത്തിയ വീരവാദന്റെ പരാക്രമങ്ങൾ ഉറവിടത്തിൽ ഉറവിടത്തിൽ.

നോക്കൂ അർദ്ധരാത്രി. മനുഷ്യരാലും ഭീരുവായിട്ടും ജെയിൽ ഉറങ്ങിയിട്ടും ഉറങ്ങുന്നില്ലെന്ന മട്ടിൽ തോക്കുമേന്തി നിൽക്കുന്നതുകണ്ട് വീരവാദൻ ഉള്ള ചിരിച്ചു. മടിയിൽ നിന്നും ക്ലോറോഫോം എടുത്ത് പടയാളിയെ വീരവാദൻ മണപ്പിച്ചതും പടയാളി നിലം പതിച്ചതും ഒന്നിച്ചുകഴിഞ്ഞു. കരവൽക്കാരന്റെ പോക്കറ്റിൽനിന്നും താക്കോൽ കരവൽക്കാരൻ ജെയിൽ വാതൽ തുറന്ന് വീരവാദൻ ജയിലിനുള്ളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. വീരവാദനെ നോക്കിക്കൊണ്ട് മൗനമായി കണ്ണു കഴിഞ്ഞു. നായരെ കാണാത്തതിൽ അവൻ സംഭ്രമിച്ചു. ലോകം ഒരു ജയിലാണെന്നുള്ള ബോധം മക്കോയിക്ക് സുഗ്രാഹ്യവുമല്ല. കൂട്ടിനുള്ളിലകപ്പെട്ട ചെന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ ദുഷ്ടനവിടെ കഴിയുന്നെന്നുമാത്രം. തന്നത്താൻ ജയിൽ ചാടി രക്ഷപെടുന്നതിനവൻ ചെയ്ത ശ്രമങ്ങളെല്ലാം ഫലശൂന്യമെന്നു കണ്ട് ഭിത്തിയിൽ തലയടിച്ചു് ആത്മഹത്യ ചെയ്യാൻ തന്നെക്കൂടി അവൻ മുഴിഞ്ഞുപോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ആത്മഹത്യയെപ്പറ്റി പ്രൊഫസ്സർ ഗൈയിലിനുള്ള അഭിപ്രായം അവനറിഞ്ഞുകൂടാത്തതു് ഭാഗ്യമെന്നേ പറയേണ്ടു. ആത്മഹത്യക്ക് വേണ്ടുവോളം കാരണങ്ങളുണ്ടെന്നു നേരിട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവൻ ആദ്യത്താ അതിന് എതിരാണ്. തന്റെ ദുർവിധിയെ പഴിച്ചുകൊണ്ടും അവൻ നാളത്തുവെ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭാരോ ദുഷ്ടതയെക്കുറിച്ചു മോത്തവൻ തന്നെ മനസ്സെടുത്തുപോയപ്പോൾ അതിൽനിന്നും ചോർന്നതു് അവൻ കൂടി അറിയാതാണ്. തലയോളം ഉറക്കം ഇത്തരം പുഞ്ചിരികളുടെ അർത്ഥം

ഗ്രഹിപ്പാൻ കഴിയും. നായർ വരുന്നതൊക്കെ എന്ന് അവ
 സാന്നിധ്യം കണ്ടുകൂടി അവൻ നോക്കി കിടക്ക
 നാമെങ്കിലും അപ്പോഴേയ്ക്കും 'മർക്കോയി' എന്നൊരു വിളി
 കേട്ടു. കഴുവുതടത്തിൽനിന്നു സഹിതം ചൊ
 രിഞ്ഞുകൊണ്ടു ലോകത്തോടു അവസാനമാത്ര ചെന്നു
 കൊല്ലപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പെട്ടെന്നൊരാൾ വിമാനത്തില
 വിടെ വന്നു. റാബ്ബിപ്പെട്ടൊരാൾ ചോദനം തുറന്നതാൽ
 മരണത്തിന്റെ കടവായിൽനിന്നും അവനെ രക്ഷിക്കുന്ന
 ആ വൈമാനികനോടു എത്രമാത്രം ആദരവു ഒരു കുറ
 വാളി കാട്ടുമോ അതിലും അനന്തമായി മർക്കോയിക്കു
 വീരവാദൻതന്നെ വിളിക്കുന്നതുകേട്ടപ്പോൾ. സെൻട്രൽ
 ജയിലിൽനിന്നും ഒളിഞ്ഞുനടക്കു അത്ര എളുപ്പമല്ല
 ത്. പ്രാണരക്ഷാത്മക ജീവനും വേലമെല്ലാം ജ
 യിൽ ചാടാൻ. ഇരുവരുടേയും ചക്രസ്ഥാനം വിട്ടിട്ടു
 ധൈര്യമവലംബിച്ചു ഇരുവരും തുടർന്നു പ്രവർത്തിച്ചു.
 വാളെടുത്തു പുറത്തേക്കുള്ള വാതിലുറത്തു. പിൻചില
 ലുള്ള ഭിത്തി കൂടുകൊണ്ടിട്ടുള്ളതല്ല. ക്രമേണ ഭിത്തി ഇ
 ടിച്ചു. മർക്കോയിയുടെ രക്തം വിചർച്ചയുള്ളകളായി
 പൊടിഞ്ഞു. ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞ ഭിത്തി ചാടി
 മർക്കോയി തടവുമുറിച്ച് പുറത്തുവന്നു. ജീവനും വൈ
 മാനികനും ഇരുവരും ചാടുന്നു. താക്കോലെടുത്തു വാതിൽ തുറ
 ന്നു ഇരുവരും ജയിലിന്റെ പുറംകോട്ടയും കടന്നു
 തുറന്നായ സ്ഥലത്തു വന്നപ്പോൾ രണ്ടുമാർ സമയം.
 ഇരുവരും ചാടിയിരുന്നു. ഇങ്ങനെ വീരവാദൻ അവ
 നെ രക്ഷപ്പെടുത്തി. അടുത്ത ദിവസം പുലർന്നപ്പോൾ
 മർക്കോയിയുടെ ജയിൽ ചാട്ടമാണു തിരുവനന്തപുരത്തു
 എവിടെയും സംഭവം. ജയിൽ ജോലിക്കാർ വിറ
 കുന്നു. വായനക്കാർ നമുക്ക് മർക്കോയിയുമായി ചിരി

ക്കാരും, വരവാദനുമായി രസിക്കാം. ഒരിക്കൽ ജീവിതമാം ജനിലിൽനിന്നും ചാങ്ങേണ്ടവർ നാം ആകയാൽ, തത്വമായ് താക്കോൽ നാമ്മ രക്ഷിക്കേണ്ടതാകയാൽ, ഇരുമ്പറയ്ക്കുള്ളിലും നാം ജീവിക്കുന്നെന്നു കാട്ടാൻ. ഉരുക്കുറ തകർത്തും നമ്മുടെ കെല്പുകൾ നാം കാട്ടാൻ. നാം ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ച് ജീവിതം സ്വപ്നമായിപ്പകർത്തി വീർന്നും ആകാൻ. ലോകമെത്ര കാണണം. എങ്കിലേ ജീവിതം ജീവിതമാകൂ—എങ്കിലേ ജീവിതം വിജയകരമാകൂ. ഇങ്ങനെ ജീവിതം നാം ജീവിതമാക്കണം. ഇങ്ങനെ ജീവിതം നാം വിജയകരമാക്കണം.

അദ്ധ്യായം നവ

പേയ്ക്കാർ വക്കപ്പൻ

വേലത്തറ വക്കപ്പൻ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹത്തെക്കണ്ടാണു് മാത്തുണ്ണി മോഹാലസ്യപ്പെട്ടതെന്നും ചെല്ലമ്മയെ ലോനപ്പൻ ഭർത്താചെയ്തതു് വക്കപ്പനാണെന്നുമുള്ള വാർത്ത മലബാർ മുഴുവൻ പരന്നു. ദേശസഞ്ചാരത്തിൽനിന്നും മടങ്ങിവന്ന മി. വക്കപ്പൻ, പേയ്ക്കാറായി വീണ്ടും ചാർജെജടുക്കാതെ സാധുവേഷമണിഞ്ഞു് ലാഭനമായി അക്രമികളിൽനിന്നും തന്റെ കുടുംബാംഗങ്ങളെരക്ഷിപ്പാൻ ബലശ്രദ്ധനാകുന്നു. താൻ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടെന്നു് പുത്രികൾ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അറിയിച്ചിരുന്നില്ല. ലോനപ്പൻ ചെല്ലമ്മയിൽനിന്നും

മറച്ചിരുന്ന ഒരു മഹസ്വം ഇതത്രമാത്രമാണ്. താൻ ജി
 വിച്ചിരിപ്പുണ്ടെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം ലോകപ്പരം ലാഭ
 നം മാനമാളം മാത്രം അറിഞ്ഞിരുന്നു. ഭേദംഭേദം
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആകൃതിയിൽ വരുത്തിയമാററം, കേ
 വലം ഒരു സാധുവന്റെ ജീവിതരീതി എന്നിവകളാൽ
 അദ്ദേഹം സ്വയം തന്നെ ലോകരിൽനിന്നു മറച്ചിരി
 ന്നു. പേഷ്കാർ വക്കപ്പൻ മരിച്ചില്ലെന്നുള്ള വാർത്ത
 യേ ഇന്നു മലയാളത്തു് സംസാരമുള്ള. വേഷപ്പകിട്ടു
 കളിക്കെ ടൂറൈത്തറിയ്ക്കു് മി. വക്കപ്പൻ തനി നിറം
 കൂട്ടി സിംഹം കണക്കെ പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കുന്നു. നി
 തിമാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിടിയിൽ വേലന്തറ തെ
 മിയുന്നതു നാം കാണുന്നു. മി. വക്കപ്പൻ മരിച്ചെന്നുള്ള
 വാർത്ത പരന്നതോടുകൂടിയാണ് വേലന്തറ ഭൂതമുണ്ടാ
 ന്നുള്ള കിംവദന്തി പൊന്തപൊങ്ങിയതു്. ഭൂതം വേല
 ന്തറ വസ്ത്രങ്ങളിൽ ള്ളിപ്പിപ്പിച്ചു കിടക്കുന്നെന്നുള്ള വാർത്ത
 മാനം മി. വക്കപ്പന്റെ ആവിർഭാവത്തോടെ താനെ
 നീങ്ങി. വസ്ത്ര പകുതി പോകുമല്ലോ എന്നോർത്തു് മാ
 ത്തുണ്ണി സ്വയം നീറി. അയാളുടെ തലയുടെ മന്ദത
 ഭേദിനെന്നാണിരു വർദ്ധിച്ചു. മക്കോയിയും മാത്തുണ്ണിയും
 ജയിലിലാണെന്നറിഞ്ഞു് വേലന്തറത്തെ മുഖ്യ ആർ
 ക്കാരെല്ലാം ഓടിമറഞ്ഞു. വീരവാദനും ഉമ്മനും വീണ്ടും
 ഓട്ടംതുടങ്ങി. വഴിമദ്ധ്യെ അടുത്തുകണ്ട ഒരു പ്ലാവിൽ
 ഉമ്മൻകയറി പഴുത്ത പ്ലാക്കു അടുത്തു് വീണമല്ലനെ
 ഏല്പിച്ചു. മാർഗ്ഗമദ്ധ്യെ ഒരു കണ്ടിലിരുന്നു അവർ ചക്ക
 പ്പഴം വലിച്ചുകീറിയിരുന്നു. വിശപ്പക്കാരൻവേണ്ടി നട
 ത്തുറന്ന ഇത്തരം മോഷണം എങ്ങനെ മോഷണമാകും ?
 മോഷണമെങ്കിൽ ആകാശത്തുകൂടി പറന്നു സഞ്ചരിക്കു
 ന്ന പക്ഷിവാർത്ത ആകമാനം അറസ്റ്ററാൻ വിധേയ

മല്ലെ? പഴം തിന്നുകൊണ്ടിരുന്ന അവരുടെ ഇടയിൽ
 ലേക്കു് ഭൂതം മക്കോയിയെ എറിഞ്ഞുകൊണ്ടു മറയുന്നു.
 മക്കോയി വീണതു് ഉമ്മന്റേറയു മരം പിടലിയിൽ.
 ജയിലിൽനിന്നും ചാടിയ മക്കോയി അവന്റെ കൂട്ടക്കാ
 രുടെ പിടലിയിൽ ഇങ്ങനെ വന്നു പതിച്ചു. തേടിയ
 വള്ളി കാലിൽ തടഞ്ഞതോർത്തു് മക്കോയി ആഹ്ളാ
 ദിച്ചു.

അദ്ധ്യായം ൩൯

പ്രതികാരം (Revenge)

ദിവ്യവെള്ളിയാഴ്ചദിവസം. ക്രിസ്തുദേവൻ മനുഷ്യ
 രക്ഷാർത്ഥം കുരിശിൽ തൂങ്ങിമരിച്ചു ദിനം. അദ്ദേഹത്തെ
 തൂക്കിക്കൊന്ന ദിവസം. പെസഹാ വൃശ്ചിക പാതി
 രാത്രികഴിഞ്ഞപ്പോൾ മുതൽ കുമോളർപള്ളി ലാക്കാക്കി
 ജനം കൂട്ടംകൂട്ടമായി വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നൂററാണ്ടു
 കളായി തുടൻ നടന്നുവരുന്ന ഒരു ആഘോഷമാണിതു്.
 നാനാദിക്കുകളിൽനിന്നും ജാതിമതചിന്തകൂടാതെ വന്നു
 കൂട്ടുന്ന ജനതതി കുരിശുമുവട്ടിൽ നിന്നും നിന്നി
 പള്ളിക്കു വലംവെച്ചു പള്ളിയിൽ പ്രവേശിച്ചു് നേർച്ച
 ക്കാഴ്ചകൾ നടത്തി സംഗ്രഹമായിപ്പോകുന്ന കാഴ്ച കേതി
 ജനകരണം. മലയാളബ്രാഹ്മണരും വന്നുനിന്നുണ്ടു്.

ജനങ്ങൾക്കു നൈസർഗ്ഗികമായിട്ടുള്ളതോടുകൂടി അനർഗ്ഗമായി ഇങ്ങനെ ചൊരിയുന്നതുകൊണ്ടുവേണ്ട ആരുതന്നെ ഇളകുന്നില്ല. നാരായണിയും കേശവൻ പോറ്റിയും നേരത്തെ കടമുള്ളതെന്തി നീന്തുണ്ടു്. തന്റെ വലത്തുവശം ചേൺ നീന്തു നാരായണിയെ കണ്ടു് പോറ്റി ദുഃഖിച്ചുകിലും ഒടുവിൽ അവളോടു കൂടി താനും നീന്തുകഴിഞ്ഞു് കസുമതീരത്തേക്കു പോന്നു.

ലാഭനും സാധുവും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു് ഏകയായി കഴിയുന്ന വയോള ഏതൊ ഭീനസ്വപനം കേട്ടു് ചാടി പുറത്തേക്കിറങ്ങി. രാത്രി മണി ഒന്നു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. മക്കോയി അന്നു രാത്രി കസുമതീരത്തേത്തി കരഞ്ഞ സ്വപനമാണതു്. പ്രലപനം കേട്ട സ്ഥാനം നോക്കി വയോള രാളിച്ചെന്നു. മക്കോയി അവളെ ചിരിച്ചു പ്പോളാണു് താൻ കടക്കിച്ചകപ്പെട്ടെന്നവൾ മനസ്സിലാക്കിയതു്. ഒരു ഭിക്ഷുവായി നേരത്തെ സ്ഥലത്തേത്തി മക്കോയി കരച്ചിൽ തുടങ്ങി. ഭീനദുഃഖവായ വയോള ചാടിതന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ വരുമെന്ന് സ്വകാരണം അവൻ ഉഴുപ്പിച്ചിരുന്നു. അവളെ കടക്കിലാക്കി അവൻ പറഞ്ഞു—‘എന്റെ സുന്ദരി നീ എന്തെന്നു ചുംബിച്ചാൽ മതി നിന്നെ ഞാൻ വിടാം.’ ഗംഭീരസ്വപനത്തിൽ അവൾ അവനോടു രാത്രി നീ എങ്ങനെ സൂര്യനെ ചുംബിക്കും—എന്തിനു് സൂര്യനീ ചുംബനം ഏൾക്കണം എന്നവൾ പറഞ്ഞു. തന്നിക്കു നേരിട്ട ആപത്തിൽനിന്നും രക്ഷയുള്ള മാർഗ്ഗം അവൾ ആരാഞ്ഞു. ദുഃഖാഗ്നിയാൽ അവൾ കത്തിക്കൊള്ളുന്നു. ശത്രു തന്നെ കൊല്ലുമൊരു നേരമാണതു് ഭയന്നു. തോക്കൊടുത്തു് ഇവനെ പുകച്ചുകൊണ്ടുമാലന്തം എന്നും അവളേക്കാതിരുന്നില്ല.

താനെന്തെ സ്ത്രീ ആകയാൽ ഇവനെ വധിക്കുന്നത് അ
 നചിതമെന്നവൾ കരുതി, രാത്രീത നിറഞ്ഞ മക്കോയി
 അവളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നതിനൊരയ്യെട്ടനു
 ലാഭനോടിവൻ തന്നെ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൾ ഉള്ള
 ഒർത്തു. ഏതു ലാഭനാണിപ്പോൾ ഈ കൂടിയട്ടിൽ
 ഒടിവന്നു തന്നെ രക്ഷിക്കുന്നതെന്നോത്തവൾ വാ വിട്ടു
 നിലവിളിച്ചു. വരുന്നതെല്ലാം വളരുന്ന ഭുവ
 മെന്നോർത്തവൾ ക്രമേണ അടങ്ങി. വയോളയേയും
 കൊണ്ടു അവൻ നീണ്ടു കമ്പനിക്കുവിളെത്തി. അ
 വിടെ തയ്യാറാക്കിയിരുന്ന ഒരു കൊച്ചുവള്ളത്തിന്റെ
 പടിയിലവളെ ബന്ധിച്ചു അവളേയുംകൊണ്ടു ഭൂത
 ഗതിയിൽ അവൻ തുഴത്തുപാഞ്ഞു. താമസംവിനാ
 പാലത്തുരുത്തിലെത്തി മുൻ അല്പായത്തിൽ നാം കണ്ട
 ഗുഹയിൽ അവളെ ഇട്ടു. അടുത്തുള്ള മുറികളിൽ
 നിന്നും ഭിന്നസ്വരങ്ങൾ തുടരെ കേട്ടുതുടങ്ങി. തന്റെ
 വ്യഥ മറന്നും അവരാരെന്നറിവാൻ അവൾ ശ്രദ്ധിച്ചു.
 അപ്പോൾ മക്കോയി കതകു തട്ടിത്തുറന്നു അകത്തു പ്ര
 വേശിച്ചു. മന്ദമൻ അവൻ ഏഴലുമാരംഭിച്ചു.

മക്കോ:—എന്റെ മടാമ്മെ നീയാണു എന്റെ പ്രേയ
 സി—എന്റെ തക്കക്കുറും കുളിന്ദിനി നിനക്കുവേല
 ക്കു. എന്റെ തക്കക്കുറുന്നെന്താണിതുകുറുപ്പിന്നു? നാ
 അവരും മറ്റും വേണ്ട:—ഇതൊന്നും താൻ കേൾക്കു
 ന്നില്ലെന്നമട്ടിൽ പതിവുത അവൾ സധൈയ്യംനി
 ക്കുന്നു. അവൾ അവളുടെ കൈയ്ക്കൊണ്ടു മുഖംമുടി
 ലാഭനെ അനുസ്മരിച്ചു ഉള്ളു കരഞ്ഞു. 'വിടനിവൻ
 എന്റെ സ്വരം കേൾക്കുന്നതിനുപോലും അർഹ
 നല്ല'. എന്ന് അവൾ അറിയാതെ പറഞ്ഞുപോയി.

‘വയോളാ നിയൊരു നാട്ടുകാരിയെങ്കിൽ’ അവൻ വി
ണ്ടും പറഞ്ഞു. ‘ശീമക്കാരി നീ ഈ ശീമത്തരങ്ങളെ
ന്നും എന്റെ അടുക്കൽ നടപ്പില്ല. സ്നേഹക്കൂട്ടൽ
കൊണ്ടാണോ മിണ്ടാത്തത്? മനമുള്ളിടത്തേ
സ്നേഹമുള്ളു. ചുംബനം ഇന്ന് അധികം ശീമക്കാരി
എന്നിൽ ചൊരിയണമെന്ന് എനിക്കുമോഹമില്ല.
എങ്കിലും ഒന്നെങ്കിലും’ എന്നു പറഞ്ഞു. ആ കൂരൻ
അവളോടടുത്തപ്പോൾ എണീറ്റു് റൈഫിൾ
നീട്ടി ഗംഭീരസ്വരത്തിൽ അവൾ ഗർജ്ജിച്ചു.

വയോള:—എടോദ്രോഹി, മഹാപാപി, ജീവനൽ നിന
ക്കുകൊരിയുണ്ടെങ്കിൽ—തീയുണ്ടയിൽ നീവേകാതി
രിക്കണമെങ്കിൽ നീക്കം തൽക്ഷണം മുട്ടി
ന്മേൽ നീ, മേക്കായി മുട്ടിന്മേൽ നിന്നു. അവൻ കി
ടുകിടം വിറയ്ക്കുന്നു. ‘എടോ ദുഷ്ടാ, നീ ഒറ്റ അടികൂ
ടി ഇനി മുൻപോട്ടു വെച്ചാൽ—കേൾക്കണം നി ഇ
ന്ന് ചത്തവനെന്നു. കണ്ടെട്ടിനിന്നെ മുട്ടിന്മേൽ ലോ
കം—തീരട്ടെ നിന്റെ ദർമ്മാഗ്ഗജീവിതം. ദർമ്മാർ
ഗ്ഗമെല്ലാം വെടിഞ്ഞു സ്വന്താർഗ്ഗജീവിതം ആരും
ഭിക്കാമെന്നു നീ സത്യവും ചെയ്യണം. ദൈവമെ
ന്നിൽ വളർത്തുന്ന അനുകമ്പ ഫലവായ് നിന്നെ
ത്താൻ ഇന്ന് വിട്ടയയ്ക്കും. പാപങ്ങളെല്ലാം
പൊറുപ്പാൻ. ദുരിതങ്ങളെല്ലാം തീരാൻ മുട്ടിന്മേൽ
നിന്ന് നീ പ്രാർത്ഥന തുടങ്ങണം. എങ്കിലേ ആ
ശപാസം നീ കണ്ടെത്തു—എന്നു പറഞ്ഞു അവ
ന്റെ നേരെ നീട്ടിയ തോക്ക് അതേപടി പിടിച്ചു
കൊണ്ടു് പുറകോട്ടു വയോള നടന്നു.

മക്കോയി (ആത്മഗതം). അയ്യോ! ഇവളെന്നെ പുകയ്ക്കുമെന്നാണ്തോന്നുന്നത്—ഇവളെ വിട്ടാൽ ഇവൾ ഇവളുടെ ലാഭനമായി ഒന്നുചേരും—സംഗതി മുഴുവൻ കഴിയും. എന്തിന് മടിക്കുന്നു? അടി തെറ്റിയാൽ ആനയും വീഴണം. ഇവൾ പറയുമ്പോലെ പ്രവർത്തിപ്പാനേ ഇപ്പോൾതരമുള്ളൂ. കോപിഷ്ടയെങ്കിലുംഭേവകന്യകഇവളെകാണുന്നതുതന്നെ ഒരു വലിയ ഭാഗ്യം. ലാഭനിവളുടെ തരിപോലും കാണാത്തരീതിയിൽ ഞാൻ ഇവളെ തകർക്കും—ഇവൾ ഇവളുടെ ലാഭനമായി ഭാവ്യത്വമനുഭവിക്കുന്നതു ഈ മക്കോയിയുള്ളപ്പോൾ മേയ് നടപ്പില്ലത്ത്. ഏകീകരിച്ചുഇവരുടെ ചങ്ക് തുണ്ടുണ്ടായി വീണ്ടുംവെട്ടിമാറാൻ എന്റെ കത്തിക്കു് ഇന്നു മുർച്ചയില്ലെന്നോ? എന്റെ കത്തിഇവളുടെ അസ്ഥികളെ തവിട്ടുപോടിയാക്കുമെന്നവൾ അറിയാത്തതാണു കഷ്ടം! ഇവളുടെ ഒരു ചുംബനംമോഹിച്ചു് ഇന്നും വരണ്ടു ജീവിക്കുന്ന എന്നെപ്പോലെ, ലഭന്റെ ചുംബനംമോഹിച്ചു് ഇവളും ആജീവനാന്തം ഒരറയ്ക്കുനിന്നു് ഉണങ്ങുന്നതു കണ്ടു് ഞാൻ രസിക്കും—ഹാ....ഹാ...എന്നിങ്ങനെ ആ സാത്താൻ അലറിച്ചിരിച്ചു.

അവൻ അവളിൽനിന്നും കണ്ണുടക്കാതെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. വയോളയും തുറിച്ചുനോക്കുന്നുണ്ട്. പെട്ടെന്നു് വയോളയുടെ കണ്ണിൽ ഒരു കരട്ടു് പോകയാൽ അവൾ കണ്ണുചിമ്മിയ തക്കാനോക്കി മക്കോയി അവളെ ചാടിക്കടന്നു പിടിച്ചു് കോരിഎടുത്തു് തറയിലടിക്കാൻ ആരംഭിക്കവെ 'ദ്രോഹി, ചതിക്കല്ലെ' എന്ന് ഇടിനാദം പോലെ ഗർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടു ലാഭൻ പെട്ടെന്നവിടെ പ്രത്യക്ഷനായി—അദ്ദേഹം ഞൊടിക്കുള്ളിൽ മക്കോയിയെ

പിടിച്ചു ഞെരിച്ചു മലത്തികിഴെത്തി മാറത്തിരുന്നുകൊണ്ടു കറാരി ഉഴരി അവന്റെ ചകിൽ കറാരി കടത്തുന്നതിന്നു തുനിഞ്ഞുകിളും ശാന്തമായെ അനുസ്മരിച്ചു കൈയ് വിറഞ്ഞു കറാരി താനെ തറയിൽ വീണ് ലാഭനെ കണ്ടു 'മണിയാകര' എന്നു വയോളയും, വയോളയെ കണ്ടു 'സേലമ്മ' എന്നു ലാഭനും പരസ്പരം വിളിച്ചുശ്വസിച്ചു. മേക്കേയിയെ പിടിച്ചു ഒരു തുണിൽ ബലമായി കെട്ടിയശേഷം ലാഭൻ വയോളയെ ശാസനമായി ഒന്നു പണിർത്തു. അവരിരുവരും ക്ലേശങ്ങളെല്ലാം മറന്നു പരമാനന്ദമനുഭവിക്കുന്നു. ലാഭൻ മണിയാകരനും വയോള സേലമ്മയുമാണെന്നു വായനക്കാർ ഗ്രഹിക്കണം. പശ്ചാത്യനാമങ്ങളിലുള്ള ആസക്തികൊണ്ടും ലസ്'ലി ജേംസ്സിനോടുള്ള മമതമൂലവും നാരായണി, പുത്രിയെ വയോള എന്നു സംധാരണ വിളിച്ചുവന്നു. അവളുടെ യഥാർത്ഥ നാമം സേലമ്മയെന്നാണ്. വീട്ടിനുള്ളിൽ സേലമ്മ ബുദ്ധസംപാദനയെ ധരിക്കും. നാഭൻ വസ്രധാരണരീതിയും അവർ അനുകരിക്കും. ദീർഘയാത്രചെയ്യുമ്പോൾ ഫുൾ സാരരിയിൽ അവളെ കാണാം. ചിലപ്പോൾ കളമുറിയും ചട്ടയും കൂട്ടു പുളിയിലക്കര അരസാരരിയിൽ വീട്ടിനുള്ളിൽ നൃത്തം. സ്വപിതാവിനെപ്പറ്റി യാതൊരു വിചരവും കിട്ടാഞ്ഞു വലഞ്ഞ് വൾ ഭുജാധികൃത്താൽ മതിമറന്നു മറ്റൊന്നു പുറപ്പെട്ടതും അവിടെവെച്ചു പൊട്ടുന്നതവെ ലാഭനെ കണ്ടതും തൻമൂലം അവരിരുവർക്കുമുണ്ടായ ക്ഷോഭങ്ങളും മറ്റും നാം വായിച്ചറിഞ്ഞു. ഭുജിത വയോളയും സന്തുഷ്ട സേലമ്മയും ഒരാളാകയാൽ പെട്ടെന്നു

ആളറിയുക ആരു എളുപ്പമല്ലയോ. ദേവിതയായ സ്രീ
 പത്മപ്പട്ടാഭിയിൽ കൂടുതൽ ആകർഷികയാകയാൽ
 അവളെ ഒരാനന്ദത്തിൽ ആളറിഞ്ഞെന്നു വരുന്നതല്ല.
 തുറിച്ചുനോക്കാൻ മണിയാകുമെന്നു തുടങ്ങിപ്പോൾ സേ
 ലമ്മക്കൊ സാധ്യമല്ലയോ. അവളുടെ വരും അനുരാഗത്തി
 ൽ കടുങ്ങിയ വരുകയാൽ. രണ്ടാമതൊരു അനുരാഗത്താൽ
 വന്നുകൂടുന്ന വിപത്തുകളോടൊത്തവർ ഞങ്ങളി. ഇക്കാര
 ണങ്ങളാൽ ലാഭനും വയോമയം പരസ്പരം മറഞ്ഞ
 ത്തിൽ നാം അതിശയിക്കേണ്ടതില്ല. നാടെത്തി ലാഭ
 വേഷത്തിൽ മണിയാകാൻ സമ്മതിച്ചതു് ശത്രുക്കളിൽ
 നിന്നും രക്ഷനേടുന്നതിനാത്രം. അമ്മയെപ്പോലെയായി
 വെച്ചു ലാഭനും വയോമയമായി വീണ്ടും കണ്ടപ്പോൾ അ
 വരാനെന്ന് അവർക്കിരുവർക്കും മനസ്സിലായി. കേശവൻ
 പോറ്റിയെ ഭർമ്മണത്തിൽനിന്നും രക്ഷിപ്പാൻ മണി
 യാകാനും മി. വക്കപ്പനും സേലമ്മയോടു് യാത്രപറ
 ഞ്ഞു് കാണിയെന്നതു് നാം കണ്ടു. സേലമ്മയും മണിയാ
 കാനും അനുരാഗത്തിൽ അനുഭവിച്ച ക്ലേശങ്ങൾ നിസ്തു
 ല്യമത്രെ. പരിപാവനമായ ഇവരുടെ പ്രണയം ഇങ്ങ
 നെ യെങ്കിലുമകളാൽ സംശയാലോചന തടയാ ലോക
 സമാധാനത്തേർ തെളിപ്പാൻ ദൈവം ഇവർക്കു് ഇട
 യാക്കി.

കൊലക്കുറ്റം (Capital punishment)

വായനക്കാരുടെ അറിവിനായി ചില പ്രധാന സംഗതികൾ മേഖപ്പെടുത്താം. മണിയംകരൻ സേലമ്മയെ മക്കോയിൽനിന്നും രക്ഷിച്ചു. ഗുമയുടെ വേരൊരു ഭാഗത്തു കിടന്നുവലയുന്ന ലോണപ്പൻ, ചെല്ലമ്മ, മാനമ്മാൾ ഇവരെ മണിയംകരൻ മി. വക്കുപ്പനുംകൂടി സ്വതന്ത്രരാക്കി. ഇവരെല്ലാം ഒന്നിച്ചുകൂടി ആനന്ദിക്കുന്നു. മണിയംകരൻ ഭട്ടവിൽ ശാന്തമായ ഒരു മക്കോയിയെ അഴിച്ചുവിടുന്നതിന്നു അവനെ സമീപിക്കുന്നു. 'നീ എവിടെ എങ്കിലും ഭാടി ഒളിയണം. നീ നിമിത്തം എനിക്കു നേരിട്ട ആപത്തുകൾ ഒന്നൊന്നായി നിന്നെ അറിയിക്കണമെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. ബാല്യംമുതൽ ഞാൻ താലോലിച്ചു എന്നോടുകൂടി വളർന്നിരുന്ന എന്റെ ജീവിതക്കോട്ട ഇങ്ങനെ നീ തട്ടിയുടച്ചു' മണൽത്തരി എന്നോണം എന്നെ നീ ഇന്നു ആക്കിത്തീർത്തോത്തു' ഞാൻ വിലപിച്ചിട്ടുള്ളതെന്തെല്ലാം? ഇതിനകം ചിതപുരുഷൻലൊരുവൻ ആയിത്തീരേണ്ട ഞാൻ പ്രജ്ഞവേഷത്തിൽ ജീവിതമാംമരുഭൂമിയിലൂടെ അലഞ്ഞുപോരിത്തു' നാദാവശേഷനായിക്കഴിവാൻ കാരണക്കാരൻ നിയമനോർത്തു' ഞാൻ എങ്ങനെ കരുതാതിരിക്കും? ഞാനും സേലമ്മയും തമ്മിലുള്ള സ്നേഹത്തിൽ വിചാരിതനായ നീ എടുത്തുപാടി ഞങ്ങളുടെയും ജീവിതം നീ ഒരു കശാപ്പുശാലയായിപ്പകർത്തി, കാമമാനിന്റെ കറോമകത്തിയാൽ ഞങ്ങളെ

കഷണം കഷണമായി ഇങ്ങനെ വെട്ടിമാറാൻ നീ
 ചെയ്ത ഭ്രോഹങ്ങളെല്ലാം വിഫലങ്ങളെന്നു കണ്ടു നിര
 ശപ്പെടാതെ അനുതപിച്ചു് ഞങ്ങളോടുകൂടി നീയും
 ഇന്ന് സത്തുഷ്ടനാകണം. പശ്ചാത്താപം നിന്റെ പ്ര
 തീകാരേറ്റതായ ഇല്ലായ്മചെയ്യണം. നിന്നെ നിന്റെ
 അമ്മ പ്രസവിക്കാതിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന് പലപ്പോഴും
 ഞാൻ ചിന്തിക്കാറുണ്ട്, അല്ലെങ്കിൽ അവളെ പഴിക്ക
 നതെന്തിന്? എത്ര എത്ര നല്ല ഉദരങ്ങൾ വിഷസർ
 പങ്ങളെ പ്രസവിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്ര കറോമോവണ്ണം
 എന്നോടു പ്രവർത്തിപ്പാൻ മക്കോയി നിനക്കു ഞാൻ എ
 ുത ഭ്രോഹംചെയ്തു? ബലം പ്രയോഗിച്ചു് പ്രണയംവരി
 ച്ചാലുള്ള സുഖമെന്തെന്ന് ലോകത്തോടു നീ പറയണം.
 നിന്റെ ജീവിതം മുഴുവൻ എന്തുകൊണ്ടു നീ ഒരു ബലാ
 സംഗമാക്കിത്തീർന്നു? പാവനമായ അനുരാഗത്തിൽ
 വിഷം വിളമ്പുന്ന നിന്റെ തൊഴിൽ ദുർഭരമെന്ന്
 നിനക്കും തോന്നുന്നില്ലേ? ഭ്രോഹി! നിന്റെ കണ്ണു നീരി
 നാൽ അവൾ ഇന്ന് തീർക്കുന്ന തറ നി കഴുകണം.
 നിന്റെ ഇന്നത്തെ വേഷപ്പകിട്ടുകളെല്ലാം മാറി കറുത്ത
 ശിഞ്ഞ ജീവിതത്തിന് ചിത്രമൂന്നാലിക്കഴിയുന്ന നി
 കാപ്പിരികളിൽ കാപ്പിരിയും കാട്ടാളരിക് കാട്ടാളനും,
 വിടനിൽ വിടനും, ഭ്രോഹികളിൽ ഭ്രോഹിയുമാണ്.

അവൻ കളിമിനിയേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് ഗുഹയോടു്
 എന്നേയ്ക്കുമായി യാത്രപറഞ്ഞു് പിരിഞ്ഞു. കോപിയു
 നായി നിരാശരായി കളിച്ചു്. മണിമാകരൻ, സേലമ്മ
 ചെല്ലമ്മ, മി. വക്കപ്പൻ, ലോനപ്പൻ, മാനമ്മാൾ ഇ
 വരെല്ലാം ഗുഹാമുഖത്തു വന്നപ്പോൾ ഞോം പ്രഭാതമാ
 യി. അവർക്കു സഹഗതമല്ലെ ശാന്തമ്മ അവിടെ

നിന്നിരുന്നു. ചെല്ലമ്മയും മറ്റും പാലത്തുരുത്തു തുറന്നി-
ലടയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും വയോളയേയും തട്ടിക്കൊണ്ടു്
മക്കോയിയും അവിടെ ചെന്നിട്ടുണ്ടെന്നും അവൾ അ-
റിഞ്ഞിരുന്നു. മണിയാകരൻ തന്റെ പ്രാണനാഥയെ
രക്ഷിപ്പാൻ ചിരിപ്പാഞ്ഞതും അവൾക്കു് അജ്ഞാതമല്ല.

മണിയാകരന്റെ പിടിയിൽ കടുങ്ങി മക്കോയി
വീണ്ടും ജയിലിലാക്കപ്പെടാതിരിപ്പാനും, മണിയാകരൻ
സേലമ്മയുമായി തുറന്ന വിട്ടിറങ്ങിവരുന്നതു കണ്ടാണു
ങ്ങിപ്പാനമാണു്, ഒരു കൊച്ചുവള്ളത്തിൽ രാത്രി രണ്ടു
മണിക്കു് ശാന്തമ്മ തുറന്നുവെക്കു വന്നെത്തിയതു്. തു-
റന്നുവെക്കുവന്ന സേലമ്മക്കു് ഒരു സ്വർണ്ണ ഘടി-
കാരം ശാന്തമ്മ സമ്മാനിച്ചു് അനുരാഗികളുവരെ അനു-
ഗ്രഹിച്ചു.

താനും ശാന്തമ്മയുമായുള്ള വേഴ്സി ഇടറിയ സ്വര-
ത്തിൽ മണിയാകരൻ സേലമ്മയെ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു.
ഇക്കഥ അറിഞ്ഞു് സേലമ്മക്കു് നൈസർഗ്ഗികമായ
സന്തോഷം ശാന്തമ്മയിലുടിച്ചു. അനുകമ്പ അവളെ
നീറ്റി. സേലമ്മയോടും മറ്റും യാത്രപറഞ്ഞു തന്റെ
ചെറുവള്ളത്തിൽ പറപ്പെട്ട ശാന്തമ്മ നേരം പുലർന്നു
പ്പോൾ വേലത്തറ വന്നുചേർന്നു. രാത്രിയെന്ന സംഭവ-
ങ്ങളെല്ലാം മറച്ചുകൊണ്ടുവരും വീണ്ടും ദിനകൃത്യങ്ങളിൽ
വ്യാപൃതയുമാകുന്നു.

ശിഷ്യർ അവരെയും ഭൃഷ്ടർ തഴച്ചും ഇഹത്തിൽ
കാണുന്നതിനുള്ള കാരണം സുഗ്രഹമല്ല. തന്റെ
തോൽവാക്കു് കാരണം ശാന്തമ്മയാണെന്നു് ഒടുവിൽ
മർക്കോയി തീർച്ചപ്പെടുത്തും. അവളും മണിയാകരനും

യുള്ള ബന്ധം തനിക്കും തന്റെ കുടുംബത്തിനും വരുത്തിവച്ച അപമാനങ്ങളോർത്തവൻ അത്യന്തം കപിതനായി, അവന്റെ തെറ്റുകൾക്കെല്ലാം കാരണക്കാരി ശാന്തമ്മയാണെന്നവൻ തീർപ്പെഴുതി. അവനെ ആ പത്തുകളിൽനിന്നും രക്ഷിപ്പാൻ ശാന്തമ്മ ചെയ്ത ശ്രമങ്ങളെല്ലാം അവനെ കടുക്കുന്നതിന്നും അവൾ നടത്തിയ കരുത്തുണ്ടെന്ന് ആ ഭൃഷൻ വ്യാഖ്യാനിച്ചു. താന്താങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തികളുടെ ഫലം താന്താങ്ങളുടെവികേണമെന്നുള്ള ശിരോലിഖിതം അറിഞ്ഞാലും അറിയുന്നില്ലെന്നു നടിക്കുന്ന ഇന്നത്തെ ഭൃഷജനം നന്നാകുന്നതെങ്ങനെ? തനിക്കു് ദൈവം താൻ തന്നെ—എന്നവൻ എന്നറിയും? അന്നേ അവൻ നന്നാകൂ. ഇരുളടഞ്ഞ അവളുടെ ഇരുലോകയാത്രയിൽ അവൾ ഭയത്തക്കും ഭയ ഭോഷവും ഒരിക്കലും ചെയ്തിട്ടില്ല. മക്കോയിയുടെ കടിലപ്രവർത്തികളോരോന്നും ഒളിഞ്ഞവൾ തടഞ്ഞെന്നല്ലാതെ നേരിട്ടവൾ അവനോടു് എത്രത്തിരുന്നില്ല. അവൾ അവനുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന ത്യാഗങ്ങളറിഞ്ഞു് അവളെ ആദരിക്കുന്നതിനാലും, അവളെ ഭേദിച്ചുകഴിയുന്ന ഭൃഷനിവൻ ഒടുവാൽ അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞു. തന്റെ ഏകസോഭനിയെ വധിക്കണമെന്ന് അവൻ തീർച്ചയാക്കുന്ന അനനിമിഷത്തിൽ എന്തുകൊണ്ടു് ഭൂമി താനെ പിളന്നു് അവനെ വിഴുങ്ങിയില്ലാ? തിന്മയിൽ താണടിക്കുന്ന അതെ അവൻ നമ്മുടെ വല ഇനിയും അറിയുന്നില്ലെന്നു വരുമോ? മർക്കോയി മന്ദമന്ദം തന്നോടു് അടുക്കുന്നതായും അവന്റെ കരാരിൽ താൻ ഇരയാകുന്നതായും ശാന്തമ്മ ഗുഹ വിട്ടു് തിരിയെ വീടേത്തിയ രാത്രി ഒരു സ്വപ്നം കണ്ടു് ഞെട്ടിയുണന്നു. ദൈവം സകലം രക്തം വിതർക്കുന്നപോലെയും അവൾക്കു

തോന്നി. ഉഷ്ണമോ അതികലശൽ. സംസാരിക്കാൻ
 ശ്രമിച്ചതിൽ നാവു് അനങ്ങുന്നില്ല. ഒരു തരത്തിൽ
 ഏണീറു് അവൾ വിളക്കു കൊളുത്തി. മട്ടിന്മേൽനി
 ന്നു്, കൈയ്ക്കൾ കൂപ്പി, നയനങ്ങളുടേതു് അവൾ
 തീവ്രമായി പ്രാർത്ഥിച്ചു. ദൈവത്തിന്നു മനുഷ്യക്കൊ
 ഒരു തരത്തിലും ഒരു ഉപദ്രവവും ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത തുണ
 വതി ഇവൾ ഇങ്ങനെ കേണിന്നു് പ്രാർത്ഥിക്കണമെ
 ങ്കിൽ—പാപികൾ നാം പാപപരിഹാരത്തിനായി എ
 ന്നുചെയ്താൽ ഇതൃശ്ചരൻ നമുക്കു മകുതിതരും ? മക്കോ
 യി തനിക്കും ലോകത്തിനും വരുത്തിവച്ച നാശങ്ങളൊ
 ന്നെന്നായി കേൾത്തവൾ മൗനമായി ഗഭസേമ്മേനിൽ എ
 ന്നവണ്ണം രക്തം വിയർത്തു് പ്രാർത്ഥിച്ചു. സ്വസ്ഥരോ
 ദരന്റെ അത്മരക്ഷയ്ക്കും സാമാന്ത്രികജീവിതത്തിനുംവേ
 ണി. അതാ ഏതോ ഒരു ഭയങ്കരസത്വം സംഭവാനം
 അവളോടു് അടുക്കുന്നു. സ്വദുരിയിൽ രണ്ടു കുറോരഹ
 സ്തങ്ങൾ അവളെ പിടിച്ചു് ഞെരിച്ചുതുടങ്ങി. 'ദുഷ്ട!'
 എന്നുള്ള സോദരഗർജ്ജനം കേട്ടു് വിറച്ചു. 'വര
 ട്ടേ നിന്റെ മണിയാകരുൻ നിന്നെ രക്ഷിച്ചാനിപ്പോൾ.
 ശത്രുവുമായിപ്പേർന്നു നീ എന്നേയും കടുംബത്തേയും മുഴു
 വൻ തുലച്ചു. അതിനത്തരമിതാണ്.' എന്നു പറഞ്ഞു
 കുറോരി ഉഴരി അടുത്തു മാറിൽ കൂടുതലാൻ ഓങ്ങവെ,
 പെട്ടെന്നോടി സ്ഥലത്തേത്തിയ മണിയാകരുൻ, പുറ
 കിൽനിന്നു് കുറോരി ബലമായി പിടിച്ചുവാങ്ങി, ഇടിച്ചു
 വനെ തറയിൽ വീഴ്ത്തി. ഇടിയേററവൻ തറയിൽ
 ചെരിഞ്ഞു. ചാടി ഏണീറു് മണിയാകരുനുമായി പിടി
 തുറമിട്ടു. ഇരുവരും മൽപിടിത്തം തുടരവെ—മക്കോയി
 യെ തന്ത്രത്തിൽ പിടിച്ചുമാർത്തി തറയിൽ കിടത്തി
 ഞെഞ്ചിൽ മണിയാകരുൻ ഇരപ്പുറച്ചു. 'മണിയാകരു

ക്ഷമിക്കണം; അത്രയും കേൾക്കൂ—അങ്ങ് എന്നെ
 രക്ഷിക്കണം. കൃഷിയിൽ തറച്ച മൗശിമൊക്കെ കാർത്തു—
 ക്ഷമിക്കണം, രക്ഷിക്കണം. അനുതാപമെന്നിരിക്കുമുണ്ട്.
 നന്മപെരുവാൻ എനിക്കു മറിയം. അവസരമതിന്
 തന്നാൽ മതി' എന്നു പറഞ്ഞു അവൻ നന്മ നൽകുകയും ചെയ്തു.
 'എങ്ങനെ ഇവനെ വിശ്വസിക്കും? കൊല്ലേണമെന്ന്
 എനിക്കു ഗ്രഹമില്ല. പശ്ചാത്താപത്തിനിവൻ അവ
 സ്തം നൽകേണമെന്നുള്ള അവന്റെ അപേക്ഷ പരിഗ
 ണനാർഹമെന്ന് എനിക്കറിയാം. സ്വപക്ഷയെക്കരുതി-
 ശാന്തനായെ കാർത്തു' എന്നു മണിയാകരൻ ഉള്ള ക
 രുതി അവനെ പിടിച്ചു അടുത്തുള്ള ഒരു കൽത്തുണിയിൽ
 ബന്ധിച്ചു, നേടുവീർപ്പു വിട്ടു ശാന്തനായെ നോക്കി
 അകലെ മറുനിന്നു. ഇതിനകം ബോധം വീണ ശാന്ത
 ന്നു 'ഞാൻ എവിടെയാണ്' എന്നു ചോദിക്കുന്നതുകേട്ടു.
 'ശാന്തമെമ്മേ ഭയപ്പെടേണ്ടാ: ഞാൻ അടുത്തുണ്ട്. മക്കോ
 യിയിൽനിന്നും ശാന്തനായെ ഞാൻ രക്ഷിച്ചു. ശാന്തനായെ
 ഒരു നല്ലകാലം വന്നുപിറന്നു. വേദങ്ങളെല്ലാം മറക്ക
 ണം. മേളമായി നമുക്കൊത്തു വാഴാം' എന്നു മണിയാക
 രൻ പറഞ്ഞുനിറുത്തി. മണിയാകരസ്വരം ജീവിതത്തി
 ലേക്കു വിണ്ടു മവളെ ആകർഷിച്ചു. ലജ്ജ, ഭീതി, എ
 ന്നിവകൾക്കു് അധീനയായി അവൾ എണീറ്റിരുന്നു
 പെട്ടെന്നു് വിളക്കു കെട്ടു. 'ദോഷം' ലൈയിററു തെളി
 ചു് വിളക്കുനോക്കി, തീപ്പെട്ടി ഉരച്ചു, മണിയാകരൻ
 വിളക്കു കൊളുത്തി. ശാന്തനായെ അടുത്തുള്ള ഒരു ചായ
 കസേലയിൽ അദ്ദേഹം എടുത്തു കിടത്തി. അടുത്തു
 കിടന്ന കസേലയിൽ താനും ഇരുന്നു. താഴെക്കാണുന്ന
 സംഭാഷണവുമായി.

ശാന്ത:—ഞാൻ എവിടെയാണു്. ഞാൻ ഉറങ്ങുകയല്ലേ?
 അങ്ങു് എങ്ങനെ ഇവിടെ വന്നെത്തി? എന്തൊ
 കെയ്യാണു് ഇവിടെ നടന്നതു്.

മണി:—ശാന്തമ്മേ, എന്താണിത്ര ഉറക്കം? മാനസികമാ
 യും ഇങ്ങനെ നാം ഉറങ്ങിയാൽ-ഉറക്കത്തിനും അതി
 രില്ലെ ശാന്തമ്മേ; ഉള്ളെ എണ്ണിററ നാം പ്രവർത്തി
 കേണ്ട സമയമല്ല ഇതു്? ഉറങ്ങിയതുമതി; ഉണര
 ണം. ശാന്തമ്മേ എന്നോടുകൂടി ഉണരണം-ഉയര
 ണം; ശാന്തമ്മേ എന്നോടുകൂടി ഉയരണം ഉയർന്നും.
 മറത്തിൽ കടുങ്ങി മരിക്കാതിരിപ്പാൻ--മറത്തിലെ
 അലസത അടിച്ചമർത്താൻ--മാസയുദ്ധധി അടി
 ചുക്കുകൊണ്ട്. സ്രീകൃഷ്ണന്റെ നടുവിൽ നേന്ത്രിയാ
 കാൻ - സ്രീകൃഷ്ണന്റെ ഭ്രഷണമാവാൻ--മുട്ട
 ഉള്ള വാക്കു് സ്രീകൃഷ്ണൻ ചൊരിഞ്ഞു് ചൊരിച്ചുള്ള
 സ്രീജനം നാട്ടിൽ പുലർത്താൻ. ചൊരിച്ചുള്ള
 സ്രീജനം നാട്ടിൽ വളരാൻ. ഇങ്ങനെ നാടനാമാ
 വാൻ. സമാധാനജീവിതത്തിനും ഐക്യത്തിനും
 വേണ്ട ചൊരതി, പരസ്പരം കലശിച്ചുകഴിയു
 ന്ന ഇന്നത്തെ സാമൂഹികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ
 ജീവിതരംഗങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചു് മങ്കുറപ്പോട
 കൂടി പുരുഷമവരുടെ വലംകൈയ്ക്കുളായി നിൽ
 കത്തക്ക ചൊരിച്ചും പ്രസരിപ്പും കൈപ്പമുള്ള
 വിരമതി ശാന്തമ്മ--മറത്തിൽ ഒളിഞ്ഞു പ്രാർത്ഥന
 യിൽമാത്രം കഴിയേണ്ടവളല്ല? ശക്തിയേറിയ
 പ്രവർത്തനങ്ങളിലേർപ്പെട്ടു് പ്രബലമായ ഒരു
 പരമസഞ്ചയം ഭാരതത്തിൽ വളർത്താൻ ഉള്ള

പ്രാർത്ഥിച്ചു. പാപം, തടസ്സരണം പ്രവർത്തിച്ചു, തെരുവീഥികളിലൂടെ ഏറിഞ്ഞുപൊരിഞ്ഞുവേണം കുരിശിലെ സൗന്ദര്യവ്യവസ്ഥിതിലോകത്തിൽ നാം ഇന്ന് പരത്താൻ. ദൈവവിളിയില്ലാത്തവർ മൗനത്തിൽ ഒളിഞ്ഞുകഴിയുന്നതിൽ എത്ര ശ്രേഷ്ഠമായ ഒരു സേവനമായി മൗനം ഇതു സ്വഭാവം ചെയ്യുമെന്ന് എന്തുകൊണ്ട് ലോകർ അറിയാതിരിക്കണം. എന്തുകൊണ്ട് ലോകർ പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കണം. മൗനിയുടെ കൊടിക്കീഴിൽ അണിനിരക്കുന്ന സൂര്യപുഷ്പം നാമകേണമെങ്കിൽ—അച്ചനമ്മമാരുടെ പ്രോണമുലം മരിച്ചു നാം മരങ്ങളിൽ—ആനന്ദങ്ങളിൽ ഒളിയാതെ, സ്വപ്നം നാം സ്വരക്ഷമാത്രം കരുതാതെ, ജീവിതമത്സരത്തിൽ ഒരു ഉറച്ച നില കൈക്കൊണ്ടു സംഘടിച്ച് ലോകരുമായി പടവെട്ടി ഉയർന്ന മലയിൽ ബഹുജനസമക്ഷം മരക്കുരിശിൽ മരണംവരെ മത്സരിച്ച മൗനിയുടെ വൈരാഗ്യം തുളച്ചു നന്നേ മനസ്സിലാക്കി, പാശ്ചാത്യജീവിതത്തിൽ നാം കടന്ന് കുതിച്ചു വന്നിട്ടു സ്വയം മറന്ന്—മൗനിയുടെ വേണ്ടി മരിച്ചുവേണം ക്രൈസ്തവർ നാം സ്നേഹസേവനം നടത്താൻ. ആകയാൽ നമ്മുടെ ഉറച്ചനില കൂടുതൽ ഉറപ്പിക്കുന്നതിനും, എഴുന്നള്ളത്തിലും തുക്കത്തിലും നാം ഇൻഡ്യയിൽ പെരുക്കുന്നതിനും, തന്റേടമായി പ്രവർത്തിച്ചുവേണം മൗനിയുടെ അനുയായികൾ നാം ആകാൻ. എന്നുപറഞ്ഞു ശാന്തമയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു മണിയങ്കൽ മേളവിലാസത്തോടുകൂടി പോകുന്നു.

പട്ടക്കാരിയിൽ ദൈവലാഭങ്ങളിലും കന്യകകളായി മൗനിലും കഴിയുന്ന യുവതീയുവാക്കളുടെ ശാരീരിക

കെല്പുകൾ സാധാരണജനങ്ങളുടേതുമായി ഏകീകരിച്ചു കരിശിലെ ഭൗതികനിർവഹണത്തിന് കൂടുതൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയും പ്രവർത്തിപദ്ധതി പരിഷ്കരിക്കണമെന്നല്ലാതെ, പട്ടക്കാക്കും കമ്പുകൾക്കും ഞാൻ എതിരെന്നും ദർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്തുകൂടാ. മതനിയമങ്ങളുടെ പരിപാലനത്തേക്കും മതസ്ഥാപകന്റെ ത്യാഗബലം നമ്മുടേതാക്കാൻ നാം ഓരോരുത്തരും ഓരോ ത്യാഗികളാകണം. എങ്കിൽമാത്രമേ ക്രൈസ്തവനാം ആകുന്നുള്ളൂ—എങ്കിൽമാത്രമേ ജീതൻ നാം ആകാതിരികൂ—ത്യാഗത്തെപ്പറ്റി പുകഴ്ത്തിയാൽ പോരാ, ത്യാഗികൾ നാം ആയിത്തീരണം.

അടുത്ത ദിവസം വീണ്ടും തകർപ്പൻ മേക്കോയിയെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തു കൊണ്ടുവന്നു. മുറപ്രകാരം വേണ്ട അന്വേഷണങ്ങൾ നടത്തി കേസ് ചാർജ്ജ് ചെയ്തു. മാസങ്ങൾ പലതു കഴിഞ്ഞു. കിഴ്ക്കേക്കോട്ടെതിരെ വന്ന തുക്കാൻ വിധിച്ചു. കേസ് ഫൈക്കോട്ടെതിരിലെത്തി. മേക്കോയിക്കുവേണ്ടി വാദിപ്പാൻ വക്കീലന്മാർ ആരും മുന്നോട്ടുവന്നില്ല. കക്ഷിയും കക്ഷിക്കുവേണ്ടി കേസ് നടത്തുന്ന ഫോക്സുക്കൂട്ടം അമ്പരന്നു. മണിയാകരൻ, ജന്മശത്രുവിനെ മേണത്തിൽ നിന്നും ക്ഷിപ്തം ദ്രവനിശ്ചയം ചെയ്തു. മേക്കോയിയെ തുക്കോതെന്നും തുക്കിക്കോലപൊതുവെ നിറുത്തണമെന്നും ശക്തിയായിവാദം നടത്താൻ ബർമിസ്റ്റർ മണിയാകരൻ മേക്കോയിയുടെ വക്കാലത്തു സിപികരിച്ച് ഫൈക്കോട്ടെതിരി പരിസരങ്ങളിൽ വന്നെത്തി. കൃത്യം മണി പതിന്നൊന്നിയിൽ, ഫുറബെമ്പിനെ

അഭിസംബോധന ചെയ്യുകൊണ്ടു് പ്രൗഢനരോദയമായ സ്വപ്നത്തിൽ എ. സി. മണിയാകരൻ വാദവും തുടങ്ങി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞുപോയ പതിയ വാദമുഖങ്ങൾമാത്രം വായനക്കാർ അറിഞ്ഞാൽതരി.

‘പ്രസ്താവിതവിഷയത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുന്നതിന്നു പ്രാരംഭമായി മില സംഗതികൾ കോടതിയുടെ ഗാഢശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്താം. വിവാദവിഷയം നിയമനിർമ്മാണസഭകളുടെ ഗാഢപരിഗണനയിൽപെടേണ്ടതാണെന്നും ഞാൻ അറിയുന്നുണ്ടു്. കോടതിയുടെ ചുമതല രാജ്യത്തിനുള്ളിൽ നീതിയും ന്യായവും പുലർത്താൻ രാജ്യം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള നിശ്ചയങ്ങളെ നിരീക്ഷണബുദ്ധ്യോ വ്യാഖ്യാനിച്ച് നീതിന്യായം നടത്തൽമാത്രമാണെന്നും എനിക്കറിയാം. അകയാൽ അദ്വൈത എന്റെ ഇരഹീയറിംഗു് നാളതുവരെ നടന്നിട്ടുള്ള ഫീയറിംഗുകളെ അവഗണിക്കുന്നെന്നും, ഈ കോടതിയുടെ അധികാരസ്ഥിതികളെപ്പോലും ഉല്ലംഘിക്കുന്നതെന്നും കോടതിക്കു ബോദ്ധ്യമാകുന്നപക്ഷം—ഇക്കാര്യത്തിൽ എനിക്കു പറയാനുള്ളതു് തുറന്നു പ്രസ്താവിക്കുന്നതിന്നുപാറിയ അവസരം ഇതാകുകൊണ്ടു്—ചങ്കും തലച്ചോറും ഉണൺ് ചങ്കും തലച്ചോറിനോടും ഞാൻ നടത്തുന്ന ഇന്നത്തെ എന്റെ ഉദ്ബോധനം—ദൈവനിതിയുടെ വിഭാഗമായ ലോകനീതിയോടു് ചെയ്യുന്ന ഒരു കടംകൈയ് എന്ന് കരുതാതെ—ദൈവത്തെക്കുലേക്കു ലോകനീതിയെ വെട്ടിവിടുന്ന ഒരു നീർചാലായി കരുതി, ചങ്കുള്ള കോടതിസശ്രദ്ധം വീക്ഷിക്കണം.

എന്റെ കക്ഷി മേക്കായി എന്റെ ജന്മശത്രുവാണു്. ശാന്തയ്ക്കു പത്തുകുളിൽനിന്നും എന്നെ

രക്ഷിക്കുന്നതറിഞ്ഞു മക്കോയി അവളെ വധിപ്പാനടുത്തു. കൃത്യദിവസം രാത്രി എട്ടുമണിക്ക് ഞാൻ വലന്തറയെത്തി. അന്വേഷിച്ചതിൽ മക്കോയി അവളെ യില്ലെന്നറിഞ്ഞു. അവന്റെ പ്രവൃത്തികളെ ഉറക്കുകക്കുണമെന്ന് അന്നു നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന ഞാൻ രാത്രി പത്തുമണിവരെ വേലന്തറ പരിസരങ്ങളിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടി. മണി പത്തരയ്ക്കും പതിനൊന്നിനുമെല്ലാം ശാന്തമായ ശയിക്കുന്ന മുറിയുടെ ഉപരിഭാഗത്തുള്ള ഭാഗുകൾ നീക്കി ഒന്നരമു പട്ടികകൾ അറത്തുമാറി വേണ്ടിവന്നാൽ സ്വർത്തിയിൽ എനിക്കു മുറിക്കുള്ളിൽ കടക്കുന്നതിന് ഞാൻ സൗകര്യങ്ങൾ ചെയ്തു. വീണ്ടും വേലന്തറപരിസരങ്ങളിൽ ഞാൻ കാവൽ നിന്നു. മണി പത്തുണ്ടായിപ്പോൾ മക്കോയി വേലന്തറ വന്നെത്തി. ദീനമായെ വിളിച്ചുണർത്തി കതകുതുറപ്പിച്ച് അവൻ ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ച് ഭക്ഷണത്തിനും മറ്റും ഭക്ഷണത്തെ നേരെ അവന്റെ മുറിയിലെത്തി നില്ക്കുകക്കുണ്ടായി. ശാന്തമായ ശയിക്കുന്ന മുറിക്കുമുകളിൽ ഞാൻ തയ്യാറാക്കിയിരുന്ന പ്രവേശനദാരുത്തിലൂടെ മുറിക്കുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ച് ശാന്തമായ ശയിക്കുന്ന മുറിക്കെതിർ മുറിയിൽ പുറത്തു നടക്കാവുന്ന സംഭവങ്ങളെ കാണത്തക്കവിധം കതകു ചാരി ഞാൻ നിന്നു. ശാന്തമായ മുറിയിൽ രാത്രി മുഴുവൻ ഒരു ചെറുവിളക്ക് എരിയുക പതിവാണ്. രാത്രി മണി ഒന്നര അടിച്ചപ്പോൾ മർക്കോയി സാവധാനം ശാന്തമായോടു സമീപിക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു. ഉഗ്രകോപത്താൽ മതിമറന്നിരുന്ന ശ്രീരൻ കരാരി ഉഴരി ഭസ്മനവുമാംഭിച്ച എന്റെ നേരെ മുൻപിൽനിന്നിരുന്ന ഭ്രാഹ്മിയുടെ പിൻപിൽ ഞാൻ എത്തി ശാന്തമായെ കത്താൻ ഓങ്ങി കരാരി അവ

നിൽ നിന്നും പിടിച്ചുവാങ്ങി ഇടിച്ചുവനെ തറയിൽ വീഴ്ത്തി. ഇങ്ങനെ ശാന്തമയെ ഞാൻ മെതിച്ചു. ഇതാണു് ഇന്നത്തെ കേസിന്റെ ജീവനാഡി. ശാന്ത മയെ കാത്തു ഞാൻ മേക്കോയിയെ അടിച്ചു മതർമാണെ പക്ഷം ശാന്തമ്മ കൊല്ലപ്പെടുമായിരുന്നെന്നുള്ള കീഴ്കോടതിയുടെ സയുക്തമായ അനുമതി. ശരി. ആകയാൽ ജീവപര്യന്തം തടവായി മാറാതെ ഇവനെ വധിക്കണമെന്നുള്ള കീഴ്കോടതിയുടെ തീരുമാനം വഹിക്കത്തക്കതല്ലെന്നാണു് എനിക്കുള്ള എതിർവാദം. പ്രത്യേക എന്റെ കക്ഷിയെ തൃക്കിക്കൊല്ലണമെന്നു് ഈ കോടതിക്കും അഭിപ്രായമുള്ള പക്ഷം ഭൂമുഖത്തു് തൃക്കിക്കൊല പട്രില്ലെന്നാണു് എന്റെ വാദം.

ജനനാൽതന്നെ മനുഷ്യൻ സ്വതന്ത്രനാണു്. അവനു് ഇഷ്ടപോലെ എന്തും പ്രവർത്തിപ്പാനുള്ള കഴിവു് അവനിൽ വളരുന്നുണ്ടു്. ആത്മമതൃക്ഷം അവൻ സ്വതന്ത്ര്യങ്ങളില്ലാതില്ല. ഇക്കാരണത്താലായിരിക്കാം പ്രൊഫസ്സർ ഭഗേയിൽ ആത്മമതൃക്ഷു് പ്രകൃത്യാ മനുഷ്യനുള്ള അവകാശങ്ങളുമായി സംഗതവന്നിട്ടുള്ളതു്. മനുഷ്യനൊരുവൻ ശോകക്കടലിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി ആദിയുലഞ്ഞു് ചങ്കും തലയും തണുത്തു് നിർജ്ജീവവസ്ഥയിലെത്തുമ്പോൾ ആത്മമതൃ നടുത്തുന്നതിൽ അതിശയിപ്പാനില്ല. കഠിനവ്യഥകളാൽ വരക്കപ്പെടാത്ത മനുഷ്യഹൃദയം വിമളമല്ലേ? കവിതാമുള്ളവർ കവിതയെഴുതി തങ്ങൾക്കുതന്നെയും സഹജീവികൾക്കും ആശ്വാസം നൽകും. ഷേക്സ്പിയർ, കീററസ്, ഷെല്ലി, ടാഗോർ ഇവർ ഇതിനുദാഹരണമാണു്. വ്യഥകളുടെ ഉഗ്രത ഒട്ടൊന്നു കറയുമ്പോൾ പൊട്ടിക്കുറയുന്ന

കവിഹൃദയത്തിൽ നിന്നും അനർഗ്ഗളമായി ഒഴുകുന്ന ആശയധോരണിയാണ് കവിത. ബുദ്ധിയുള്ളവർ ആത്മ ഹത്യ ചെയ്യുന്നതല്ല. മൂഢന്മാരായ കൊലപാതകർ, സഹജീവികളവരെ കൊല്ലുമെങ്കിൽ ബുദ്ധിനിറഞ്ഞ സമുദായിക മാഷ് ടിയനേതാക്കൾ ഒത്തുകൂടി കൊലപാതകരവരെന്നു കണ്ടു അവരെ കൊലനത്തേനവകാശം അധികാരം അവർക്ക് എവിടുന്നു കിട്ടി? ഘതേകന്മാരെ കത്തുന്ന കുളവികളക്കെ തുക്കിക്കൊല്ലുന്ന പതിവ് കേന്ദ്രീകൃതമായ മാനവ സംസ്കരണത്തിന്റെ നീചമായ വളർച്ചയാണ്. ലോകനിയമത്തിന് ദൈവശാസനയുമായി പൊരുത്തമുണ്ടെന്നു ആരെങ്കിലും കരുതുന്നു? മൂഢനെന്നവൻ മറ്റൊരുവനെ കൊന്നെന്നു കരുതി, മൂഢനവനെ കൊല്ലേണമെന്ന ന്യായം ഇരുളടഞ്ഞ കൊലപാതകനെ കൊല്ലുന്ന ലോകം കരുതിക്കൂട്ടി ലോകത്തിൽ ഇരുൾകൂട്ടുന്നത് എക്കിനെ ഞാൻ അനുസ്മരിക്കാതിരിക്കണം? പരിഷ്കാരത്തിൽ നിന്നും പരിഷ്കാരത്തിലേക്കു കതിക്കുന്നവരെന്നും അഭിമാനിക്കുന്ന നാം കൊല്ലിനുകൊല്ലം തല്ലിന തല്ലം അനുവദിക്കുന്നത് ശരിയോ?

സംഘടിച്ചസമുദായം, സംഘടിച്ചരാജ്യങ്ങൾ, സംഘടിച്ചതായ ന്യായാസനത്തിലിരുന്നു കൊണ്ടു, കൊലപാതകനെ തുക്കിക്കൊന്നതുമതി. ബുദ്ധിയും ഹൃദയവുമായി രമ്യതയിൽ കഴിയേണ്ട നാളുകളാണിപ്പോൾ. നാം അളക്കുന്നകോലുകൊണ്ടു തന്നെ നമ്മെയും അളക്കുന്ന ദൈവത്തെ ഓർത്തുവേണം നാം നീതിനടത്താൻ. ദൈവശാസനം മനുഷ്യശാസനംപോലെ ഇത്ര കർക്കശമെങ്കിൽ വിധിയാളർ, നാം എത്രനേരോ കഴുവുമരത്തിൽ

അഭിഞ്ഞേനം. സമയമാം കഴുവുമരത്തിൽ തുങ്ങി
ക്കിടക്കുന്ന ന്യായാധിപലോകമേ! സമസൃഷ്ടരവർ കരട
തപത്തിലാണുണ്ടെന്നു കൊലപാതകത്തിന് കൊല
പാതകം നടത്തി അന്ധകാരത്തിലവരെ അടച്ചു അന്ധ
കാരം നമ്മെ വിഴുങ്ങുന്നതുവരിച്ചതു മതി.

അഭിമാഷ്ടവൃത്തിയിൽ ജീവിക്കുന്ന നിയമമനുര
നോക്കി എറിക്കല്ലും പറയേണ്ടതുണ്ട്. നമ്മെ കരു
ഷ്ടമായി വളർത്തുന്ന ദൈവത്തെ നാം കാണണം. അതേ
കരുണ ഇരുളടഞ്ഞ നമ്മുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽകിടന്നു ചക്ര
ശാസംവലിക്കുന്നതിനിടയാക്കാതെ—സൽപ്രവർത്തിക
ളാലവയെ പെരുക്കി സാമജീവികളിലേക്കു നാം പക
രണം. എങ്കിൽമുത്രമേ ദൈവവിലാസം നമ്മിൽ
ചൊരിയുള്ളൂ. എങ്കിലെ നമ്മുടെ സുരസ്ത്വിലാസം
അന്യരിൽ നാം പകരുന്നുള്ളൂ. ഇതു നാം സദാ
ഭാർക്കണം. നീതിന്യായ വളർച്ചയിൽ കേസിന്റെ
നില നോക്കുന്നപക്ഷം നിരപരാധികളും ചില
പ്പോൾ പിനൽകോഡിന്റെ മുർച്ചയുള്ള വീക്ഷണ
ഗതിയാൽ കൊലപാതകരാക്കി തുക്കിക്കൊന്നിട്ടുള്ള
തിന്നും ഉദാഹരണങ്ങൾ ഇല്ലാതില്ല. തെറ്റില്ലാത്തവ
നെ പിനൽകോഡിന്റെ തണലിൽ തെറ്റുകാരനാക്കി
തുക്കിക്കൊല്ലാൻ വിധിക്കുന്ന വിധിയാളർ നാം പീലാ
ത്തോസിന്റെ അനന്തരവർ അല്ലെന്നുണ്ടോ. ഇന്നത്തെ
യുദ്ധോർമുൻകാലങ്ങളിലെ യുദ്ധോരോപ്പോലെ ക്രൂരമായ
ഇത്തരമൊരുനില സ്വീകരിക്കുമെന്ന് എനിക്കു തോ
ന്നുന്നില്ല. തന്നെയും ദൈവത്തെയും മറന്നു ശാരീരിക
സുഖമാത്രം കരുതി ഇരുളിൽക്കഴിഞ്ഞു ഈ ഘാത
കനെ നഷ്ടം നോക്കണം. ലോകനിയമത്തിന്റെ

യേകര തണലിൽ ആശ്വസിച്ച് മൺകാലിൽ വളരുന്ന
 നിങ്ങൾ ഈ ഘാതകൻ കരഞ്ഞു കഴിയുന്നത് അവഗ
 ണിക്കുന്നതെന്തിനും? ശ്വസിക്കുന്നവനെ ശ്വാസം മുട്ടി
 പ്പാനും ജീവിക്കുന്നവനെ കൊല്ലാനും ഉള്ളവനെ ഇല്ലാ
 താക്കാനുമുള്ള നിയമങ്ങളേ ഭൂമുഖത്തു് ഇന്നു തഴക്ക
 നുള്ളൂ. ഭൂമുഖത്തിന്നു ചളുത്തുനുള്ളു. മരണാനന്തരം സോ
 ഉമന്റെ ആത്മം കണക്കെ തൂക്കിലിട്ട ഘാതകനെവിടേ
 കെന്നെങ്കിലും നോക്കേണ്ടതല്ലേ? ദൈവനിതി പീനൽ
 കോഡും സമയം കഴുവുമരവുമെങ്കിൽ സ്നേഹം നിറഞ്ഞ
 ദൈവതൂക്കണ്ണുകളിൽ നിന്നും ചൊരിയുന്ന ശോഭയുള്ള
 കതിരുകളായ മാത്രം നയിക്കപ്പെടേണ്ട മാനവവംശം
 ഇഹത്തിലെ ഇരുളിൽ ഒളിഞ്ഞു മറഞ്ഞു കിടന്നുകൊണ്ടി
 രുള്ള ഓർമ്മനിമിത്തത്തിൽനിന്നും സ്വയം നാം തട്ടിയുണർന്
 സ്നേഹത്താൽ മാത്രം ആകർഷിതരായി, തലയുമുയർത്തി
 മുകളിലേക്കു നോക്കി ചങ്കിൽ കൈയ് വെച്ചു വേണം മണ്ണു
 നാം ഭരിപ്പാൻ. മനുഷ്യരെ നാം കൊല്ലാൻ. ആക
 യാൽ തൂക്കിക്കൊല നിറുത്തി ആത്മവളർച്ചയ്ക്കു കൊല
 പാതകൻ നാം അവസരം നൽകണം. ഇങ്ങനെ നാം
 നിയമം പുതുക്കണം. ഇങ്ങനെ നാം ന്യായം നടത്തണം.
 ഇങ്ങനെ നാം സ്നേഹം തുടങ്ങണം. ഇങ്ങനെ നാം ശാ
 ന്തിവരുത്തണം.

തൂക്കിക്കൊല ലോകനിയമത്തിൽ നിന്നും പിഴുത
 ഒക്കളായണം. എന്റെ ഈ അലർച്ച ചങ്കുള്ള
 ലോകൻ കേൾക്കണം. കേട്ടാൽ പോരാ—വഴങ്ങ
 ണം. യുക്തിവാദങ്ങളാൽ നിങ്ങളുടെ ന്യായബോധ
 തെ കവരുന്നതിന് ഇനയും നാല്പതല്ലെങ്കിൽ,
 ഹൃദയമുള്ള നിങ്ങൾ എന്റെ ഹൃദയക്കുമ്പിൽ കേൾ
 കണം. ഞാൻ തരുന്ന വാദമുഖങ്ങൾ യുക്തിപരമല്ലെ

കിൽ, ഭാവനാശക്തി കൊഴുത്തു നിങ്ങൾ ലോകസമാധാനം നോക്കണം. ചിന്താപരവശകളാൽ വലയാത്ത ഏതും, തളരാത്ത തല ഭൂമുഖത്തിന്നു് ആർക്കുണ്ടു്? പ്രതിസ്തേയത്തിനുവേണ്ടി ഞാൻ ആരേയും സ്നേഹിക്കുന്നില്ല. നന്ദി ചെയ്താൽ നന്ദികേടു് സ്വയം ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കും — നന്ദികേടുമുഖം, ഞാൻ ജീവിതത്തിന്റെ പ്രാരംഭഘട്ടങ്ങളിൽ പാഠപത്തോടുകൂടിതിരിഞ്ഞെടുത്തു് ഉൾജ്ജ്വലതയിൽ വളർത്തിവന്ന വ്യക്തിപരമായ എന്റെ സ്നേഹം—കാലാന്തരത്തിൽ അഗ്നിപർവ്വതമായിപ്പകർന്നു് ഞാൻ സ്വയം വെന്തുരുകി മാനവവംശത്തെ ഒന്നുകൊണ്ടു് ഞാൻ സ്നേഹം തുടങ്ങി. എന്റെ ആനന്ദത്തെ കൊടുത്തുനവർക്കും എന്റെ ആനന്ദത്തെ കെടുത്തുനവർക്കും എന്റെ സ്നേഹത്തിൽ സ്ഥാനമുണ്ടു്. എന്റെ ഇന്നത്തെ ധീരനിലയ്ക്കു് എന്റെ ആത്മമിത്രവും എന്റെ കാമിനിയും എന്റെ ഘോരശത്രുവും പങ്കാളികളാണു്. മിത്രങ്ങൾ സ്നേഹിച്ചെന്നു വളർത്തിയെങ്കിൽ ശത്രുക്കൾ ഭ്രോഹിച്ചെന്നു പരിപൂർണ്ണമാക്കി. ക്രമേണ സ്നേഹത്തിലും ഭക്തിയിലും സ്നേഹം ഞാൻ കണ്ടെത്തി. ഇങ്ങനെ ജീവിതസമുദയവും നുകർന്നു ഞാൻ വളർന്നു—ഇങ്ങനെ ജീവിതസമുദയവും പകർന്നു ഞാൻ വളരുന്ന. ഇങ്ങനെ ജീവിതസമുദയവും പകർത്തി ഞാൻ ഉയരുന്നു. ഇങ്ങനെ ജീവിതസമുദയവും ഉയർത്തി ഞാൻ ഉയരും. ഇങ്ങനെ ഉയർന്നു ഞാൻ, കയറിയ പടികളെ മറന്നുവളർത്തിയ മർത്യരെ ചവുട്ടി—മഹാപാട്ടിയ ആനകളെക്കൊണ്ടു് അഹംകരിക്കാതെ—ഉണന്നു്, ഉയന്നു്, ഉയർത്തു് സ്വയം ഞാൻ ഉള്ള താഴ്മ. ഇങ്ങനെ ഞാൻ നീതി നടത്തും—ഇങ്ങനെ അനീതി ഞാൻ കെടുത്തും. ഇതാണു് ജീവിതം. ഇതു് നാം കാക്കണം. ആക

യാൽ കേൾക്കേണ്ടിയിട്ടുള്ളതായ ഈ കോപിഷ്ഠൻ നരവധം ചെയ്തതു ക്ഷമിക്കണം. കൃഷിയിൽ മരിച്ച യേശുവെ മാത്രകയാക്കി നാം എടുക്കണം. ലോകശാസനങ്ങളെ ചവുട്ടി, ചങ്കിൻ നിങ്ങൾ സ്ഥാനം കൊടുക്കണം. നിതി ബോധങ്ങളെ മറന്നും സ്നേഹചിന്തകൾക്ക് നിങ്ങൾ സ്ഥാനം നൽകണം. ഭൂമിയിൽ തുടങ്ങിയതിൽ ചാകുന്നതുകണ്ടു സിപ്പാൻ നിറയെയെപ്പോലെ നാം ഭാഷിക്കട്ടെ—മുറന്നവിധം കണ്ടത് നാം മറയണം. തുക്കിക്കൊല നിൽക്കട്ടെ. തുക്കിക്കൊല നിറഞ്ഞട്ടെ. നമ്മുടെ സഹനം, നമ്മുടെ ത്യാഗം, നമ്മുടെ സ്നേഹം കണ്ടു കൊലപാതകർ കലങ്ങട്ടെ. അവർ തപിക്കട്ടെ—ഭരിക്കട്ടെ. ഇങ്ങനെ എന്റെ കക്ഷിമർക്കോയി ഈ മഹാപാപി, ഈ മഹാദോഷി നന്നാകണം. ഇതാ ഞന്റെ ആനന്ദം. ഇതാ ഞന്റെ ആത്മഗീത. ഇതാ ഞന്റെ ധൈര്യം. നിരാശയിൽ ആണ്ടുകഴിയുന്ന ദോഷി ഇവനെ കോടതി നോക്കേണേ ! ഇതൊ മനുഷ്യൻ ? ന്യായാധിപർ നിങ്ങൾ നോക്കേവിൻ ! അനുകമ്പ എന്തു കൊണ്ടു നിങ്ങളെ നിറുത്തില്ല. ദൈവത്തിങ്കലേക്ക് ഇവനെ നയിക്കണം.

സ്നേഹം അളക്കാൻ പറ്റാത്ത അളവു ത്യാഗമാണ്. നാം നമ്മെ അളക്കുന്ന അളവായി അന്യരെ നാം അളക്കണം. ഇതറിഞ്ഞുവേണം അന്യരെ നാം അളക്കാൻ, ഇതറിഞ്ഞുവേണം അന്യരെ നാം മതിപ്പാൻ. ഇതറിഞ്ഞുവേണം അന്യരെ നാം വിധിപ്പാൻ. ഇതറിഞ്ഞുവേണം അന്യരെ നാം വധിപ്പാൻ—എന്നിങ്ങനെയുള്ള എന്റെ രക്തലീന ആശയങ്ങൾ ലോകത്തിൽ പ്രചാരപ്രചാരമാകാനെങ്കിലും—ദൈവം എന്നിക്കു ഭാഗ്യം നൽകണം.

അടുത്തദിവസം ആറുകൊല്ലത്തെ വെറും തടവിൻ വിധിച്ചതനുസരിച്ച് മക്കോയിയെ സെൻട്രൽ ജയിലിൽ താമസിപ്പിക്കുന്നു—മണിയാകരൻ ശാന്തമായോടുള്ള സ്നേഹം ഇങ്ങനെ പ്രവർത്തിച്ചുകൂട്ടി. ഇതാണു ത്യാഗം—കുരിശിലെ മഹാമനസ്കത—ഇതാണു ക്രിസ്തീയ മാഹാത്മ്യം. ഇങ്ങനെ ശത്രുക്കളെ സ്നേഹിച്ച് നാം വളരണം. ലോകസമാധാനം പുലർത്താൻ.

അദ്ധ്യായം ൪ മ

വിവാഹം

ലസ് ലി ജോൺസ് മൈസൂർ പൊളിറ്റിക്കൽ ഏജൻറായി ചാർജെടുത്തു. സോദരിപത്രൻ മി. റാൽഫും (Mr. Ralph) അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി വന്നിട്ടുണ്ട്. മി. റാൽഫ് മണിയാകരന്റെ ഒരു സഹപാഠിയും ബുദ്ധിമാനായ ഒരു യുവാവുമാണ്. മണിയാകരന്റെ ബ്രിട്ടീഷ് മിത്രങ്ങളിൽ അത്യന്തമനാണ് മി. റാൽഫ്. മൈസൂറിൽ താമസിച്ച് പ്ലാൻറിംഗ് നടത്തണമെന്നു കരുതി അദ്ദേഹം വന്നിട്ടുള്ളതാണ്. താൻ നിവ്വാജം സ്നേഹിച്ചാടിച്ചിരുന്ന തന്റെ കാമിനിയുടെ വൻകുതി വുമുലമാണ് അദ്ദേഹം അയർലണ്ടു വിട്ടിട്ടുള്ളത്. അനുരാഗത്തിൽ വിശ്വാസമറു അവിവാഹിതനായ

റാൽഫ് ഇൻഡ്യയിലേക്കുവന്നത് ഇൻഡ്യാക്കാരെ
 മഹാഭാഗ്യമെന്നു കരുതാം. ഓട്ട മൈസൂറിൽ താമസി
 ച്ചശേഷം തിരുവിതാംകൂറിലേക്ക് അവരിരുവരും യാത്ര
 പുറപ്പെട്ടു. യഥാസമയം അവർ കസുമതീരത്തുവന്നു.
 അവർ സ്വാഗതമരുളാം. ദീർഘകാലത്തെ വിരമം
 നന്മരം നാരായണിയും ലസ് ലി ജോൺസും തമ്മിലുള്ള
 ഈ കൂടിക്കാഴ്ചമൂലം അവർക്കിരുവർക്കുമുണ്ടായ ആനന്ദം
 വായനക്കാർ ഉൾക്കൊള്ളണം. ഹസ്തേനഹസ്തരായി
 നാരായണിയും ലസ് ലി ജോൺസും, ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ
 പ്രവേശിച്ചു. മി. റാൽഫിനെ കൈയ് കൊടുത്തു് സ്വീ
 കരിച്ചതു് മണിയാകുന്നു. മിത്രങ്ങൾ അവർ ഇരുവ
 രുമായുള്ള ഈ കൂടിക്കാഴ്ചമൂലം അവരിരുവരും സത്തുഷ്ട
 രായി. അവിടെ കൂടിയിരുന്നവർ ഓരോരുത്തരേയും മണി
 യാകുന്നു മി. റാൽഫിനെ പരിചയപ്പെടുത്തി. സേലമ്മ
 യുടെ അടുത്തുനിന്ന ശാന്തമ്മയെ പ്രത്യേകം മി. റാൽഫ്
 സൂക്ഷിച്ചു വീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു്, ആ യുവതിയെപ്പറ്റി കൂടു
 തലായി അറിയാനുള്ള ജിജ്ഞാസ മണിയാകുന്നു അറി
 യിച്ചു. തനിക്കു നേരിട്ട ആപത്തുകളിൽ നിന്നെല്ലാം
 തന്നെ രക്ഷിച്ചതു് ശാന്തമ്മയാണെന്നും, താനും ശാന്ത
 മ്മയുമായുള്ള ബന്ധമെന്തെന്നും ചുരുക്കത്തിൽ അദ്ദേഹം
 മി. റാൽഫിനെ ഗ്രഹിച്ചു. തുടർന്നു് മണിയാകുന്നു
 മി. റാൽഫുമായി താഴെ ചേർക്കുന്ന സംഭാഷണം
 നടന്നു.

മി. റാൽഫ്:—ഇത്ര സുന്ദരി ഒരു യുവതി മറുഭാഗികൾ
 കള്ളിൽ കളിഞ്ഞു കഴിയണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്നതു്
 ലോകത്തോടു് ആകമാനമുള്ള അവളുടെ ഒരു വെല്ലു
 വിളിയായിക്കരുതാം. വൈരാഗ്യംനിറഞ്ഞ ഈദൃശ

ത്യാഗം ത്യാഗമാകുന്നതെങ്ങനെ? പുരുഷനൊരു
വനെ മണാളനായിത്തീരുന്ന യുവതികൾ ഇച്ഛി-
ച്ചപുരുഷനെ കിട്ടാത്തപക്ഷം മോക്ഷമണാളന-
ലേക്കു് പിൻതിരിയുന്ന ഈദൃശ കന്യകാജീവിതം
ആപൽക്കരമാണെ. നിരാശയോടുകൂടി ദൈവശു-
ശ്രൂഷക്കു് പുറപ്പെടുന്ന വൈദികവൃത്തിയും കന്യ-
കാജീവിതവും ആശാസ്യമല്ല തന്നെ. കലർപ്പി-
ല്ലാത്ത ദൈവസ്നേഹം ആദ്യന്തം തെളിഞ്ഞുവിള-
ക്കുന്നവർ വേണം ദൈവ ശുശ്രൂഷക്കിറങ്ങാൻ.
നിരാശിതരും വിരൂപരുമല്ല. മനുഷ്യനു് വേണ്ടാ-
ത്തവരെ ദൈവം സ്വാഗതം ചെയ്യുമെങ്കിലും, മനു-
ഷ്യൻ തള്ളിക്കളയുന്നതുമാത്രം ദൈവത്തിനു് സമ-
ർപ്പിക്കുന്ന ഭുഷിച്ചലോകം ഭയപ്പെടേണ്ടതുണ്ടു്.
ശാന്തമ്മ മഠത്തിൽ കുട്ടങ്ങാതിരിപ്പാൻ മണിയൊക-
രൻ കഴിവതു് ശ്രമിക്കണം. ആ യുവതിയുമായി
സൈപരമായ ഒരു സംഭാഷണത്തിനു് മണിയൊക-
രൻ എനിക്കു സൗകര്യമുണ്ടാക്കിത്തരണം.

മണി:—ഉള്ളതു പറഞ്ഞാൽ ഞങ്ങൾ മലയാളത്തുകാർ
തുളുത്തുടക്കു്. ശാന്തമ്മ മി. റാൽഫിനു പററിയ
ഇണയാണു്. ഇരുവരും ഇച്ഛിച്ചവരെ കിട്ടാത്തവ-
രുമാണു്. മിക്കവാറും ഇഹത്തിലേ ഭാവത്യുമെല്ലാം
നിരാശിതർ തമ്മിലാണുതാനും.

മി. റാൽഫ്:—ശാന്തമ്മയെ കണ്ട അനുക്ഷണം നിരാ-
ശയുടെ പിടിയിൽനിന്നും സ്വന്തം ഞാൻ നിർ-
വൃതനായി. അവളുമായി ഒരു രഹസ്യസംഭാഷ-
ണം കഴിഞ്ഞു് ഞാൻ രണ്ടിലൊന്നു് തീർച്ച
ചെയ്യും. തക്കമില്ല.

മണി:—എന്റെ സകല പാപങ്ങളും അവളിൽ ചൊരിഞ്ഞു നിങ്ങളുടെ ഭക്ത്യാപദത്തിലേക്ക് ഞാൻ അവളെ ആകർഷിക്കും. കൂടിക്കാഴ്ച ഇന്ന് നാലുമണിക്കു നടക്കത്തക്കവണ്ണം ഞാൻ ഏർപ്പാട് ചെയ്യും:— എന്നു പറഞ്ഞു മണിയാകരൻ നേരിട്ട് ശാന്തമ്മയുടെ അടുക്കലേക്കു പോയി. ശാന്തമ്മ സേലമ്മയുമായി മി. റാൽഫിനെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. മണിയാകരനെ കണ്ടു അവർ ഇരുവരും എണീറ്റു. അവർതമ്മിൽ നടന്ന സംഭാഷണമനുസരിച്ചു നാലുമണിക്കു മി. റാൽഫിനെ സ്വീകരിക്കാമെന്നു ശാന്തമ്മ സമ്മതിച്ചു. കൂട്ടം മണിനാലടിച്ചപ്പോൾ മി. റാൽഫ് മണിയാകരനാൽ അനുഗതനായി ശാന്തമ്മയുടെ മുറിയിൽ വന്നു. അവർക്കിരുവക്കും സൈപ്രസിലും തെതിനു സൗകര്യം നൽകി മണിയാകരനും സേലമ്മയും മുറിവിട്ടിറങ്ങി, ചെല്ലമ്മയും ലോണപ്പനും ഇരുന്ന മുറിക്കുള്ളിലേക്കു പോയി. മി. റാൽഫും ശാന്തമ്മയുമായി നടക്കുന്ന സംഭാഷണം നാമു അറിഞ്ഞിരിക്കണം.

മി. റാൽഫ്:—ഞാൻ അവിവാഹിതനായ ഒരു കത്തോലിക്കാ യുവാവാണ്. എന്റെ നാട്ടിലുള്ള ഒരു യുവതിയിൽ അനുരക്തനായി സകലവിധ ആനന്ദങ്ങളും അനുഭവിച്ചുവന്ന എനിക്ക്, അവളുടെ ചതിവുനിറഞ്ഞ മരണം നിത്യനുരക്തമായി തോന്നുകയാൽ, ഇൻഡ്യയിലേക്കു ഞാൻ വന്നിരിക്കുകയാണ്. ഇൻഡ്യ വിട്ടു തിരിച്ചു നാട്ടിലേക്കു അടുത്തകാലത്തേക്കു പോകണമെന്നു എനിക്കു ഗ്രഹമില്ല.

ശാന്തമായും മണിയാകരണമായുള്ള ബന്ധം എനി-
ക്കറിയാം. മണിയാകരൻ ശാന്തമാകണമെന്നപോലെ
എനിക്കും ആത്മമിത്രമാണ്, അനരാഗപ്രകാരം
ഭാവത്വത്തിനുള്ള ഭാഗ്യം ചുരുക്കം പേർക്കുമാത്രമേ
സാധ്യമാവൂ. സ്രീ, പുരുഷനോടൊപ്പം ഒത്തുശ്രമി-
ച്ചാലേ അതു നടക്കൂ. ശാന്തമാക്കു് ഇഷ്ടമുള്ള പ-
ക്ഷം ഭവതിയെ ഭാഗ്യപദത്തിലേക്കു് ഉയർത്തണ-
മെന്നു് എനിക്കാഗ്രഹമുണ്ടു്. ജീവിതമണ്ഡരത്തിൽ
നാം ഇരുവരും നിരംശിതരാകയാൽ നാം തമ്മിലു-
ള്ള വിവാഹം കൂടുതൽ മാധുര്യമെന്നു് എനിക്കു്
തോന്നുന്നതു് അകാരണമായിട്ടല്ല താനും. ഒരു
പെണ്ണിനെമാത്രം സ്നേഹിച്ചു് അവളെമാത്രം വിവാ-
ഹംകഴിക്കുന്ന പുരുഷനോ, ഒരു യുവാവിനെമാത്രം
സ്നേഹിച്ച അവനെമാത്രം ആരാധിച്ച ഭാവത്വത്തി-
ലുയരുന്ന യുവതിയോ ഇക്കാലങ്ങളിൽ ചുരുക്കം.
ആകയാൽ നാം തമ്മിൽ വിവാഹിതരാകണം.

ശാന്ത:—ദൈവത്തിൽ ചിത്തത്തിനു ഞാൻ കീഴ് വഴങ്ങും;
ഞാൻ അങ്ങയുടെ ഭാസി എന്നാളും—എന്നു പറക-
യിൽ കണ്ണനിറഞ്ഞു സന്തോഷാധികൃത്താൽ മതി
മറന്നവൾ നിന്നു. മി. റാൽഫ് മനോമനം അവ-
ളോടു സമീപിച്ചു. അവളെ ഗാഢാലിംഗനം
ചെയ്തു. നവംബരികൾ അവർ ജീവിതത്തിലിരു-
വർക്കും നാളതുവരെ നേരിട്ട ഭരിതങ്ങളെല്ലാം
മറന്നു് സത്യസ്നേഹത്താലവർ ബന്ധിതരുമായി.
യഥാസമയം അവർ തമ്മിലുള്ള വിവാഹവും
നടന്നു.

കഥയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ഭൂതത്തെപ്പറ്റി അ-
ല്പം പ്രസ്താവിക്കാം. ഷായിക്കു് ഒരു ജോനകനായി

ജനിച്ച് എങ്ങനെയോ മേളവിലാസത്തു വന്നുചേർന്നു. ആരുപോരുമില്ലാത്ത ഇവനെ മേളവിലാസത്തേ ഒരു വാലിയായി എടുത്തു. അവൻ ൧൫ കൊല്ലം മണിയാകരുന്റെ ഉറവാലിയായി കഴിച്ചുകൂട്ടി. ക്രമേണ അവൻ ഒരു കത്തോലിക്കനുമായി. മണിയാകരുൻ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പോയതോടുകൂടി മക്കോയിയുടെ ദുഷ് പ്രേരണയ്ക്കു വശംവദനായി വേലന്തറത്തെ അടിമയായിത്തീർന്നു. മണിയാകരുനെപ്പറ്റിയുള്ള രഹസ്യങ്ങൾ അറിയുന്നതിന്നു—മണിയാകരുൻവേണ്ടി മരിക്കുന്നതിന്നു കൂടി ഉത്സാഹമുള്ള ഇവനെ മണിയാകരുനിൽനിന്നും അകറ്റുന്നതിന്നു—ഈ ദുഷ്ടൻ തുടൻ നടത്തിയ പരിശ്രമം വിജയത്തിൽ ഇങ്ങനെ കലാശിച്ചതോർത്തവൻ സന്തോഷിച്ചു. ഷായിക്കു വേലന്തറ ഇരുട്ടറ സൂക്ഷിപ്പുകാരനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. മണിയാകരുൻ അവനെ ഇരുട്ടറയിൽവെച്ചു വധിച്ചു. ഭൂതമാണെന്ന് ഉറപ്പായതിൽ—വെടിയേറാൻ അവൻ മോദനും തുടങ്ങിയപ്പോൾ മാത്രമാണ് അവൻ തന്റെ പഴയ ഭാസൻ ഷായിക്കാണെന്നു മണിയാകരുൻ മനസ്സിലായതു്. തന്നെ വെടിവെച്ചതു് മണിയാകരുനാണെന്നു ഷായിക്കിന്നു ഒടുവിൽമാത്രം മനസ്സിലായി. താൻ തന്റെ യജമാനനോടു് നന്ദികേടുകാട്ടുകയാൽ ഇപ്രകാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കയ്യാൽത്തന്നെ മരിക്കുന്നതിനവൻ അർഹനെന്നു കരുതി മണിയാകരുനോടു മാപ്പിറന്നു അവൻ മരിക്കുന്നു. മരണാനന്തരം മക്കോയി അവനു് വരുത്തിവെച്ച നാശങ്ങളോർത്തവൻ ആ ദ്രോഹിയുടെ നിഴലെന്ന വിധം അവനെ പിൻതുടരുന്നു. മണിയാകരുനോടുള്ള അവന്റെ ആരവു് വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. അറിയാതെങ്കിലും ഒരു കൊലയ്ക്കു് താൻ കാരണമായതോത്തു് മണിയാകരുൻ അതിരറ്റ

ക്ഷോഭത്തിനിരയുമായി. ഇങ്ങനെ ക്ഷോഭിച്ചിരുന്ന മണിയാകരൻ അകാരണമായി ലോനപ്പനുമായി കലഹിച്ചത് നാം കണ്ടു. വീണ്ടും നേമ്മയിലെത്തിയ മണിയാകരൻ, ലോനപ്പനുമായി ഒന്നിണക്കി കഴിയുന്നതും നമുക്കു കാണാം. തെറ്റിലാണെങ്കിലും സംശയങ്ങളും തക്ക സമയത്തു് താനേ നീങ്ങിക്കൊള്ളും. ഉമ്മനം ജയിലിലായി.

വീരവാദൻ പപ്പക്കുളവടത്തിലും വീണമല്ലൻ തുകൽ വ്യാപാരത്തിലും കഴിയുന്നു. ചാത്തു ഒരു കടത്തു കാരനായി താമസിച്ചു. ലോനപ്പൻ ഡർബാർ ഫിസിയൂനായി ചെല്ലുമയ്യമൊത്തു് തിരുവനന്തപുരത്തും. വക്കപ്പൻ പേഷ്കാരായി ചാർജെടുത്തു സകുടുംബം കോട്ടയത്തുണ്ടു്. തോബിയസ് കുണ്ണുംകുളം വികാരിതപം കഴിഞ്ഞു സ്വദേശത്തെത്തി വാഗ്രമിക്കുന്നു. ഇൻഡ്യൻ പയ്യനേം കഴിഞ്ഞു വീണ്ടും യൂറോപ്പിലേക്കു മടങ്ങിയ മിസ്സ്. ഗ്ലോറിയ മി. മാറാലിചാണെ ഭർത്താവായി സ്വീകരിച്ചു. മക്കോയി ജയിലിൽനിന്നും തിരിച്ചുവരുമ്പോളെങ്കിലും മനുഷ്യനായി അവനെ കാണാൻ തനിക്കിടയാക്കണമെന്നു ദൈവത്തോടേപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു് സാരാച്ചി വേലന്തറയും കഴിഞ്ഞു. മാത്തുണ്ണി ചെറു അപരമായൊക്കെല്ലാം മാപ്പുപേക്ഷിച്ചു വക്കപ്പനുമായി സ്നേഹത്തിലും വിശ്വാസത്തിലും ജീവിക്കുന്നു. നേർപകതി സ്വത്തു് മി. വക്കപ്പനു് കൊടുത്തു. ജ്യേഷ്ഠനെടുത്ത ആദായം മുഴുവൻ മാത്തുണ്ണിക്കു വക്കപ്പൻ ഇളവുചെയ്തു. കേശവൻപോറ്റി കത്തോലിക്കനായി പുത്രനായണിയോടുകൂടി താമസമാക്കി. ലസ്ലി ജോൺസ് സകുടുംബം ബാങ്കു് ചൊളിറ്റിക്കൽ ഏജൻറായി തുരുന്ന. നേപ്പ്സ് സേലമ്മയെ വിട്ടുപിരി

യാതെ സേലമ്മയുടെ വലംകൈയായി അവളോടുകൂടിയുണ്ട്. കളിദിനി ഏകാന്തജീവിതത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. ഏതാനും കൊല്ലങ്ങൾ അവൾ തനിയെ താമസിക്കുമ്പോൾ അവൾക്കു അവളുടെ ജീവിതത്തെപ്പറ്റി ശരിയായ ഒരു ഉണർവുണ്ടായി. അവൾ ചെറുപ്പപ്പാലങ്ങളെല്ലാം ഏറ്റവും പഠിത്തവർ മുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി പ്രകാശമായി. ഒന്നാമതും അറിയാതെ— ഇങ്ങനെ പശ്ചാത്താപത്താൽ ശുദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട കളിദിനി, ഭട്ടവിൽ ഒരു ആശ്രമത്തിൽ ചേർന്ന് കന്യകകളുടെ പാലകവൃത്തിക്കു മേൽനോട്ടം വഹിച്ച് പുണ്യമായി ജീവിക്കുവരുന്നു.

ഇന്നത്തെ സൂര്യനും ഉദിച്ചു. സെൻറമേരിസ് ദേവാലയത്തിൽ തുടരെ കൂട്ടമണിയപ്പെടുന്നുണ്ട്. കടമാളൂർ പള്ളി പാക്കക്കു വന്നുകൊണ്ടിരുന്ന കാരകൾക്കും ജഡ്ജാകൾക്കും കണക്കില്ല. കാൽനടയായി ജനം കൂട്ടംകൂട്ടമായി വരുന്നു. പള്ളിയും പരിസരങ്ങളും കുമനീയമായി അലങ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പള്ളിയുടെ അമ്പലത്തുറയിൽ മെത്രാൻ സപരിവാരം വന്നുനിന്നു മണിയാകുമ്പോൾ സേലമ്മയേയും കൈകൊടുത്തു സാദരം സ്വീകരിച്ചു. തന്നത്തരം മെത്രാൻ പ്രധാന അദ്ധ്യക്ഷയുടെ മുഖിൽ വെച്ചു വധുവരന്മാർ ഇവരെ നവദമ്പതികളായി ഉയർത്തി ആശീർവദിച്ചു അനുഗ്രഹിച്ചു.

കത്തോലിക്കാ ആദർശപ്രകാരം ഭാര്യമാർത്താക്കളായി ഇങ്ങനെ ഉയർന്ന മണിയാകരു സേലമ്മമാർക്കു വൈവാഹികമായ ഈ ഭാഗ്യത്തിൽ നമുക്കും പങ്കുകൊള്ളാം, അനുഭവിക്കാം, ഭാവുകമാശംസിക്കാം.

മണിയാകരുൻ (The world-leader) വിശ്വനേതൃത്വം

സേലമ്മയാൽ അനുഗതനായി പ്രവർത്തനഭോ
കത്തിന്റെ വക്കിൽവന്നുനിന്നു മണിയാകരുൻ ലോക
ത്തെ നോക്കി ഇങ്ങനെ അഭിസംബോധനചെയ്തു.

‘The desire of man to be the first is the cause
of all Wars. Nobody is willing to be the Second.
Willingly do I take the second place, and I at
least do not sow the seeds of wars. Where is the
Peace promised in the Atlantic Charter? It is
neither a charter nor it is Atlantic. If it is a charter,
the noise it has produced, has been washed down
by the waves of the Atlantic, if it is Atlantic.
This is what I feel. This is what I want to heal.’

‘Better is an army of sheep led by a lion than
an army of lions led by a sheep.’

Emperor Napoleon.

‘Victories are easily taken up even by the
weaklings—But only the strong can take up the
blows of Fate.’

Hitler.

ഒരു തലമുടിയുടെ ബലം മാത്രമാണ് ഇന്നത്തെ ലോകവുമായി എനിക്കുള്ള ബന്ധം. ഒന്നെങ്കിൽ ആ മുടി താനെ പൊഴിയും. അല്ലെങ്കിൽ ആ മുടി കത്രിക കൊണ്ട് ഞാൻ വെട്ടിമാറും. ഞാൻ വെട്ടിമാറുകയും ചെയ്യും. അല്ലെങ്കിൽ ആ മുടി എന്നെ അനുസരിക്കും—അനുസരിക്കും—അനുഗമിക്കും. ഇന്ന് നമ്മെ നയിക്കേണ്ടത് ഒരു സിംഹമാണ്. രോടല്ല; ഒരു ചെന്നായല്ല. നന്തുഷ്ടിയിൽ പങ്കുപറ്റാൻ ദുർബലരും ഉത്സുകരാണ്. എന്നാൽ വായി അടിക്കുന്ന അടിയേൽക്കുന്ന നമ്മിൽ പങ്കുചേരാൻ കരുത്തർക്കെ സാധ്യമാകൂ.

ഇന്നത്തെ ലോകം ഒരു രോഗിണിയാണ്. ഒരു മോശിനിയാണ്. Glow worms-മിന്നാമിനുക്കുകളാണ് അവളെ നയിക്കുന്നത്—ഒന്നോ ഒന്നിൽ കൂടുതലോ. ഇവയുടെ വെളിച്ചത്തിൽ മതിമറന്ന നേതാക്കളേ ലോകത്തിനുള്ളൂ. Never change the horse in the mid-stream എന്നു ജവഹർലാൽ പാറഞ്ഞാൽപോലും സമ്മതിപ്പാൻ എനിക്കു നിവൃത്തിയില്ല, നദിയുടെ ഒത്ത നടുവിൽ കിടന്നു കിരയ്ക്കും ആളും ഒന്നിച്ചു കടിച്ചുകൊണ്ടെ ആളെത്തള്ളിത്താഴ്ത്തിട്ടും, അല്ലെങ്കിൽ കിരയ്ക്കെയെ വിട്ടും, എന്തുകൊണ്ട് ആളും കിരയ്ക്കും കൈപറ്റിക്കൂടാ—എന്നാണെന്റെ ചോദ്യം. രണ്ടും ഒന്നിച്ചു കടിച്ചു ചാകുമെന്നു ബോദ്ധ്യമുള്ള പക്ഷം. ഇങ്ങനെ പഴുത്തുരിച്ച ആശയങ്ങളിൽ തുക്കുന്ന വഴിപിഴച്ച നേതൃത്വത്തിന്റെ അടിത്തറ നാം മാനേണ്ടതുണ്ട്.

ദൈവം ശക്തിയും ദീപവും സ്നേഹവും ജീവനുമുമാകുന്നു. പുറമെയുള്ള ശക്തികളിൽ ഞാൻ ആശ്രയിക്കുന്നില്ല.

ദൈവശക്തിയില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഭയമല്ല. എന്റെ നേ-
 തൃതപം വോട്ടുമല്ല; ഭീഷണികളിലല്ല. അനിതി-
 യിലൊ, അശ്രിമതികളിലൊ അല്ല. ഇരുട്ടിലല്ല. വെളി-
 ചുത്താണു്. എന്നെ നിന്ദിക്കുന്നവർക്കും എന്നെ വന്ദിക്ക-
 നവർക്കും എന്റെ സ്നേഹത്തിൽ സ്ഥാനമുണ്ടു്. ഓങ്ങ-
 നിടത്തു ഞാൻ അടിക്കുന്നില്ല. അടിക്കുന്നിടത്തു
 ഞാൻ നോക്കുന്നുമില്ല. പഠിച്ചതതപം ഞാൻ പറയു-
 ന്നുണ്ടു്; പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടു്. മോങ്ങുന്നിടത്തു് ഞാൻ
 എറുക്കുന്നില്ല. എറുക്കുന്നിടത്തു് ഞാൻ മോങ്ങുന്നു-
 മില്ല. വിറക്കുന്നിടത്തു ഞാൻ കയക്കുന്നില്ല. കയക്കുന്നി-
 ടത്തു ഞാൻ വിറക്കുന്നുമില്ല. ചിരിക്കുന്നിടത്തു ഞാൻ
 കരയുന്നുണ്ടു്. കരയുന്നിടത്തു ഞാൻ ചിരിക്കുന്നുമില്ല.
 എന്നെ അനുകരിക്കുന്നവരോടു് ഒരു നയവും, നിരാക-
 രിക്കുന്നവരോടു എത്രനയവും എനിക്കില്ല. നീങ്ങ പ്ര-
 സംഗം വിശപ്പടക്കുകയില്ലെന്നു എനിക്കറിയാം. കരു-
 തേതറിയ വാക്കുകയറും എല്ലൊടിക്കുന്നുമില്ല. എന്റെ
 അനുയായികളേമാത്രം ഞാൻ താലോലിച്ചാൽ-എന്റെ
 എതിരാളികൾ അധികാരത്തിൽ വരുമ്പോൾ എന്റെ
 അനുയായികളെ അടിച്ചമർത്തുമെന്നു അറിയുന്ന എനിക്ക്
 മിത്രങ്ങളിൽ കൂടുതൽ ആസക്തിയൊ ശത്രുക്കളിൽ കൂടു-
 തൽ വിരക്തിയൊ കിട്ടാവതല്ല, കാട്ടുന്നതല്ല. ഭവിച്ച
 ജനപ്രഭുതപത്തിന്റെ നാരായണവേരത്തു കമ്മ്യൂണിസ-
 തെ അടിച്ചമർത്തി നിലംപതിപ്പിച്ചു് വൃക്കിസൃഖം
 ഞാൻ പുലർത്തും. ക്ഷേത്രധാന്യങ്ങൾക്കു മാത്രമല്ല ഇന്നു്
 ലോകത്തുള്ള ദാരിദ്ര്യം നേതാക്കളുടെ രൂക്ഷമായ അഭാ-
 വംമൂലമുള്ളദാരിദ്ര്യമാണു് കൂടുതൽ ദുസ്സഹം. ദേഷ്യൻ
 ചെയ്ത നേതൃതപം എവിടെയും കാണാം. ഇരുട്ടിത്തടിയും
 പുല്ലും വളർത്തുന്ന ദൈവത്തിന്നു് തലകുനിക്കുന്ന എന്റെ

നേതൃത്വം, ലോകം സമ്മതിച്ചുകഴിയും. ദൈവവും മനുഷ്യനുമായി ഒത്തിണങ്ങണം. നരകത്തെയും നരകാധിപന്മാരെയും തകർത്ത് നരകം ഞാൻ തകർക്കും. നരകത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം ഇങ്ങനെ നാം മറയ്ക്കണം. I am a clay headed—Angel lost in love with a clay footed—Angel. ഞാൻ തലച്ചേരും ലോകം എന്റെ സഹധർമ്മിയുമാണ്.

ഇന്ന് ലോകത്തെവിടെയും കാണുന്ന ഭരണകൂടങ്ങൾക്കെതിരായി അണിനിരക്കുന്ന ജനാവലി, **Strike Strike** എന്നു് അലറി അടക്കുന്നതു കാണാം. ലോകത്തെ അന്ധകാരത്തിൽ നിന്നും കൂടുതൽ അന്ധകാരത്തിലേക്കുകർഷിക്കുകയാണിവർ. ആകയാൽ വ്യവസ്ഥാപിതസ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ഗവണ്മെന്റുകൾക്കും എതിരായി **Strike** നടത്തുന്ന ഇന്നത്തെ വിദ്യാർത്ഥികളോടും ജോലിസംഘങ്ങളോടും ഒരു വാക്കു പറഞ്ഞുകഴിയും. വിദ്യാർത്ഥികളോട് ഞാൻ ഇങ്ങനെ പറയും. അവരെന്റെ ശക്തി ആകയാൽ, പഠിക്കേണ്ടകാലത്തു് ഭരിക്കാൻ പോയാൽ, ഭരിക്കേണ്ടകാലത്തു് പഠിക്കേണ്ടിവരും. പഠിക്കേണ്ടകാലത്തു നിങ്ങൾ പഠിക്കണം, ചിന്തിക്കണം. ഭരിക്കേണ്ടകാലത്തു പഠിച്ചവിധം പ്രവർത്തിപ്പാൻ. പഠനകാലത്തു് **Strike**-ൻ പോയാൽ പഠിത്തവുമില്ല ഭരണവുമില്ല. ചുരുക്കം ചില അവസരങ്ങളിലൊഴികെ, ജയിൽ വരിക്കുന്ന നേതാക്കൾ നേതാക്കളല്ല. എന്നാൽ കരുത്തനൊരുത്തൻ ജയിൽ വരിക്കാം—ഗത്യന്തരമില്ലാതെ വന്നാൽ, അവന്റെ പദസ്ഥാനങ്ങളാൽ ജയിൽപോലും തകരാൻ. ഓരോ വിദ്യാർത്ഥി നീവിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ഒരു മുഖ്യ ഉദ്ദേശം വേണം.

അതിൽനിന്നും ഒരിക്കലും നാം വ്യതിചലിക്കരുത്. വ്യതിചലിച്ചാൽ ജീവിതം മുഴുവൻ വ്യതിചലിച്ചതായി പിന്നീടറിയും.

Strike നടത്തുന്ന കൂലി സംഘങ്ങളെ, മിത്രങ്ങളെ, ഭൂരിപക്ഷം മണ്ടനാക്കുന്ന വാസ്തവം നിങ്ങൾ ധരിക്കണം. The rule of King-ship—the rule of Brain all over the world, is the crying need of the hour. തലച്ചോറിന്റെ ഭരണത്തിനായി ഒരുങ്ങുന്ന എന്നെ നിങ്ങൾ അനുകരിക്കണം. അനുസരിക്കണം. ദൈവം വോട്ടുമുഖമല്ല വിശ്വാസിക്കുന്നത്.

മുതലാളിമാരോട് ഒരു വാക്കു മാത്രം. പ്രമാണങ്ങളും കല്പനകളും ഉണ്ടാക്കി അതിനുള്ളിൽ അഭയം തേടി ജീവിക്കാൻ മാത്രം പോരാ. സ്വാധീകരം നിങ്ങൾ ആകണം. കൂടുതൽ കൊടുക്കാൻ നിങ്ങൾ മുതിരണം. 'To give should be your pleasure and to receive your shame'. ഇന്ന് മശിഹാ വന്നാൽ അദ്ദേഹത്തെ യൂദർ ആരാധിക്കും. എന്നാൽ ഇന്നത്തെ മുതലാളിന്മാർ, ബാങ്കുകാർ, നേതാക്കൾ, അദ്ദേഹത്തെ കുരിശിൽ തറക്കാതിരിപ്പാൻ സ്വയം നിങ്ങൾ താഴ്ന്നേതീരൂ. ദേവഷംകൊണ്ടല്ല—സ്നേഹം കൊണ്ടു പറയുകയാണ്. മിന്നാമിനുക്കങ്ങളെ മങ്ങുകയാണ്; സൂര്യപ്രകാശം ഞാൻ ഇങ്ങനെ വീശുകയാണ്. എന്നിലൂടെ സൂര്യപ്രകാശം നിങ്ങളിൽ തട്ടണം. ഞാൻ പുരുഷനും ലോകം സ്ത്രീയുമാണ്. ഞാൻ തലച്ചോറും സ്ത്രീ, ചങ്കുമാണ്. ഞാൻ കാമുകനെങ്കിൽ ലോകം കാമിനിയാണ്. എന്റെ തലയും ലോകത്തിന്റെ കാൽപ്പാദങ്ങളും ചെളി പുരണ്ടതാണ്; ചെളി ചേർന്നതാണ്. എന്നെ നിങ്ങൾ അനുകരി

ക്കുന്നപക്ഷം ദൈവവും മനുഷ്യരുമായി കൂടുതൽ അടുക്കും. ഐശ്വര്യവും സ്നേഹവും സമാധാനവും ലോകത്തിൽ വളരും. ദൈവത്തിനും മഹാരാജാവിനും രാജ്യത്തിനും എന്നെ ഞാൻ സമർപ്പിച്ചിരിക്കുമേതുവാൽ. പതിരുപതിയും മണിമണിയുമായി ഞാൻ എണ്ണിത്തള്ളുന്ന നാളുകളാണിന്ന്. പതിരുപതിയും മണിമണിയുമായി ഞാൻ എണ്ണിത്തള്ളുന്ന നാളുകളാണെന്നും.

മണിയാകുമ്പോൾ എന്ന ഈ വിശ്വ ഗ്രന്ഥം വിശ്വദാഷകളിലെല്ലാം വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെടും. ഇതിലെ കലീനതതാഴ്ചകളെന്തെങ്കിലും ലോകം ജീവിക്കും. ലോകസമാധാനം കൈയ്ക്ക് വരുകയും ചെയ്യും. എന്തെന്നാൽ, ഇതിൽ പറയുന്ന പ്രകാരം ഞാൻ ജീവിച്ചു, ജീവിക്കുന്നു—ഇങ്ങനെ ഞാൻ ജീവിക്കുന്നതു കണ്ടു് ഒരു മഹാവ്യക്തി എന്നെ നോക്കി, 'എന്റെ ഭവനത്തിൽ തൊട്ടടുത്തു കൂടി ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ മഹാനദി പെട്ടെന്നു് ജലം പെരുകി, ഇരുകരകളും കരയിപാഞ്ഞൊഴുകി എന്നെയും എന്റെ കുടുംബത്തെയും കടക്കി, ഞാനും എന്റെ കുടുംബവും പ്രസ്തുത ജലപ്രവാഹത്തിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി' എന്ന് ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞു പോയി. ഇതുപോലെ, എന്റെ വായനക്കാരും മണിയും കരജലപ്രവാഹത്തിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങും. വിജയമുടിച്ചുടം. വിജയക്കൊടി ഉയർത്തും. യുദ്ധങ്ങൾ താനെ നിലക്കും—ദൈവം സത്തുഷ്ടനായി അനുഗ്രഹങ്ങൾ തുടർന്നു പൊഴിയും. ദൈവവും മനുഷ്യനുമായി അടുത്തു സമ്പർക്കം നടക്കും. ഇങ്ങനെ വീണ്ടും ഭൂമിയിൽ പരമീസം നാം കണ്ടെത്തും.

DHARMARAM LIBRARY

BANGALORE-560 029

Due Date

Due Date

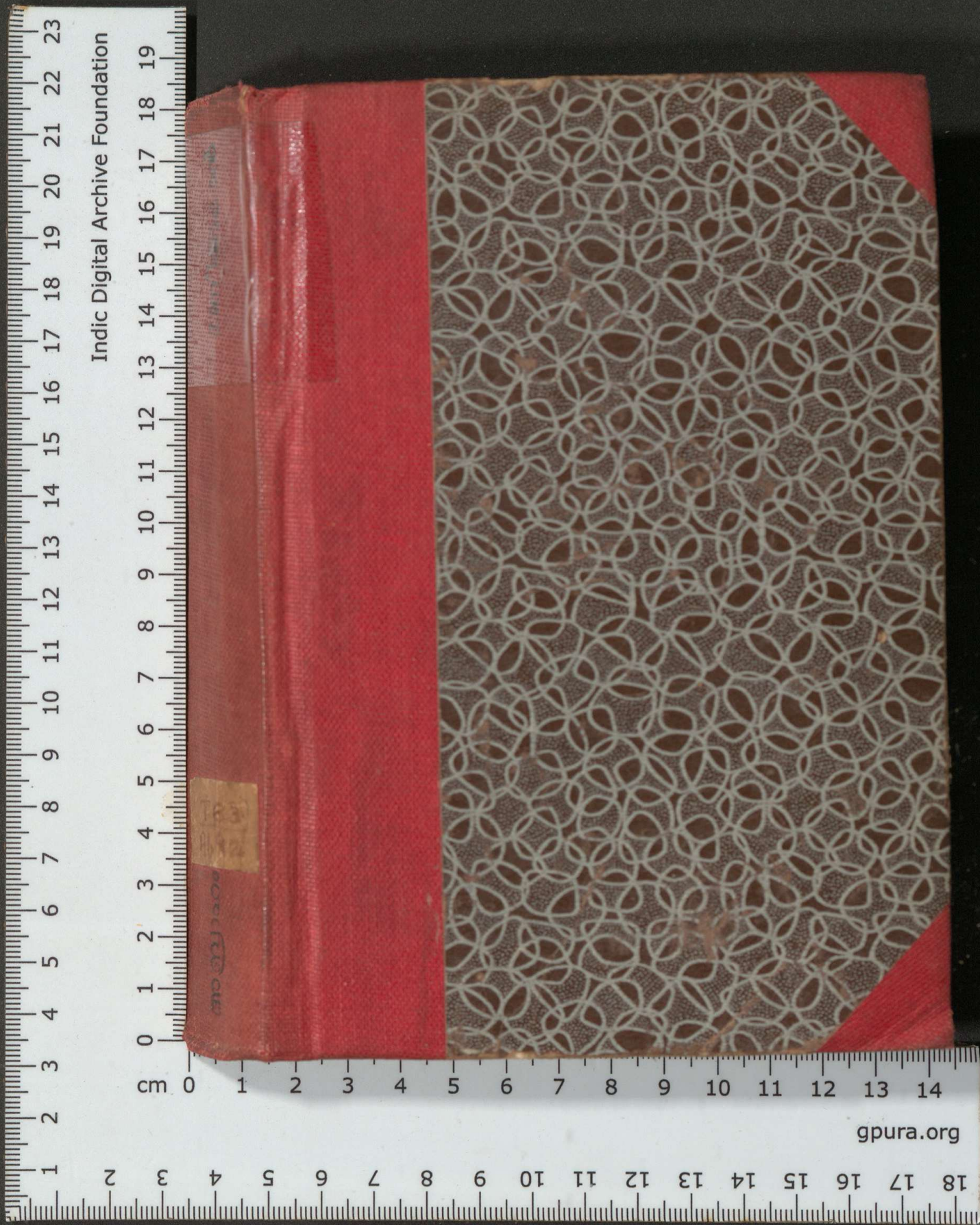
Due Date

DC Library

* 0 0 0 3 4 7 1 6 *

T63.1 AB82

Indic Digital Archive Foundation

Indic Digital Archive Foundation

TR 3
1812
Indic Digital Archive Foundation

gpura.org